༄༅། །ཕྱི་ཚོར་གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགུང་གྲངས་༡༠ ལ་འཁེབས་པར་
དགེ་ལུགས་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་བཞུགས་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དང་འབྲེལ་

རྒྱལ་བའི་མཛད་རྣམ་དང་། གསུང་ཆོས། དགོངས་གཞི་ བཅས་ཀྱི་སྐོར་ལ་རིས་མེད་མཁས་པའི་ བགྲོ་གླེང་གི་གསུང་ཆོས།

༢༠༡༨

དགེ་ལུགས་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་བཞུགས་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཚོགས་ཆུང་གིས་གོ་སྒྲིག་དང་
དཔར་སྐྲུན་འགྲེམས་སྤེལ་ཞུས།

༄༅། །སྤྱི་ཚོར་འགོད་ས་འསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགུང་གྲངས་༨༠ ལ་ཕེབས་པར་
དགེ་ལུགས་ཡོངས་ཀྱི་འརྒྱལ་བའི་བསྟན་བཟུགས་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དང་འབྲེལ་

འརྒྱལ་བའི་མཛད་རྣམ་དང་། གསུང་ཆོས། དགོངས་གཞི་ བཅས་ཀྱི་སྐོར་ལ་རིས་མེད་མཁས་པའི་ བགྲོ་གླེང་གི་གསུང་ཆོས།

༢༠༡༨

དགེ་ལུགས་ཡོངས་ཀྱི་འརྒྱལ་བའི་བསྟན་བཟུགས་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཚོགས་ཚུང་གིས་གོ་སྒྲིག་དང་
དཔར་སྐྲུན་འགྲེམས་སྤེལ་ཞུས།

༧རྒྱལ་བའི་མཛད་རྣམ་དང་། གསུང་རྩོམ། དགོངས་གཞི་བཅས་ཀྱི་སྐོར་ལ་རིས་མེད་མཁས་པའི་བགྲོ་གླེང་གི་གསུང་རྩོམ།

བརྗོད་བྱ།	༧རྒྱལ་བའི་མཛད་རྣམ་དང་། གསུང་རྩོམ། དགོངས་གཞི་བཅས་ཀྱི་སྐོར།
མཛད་པ་པོ།	རིས་མེད་མཁས་པ་རྣམས།
སྤྱི་ཁྱབ་འགན་ཁུར་བ།	དགེ་ལུགས་ཡོངས་ཀྱི་༧རྒྱལ་བའི་བརྟན་བཞུགས་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཚོགས་ཆུང་།
ལག་བསྐྱར་ཞུ་སྒྲིག་པ།	གླང་ཚང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན།
དཔར་སྐྲུན་བདག་དབང་།	དགེ་ལུགས་ཡོངས་ཀྱི་༧རྒྱལ་བའི་བརྟན་བཞུགས་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཚོགས་ཆུང་།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚད་ལྡན་དེབ་ཨང་། ༩༧༨ ༩༣ ༨༤༨༣༩ ༩༤ ༩

Discussion papers, on His Holiness the Dalai Lama's biography, writings and thoughts, by adepts of all traditions.

Subject:	Biography, writings and thoughts of His Holiness the Dalai Lama
Authors:	Adepts of all traditions
Executive In-Charge:	Committee for Tenshuk and Kindness-Remembrance
Input Editor:	Langtsang Tenzin Rabten
Publisher/Copyright:	Committee for Tenshuk and Kindness-Remembrance

ISBN 978-93-84839-94-9

Printed in New Delhi by Norbu Graphics

སྔོན་གླེང་།

དེ་ལྟར་དགོངས་པར་མདའ་གསལ་བཞིན། ཕྱོགས་བཅུའི་རབ་འབྱམས་ཞིང་གི་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་པའི་སྙིང་རྗེའི་རང་གཟུགས་དུར་སྨྲིག་གར་གྱིས་རྣམ་པར་རོལ་པ། ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ས་སྟེང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག །འགྲོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་སྐྱོན་པ་བླ་ན་མེད་པ། འཇིག་རྟེན་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན། རང་ཅག་ཁ་བ་རི་པ་རྣམས་ཀྱི་མེ་ཏོག་གང་ལ་ཐོག་པའི་ལྷ་སྐལ་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པདྨོ། ལྷར་བཅས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་༧གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་སྐྱབས་མགོན་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དགོས་པ་དང་དོན་གྱི་སྣང་དུ་མཚན་ཡོངས་སུ་སྨོས་ན་༧རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་གསུམ་དབང་བསྒྱུར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་རབས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་འཕགས་བོད་ཧོར་སོག་གིས་གཙོས་པའི་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྲུ་དུ་མར་རྒྱལ་བློན་པཎ་གྲུབ་སོགས་ཚུ་ཟླའི་སྣང་བ་བཞིན་སྤྲུལ་པའི་རོལ་གར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་ཞིང་། གངས་ཅན་ཁ་བའི་ལྗོངས་སུའང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང་། འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་སོགས་དང་། གངས་ཅན་ཚད་མའི་སྟོན་པ་ཤར་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་སྲས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་སོགས་དང་། ལྷག་པར་དུ་དྲེགས་ལྡན་བྱེ་བའི་གཙུག་རྒྱན་༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་གཞུང་ས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྲིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཁ་ལོ་མངོན་པར་བསྒྱུར་བ་ནས་བཟུང་གསེར་སྦྲུངས་བཙོ་མ་ལྟ་བུའི་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་མདོ་སྔགས་བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དང་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་དར་ཞིང་རྒྱས་ཤིང་། ༧གོང་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་མཁས་གྲལ་གསར་གཏོད་མཛད་པ་སོགས་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་འདི་ཉིད་ལ་བཀའ་དྲིན་བླ་ལྷག་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རང་ཅག་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཕན་བདེའི་སྲོག་ཙ་༧བསྟན་པ་འདི་

ལ་སྟོན་པ་གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་༸གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་མཁའ་ཁྱབ་སྐྱེ་འགྲོ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་བོད་གངས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཕྱི་ལོ་༡༩༣༥ བོད་ཟླ་༥ ཚེས་༥ ཉིན་འཛམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་འཁྲུངས་ཡུལ་སྐུ་འབུམ་ལྟག་འཚེར་དུ་བསམ་བཞིན་མིའི་སྲིད་པ་བཟུང་བ་ནས་ད་ཆ་ཕྱི་ལུགས་དགུང་གྲངས་༩༠ ཐེབས་ཀྱང་སྐུ་ངལ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྟུར་བཞེས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་འཛམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་སྔར་ཡང་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ལྟར། མཛད་བཟང་རྣམ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་གྲུས་ཅག་ཐབས་མཁས་ཐུགས་རྗེས་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་པར་བཀའ་དྲིན་ཟླ་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། བཀའ་དྲིན་རྣམས་བརྗོད་མེད་སྙིང་བཅངས་ཀྱིས་སྤྱི་ཕྱིའི་ཇ་ཆེའི་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་རྣམས་ལག་ལེན་ཐོག་ཁེལ་ཐུབ་པ་ཞུ་རྒྱུའི་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་སྤྲིན་སྤྲོ་སྙད།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༨ ལོར་དགེ་ལྡན་བསྟན་བདག་རྣམ་པ་དབུ་བཞུགས་ཀྱིས་ཆེད་འཛུགས་དགེ་ལུགས་ཡོངས་ཀྱི་༸རྒྱལ་བའི་བརྟན་བཞུགས་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཚོགས་ཆུང་སྤྱི་ཕྱི་ལན་མང་ཚོགས་པའི་ཚོགས་འདུའི་གྲོས་ཆོད་དང་། ལྷག་པར་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ ཟླ་༦ ཚེས་༢༣ དང་༢༨ ཉིན་གཉིས་རིང་ཧ་སར་བསྐོང་ཚོགས་གནང་བའི་༸རྒྱལ་བའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དང་འབྲེལ་དགེ་ལུགས་ཡོངས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་དང་པོའི་ཐོག་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་གནང་བའི་དགོངས་དོན། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ ཟླ་༦ ཚེས་༢༧ ནས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༦ ཟླ་༦ ཚེས་༢༧ བར་ལོ་གཅིག་རིང་༸རྒྱལ་བའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུ་རྒྱུའི་མཛད་རིམ་ནང་གསེས། "སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགུང་གྲངས་༩༠ ལ་ཐེབས་པར་དགེ་ལུགས་ཡོངས་ཀྱི་༸རྒྱལ་བའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དང་འབྲེལ་༸རྒྱལ་བའི་མཛད་རྣམ་དང་། གསུང་རྩོམ། དགོངས་གཞི་བཅས་ཀྱི་སྐོར་ལ་རིས་མེད་མཁས་པའི་བགྲོ་གླེང་། ཉིན་བཞིའི་རིང་བསྡུ་བསྐོང་གནང་བའི་རིས་མེད་མཁས་པའི་བགྲོ་གླེང་གི་རྩོམ་ཤོག་ཁག་དང་། ༸རྒྱལ་བའི་བཀའ་དྲིན་གླེང་བའི་གཏམ་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མ་ཚང་འཛོམས་ཀྱི་དེབ་ཅིག་རྩོམ་སྒྲིག་བྱ་རྒྱུ།" ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་རྩོམ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་༸སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཛད་རྣམ་དང་། བཀའ་སློབ། གསུང་

ཆོས། དགོངས་གཞི་སོགས་གླེང་སློང་ཐོག་དཔྱད་བསྡོད་ཅི་རིགས་ཀྱི་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མའི་ཆོས་ཡིག་བསྡུ་སློང་གི་གསལ་བསྒྲགས་འབྲེལ་ཡོད་གྲྭ་ཚང་ཁག་ཏུ་གསལ་བསྒྲགས་དང་། བོད་ཀྱི་དུས་བབ་ནང་གསལ་བསྒྲགས་བཀྲམས་དོན་བཞིན། ངག་གི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་སྲིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བླང་དོར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་པ་པོ་གང་འཚམ་ཞིག་ནས་ད་ལྟའི་ཚར་ཡིག་ཟམ་ཐོག་བསྐྱར་འགྱོར་བྱུང་བའི་ཆོས་ཡིག་ཁག་ལས་བདམས་གསེས་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ལེགས་བསྒྲིགས་བྱས་པ་འདིའི་ནང་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་གང་ཅིའི་ཐོག་གློག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་སྤེལ་ཉེས་འགོག་གི་དགོངས་འཆར་གནང་སྐྱོང་ཡོང་བ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔེ་རྟགས་ཨང་གསོལ་བསྩལ་གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྗེས་དྲན་གྱི་ཕྱག་དེབ་འདིའི་ལག་བསྟར་ཞུ་སྒྲིག་གི་ལས་དོན་ཁག་ཀླངས་ཚང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན་ནས་འཐུས་སྒོ་ཚང་བར་བསྒྲུབས་པ་བཅས་ལ་ཡི་རང་དང་འབྲེལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། མདོར་ན། ད་རེས་དགེ་ལུགས་ཡོངས་ཀྱི་༧རྒྱལ་བའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཚོགས་ཚུང་ནས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ་སྒྲིག་གིས་བགྲོ་གླེང་དང་། ཆོས་ཤོག་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། དག་ཞུས་ཀྱིས་དཔར་སྐྲུན་འགྲེམ་སྤེལ་བྱས་པའི་རྣམ་དཀར་ལེགས་བྱས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། ཇི་སྐད་དུ། གངས་རིའི་ར་བས་བསྐོར་བའི་ཞིང་ཁམས་སུ།། ཕན་དང་བདེ་བ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གནས།། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཡི།། ཞབས་པད་སྲིད་མཐའི་བར་དུ་བརྟན་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ཇི་ལྟར་སྨོན་པ་ལྟར་འགྲུབ་པ་དང་། རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་རྒྱལ་བསྟན་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །

དགེ་ལུགས་ཡོངས་ཀྱི་༧རྒྱལ་བའི་བརྟན་བཞུགས་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཚོགས་ཚུང་གི་རྒྱུན་ལས་ཚོགས་གཙོ་སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་རོང་པོ་བློ་བཟང་སྐལ་གྲགས་ཀྱིས་བོད་རྒྱལ་ལོ་༢༡༤༣ ཕྱི་ལོ་༢༠༡༦ ཟླ་༥ ཚེས་༢༧ ཉིན་གུས་པས་སྦྲར་བའོ། །

དཀར་ཆག

སྔོན་གླེང་། III

༄གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དགོངས་པས་འཛམ་གླིང་ཞིས་ཡོན་གྱི་ལམ་ལུགས་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་ཇི་ལྟར་ཐེབས་བཞིན་པ། 1

སློབ་དཔོན་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་བསམ་གཏན།

༄རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་དང་བོད་ཀྱི་ལེགས་བྱང་། 13

སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན།

༄གོང་ས་མཆོག་དང་བོད་ཀྱི་ཞིས་ཡོན། 35

སློབ་དཔོན་ཨ་འབྲུག་དཀོན་མཆོག

༄གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་དང་བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཞིས་ཡོན། 55

རྣན་ཡེ་ཤེས་དགེ་ལེགས།

༄རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པའི་མཛད་རྣམ་གྱི་གལ་གནད་སྐོར། 68

ཁ་སྣང་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ།

༄རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་མཛད་རྣམ་ལས་བཀའ་ཡིག་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་ཙུང་ཙམ་གླེང་བ་བྱེས་པའི་གོམ་ཚུང་། 79

བྱ་གཞུང་སྐལ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས།

བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་དུ་མ་ཙུང་ཟད་གླེང་བ། 99

རྩོམ་པ་པོ་ཤེས་རབ་དར་རྒྱས།

༸གོང་ས་༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། དཔལ་ན་ལནྡྲའི་ཆོས་བརྒྱུད་སྐོར། 151

ལོ་རྒྱུས་སློབ་དཔོན་བྱམས་པ་བསམ་གཏན།

༸གོང་ས་མཆོག་གི་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་ནང་པའི་གཞུང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་གཞིའི་རྣམ་གཞག་གམ་ཚན་རིག་དང་། ལྟ་གྲུབ། ནང་ཆོས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་མཛད་འཕྲིན་གྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་གླེང་བ། 159

དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ངག་དབང་སངས་རྒྱས།

༸གོང་ས་མཆོག་དང་ཚན་རིག 167

དགེ་བཤེས་ལྷག་རྡོར།

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་དང་སྤྱི་འགྱུར་རྙིང་མའི་གནས་བབ། 177

མཁན་པོ་ཚེ་རིང་དོན་གྲུབ།

༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་ཆོས་བརྒྱུད་རྗོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་གྱི་དགོངས་གཞི། 197

མཁན་པོ་སྨྲུན་ཡངས་རྒྱ་མཚོ།

༸གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་༸རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་གོང་འོག་དང་གཞིས་བྱེས་གདན་ས་དཔལ་སྤུངས་བཅས་ཀྱི་དབར་དམ་གཙང་འབྲེལ་བའི་གནས་བབ་དྲན་པའི་ས་བོན། 202

མཁན་པོ་རྒྱལ་མཚན་ཕུན་ཚོགས།

༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གསུང་དབྱངས་བོན་ལ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་ཚུལ་སྐོར་བཤད་གཞིའི་ས་བོན། 216

དགེ་བཤེས་སྨོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན།

༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་རྒྱལ་བ་ཇོ་ནང་པའི་གནས་བབ་སྐོར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་པ་གཟུར་གནས་དཔྱེས་པའི་གཏམ། 241

མཁན་པོ་ཀུན་དགའ་འཚམས་ཚུང་།

བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་རྣམས་དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲ་ནས་བྱུང་ཚུལ་༧རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་གསལ་བྱེད། 250

སྤྲུལ་སྐུ་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ།

༧རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་ཐུན་མིན་གྱི་མཛད་རྗེས་འགའ་ཞིག་ལས་བརྩམས་པའི་གཏམ། 270

གླང་རི་བ་ལྷ་རམས་ཐུབ་བསྟན་སྨིན་པ།

༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་དང་ལྷག་པར་དུ་༧སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གསུང་དབྱངས་བོན་ལ་གཟིགས་རྟོག་ཅི་གནང་གི་གནས་ཚུལ། 282

དགེ་བཤེས་གཡུང་དྲུང་དགེ་ལེགས།

༧རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་དང་ཆོས་བརྒྱུད་རྟོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་གྱི་དགོངས་གཞི། .. 291

དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ།

༧རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་དང་ཆོས་བརྒྱུད་རྟོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་གྱི་དགོངས་གཞི། ... 296

སློབ་དཔོན་ངག་དབང་།

ལྷ་མེད་ཀྱི་དགོངས་གཞི་དང་། གསར་གཏོད་ཀྱི་མཛད་བཟང་། 303

རྣམ་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ།

སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགུང་གྲངས་༩༠ ལ་ཕེབས་པར་དགེ་ལུགས་ཡོངས་ཀྱི་༧རྒྱལ་བའི་བརྟན་བཞུགས་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དང་འབྲེལ་༧རྒྱལ་བའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་འདབ་སྟོང་བཞད་པའི་མེ་ཏོག 327

རྒྱལ་དབང་བཅུ་བཞི་པ་མཆོག་གི་ཐུབས་ཆེན་གྱི་དགོངས་གཞི་གལ་ཆེན་འགའ་ཤོལ་དུ་ཕྱུང་བ། 329

སྨན་ཤུལ་ཐབས་མཁས།

མཆོད་པ་ཚིགས་བཅད་མ། 337

དགའ་བྱང་གོ་བོ་བློ་ལྡན།

༧གོང་ས་མཆོག སེམས་ནང་གི་ནོར་བུ། སྨུན་སེལ་གྱི་སྒྲོན་མེ། 339

ཨ་འདུས་མིག་ཆུ།

དུས་རབས་ཀྱི་ལྷ་གྲུབ་གསར་པ། འཇིག་རྟེན་སྤྱི་སྨན་གྱི་བཟང་སྤྱོད། 342

སེར་བྱེས་སྤྲོང་བཙན།

ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ། 346

ཨ་འདུས་མིག་ཆུ།

༧གོང་ས་མཆོག་དང་། ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད། 347

བསྟན་འཛིན་བསྟན་སྐྱོང་།

༧སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་ཐུབས་ཆེན་གྱི་མཛད་རྗེས་ལ་བསྟོད་པ་དང་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཐུབས་ཕྲེང་ཞེས་བྱ་བ། 363

མཁན་པོ་འགྱུར་མེད་ཨོ་རྒྱན་བསྟན་འཛིན།

༄ རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་བསྟོད་པ་ཚད་མར་གྱུར་པ་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན་དོན་བཞིན་གསལ་བ་ཚིག་གི་ཉིན་བྱེད། ………… 368

ཚ་རུ་མ་ཐབས་མཁས།

ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་བཀའ་དྲིན་ཟླ་མེད་༄ རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་གསུམ་དབྱར་ཧ་ལྡིར་བའི་སྒྲ་དབྱངས། ………… 374

རྣ་སྙོད་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་བྱམས་པ།

༄ རྒྱལ་དབང་ཕྱག་ན་པདྨོ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དག་རིག་མེ་ཏོག་རྒྱས་པའི་ཚལ་ཆེན། ………… 383

འབྲོང་བློ་བཟང་དར་རྒྱས།

སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་༄ མགོན་ས་ཕྱག་ན་པདྨོ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་གཙུར་ཧྲའི་རྒྱུད་མངས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཀུན་བཟང་མཆོད་པའི་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་ཨསྟི།། ………… 419

ལྷ་སྒང་ཚོས་གྲགས།

༄ མགོན་ས་མཆོག་ལ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན། ………… 422

སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

གངས་རིའི་མིག་གཅིག་སྐྱུ་དྲིན་ཆེ། ………… 424

སོག་མདའ།

༄ མགོན་ས་མཆོག་བཀའ་དྲིན་ཆེ། ………… 426

བྲག་སྟོད་སྐལ་བཟང་ཕུན་ཚོགས།

དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག ………… 429

༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་
མཆོག་གི་དགོངས་པས་འཛམ་གླིང་ཞེས་ཡོན་
གྱི་ལམ་ལུགས་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་ཇི་ལྟར་
ཐེབས་བཞིན་པ།

སློབ་དཔོན་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་བསམ་གཏན།
ཝཱཎ་དབུས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་།

༄ མཐོ་སྒང་གངས་ལྗོངས་རི་བོའི་ཕྲག་ནས་ཕན་བདེའི་ཉི་མ་རབ་ཏུ་འཕྲོ།།
འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་བྱམས་བརྩེའི་འོད་ཀྱི་སྣང་བ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱས།།
བདེ་སྐྱིད་རྩ་བ་སེམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་འཚོལ་ལ་འབད།།
གོ་ལ་ཡོངས་ལ་བདེ་སྐྱིད་ལམ་སྲོལ་གསར་བཏོད་སྟོན་པ་གཉིས་པ་རྒྱལ།།

ཞེས་གུས་ཕྱག་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ་ཞུ་བ་ལ། ༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་བརྗོད་པ་རེ་ཞིག་བཞག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་སྣང་ཚུལ་ཐུན་མོང་བའི་ངོར་མཛད་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་པའི་ཚུལ་ནི། བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པའི་མཚོན་རྟགས་དང་མགོན་སྐྱབས་བླ་ན་མ་མཆིས་པ་ཡིན་པ་དང་ཆབས་ཅིག །འཛམ་གླིང་གོ་ལ་འདིའི་སྟེང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཆོས་ལུགས་འདྲ་མིན་གྱི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱི་མི་སྣ་རྣམས་ཀྱིས་༸གོང་ས་མཆོག་ལ་ཆོས་ལུགས་ཤིག་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་དབུ་ཁྲིད་ཙམ་མིན་པར།

- འཛམ་གླིང་གོ་ལ་ཡོངས་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཞི་བདེ་སྐྲུན་པར་སྒོ་ཀུན་ནས་གཞོལ་བའི་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ།
- འཛམ་གླིང་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ལ་བདེ་སྐྱིད་གང་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱི་ནང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུགས

ཟབ་མོ་ཤེས་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་ལྟ་གྲུབ་སྨྲ་བ་ཆེན་པོ།

- འཛམ་གླིང་ཆོས་ལུགས་རྣམས་ཕན་ཚུན་གུས་བརྩི་དང་མཐུན་གྲོགས་སུ་གནས་པའི་ཐབས་ལ་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་སྐྱོང་བའི་འཛམ་གླིང་ཆོས་ལུགས་སྤྱི་ཡི་དབུ་ཁྲིད་ཆེན་པོ།
- ཚན་རིག་པ་དང་ནང་པའི་ལྟ་གྲུབ་དབར་གཏིང་ཟབ་ཀྱི་བགྲོ་གླེང་ལམ་སྟོན་བསྐུལ་བ་ལས་ནང་སེམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཉམས་ཞིབ་རྒྱ་ཆེ་བྱ་རྒྱུས་མཚོན་ཚན་རིག་གི་ལངས་ཕྱོགས་དང་ལམ་ཕྱོགས་དང་ལྟ་གྲུབ་བཅས་ལ་འགྱུར་བ་ཤུགས་ཆེ་ཐེབས་པས་ཚན་རིག་པ་རྣམས་ལ་ལམ་ཕྱོགས་སྟོན་པ་པོ།
- དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་སྨྲ་བ་རྣམས་ལའང་ཕྱི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཐད་ཚན་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསར་རྙེད་ཀྱི་གནད་དོན་རྣམས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཤེས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པས་རིག་པའི་གནས་གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་གནང་སྟེ་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་བསླབ་པ་སློབ་གཉེར་དང་ལྷན་དུ་སྦྱོང་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་སྲོལ་གཏོད་པ་པོ།
- ཆོས་ལུགས་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་དང་ཆོས་ཁས་མི་ལེན་པ་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱབ་རྟེན་དང་བཅས་པའི་ཞིབ་ཐུའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་བསླབ་བྱའི་སྣང་བ་གསར་པ་སྤྲིན་པའི་སྣང་བྱེད་ཆེན་པོ།
- དེང་རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ལམ་ལུགས་ལ་ནང་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་སློབ་གཉེར་དང་བློ་སྦྱོང་གི་ཉམས་ལེན་དང་སྙིགས་ཤེས་ཡོན་ལམ་ལུགས་ལ་བཅོས་སྒྱུར་ཆེད་འབད་པ་རྒྱ་ཆེ་གནང་བས་གསར་བརྗེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་བཅས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཞུ་བཞིན་པ་རེད།

སྤྱིར་བོད་སྐད་ནང་"ཤེས་ཡོན"ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་ཕལ་ཆེར་བརྒྱ་ཕྲག་ཉི་ཤུའི་ཕྱེད་ཕྱི་མ་ཙམ་ནས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་འགོ་ཚུགས་པར་མངོན། འོ་ན་དེའི་སྔོན་དུ་ཤེས་ཡོན་ཞེས་པའི་བརྗོད་བྱ་བོད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་རིག་གཞུང་དུ་མེད་དམ་ཞེ་ན། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐབས་ནས་རྒྱ་གར་ནང་ཕྱི་ནང་ཀུན་དང་ལྷག་པར་དུ་ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་ལྟར་ན་ནང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་"ཤིཀྵ"ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བོད་སྐད་དུ་བསླབ་

པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་གནང་བ་ལྟར་རང་རེས་སྲོལ་རྒྱུན་དུ་གདན་ས་དང་བཤད་གྲྭ་ཁག་ཏུ་གཞུང་ལུགས་ཁག་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བར་གཉེར་བ་ལ་བསླབ་པ་སློབ་གཉེར་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཡིན།

ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསླབ་པའང་། རང་གིས་བླ་མ་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་དྲུང་ནས་ཐོས་པས་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་གོ་རྒྱ་སྤེལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ། ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་ཡང་དག་པར་བསམས་ཏེ་དཔྱད་པ་ལས་ཐོས་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་སྐུར་བསལ་ཏེ་ངེས་ཤེས་དྲངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ། བསམས་པའི་དོན་ཡང་ཡང་བསྒོམས་པ་ལས་རང་རྒྱུད་ལ་མྱོང་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་བཅས་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་ལམ་ནས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་སྐྲུན་པ་ཡིན།

ལྷ་བའི་ཆ་ནས་གཟིགས་ན། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལས"“རིགས་ཀྱི་བུ་གང་ལ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་དེས་ཇི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ།……ཤཱ་རིའི་བུ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་དེས་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ།།” ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསླབ་པའི་ཚུལ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ།། ཞེས་ཕུང་པོ་ལྔ་པོས་མཚོན་ཕྱི་ནང་གི་འཇིག་རྟེན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བ་གང་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་དང་ལས་བཀག་པས་འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་པའི་ཐབས་སུ་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ལྟ་བའི་ཚུལ་ལ་བསླབ་པ་སྟེ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ལམ་ནས་བློ་སྦྱངས་ཏེ་དེ་ལྟར་ལྟ་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་གཙོ་བོ་ནང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བསླབ་པ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་ཡིག་རྩིས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱའི་གནས་རྣམས་ནི་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་པའི་གནས་སུ་བརྩི་བ་ལས་དེ་དག་བསླབ་པའི་གནས་ལ་མི་བརྩི་བ་རེད། རྒྱུ་མཚན་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་ཡོན་ཞེས་པའི་

གོ་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡིག་རྟེས་ཀྱི་གནས་ཚད་ལེགས་པོ་ཡོད་པ་ལ་ཤེས་ཡོན་ཆེན་པོ་རེད་ཟེར་བ་དང་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་རེད་ཟེར་བ་ལས་ནང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དགོས་པའི་བསམ་ཚུལ་ཡོང་གི་མེད།

རྒྱ་གར་ཧིནྡིའི་སྐད་དུ་དེང་སང“ཤིཀྵཱ”ཞེས་པ་དེ་དབྱིན་ཇིའི་ཐ་སྙད་education ཞེས་པའི་དོན་འབའ་ཞིག་ཏུ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལས་གནའ་བོའི་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་དོན་དུ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་རེད། འདི་ནི་གཙོ་བོ་དབྱིན་ཇིའི་ཤེས་ཡོན་ལམ་ལུགས་སམ་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤུགས་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད།

དེང་རབས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་ལུགས་ནང་ཕྱི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་དང་རྣམ་གཞག་སྐོར་ཤེས་པ་ལས་སློབ་གཉེར་བ་གང་ཟག་རང་ཉིད་དང་རང་གི་བསམ་བློ་དང་ཀུན་སྤྱོད་གང་ཞིག་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་གཞི་རྩར་གྱུར་པའི་སྐོར་ཡར་རྒྱས་གཏང་རྒྱུ་ཕར་བཞག་ཤེས་རྟོགས་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་མེད་པ་རེད། གནས་སྟངས་འདི་ནི་བྱམས་བརྩེ་དང་བཟང་སྤྱོད་སོགས་གཙོ་བོ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་བསླབ་བྱའི་གནས་འབའ་ཤིག་ཏུ་བརྩིས་པ་དང་། ཕྱར་ཚན་རིག་པས་ཆོས་ཞེས་པའང་རྫོངས་དད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཤིག་ཏུ་བརྩི་བའི་ལྟ་ཚུལ་ཤིག་ཡོད་པ་ལས་བྱུང་།

སྤྱིར་བཏང་ཚན་རིག་པ་དང་ཆོས་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབར་ཕན་ཚུན་འགལ་ཟླའི་ལྟ་ཚུལ་ཞིག་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མའི་སྔོན་ནས་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་༧གོང་ས་མཆོག་དང་ཚན་རིག་པའི་དབར་བགྲོ་གླེང་གནང་འགོ་ཚུགས་ནས་ལོ་ཤས་རིང་འགའ་ཤས་ལ་ནང་པའི་ཆོས་པ་ཞིག་ལ་ཚན་རིག་པ་དང་བགྲོ་གླེང་བྱ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད་སྙམ་པའང་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་ནང་པའི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང་ལྷག་པར་དུ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཟབ་ཅིང་ཕྲ་བ་དང་། བློ་སྦྱོང་གི་རིམ་པ་རྣམས་དཔྱད་པ་དང་སྒོམ་བས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་རྣམས་ཚན་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་ན་ཡིད་རབ་ཏུ་ཕྲོགས་ཏེ་རིམ་བཞིན་ཚན་རིག་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་དོ་སྣང་ཆེན་པོས་ཞིབ་འཇུག་བྱ་བའི་གལ་ཆེའི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད།

གྲགས་ཅན་གྱི་མི་སྣ་འགས་དུས་རབས་ཉི་ཤུའི་ནང་ནང་པའི་ཆོས་དང་ལྷ་སྒྲུབ་ཉུབ་ཕྱོགས་སུ་དར་བ་ནི་དུས་རབས་ཉི་ཤུའི་ནང་འཛམ་གླིང་གི་བྱུང་རྐྱེན་གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་དེ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཡོད། དེ་བཞིན་ནང་པ་དང་ཚན་རིག་པའི་དབར་བགྲོ་གླེང་གཉིང་ཟབ་འབྱུང་བཞིན་པ་ནི་འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་ཤེས་ཡོན་དང་ཚན་རིག་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་བདེ་སྐྱིད་ལ་སྨན་པའི་བྱུང་བ་རླབས་ཆེན་ཞིག་ཏུ་བརྩི་བཞིན་པ་རེད།

༧གོང་ས་མཆོག་གིས་འཛམ་གླིང་ཤེས་ཡོན་ལ་ཞབས་འདེགས་བསྒྱུལ་བའི་ཚུལ་ནི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ལ་ཟབ་ཅིང་ཕུགས་རྒྱང་རིང་པོར་འགྲོ་བ་མི་ལ་ཕན་པའི་དགོངས་པ་རླབས་ཆེན་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་ཤེས་པ་པོའི་བློ་ཡི་གནས་ཚད་གོང་མཐོར་གཏོང་བ་ལ་བློ་དེ་གང་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་རྒྱ་ཆེ་རུ་དང་གཏིང་ཟབ་ཏུ་གཏང་དགོས། གནད་དོན་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ཏེ་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱིས་ནང་པའི་ཚན་རིག་དང་ལྷ་སྒྲུབ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་གླེང་བརྗོད་དུ་བཀའ་བསྩལ་བ། “ད་བར་རྒྱལ་སྤྱིར་ཡོད་བཞིན་པའི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གཞག་གི་ཁྲོན་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མ་ཟད། ད་དུང་ཡང་ལོ་རེ་ནས་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་མོད། ཚན་རིག་ཐོག་མར་དར་སྐབས་ནས་ཕྱིའི་དངོས་པོར་གཙོ་བོར་དམིགས་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། དེང་རབས་ཚན་རིག་གི་དཔྱད་ཞིབ་བྱ་ཡུལ་ཕྱི་གཟུགས་ཅན་དངོས་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལས། དཔྱོད་མཁན་རང་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ཐུན་པ་སྐྱེ་ཚུལ། རང་གི་བདེ་སྡུག་གི་ཚོར་བ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཉམས་ཞིབ་ཆེར་བྱས་མེད། དེའི་ཕྱིར་ད་ཡོད་ཚན་རིག་གིས་ལེགས་པར་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་ཐུབ་པའི་གཞི་ནི་ཕྱིའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན། དེ་ལྟ་ནའང་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་བལྟས་ནའང་། ད་ལྟའི་ཚན་རིག་གི་ཤེས་བྱས་མ་འདང་བའི་ཆ་གང་མང་ཞིག་ཡོད་པར་ཟེ་ཚོམ་མེད། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱའི་སྡེ་ཚན་གྱི་ནང་དུ་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ངེས་པར་ཚུད་དགོས་པར་བརྟེན། ད་ཡོད་ཀླད་རྩའི་རྣམ་གཞག་ནས་སྣོ་ལྷུའི་ཤེས་པ་སོགས་ཀླད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་འགྲེལ་བཤད་ཡོད་ཐོག་ད་དུང་ཤེས་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱ་ཆེ་རུ་དང་། ཞིབ་ཚགས་སུ་བཏང་སྟེ་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་གསལ་བའི་དེང་རབས་ཚན་རིག་གི་

གཞུང་ལུགས་འདང་ངེས་ཤིག་བྱས་ཏེ་ཤེས་བྱའི་གཞི་རྒྱ་ཇེ་ཆེར་གཏོང་རྒྱུ་དེ་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་ཡིན། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་དང་དེང་རབས་ཚན་རིག་གི་བར་ཕན་ཚུན་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་འོས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་མ་ཟད། ང་ཚོར་ལུས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དང་འབྲེལ་བའི་བདེ་སྡུག་ཅིག་ཀྱང་ཡོད་སྐབས་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་ཡོན་ང་ཚོར་དགོས་ངེས་ཡིན། དེས་ན་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བདེ་སྐྱིད་ཇི་ལྟར་སྐྲུན་ཐབས་ལ་གཞིགས་ནའང་དེང་རབས་ཚན་རིག་དང་སེམས་ཁམས་རིག་པ་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སྡེ་ཚན་གསར་པ་ཞིག་སྤྲོལ་གཏོང་ཐུབ། དེ་ཡང་དོས་ཀྱི་བསམ་པར་ཚན་རིག་གིས་དངོས་པོའི་མཐར་ཐུག་གི་རང་བཞིན་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཏེ་གསར་དུ་རྟེད་པའི་ཤེས་བྱས་འགྲོ་བ་མིའི་ཤེས་ཡོན་ལ་ཁ་སྐོན་བྱས་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་དམིགས་ཡུལ་ནི་ཆ་ཚང་ཞིང་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཤིག་དགོས་རྒྱུ་དེ་རེད་སྙམ། དམིགས་ཡུལ་གཉིས་པ་ནི། ང་ཚོ་མིའི་རིགས་ལ་འཕྲད་པའི་དཀའ་ངལ་ལ་མི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་དཀའ་ངལ་ཞིག་དང་རང་བྱུང་གི་འབྱུང་བས་བསྐྱེད་པའི་དཀའ་ངལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། མིས་བཟོས་པའི་དཀའ་ངལ་ནི་མི་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཟོས་པར་བརྟེན། དེ་སེལ་ཐབས་ཀྱང་མི་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་ནུས་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད། ད་ལྟའི་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་འདིར་ཤེས་ཡོན་གྱིས་ཆེར་ཕོངས་མེད་ཀྱང་མིས་བྱས་པའི་དཀའ་ངལ་ཁག་སྔ་མཐུད་གནས་པ་དེས་ང་ཚོར་དཀའ་ངལ་དེ་དག་སེལ་ཐབས་ད་དུང་འདང་ངེས་ཤིག་མེད་པ་གསལ་པོ་ཡིན། དཀའ་ངལ་དེ་དག་མིའི་བསམ་བློའི་ནང་རང་གཅེས་འཛིན་དང་། འདོད་ཆགས། ཞེ་སྡང་། འདོད་རྔམ། ཕྱོགས་རིས། ཐྲག་དོག །འཁྲུན་སེམས་སོགས་ཤུགས་ཆེ་དྲག་པ་དང་། ཕྱོགས་གཞན་ནས་ང་ཚོའི་བསམ་བློའི་ནང་གཞན་གཅེས་འཛིན་དང་། བྱམས་བརྩེ། བཟོད་སེམས། བག་ཡོད། ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱིས་ཕོངས་པ་ལས་བྱུང་ཡོད་པས། ལྟ་གྲུབ་ཡོད་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་ནང་དུ་ཆགས་སྡང་དང་བྱམས་བརྩེ་སོགས་ལ་ཇི་ལྟར་འདོར་ལེན་བྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱ་ཆེར་གཏན་ལ་ཕབ་ཡོད་པར་བརྟེན། རྣམ་གཞག་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མིས་བཟོས་པའི་དཀའ་ངལ་ཁག་སེལ་བར་ཞབས་འདེགས་ཞུ་ཐུབ་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད།” ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ༄གོང་ས་མཆོག་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚན་རིག་དང་

ཤེས་ཡོན་གྱི་སྡིངས་ཆ་དང་མང་ཚོགས་ལ་བྱམས་བརྩེ། བཟོད་སེམས། བག་ཡོད། ཤེས་རབ་སོགས་མེད་པའི་སྐྱོན་དང་། ཡོད་པའི་ཕན་ཡོན། དེ་དག་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལམ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ་བའི་གནད་རྣམས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་སྐྱེས་བུ་ཐ་མལ་པའི་ཚུལ་བཟུང་སྟེ་མྱོང་ཐོག་ནས་ངེས་ཤེས་འདྲོང་ངེས་ཀྱི་ལམ་ནས་བཀའ་བསྩལ་པ་ལ་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་རྣམས་དང་ལྷག་པར་དུ་ཚན་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོ་སྣང་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་སྐབས་ཞེ་སྡང་། ཁོང་ཁྲོ། ཕྲག་དོག་སོགས་ཀྱིས་རང་གི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀར་གནོད་ཅིང་ནད་ཀྱི་རྐྱེན་བྱེད་པ་དང་གཞན་ལའང་གནོད་པ། དེ་བཞིན་བྱམས་པ་དང་། བརྩེ་བ། བཟོད་སེམས་སོགས་ཀྱིས་རང་གི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀར་ཕན་ཞིང་ནད་ཞི་བའི་རྒྱུ་རུ་འགྲོ་བ་མ་ཟད་གཞན་ལའང་ཕན་ རླབས་རྒྱ་ཆེ་ཡོད་པ་གསལ་པོར་མཐོང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། འདི་ནི་ཚན་རིག་པ་རྣམས་ལ་ནང་སེམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཕྱེ་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་། དེ་སྟེ་ནང་སེམས་ཀྱི་ནག་པོའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཟད་ཆུང་དུ་གཏང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་གོང་འཕེལ་དུ་གཏང་རྒྱུ་ཡོད་པའི་སྐོར་ཤེས་རྟོགས་མེད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བའི་ལོག་རྟོག་ཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཉམས་ཞིབ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་ལས་གྲུབ་འབྲས་བྱུང་བ་རྣམས་ཚན་རིག་གི་བརྡ་སྐད་ཀྱི་ལམ་ནས་བསྟན་པ་ལས་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་ཉམས་ཞིབ་དང་ བློ་སྦྱོང་གི་སློབ་གཉེར་དང་ལག་ལེན་ལ་གཞུང་དང་མང་ཚོགས་ནས་དམིགས་བསལ་གདེང་འཛོག་ཐོབ་བཞིན་ཡོད། བློ་སྦྱོང་གི་སློབ་གསོ་དང་ཉམས་ལེན་ནི་མང་ཚོགས་ལ་བདེ་སྐྱིད་བསྒྲུབ་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་མེད་དུ་མི་རུང་བར་མཐོང་སྟེ་ཨ་རིའི་གཞུང་དང་ཚོགས་པ་དང་སྒྲིག་འཛུགས་ཁག་གིས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉམས་ཞིབ་གོང་མཐོར་གཏོང་རྒྱུ་དང་བློ་སྦྱོང་གཞི་ལ་བཞག་པའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐབས་ལམ་སྤྲོལ་གཏོད་བྱ་རྒྱུ་སོགས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་ལུགས་ལ་གཞི་རྩའི་འགྱུར་བ་གཏོང་བཞིན་པ་རེད།

༧གོང་ས་མཆོག་དང་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་མཁས་པ་ཧོཝརྡ་ཀཊལར་གཉིས་ཀྱིས་ལྷན་རྩོམ་གནང་བའི་《བདེ་སྐྱིད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྱུ་རྩལ》ཞེས་པའི་ཕྱག་དེབ་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༣ ལོར་ཐོན་རྗེས་ལོ་༡༠ འཁོར་བའི་དཔར་སྐྲུན་གླེང་བརྗོད་དུ་ཧོཝརྡ་ཀྱིས་བྲིས་གསལ། "ཕྱག་དེབ་འདི་ཐོན་པ་དང་

ལྷག་པར་དུའང་ཚན་རིག་དང་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བདེ་སྐྱིད་བསྐྲུན་རྒྱུའི་གསར་བརྗེའི་བསམ་བློ་ཞིག་སླེབས་པ་བྱུང་། དེ་སྔ་མང་ཚོགས་དང་ཚན་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་སྐྱིད་ཞེས་པ་ནམ་སླེབས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་གསང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་རང་གི་ལག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ལ་རྩི་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་༧གོང་ས་མཆོག་གིས་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་ལ་ཐུག་པ་དང་དེ་ཡང་རང་ལག་ཏུ་ཡོད་པས་བློ་སྦྱོང་གི་ལམ་ནས་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་གསལ་བཤད་རྒྱ་ཆེ་གནང་བས་མང་ཚོགས་ནང་བདེ་སྐྱིད་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་ཚུལ་གསར་པ་ཞིག་སླེབས། དེ་ཡང་ཚན་རིག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་བྱ་འོས་པའི་གནས་ཤིག་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་ལག་ཏུ་བླངས་ཏེ་སྒྲུབ་འོས་པ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་མང་ཚོགས་ཀྱི་མི་ཚེའི་ནང་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐེབས་བཞིན་ཡོད། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་བདེ་སྐྱིད་ཅེས་པ་ཕྱི་དངོས་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་བསམ་བློ་དོར་ཏེ་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་གཏང་དགོས་པའི་བསམ་ཚུལ་གསར་པ་ཞིག་ཀྱང་སླེབས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།” ཅེས་བརྗོད་འདུག །ཡང་ཁོང་གིས་བརྗོད་གསལ། ༧གོང་ས་མཆོག་གི་གསུང་རྩོམ་དང་གསུང་བཤད་དེ་བཞིན་ཚན་རིག་པ་རྣམས་དང་བགྲོ་གླེང་གནང་བ་བཅས་ལས་ཕྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཉི་ཤུའི་བཅུ་ཕྲག་མཐའ་མའི་མཇུག་ཙམ་ནས་ཚན་རིག་དང་སེམས་ཁམས་རིག་པ། དེ་བཞིན་ཤེས་ཡོན་བཅས་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་རྒྱ་ཆེ་ཐེབས་རྒྱུ་འགོ་ཚུགས། དཔེར་ན་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་ནང་མིའི་བདེ་སྐྱིད་ལ་དམིགས་པའི་ཉམས་ཞིབ་བྱ་འགོ་ཚུགས་ཏེ་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༨ ལོར་ཨ་རི་རྒྱལ་ཡོངས་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོས་སྡེ་ཚན་གསར་བཙུགས་ཀྱིས་དེའི་ནང་མིའི་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་བྱ་འགོ་ཚུགས། ཉམས་ཞིབ་དེའི་ནང་ཨ་རི་དང་ཡུ་རོབ་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ནས་ཀྱང་མཉམ་ཞུགས་ཀྱིས་དུས་ཚོད་ཐུང་ངུའི་ནང་རིག་གནས་འདིའི་ཡར་རྒྱས་མངོན་པར་དོད་པ་བྱུང་། ཨ་རི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མཐོ་རིམ་དང་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ཁག་ཏུ་བསླབ་གཞི་དེའི་ཐོག་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་། དཔེར་ན་ཨ་རིའི་གྲགས་ཅན་ཧརཝརྜ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་དེ་སྔ་སློབ་གཉེར་བས་དགའ་མོས་ཆེན་པོ་བྱ་སའི་དཔལ་འབྱོར་ངོ་སྤྲོད་ཅེས་པའི་སློབ་ཚན་དེ་མིའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་སློབ་ཚན་ཞེས་པ་དེས་གོ་ས་བླངས་པ་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས་

མཆོན་བསམ་ཚུལ་ཙམ་མིན་པར་ལག་ལེན་ཐོག་ཡར་རྒྱས་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་སྐོར་གླེང་འདུག །ཕྱི་ལོ་༢༠༠༣ རྗེས་སུ་དེ་བས་ཀྱང་འགྱུར་བ་ཤུགས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ཡོད། ཚན་རིག་ལ་གསར་དུ་རྟེན་པའི་གྲུབ་དོན་གལ་གནད་ཅན་དུ་མ་བྱུང་བ་ལས་དེ་སྔ་ཚན་རིག་པས་བཟུང་བའི་རྩ་ཚིག་ལ་འགྱུར་བ་ཕྱིན་པ་མང་པོ་བྱུང་། རྩ་ཁམས་རིག་པ། སེམས་ཁམས་རིག་པ། སྨན་བཅོས་ཉམས་ཞིབ་སོགས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་རྣམ་གཞག་དང་ལག་ལེན་གཉིས་ཀར་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཕྱིན་ཡོད།

༧གོང་ས་མཆོག་གིས་གོང་བཀོད་རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་དགོངས་པར་བཅངས་ཏེ། ཆོས་ལུགས་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཆོས་ཁས་མི་ལེན་པ་རྣམས་དང་བཅས་པ་འཛམ་གླིང་གོ་ལ་འདིའི་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ལ་དམིགས་ཏེ་བདེ་སྡུག་ཅེས་པ་རང་གི་སེམས་ལ་ཐུག་ཅིང་། སེམས་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱུ་རང་ལག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། འགྱུར་བ་གཏོང་བའི་ཚུལ་ཞིབ་ཕྲའི་གནད་སྟོན་པའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་བསླབ་བྱའི་ཕྱག་དེབ་«དུས་རབས་སྟོང་ཕྲག་ཉེར་གཅིག་པའི་ཆེད་བཟང་སྤྱོད་»ཅེས་པ་དང་«ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བརྒལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་»ཅེས་པ་གཉིས་འཛམ་གླིང་མི་མང་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་དུ་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྒྲིག་འཛུགས་དང་བསྟི་གནས། དེ་བཞིན་སློབ་གྲྭ་ཁག་དང་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་བཅས་སུ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་བཞིན་པ་རེད། ཕྱག་དེབ་དེ་གཉིས་ནང་ཆོས་ལ་བལྟོས་མེད་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་དང་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་བསླབ་བྱ་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང་རྒྱུན་ཤེས་གཞི་ལ་བཞག་སྟེ་རྣམ་གཞག་མཛད། ཨ་རིར་ཆེ་དང་སྒྲིག་གི་སློབ་གཉེར་ཁང་དང་། ཨེ་མོ་རི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་དུ་ཆེ་དང་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་དགེ་རྩ་བཅས་ཀྱིས་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་ངེས་ཅན་གྱི་སློབ་ཚན་བཟོ་རྒྱུའི་གོ་སྒྲིག་བྱེད་བཞིན་པ་རེད། ༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཤེས་ཡོན་ཐོག་རླབས་ཆེན་གྱི་མཛད་པ་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ཆེད་བསྟོད་རྒྱ་ཆེ་ཞུ་བཞིན་པ་རེད།

རང་རེའི་དགོན་སྡེ་ཁག་ཏུ་ཚན་རིག་གི་སློབ་གཞི་འགོ་འཛུགས་གནང་རྒྱུ་ཡང་དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེ་བཞེས་པས་ནང་པའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་དུ་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ལ་འཕེལ་ཕྱུགས་གཉིས་ཀར་གལ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ། སྔར་ན་ལེནྡྲའི་ཕྱག་སྲོལ་ལའང་སྐབས་དེར་དར་བའི་རིག་

གནས་གལ་འགངས་ཅན་ཕྱི་རོལ་པའི་ཆོས་ལུགས་སུ་གཏོགས་པའམ་ཐུན་མོང་བའི་རིག་གནས་གང་ཡིན་རུང་ཐུགས་སྣང་གིས་སློབ་གཉེར་བརྡར་ཤ་རྒྱ་ཆེར་གནང་བ་ལས་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དེར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་མདོ་སྔགས་གཉིས་དང་ཕྱི་ནང་གི་ལྔ་གྲུབ། དེ་བཞིན་ཚད་མ་རིག་པ་དང་གཏན་ཚིགས་རིག་པས་མཚོན་ཐུན་མོང་བའི་རིག་གནས་ཁག་གི་སློབ་གཉེར་ཉམས་ཞིབ་གཏིང་ཟབ་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་བ་ལས་ནང་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་གྱི་ནང་དོན་རིག་པ་དང་ལྔ་གྲུབ་སྤྱི་ཡི་ཡར་རྒྱས་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ད་ལྟ་བསྟན་འགྱུར་དུ་བཞུགས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་དང་ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཁག་ལས་མཁྱེན་ཐུབ།

༄ གོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཏེ་དེང་འཛམ་གླིང་ནང་སྐྱེ་བོ་ཕོ་མོ་ས་ཡ་དུ་མས་སེམས་ཁམས་དང་བློ་སྦྱོང་གི་ལག་ལེན་ལ་དོ་སྣང་ཤུགས་ཆེ་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར་རང་རེ་གངས་ཅན་པ་མགོན་པོ་གང་གི་ཐུགས་རྗེའི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་འཚོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་གནད་འདིའི་ཐོག་དམིགས་བསལ་ཡིད་གཟབ་བྱ་དགོས་པར་མཐོང་། རང་རེའི་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ནི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཆ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་ལྔ་གྲུབ་ཟབ་ལ་ཚད་མ་རིག་པ་དང་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་དང་བཅས་པའི་སྲོལ་རྒྱུན་ཏ་ཅང་གི་རིན་ཐང་ཆེ་བ་འདིའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་དུས་ད་ལྟའི་བར་གནས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གཅེས་སྐྱོང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དོ་གལ་ཆེན་པོས་ལྷོད་པ་མེད་པ་བཤད་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ཡ་མ་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་ཤུགས་ཆེ་གནང་གལ་ཆེ།

གདན་ས་བཤད་གྲྭ་ཁག་ནང་མཚམས་བསྙེན་སྒྲུབ་གནང་མཁན་ཡོད་པ་ནི་ཡིད་སྨོན་བྱ་བའི་གནས་དང་། རྒྱུན་ལྡན་སློབ་གཉེར་དང་སྦྲགས་དཔེ་ཆ་བལྟ་རྒྱུ་འགོ་ཚུགས་པ་ནས་ཞི་གནས་དང་བློ་སྦྱོང་གི་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱོང་བརྡར་སྦྱོད་རྒྱུ་འགོ་བརྩམས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ཡང་གདན་ས་དང་བཤད་གྲྭ་ཁག་གི་རྒྱུན་ལྡན་ཉིན་རེའི་ལས་སུ་བྱ་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དགེ་མཚན་ཤིན་ཏུ་ཆེ།

དེང་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་དུ་མའི་ནང་ཕྲུ་གུ་ཚོའི་ལོ་ཚད་ལ་གཞིགས་པའི་སྒོམ་དང་བློ་སྦྱོང་གི་ལམ་ནས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་སློབ་གསོ་སྤྲོད་རྒྱུའི་ལམ་སྲོལ་དར་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད། དེའི་

ཁེ་ཕན་མངོན་གསལ་དོད་པོར་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་ཡོད་པས་སློབ་ཕྲུག་དང་ཕ་མ་དགེ་རྒན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་ལྡན་སློབ་གྲྭའི་ལས་སུ་བྱ་བ་གལ་ཆེར་བརྩི་བཞིན་ཡོད། རང་རེའི་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་དང་བློ་སྦྱོང་གི་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱོང་བརྡར་སྦྱོད་རྒྱུ་དེ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དེ་བཞིན་མི་མང་ལ་ནང་ཆོས་ངོ་སྤྲོད་དང་། སྒོམ་རྒྱག་རྒྱུ། བློ་སྦྱོང་གི་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱོང་བརྡར་སྦྱོད་རྒྱུ་ཡང་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ།

དེ་ཡང་ཆོས་བཤད་གཅིག་པོ་མིན་པར་ཟབ་སྦྱོང་གི་རྣམ་པར་དུས་ཡུན་མ་མཐར་ཉིན་༣ནས་༥རིང་ས་གནས་ཤིག་ཏུ་གནས་སྡོད་བྱས་ཏེ་ཞོགས་པ་སྔ་ལངས་ཀྱིས་ཉིན་མོ་ཧྲིལ་པོའི་ནང་ཆོས་བཤད། བགྲོ་གླེང་། བློ་སྦྱོང་དང་སྒོམ་རྒྱག་རྒྱུ་བཅས་ལས་རིམ་མཐུད་མར་ཡོད་པའི་སྦྱོང་བརྡར་སྦྱོད་རྒྱུ་གལ་ཆེ་བར་མཐོང་། དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་མང་ཚོགས་ལ་ནང་ཆོས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་རྨང་གཞི་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་ན་མགོན་པོ་གང་གིས་རྟག་ཏུ་ཕ་ཡི་བུ་ལ་གདམས་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་བཀའ་བསྩལ་བ་དོན་ཐོག་ཕྱག་ལེན་དུ་ཁེལ་ཞིང་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་ལྟའི་མི་ཐོག་ཙམ་མིན་པར་མི་རབས་དུ་མར་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་གོམས་གཤིས་གོང་སྤེལ་གཏོང་རྒྱུར་ཕན་ཐབས་རྒྱ་ཆེ་འབྱུང་ངེས་པ་ཡིན།

རང་རེའི་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་དང་གཞུང་འབྲེལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ། དགོན་སྡེ་ཁག་དང་དེ་བཞིན་སློབ་གཉེར་ཁང་དང་སློབ་གྲྭ་ཁག །མང་ཚོགས་བཅས་ཀྱིས་གོང་སྨོས་ལས་གཞི་རྣམས་ཕྱག་ལེན་དུ་འཁེལ་བ་བྱུང་ན་རང་རེ་བོད་རྗེས་ཟན་པ་རྣམས་མགོན་པོ་གང་གི་གདུལ་ཞིང་དུ་གྱུར་པར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཐུན་བུ་ཞིག་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཉིད་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་དཔུང་གཉེན་གྱི་གོ་སྐབས་གཞན་དང་མ་འདྲ་བར་ཐོབ་པའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་འོང་ལ། མགོན་པོ་གང་ཉིད་དགྱེས་པའི་རྒྱུ་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པ་དམ་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྐུ་ཚེ་བརྟན་པའི་ཞབས་བརྟན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའང་འདི་ཉིད་ཡིན།

མདོར་ན་གོང་ཞུས་ལྟར་འཛམ་གླིང་དཔྱོད་ལྡན་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱིས་ཆེས་གུས་བཀུར་ཞུ་བ་དང་། མགོན་པོ་གང་གི་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་རྣམས་ཚན་རིག་པ་དང་ཤེས་ཡོན་པ། ཆབ་སྲིད་

པ། སློབ་གཉེར་བ། མང་ཚོགས་བཅས་ནས་གོ་གལ་ཆེན་པོས་ཉམས་ཞིབ་དང་སྒྲིག་འཛུགས་ནང་ལག་བསྟར། དེ་བཞིན་མི་ཚེའི་ནང་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་རང་རེ་མགོན་པོ་གང་གི་ཞབས་འོག་ཏུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་བྱུང་ན་གོམ་པ་མདུན་བསྐྱོད་དང་དེ་མིན་ནའང་གཞན་དང་གོམ་པ་མཉམ་སྤོ་བྱ་གལ་ཡིན་ཏུ་ཆེ། མཐའ་དོན་༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མཐའ་དག་འགྲུབ་པ་དང་། འཛམ་གླིང་སྐྱེ་འགྲོ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་དུ་བོད་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་སུ་སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལྟར་བརྟན་པའི་གསོལ་འདེབས་དང་སྨོན་ལམ་ཞུ།

༄རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་དང་བོད་ཀྱི་ལེགས་བྱང་།

སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན།
ས་རྣ་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་།

དམིགས་མེད་ཡེ་ཤེས་འདུ་མ་བྱས་པའི་ཁམས།།
རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་གདུལ་བྱའི་མཁའ་དབྱིངས་སུ།།
ཕྲིན་ལས་རི་མོའི་ཟློས་གར་འབུམ་བརྒྱ་པ།།
གངས་ཅན་ལྷ་གཅིག་ཞབས་སེན་གཙུག་གིས་མཆོད།།

མགོན་དེའི་མཛད་ཕྲིན་ཏྲ་བདུན་དབང་པོའི་ཟེར།།
ཡངས་པའི་ས་ཆེན་བཟུང་བའི་བཀོད་པ་འབུམ།།
བདག་བློར་བབས་པའི་གཟེགས་མའི་ཆ་ཤས་ཤིག །
ཕྱོགས་སུ་འགྱེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་དམ་དུ་འཛིན།།

དེ་ཡང་༄རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་དང་བོད་ཀྱི་ལེགས་བྱང་ཞེས་པའི་ཁ་བྱང་འདི་ནི་བགྲོ་གླེང་བཀོད་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་གིས་གནང་བའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཞིང་། གུས་པས་བརྗོད་བྱ་དེ་ནི་རྩོམ་ཡིག་འདིའི་ཁ་བྱང་དུ་[1]བཏགས་པ་ཡིན། འདི་ནི་འདས་པའི་ལོ་ངོ་ཁ་ཤས་རིང་དུ་དཔེ་གློག་དང་

1 ལེགས་བྱང་ཞེས་པ་འདི་ནི་བཀོད་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་གིས་གནང་བ་རང་སོར་བཞག་པ་ཡིན་ཞིང་། གུས་པས་གཤམ་ནས་རིག་གནས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཀོལ་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། དེའི་དོན་ནི་བརྡ་ཆད་འདིའི་འཇུག་གཞི་སྐབས་འདིར་རིག་གནས་སམ་རིག་གཞུང་ལ་གོ་མོད། འོན་ཀྱང་བརྡ་ཆད་འདི་ནི་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་ཡོངས་གྲགས་མིན་པ་དང་། བརྡ་ཆད་ཀྱི་ངོ་གདོང་ལ་བལྟས་ན་ལུགས་སྲོལ་གོམས་གཤིས་ལ་འང་འཇུག་ཆོག་པ་ལྟ་བུར་སྣང་། འདི་ཉིད་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས་བཏགས་པས་བརྡ་དོན་ལེགས་སྦྱར་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་གུས་པས་རིན་པོ་ཆེ་ཞལ་ནས་གོ་ཐོས་བྱུང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩོམ་ཡིག་འདིའི་ཁ་བྱང་སྐབས་སུ་རང་སོར་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ།།

བགྲོ་གླེང་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གོ་ཐོས་བྱུང་བ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་དོན་དངོས་འདིའི་ཐོག་སྐད་ཆ་ཁ་ཤས་ཤིག་ཞུ་རྒྱུའི་འབད་པ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡང་། རང་ཅག་སྤྱི་བོ་གནམ་བསྣན་ཡོངས་ལ་ཐུགས་རྗེ་བླ་མེད་དུ་ཆེ་བ། བོད་འབངས་ཡོངས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་དང་གསོག་པ། གསག་པར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་བསྐལ་པ་བརྒྱར་དབུལ་ཡང་བཀའ་དྲིན་གྱི་ཆ་ཙམ་ཡང་གསབ་པར་མི་ནུས་པ། ༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་༄རྒྱལ་དབང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དགུང་གྲངས་བརྒྱད་ཅུ་གཉིས་པའི་བསྐལ་བཟང་གི་དུས་འདིར་འདི་འདྲའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་པའང་བླ་ན་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ལས་བྱུང་བར་བརྟེན། དུས་སྐབས་འདི་དང་བསྟུན་ནས་མགོན་པོ་མཆོག་ཉིད་འཛམ་གླིང་སྤྱི་དང་རང་ཅག་ཁ་བ་རི་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དཔུང་དུ་མགོན་པོ་ཚེ་མཐའ་ཡས་པའི་ངོ་བོར་བརྟན་པར་བཞུགས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྟོལ་མོ་དཀྲོལ་བའི་སྔོན་བསུ་ནས། ཞུ་བར་བྱ་བ་ལ། རིག་གནས་ཞེས་པའི་གོ་དོན་དང་འཇུག་ཡུལ་བཤད་པ། ༄གོང་ས་མཆོག་གིས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཉམས་ཉེས་ལས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབས་པ། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསར་བ་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉུང་ཟད་ཅིག་ཞིབ་ཏུ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དང་པོ། རིག་གནས་ཞེས་པའི་གོ་དོན་དང་འཇུག་ཡུལ་བཤད་པ་ལ། མི་རིགས་ཤིག་ལ་མཚོན་ན་རིག་གནས་ནི་གལ་ཆེན་ཞིག་དང་། ལྷག་པར་རང་རེ་མི་རིགས་ལ་མཚོན་ན་དེ་བས་ཀྱང་གལ་ཆེན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཀར་རིག་གནས་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། "རིག་པའི་གནས་ལྔ་དག་ལ་མཁས་པར་མ་བྱས་ན།། འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ་མི་འགྱུར།།" ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། "རིགས་ལས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་།། གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་ཤར་བའི་ཉམས་ལེན་དང་།། ཚིག་སྦྱོར་རྩལ་ལ་མཁས་པའི་ངག་གི་དཔལ།། ས་སྟེང་འདི་ན་རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་སྣང་།།" ཞེས་རིག་པའི་གནས་ལ་བསྔགས་པ་བཞིན་དོན་ལའང་དེ་ལྟར་གནས་པ་བརྗོད་མི་དགོས་ཤིང་། དེ་བཞིན་ནུབ་ཕྱོགས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། སྒྲི་རི་སི་ལ་བསྔགས་པ་ནི་རླབས་ཆེན་དང་། རོམ་ལ་བསྔགས་པ་ནི་གཟི་བརྗིད་ཡིན་ཞེས་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་དང་རིག་གནས་དེ་

ལྷར་གལ་ཆེན་དུ་བརྩི། སྤྱིར་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་སྔོན་ཐོན་དང་རྗེས་ལུས་ཞེས་པ་འདི་ཡང་ཐར་གཏུགས་ནས་བཤད་ན་རིག་གནས་ལ་ཐུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གྲུབ་མཐའི་བཟང་ངན། མིའི་འཛིན་ཐང་། རྒྱལ་ཁབ་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནུས་ཤུགས། ལུགས་སྲོལ་གོམས་གཤིས་མཐའ་དག་རིག་གནས་དང་འབྲེལ་ནས་ཡོད་པས། རིག་གནས་ནི་མིས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་མཐའ་དག་ལ་དབང་ལུང་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་གཞི་གཅིག་ཡིན་པ་བརྗོད་ཅི་ལ་དགོས། དེ་ཡང་རིག་གནས་ཞེས་པ་འདི་ལ་གོ་ལ་ཟླུམ་པོ་འདིའི་སྟེང་དུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་ཅི་རིགས་ཤིག་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་གནས་ཀྱི་གཤིས་ལུགས་དང་། བྱེད་ལས། རྣམ་དབྱེ་བཅས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པས། གྲུས་པས་འདིར་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་ཙུང་ཟད་ཅིག་འབྱེད་འདོད་བྱུང་།

རིག་གནས་ཞེས་པ་འདིར་ཕྱི་ནང་གི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་ཅི་རིགས་ཤིག་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ལས་འདིར་ནུབ་ཕྱོགས་པ་ཁག་ཅིག་གི་འདོད་ཚུལ་བཀོད་པ་ལ། ཨན་ནོ་ཐོས། རིག་གནས་ནི་རིག་གཞུང་ཙམ་ལ་གོ་བ་མ་ཡིན་པར། མི་ཚེ་དང་གཤིས་ཀར་ནུས་པ་ཐོན་པའམ། དེར་འགྱུར་བ་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ལེགས་ཤོས་ཤིག[1]ཏུ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་རིག་གནས་ནི་ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར་མ་ཡིན་པའི་གཞན་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་གནང་མཁན[2]ཡང་ཡོད། མཁས་དབང་ཁྲལ་ལོར་མཆོག་གིས་མིའི་རིགས་རིག་པའི་སྒྲ་ཡངས་འཇུག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། རིག་གནས་ནི་རྟོག་འཛིན་ཆེ་བའི་སྤྱི་འདུས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེར་དད་མོས་དང་སྒྱུ་རྩལ། ཀུན་སྤྱོད་དང་ཁྲིམས་ལུགས། དམངས་སྲོལ་དང་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་དང་གོམས་སྲོལ་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་ཟེར[3]ཞེས་བཤད། ད་དུང་རྩོམ་རིག་ཙམ་ལ་རིག་གནས་སུ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཞིང་ལས་ལ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་བཞིན་ལྷ་མཆོད་བྱེད་པར་ངོས་བཟུང་བ། གྲོན་གོས་དང་རྒྱན་ཆར་ངོས་བཟུང་བ། འཁྲབ་སྟོན་ལ་ངོས་བཟུང་བ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་མོད། དེ་

1 «Culture and Anarchy»

2 ཟླ་རན་སི་མཆོག་གི་«Mondern Civilization Trial»ཞེས་པའི་གླེང་བརྗོད་དུ་གསལ།

3 «Primitive culture»ཞེས་པའི་གནང་དུ་གསལ།

དག་ནི་རིག་གནས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་སྒྲ་ཡངས་དོག་གི་ཁྱད་པར་དང་། གཞན་ཡང་སྒྲ་དོན་གྱི་ཆ་ལ་འབྲེལ་བ་ཅི་རིགས་ཤིག་མཆིས། དེ་དག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ན། རིག་གནས་ནི་བསླབ་པར་བྱ་བ་བྱིངས་ལ་གོ་བ་དང་། ཕྱོགས་རིས་པར་གོ་བ། དེ་བཞིན་བསླབ་པར་བྱ་དགོས་པའི་གནས་ལ་གོ་བ། བསླབ་པར་བྱ་བའི་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་གོ་བ་སོགས་ཡིན་མོད། དེ་དག་ནི་མིང་བརྡའི་གོ་བ་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་སྣང་།

རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ལ་རིག་གནས་དང་རིག་གཞུང་ཞེས་བརྡ་ཆད་གཉིས་སྤྱོད་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། རིག་པས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་གནས་ལ་རིག་གནས་དང་། རིག་པས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་གཞུང་ལུགས་ལ་རིག་གཞུང་ཞེས་གོ་དགོས་པར་ཟད། དེའི་དབང་དུ་བཏང་ན། རིག་གནས་ཞེས་པའི་འཇུག་ཡུལ་ཡངས་པ་དང་རིག་གཞུང་ཞེས་པའི་འཇུག་ཡུལ་ཆུང་བ་ལྟ་བུར་སྣང་། སྐབས་འདིའི་གཞུང་ལུགས་ནི་བསླབ་པར་བྱ་བའི་གནས་གང་ཡིན་པ་དེའི་དོན་ལ་སྨྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་དེ་ལུང་རིག་གིས་གོ་དོན། བྱེད་ལས། དབྱེ་བ། སྨྲ་ཕྱི་སོགས་རིམ་པ་བསྟར་ཆགས་ཀྱིས་སྒྲིག་པའི་ངག་གི་རིག་བྱེད་དུ་བཞུགས་པ་ཞིག་ལ་གོ་བ་དང་། རིག་གནས་ཞེས་པ་ནི་རིག་པའི་བསླབ་པར་བྱ་བའི་གནས་ཏེ། ལྟ་བཟོ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་བྲིས་འབུར་གྱི་བཟོ་བཀོད་ཀྱི་ལས་རིམ་ལ་གོ་ཐུབ་པ་དང་། རིག་གཞུང་ནི་བྲིས་འབུར་གྱི་ལས་རིམ་ཇི་ལྟར་སྒྲིལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ངག་གི་རིག་བྱེད་དུ་མཆིས་པ་དེར་གོ་བས་དེ་གཉིས་ལའང་ཁྱད་པར་ཙུང་ཟད་མངོན། རང་རེ་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་དུ་རིག་གཞུང་འཁྲབ་སྟོན་ལྟ་བུའི་བརྡ་ཆད་ཀྱང་མཆིས་མོད། དེ་ནི་སྐབས་འདིའི་རིག་གཞུང་ཞེས་པའི་དོན་དང་སྦྱར་ན་ཅུང་མི་འོས་པར་སྣང་། གང་ལྟར་རིག་གནས་དང་རིག་གཞུང་གཉིས་ཀྱི་དོན་གྱི་འཇུག་ཡུལ་ལ་ཐད་ཀར་བལྟས་ན་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ནང་པའི་རིག་གཞུང་དང་ནང་པའི་རིག་གནས་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད། སྐབས་འདིར་ངས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ནམ་ངེས་ཚིག་གི་ཆ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་དོན་གྱི་འཇུག་ཡུལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་བྱས་ཏེ། རིག་གནས་དང་རིག་གཞུང་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལྟ་བུར་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ལེགས་བྱང་ཞེས་པའང་དེ་དང་འདྲ་མཚུངས་བཀོལ་

སྤྱོད་བྱུས་ཡོད།

རིག་གནས་ཞེས་པའི་བརྡ་ཆད་འདི་ནི་རྗེས་གྲུབ་ཀྱི་བརྡ་ཡིན་ཞིང་། རིག་ཅེས་པ་ནི་ཤེས་པའི་དོན་སྟེ། གཞུང་ལུགས་རྣམས་སུ་ཤེས་པ་དང་རིག་པ། གསལ་བ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཡོད་ཅིང་། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དུའང་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཞེས་བཞག་འདུག །གནས་ཞེས་པ་ནི་རིག་པས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་པས་ངེས་ཚིག་གིས་བསྟན་དུ་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པས་གོམས་པར་བྱ་བའམ་སྦྱོང་བར་བྱ་བའི་གནས་གང་ཡིན་ཡང་དེར་རིག་གནས་ཞེས་སྒྲ་བཤད་འཇུག་པ་ཡིན་ཞིང་། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་ཚུལ་གང་འདྲ་ཞིག་དགོས་མིན་ཞུ་ཚོད་ཐུབ་པ་ཞིག་མིན་ཏེ། རང་རེ་རིག་གནས་སུ་གྲངས་བཅད་པ་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་བཅུ་དང་ལྔ་ཡིས་བཅད་འདུག །དེ་དག་ལ་རིག་གནས་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་ཡང་རིག་པས་ཐབས་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱ་དགོས་པ་ལ་དགོངས་ཡོད་པར་སྣང་། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་གོམ་པ་འདོར་སྟངས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་རིག་གནས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ན་ཙུང་ཐལ་ཆེ་བ་བཅས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་ན་ངེས་ཚིག་གིས་རིག་གནས་ཡིན་པར་གྲུབ་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རིག་གནས་སུ་འགྲུབ་མིན་བརྟག་པར་བྱ་བའི་གནས་སུ་སེམས། དེ་བཞིན་ནུབ་ཕྱོགས་པའི་མཁས་པ་རིགས་གཅིག་གིས་རིག་གནས་ནི་སྦྱོང་བྱའི་གནས་ལ་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ནུས་པ་ལ་བཞེད་ཀྱང་། རང་ཅག་གིས་དེ་ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་དཀའ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན་ཤེས་ཡོན་དང་རིག་གནས་གཉིས་ཀ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར། རིག་གནས་ཞེས་པའི་བརྡ་ཆད་འདི་ལ་དབྱིན་ཡིག་དང་ཧྥ་རན་སིའི་སྐད་ཡིག་ཏུ་Culture ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། འཇར་མན་གྱིས་Kulture ཞེས་བརྗོད། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཏེན་གྱི་Cultus ཞེས་པ་ནས་མཆེད་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཡང་མཁས་པ་ཁག་གཅིག་གིས་ རྐྱེ་རི་སི་དང་ལ་ཏེན་གྱི་ཡིག་རིགས་གཉིས་པ་གོ་མཁན་ཡང་ཡོད། དེ་ནི་རིག་གནས་ཞེས་པར་སྐད་དོད་དུ་སྦྱར་ན། འཇིག་ཡུལ་རིགས་གཅིག་མཐུན་པ་དང་རིགས་གཅིག་མི་མཐུན་པ་ཡོང་བ་ནི་སྐད་ཡིག་སོ་སོའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པས། སྐད་ཡིག་གཅིག་གི་མིང་དོན་གང་ཡོད་པ་དེ་སྐད་ཡིག་གཞན་པ་དེའི་བརྡ་དོན་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་གཅིག་

མཚུངས་དགོས་པར་སྨྲ་བ་ནི་ཙུང་ཐལ་ཆེ་བར་སྣང་། སྐབས་དེའི་བརྡ་དོན་དེ་བཞིན་མཚོན་ནུས་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲིག །རང་རེ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་བརྡ་དོན་མཚོན་ཐུབ་མིན་གྱི་གནས་ཚུལ་མིན་པར་བརྡ་དོན་འདྲུག་ཡུལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཅིག་མཚུངས་དགོས་པའི་བསམ་ཚུལ་འཛིན་མཁན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་མོད། དེ་ནི་དགོས་མིན་གྱི་རྩོད་གླེང་ཞིག་ཏུ་སྣང་། ནུབ་ཕྱོགས་Culture ཞེས་པ་དེའི་བྱུང་རིམ་དང་། བེད་སྤྱོད་བྱས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བརྡ་དོན་མཚོན་ཐབས་ལ་འགྱུར་བ་རིམ་པར་ཕྱིན་ཡོད་པ་དང་། རང་རེ་རིག་གནས་ཞེས་པ་དེ་ཡང་བྱུང་རིམ་དང་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བརྒྱུད་ཡོད་མོད། ད་ལྟའི་བརྡ་དོན་འདི་ཉིད་ལ་སྦྱར་སྐབས་གཅིག་མཚུངས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་ཡིས་མཐུས། སྤྱིར། སྒྲ་ནི་བརྗོད་འདོད་རྗེས་འབྲངས་ཕྱིར།། ཞེས་གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་སུ་གསལ་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ།།

རིག་གནས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་ཡང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། འཛམ་གླིང་འདིའི་ནང་དུ་རིག་གནས་མང་ཞིང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མཚོན་ཐུབ་པ་དང་། རང་ཅག་རྣམས་ལ་མཚོན་ན་སྔོན་དུས་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་གྲུབ་པ་ནས་ཤེས་རིག་དར་བའི་འགྲོ་ཚུགས་ཡོད་ལ། གནའ་མི་རྣམས་ཀྱིས་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་དང་། རང་གི་ངོས་འཛིན་མི་འདྲ་བ་གཞིབ་བསྡུར་བྱས་པ་ལས། གདོད་མའི་རིག་གནས་དུ་མ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་གོར་མ་ཆག །འོན་ཀྱང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཚུང་ཚགས་བར་གྱི་འབྲེལ་འདྲིས་དམ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ལྟ་ཚུལ་གཞིབ་བསྡུར་བྱས་པ་བརྒྱུད། རིག་གནས་དེ་དག་ལས་རིགས་གཅིག་དང་ཁྱབ་ཕྱིན་པ་དང་། རིགས་གཅིག་རྩ་འཁགས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ཞིང་། དར་ཁྱབ་ཕྱིན་པའི་རིག་གནས་དེ་དག་ཀྱང་ཉམས་སྐྱོང་ཕྱོགས་སྡོམ་གྱིས་རྣམ་པ་གསར་བ་ཞིག་གྲུབ་ཡོད་པ་བརྗོད་ཅི་ལ་དགོས། མིའི་རྣམ་དཔྱོད་རིམ་པར་རྒྱལ་རྫོགས་པ་ལས་ནང་བསམ་བློའི་རྣམ་གཞག་གི་རིག་གནས་རྣམས་ཀྱང་དར་འགྲོ་ཚུགས་པ་དང་། རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་དང་ནང་བསམ་བློའི་ངོས་འཛིན་གཉིས་གཞིབ་བསྡུར་བྱས་པ་ལས་ལྷ་ཆོས་རིག་གནས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་བྱུང་བ་དང་། དེར་མཚུངས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དང་འབྲེལ་འདྲིས་མང་དུ་ཕྱིན་པ་ལས་གཞེན་རབ་བོན་གྱི་རིག་གནས་རྣམས་རིམ་པར་བོད་དུ་དར་རྒྱས་བྱུང་།

ད་དུང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་འདྲིས་བྱ་བའི་ཁོར་ཡུག་ཇི་ཆེ་དང་། སྲིད་ཀྱི་མངའ་ཁོངས་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱས་པ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས། སྔར་ཡོད་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དེ་དག་དང་ཁྱིམ་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་དང་། གར་ཁྲོམ་དང་བལ་ཡུལ་བཅས་སུ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ལས། སྔར་གྱི་རིག་གནས་དེ་དག་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཀྱི་རིག་གནས་དང་གཤིབ་བསྡུར་བྱས་པ་ལས། འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་བཅས་ཀྱི་གཤིབ་བསྡུར་དང་། མཛེས་དཔྱོད། ཕྱུགས་འདུན་བཅས་ཀྱིས་སླར་ཡང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དེ་དག་ཕྱིའི་རིག་གནས་དང་ཕྱིའི་རིག་གནས་བར་ལ་འབྲེལ་བ་གྲུབ། རྒྱ་གར་གྱི་ནང་པའི་རིག་གནས་མ་ལག་ཁག་དང་། རྒྱ་ནག་གི་སྨན་རྩིས། དེ་བཞིན་གར་ཁྲོམ་དང་བལ་ཡུལ་བཅས་ཀྱི་བཟོ་སྐྲུན་རིག་གནས་བཅས་བོད་དུ་དར་འགོ་ཚུགས། རིག་གནས་མི་འདྲ་བ་དེ་དག་འདུས་འཛོམས་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རིག་གནས་དེ་དག་བར་དུའང་མངོན་གསལ་དང་མངོན་གསལ་མིན་པའི་འཕབ་རྩོད་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ལ། དེ་ནས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་སྔར་མེད་པའི་གསོན་ཤུགས་རྒྱས་ཏེ། ད་ལྟའི་རིག་གནས་ཀྱི་མ་ལག་དེ་དག་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། རིག་གནས་དེ་དག་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་བསམ་བློ་དང་འབྲེལ་འདྲིས་སྣ་མང་ཞིག་གི་མཐར། རིག་གནས་དེ་དག་མིའི་སེམས་ཁམས་སུ་སིམ་ནས་མིའི་གཤིས་སྤྱོད་དང་རིག་གནས་བར་ལ་འབྲེལ་བ་ཆགས་པས། རྒྱ་གར་ནས་དར་བའི་རིག་གནས་དེ་དག་རྒྱ་གར་ལ་ཡོད་པ་ཇི་བཞིན་མིན་པར། བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་ཀུན་སྤྱོད། ལམ་ལུགས་བཅས་དང་འབྲེལ་ནས་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། བོད་མིའི་ཕྱུགས་འདུན་དང་ཀུན་སྤྱོད། མཛེས་དཔྱོད་སོགས་ཀྱང་རིག་གནས་དེ་དག་གིས་རྣམ་པ་གསར་བ་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་ནས་ད་གཟོད་ད་ལྟའི་བོད་མིའི་བྱ་སྤྱོད་དང་རིག་གནས་འདི་དག་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱ་གར་ནས་བསྒྱུར་བའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཀོལ་སྤྱོད་ཙམ་ལ་མཚོན་ན། རྒྱ་གར་ལ་ཞེ་སའི་རྣམ་གཞག་གཏིང་ཟབ་ཅིག་མེད་པ་དང་། བོད་ལ་ཞེ་སའི་རྣམ་གཞག་གཏིང་ཟབ་ཅིག་ཡོད་པས། ཞེ་སའི་འཇུག་ཚུལ་བོད་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་དགོས་པ་བཀས་བཅད་དུ་མཆིས་པ་བཞིན་ཡིན། དེ་བཞིན་རིག་ཚན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་ཏེ། སླར་ཡང་དཔེ་མཚོན་ཞིག་བཀོད་ན། རྒྱ་གར་དུ་ནང་ཆོས་དར་སྐབས་དགོན་པའམ་ཆོས་གཞིས་དེ་

དག་ལ་མཁན་རབས་དང་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་རིམ་བྱོན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་ལས། བོད་བཞིན་གདུང་སྤྲུལ་དང་། སྤྲུལ་སྐུས་བསྐྱངས་པའི་ལམ་ལུགས་མེད་པ་དང་། གྲོན་གོས་ལའང་སེར་པོ་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་ལས་དམར་པོ་དང་དམར་ནག་གི་གྲོན་གོས་དེ་ཙམ་དར་ཁྱབ་མེད་པ་བཅས་ཀྱིས་རྟོགས་ཐུབ།

བོད་ཀྱིས་རིག་གནས་ལ་དབྱེ་བ་བཤད་སྐབས་ལྔ་དང་བཅུ་ཞེས་འབྱེད་པ་དང་། རིག་གནས་ལ་ལྔར་དབྱེ་བ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་ལམ་ལུགས་ཡིན་པ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ་གསལ། འོན་ཀྱང་རིག་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ཕྱེས་ཀྱང་བསྡུས་ན་བཟོ་རིག་པའི་ཁོངས་སུ་སྡུད་པ་དང་། རིག་གནས་གཅིག་འཛོག་དགོས་དུས་བཟོ་རིག་པ་འཛོག་རྒྱུ་ལས་མ་འདས། དེ་ལྟའི་བཟོ་རིག་པ་ནི་སྒྲ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བཏང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེར་ལུས་བཟོ་དང་ངག་བཟོ། ཡིད་བཟོ་བཅས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་རང་རེ་སྔར་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་སུ་ཞིབ་ཏུ་གསལ་བས་འདིར་ཇི་བཞིན་ངོ་སྤྲོད་བྱ་དགོས་མ་མཆིས། ད་ལྟའི་བོད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་གྱིས་ངོས་འཛིན་བྱ་སྟངས་ལ་བལྟས་ན། རིག་གནས་ལ་ལྔའམ་བཅུར་དབྱེ་བ་དེར་མ་འདུས་པའི་རིག་གནས་གཞན་ཞིག་མེད་པ་ལྟ་བུའི་ངོས་འཛིན་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དངོས་སྟེང་ནས་བརྒྱ་ཕྲག་ཉི་ཤུ་པའི་སྟོན་དུ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཡིན་ན་དེ་དག་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་ངེས་ཡིན་ཞིང་། ད་ལྟར་དེ་ཙམ་གྱིས་ས་མཚམས་གཅོད་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། འོན་ཀྱང་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཟོ་རིག་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱབ་ཁོངས་ཆེ་ས་ནས་བཤད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བཟོ་རིག་པར་མ་འདུས་པའི་རིག་གནས་ཤིག་ད་ལྟར་ཡང་མེད་ཅེས་ཞུ་ཐུབ་པ་ཙམ་དུ་སྣང་།

ནུབ་ཕྱོགས་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་སྐབས་རྩ་བའི་ཆ་ནས་གཉིས་སུ་འདོད་པ་ཤུགས་ཆེ། དེ་ཡང་རང་བྱུང་དང་སྤྱི་ཚོགས་རིག་གནས་ཞེས་པའམ་རང་བྱུང་ཚན་རིག་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཅེས་སུ་དབྱེ་བ་གྲགས་ཆེ། ཁག་ཅིག་གིས་སྒྱུ་རྩལ་དང་ཚན་རིག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། ཡང་རང་བྱུང་གི་སྣང་ཚུལ་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་སོགས་སུ་དབྱེ་བ་ཕྱེས་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་བར་ལ་རྩོད་གླེང་མང་པོ་ཞིག་འབྱུང་བཞིན་ཡོད། ཡང་ཁག་ཅིག་གིས་སྐྱེ་ལྡན་སྣང་ཚུལ་དང་སྐྱེ་མེད་སྣང་ཚུལ་བཅས་གཉིས་དང་། དེ་དག་སོ་སོར་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བའང་མཆིས། དེ་བཞིན་ཤར་ནུབ་ཀྱི་རིག་གནས་དང་། གནའ་རབས་ཀྱི་རིག་གནས། ཉེ་རབས་ཀྱི་རིག་གནས། དེང་རབས་ཀྱི་རིག་

གནས། ད་ལྟའི་རིག་གནས་བཅས་སུ་འབྱེད་པའང་མཆིས་པས། དེ་དག་སོ་སོར་དབྱེ་སྒོ་རེ་ཡོད། དེ་བཞིན་ཕྱི་དངོས་པོའི་རིག་གནས། ལམ་ལུགས་ཅན་ནམ་རྣམ་པའི་རིག་གནས། ལམ་ལུགས་ཅན་ལས་ལོག་པའི་རིག་གནས་བཅས་གསུམ་དང་། ཡང་ན་ཕྱི་དངོས་པོའི་རིག་གནས། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རིག་གནས། ནང་བསམ་པའི་རིག་གནས། དེ་བཞིན་ཕྱི་དངོས་པོའི་རིག་གནས། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རིག་གནས། མཛེས་རྟོག་དང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རིག་གནས་བཅས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་དང་། ད་དུང་མཁས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གསུམ་ཚན་དུ་ཕྱེ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་པས་གོང་གསལ་རྣམས་དཔེ་མཚོན་ཙམ་དུ་བཀོད་པ་ཡིན།

ཤེས་རིག་ཅེས་པ་དང་རིག་གནས་ཞེས་པའི་བརྡ་ཆད་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་གཞི་དང་། བཀོལ་སྤྱོད། མཚོན་དོན་བཅས་ལ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བརྟག་པ་ལ། ཤེས་རིག་ཅེས་པ་དང་། དཔལ་ཡོན། ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་བཅས་གུས་པས་བརྡ་ཆད་གསུམ་ཙམ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་པ་མཐོང་ཐོས་བྱུང་ཞིང་། བརྡ་ཆད་དེ་དག་གི་འཇུག་གཞི་ནི་Civilization ཞེས་པ་ཡིན་ཞིང་། གོང་གསལ་གྱི་བརྡ་ཆད་དེ་དག་ལས་གུས་པས་ཤེས་རིག་ཅེས་པ་ནི་བརྡ་དོན་འདིར་སྦྱར་ཡོད། དེང་སྐབས་བརྡ་དོན་འདི་སྦྱོར་མཁན་མང་བ་དང་ཡོངས་གྲགས་སུ་གྱུར་པས་ཐ་སྙད་འདི་སྤྱད་པ་ཡིན། ཤེས་རིག་ཅེས་པ་ནི་རྗེས་གྲུབ་ཀྱི་མིང་ཡིན་པས་ངེས་ཚིག་གིས་བརྟག་དུས་བརྡ་དོན་ཇི་བཞིན་མཚོན་ཐུབ་མིན་ལ་དཀའ་ངལ་སྣང་མོད། ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་ལྟ་བུའི་ཚིག་དུམ་ཞིག་སྤྱད་ཀྱང་འཇུག་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཚོན་མི་ཐུབ་པར་དེ་ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ནང་དོན་མཚོན་ཐུབ་པ་ཙམ་ཡིན། Civilization ཞེས་པ་འདི་ཡང་ཐ་རན་སིའི་Civilise Civilized ཞེས་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་City རམ་Citizen སྤྱོད་དམངས་ལྟ་བུ་ལ་གོ །དེ་ཡང་ཤེས་རིག་ནི་མི་མང་པོ་འདུས་སྡོད་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་Civilise ཡ་རབས་དང་སྤྱོད་བཟང་ལའང་འཇུག །ཐ་སྙད་ཀྱི་བྱུང་འཕེལ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་ནས་ཤེས་རིག་གི་དོན་དངོས་ནི་མི་མང་པོ་འདུས་སྡོད་དམ་འདུས་སྡོད་བྱ་ས་ནས་སོ་སོའི་དགོས་མཁོ་འགྲུབ་ཆེད་མཉམ་འབྲེལ་ལམ་ལས་བགོད་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེས་ཕྱི་དངོས་པོ་དང་ནང་བསམ་བློ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་དང་།

དེ་ལས་ཆད་ལྡན་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་སོགས་འབྱུང་བས་དེར་ཤེས་རིག་ཅེས་བཏགས་པ་ཡིན། ནུབ་ཕྱོགས་པས་ཤེས་རིག་Civilization དང་རིག་གནས་Culture ཞེས་པ་འདྲ་མཚུངས་སུ་བེད་སྤྱོད་གནང་མཁན་ཡང་བྱུང་ཡོད་ལ། སོ་སོར་འགྲེལ་མཁན་ཡང་བྱུང་ཡོད། གོ་དོན་སོ་སོར་འགྲེལ་མཁན་རྣམས་ལས་སྐྱ་ཞབས་ཏེ་རྫུ་ལིས་«སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གྲུབ་ཚུལ་དང་འཚོ་བ་»ཞེས་པ་དང་«སྤྱི་ཚོགས་རིག་པའི་རྩ་འཛིན་»ཞེས་པའི་སྤྱ་མའི་ནང་དུ། "སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སློབ་གསོས་ཡིད་འགུགས་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ཞིང་། སློབ་གསོས་ཡིད་འགུགས་བྱེད་པ་དེར་རིག་གནས་དང་ཤེས་རིག་གཉིས་སུ་དབྱེ།" ཞེས་དང་། རིག་གནས་ནི་སློབ་གསོ་ཡིད་འགུགས་ཡོད་དོ་ཅོག་གི་ཐོགས་རེག་ལྡན་པའི་དངོས་པོའི་རིན་ཐང་གི་ཆ་དང་། ཤེས་རིག་ནི་རིན་ཐང་དེ་འདྲ་འཐོབ་པ་དང་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་པ། འགྲན་རྩོད་ཀྱི་འཚོ་གནས་ཁྲོད་ཀྱི་ཆེས་བླ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞིག་ཏུ་བཞེད་པ་དང་། སྐྱ་ཞབས་པ་ཏེར་གྱིས་«ལོ་རྒྱུས་མཚན་ཉིད་རིག་པ་དང་སྤྱི་ཚོགས་རིག་པ་»ཞེས་པར་མིའི་རིགས་ཀྱིས་རང་བྱུང་གི་དངོས་པོ་དང་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་ནུས་པར་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་པར་ནུས་པར་རིག་གནས་ཞེས་འབོད་ཅིང་། མིའི་རིགས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱི་མ་རིག་པའི་དུས་རབས་སམ་ལེ་ལོ་བག་ཉལ་གྱི་རང་གཤིས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་ལ་ཤེས་རིག་ཅེས་བརྗོད་པ་བཅས་ལས། ཤེས་རིག་ནི་ནང་གི་བསམ་པའི་ཆ་དང་། རིག་གནས་ནི་ཕྱི་དངོས་པོའི་ཆ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། མཁས་པ་ཁག་ཅིག་གིས་རིག་གནས་ནི་ནང་བསམ་བློའི་ཆ་དང་། ཤེས་རིག་ནི་ཕྱི་དངོས་པོའི་ཆ་ལ་འདོད་མཁན་དང་། ཐ་སྙད་དེ་གཉིས་གཅིག་གི་ཚབ་ལ་གཅིག་འཇུག་པར་འདོད་པ་སོགས་གཅིག་མཐུན་མིན་པའི་ལྟ་ཚུལ་བཟུང་འདུག །འདི་དག་ནི་གོང་གི་ནུབ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་འཇུག་གཞི་དང་བརྡ་དོན་མཚོན་ཐབས་ཀྱིས་ཡིན་ཞིང་། བོད་སྐད་ལ་ཤེས་རིག་དང་རིག་གནས་གཉིས་ལ་ངེས་ཚིག་གིས་བརྟག་དུས་ཤེས་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཞེས་པ་དང་། རིག་པས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་གནས་ཞེས་བརྗོད་རྒྱུ་ལས་མ་འདས། དེ་ལྟར་ངེས་ཚིག་དྲངས་ན་བརྡ་དོན་གཅིག་ཏུ་འབབ་རྒྱུ་ལས་སོ་སོར་འབྱེད་ཐབས་བྲལ། འོན་ཀྱང་མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་དངོས་ལ་སྦྱར་ན་བརྡ་དོན་སོ་སོར་ཡོད་དེ། རིག་གནས་ནི་ཤེས་རིག་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་རྣམས་སམ་

དེའི་ལེ་ལག་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་རིག་ནི་རིག་གནས་ཀྱི་ཆེས་མཐོ་བའི་དུས་རིམ་ཞིག་ཏུ་བཞག་པ་འགྲིག་པར་སྣང་། ཤེས་རིག་ལ་འགྱུར་ལྡོག་གི་ཆ་ནས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ས་གནས་ཀྱིས་འབྱེད་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཅི་རིགས་ཤིག་སྣང་ངོ་།།

ཤེས་ཡོན་དང་རིག་གནས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཤེས་ཡོན་ཞེས་པ་རྗེས་གྲུབ་ཀྱི་མིང་ཡིན་ཞིང་དེ་ནི་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུར་ཟད། འོན་ཀྱང་སྐབས་འདི་ཤེས་ཡོན་ཞེས་པ་ནི་Education ཞེས་པ་ཡིན་ཞིང་འདི་ལ་སློབ་གསོ་ཞེས་པའི་བརྡ་ཆད་ཀྱང་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་ཡོད། དེ་ནི་རྗེས་གྲུབ་ཀྱི་བརྡ་ཆད་ཡིན་ཏེ་བསླབ་པ་གསོ་བར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཏགས་འདུག །ངས་སྐབས་འདིར་ཤེས་ཡོན་ཞེས་པའི་བརྡ་ཆད་བཀོལ་བཞིན་ཡོད། ཤེས་ཡོན་ནི་གོང་གི་བརྗོད་དོན་དང་ཕྱོགས་མང་པོ་ཞིག་དང་འཚམ་པ་དང་སློབ་གསོ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་འཚམ། གང་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ་བའི་གནས་གང་ལ་འཇུག་པ། གང་གིས་འཇུག་པ། ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་བཅས་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རིག་གནས་ཤིག་ཡིན་ཞིང་། འདིའི་རྒྱ་ཁྱོན་ཤིན་ཏུ་ཡངས། དེས་ན་རིག་གནས་ནི་འཇུག་པར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི་ཤེས་ཡོན་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཤེས་རིག་ཅེས་བཞག་ན་འཚམ་པར་སྣང་བས་དཔྱད་པར་བྱ།

གཉིས་པ། ༧གོང་ས་མཆོག་གིས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཉམས་ཉེས་ལས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བྱུང་མ་སྨྱོང་བའི་རྒྱ་དམར་གྱིས་བཙན་འཛུལ་བོད་དུ་བྱུང་བ་དང་བསྟུན། མི་སེར་སྤྱིལ་ཡུལ་གྱི་སྲིད་ཇུས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་འགོ་ཚུགས། མི་རིགས་ཤིག་ལ་མཚོན་ན་མི་རིགས་རང་གི་མཚོན་རྟགས་ནི་སྐད་དང་ཡི་གེ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྐད་དང་ཡི་གེ་དེའི་ནང་དུ་མཆིས་པའི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་དང་། དུས་ཡུན་རིང་པོར་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དེ་དག་དང་འབྲིས་གཤིབ་བྱས་པ་ལས་བཞག་པའི་སློ་གསུམ་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་ལ་རིག་གཞུང་གིས་ཕན་ཤུགས་ཐེབས་པ་དང་། རིག་གཞུང་དེ་དག་ཀྱང་མི་རིགས་འདིའི་བསམ་བློའི་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་པ་ལས་ཐུན་མིན་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་དེ་དག་མི་རིགས་རང་གི་བླ་

ན་མེད་པའི་མཚོན་རྟགས་ཡིན་ཞིང་། མི་རིགས་གཞན་དང་ཆུ་དང་འོ་མ་ལྟར་འདྲེས་སུ་མི་འཇུག་པའི་སོ་མཚམས་ཀྱང་དེ་ཡིན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་དམར་གྱིས་མདོན་ཤློག་དང་རྒྱབ་མདུན་བཅས་ཀྱི་སྲིད་ཇུས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་གིས་མི་རིགས་ཀྱི་བླ་ན་མེད་པའི་མཚོན་རྟགས་དེ་དག་རྩ་མེད་གཏོང་བའི་ལམ་ལུགས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་སྤེལ་བ་རྣམས་སྐབས་འདིར་བརྗོད་མི་དགོས་མོད། དཔེ་མཚོན་གྱི་ཆེད་དུ་རེ་ཟུང་ཞིག་ཞུས་ན། རྒྱ་དམར་གྱིས་ཐོག་མའི་ཆར་དམར་པོའི་ལྟ་གྲུབ་དང་བསྟུན་ནས་ལམ་ལུགས་གསར་བཅོས་དང་། དེ་ནས་མི་རིགས་ཆེན་པོའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གནས་བཙན་བཙེ། མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གནས་མཐའ་འབུད། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་མེད་པར་བཟོ་བ། བསམ་བློ་ཤུགས་རྐྱེན་སྟེར་ཆེད་རྗེས་ལུས་སུ་བརྩི་བའི་སེམས་ཁམས་བསྐྲུན་པ། དཔལ་འབྱོར་གྱི་བཀག་རྐྱེན་དུ་ལྟ་བའི་དྭ་བར་འཇུག་པ། གྲལ་རིམ་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་ལག་ཆ་ཡིན་པར་བཤད་པ་བཅས་ཀྱིས་ཤློག་ནས་བོད་ཀྱི་སྐད་དང་རིག་གནས་མེད་པར་བཟོ་བའི་སྲིད་ཇུས་བཤམས་པ་དང་། དངོས་སུ་ཚན་རིག་དང་མི་མཐུན་པར་བསྒྲགས་ཏེ་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཁོར་ཡུག་ནས་ཕྱིར་འབུད་བཏང་བ། ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་སྐྱིད་སྡིང་བྱ་བར་ཁ་གཡར་ནས་བོད་ཕྲུག་ཕ་ཡུལ་དང་ཁ་བྲལ་དུ་བཏང་བ་བཅས་རབ་དང་རིམ་པའི་སྲིད་ཇུས་བྱུང་བ་རྣམས་ང་ཚོའི་སེམས་ལ་གསལ་བ་ལས་མ་འདས།

དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་སྣ་མང་ཞིག་གི་འོག་ནས་༸སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་སྐུ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྒྱ་གར་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་པ་དང་བསྟུན་ནས། ༸གོང་ས་མཆོག་གིས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་དང་ལན་ལེན་སྟར་མཁན་གྱི་ལས་ཁུངས་མ་ལག་གསར་དུ་བཙུགས་པ་དང་དུས་མཚུངས། བོད་ཕྲུག་རྣམས་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་གཉེར་ཁང་སོ་སོར་བགོ་འགྲེམ་མ་གནང་བར་བོད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཟུར་འཛུགས་གནང་ནས་མ་འོངས་པའི་བོད་ཕྲུག་འདབ་གཤོག་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཤེས་ཡོན་པ་ཞིག་ཏུ་གསོ་སྐྱོང་གནང་བའི་ལས་གཞིའི་འགོ་ཚུགས། དོན་དངོས་སྟེང་ནས་སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་དུ་བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་དུ་ཡོང་མཁན་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དང་། རྒྱ་གར་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་རོགས་སྐྱོབ་ཀྱང་གང་འདྲ་ཞིག་ཐོབ་ཐུབ་མིན་ལ་གདེང་ཚོད་མེད་པའི་དུས་

སྐབས་ཤིག་དང་། བོད་མི་རྣམས་ནི་རང་སར་གདན་སྡོད་བྱས་པ་ལས་གཞན་གྱི་ལུང་པའི་ལམ་ལུགས་དང་རིག་གཞུང་གི་མཐོང་ཐོས་མེད་པ། མཐའ་ན་གཅང་འཕྲོད་ཙམ་གྱི་གོམས་སྲོལ་ཡང་དཀའ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ཟད། འཚོ་བའི་ཁ་གྱོགས་གསར་པ་ཞིག་དང་ཕྱུགས་འདུན་གསར་པ་ཞིག་ལ་འཇུག་བདེ་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལས་རིམ་དང་པོར་བརྩིས་པ་ཞགོང་ས་མཆོག་གི་ བླ་ན་མེད་པའི་གཟིགས་རྒྱང་མཆོན་ཐུབ་པ་ཅི་ལ་ཞུ་དགོས། སློབ་གྲྭ་དེ་དག་ལ་ཕ་ཚབ་དང་མ་ཚབ་བཙུགས་པ་དང་། ཆོས་དགེ་དང་བོད་དགེ་སོགས་བསྐོ་གཞག་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གནས་ཁག་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་པའི་རྨང་གཞི་བསྐྲུན། དེ་དང་འབྲེལ་ནས་དེང་གི་རྒྱུག་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་ཚན་རྩིས་སོགས་ཀྱི་སློབ་ཚན་རྣམས་རྒྱ་གར་གྱི་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྲོལ་ཇི་བཞིན་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་པའི་སྲོལ་བཏོད། འདི་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་བརླག་པར་གསར་དང་རིག་གནས་ཀྱི་རྒྱུན་ཆ་ལྡན་པའི་ཤེས་ཡོན་པ་དང་། ལོ་ངོ་མང་པོའི་རིང་ཕྱི་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་། རིག་གནས་བརྗེ་རེས་མ་བྱུང་བར་བརྟེན། ཡུལ་སྲོལ་ལ་འགྱུར་བ་མ་ཕྱིན་པ་དང་། རིག་གནས་འཕེལ་རིམ་གསར་བ་ཞིག་ཏུ་འཕོས་མ་ཐུབ་པས་མི་རིགས་འདིར་འཕྲད་པའི་གྲོང་གྱུད་མཐའ་དག་རྩ་མེད་དུ་བཟོ་བའི་ཡང་དག་པའི་ལམ་ཁ་ཞིག་ཏུ་འཁྲིད་གནང་མཛད།

དེ་དང་མཚུངས་པར་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་མཐའ་དག་གི་ཉིང་བཅུད་དམ་གཙུག་རྒྱན་ནི་ནང་པའི་གཙུག་ལག་ཁག་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་སློབ་གཉེར་དང་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་བྱེད་པར་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་མེད་དུ་མི་རུང་བར་བརྟེན་ཐོག་མའི་ཆར་སྒྲིག་ས་འདུས་སྡེ་ཚུགས་པ་དང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད། རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་དགོན་སྡེ་མཐའ་དག་འཛུགས་པར་སྐུལ་བ། ཚུགས་པར་རོགས་འདེགས་གནང་བ། དངོས་ཤུགས་དང་ཐུགས་འཁུར་རྒྱབ་སྐྱོར་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས། དུས་ཡུན་ཐུང་ངུ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བོད་རང་དབང་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་དང་བསྡུར་རན་ཚོག་པའི་ཆོས་སྡེ་ཁག་གསར་འཛུགས་ཐུབ་པ་མ་ཟད། རང་ལུགས་ཀྱི་བསླབ་པ་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་མཚོན་པའི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉམས་བཞེས་མཐའ་དག་གི་གཏིང་ཚུགས་པ་བྱུང་བ་འདི་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་

དང་བཅས་པའི་ཕྲིན་ལས་རི་མོར་ཤར་བ་ཞིག་གཅིག་ཏུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འཁྲུམས།

དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རིག་གནས་བྱེ་བྲག་པའི་བསྟི་གནས་ཁག་ཀྱང་རིམ་པར་གསོ་བར་མཛད་པ་སྟེ། བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཀྱི་བསྟི་གནས་སྨན་རྩིས་ཁང་དང་དེའི་མ་ལག །སྨན་རྩིས་མཐོ་སློབ་ཁང་། སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་ཟློས་གར་རྒྱུན་འཛིན་བྱ་ཆེད་ཟློས་གར་ཁང་དང་། ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་ཚང་མར་བསླབ་པ་སློབ་གཉེར་བྱ་ཚོག་པ་མ་ཟད་ཧེན་དང་ས་ཁུངས་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་འཛུལ་ཞུགས་ཚོག་པ་དང་། སྦྱོང་བྱ་ལའང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཡིག་དང་སྐད་ཡིག་གཞན་ཁག །དེ་བཞིན་དེང་རབས་པའི་བསླབ་གཞི་བཅས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷཱ་ཀ་མཐོ་སློབ་བཅས་རིམ་པར་ཚུགས་པའི་ཆོས་རིག་མཐའ་དག་གི་རྐང་གསོ་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཧི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཁག་ཏུའང་ཆོས་རིག་གི་བསྟི་གནས་དང་སློབ་གྲྭ་ཁག་རིམ་པར་བྱུང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་མགོན་པོ་མཆོག་གི་མཛད་པ་དང་ཁ་བྲལ་ཐབས་མེད་པའི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན།

བཙན་བྱོལ་ནང་གི་ཤེས་ཡོན་གནས་བབ་ལ་རྒྱ་དམར་གྱི་མགོ་གཙོ་ཧུའུ་ཡོ་པང་གིས་བསྔགས་བརྗོད་བྱས་སྐྱོང་བ་དང་། དེར་མཚུངས་༄ཀུན་གཟིགས་༄པཎ་ཆེན་བཅུ་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས། རང་ཡུལ་གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གནས་ཁག་སླར་གསོ་བྱ་བའི་གོ་སྐབས་ཤིག་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དགོན་སྡེ་ཁག་ཀྱང་སླར་གསོ་བྱས། མགོན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་དྲིན་གྱིས་གཞིས་བྱེས་བར་ལ་འབྲེལ་བ་རིམ་པར་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། བོད་དུ་སྔེར་གཉེར་སློབ་གྲྭ་ཁག་རིམ་པར་བྱུང་བ་དང་། སྔེར་གཉེར་སློབ་གྲྭ་མང་ཆེ་བ་བཙན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མི་སྣ་མང་པོ་ཞིག་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཡོད། ལྷག་པར་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཞལ་འདེབས་འབུལ་མཁན་གྲགས་ཆེན་ཁག་ཀྱང་བཙན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མི་སྣ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་ཡུན་ཐུང་ངུ་ནང་དུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གནས་བོད་ནང་ཁུལ་དུ་ཙུང་ཟད་འཕེལ་རྒྱས་ཕྱིན་པ་སྟེ། དེང་གི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གི་གཞི་རྐང་འཛིན་མཁན་མང་ཆེ་བ་དུས་སྐབས་དེར་སློབ་གཉེར་ཐོན་པ་ཤ་སྟག་རེད། བོད་ནང་དུ་ཤེས་ཡོན་ཐད་དཔལ་

འཁོར་གྱི་རོགས་སྐྱོར་དང་། མཁས་པ་ཁྲིན་ནས་སློབ་གཉེར་བྱེད་པ། བོད་ནས་བཙན་བྱོལ་དུ་སློབ་གཉེར་གྲུབ་རྗེས་བོད་དུ་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་ལུགས་གཉེར་བ། མཐའ་ན་ཤེས་ཡོན་ལམ་ལུགས་ལ་དཔེ་ལྟ་བ་བཅས་སྒོ་གང་ནས་བཙན་བྱོལ་ཤེས་ཡོན་གྱིས་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་ཡོད། གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་དམར་གྱིས་སྤང་ཟུག་བྱ་ས་གཙོ་བོའང་སློབ་གཉེར་གྱི་བསྡི་གནས་ཁག་ཡིན་པ་དེར་ཐུག

བཙན་བྱོལ་བོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་འོད་ཟེར་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཁྲོན་ཡོངས་སུ་ཐོག་སྟེ། ཕྱིའི་མིས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཁག་ལ་དོ་སྣང་སློབས་འགོ་བརྩམས། དེ་ཡང་འཛམ་གླིང་ཟླུམ་པོ་འདིའི་ནང་དུ་ཆོས་ཚོགས་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ལས་ནང་པའི་རིག་གནས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རང་ཅག་ཁ་བ་རི་བའི་རིག་གནས་ཁག་ལ་དོ་སྣང་སློབས་པ་མ་ཟད། ཆོས་སྡེ་ཁག་དང་། ཚོགས་སྡེ་ཁག་གི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་མང་པོ་ཞིག་དེ་དག་བརྒྱུད་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་མང་པོ་ཞིག་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ཡོད། དེ་བཞིན་ཤར་ནུབ་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཅན་པ་ཁག་ཏུ་༧གོང་ས་མཆོག་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་རང་རེའི་རིག་གཞུང་ངོ་སྤྲོད་གནང་བ་ལས། གཞི་ནས་མཐོ་སྣང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ཤར་ནུབ་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཅན་པར་སྔེ་ཚན་ཟུར་འཛུགས་ཀྱིས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པ། མི་སྒེར་གྱིས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པ། རྒྱལ་སྤྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཞིབ་འཇུག་གི་ཚན་པ་ཆེ་ཆུང་དུ་མ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་ཡོད། དཔེ་མཚོན་ཙམ་ཞུས་ན་རྒྱལ་སྤྱི་བོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་པ་དང་། ན་གཞོན་བོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་པ། དེ་བཞིན་སློབ་ཆེན་ཁག་ཅིག་ཏུ་བོད་རིག་པའི་སྡེ་ཚན། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ནང་པའི་སེམས་ཁམས་ཚན་རིག་ཞིབ་འཇུག་ལས་དོན་བཅས་ནི། མེད་པ་ནས་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་འདི་དག་༧གོང་ས་མཆོག་གི་བླ་ན་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཉག་གཅིག་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེང་སྐབས་བོད་ཀྱི་བླ་མ་དང་དགེ་བཤེས། དེ་བཞིན་མཁན་པོ་བཅས་ཕྱིའི་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ཏུ་ཐེབས་ཚོག་ཚོག་དང་བཞུགས་ཚོག་ཚོག་དེ་དག་ཆ་ཚང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་། མཐའ་ན་རྒྱ་ནག་གི་དབུས་མི་རིགས་སློབ་ཆེན་གྱི་བོད་སྐད་ཡིག་སྡེ་ཚན་དེ་ཡང་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་གླིང་ཞེས་མིང་བསྒྱུར་བྱས་པ་མ་ཡིན་

ནམ། འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གནས་ཞེས་མགོ་བོར་ཡར་བཀུར་ཏེ་ཁ་ནས་ཐོན་ཆོག་ཆོག་གི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་འདི་དག་ཐོབ་པ་རེད། ཞིབ་བསྡུར་ཞིག་བྱོས་དང་། འདི་འདྲའི་གནས་སྟངས་ད་བར་གྱི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱུང་མྱོང་ཡོད་དམ། དེས་ན་ངས་འདི་ནས་༧གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་དྲིན་གྱིས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་རྒྱུན་ཐག་ཆད་ལ་ཁ་ནས་ཡར་རྒྱས་དང་། ཡར་རྒྱས་ནས་གོང་འཕེལ། དེང་སྐབས་འཛམ་གླིང་ཅན་དུ་འགྱུར་ཟིན་པ་ཡིན་པས། རིག་གནས་ཀྱི་ཆ་ནས་༧གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་དྲིན་དུས་ནམ་ཡང་བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་གསབ་ཐབས་བྲལ་བ་ཞིག་རེད། བསམ་གཞིག་ཅིག་བྱོས་དང་། ང་དགུའི་ལོ་ནག་ནི་བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་དང་བཅས་པའི་ཆེས་ཉག་ཕྲ་བ་དང་གཉན་འཕྲང་ཅན་གྱི་དུས་སྐབས་དང་། དེ་ནས་ལོ་ངོ་བཅུ་ཙམ་རིང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་དུ་ས་ཟིན་པ་དང་། དེ་ནས་ལོ་ངོ་བཅུ་རིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་ནང་དུ་ངོ་སྤྲོད་བྱུང་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་རིམ་པར་རྒྱལ་སྤྱི་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། འདི་ནི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་བྱུང་རིམ་ནང་ཡལ་ཐབས་མེད་པའི་རྗེ་རིང་གསོན་པོ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་འདོད་བྱུང་།

གསུམ་པ། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསར་བ་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ། སྤྱིར་རིག་གནས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་དུས་རབས་དང་མཐུན་པར་མདུན་སྐྱོད་བྱ་མ་ཐུས་ན། རིག་གནས་དེ་ནི་རིམ་བཞིན་ཉམས་རྒུད་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། ༧གོང་ས་མཆོག་གིས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཁག་རྣམས་དུས་རབས་དང་མཐུན་པའི་མདུན་སྐྱོད་བྱ་ཆེད། འདབ་གཡོག་གཉིས་ལྡན་དང་གནའ་དེང་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཤེས་ཡོན་ལམ་ལུགས་སྲོལ་འབྱེད་གནང་སྟེ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཁག་ཉེན་ཁ་དེ་ལས་སྐྱབས་ཐབས་གནང་། དེ་ནི་རང་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་བརླག་ཅིང་སྔོན་ཐོན་མི་རིགས་ཀྱི་རྗེས་ཟིན་ཐུབ་པའི་ལམ་ཁ་བཟང་ཤོས་ཤིག་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་བརླག་ན་བོད་ཅེས་བརྗོད་དགོས་དོན་མེད་ལ་གཞན་གྱི་རྗེས་མ་ཟིན་ན་རང་ཉིད་ཉམས་ཉེས་སུ་འགྲོ་རྒྱུ་ལས་མ་འདས་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་བརླག་ན་རང་ཉིད་ཉམས་ཉེས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས། རང་ཉིད་ཉམས་ཉེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཐབས་ལམ་ཉག་གཅིག་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་སྲུང་སྐྱོབ་དང་གཞན་གྱི་རྗེས་ཟིན་པ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཤེས་ཡོན་ལམ་ལུགས་དེ་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་ཚངས་པས་བཙལ་ཡང་རྙེད་ཐབས་ཟད། ཤེས་ཡོན་

ལམ་ལུགས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནས་ཐོན་པའི་སློབ་མ་རྣམས་རིམ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་ལས་རིགས་འདྲ་མིན་ཐོག་ལས་དོན་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་བརྟན་སྲུང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། རང་ཅག་བཙན་བྱོལ་ནང་དུ་བོད་པའི་མི་གྲངས་ནི་འབུམ་གཅིག་དང་ཕྱེད་ཀ་མ་ཟིན་ཙམ་ལས་མེད་པས། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་འདིའི་ནང་དུ་ཁ་བཀྲམ་ཡོད་པ་མ་ཟད། བལ་ཡུལ་དང་དེ་བཞིན་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཁལ་མོ་ཆེར་ཁ་བཀྲམ་ཡོད་ཀྱང་དེང་སྐབས་རང་གི་ངོ་བོ་རང་སོར་གནས་ཐུབ་པ་དེ་ཡང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད།

དེའི་རྗེས་སུ་གཞི་རིམ་འོག་མར་མ་སྐད་གཙོར་བཟུང་གི་ལམ་ལུགས་དང་། ཤེས་ཡོན་སྲིད་ཇུས་གསར་བར་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭའི་གནས་སྐབས་སུ་མ་སྐད་གཙོར་བཟུང་གི་ཤེས་ཡོན་ལམ་ལུགས་བཅས་དུས་དང་བསྟུན་ནས་ལེགས་བཅོས་གནང་བ་དང་། རིགས་གཅིག་རྐང་འཛིན་ནམ་ཆེད་ལས་སློབ་གཉེར་གྱི་ལམ་ལུགས་རྣམས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་འཕྲུས་སྒོ་ཚང་དུ་བཏང་། གནས་ཚུལ་འདི་ནི་སྤྱིའི་ཆ་ནས་རང་ཅག་གི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཚད་གང་འཚམ་སླེབས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤེས་ཡོན་ལམ་ལུགས་ནང་དུ་ཆེད་ལས་སློབ་གཉེར་པ་ཡིན་དགོས་པ་ལས་སྤྱིར་བཏང་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་རང་སྐྱ་འཕེར་མི་ཐུབ་པས་ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་གྲལ་དུ་སླེབས་ཐུབ་པ་དང་། ཁ་གཏད་གཙོག་ཐུབ་པའི་སྤོན་ཐོན་མི་རིགས་ཤིག་ཏུ་འཁྲིད་པའི་ལམ་ལུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བཙུགས། དེ་བཞིན་རང་རེའི་རིགས་ལམ་གྱིས་ཚན་རྩིས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ལ་རམ་འདེགས་དང་། སློབ་མས་ཤེས་ཡོན་གོམས་འདྲིས་བཏང་བ་ཙམ་མིན་པར་རྒྱུ་མཚན་འཚོལ་ཞིབ་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དབྱེ་བ་དེ་ནི་རྨང་གཞི་ཡོད་པའི་གསར་གཏོད་དང་། རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་རིག་གནས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཅིག་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་ཞུ་ཅི་ལ་དགོས།

ཚོས་སྡེ་ཁག་ཏུ་བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཤེས་ཡོན་ལམ་ལུགས་དར་སྤེལ་གནང་བ་སྟེ། སྒྲུབ་སྡེ་རྣམས་སུ་འཆད་ཉན་གྱི་སྲོལ་ཕྱེ་བ་དང་། བཤད་གྲྭ་ཁག་ཏུ་སྒོམ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྲོལ་འབྱེད་གནང་བ་མ་ཟད། སྔོན་མའི་ལམ་སྲོལ་ལ་སྐད་ཡིག་ལས་བརྒལ་ནས་སློབ་གཉེར་བྱེད་པའི་ལམ་སྲོལ་བཅོས་ཏེ་ཐ་སྙད་རིག་གནས་ཀྱི་བསླབ་གཞི་ཁ་སྣོན་གནང་། མ་གཞི་རང་རེ་ཆོས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བ་

ཚུལ་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོའི་གོང་ནས་རིམ་བཞིན་གཏན་ལ་ཕེབ་པའི་ལམ་སྲོལ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དུས་རབས་སོ་སོར་བྱོན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་བཅོས་གནང་ཡོད་པ་ཡིན་མོད། དེང་གི་དུས་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་བབ་བཅས་ལ་གཟིགས་ཏེ་ཁ་སྐོང་གི་སློབ་ཚན་མང་དུ་བཏང་། ལྷག་པར་ཆོས་དང་ཚན་རིག་བར་ལ་བགྲོ་གླེང་གི་ཁོར་ཡུག་ཇེ་ཡངས་སུ་བཏང་བ་དང་། ཆོས་སྡེ་ཁག་ཏུ་དངོས་ཁམས་ཚན་རིག་གི་སློབ་ཚན་སྟོན་པ་བརྒྱབ། འདི་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་དགོངས་གཞི་ཞིག་དང་། ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་ནི་ཚན་རིག་གཅིག་མཚུངས་སུ་འགྲོ་ཐུབ་པའི་དན་རྟགས་རང་ཡིན། ཆོས་ལུགས་མང་པོ་ཞིག་ཚན་རིག་གི་ཁོར་ཡུག་ནང་དུ་འཛུལ་ཞུགས་བྱ་འདོད་མེད། འོན་ཀྱང་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ཚན་རིག་གི་ལེགས་ཆ་ལེན་ཚོག་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་ཚན་རིག་ལ་ཞབས་འདེགས་སུ་ཕུལ་ཚོག་པའི་སྒོ་མོ་ཀུན་ནས་དབྱེ། གྲུས་པའི་བསམ་ཚུལ་ལ་གནས་ཚུལ་འདིས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་རང་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ཁག་ཅིག་རྣམ་པ་གསར་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་ངེས་ཡིན་པར་འདོད་དེ། ཚན་རིག་གི་ཤུགས་རྐྱེན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་མ་ལག་ངོས་འཛིན་དང་། དངོས་པོ་དང་རང་བྱུང་ཁམས། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རིག་ཚན་མང་པོ་ཞིག་རང་གི་རིག་གནས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་དང་ཚན་རིག་གི་ལྟ་ཚུལ་གཉིས་ཀ་ཞིབ་བསྡུར་གྱི་རིག་ཚན་གསར་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་རིག་ཚན་གྱི་རྣམ་པ་གསར་བ་མང་པོ་ཞིག་འབྱུང་ངེས་རེད། ཤུབ་ཕྱོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་རིག་གནས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞིང་། མི་རིགས་ཀྱི་དྲི་མ་མ་ཡལ་བའི་རིག་ཚན་གསར་བའི་རྣམ་པ་ཐོན་ན། རང་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ཉམས་མི་སྲིད་ལ། རིག་གནས་མ་ཉམས་ན་མི་རིགས་ཉམས་མི་སྲིད་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན།

ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱང་རིག་ཚན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ནི་ཆེས་བླ་ན་མེད་པའི་མཛད་བཟང་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས། ལྟ་གྲུབ་བམ་མཚན་ཉིད་རིག་པ། ཚན་རིག་བཅས་སུ་ཕྱེ་བར་མཛད། དེ་དག་རིམ་བཞིན་ཤེས་ཡོན་སྡེ་ཁག་གི་ཚན་པ་སོ་སོས་གཞིབ་བསྡུར་བྱས་ཏེ་ཚན་ཁོངས་སོ་སོར་ཞུགས་པ་དང་བསྟུན་ནས་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་ཆོས་ལུགས་ཙམ་མིན་པར་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་དང་། ཚན་རིག་ཁྱབ་ཁོངས་བཅས་སུ་ནུས་པ་འདོན་ཐུབ་

པའི་གོ་སྐབས་ཤིག་འབྱུང་ངེས་ཡིན་ཞིང་། རང་ཅག་གངས་ཅན་པའི་རིག་གནས་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་དམ་པ་ལྷ་ཆོས་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་གི་ཆ་ནས་འཕྱུས་སྐྱོ་ཚང་ཞིང་མ་ནོར་བ། གདན་ཚིགས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་ཡངས་པ། གོ་ལ་ཟླུམ་པོ་འདིའི་ཐོག་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་གང་གིས་ཀྱང་འགྲན་མི་ནུས་པའི་ཚད་དུ་སླེབས་ཡོད་པ་དོན་དངོས་ཡིན་པ་དང་། དོན་དངོས་འདི་དག་གཞན་ལ་ངོ་འཕྲོད་པར་བྱ་རྒྱུ་རང་ཅག་གི་འགན་འཁྲི་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་མི་ཆོས་རིག་པའི་ཆ་ནས་བལྟས་ན་དགོས་ངེས་ཀྱི་རིག་གནས་མང་པོ་མེད་པ། ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཁ་མི་ཚང་བ། ཁ་ཚང་བ་རྣམས་ཀྱང་དེང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་བབ་དང་མི་འཚམ་པ་བཅས་སུ་གནས་ཡོད་པས། འདི་དག་གི་ཁ་སྐོང་བའང་གཞན་ནས་ཡོད་ཚད་བཤུ་བ་བླུན་པོའི་ལས་སུ་སྣང་བས། རང་གི་རིག་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་བརླག་པའི་ཐོག་ནས་འདོར་ལེན་བྱ་དགོས་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་། དེ་དག་ལས་དེང་རབས་པའི་སྔོན་ཐོན་རིག་གནས་སུ་བརྩི་བ་ནི་ཚན་རིག་གི་གཞུང་ལུགས་ཁག་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་རྣམ་གཞག །གཏན་ཚིགས་རིག་པ་བཅས་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་འཇོག་ཚུལ། དབྱེ་བ་འབྱེད་སྟངས། བྱེད་ལས། རིག་ཚན་སོ་སོར་སྦྱར་ཚུལ་བཅས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་གཞིབ་བསྡུར་བྱས་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱི་རིག་གནས་གསོན་ཉམས་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་རྒྱུ་དེ་ཡང་རང་ཅག་གི་འགན་འཁྲི་ཅི་ལ་མིན།

གནས་ཚུལ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་གོང་ས་མཆོག་གིས་ཆོས་སྡེ་ཁག་གི་ནང་དུ་ཚན་རིག་གི་སློབ་ཚན་གསར་འཛུགས་གནང་དགོས་དོན་འདིར་ཐུག་པར་སྣང་། རང་ཅག་གི་རིག་གནས་རྒྱུད་འཛིན་དང་དར་སྤེལ། བཅོས་སྒྱུར་བཅས་ཀྱི་བྱ་གཞག་གནའ་ནས་ད་བར་ཆོས་སྡེ་ཁག་གིས་ཁུར་འགན་བླངས་ཡོད་པས། རང་རེ་རྣམས་ཀྱིས་མཁྱེན་པ་གཟིགས་སུ་གདའ་དེ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ཞེས་དང་། སྔོན་བྱོན་མཁས་པའི་གསུང་རབ་ཅེས་ངག་ནས་ཐོན་ཆོག་ཆོག་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་སྡེ་ཁག་གིས་བསྐྱེད་བསྲིངས་བྱས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལས་ཐོན་པ་དང་། དེང་གི་དུས་ཀྱང་རང་ཅག་གི་རིག་གནས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་ཆེ་ས་དང་མཐོ་ས། ཐ་ས་བཅས་ཆོས་སྡེ་ཁག་གིས་བརྟན་སྲུང་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་སྡེ་ཁག་གི་སློབ་གཉེར་གྱི་ཁྲོད་དུ་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་གཞུང་

ལུགས་དང་། གཏན་ཚིགས་རིག་པ་བཅས་རིག་གནས་ཀྱི་ནང་མཛོད་དང་། ནང་མཛོད་འཇུག་པའི་ལྡེ་མིག་རྣམས་སྔར་བཞིན་ཆོས་སྡེ་ཁག་གི་སློབ་གཉེར་གྱི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་མཆིས་པ་ལས། ད་དུང་མི་རིགས་གཞན་གྱི་རིག་གནས་བཞིན་སློབ་གྲྭའི་ཁོར་ཡུག་གི་སློབ་གཉེར་བྱ་བའི་ཁྲིད་འཛོ་ལེན་བྱ་ཐུབ་མེད། གནས་ཚུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་སྡེ་ཁག་གི་སློབ་གཉེར་ཁྲིད་དུ་རང་ཅག་གི་རིག་གནས་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་ཡོད་པར་བརྟེན། གཞན་གྱི་རིག་གནས་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་ཡང་གནས་དེ་དག་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ན། གཤིབ་བསྡུར་དང་དབྱེ་ཞིབ་བཅས་ཀྱིས་འདོར་ལེན་བྱ་བདེ་བ་བརྗོད་ཅི་ལ་དགོས། གནས་ཚུལ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་༸གོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་ཞེས་ངག་ནས་བརྗོད་པ་ཙམ་མིན་པར་དགོངས་པར་འཇུག་གང་ཐུབ་བྱ་རྒྱུ་ནི་དུས་རབས་ཀྱིས་སྤྲད་པའི་འགན་འཁྲི་ཞིག་ཡིན་པས། གོམ་པ་རེ་རེ་བཞིན་མདུན་སྤོ་བྱ་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེ།

རང་ཅག་གི་རིག་གནས་ཀྱི་ནང་མཛོད་ནང་པའི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་དང་། དེར་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ལྡེ་མིག་གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་སྤྱི་ཚོགས་ཅན་དུ་བསྒྱུར་བའི་དགོངས་པ་དེ་ནི། རང་ཅག་ཁ་བ་རི་བའི་ལྗོངས་འདིར་རིག་གནས་འདི་དག་དར་བ་ནས་ད་བར་དུ་མ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུད་འཛིན་ཡང་དག་ཅིག་བྱ་དགོས་ན་དེང་གི་དུས་འདིར་རིག་གནས་འདི་དག་སྤྱི་ཚོགས་ཅན་དུ་བསྒྱུར་རྒྱུ་ལས་མ་འདས། སྤྱི་ཚོགས་ཅན་དུ་བསྒྱུར་བར་གོམ་པ་དང་པོ་སློབ་གྲྭར་སྤོ་དགོས་པ་དང་། དེ་ནས་དུས་ཡུན་གང་འཚམ་གྱིས་སྤྱི་ཚོགས་ཧྲིལ་པོར་ཁྱབ་འགྲོ་བ་ཡིན། ནང་པའི་བྱུང་རིམ་ལ་བསམ་གཞིག་བྱས་དང་། རྒྱ་གར་དུ་ནང་པའི་ཆོས་ས་དར་རྗེ་དར་དུ་ཕྱིན་ཡང་ལོ་ངོ་ཉིས་བརྒྱ་ཡས་མས་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཧ་ལམ་རྩ་མེད་དུ་ཕྱིན་པ་དེ་ཡང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་དགོན་སྡེ་གཅིག་པུ་ལས་སྤྱི་ཚོགས་ཅན་དུ་མ་འགྱུར་བ་དེ་ཡིན། རྒྱ་གར་གྱི་དུས་སྐབས་དེར་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་ཆོས་ལ་དད་མོས་བྱ་མཁན་མཆིས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་མེད་པ་དེར་ཐུག །ད་སྐབས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་ཆོས་དད་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་གཞག་མཁྱེན་མཁན་ཉུང་ངུ་ཡིན་པས་འདི་ནི་དཀའ་ངལ་

ཞིག་ཏུ་འགྱུར་སྲིད་པས། དེར་སྔ་ས་ནས་གྲ་སྒྲིག་བྱ་རྒྱུ་ནི་ནང་པའི་རིག་གནས་ཇི་སྲིད་པར་གནས་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཉག་ཅིག་ཏུ་འདུམས། གནས་ཚུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ཡང་༧གོང་ས་མཆོག་གི་རིག་གནས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསར་བར་བསྒྱུར་བའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་རི་མོ་ཞིག་ཅི་ལ་མིན།

དེང་གི་དུས་འདིར་གོ་ལ་ཧྲིལ་པོ་འདིའི་ཐོག་ཆོས་ལུགས་དང་གྲུབ་མཐའ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། མི་མང་པོ་ཞིག་ཆོས་ལུགས་དང་གྲུབ་མཐའི་ལྟ་བ་ལ་དེ་ཙམ་དོ་སྣང་མེད། དེ་ནི་འདས་པའི་བྱུང་རིམ་ནང་གི་བྱེད་སྒོ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཐུག་ཡོད། གནས་ཚུལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ལུགས་དང་གྲུབ་མཐའ་ཁག་གི་ཡ་རབས་ཀུན་སྤྱོད་ཤེས་ཡོན་གྱིས་མི་དེའི་རིགས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཁ་ལོ་སྒྱུར་མི་ནུས་པ་དང་། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་ཆོས་ལུགས་དང་གྲུབ་མཐའ་ཞུགས་པ་དག་ལའང་རང་གི་ཆོས་ལུགས་དང་གྲུབ་མཐའ་ལས། གཞན་གྱི་ཆོས་ལུགས་དང་གྲུབ་མཐའི་ཀུན་སྤྱོད་ཤེས་ཡོན་ལེན་པར་མི་མོས་པས། ༧གོང་ས་མཆོག་གིས་ཆོས་ལུགས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་། ཀུན་ཁྱབ་འགན་འཁུར་གཟིགས་ཚུལ་འདོན་པར་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འཛམ་གླིང་འདིའི་ནང་གི་སྐྱེས་འགྲོ་མང་པོ་ཞིག་གི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། འདི་ནི་༧གོང་ས་མཆོག་གིས་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ལ་གནང་བའི་བླ་ན་མེད་པའི་ལེགས་སྐྱེས་ཤིག་ཡིན་ཏེ། དེང་གི་དུས་འདིར་ཤེས་ཡོན་གྱི་རྩལ་རྫོགས་ཤིང་། དཔལ་འབྱོར་གྱིས་དབང་འོག་ཏུ་ཚུད་པ་མ་ཟད། ཚན་རིག་གིས་བཞག་པའི་རྡུལ་ཕྲན་དང་འབྲེལ་བའི་མཚོན་ཆའི་རིགས་དང་། གཞན་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་དར་ཁྱབ་ཆེ་བའི་སྐབས་སུ་ཀུན་སྤྱོད་རིག་གནས་ཚད་ལྡན་ཞིག་གིས་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་མ་ཐུབ་ན། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐད་ཅིག་གིས་འབྱུར་འཇོམས་སུ་འགྲོ་བ་སློས་ཅི་དགོས། འདི་ནི་དུས་རབས་འདིའི་འཛམ་གླིང་རང་བཞིན་གྱི་དཀའ་ངལ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནི་དེར་ཕན་པར་བྱ་བའི་བདུད་རྩིའི་ཆར་རྒྱུན་ཉག་ཅིག་ཏུ་ངེས།

འདིར་༧གོང་ས་མཆོག་གིས་རིག་གནས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསར་བར་བསྒྱུར་བའི་ཐབས་ཚུལ་

མཐའ་ཡས་པ་ལས། འདབ་གཡོག་གཉིས་ལྡན་དང་གནའ་དེང་ཟུང་འབྲེལ། མ་སྐད་གཙོར་འཛིན།
བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་བཅས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ལམ་ལུགས་དང་། ནང་ཆོས་རིག་ཚན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་
བར་མཛད་པ། ཚན་རིག་གི་བསླབ་གཞི་ནང་འདྲེན། ཀུན་སྤྱོད་རིག་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྲོལ་
འབྱེད་ཀྱིས་རང་ཅག་གི་རིག་གནས་ཚན་པ་སོ་སོའི་རྣམ་པ་གསར་བ་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཡོད་པ་
འདི་དག་༸གོང་ས་མཆོག་གི་བླ་ན་མེད་པའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དང་། གཟིགས་རྒྱང་རིང་པོའི་
དགོངས་གཞི་ཡིན་པས་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོན་ཡོངས་ཀྱི་ཤེས་དགོས་པའང་དགོས་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ།

འདིར་༸སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མཆོག་
གི་མཛད་ཕྲིན་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོའི་གློང་ནས། རང་བློ་ཁབ་རྩེར་ལྡང་བའི་ཆུ་ཐིགས་ཙམ་ཞིག་བྲིས་
པ་འདི་ཡང་། དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པ་ཡོངས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཚོགས་ཚུང་གིས་བཀའ་
བཀོད་དང་དུ་མི་ལེན་ཐབས་མེད་དང་། རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་བཅས་སུ་དམིགས་ནས་
ཆེད་དུ་བྲིས་པ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་ནོར་བ་དང་འཁྲུལ་བའི་ཆ་རྣམས་བཟོད་པར་ཞུ་བ་དང་ཆེབས་
ཅིག་དེ་དག་མཁྱེན་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པའི་འཕྲོར་རླུང་གིས་ཕ་གཏོར་དང་། ལེགས་པའི་ཆ་ཙུང་
ཟད་ཅིག་མཆིས་ན་དེས་རང་ཅག་གི་རིག་གནས་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་། ༸གོང་ས་༸རྒྱལ་བའི་
དབང་པོའི་ཐུགས་དགོངས་ཟབ་མོ་སྙུར་དུ་འགྲུབ་པ། མགོན་པོ་གང་ཉིད་རྒྱལ་བ་ཆེ་མཐའ་ཡས་
པའི་ངོ་བོར་བརྟན་ཅིང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕྲིན་ལས་དབྱར་གྱི་ཆུ་གཏེར་གྱི་དཔལ་ལ་འགྲན་པའི་
རྒྱུར་གྱུར་ཅིག་གུ།

འདིར་བྱུང་དགེ་བའི་ལེགས་བྱས་རིན་ཆེན་གཏེར།།
ཕན་བདེ་ནམ་མཁའི་མཛོད་དང་འདྲེས་པ་ལས།།
གངས་ཅན་མགོན་པོ་༸རྒྱལ་དབང་འཛིག་རྟེན་མིག །
རྡོ་རྗེ་ཁམས་སུ་བརྟན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །

༧གོང་ས་མཆོག་དང་བོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན།

སློབ་དཔོན་ཨ་འབྲུག་དཀོན་མཆོག
ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་།

གནད་བསྡུས། ༧སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་དགོངས་གཞི་དང་། ཐག་གཅོད། མཛད་འཕྲིན་དང་ཐུགས་སྤོབས་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ངོས་དང་ཁོར་ཡུག་གི་ངོས། ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་ངོས་དང་ནང་དོན་གྱི་ངོས། མཐུན་རྐྱེན་གྱི་ངོས་དང་གོ་སྐབས་ཀྱི་ངོས། ཁ་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོས་དང་ཐུགས་བསམ་གྱི་ངོས་བཅས་ལ་སྔར་མེད་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་དང་། གཞན་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས། བླ་མེད་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས། མཐའ་མེད་ཀྱི་འཕེལ་ཕྱོགས་བཅས་ཀྱི་བྱུང་བ་དང་གནས་བབ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་དཔྱད་གླེང་བྱེད་པའི་གཞི་དང་ཕྱོགས་ཙམ་སྟོན་པའི་བགྲོ་གླེང་གི་གཞི་རྟེན་ཙམ་བྲིས་ཡོད།

གླེང་སློང་།

༄ སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་གི་དགོངས་དོན་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་ཐབས་སུ་འབད་བརྩོན་གཙོ་བོ་གནང་མཁན་ནི། ༧གོང་ས་མཆོག་རང་ཉིད་ཡིན། ༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ལྟ་བ་དང་བསམ་ཚུལ་རྣམས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་སྣ་དག་གིས་ཚུལ་བཞིན་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། བོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱི་མེད་པ་དེ་ནི་མགོ་མཇུག་ལྡོག་པའི་གནས་ཚུལ་ཡིན་ཚུལ་ཁོང་གིས་གསུངས་ཤིང་། ལོ་རབས་བདུན་ཅུ་པའི་ནང་དུ་ཁོང་དང་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་བར་དྲི་བ་དྲིས་ལན་སོགས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཡང་ཁོང་གིས་སྣེ་ཁྲིད་དེ་འགོ་འཛུགས་བྱས་འདུག

ཁོ་བོ་སྒེར་ངོས་ནས་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་སྔོན་ནས་༧གོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་དོན་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་། ཤེས་རིག་ལུས་ཁུངས་ཀྱི་རིགས་གཅིག་ཆར་འཛིན་ཉམས་ཞིབ་སློབ་ཡོན་གྱི་འོག་ནས་༧གོང་ས་མཆོག་གི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལྟ་གྲུབ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་སྟོན་གྱི་བརྗོད་གཞིའི་འོག་ཉམས་ཞིབ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཤིང་། ས་རྣ་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་ལོ་གཅིག་གི་རིང་༧གོང་ས་མཆོག་གི་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྟོན་གྱི་

བཀའ་སློབ་དང་དགོངས་དོན་བྱེ་བྲག་པའི་ཐོག་སློབ་ཕྲུག་དང་མཉམ་དུ་སྦྲུང་བཤད་བགྲོ་གླེང་སློབ་ཁྲིད་ཀྱང་བྱེད་པའི་སྐལ་བཟང་གི་གོ་སྐབས་ཐོབ་མྱོང་། འོན་ཀྱང་༸གོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་བོད་མི་རང་ངོས་ནས་ཆེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་སློབ་སྦྱོང་དང་། ཉམས་ཞིབ་བགྲོ་གླེང་བཅས་མ་བྱུང་བའི་གནས་སྟངས་ནི་རང་རེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཞན་ཆ་དང་སྐྱོང་ཆ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར། རི་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་ངོས་ནས་ཁོང་གི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དང་འབྲེལ་བའི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་བགྲོ་གླེང་སྐོང་ཚོགས་གནང་བཞིན་པར་དགའ་སྤྲོ་ཆེན་པོ་བྱུང་།

ལྷག་པར་ཐུན་རང་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་འཐུས་ཚབ་ཀྱི་ངོས་ནས་བགྲོ་གླེང་ཆེད་ཚོགས་འདུ་དེར་ཞུགས་པའི་སྐལ་བཟང་གི་གོ་སྐབས་ལ་དགའ་བ་འབུམ་གྱིས་བརྟས་སོད། འདི་ནས་རྒྱུགས་ཞིབ་དང་སློབ་ཁྲིད་སོགས་སློབ་སྐབས་གཅིག་གི་ལས་དོན་སྣ་མང་གི་བྲེལ་ཟིང་དང་ཁེལ་སྟབས་འདོད་བློ་ཁེངས་པའི་ཆེད་རྩོམ་འབྲི་བར་དུས་ཚོད་ཀྱི་དཀའ་ཁག་ཆེ་ཡང་། ཐུན་རང་ངོས་ནས་བགྲོ་གླེང་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་གིས་གནང་བའི་བརྗོད་གཞི་སྟེ། «༸གོང་ས་མཆོག་དང་བོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན»ཞེས་པའི་ཐོག་དེ་འབྲེལ་གྱི་རང་གི་མཐོང་ཕྱོགས་སམ་འཆར་ཚུལ་གྱི་དཔེ་མཚོན་དོན་ཚན་བཅུ་ཙམ་གྱི་ལམ་ནས་བགྲོ་གླེང་གི་སྒྲོམ་གཞི་བསླངས་པ་ཡིན།

གཅིག ༸གོང་ས་མཆོག་གི་ཐག་གཅོད་ལས་བྱུང་བའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ལོ་རྒྱུས་སྟེང་གི་འགྱུར་ལྡོག་ཆེན་པོ།

ད་ལྟའི་ཆར་བཙན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་སུ་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་གི་གོ་སྐབས་མང་བ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་འཛོམས་པ། ཤེས་ཡོན་སློབ་གཉེར་དེ་ལས་རིགས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་གལ་ཆེན་འཛིན་པའི་བསམ་ཕྱོགས་དང་། ལག་ལེན་འདི་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐུ་ན་ཆུང་དུས་ནས་བཟུང་བའི་དགོངས་བཞེས་དང་མཛད་ཕྱོགས་ཉིད་ལས་བྱུང་ཡོད།

གནད་དོན་འདི་ནི་བོད་དུ་ཁོང་གི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བཟུང་བའི་དགོངས་བཞེས་དང་མཛད་ཕྱོགས་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་གྱི་སྟེང་ནས་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་ཉིད་དགུང་ན་ཧ་ཅང་ཆུང་བའི་སྐབས་ནས་གནད་དོན་ཧ་ཅང་ཆེན་པོའི་སྐོར་ལ་དགོངས་

བཞེས་གནང་བ་དེ་ང་ཚོས་རྟོག་བཟོ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། སྐབས་དེ་ཤེད་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣ་དག་གི་བསམ་བློར་ཤོང་དཀའ་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་འདུག (སྐུའི་གཅེན་པོ་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་རྒྱ་དཀར་ནག་དང་ཨ་རི་སོགས་སུ་བསྐྱོད་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་སྟེ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལམ་སྲོལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་ལུགས་ཐད་བཅོས་བསྒྱུར་དགོས་པའི་བསམ་འཆར་བརྗོད་པར་སྐུ་ན་ཆུང་བའི་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ་དང་། ལེགས་བཅོས་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་དོན་གྱི་གྲས་སུ་འང་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྲོལ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་འགག་ཚུད་ཡོད་པ་བཅས་ནི་སྐབས་དེའི་ཁོང་གི་དགོངས་བཞེས་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་གསལ་པོ་ཞིག་རེད་ལ། ཁོང་སྐུ་ན་ཆུང་བའི་སྐབས་ནས་དགོངས་པ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་བཞེས་པའི་སྐོར་ལ་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་ཀྱང་ཧང་སངས་འདུག)

དེ་བཞིན་དུ་ཟླ་སྒོང་ས་མཆོག་ཕྱི་ཡུལ་དུ་བཙན་བྱོལ་དུ་ཐེབས་པ་དེས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཙམ་མ་ཟད་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁོར་ཡུག་འཕེལ་ཕྱོགས་བཅས་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། དེ་ཡང་ཁོང་ཉིད་སྐྱབས་བཅོལ་དུ་ཐེབས་འཕྲལ་གྱི་ཕྲུག་ལས་གཙོ་བོ་གང་གནད་དུ་བཟུང་བའི་དགོངས་བཞེས་དང་མཛད་ཕྱོགས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་སྟེང་ནས་ར་འཕྲོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན་ཟླ་སྒོང་ས་མཆོག་སྐུ་སྐྱེར་ལ་མཚོན་ན་སྐབས་དེར་རྒྱུན་གཏན་གྱི་ཡོངས་ཁུངས་གཅིག་རང་ཡོད་པ་ནི་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ཁོང་གི་བཞེས་ལག་གི་དོད་དུ་ཧིན་སྒོར་ཉི་ཤུ་ཙམ་གནང་བཞིན་པ་དེ་ཡིན་འདུག །གནས་སྟངས་དེ་འདྲའི་འོག་ཏུ་ཡང་ཁོང་གིས་བོད་ཕྲུག་ཚོའི་མདུན་ལམ་དང་བོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་གནས་སྟངས་དེ་ལས་དོན་གཞན་དག་ལས་གལ་འགངས་ཆེ་ཤོས་སུ་ངོས་འཛིན་དང་ལག་བསྟར་བྱས་པ་སྟེ། ཐ་ན་ཟླ་སྒོང་ས་མཆོག་སྐུ་ཉིད་ལ་སྡོད་གནས་གཏན་འཁེལ་བ་མེད་པའི་སྐབས་སུའང་ཁོང་གིས་བོད་ཕྲུག་ཚོའི་སྡོད་གནས་ཐོག་ཐུགས་བསམ་དང་གོ་སྒྲིག་གནང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་བ་དང་བཀའ་སློབ་ཏ་ཅང་མང་། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཙན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས་གནང་བ་དེ་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ལམ་སྟོན་དང་ཚོག་མཚན་རྒྱབ་གཉེར་ཡོད་མེད་ལ་སྨག་སྡོད་ཀྱང་བྱས་མེད་པ་རེད། བོད་ཕྲུག་ན་གཞོན་ཚོར་སློབ་སྦྱོང་སྤྲོད་པའི་ལས་དོན་དེ་ཏ་ལམ་བོད་པ་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་ནས་ཟླ་བ་གཅིག་གཉིས་ཤིག་གི་ནང་ནས་འགོ་འཛུགས་གནང་ཡོད་འདུག་ཅིང་། སིམ་ལ་སློབ་གྲྭ་དང་། མ་སུ་རི་སློབ་གྲྭ། ཇོ་

རྗེ་གླིང་སློབ་གྲྭ་གསུམ་པོ་ཐོག་མའི་ཆར་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་རོགས་རམ་དང་མཐུན་འགྱུར་ཅི་ཡང་མེད་པར་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་དབུ་ཁྲིད་པའི་སྐབས་དེའི་བོད་གཞུང་གིས་གསར་འཛུགས་བྱས་པ་རེད། སྐབས་དེར་བོད་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐད་ཡིག་ཤེས་མཁན་ཏ་ལམ་བདུན་བརྒྱད་ཙམ་ལས་མེད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གི་མཐུན་རྐྱེན་ཞན་པོ་དེ་འདྲའི་འོག་ཏུ་སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་འཐུས་ཤོར་ཕྱིན་མེད་པ་དེ་ནི་དེང་སྐབས་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་གྱི་རླབས་ཆེན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཤིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

གཉིས། ༸གོང་ས་མཆོག་གི་ལམ་སྟོན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་རིས་མེད་པའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་ལུགས་གསར་པ།

༸གོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་པ་བཞེས་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོའམ། རྩ་དོན་གལ་ཆེན་ཞིག་ནི་ཕྱོགས་རིས་མེད་པའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་ལུགས་ཤིག་ལ་འབད་བརྩོན་གནང་བ་དེ་ཡིན།

ཀ དེ་ནི་བོད་ཀྱི་ཡུལ་མི་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་གོ་སྐབས་གཅིག་མཚུངས་སུ་སྤྲོད་པའི་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོ་སྤྲོད་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་དང་།

ཁ བོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྡེ་ཁག་དག་ཏུ་གནའ་དེང་དང་། ཕྱི་ནང་གི་རིག་གནས་གང་ལའང་ཕྱོགས་རིས་མེད་པའི་ཐོག་ནས་སྦྱང་རྩོལ་བའི་སྦྱང་བྱའི་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་ཞིག་རེད།

ག ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོའི་ལས་དོན་ཁྲོད་ཀྱི་བསམ་བློའི་རང་དབང་གི་གལ་ཆེའི་རང་བཞིན་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་གནད་ཆེ་བའི་བཀའ་སློབ་ཏ་ཙང་མང་པོ་གནང་འདུག་པས་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་སྤྲོད་སྟངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཕྱོགས་རིས་མེད་པའི་ཤེས་ཡོན་ལམ་ལུགས་ཐད་དགོངས་པ་བཞེས་འདུག་པ་ཏ་ཙང་གསལ།

མདོར་ན་བོད་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཟུར་འཛུགས་དང་། བསླབ་གཞི་དང་སློབ་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཐད་ལ་བཀའ་སློབ་གནང་གནང་གི་ནང་དོན་དེ་དུས་ནམ་ཡང་ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་དང་། རྒྱ་ཁྱོན་

ཆེ་བ། གནད་འགག་ཟིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་བཀའ་སློབ་མང་དུ་མཆིས་པ་སོགས་ཁོང་གི་དགོངས་དོན་ལས་བྱུང་བའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ལམ་ལུགས་གསར་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་ཉིད་ཞིབ་ཏུ་སྦྱང་འོས་པའི་གནས་ཤིག་ཡིན་མོད། འདིར་མཛུབ་མོས་རི་སྟོན་གྱི་དཔེ་ལས་ཞིབ་རྒྱས་མ་སྤྲོས་སོ།།

གསུམ། ཨ་གོང་ས་མཆོག་གི་ལམ་སྟོན་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ལུགས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ངོས་ནས་སྒྲུབ་པའི་ལམ་སྲོལ་རྩ་ཆེན།

བོད་ལ་གདོད་མའི་བོན་ཆོས་དང་རྒྱ་གར་ནང་དར་བའི་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་བཅས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དེ་དར་ཡུན་ཐུ་ལ་དར་ཤུགས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གྱིས་ཧ་ཅང་ཁྱབ། འོན་ཀྱང་ཆོས་ལུགས་དང་ཆོས་བརྒྱུད་སོ་སོའི་ཆོས་ལུགས་དེ་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆེད་ཁོ་ན་ལས། དེ་ཉིད་མི་ཚེ་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་སྣ་ཚོགས་དང་མཐུན་པའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ངོས་ནས་སྒྲུང་སྲོལ་མ་དར་བས། ཆོས་ལུགས་ནི་ཧ་ལམ་ཚེ་ཕྱི་མའི་དོན་ཁོ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ངོས་འཛིན་དང་ལྟ་སྟངས་ཀྱང་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཨ་གོང་ས་མཆོག་གི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་སྟོན་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བཙན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་དུ་ཆོས་ལུགས་དེ་ཤེས་ཡོན་གྱི་ངོས་ནས་སྒྲུང་བའི་ལམ་ལུགས་ཐུ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ག་ཤམ་གསལ་གནད་སྡེ་གཉིས་ནས་ངོ་འཕྲོད་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད།

ཀ ཁོང་གི་ལམ་སྟོན་དང་སྣེ་ཁྲིད་དེའི་དབང་གིས་ཆོས་ལུགས་ནི་ཚེ་ཕྱི་མ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྟ་བུའི་དམིགས་ཚད་མཐོ་ལ་རྒྱང་ཐག་རིང་བའི་ཐུགས་བསམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཁོ་ན་ཙམ་མ་ཡིན་པར། མི་ཚེ་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཕུང་པོ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་དང་དར་སྲོལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བས། ཁོང་གི་ལམ་སྟོན་འདིའི་དབང་གིས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རིན་ཐང་ལ་བསྐྱར་རྟོགས་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་མ་ཟད། རང་རེའི་ཤེས་ཡོན་ལོ་རྒྱུས་དང་བསམ་འཕྲེར་ལའང་འགྱུར་ལྡོག་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད།

ཁ དེ་བཞིན་དུ་དེང་སྐབས་དངོས་གཙོ་ཁོ་ནར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོའི་དགོས་དམིགས་དང་། ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་གི་ཁྱབ་ཁོངས་བཅས་ཧ་ཅང་གུ་དོག་པའི་གནས་སྟངས་

ཤིག་བྱུང་སྟེ། ཤེས་ཡོན་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་མི་སྒེར་གྱི་དཀའ་ངལ་མང་པོ་འཕྲད་བཞིན་པའི་གནས་སྟངས་ལས་གྲོལ་བར་དམིགས་པའི་འགྲོ་བ་མིའི་རང་བཞིན་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་འཚམས་པ། རང་རེའི་སྤྱ་རབས་ཀྱི་ལེགས་བྱུང་གི་རྒྱུན་མ་ཉམས་པའི་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྲོལ་གལ་ཆེན་ཞིག་གི་སྒྲོམ་གཞི་ཡང་ཚུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་རེད།

བཞི། གོང་གི་ལམ་སྟོན་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་ལམ་གྱི་ལམ་ནས་རིག་ཚན་གཞན་སྦྱོང་གི་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྟོན་གསར་པ།

ཚད་མ་རིག་པ་ནི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱ་གར་གྱི་ཤེས་རིག་གི་གྲུབ་ཆ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་གར་དུ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་རིགས་ལམ་གྱི་འགྲོས་དེ་དར་སོ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་བོད་དུ་ཚད་མ་རིག་པ་དེ་ནང་པའི་ལྟ་གྲུབ་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་སོང་བས། ཚད་མ་རིག་པ་དེ་ཡང་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར། འོན་ཀྱང་༧གོང་ས་མཆོག་གིས་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་སྔོན་ནས་ཚད་མ་རིག་པའི་སྤྱི་འགྲོས་དེ་གཞུང་ཆེན་སློབ་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གཞི་རིམ་གྱི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གིས་སྦྱོང་བྱ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་བརྩི་གནང་གིས་རིགས་ལམ་སློབ་གསོའི་ལམ་ལུགས་ཤིག་ཚུགས་པར་འབད་བརྩོན་གནང་འདུག །གནད་དོན་འདི་འབྲེལ་གྱི་ཞིབ་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་དང་དགོངས་འཆར་མང་ཡང་། གཤམ་གསལ་གནད་སྡེ་གཉིས་ནི་དོན་གནད་གཙོ་བོའི་གྲས་ཡིན།

ཀ ༧གོང་ས་མཆོག་གིས་ཚད་མ་རིག་པའི་རིགས་ལམ་སློབ་སྦྱོང་གིས་སློབ་ཕྲུག་གི་རིག་སྟོབས་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བར་གལ་ཆེའི་ཁེ་ཕན་ཡོད་པར་གཟིགས་པ་དང་། ཚད་མ་རིག་པའི་རིགས་ལམ་སྦྱད་ནས་རིག་ཚན་གཞན་དག་སྦྱོང་ཐུབ་པའི་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྲོལ་གསར་པ་ཞིག་ཚུགས་ཐུབ་ན་དགེ་མཚན་ཆེ་བར་དགོངས་པའི་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་དང་ལག་ལེན་གྱི་སྐུལ་འདེད་གནང་བ།

ཁ ༧གོང་ས་མཆོག་གིས་ཚད་མ་རིག་པའི་སློབ་སྦྱོང་དང་། ཚད་མ་རིག་པའི་རིགས་ལམ་ལ་དྲངས་ཏེ་སློབ་སྦྱོང་བྱ་སྲོལ་དེ་བོད་སྐད་ཀྱི་འགྲོས་དང་། བོད་པའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་སྲོལ་གྱི་

སྲོག་ཤིང་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་དང་། འདི་ལྟ་བུའི་སློབ་སྦྱོང་གི་ལམ་སྲོལ་སྐད་ཡིག་དང་མི་རིགས་གཞན་ལ་ཧ་ཅང་དཀོན་སྟབས། རང་རེའི་གནའ་རབས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་གི་ལམ་སྲོལ་དེ་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་བཀོལ་ནས་འཛམ་གླིང་ལ་དཔེ་སྟོན་ཐུབ་པའི་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྲོལ་ཞིག་ཚུགས་ཐུབ་པའི་ཐུགས་རེ་དང་ལམ་སྟོན་གནང་འདུག

༄༅། ༧མགོན་པོ་མཆོག་གིས་རིང་ལུགས་དང་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རིས་མེད་པའི་ཤེས་ཡོན་ལམ་ལུགས་ཐད་ཀྱི་དགོངས་བཞེས།

• དཔེ་མཚོན་གལ་ཆེན་དང་པོ། ༧མགོན་པོ་མཆོག་གིས་དུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་དམར་པོའི་ལྟ་གྲུབ་དང་ནང་ཆོས་ཀྱི་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ལས་དོན་ལ་དོ་ནན་ཆེན་པོས་དགོངས་བཞེས་གནང་ཞིང་། ཁོང་སྐུ་སྒེར་གྱིས་གནད་འདིའི་ཐད་དགོངས་ཚུལ་གསལ་འདོན་དང་གནས་ཚུལ་ཕྱོགས་བསྡོམས་བཅས་ཀྱི་ལམ་ནས་དབྱེ་ཞིབ་གལ་ཆེན་གནང་བ་དེ་དག་གི་སྐོར་ཁོང་གི་ཤེས་ཡོན་ཐད་ཀྱི་དགོངས་བཞེས་ཁྲོད་ཀྱི་གལ་ཆེའི་གྲུབ་ཆ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ཡང་རིང་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་འགལ་འབྲེལ་ལ་གཟིགས་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་འཕེལ་ལ་གཟིགས་ཚུལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཤུགས་རྐྱེན་ཐད་གཟིགས་ཚུལ། དེ་གཉིས་མ་འོངས་པར་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མཉམ་འབྲེལ་མཉམ་གནས་ཀྱིས་འཕེལ་རིམ་གསར་པར་ཕྱོགས་པའི་གཟིགས་ཚུལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དམར་པོའི་ལྟ་གྲུབ་ཀྱིས་ཁོང་གི་དགོངས་གཞི་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་གང་འདྲ་ཞིག་ཐེབས་ཡོད་པའམ། ཡང་ན་གནད་དོན་གང་ཞིག་གི་ཐད་ནས་ཁོང་གི་དམར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་ལ་མཉེས་པོ་གནང་གི་ཡོད་མེད་བཅས་ནི་ཁོང་དང་མར་ལེའི་རིང་ལུགས་བར་གྱི་འབྲེལ་བའི་ཐད་ཀྱི་གསལ་ཁ་བཏོད་དགོས་པའི་གནད་དོན་གཙོ་བོ་དག་རེད།

གང་ཡིན་ཞེ་ན་ངེས་ཅན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་ཁོང་གི་སྤྱི་ཚོགས་དང་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་སྟོན་ཐད་ཀྱི་དགོངས་བཞེས་གལ་ཆེན་སྐོར་ཞིག་ལ་མར་ལེའི་ལྟ་གྲུབ་དང་དེའི་རིགས་ལམ་གྱིས་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་པའམ། དེ་དང་འབྲེལ་བ་ངེས་ཅན་ཡོད་པའི་དུས་རིམ་ཞིག་བརྒྱུད་འདུག་པས། ཁོང་གི་དགོངས་དོན་གྱི་གྲུབ་ཆ་དང་། འཕེལ་རིམ་ལ་རྒྱུས་ལོན་བྱ་དགོས་ན་ལེ་ཚན་འདིར་

ངེས་པར་དུ་དཔྱད་གླེང་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན།

འོན་ཀྱང་འདིར་ཆེད་རྩོམ་གྱི་ངོ་བོའི་དབང་གིས་གནད་དོན་དེ་དག་ཚང་མ་གླེང་ཐབས་མ་བྱུང་ཡང་། ཁོང་གིས་མར་ལེའི་རིང་ལུགས་ལ་གཟིགས་ཕྱོགས་དང་། དེ་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་བཞེས་མཛད་པ་དེ་དག་ནི་གཅིག་ནས་ཁོང་ཉིད་རིང་ལུགས་དང་ལྷ་གྲུབ་ལ་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཕྱོགས་རིས་ཀྱིས་གཟིགས་མཁན་ཞིག་མིན་པའི་དཔེ་མཚོན་དང་། གཉིས་ནས་ཁོང་གིས་འགྲོ་བ་མིའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྒྲོམ་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་གལ་ཆེའི་དགོངས་ཚུལ་ཞིག་གི་དཔེ་མཚོན་ཡིན་པའི་གནས་སྟངས་ནི་ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་མཐོང་དགོས་པའི་གནད་ཅིག་རེད། གནད་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་ཁོང་གི་དགོངས་བཞེས་ཀྱི་དོས་དེ་རིགས་དང་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ནས་རགས་ཙམ་བཤད་ན།

ཀ ༄ གོང་ས་མཆོག་གིས་མར་ལེའི་རིང་ལུགས་དང་ཆོས་ལུགས་གཉིས་འགལ་ཟླ་གདོང་གཏད་ཀྱི་རྣམ་པར་གྱུར་པ་དེ་འགྲོ་བ་མིའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱོ་གནས་ཤིག་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་སྤྱི་ཚོགས་དང་མིའི་རང་བཞིན་ལ་དགོས་ངེས་དང་ཁེ་ཕན་ལྡན་པའི་རིང་ལུགས་ཤིག་ཡིན་པའི་དོས་འཛིན་མཛད་གནང་། གནས་ཚུལ་འདི་དང་དེ་འབྲེལ་གྱི་ཁོང་གི་མར་ལེའི་རིང་ལུགས་དང་འབྲེལ་བཀའ་སློབ་དང་། མཛད་ཕྱོགས་མང་པོ་ཞིག་གི་གནད་འབབ་ས་ནི་ལྷ་གྲུབ་དང་རིང་ལུགས་ཁག་གི་མཐུན་ས་འཚོལ་རེས་དང་རིན་ཐང་མཐོང་བའི་ཐོག་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་བློ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་དང་ལག་ལེན་དང་འཕེལ་ཕྱོགས་གསར་པར་སྟེག་པའི་ཐུགས་རེ་དང་འབྲེལ་ཡོད།

ཁ དུས་རབས་གོང་མའི་ནང་ཆོས་ཀྱི་རིང་ལུགས་དང་མར་ལེའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་འགལ་བ་དེ་ཤེས་ཡོན་ཅན་དང་ལྷ་གྲུབ་སྨྲ་བ་དག་གི་བསམ་བློ་དང་དཔྱད་ཞིབ་ཀྱི་ཁྲབ་ཁོངས་ཀྱི་འགལ་བ་ཙམ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། རིང་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་འགལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་ལོ་རྒྱུས་ཁྲིད་མི་འབོར་ས་ཡ་མང་པོའི་དཀའ་སྡུག་མྱོང་བ་དེ་ཉིད་མིའི་བསམ་བློ་དང་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ཐོག་སྙོམས་སྒྲིག་མ་ཐུབ་པའི་དཔེ་མཚོན་ཞིག་ཡིན་པའི་དགོངས་བཞེས་འདི་ཉིད་ཁོང་གི་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་དགོངས་པ་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་དོས་ནས་གླེང་བྱ་གལ་ཆེན་དུ་ངེས་

ལ། འདི་འབྲེལ་གྱི་བཀའ་སློབ་དུམ་བུ་གཉིས་ཀྱང་བཀོད་ན།

ཁོང་གི་བཀའ་ལས“ནང་པ་དང་མ་ཁེ་སིའི་ལམ་སྲོལ་འཛིན་མཁན་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་བར་དང་དེའི་ཐོག་ལ་ངེས་པར་ཆོས་ལུགས་ཚང་མ་དང་། དངོས་གཙོ་སྨྲ་བའི་ལྟ་བ་འཛིན་མཁན་ཁག་བཅས་ཀྱི་འདུ་འཛོམས་གྲོས་བསྡུར་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ད་ཅང་གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ངོས་རང་གི་ངེས་ཤེས་དེ་གཏིང་ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་སོང་། མི་ཚེའི་འགྲོ་སྟངས་དེ་གཉིས་དངོས་གསལ་ལྟར་གཅིག་ཕན་གཅིག་གྲོགས་ཡོད་པ་རེད། དེ་གཉིས་ཕྱོགས་འགལ་ཡིན་པའི་ཞེན་འཛིན་བྱེད་པ་དེ་མ་འགྲིག་པ་རེད། འདི་སྣང་དངོས་ཞེན་གྱི་ལམ་སྲོལ་དང་འཕྲུལ་ཐབས་ཀྱི་ནུས་པ་དེ་ཆོས་འགྲོ་བ་མིའི་དཀའ་སྡུག་ཚང་མ་སེལ་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད་ན། བཟོ་འཕྲུལ་ད་ཅང་ཡར་ཐོན་ཆེ་བའི་མི་སྡེ་ཚང་མའི་དཀྱིལ་ལ་དགའ་སྣང་འཛུམ་བག་ཡོད་པའི་གདོང་མང་པོས་ཁེངས་པ་དགོས་ཀྱི་རེད། དེ་འདྲ་ནི་མེད་ཐག་ཆོད་རེད་ཡིན་འདུག །དེ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པར་མིས་ཆོས་ཀྱི་སེམས་དོན་ཁེ་གཙང་ལ་དད་བརྩོན་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ཆོས་སོ་སོའི་ཆོས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་དང་མཐུན་པར་དགའ་སྐྱིད་ཀྱི་ངང་ལ་གནས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་རེད། དེ་ལྟར་བྱེད་དུས་དངོས་པོའི་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཐབས་ཡོད་པ་མ་རེད། དངོས་པོ་དང་སེམས་དོན་གཉིས་ཀ་ཡར་རྒྱས་ངེས་པར་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག །གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་མི་རྣམས་སྦྲ་འཐས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྟ་བུར་གནས་ན་དེ་ནི་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་གཞན་ཞིག་རེད།”

“ཆོས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་མཁན་དང་མི་བྱེད་མཁན་གཉིས་ཀར་ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱ་ཞིག་ཡོད་པར་བརྗེན། ཐ་ན་ནང་པ་དང་གུང་ཁྲན་རིང་ལུགས་པའི་བར་གཞི་རྩ་མི་མཐུན་པའི་འགལ་བ་ཞིག་ཨེ་ཡོད་སྙམ། ཐེའི་ལན་ཊའི་ས་མཚམས་ནས་ཕྱི་སོག་ལ་ཐུག་གི་བར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་དཔལ་ཡོན་དར་བ་དེ་གུང་ཁྲན་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་དབང་བསྒྱུར་འོག་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་དེང་རབས་འཛམ་གླིང་གི་དོན་དངོས་ཤིག་ཡིན། ས་ཁུལ་དེའི་མི་འབོར་གྱིས་འཛམ་གླིང་གི་མི་འབོར་གྱི་བཞི་ཆ་གཅིག་ཟིན་པ་དང་། མང་ཆེ་བ་ནང་པ་ཡིན། གུང་ཁྲན་རིང་ལུགས་ཀྱིས་མི་དམངས་ཀྱི་ནང་ཆོས་ཀྱི་དད་འདུན་དེ་རྩ་མེད་བཟོ་ཐུབ་མེད། དེ་ནི་ད་ལས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཏུ་མངོན་སྲིད་

ཀྱང་འདས་པའི་ལོ་བཅུ་ფྲག་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་དང་། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་འགྲོ་ཕྱོགས་ལ་བསམ་གཞིགས་བྱེད་སྐབས། ནང་པ་དང་གུང་ཁྲན་རིང་ལུགས་གཉིས་མཉམ་བསྲེས་བྱེད་བསམ་པའི་བློ་དེ་ཡང་རིག་གསར་ཞིག་ཏུ་མངོན་སྲིད། རིང་ལུགས་དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་རྒྱང་ཁྱད་དུ་སོང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་མི་ས་ཡ་མང་པོར་དཀའ་སྡུག་མྱོང་དགོས་བྱུང་ཡོད། ནང་པ་དང་གུང་ཁྲན་རིང་ལུགས་གཉིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་དོགས་པ་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་མི་བྱེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྔར་བས་ཀྱང་རྒྱང་ཁད་ཆེ་རུ་སོང་ནས་ཕྱོགས་གང་ཞིག་གིས་ས་ཁྱུལ་དེ་གའི་མི་དམངས་ཚོར་ནུས་ཤུགས་ལྡན་པའི་རོགས་རམ་བྱེད་སྲིད་པ་དེ་ཡང་ནུས་ཤུགས་ཆུང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད།”ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནད་འདི་གསལ་བའི་བཀའ་མང་དུ་མཆིས་ཀྱང་འདིར་མང་དུ་དོགས་ནས་མ་སྤེལ།

• དཔེ་མཚོན་གལ་ཆེན་གཉིས་པ། ༄གོང་ས་མཆོག་གིས་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་སྔོན་ནས་ཚན་རིག་གི་ཤེས་བྱར་དོ་སྣང་དང་། ཚན་རིག་པ་དང་མཉམ་འབྲེལ་བརྗེ་རེས་ཀྱི་ཕྲུག་ལས་གནང་ཞིང་། ཁོང་སྐྱེར་གྱི་གནང་ཕྱོགས་དེ་ད་ལྟའི་ཆར་འཛམ་གླིང་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་བརྗེ་རེས་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ལས་གཞི་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ངོ་བོར་འཕོས་ཏེ་འཕེལ་རྒྱས་དང་མདུན་བསྐྱོད་བྱེད་བཞིན་པ་རེད།

གནས་སྟངས་འདི་ཐོག་མའི་ཆར་ཁོང་སྒེར་གྱི་མཉེས་ཕྱོགས་ཤིག་དང་། བོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོའི་དགོས་མཁོ་ཞིག་དང་འབྲེལ་མོད། ད་ལྟའི་ཆར་ཁོང་གི་འགན་འཁྲི་ཞིག་དང་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕེལ་ཕྱོགས་གསར་པའི་གཞི་གལ་ཆེན་ཞིག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་ཡོད། དེས་ན་ཁོང་གི་དགོངས་པ་འདི་ནི་ཁོང་གི་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་དགོངས་གཞི་ལམ་སྟོན་གྱི་གྲུབ་ཆ་གལ་ཆེན་ཞིག་དང་། ཁོང་གི་དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་འཕེལ་ཕྱོགས་དང་མདུན་ལམ་གསར་པ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། འདིའི་སྐོར་དེང་སྐབས་ཡོངས་ཁྱབ་ཏུ་གྱུར་ཟིན་པས་ཞིབ་རྒྱས་གླེང་དགོས་དོན་མེད་ཀྱང་། འདིར་ཡང་དེ་འབྲེལ་གྱི་བཀའ་སློབ་ཅིག་དྲངས་ན། “ང་རང་ཚན་རིག་ལ་དད་པའི་ཀུན་སློང་འདི་སྐེར་དོན་ཙམ་མིན། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཉམས་རྒུད་བྱུང་བའི་གཞི་རྩའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཞིག་བོད་དེང་རབས་ཅན་ལ་སྒྱུར་མ་ཐུབ་པ་དེ་རེད། འདི་

ནི་ང་དང་བོད་མི་ཚོས་ཐ་ན་བཙན་བྱོལ་དུ་མ་སླེབས་པའི་སྔོན་དུའང་ཤེས་ཡོད། རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་མ་ཐག་ང་ཚོས་བཙན་བྱོལ་ནང་གི་བྱིས་པ་ཚོའི་ཆེད་དུ་ཐེངས་དང་པོར་སློབ་ཚན་གྱི་ཁྲིད་གཞིའི་ནང་དུ་དེང་རབས་ཚན་རིག་གི་སློབ་གསོ་ཚུད་པའི་སློབ་གྲྭ་བཙུགས། དེང་རབས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་དེང་དུས་ཀྱི་སློབ་གསོ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། ཚན་རིག་དང་འཕྲུལ་ལས་ལ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་ནི་དེང་དུས་ཀྱི་སློབ་གསོའི་སྙིང་པོ་ཡིན་པ་ངས་སྐབས་དེར་རྟོགས། ང་རང་སྒེར་ནས་སློབ་གསོའི་ལས་འདིར་འཆང་བའི་ཚོད་སེམས་དེ་ད་དུང་ཡང་འགྱུར་མེད་པས། ཐ་ན་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བའི་གནའ་རབས་ཀྱི་ནང་ཆོས་གཙོ་བོ་ཁྲིད་སའི་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ཁྲིད་གཞིའི་སློབ་ཚན་ནང་ལའང་ཚན་རིག་འཛུག་དགོས་པའི་སྐུལ་མ་གཏོང་གི་ཡོད།” ཅེས་དང་། “ང་ནི་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་རིང་ལུགས་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་མཚམས་ལ་མ་ལྟོས་པར་དང་བས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ཕན་ཚུན་གྱི་ཤེས་ཡོན་བརྗེ་རེས་བྱེད་པའི་ཚན་རིག་པའི་བྱ་སྤྱོད་འདིས་ང་ལ་སེམས་འགུལ་ཤུགས་ཆེན་ཐེབས་སྒྲོང་། ཐ་ན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་མཐུན་པའི་དབང་གིས་འཛམ་གླིང་འདི་ཆེས་ཉེན་ཁ་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་གྱུར་པའི་གྲང་དམག་གི་སྐབས་སུའང་། ཤར་ཁག་དང་ནུབ་ཁག་གཉིས་ཀྱི་ཚན་རིག་པས་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་བྱེད་འདོད་པའི་དང་མོས་དེ་སྲིད་དོན་པ་ཚོའི་བློ་ངོར་མ་ཤོང་བ་ཞིག་རེད། བདག་གི་ཚོར་སྣང་ལ་ཁོང་ཚོའི་བྱ་སྤྱོད་འདིས་འགྲོ་བ་མི་རྣམས་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་གྱི་བློ་སྒོ་ཤུགས་སུ་བསྟན་པ་དང་། ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐད་ལ་སྒེར་བདག་མཁྲེགས་བཟུང་མི་བྱེད་པའི་བློ་རྒྱ་ཡངས་པ་དངོས་སུ་མཚོན་འདུག” ཅེས་གསུངས།

དྲུག ༧གོང་ས་མཆོག་གི་ལམ་སྟོན་ལས་བྱུང་བའི་བོད་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་ཤེས་ཡོན་སྲིད་ཇུས་གསར་པ།

ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་ལ་ཤེས་ཡོན་སྲིད་ཇུས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་བྱུང་མོད། ཤེས་ཡོན་སྲིད་ཇུས་ནི་དུས་བབ་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་དང་དགོས་མཁོ་ལ་གཞིགས་ཏེ་བསྐྱར་བཅོས་དང་། གསར་བཏོད། ཁ་གསབ་བཅོས་བསྒྱུར་སྔ་མཐུད་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དེ་བས་ན་བོད་པ་སྐྱབས་བཅོལ་འབྱོར་འཕྲལ་ནས་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོའི་ལས་དོན་དེ་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་རུ

བརྩིས་གནང་མཛད་ཀྱང་། སྐབས་ཐོག་དེར་བོད་རང་གི་དགོས་མཁོ་དང་གནས་བབ་དང་འཚམས་པའི་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྲོལ་མེད་པས་ན་ཤེས་ཡོན་སྲིད་ཇུས་གསར་པ་ཞིག་གཏན་འབེབས་མ་གནང་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར་ཡོད། གནས་སྟངས་དེའི་འོག་ནས་ཁོང་གི་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་དང་། ལག་ལེན་གྱི་སྐྱུལ་འདེད་གནང་བའི་རིམ་པ་དེ་གནད་སྡེ་གཉིས་སུ་བཀར་ན།

ཀ ༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་སྐབས་དེའི་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་འཛིན་མི་སྣ་ཁག་དང་། ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོགས་ཆེན་ཁག་སོ་སོར་བོད་རང་གི་དགོས་མཁོ་དང་འཚམ་པའི་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྲོལ་ཞིག་ཆགས་པར་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས་པའི་སྐྱུལ་འདེད་དང་། དེ་འབྲེལ་གྱི་ཁོང་སྙིར་ངོས་ཀྱི་དགོངས་འཆར་གསལ་འདོན་བཅས་རིམ་པ་མང་པོ་གནང་འདུག

ཁ ༸གོང་ས་མཆོག་གི་རྒྱུན་རིང་གི་དགོངས་བཞེས་ལམ་སྟོན་དང་། དེ་འབྲེལ་གྱི་སྐྱུལ་འདེད་ལ་སོགས་པ་གནང་བའི་དབང་གིས་ད་ལྟའི་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གཞི་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྲིད་ཇུས་དེ་བྱུང་ཞིང་། ཤེས་ཡོན་སྲིད་ཇུས་འདིའི་ནང་དོན་དང་སྒྲོམ་གཞི་བཅས་ཀྱི་རྨང་གཞི་ནི་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་དགོངས་བཞེས་ལམ་སྟོན་ཁག་གིས་གྲུབ་ཡོད། ད་ལྟའི་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་སྲིད་ཇུས་དེ་ཉིད་༸གོང་ས་མཆོག་གི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལྟ་གྲུབ་དང་དེ་འབྲེལ་གྱི་རྒྱུན་རིང་གི་ལམ་སྟོན་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོམ་གཞི་ཡིན་པ་༸གོང་ས་མཆོག་གི་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྟོན་གྱི་བཀའ་སློབ་དག་དང་ཤེས་ཡོན་སྲིད་ཇུས་གཉིས་ཞིབ་བསྡུར་བྱས་ན་གསལ་རྟོགས་ཡོང་ཐུབ་ཅིང་། དེ་བཞིན་ཤེས་ཡོན་སྲིད་ཇུས་ཀྱི་གླེང་བརྗོད་དང་། དེ་མིན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་བཤད་མང་པོར་གསལ་འདུག་པ་ལས་དཔེ་མཚོན་ཙམ་བཀོད་ན་ཤེས་ཡོན་སྲིད་ཇུས་ཀྱི་གླེང་བརྗོད་དུ། “ཁོ་བོར་གནའ་དེང་གི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་སྲོལ་ཁག་ལ་ཅུང་ཟད་དཔྱོད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་བློ་སྐབས་གང་ཉིད་ཀྱི་དྲིན་ལས་རྙེད་པའི་ཡབ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གིས་ཤེས་ཡོན་སྲིད་ཇུས་འདིའི་ཟིན་བྲིས་དང་། བགྲོ་གླེང་གི་ལས་རིམ་གྱི་ཐོག་མཐའ་

བར་གསུམ་དུ་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ལམ་སྟོན་ཡང་ཡང་གནང་བའི་བཀའ་དྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གཞལ་བར་མི་ནུས་”ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན།

བདུན། གོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་རིན་ཐང་སྲུང་སྐྱོབ་དེ་བོད་དོན་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གལ་ཆེའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་བཞག་པ།

དུས་རབས་སྔ་མའི་དུས་དཀྱིལ་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་འགྱུར་ལྡོག་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཐེབས་པ་དང་། ལྷག་པར་བོད་མི་རིགས་ཁ་འཐོར་དང་གཞིས་བྱེས་གཉིས་སུ་གྱེས་ཏེ། བཙན་དབང་དང་གཞན་དབང་གི་འཚོ་དགོས་པའི་གནས་བབ་ཅིག་ཏུ་ལྷག་སྟེ་དུས་རབས་ཕྱེད་ཀ་ལྷག་འདས་ཟིན་པ་རེད། དེ་ལྟའི་དཀའ་སྡུག་གི་ལོ་ཟླ་མཐུག་བསྲིལ་བ་དང་། བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་བའི་དམིགས་ཡུལ་དང་ཐབས་ལམ་སོགས་ལ་ལྟ་ཕྱོགས་དང་ངོས་འཛིན་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་མོད། ཐུན་གྱིས་རྫོངས་སློར་འཆར་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་ད་ལྟའི་དཀའ་སྡུག་གི་གནས་བབ་ཀྱི་འབྱུང་རྐྱེན་དང་། དེ་སེལ་ཐབས་གཉིས་ཀ་སྲིད་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཁོ་ན་ལ་ངོས་འཛིན་གནང་གི་མེད་པ་རེད། གནད་དོན་འདི་ཏ་ཅང་གལ་གནད་ཆེ་བའི་རང་བཞིན་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེང་སྐབས་སྲིད་དོན་གྱི་ཚིག་གི་རྩོད་པ་ཙམ་ལས་དེའི་རྒྱབ་ལྗོངས་དང་དགོས་པ་བཅས་ལ་གཏིང་ཟབ་ཅིང་ཁྱོན་ཡངས་པའི་སློབ་ཞིབ་དང་གླེང་སློང་བྱེད་མཁན་ཏ་ཅང་དཀོན་པའི་ཚོད་དུ་གདའ། དེ་བས་ན་གནད་དེ་ཅུང་ངོ་འཕྲོད་བདེ་བའི་ཆེད་དོན་ཚན་འགར་ནས་ཞུས་ན།

ཀ ༧གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་དུ་མའི་ནང་བོད་ཀྱི་ད་ལྟའི་གནས་བབ་ཀྱི་འབྱུང་རྐྱེན་གཙོ་བོ་ཞིག་ནི་དེ་སྔའི་བོད་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་དུས་བསྟུན་བཅོས་བསྒྱུར་དང་། ལྷག་པར་དུས་བབ་དང་འཚམས་པའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་སློབ་གསོ་ལེགས་བཅོས་གསར་བཏོད་མ་ཐུབ་པ་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གསུངས་པ་དང་། ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བསྒྱུར་འཛུགས་དང་། ལྷག་པར་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཀྱི་རྨང་གཞིའི་སྟོབས་ཤུགས་ཤེས་ཡོན་ལ་རག་ལས་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གསུངས་ཡོད།

ཁ དེ་བཞིན་དུ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་ད་ལྟའི་བོད་ཀྱི་དཀའ་ཉེན་སྙུར་སེལ་དང་། མ་འོངས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་བསྐྱར་འཛུགས་ལ་དམིགས་པའི་སྲིད་དོན་རང་བཞིན་གྱི་ཕྱུགས་བསམ་ཐབས་ཇུས་ཀྱི་ལྟ་བ་སྟེ། གཉིས་སྨྲན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་འདི་ཡང་ཆབ་སྲིད་ཁེ་གཙང་གི་དགོངས་བཞེས་ཤིག་མ་ཡིན་པར་ཁོང་གི་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྟོན་དང་དགོངས་བཞེས་གཏིང་ཟབ་མོས་འབྲེལ་ཡོད།

ག གཉིས་སྨྲན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ནི་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་རྒྱ་ཡངས་པོའི་སྒོ་ནས་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པའི་ཕྱུགས་རྒྱང་རིང་པོའི་ཁེ་ཕན་ལ་ལྟ་བའི་བློ་རྒྱ་དང་གོ་རྟོགས་མཐོ་བའི་རྨང་གཞི་ལྡན་དགོས་པ་དང་། བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྩོད་གླེང་དང་སྲིད་དོན་གྱི་ས་མཚམས་ཙམ་ལས་ཀུང་འཛམ་གླིང་དང་དུས་རབས་ཀྱི་འགྱུར་འགྲོས་ཆེན་པོའི་འོག་གི་གཉིས་ཕན་དང་མཉམ་གནས་ཀྱི་རིན་ཐང་མཐོང་བའི་གོ་རྟོགས་མཐོ་དགོས་པ། རྒྱ་ནག་གི་བོད་དང་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དང་ལེགས་བྱང་དེ་བོད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་མི་སྣེར་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་རིན་ཐང་གིས་ཕྱུག་པ་དང་། བོད་མི་ཚོས་ཀུང་སྲིད་དོན་གྱི་རང་དབང་རང་བཙན་ཙམ་ལས་རང་གི་ཤེས་རིག་དང་སྐད་ཡིག་གིས་ཁྱབ་པའི་མི་རིགས་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཧྲིལ་པོར་ཤེས་རིག་སྲུང་སྐྱོབ་དང་། ལེགས་བྱང་གི་རིན་ཐང་རྒྱུན་འཛིན་ཐུབ་པའི་རང་དབང་གི་ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོ་དེ་གལ་འགངས་ཆེ་བའི་སློབ་སྟོན་དང་སྐུལ་འདེད་གནང་བཞིན་པ་འདི་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་བསམ་བློ་གཏོང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་ནང་གི་རླབས་ཆེན་གྱི་དགོངས་བཞེས་ཤིག་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྩོད་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་གི་ཁེ་ཕན་དང་འདོན་འདུན་ལ་ཨུ་ཚུགས་སྤྲངས་ཏེ་བོད་དང་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་རྒྱུན་གནས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྟོན་གྱི་ནང་དོན་གཏིང་ཟབ་ལྡན་པའི་དགོངས་བཞེས་གལ་ཆེན་ཞིག་རེད།

ཁོང་གི་བཀའ་ལས། “བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལ་ཆ་བཞག་ན། རྩ་བའི་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གཏིང་ཟབ་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་མ་བརླག་པར་ཡག་པོ་འཛིན་ཐུབ་ན། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྟོབས་

ལུགས་རང་བཞིན་གྱིས་སླེབས་ཀྱི་རེད། དཔེར་ན། ཕྱི་ལོ་༡༩༧༣ ལོར་ང་རང་ཐོག་མར་ཡུ་རོབ་ཁུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན། སྐབས་དེར་དབྱིན་ཇི་ཧྲ་ར་ལགས་འདས་པོ་ཁོང་ཡོད། ངས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཚིག་གཅིག་བཤད་མེད། སྤྱི་སེམས་སྐོར་བཤད་པ་ཡིན། དབྱིན་ཡིག་ནང་(Universal responsibility) ཟེར་བ་དེ་བཤད་པ་རེད། ཁོང་ཚོ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་སྐབས་དེར། ངས་ཆབ་སྲིད་སྐོར་བཤད་མ་སོང་། ཆབ་སྲིད་བཤད་དགོས་པ་རེད། ཅེས་ཤོད་མཁན་བྱུང་། དེ་དུས་ཧ་ར་ལགས་ཀྱིས། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་སྐོར་གསུངས་མེད་ཀྱང་(Universal responsibility) ཞེས་པ་འདི་ཆབ་སྲིད་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་བཤད་ཡོད། གང་ལྟར་ངོས་ད་ལྟ་རྒས་ཡོལ་བྱས་ཏེ། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གིས་འཛམ་བུ་གླིང་སྤྱི་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱེད་པ་དང་གཅིག །ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་བྱེད་པ་དང་གཉིས། བོད་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་བརླག་པའི་ཆེད་དུ་ལུགས་རྒྱག་པ་དང་གསུམ་བཅས་ཀྱིས་དོན་དམ་བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་སྤྱི་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་ཡོད།

ཆབ་སྲིད་ཅེས་པ་ནི་དུས་ཀྱི་འགྱུར་བ་དང་མཉམ་དུ་འཕོ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན། སྔར་དུས་རབས་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ། དགུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་གནས་སྟངས་རྒྱལ་རབས་སྨྲ་བ་ཆོས་རྒྱ་ནག་གི་ཡིག་ཆའི་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་ལྟར་ན། སྐབས་དེར་རྒྱ་ནག་དང་། སོག་པོ། བོད་བཅས་ལ་ཨེ་ཤ་ཡའི་ས་ཁུལ་གྱི་བཙན་དབང་རྒྱལ་ཁབ་(imperial) གསུམ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག །ངོས་ཀྱིས་ལོ་བཅུ་དྲུག་ནས་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་དྲུག་བར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་འཁུར་བ་ཡིན། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་ཉམས་མྱོང་ལ་ཕྱོགས་བསྡོམས་བྱས་པའི་འབྲས་བུར། བོད་རང་བཙན་རྩོད་ཀྱི་མེད། བོད་རྒྱ་གཉིས་མོས་ཀྱི་ལམ་ཞིག་འཚོལ་གྱི་ཡོད། བོད་རྒྱ་གཉིས་མོས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པར་བརྟེན་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་མཁན་དང་། ཤེས་ཡོན་ཅན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ནང་པ་དང་། དེ་མིན་གྱི་རྒྱ་རིགས་མང་པོ་ཞིག་གིས་ང་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ཁ་ཆ་བྱེད་ཀྱི་འདུག །ཡུལ་གང་ཞིག་ཡིན་ནའང་མི་མང་ནི་ཡུལ་གྱི་བདག་པོ་རེད། མི་མང་གི་ནང་ནས་བདེན་པའི་བདེན་རྒྱབ་བྱེད་མཁན་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེར་ཇེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་གཙོ་བོ་སོ་སོའི་ཆོས་

དང་རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་ནུབ་གསལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་བདག་པོ་ཡག་པོ་རྒྱག་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཆབ་སྲིད་འཐབ་རྩོད་བྱེད་སྟངས་ཀྱང་འཚེ་བ་མེད་པ་དང་བདེན་པ་རྩ་བར་བཞག་སྟེ། རང་རྒྱལ་གཞན་ཕམ་མིན་པར། གཉིས་སྣན་ཐོག་བདེན་མཐའ་གསལ་རྒྱུར་འབད་བརྩོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་ངོས་རང་བོད་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བྱས་པ་ཡིན།” ཞེས་གསུངས་ཡོད།

བརྒྱད། ༄གོང་ས་མཆོག་གི་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྟོན་གྱི་ལྟ་བའི་རྒྱབ་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སྐུ་ཚེའི་མཛད་འགན་རྣམ་གསུམ།

༄གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ཚེའི་མཛད་འགན་གསུམ་ནི་གང་ཉིད་འགྲོ་བ་མི་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་འབྲེལ་གྱི་འགན་ཁུར་ཏེ་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རིན་ཐང་གི་ལྟ་བ་གོང་མཐོར་གཏོང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་རྒྱུ་དང་། གང་ཉིད་ཆོས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་འབྲེལ་གྱི་འགན་འཁྲི་སྟེ། ཆོས་ལུགས་ཁག་འཆམ་མཐུན་མཉམ་འབྲེལ་ལ་འབད་རྒྱུ། གང་ཉིད་བོད་མི་ཞིག་ཡིན་པས་ན་བོད་ཀྱི་ཆོས་རིག་སྲུང་སྐྱོབ་དང་འཕེལ་རྒྱས་ལ་འགན་ཁུར་བཞེས་རྒྱུ་བཅས་རེད། (འདི་དག་གི་བརྗོད་ཚིག་ལ་ཅུང་ཙམ་མ་འདྲ་བ་རེ་ཡོད) ཁོང་གི་མཛད་འགན་ཆེན་པོ་གསུམ་དེ་ཁོང་གི་ཤེས་ཡོན་གྱི་དགོངས་པ་བཞེས་ཕྱོགས་དང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ནི་ཉམས་ཞིབ་གཏིང་ཟབ་ཀྱི་ལམ་ནས་སྟོན་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། འདིར་རགས་པ་སྤྱི་ཙམ་གྱི་གླེང་སློང་ཞིག་བྱས་ན།

ཀ འགྲོ་བ་མིའི་རིན་ཐང་གི་ལྟ་བ་གོང་མཐོར་གཏོང་བའི་ཁོང་གི་དགོངས་གཞི་དང་མཛད་ཕྱོགས་འདི་ཁོང་གི་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་དགོངས་པ་བཞེས་ཕྱོགས་ཀྱི་གལ་ཆེའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་པ་སྟེ། གནའ་དེང་དང་ཤར་ནུབ་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལྟ་གྲུབ་སྨྲ་བ་དག་ལ་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་སྤྲོལ་ཡུལ་གྱི་མིའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་ཐད་མི་མཐུན་པ་དང་ཐ་ན་འགལ་བའང་ཡིན་པའི་ལྟ་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད། ཁོང་གིས་མིའི་རིན་ཐང་གི་ལྟ་བ་ཞེས་པ་ནི་འགྲོ་བ་མི་ལ་ལྷན་སྐྱེས་དང་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་དག་ངོས་འཛིན་དང་ཡར་རྒྱས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་གནད་དུ་འབབ་པས་ན་དེ་ཉིད་ཁོང་གི་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོའི་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་རྨང་གཞི་དང་གྲུབ་ཆ་གལ་ཆེན་དུ་ངེས།

ཁ དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལུགས་ཁག་འཆམ་མཐུན་ཞེས་པ་དེ་ཡང་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་དགོངས་པ་བཞེས་ཕྱོགས་སུ་ངེས་ཏེ། ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་སྟོན་པ་དང་ལྷ་བའི་མི་མཐུན་ས་མི་འཚོལ་བར་དེ་དག་གི་སྟོན་པ་དང་ལྷག་པར་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་མཐུན་ས་འཚོལ་ཞིབ་ཀྱིས་བརྗེ་རེས་དང་། ལྷག་པར་ཆོས་ལུགས་སོ་སོ་དེའི་རྗེས་འབྲངས་པའི་དད་ལྡན་དག་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་རང་བཞིན་གྱི་ཐོག་ནས་བརྟེ་མཐོང་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཤེས་ཡོན་གྱི་མཐོང་རྒྱ་ཡངས་པའི་དགོངས་བཞེས་དང་དེ་འབྲེལ་གྱི་ལམ་སྟོན་གལ་ཆེན་དུ་ངེས།

ག ཁོང་ཉིད་བོད་མི་ཞིག་དང་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་མཚན་གནས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཕྱོགས་ཀྱི་བརྗོད་ཚིག་ལ་དུས་སྐབས་སོ་སོར་འགྱུར་བ་ཐོན་བུ་རེ་ཡོད་ཀྱང་། དེང་སྐབས་ཁོང་གིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་རིག་སྲུང་སྐྱོབ་དང་གོང་འཕེལ་ལ་འགན་ཁུར་བཞེས་རྒྱུ་དེ་གཙོ་གནད་དུ་འཛོག་གནས་མཛད་འདུག་པ་འདི་ལས་མཛད་འགན་གསུམ་པ་དེ་ཡང་ཁོང་གི་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་དགོངས་བཞེས་དང་མཛད་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་ཡོད་པ་ཡིན། (༧གོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་དོན་ལ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ས་ནས་སློབ་སྦྱོང་ཞིབ་འཇུག་གིས་ཁོང་གི་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་དགོངས་གཞི་ཁག་གི་རྒྱབ་རྟེན་གྱི་ལྟ་གྲུབ་དང་ནང་དོན་གྱི་ཤོང་རྒྱ། བྱེ་བྲག་གི་ལག་ལེན་བཅས་ཀྱི་གནད་ཚང་བའི་རྣམ་གཞག་ཅིག་ཕྱོགས་བསྒྲིམས་བྱེད་དགོས་ན་ཁོང་གི་མཛད་འགན་གསུམ་ནི་ནུར་དུ་འཛོག་ཐབས་མེད་པའི་གནད་དུ་མཐོང་།)

དགུ། ༧གོང་ས་མཆོག་གི་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཁ་ཕྱོགས་ཐད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་གལ་ཆེན། ལམ་གསུམ་པ།

༧གོང་ས་མཆོག་གིས་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་ཁྱབ་པའི་དགོངས་བཞེས་དང་ལམ་སྒྲི་དང་བྱེ་བྲག་ལམ་གསུམ་པ་ནི་ཁོང་གི་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྟོན་གྱི་གནད་དང་ཁ་ཕྱོགས་གལ་ཆེན་ཞིག་རེད། འདི་ལ་གླེང་བྱ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཚིག་སྣ་བསྡུས་ནས་བཤད་ན།

ལམ་དང་པོ། ཆོས་ལུགས་ལ་མཐའ་གཅིག་འཛིན་གྱི་དད་ཞེན་གྱིས་དེའི་ཆེད་དུ་དམག་འཁྲུག་ཀྱང་སློང་བའི་ཆོས་ལུགས་ཐལ་སྤྱོད་པར་ཕྱོགས་པ་སྟེ། ཆོས་ལུགས་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་དཀའ་ངལ་གྱི་སྨན་མ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཆོས་ལུགས་རྗེས་འབྲངས་པ་སྐོར་ཞིག་གི་བྱ་སྤྱོད་མངོན་པའི་ལམ།

ལམ་གཉིས་པ། འགྲོ་བ་མིའི་བཟང་སྤྱོད་དང་བྱམས་བརྩེ་ལ་སོགས་པའི་རིན་ཐང་གི་ལྟ་སྤྱོད་

ཁག་ནི་ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་ལྟ་སྤྱོད་དང་། སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་གོམས་སྲོལ་གྱི་བཀག་རྒྱའི་ཁྲོད་དུ་ལྷག་སྟེ། ཆོས་ལུགས་བྱེ་བྲག་པའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་མཁན་གྱི་མི་འབོར་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་གི་བསམ་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ལམ།

ལམ་གསུམ་པ། ༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཏྭ་ལའི་བླ་མས་ཆོས་ལུགས་བྱེ་བྲག་པ་དང་། སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་བཀག་རྒྱ་གང་གི་འོག་ཏུའང་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་ཐོག །དངོས་པོའི་དཔལ་ཡོན་དང་། ནང་བསམ་བློའི་དཔལ་ཡོན་གཉིས་ལ་གོང་འཕེལ་གཏོང་བའི་ཤེས་ཡོན་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་ཁ་ཕྱོགས་པར། འཛམ་གླིང་གི་ཆོས་ལུགས་ཁག་ཚང་མར་བརྩི་བཀུར་འོག །ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་མི་ཆོས་ཀྱི་ལམ་གསུམ་པ་ཞིག་ཏུ་ཕྱོགས་དགོས་པར་གཟིགས་ཤིང་གསུང་བཞིན་པ་རེད། ལྟ་གྲུབ་དང་ལག་ལེན་གྱི་རྣམ་གཞག་གསར་པ་དེ་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་པའི་དཔེ་དེབ་ནི་«སྙིང་ལྡི་གསར་པའི་བླང་དོར་གྱི་རྣམ་གཞག»དང་«ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཚམས་ལས་འདས་པ་»ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་འདི་གཉིས་རེད།

(གསལ་བཤད། ༄གོང་ས་མཆོག་གི་འཛིག་རྟེན་ཡོངས་ཁྱབ་དང་མི་སྡེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་སྟོན་འདི་བོད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཁོང་གིས་འདས་པའི་དུས་རབས་ཕྱེད་ཀ་ལྷག་གི་བོད་མི་རིགས་དང་སྐྱབས་བཅོལ་བོད་མི་ཚོ་ལ་གཙོ་བོར་དམིགས་པའི་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྟོན་དག་ཀྱང་མཐར་གཏུགས་ན་ལམ་གསུམ་པ་ཞིག་ཡིན།)

བཅུ། ༄གོང་ས་མཆོག་གི་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཁ་ཕྱོགས་ཐད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་གལ་ཆེན།

མཐའ་གསར་པ།

༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྟོན་གྱི་སྙིང་དོན་གལ་ཆེན་ཞིག་ནི་མཐའ་གསར་པ་འདི་ཡིན། མཐའ་གསར་པ་ཞེས་པ་འདིའི་རྒྱབ་ལྗོངས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནད་འགག་དང་། ད་ལྟའི་གནས་བབ་ཀྱི་གནད་འགག །མ་འོངས་འཕེལ་ཕྱོགས་ཀྱི་གནད་འགག་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་དེ་དག་གླེང་ཐབས་བྲལ་ཡང་སྐབས་བདེ་ཙམ་ངོ་སྤྲོད་བྱས་ན།

འགྲོ་བ་མིའི་ཤེས་ཡོན་ལོ་རྒྱུས་ཁྲོད་ཀྱི་མཐའ་ཟིག་ཆེན་པོ་གཉིས།

མཐའ་ཟིག་དང་པོ། ཤེས་ཡོན་ཐམས་ཅད་ལས་ཆོས་ལུགས་གལ་ཆེན་དུ་འཛིན་ཞིང་། ཆོས་

ལུགས་ཀྱི་ཁྲིབ་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཁག་ལ་རིན་ཐང་མི་སྤྲོད་པའི་གནའ་བོའི་དུས་ནས་དར་བའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་མཐའ་ཐིག་རེད།

མཐའ་ཐིག་གཉིས་པ། ཚན་རིག་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཚད་འཛིན་ལྟ་བུར་བཞག་ནས་ཚན་རིག་གིས་བདེན་དཔང་མ་བྱས་པའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་རིན་ཐང་མི་སྤྲོད་པའི་དེང་དུས་ཀྱི་དར་སོ་ཆེ་བའི་ལྟ་བ་དེང་རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྲོལ་སྙིང་གི་མཐའ་ཐིག་རེད།

མཐའ་གསར་པ། ༧གོང་ས་མཆོག་གིས་འདས་པའི་ལོ་ངོ་ལྔ་བཅུ་ལྷག་གི་རིང་ཚན་རིག་དང་སེམས་ནོན་རིག་པ་གཉིས་ཀ་འགྲོ་བ་མིའི་ཤེས་ཡོན་ཞེས་པའི་ནང་དུ་བསྡུས་ཏེ་དེ་གཉིས་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་འགྲོ་བ་མིའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་མཐའ་རྒྱ་གསར་པ་ཞིག་ལ་ཕྱོགས་པའི་ལམ་སྟོན་དང་སྣེ་ཁྲིད་གནང་གི་ཡོད་པ་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་ཤེས་ཡོན་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་དེ་མཐའ་ཐིག་གསར་པ་དེ་རེད། «རྒྱལ་ཁྲབ་གཅིག་ཁོ་ནའི་སྙིང་གི་འཛིག་རྟེན་»ནས་«རྒྱལ་སྙིད་འཛིག་རྟེན་»ཞེས་པའི་དེབ་དེ་ཡིན།

(གསལ་བཤད། ཁོང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་མཐའ་ཐིག་གསར་པ་ཞིག་ལ་ལམ་སྟོན་དང་སྐྱུལ་འདེད་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་འདི་བཞིན། འདས་པའི་དུས་རབས་ཕྱེད་ལྷག་གི་རིང་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་སྲོལ་གྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་མཐའ་ཐིག་གསར་པ་ཞིག་གི་ལམ་སྟོན་དང་། སྣེ་ཁྲིད། ལག་བསྟར། འཆར་སྣང་བཅས་ཀྱི་རིམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གྲུབ་ཡོད།)

མཇུག་གཏམ།

༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་དགོངས་དོན་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་སྟོན་དང་མཛད་ཕྱོགས་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་གསར་པ་ཞིག་ལ་ཇི་ལྟར་ཕྱོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། གནས་བབ་ཀྱི་རང་བཞིན། འཕེལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོད་དཔག་བཅས་ནི་ཧ་ཅང་གི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཞིབ་འཇུག་གི་བརྗོད་གཞི་དང་། དཔྱད་གླེང་གི་བརྗོད་དོན་ཞིག་ཡིན་པས་འདིར་བཀོད་དཔེ་མཚོན་རེ་ཙམ་གྱི་ཐོག་ནས་ཞིབ་གླེང་བྱ་བཏུབ་པ་ཞིག་མིན།

ལྷག་པར་ཁོང་གི་དགོངས་དོན་དང་བོད་མིའི་བསམ་བློ་དང་ལག་ལེན་གྱི་བར་ན་གནས་པའི་སྟོང་ཆ་དང་། ཁོང་གི་དགོངས་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་བོད་མིའི་ལག་ལེན་དང་ཕྱུགས་བསམ་གྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་ལྡོག་ཇི་སོང་གི་གནས་བབ་སོགས་ཁོང་གི་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་དགོངས་དོན་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གནས་བབ་དང་སྦྱར་ནས་གླེང་དགོས་པའང་མང་དུ་མཆིས་ཀྱང་སྐབས་འདིར་དུས་ཚོད་དང་ལས་ཀའི་བྲེལ་ཟིང་གིས་ནང་དོན་གྱི་གནད་མ་ཟིན་པ་དང་། གོ་བ་དང་འབྲེལ་བཤད་ལོག་ཏུ་སོང་བ་ཡོད་ཚེ་༄སྤྱི་ནོར་༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་ཤེས་ནས་སྨྲ་མཁན་ཡོངས་ལ་དགོངས་སེལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་བཅས་རེ་ཞིག་མཇུག་སྒྲུབ་པར་བྱས་སོ།།

༄གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་དང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཤེས་ཡོན།

རྒན་ཡེ་ཤེས་དགེ་ལེགས།
བོད་གཞུང་སྐད་ཡིག་ཁང་།

གང་སྐུ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་མཛལ་བས་ཡིད་ལ་བདེ་བའི་མེ་ཏོག་བཞད།།
གསུང་སྙན་ཚངས་དབྱངས་བདུད་རྩི་མངར་མོས་ལུས་ཅན་བདེ་བའི་གསོས་སུ་སྨིན།།
ཐུགས་རྗེའི་བྱམས་སེམས་མེ་ཏོག་དཀར་པོས་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་ལམ་སྲོལ་གཏོད།།
ཡོན་ཏན་ལྡན་རྫོགས་སྙིང་རྗེའི་ལྷ་དེར་སྒོ་གསུམ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

གང་སྐུའི་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་གྲངས་མེད་ལ།།
དཔྱིས་ཕྱིན་སྦྱངས་པའི་བློ་ཁ་དམན་ན་ཡང་།།
སྐད་ཡིག་གཞུང་ལུགས་སྨན་པའི་བཀའ་སློབ་རྣམས།།
བཀའ་དྲིན་བསམས་ནས་དད་པས་གླེང་བར་བྱ།།

ཞེས་མཆོད་བརྗོད་དང་བཅས་༄གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་ཡང་དོན་གྱི་སྐད་དུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་གསུམ་དབང་བསྒྱུར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཉིས་ལ་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་ལམ་སྟོན་དང་ཐུགས་རེ་གནང་བ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་མ་ཟད་དོན་གྱི་སྐད་དུ་རི་བོ་ལས་དཔངས་མཐོ་བ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ལས་གཏིང་ཟབ་པ། གང་གིས་ཟབ་མོའི་གནད་འགག་རྣམས་མ་འོངས་སྔོན་གཟིགས་སུ་གསུངས་པ་རིམ་པ་ཁག་གིས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཤེས་ཡོན་ལ་ཕན་པ་རླབས་ཆེན་བྱུང་བ་དག་ཇི་བཞིན་སྤྱི་རིས་ཚོད་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ཀྱང་གང་གི་

བཀའ་དྲིན་བླ་མེད་ལ་དྲན་གསོ་ཞུ་བའི་མཁས་དབང་འདུས་པའི་དབུས་སུ་སྒོ་གསུམ་གུས་པ་ཆེན་པོས་སྐལ་བཟང་དང་རིམ་པས་གླེང་བར་བྱ་བ་ལ། ༡༽ སྨན་རྩིས་ཁང་འདི་དོན་ཆེན་དུ་གཟིགས་ནས་དབུ་བརྙེས་ཚུལ། ༢༽ སློབ་ཁྲིད་ལེགས་བཅོས་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་ནོར་བུ་ཆུ་འཕྱེད། ༣༽ སློབ་གཉེར་རྣམས་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱ་ཚུལ་གྱི་བཀའ་སློབ་པད་དཀར་ཚུན་པོ། ༤༽ སྨན་རྩིས་པ་རྣམས་ལ་བོད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་གཙོ་བཟུང་ཐོག་རིག་གཞུང་གཞན་གྱི་ཉིང་བཅུད་བླངས་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་གཟི་ཡི་ཕྲེང་བ། ༥༽ སྨན་རྩིས་ཁང་ཕྱི་ཕྱོགས་སུ་བརྟེན་དགོས་པའི་བསླབ་བྱ་གསེར་གྱི་ཐིགས་གསོག ༦༽ བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་འདི་ཉིད་༧གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་མཛད་འཕྲིན་བདུད་རྩི་ཡང་གསོས་བཅས་ས་བཅད་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་འཆད་པར་བྱ།

དང་པོ། སྨན་རྩིས་ཁང་འདི་དོན་ཆེན་དུ་གཟིགས་ནས་དབུ་བརྙེས་ཚུལ།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་དམར་གུང་ཁྲན་རིང་ལུགས་པས་བཙན་འཛུལ་གྱིས་བོད་ས་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱའི་དབང་འོག་ཏུ་བཅུག་ནས་བོད་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་ཆགས་འཇིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ནམ་ཡང་བརྗེད་པར་དཀའ་བའི་དུས་དེར། ༧གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་མཆོག་སྐུ་འཁོར་དང་བཅས་པ་བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་སྐྱར་གསོའི་ཆེད་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་གོ་ཆ་བཞེས་ནས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་བཙན་བྱོལ་དུ་ཆིབས་ཕེབས་གནང་དགོས་བྱུང་བ་དང་། སྟོན་འཁོར་ལྷན་རྒྱས་ཕེབས་འགྱུར་ཟིན་མ་ཐག་ནས་བོད་རང་དབང་སྐྱར་གསོའི་ལས་འགུལ་དང་། གཞིས་ཆགས་སྲ་བརྟན་གྱི་ལས་གཞི། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ནོར་བཅུ་ཕྲག་རིག་པ་འདི་ཉིད་ཉམས་པ་སྐྱར་གསོ་དང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡོང་ཕྱིར་མཛད་པ་བརྒྱ་ཕྲག་བསྐྲུན་པའི་ཁོངས་སུ་སྨན་རྩིས་རིག་གཞུང་འདི་ཡང་དོན་སྙིང་ལྡན་པ་དང་། ལག་ལེན་གྱི་གནས་ཐུག་པ། དེ་ཡང་རྒྱུད་བཞིའི་ཡོངས་གཏད་ལས། "ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་རྒྱུད་འདི་ཁྱུང་ལྡིང་འདྲ།། ནད་ཀྱི་གཡང་སར་ཉམ་ང་བག་ཚ་མེད།། ཡིད་དུ་འོང་བས་ཁུ་བྱུག་གསུང་སྙན་འདྲ།། འགྲོ་བ་གང་གིས་ཐོས་པས་སྤྲོ་བ་སྐྱེས།། ཀུན་ཏུ་དགོན་པའི་ཨུ་དུམ་ཝ་ར་འདྲ།།" ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། "ནད་ཀྱི་དགྲ་དཔུང་འཇོམས་པའི་དཔའ་བོ་ཡིན།། འདུ་བ་འཕེལ་ཟད་སྙོམས་པའི་སྤྱི་པ་ཡིན།། དུས་མིན་འཆི་ཞགས་གཅོད་པའི་

རལ་གྲི་ཡིན།། ནད་ཀྱི་ཟུག་གཟེར་གཅོག་པའི་ཐོ་བ་ཡིན།། སྡུག་བསྔལ་འདམ་ནས་འདྲེན་པའི་ལྕགས་ཀྱུ་ཡིན།། འཆི་བའི་སྲོག་སྐྱོབ་མི་འཇིགས་སྦྱིན་པ་ཡིན།། འཆི་བ་སློང་བྱེད་བདུད་རྩི་བུམ་པ་ཡིན།།” ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་དོན་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བདེ་ཐབས་དང་། འཛམ་གླིང་མི་དམངས་ལ་ སྨན་པའི་སླད་དུ་ཕྱི་ལོ་༡༩༨༡ལོའི་༣ཚེས་༢༣ཉིན་བཞུགས་སྒར་ཇ་རམ་ས་ལར་༧གོང་ས་མཆོག་སྐྱ་སྐྱེར་ནས་འགྲོ་གྲོན་ཆ་ཚང་གནང་ནས་གསར་འཛུགས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པ་དང་། ཆབས་ཅིག་མགོན་པོ་གང་གིས་སྨན་རྩིས་རིག་པ་འདི་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ལ་ཕན་བདེ་སྦྱིན་པའི་ཐབས་དམ་པར་དགོངས་བཞེས་ཀྱིས་རང་གཞུང་ཚོས་རིག་ལྷན་ཁང་ལ་སྨན་རྩིས་སློབ་གཉེར་ཁང་གསར་འཛུགས་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་བསྩལ་བ་དང་། ༡༩༨༡ལོའི་ཕྱི་ཟླ་༨ཚེས་༢ཉིན་སྨན་རྩིས་མཐོ་སློབ་ཁང་ཆེད་འཛུགས་བསྐྱངས་པས་ཡབ་མེས་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྨན་རྩིས་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཁྲིད་སྲོལ་དང་། ཐུག་རྒྱུན་བཟང་པོ་མ་ཉམས་གོང་འཕེལ་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ།།

སྨྲས་པ། དམར་པོའི་མེ་སྟག་མཁའ་ལ་འཕྱུར་བ་འདིས།།

གངས་ལྗོངས་རིག་གཞུང་སྣོད་བཅུད་རྒུད་པའི་ཚེ།།

འཕགས་མཆོག་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཟི་བྱིན་ལས།།

འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་གསོས།། ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

གཉིས་པ། སློབ་ཁྲིད་ལེགས་བཅོས་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་ནོར་བུ་རྒྱ་འབྱེད།

༡༩༩༨ལོར་སྨན་སློབ་སྐབས་ལྷ་པར་བསྩལ་པའི་བཀའ་སློབ་ཟུར་འདོན་ཞུས་པ་ལས། “བོད་སྨན་འདི་དོན་དངོས་ཐོག་རང་གི་མི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་རིག་གཞུང་ཞིག་རེད། འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ། དེང་སང་འཛམ་བུ་གླིང་དང་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། ད་ཆ་ང་ཚོས་རིམ་པས་རིམ་པས་ང་ཚོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྨན་གྱི་རིག་གཞུང་ཡོད་པ་འདིའི་ཐོག་ལ་ངེས་པར་དུ་དེང་

སང་ཚན་རིག་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་ཐོག་ནས་ཉམས་མྱོང་འདྲ་བསགས། གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་བརྟག་དཔྱད་བྱས། དེ་དང་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་ཡོང་ས་རེད།” ཅེས་གསུངས་པའི་ལམ་སྟོན་སྒྲ་རྗེས་རབ་དང་རིམ་པ་ཕེབས་པ་འདི་དག་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྨན་རྩིས་ཁང་གིས་སྔར་མེད་པའི་སྡེ་ཚན་ཕབ་བསྒྱུར་ཁང་བཙུགས་པ་མ་ཟད། སྡེ་ཚན་འདིར་དཔེ་དེབ་ཞིབ་འཇུག་ཚན་པ་དང་། རྒྱུད་བཞི་ཕབ་བསྒྱུར་ཚན་པ། ཚེ་ཡི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཕབ་བསྒྱུར་ཚན་པ། རྒྱ་ནག་ལུགས་ཀྱི་སྨན་བཅོས་ཕབ་བསྒྱུར་ཚན་པ་བཅས་ཡོད་པར་བརྟེན་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཡང་རྗེ་བཟང་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཟད། དཔེ་ཁྲིད་ཀྱི་དགེ་རྒན་ཡང་འདང་ངེས་བཀོད་སྒྲིག་གནང་བ་དང་། སྔར་སློབ་འཛིན་གྲྭ་གསུམ་ཡོད་པའི་སྟེང་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༣ལོར་འཛིན་ཁང་གཉིས་འཕར་མ་བརྒྱབ་པས་ད་ལྟ་སྨན་ལ་འཛིན་གྲྭ་གསུམ་དང་། རྩིས་ལ་འཛིན་གྲྭ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་སྔར་སློབ་བཟང་པོ་མ་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཐོག །སྐབས་རེ་ཚེ་ཡི་རིག་བྱེད་ཀྱི་བསྡི་གནས་ཁག་ལ་སྨན་གྱི་ངོ་སྤྲོད་དང་། སྦྱོང་བྱེད་ལས་ལྔའི་སྦྱོར་བཟོ། སྨན་བཟོ་བའི་ལག་ལེན་ཁག་ལ་བལྟ་ཞིབ་བྱ་བ་དང་། མཁས་དབང་ཁག་གདན་འདྲེན་ཞུས་ནས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་དང་མཚུངས་བསྡུར་གྱིས་བགྲོ་གླེང་ཟམ་མ་ཆད་གནང་ཡོད་པ་དང་། སྐར་དཔྱད་རྩིས་རིག་སྨན་སློབ་རྣམས་ལ་ཡང་གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་གྱི་རྩིས་གཞུང་རྣམས་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་པའི་སྐོར་བསྐྱོད་དང་། དེང་དུས་ཚན་རིག་གི་གཟའ་སྐར་གྱི་བགྲོད་པ་དང་། ཉི་ཟླའི་གཟའ་འཛིན་ཐད་ལ་མཁས་དབང་ཁག་གདན་ཞུ་བྱས་ཏེ་བགྲོ་གླེང་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་ལ། ལྷག་པར་ཕྱི་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཚན་རིག་སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་མིང་དང་། བརྟག་དཔྱད་བྱེད་ལུགས་དང་དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་ཤེས་པའི་དགེ་རྒན་བསྐོ་བཞག་གནང་བ་མ་ཟད། གླུད་པའི་ཆགས་རིམ་དང་དབང་རྩའི་མ་ལག་དེ་དག་གི་ལས་བྱེད་ཚུལ། དབང་རྩ་དེ་དག་གླུད་པའི་གནས་གང་ནས་བཏོན་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་གང་དུ་ཁྱེེས་པ་སོགས་ཆེད་ལས་པ་ཨ་རི་སོགས་ནས་གདན་འདྲེན་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། རང་རིགས་བོད་མི་ཡིན་པ་གླུད་པའི་དབང་རྩའི་ཆེད་ལས་པས་སློབ་ཁྲིད་བྱ་བའི་ལམ་ལུགས་ཚུགས་ཡོད།

སྔར་སྨྲས་པ། སྔར་སློལ་བཟང་པོ་མི་ནུབ་རྒྱལ་མཚན་འཛིན།།

གཞན་གཞུང་གསོ་རིག་ཉིང་ཁུའི་འོ་མའི་མར།།
དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་ཀྱི་མཛེས་པའི་རྒྱན་འཆང་བ།།
གསུང་གི་བདུད་རྩིའི་བཀའ་དྲིན་གཞལ་ཐབས་དཀའ།། ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་
བཅད་པའོ།།

གསུམ་པ། སློབ་གཉེར་རྣམས་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱ་ཚུལ་གྱི་བཀའ་སློབ་བདག་དཀར་ཆུན་པོ།

སྤྱི་ལོ་༡༩༧༨ཟླ་༦ཚེས་༡༥ཉིན་སྐབས་གསུམ་པའི་སློབ་ཐོན་རྣམས་ལ་བསྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཟུར་འདོན་ཞུས་པ། "སློབ་སྦྱོང་ནི་སྔོ་ལྡུགས་ལྟ་བུ་དང་། ཉམས་མྱོང་ལྡེའུ་མིག་འདྲ་བས་རིམ་པས་སྔོ་ཐེ་གིན་ཐེ་གིན་འགྲོ་དགོས་པ་དང་། ད་ལྟ་བར་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་དེ་མ་བརྗེད་པའི་ཐོག་ཕྱག་དཔེ་མང་པོ་བལྟ་ཀློག་དང་། ཐོས་རྒྱ་མཐོང་རྒྱ་ཆེ་ཙམ་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད་ཉམས་མྱོང་མང་ཙམ་གསོག་དགོས།" ཞེས་ནན་གསུངས་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་ལ་གཞིགས་ན་རང་རིགས་ན་གཞོན་རྣམས་ཀྱིས་གསོ་རིག་བསྟན་པ་འཛིན་པར་ལྟོད་གཡེང་ཤོར་ཧེ་བསྟན་པ་ཐུག་ཐོག་ནས་ལྷུང་ནས་བློ་བཙོས་ལ་འགྱུར་ཉེན་གཟིགས་པའམ། ཡང་ན་མ་འོངས་མདོན་གཟིགས་ཀྱིས་གསོ་རིག་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་ལས་འཁུར་ལྟི་མོ་ཡོད་པ་གཟིགས་ནས་དང་པོ་ཐོས་བསམ་བྱ་ཚུལ་དང་། བར་དུ་གཞུང་ལུགས་རྣམས་གདམ་ངག་ཏུ་འཆར་ཚུལ། ཐ་མར་གཞུང་ལུགས་དང་ལག་ལེན་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་བསྟན་པའི་བཀའ་སློབ་ཉན་ན་གོ་བདེ་ལ་སྙན་པ་དང་། བསམ་གཞིགས་བྱ་སྐབས་མས་བུ་ལ་བརྩེ་བའི་བཀའ་སློབ་ལྟར་ཚུང་ས་ནས་ཆེ་བའི་བར་གནད་འགག་མཐའ་དག་མ་ཚང་བ་མེད་པ། སྐབས་དང་དུས་ལ་བལྟོས་པའི་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་ཕྲུག་ཕན་ཚུན་བར་རིག་གཞུང་གི་བགྲོ་གླེང་བདུན་ཕྲག་གཅིག་ནང་ཆད་མེད་དང་། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་སླད་ཆེད་རྩོམ་འབྲིན་བསྒྱུར་གྱི་གདངས་རིའི་ལང་ཚོའི་དུས་དེབ་འདོན་པ་དང་། གཞུང་གི་གནས་ལུགས་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་དགོང་མོ་ སྔར་སྲོལ་བཟང་པོ་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་དུ་ཞལ་འདོན་དང་སྐྱོར་སྦྱངས་བྱེད་པ། སློབ་ཕྲུག་གི་སྦྱོད་པ་འདུལ་བའི་སླད་ནང་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད་ཆད་མེད་ཁར་ཟླ་བ་རེར་ཚེས་བཅུ་གཏོང་བ་དང་། ལོ་རེར་སྟོང་མཆོད་འབུལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན

ལྡན་ལ་མི་གཤིས་ལེགས་པའི་སྨན་པ་ཇེ་སྙེད་གསོ་སྐྱོང་ཐུབ་པ་ནི་གོང་གི་བཀའ་སློབ་འདི་དག་གི་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ཤ་སྟག་གོ །

སླར་སྨྲས་པ། དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་ཀྱི་གཡུ་རལ་ངོམས་པ་དང་།།
གཞན་གཞུང་གཡེར་ཁའི་སྒྲ་དབྱངས་འཁྲོལ་བ་དང་།།
གསོ་རིག་རྒྱ་མཚོའི་གྲུ་གཟིངས་ལ་བཞོན་ནས།།
ཉམ་ཐག་ནད་པ་སྐྱོང་བ་བཀའ་སློབ་ལྟེ།། བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

བཞི་པ། སྨན་རྩིས་པ་རྣམས་ལ་རང་གི་རིག་གཞུང་སྐྱེད་གཞན་གྱི་ལེགས་བླང་ལེན་པའི་བཀའ་སློབ་གཟི་འོད་ཕྲེང་བ།

"མ་འོངས་པར་བོད་སྨན་གྱི་ཁུངས་སོ་སོའི་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་གཞི་རྩ་ལ་བཞག་ནས། དེའི་སྟེང་དུ་དེང་སྐབས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་རིག་གནས་གསར་པའི་ཐོག་ནས་ནད་ཀྱི་བརྟག་ཐབས་བྱེད་སྟངས། ནད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་སྐོར་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་སྟངས། སྨན་བཅོས་བྱེད་སྟངས་དེ་ཚོ་ང་ཚོས་ཤེས་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། ཉམས་མྱོང་ལེན་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་དེའི་ཐོག་ནས་ང་རང་ཚོའི་རིག་གཞུང་གི་ལག་ལེན་འགོལ་སྟངས་རེ་དང་། དེང་དུས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་ནས་ལག་ལེན་འགོལ་སྟངས་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་ཐུབ་ན་བསམ་པ་ངའི་རེ་བ་ཡིན།" ཞེས་གསུངས་པའི་བཀའ་མོལ་སྤུ་རྗེས་རབ་དང་རིམ་པ་གནང་བ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་༡༩༥༠ལོར་སྨན་རྩིས་ཁང་དུ་ནད་བཅོས་ཉམས་ཞིབ་སྡེ་ཚན་གསར་དུ་བཙུགས་གནང་བ་དང་། སྡེ་ཚན་དེས་ཡན་ལག་ཁག་ནས་བོད་སྨན་གྱིས་ཕན་བསྐྱེད་ཆེ་བའི་ནད་གཞི་ཁག་གི་འགོངས་ཤོག་བསྡུ་རུབ་གནང་བ་མ་ཟད། ལྷག་པར་དུ་གཅིན་སྙིའི་ཟགས་ཁུའི་ནད་གཞིར་ཕན་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཁག་ལ་ཁུངས་སྐྱེལ་རྒྱབ་རྟེན་དགོས་པར་བརྟེན་སྤྱི་ལོ༡༩༥༨ལོར་དབུས་དང་ཕྱོགས་མཐའི་སྨན་པ་མཁས་དབང་ཁག་གདན་འཛོམས་ཐོག་གཅིན་སྙི་ཟགས་ཁུར་ཉམས་ཞིབ་བྱ་བའི་བཀའ་བསྒྱུར་ལྷུག་པོ་བྱུང་བ་མ་ཟད། སྨན་པ་བགྲེས་པ་བརྒྱུད་ནས་གཅིན་སྙིའི་ཟགས་ཁུའི་སྐོར་གྱི་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་དང་། ཚེ་ཡི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དང་སྨན་བཅོས། ཕྱི་ལུགས་ཀྱི་བརྟག་དཔྱད་དང་ནད་ལུགས། སྨན་བཅོས་སོགས་ཀྱི་དཔྱད་རྩོམ་ཁག

སྒྲོག་སྒྲུང་གནང་ནས་གོ་བསྒྱུར་ལྷུག་པོ་བྱུང་བ་དང་། ༡༩༩༨ལོའི་ཟླ་གཉིས་པའི་ནང་སྨན་ཁབ་ལ་བརྟེན་མ་དགོས་པའི་གཅིན་སྙིའི་གསར་པའི་ནད་གྲངས་༢༠༠ལ་ནད་བཅོས་ཉམས་ཞིབ་གནང་བ་དང་། ༡༩༩༩ལོ་བར་ཕྱི་ལུགས་སྨན་པ(Dr Ajay Sood) དང་། Dr Pendeyགཉིས་ཀྱིས་ལམ་སྟོན་འོག་ཐེངས་དང་པོའི་གཅིན་སྙིའི་ཉམས་ཞིབ་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་བ་དང་། ཐེངས་གཉིས་པའི་གཅིན་སྙིའི་ཉམས་ཞིབ་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༠ནས་ད་ལྟ་བར་ནད་པ་༡༥༠ལ་བྱ་སྒྲུབ་ཡིན། བོད་སྨན་གྱིས་འབྲས་ནད་ལ་ཕན་བསྐྱེད་བྱུང་བའི་གྲོས་འཆར་རབ་དང་རིམ་པ་བྱུང་བ་ཁག་ལ་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༣ནས་༢༠༠༥བར་ལོ་བཞི་ཙམ་ཉམས་ཞིབ་བྱས་པས་བོད་སྨན་གྱིས་འབྲས་ནད་ཀྱི་ཕྲ་ཕུང་ལ་ཕན་སྐྱེད་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་བརྟག་དཔྱད་སྙན་ཐོ་གང་ལེགས་བྱུང་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༨ནས་༢༠༠༥བར་སྦྲེལ་ཀོབ་ཡན་ལག་སྨན་ཁང་དུ་མཆིན་པའི་གཉན་ཚད་(Hepatitis B)སྔོན་འགྲོའི་ཉམས་ཞིབ་བྱས་པས་བོད་སྨན་གྱིས་མཆིན་པའི་ནད་འབུ་རྩ་མེད་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་མ་བྱུང་ཡང་། བོད་སྨན་བཏང་བའི་རྗེས་ལ་མཆིན་པའི་བྱེད་ལས་རྒྱུན་ལྡན་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་འབྲེལ་ཡོད་ཕྱི་ལུགས་སྨན་ཁང་ཁག་ནས་མཆིན་པའི་གཉན་ཚད་ལ་བོད་སྨན་ལས་ལྷག་པའི་སྨན་གཞན་གང་ཡང་མེད་པའི་ཁས་ལེན་གང་ལེགས་བྱུང་ཡོད་། དེ་བཞིན་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༩ལོར་རྒྱ་དངུལ་ཆུ་འདུལ་སྦྱོང་བྱས་པའི་རིན་ཆེན་བཅོ་བརྒྱ་ཆེན་པོའི་ཕན་ཡོན་ལ་སྔོན་འགྲོ་དང་དངོས་གཞིའི་ཉམས་ཞིབ་ཐེངས་གཉིས་ཇེ་ཙུ་(Israel) མི་རིགས་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་སྨན་དང་ཟུང་འབྲེལ་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་བྱས་པས་གྲུབ་འབྲས་བཟང་པོ་འཐོབ་སྟེ་སྐད་གྲགས་ཅན་གྱི་དུས་དེབ་དུ་ཡང་ཐོན་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༩ནས་༢༠༡༠བར་བདེ་སྐྱིད་གླིང་ཡན་ལག་སྨན་ཁང་ནང་ཁྲག་རླུང་སྟོད་འཚངས་ནད་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱས་པས་རྒྱ་གར་(STM Journals) དུས་དེབ་ནང་ཐོན་ཡོད།

སླར་སྨྲས་པ། འཕགས་པའི་ཏིང་འཛིན་རྟོགས་པའི་ཉམས་ཡིག་དང་།།
ཚན་རིག་འཕྲུལ་གྱི་ལག་གདང་རབ་འཕྱུད་པའི།།
ཉམ་ཐག་ནད་སྐྱོང་ཐབས་མཁས་སློབ་སྟོན་པ།།
དྲང་སྲོང་སྙིང་རྗེའི་ལྷ་ཡི་བཀའ་དྲིན་དྲན།། ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

ལྔ་པ། སྨན་རྩིས་ཁང་ཕྱི་ཕྱོགས་སུ་བཀོད་དགོས་པའི་བསླབ་བྱ་གསེར་གྱི་ཐིགས་པ།

༡༩༨༣ལོའི་ཟླ་༡༡ཚེས་༡༧ཉིན་བཀའ་སློབ། "བོད་སྨན་ལ་མདུན་ལམ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་སྟོན་ནས་མཐོང་གི་ཡོད། བར་ལམ་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་བརྒྱུད་ནས་ད་ཆ་གཞི་རྩ་འདྲ་པོ་ཚུགས་ནས་བསྡད་ཡོད། ད་དུང་འདི་ལ་ང་ཚོས་ཚོག་ཤེས་བྱས་ནས་སྡོད་ཐབས་མེད།" ཅེས་དང་བོད་སྨན་ལ་མདུན་ལམ་ཆེན་པོ་ཡོད། ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་ཚད་ལ་གསུངས་པ་འདི་དག་གིས་བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་སྨོ་སྨན་ཉམས་ཞིབ་སྡེ་ཚན་༡༩༩༨ལོར་གསར་འཛུགས་གནང་བ་དང་། སྨན་རམས་ཟླ་བ་ལགས་ཀྱིས་«བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་སྨན་རིས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་»བརྩམས་གནང་བའི་ནང་བོད་ཡིག་གི་དེབ་གཉིས་དང་། དབྱིན་ཡིག་ཐོག་དེབ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་སྨན་ངོ་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་གི་མིང་དང་། སྐྱེ་གནས། སྨོ་དེར་ཁྱད་ཆོས་གང་དང་གང་ཡོད་པ་རྣམས་ཇི་བཞིན་གསལ་བར་འཀོད་པའི་ལག་བྲིས་དཔེ་དེབ་དེས་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་སྨན་ངོ་གསལ་བྱེད་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་མ་ཟད། མཁས་པ་ཚོས་གདེང་འཛོག་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད། སྨན་རམས་པ་ཚེ་རིང་ནོར་བུ་ལགས་ཀྱིས་བརྩམས་གནང་བའི་«བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་རྫས་རྣམས་སྦྱོད་ཡུལ་སྨན་སྦྱོར་གང་དུ་གསལ་བ་བཙོ་སྦྱང་ཞུན་ཐིགས་»དཔེ་དེབ་དེའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་སྨན་མིང་གསལ་བ་ཁག་སྨན་གང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཇི་ཙམ་འགྲོ་བ་སྤུང་ཚད་ལ་འཇལ་ཏེ་བསྟན་པ་མ་ཟད། སྐྱེ་སར་སྐྱེས་པ་དང་། དུས་སུ་བཏུས་པ། སྐམ་བསྲེག་ལེགས་པ། སོ་མ་རྙིངས་པ། དུག་འདོན་པ་དང་། འཇམ་བཙལ་བ། འཕྲོད་པར་བྱ་བ་སོགས་སྨོ་སྨན་གྱི་འདུལ་སྦྱོང་དང་དེའི་ཕན་ཡོན་ཁག་གཙོ་བཟུང་ཐོག་རིན་པོ་ཆེའི་སྨན་དང་ས་རྡོའི་སྨན། ཤིང་སྨན་དང་། ཐང་སྨན་དང་། སྲོག་ཆགས་སྨན་ལ་སོགས་གཏོང་ལུགས་དང་ཕན་ཡོན་གསལ་བར་འཀོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་ལ་བལྟ་བདེ་བའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པས་ཞིབ་འཇུག་གནང་མཁན་ཁག་ལ་ཕན་ནུས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་མ་ཟད། བློ་གསར་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་ལོང་བ་མིག་འབྱེད་ལྟ་བུའི་དགེ་མཚན་བྱུང་ཡོད། ཉེ་བའི་ཆར་སྨན་པ་ཚེ་རིང་ནོར་བུ་ལགས་ཀྱིས་བོད་ལུགས་གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་རྫས་སྔོ་འབུམ་ཀུན་འདུས་རྩོམ་སྒྲིག་མཛད་པའི་ནང་སྨན་སྣ་བཞི་བརྒྱ་མ་ཟིན་ཙམ་གྱི་པར་རིས་བླངས་ཏེ་བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་གི་མིང་དང་། དེང་དུས་

ཚན་རིག་པའི་མིང་། སྨན་དེར་མིང་གི་མཚོན་བརྗོད་གང་ཡོད་པ་བསྟན་འདུག་པ་མ་ཟད། སྨན་གྱི་རིགས་འདྲེན་ལུགས་དང་། སྡེ་ཚན་གང་ཡིན་པ། སྐྱེ་གནས་གང་དུ་སྐྱེས་པ། སྨན་དེ་ཆ་ཤས་གང་གཏོང་བ། འཐུ་དུས་དང་ལས་སྦྱོན་བསྟན་པ། རོ་དང་ཕན་ནུས་བསྟན་པ་སོགས་སྨན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་དང་ལུང་ཁུངས་གང་དུ་གསལ་བ་ཇི་བཞིན་བསྟན་འདུག་པས་བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་དོན་གཉེར་ཅན་ལ་ཞིབ་འཇུག་གི་ལམ་ཡངས་པོ་ཞིག་བསྟན་འདུག་པ་སྟམ། དེ་བཞིན་སྨན་རམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐལ་བཟང་ལགས་ཀྱིས་རྩོམ་སྒྲིག་མཛད་པའི་«བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་དང་ཚེ་ཡི་རིག་བྱེད་དང་རྒྱུད་ལུགས་སྨན་གཞུང་བཅས་ལས་བསྟན་པའི་སྐྱེ་དངོས་སྨན་རྫས་ཀྱི་དཔར་རིས་དང་ལག་ལེན་གཅེས་བཏུས་»དེར་སྨན་ངོ་༣༣༥དང་། དེབ་དེའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་གོང་གསལ་ལུགས་གསུམ་གྱི་སོ་སོའི་སྨན་གྱི་མིང་དང་། ཕན་ཡོན་དང་། གཏོང་ཚུལ་འདུལ་སྦྱོང་དང་སྨན་ཇི་ལྟར་གཏོང་བ་སོགས་འཁོད་པ་མ་ཟད་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐ་སྙད་བཅས་བྲིས་འདུག་སྟབས་ཚེ་ཡི་རིག་བྱེད་དང་། རྒྱུད་ལུགས་སྨན་གཞུང་ལ་ངོ་སྣང་ཡོང་བའི་སྒོ་མོ་ཕྱེ་འདུག་སྙམ། གཞན་ཡང་སྨན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐལ་བཟང་གིས་དེང་དུས་སྟོངས་ལ་ཉེ་བའི་སྨན་སྣ་བརྒྱད་ཅུ་ལྷག་གི་འདེབས་ལས་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་སྐོར་ལ་དེབ་གཅིག་བརྩོན་གནང་ཡོད། དེ་བཞིན་སྨན་རམས་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ་ལགས་ཀྱི་སྤོ་སྨན་དེབ་གཅིག་དང་། སྨན་རམས་པ་བསྟན་འཛིན་གྲགས་པ་ལགས་ཀྱིས་མ་ན་ལི་ཁུལ་དུ་སྐྱེས་པའི་སྨན་གྱི་མིང་དང་། ཕན་ཡོན་འཁོད་པའི་དེབ་གཅིག་བརྩམས་འདུག་པ་བཅས་ཀྱིས་བོད་སྨན་གྱི་སྨན་ངོ་གསལ་བྱེད་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་མ་ཟད། དེབ་སོ་སོར་ཁྱད་ཆོས་འདྲ་མིན་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་སྨན་གྱི་གཞུང་ལུགས་སྤུར་ལས་ཇེ་ཚོགས་སུ་གྱུར་པར་སྙམ། ༧གོང་ས་མཆོག་གིས་ཐུགས་དགོངས་ལྟར་རང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པའི་སྙིང་དེང་དུས་ཚན་རིག་སྤུས་ཚད་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་ལྡན་པ། ཡར་ཐོན་ཅ་དངོས་ལ་དཔེ་བླངས་ཏེ་སྨན་རྩིས་ཁང་སྤོ་སྦྱོར་ཉམས་ཞིབ་སྡེ་ཚན་ནས་ཅ་དངོས་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་གསར་བཟོ་གནང་བས་ཅ་དངོས་དེ་དག་བྲིན་ཁ་རྒྱུགས་པ་དང་། ཕན་ཡོན་ཆེ་བས་འཛམ་གླིང་ཤར་ནུབ་ཀུན་ལ་འགྲོ་ཞིང་ཡོད་སྟབས་བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་རིག་གཞུང་དང་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེར་ཡོང་བ་བཤད་མི་དགོས། དེ་བཞིན་སྨན་རྩིས་ཁང་སྨན་སྦྱོར་བཟོ་གྲྭ་ཡང་རྒྱ་བསྐྱེད་

གང་འཚམ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། སྨན་སྦྱོར་བཟོ་གྲྭའི་མ་ལག་སྨན་འཐག་འཕྲུལ་འཁོར་དང་། རིལ་སྒྲིལ་ཁོག་མ། སྨན་འཐུམ་འཕྲུལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་འཐུས་སྒྲ་ཚང་ཡང་སྨན་གྱི་འགྲོ་རྒྱུགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བརྟེན་ཅེང་ཏ་ར་ཁུལ་དུ་སྨན་སྦྱོར་ཁང་ཞིག་གསར་རྒྱག་ཐུབ་པ་མ་ཟད། ༄གོང་ས་མཆོག་གིས་བོད་ཁྲིམ་འགན་འཛིན་རྣམས་ལ་སྤྲེང་ལོར་ས་ཆ་དེ་ནས་སྨན་རྩིས་ཁང་དུ་ས་ཆ་སྤྲོད་དགོས་བཀའ་དགོངས་བཞིན་སྤྲེང་ལོར་ཧླ་ལའི་བླ་མའི་མཛོ་སློབ་ཁང་དུ་ས་ཆ་ཨེ་ཀར་བཅུ་ལ་སྨན་རྩིས་མཛོ་སློབ་གསར་རྒྱག་གི་ལས་གཞི་དང་། སྨན་སྦྱོར་ཁང་ཞིག་རྒྱག་རྒྱུའི་ལས་འགོ་ཟིན་པས་མ་འོངས་པར་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་པ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལྟར་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱ་བཞིན་ཡོད།

སྨྲས་པ། དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་རྒྱ་མཚོ་ཆེའི།།
བདུད་རྩིའི་ཆུ་རྒྱུན་འཐུང་བས་ངོམས་མེད་ཀྱི།།
གཞན་གཞུང་བྲེ་བའི་སྙིང་པོ་བླངས་གྱུར་ཏེ།།
ཁ་ལྷོངས་རིག་གཞུང་རྒྱས་པར་བསླབ་དེར་རྨད།།

དྲུག་པ། གསོ་རྩིས་རིག་འདིའི་ཉིད༄གོང་ས་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་མཛད་འཕྲིན་བདུད་རྩིའི་ཡང་གསོས།

༄གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གིས་བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་འདི་ཉིད་མི་དམངས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་། ནད་སྐྱོབ་སྲོག་སྐྱིན་གྱི་ཐབས་བླ་ན་མེད་པ་གཟིགས་ནས་དཔལ་ལྡན་འབྲས་དཀར་སྤུངས་པར་གསོ་རིག་སློབ་གླིང་དང་། རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་དུ་སྤུ་རྗེས་སུ་གསོ་རིག་སློབ་གྲྭ་གཉིས་བཙུགས་གནང་འདུག་ཀྱང་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་གང་གིས་དགོངས་པར་མངའ་བའི་ཐུགས་དོན་མཐའ་དག་མ་འགྲུབ་པར་འཕོར་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བར་བརྟེན། མགོན་པོ་མཆོག་གི་སློབ་འབངས་སུ་གྱུར་པ་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོར་ལྟུགས་རི་རིག་བྱེད་འགྲོ་ཕན་གླིང་གྲྭ་ཚང་ཕྱག་བཏབ་དགོས་པའི་བཀའ་མཆིད་བཟང་པོ་འཕོབ་པ་དེ་དག་སྡེ་སྲིད་རིན་པོ་ཆེས་གལ་གནད་དུ་གཟིགས་ནས་ཕྱག་བཏབ་པ་དང་། གསོ་རིག་སྐོར་གྱི་འགྲེལ་བ་

བེ་ སྔོན་སྔོད་སྐད་གཉིས་དང་། དེའི་ལྷན་ཐབས། ཁོག་འབུགས་བཅས་མཛད་པ་དང་། བེ་སྔོན་གྱི་ཁྲིད་རྒྱུན་རྣམས་ལྟུགས་རི་རིག་བྱེད་གླིང་དུ་ཁྱབ་བརྡལ་གནང་བས་དེ་ནས་བཟུང་ལྟུགས་རི་རིག་བྱེད་གླིང་དང་ལྷ་ས་སྨན་རྩིས་ཁང་གཉིས་ཀྱི་རང་ལུགས་བེ་སྔོན་གནང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་འདི་ལ་ཐུགས་པ་སྣམ། ལྷག་པར་རྗོག་སྡེ་དང་། ཡེར་པ་ལྷ་རི། འཕན་པོ་བཅས་སུ་སྡེ་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་དབུ་བཞུགས་ཐོག་སྨན་ངོ་སྤྲོད་དུ་ཕེབས་པ་སོགས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ད་ལྟའི་བར་ཉམས་མེད་གནས་པ་དང་། རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ན་རིམ་གྱིས་ཐུགས་རྗེའི་གཟིགས་པ་ཆེན་པོའི་གློང་ཡངས་ལས་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་པ་མ་ཟད། ༧ཀོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོས་བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་གི་ནད་བཅོས་སྲོག་སྐྱོབ་ཀྱི་དབུང་ཁག་དག་སེར་མོ་བ་གཅིག་པུ་མ་ཡིན་པར་དམངས་ཁྲོད་དུ་ཁྱབ་བརྡལ་དུ་གཏོང་དགོས་ན་སྐུ་སེར་ཚང་མས་ཧུས་པ་བཏོན་དགོས་པ་དུས་ལ་གཟིགས་ཏེ་སྐུ་སེར་ཚང་མ་ཡོད་པའི་སྨན་རྩིས་ཁང་ཞེས་པའི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་༡༩༡༨ལོར་དབུ་བརྙེས། དེའི་རྒྱུད་པ་བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཁང་འདི་བཙན་བྱོལ་དུ་དབུ་བརྙེས་ནས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དང་། ཡོད་པ་ནས་ཡར་རྒྱས་སུ་བསྐྱོད་པ་འདི་དག་ཚང་མ་མདོར་ཧྲིལ་གྱི་སྤྲིལ་ན་༧ཀོང་ས་མཆོག་གིས་༡༩༨༡ནས་བཟུང་བཀའ་སློབ་རིམ་པ་མང་པོ་མ་ འོངས་མངོན་གཟིགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་འགན་འཛིན་རིམ་པ་ཁག་གིས་གཙོ་གནད་དུ་གཟིགས་ནས་གང་གི་དགོངས་པར་མངའ་བ་མཐའ་དག་ཆ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐུན་རྐྱེན་དང་གཞན་དབང་གིས་འགྲུབ་པར་དཀའ་མོད། ད་ལྟ་སྨན་རྩིས་ཁང་འདིར་ཡན་ལག་སྨན་ཁང་དྲུག་ཅུ་མ་ཟིན་ཙམ་ཡོད་པ་མ་ཟད། དབུས་སུ་རིག་གཞུང་ཁོངས་སུ་སྨན་སྦྱོར་སྡེ་ཚན་དང་། སྔོ་སྦྱོར་ཉམས་ཞིབ་སྡེ་ཚན། སྔོ་སྨན་ཉམས་ཞིབ་སྡེ་ཚན། ནད་བཅོས་ཉམས་ཞིབ་སྡེ་ཚན། མཐོ་སློབ་ཁང་། སྐར་དཔྱད་རྩིས་རིག་སྡེ་ཚན། རྒྱུད་བཞི་ཕབ་བསྒྱུར་སྡེ་ཚན། དཔེ་དེབ་ཉམས་ཞིབ་སྡེ་ཚན། ཚེ་ཡི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཕབ་བསྒྱུར་སྡེ་ཚན། རྒྱ་ནག་སྲོལ་རྒྱུན་ལུགས་ཕབ་བསྒྱུར་སྡེ་ཚན་དང་། ཡན་ལག་ཁག་ལ་ཆེད་ལས་པ་༡༠༨ཡོད་པ་དང་། ད་ལྟ་སློབ་སྦྱོང་བྱ་བཞིན་པའི་ནང་སྨན་སློབ་གྲངས་༤༡དང་། རྩིས་སློབ་གྲངས་༢༣བཅས་ཡོད། ད་དུང་ང་ཚོས་འདི་ཙམ་ལ་ཚོག་ཤེས་མི་བྱེད་པར་སྔེང་ལོར་ཁུལ་དུ་

མཐོ་སློབ་ཁང་གི་ལས་གཞི་འགྲུབ་ན་ལོ་རེ་སྨན་རྩིས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་ཐོན་ནས་འཛམ་གླིང་སྟེང་དུ་རྒྱ་མིའི་ཟ་ཁང་ཡོད་པ་ལྟར་བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་སྨན་ཁང་ཡོད་པ་བྱེད་དགོས་གསུངས་པ་ལྟར་བཀའ་སློབ་འགྲུབ་པ་མ་ཟད། བོད་སྨན་ལ་མདུན་ལམ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་མ་འོངས་མངོན་གཟིགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་འདི་དག་དེང་གི་དུས་སུ་ཚན་རིག་གི་ཡར་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ན་ཡང་། དེས་བཟོས་པའི་སྨན་རྣམས་གནས་སྐབས་ཕན་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཞོར་གཏོགས་ལ་གནོད་པ་གཞན་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་སྟབས། སློབ་སྦྱོང་གི་གནས་ཚད་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འུ་ཐུག་ན་མ་གཏོགས་མི་འཐུང་བའི་འདུ་ཤེས་བཟུང་ནས་རང་བྱུང་སྨན་ལ་དོ་སྣང་གསར་པ་སླེབས་པའི་དུས་འདིར་བོད་སྨན་ནི་རིག་གཞུང་ཕྱུག་པ་མ་ཟད། རིག་གཞུང་གི་གྲུབ་ཆ་ཡང་ལྟ་བ་རྟེན་འབྱུང་དང་། སྤྱོད་པ་འཚེ་བ་མེད་པ་ནང་པའི་གཞུང་དང་འབྲེལ་ཡོད་སྟབས་དེང་འཛམ་གླིང་གི་དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་བར་རང་གི་རིག་གཞུང་སྟེང་ནས་ཟས་སྤྱོད་སྨན་དཔྱད་བཞིའི་ཐོག་ནས་དུས་ནས་དུས་སུ་ཟབ་སྦྱོང་གི་གོ་སྐབས་འབུལ་བ་དང་། ཕྱི་མི་དོན་གཉེར་ཅན་ལ་སློབ་འཇུག་གི་གོ་སྐབས་བསྐལ་བ། འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་འགྲེམས་སྟོན་དང་ནད་ཐོག་སྨན་བཅོས་བྱེད་པ། བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་གི་ལེགས་བྱང་ལས་ནད་པ་རྣམས་ལ་ཟས་སྤྱོད་ཀྱི་སློབ་སྟོན་དང་། ནད་མེད་རྣམས་ལ་དུས་བཞིའི་སྤྱོད་ལམ་བསྟེན་ཚུལ་སོགས་ལམ་སྟོན་གནང་བ་ལ་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་འབུལ་བ་མང་བ་དང་། རང་རིགས་བོད་མི་ཉམ་ཐག་རྣམས་ལ་སྨན་སྦྱིན་དང་གྲྭ་བཙུན་དང་སློབ་ཕྲུག་ལ་ཕྱེད་བཅག་བཅས་ལོ་རེར་ཧིན་སྒོར་ས་ཡ་ཉེར་གཉིས་དང་འབུམ་གསུམ་ལྷག་གཏོང་བ་མ་ཟད། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དགེ་རྒའི་དམིགས་ཡུལ་ཆོས་དང་། ཤེས་རིག །མང་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་རྒ་དང་། འཕྲོད་བསྟེན་བཅས་ལ་ཞལ་འདེབས་ས་ཡ་དྲུག་དང་འབུམ་གཉིས་འབུལ་ཕུལ་བ་སོགས་མངོན་ན་སྨན་རྩིས་ཁང་འདི་རིག་གཞུང་དང་ལག་ལེན་གང་ཐད་ནས་གྲ་མ་ཆག །གྲུ་མ་ཉམས་པར་གནས་པ་མ་ཟད། དེང་དུས་ཚན་རིག་ཁག་དང་། ཆེ་ཡི་རིག་བྱེད་གཞུང་། ཨ་རབ་སྨན་གཞུང་ཁག་དང་ཕྱི་ལུགས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་མཐའ་དག་བསྡུ་ལེན་བྱེད་པའི་སྐལ་བཟང་གི་གོ་སྐབས་འཐོབ་ཡོད་པ་ནི་མགོན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་ཉག་གཅིག་ཡིན་ཡང་རང་རེའི་ཆེད་ལས་པའི་གྲངས་ཚད་དང་

གཅིག །སྨན་སྦྱོར་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་དང་གཉིས། སྨན་ཁང་གི་གྲངས་ཚད་དང་གསུམ། ཆེད་ལས་པ་སྐྱེད་བསྐྱིངས་བཅས་ལ་གཞིགས་ན་འཛམ་གླིང་གི་དགོས་མཁོ་དང་༧དགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་ཇི་བཞིན་མ་འགྲུབ་པར་གནས་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་ནས་དུས་སུ་གང་གིས་གསུངས་པའི་ཟབ་མོའི་བཀའ་སློབ་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་དེ་ལས་ལྷག་པའི་མཆོད་པ་ཞིག་མེད་ལ། ༧དགོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་བོད་མིའི་གནས་སྟངས་ལ་གཞིགས་པའི་ཁུར་དུ་བབ་པའི་མི་རིགས་ཞིག་གིས་སྒྲུད་པའི་ལས་འགན་ཡིན་པས་ང་ཚོས་༧དགོང་ས་མཆོག་གི་ཞབ་ཡངས་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་པ་འགྲུབ་པར་རྟག་ཏུ་བརྩོན་དགོས་སོ།། མཐའ་དོན་༧དགོང་ས་མཆོག་གིས་བོད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བར་རླབས་ཆེན་གྱི་མཛད་རྗེས་མཐའ་དག་གི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་སྐུ་ཚེ་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མཐའ་དག་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པ་མ་ཟད། ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་གྲུ་འཛིན་གཉིས་པར་ཞབས་སོར་བདེ་བར་འཁོད་པའི་བཀྲ་ཤིས་སྨོན་འདུན་དང་བཅས། བོད་རྒྱལ་ལོ་༢༡༤༣རབ་གནས་མེ་སྤྲེལ་ལོའི་བོད་ཟླ་༡ཚེས་༡༨དང་། སྤྱི་ལོ་༢༠༡༦ཟླ་༢ཚེས་༢༠ལ་བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཁང་དུ་སྦྱར་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པའི་མཛད་རྣམ་གྱི་ གལ་གནད་སྐོར།

ཁ་སྣང་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ།
ནོར་གླིང་རྒྱལ་བའི་མཛད་རྣམ་སྡེ་ཚན།

༸གོང་ས་༸རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་གསང་གསུམ་མཛད་འཕྲིན་གྱི་འོད་རླབས་འཛམ་གླིང་ས་ཡི་གོ་ལ་ཟླུམ་པོར་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པ་བཞིན། བློ་གྲོས་ཁབ་མིག་ལས་དོག་པའི་ཁོ་བོ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་སྨྲ་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དང་སྨྱུ་གུས་འབྲི་བཞེངས་བྱེད་ཐབས་བྲལ་བ་ཀུན་གསལ་ཡིན་མོད། ད་ལམ་དགེ་ལུགས་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་བརྟན་བཞུགས་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་ཚོགས་ཆུང་ངོས་ནས་ཡིན་གཅིག་༸གོང་ས་མཆོག་གི་མཛད་པ་རྣམ་ཐར་ལས་འཕྲོས་པའི་བསམ་ཤོག་ཅིག་ངེས་པར་འབྲི་དགོས་བཀའ་ཡི་ཐེབས་ཚོགས་ལྟར། མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་བདེ་རྩ་ཉག་གཅིག་ཏུ་རླབས་ཆེན་གྱི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་པ་ཁག་ངེས་པར་ཡིག་འཛོག་བྱེད་རྒྱུ་རང་རེའི་འགན་འཁྲི་ཉག་གཅིག་ཏུ་བསམས་ཤིང་། རང་ཉིད་ནོར་གླིང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཅེས་སྐྱོང་ཁང་གི་རྒྱལ་བའི་མཛད་རྣམ་རྩོམ་སྒྲིག་ཞབས་ཞུ་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་ནས། ད་ལྟའི་བར་གྲུབ་དོན་མཛད་རྣམ་གླེགས་བམ་དག་འདས་པ་དང་། ད་ལྟ། མ་འོངས་གང་ལ་གཞིགས་ཀྱང་ཧ་ཅང་གལ་ཆེའི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་འབབ་ཞིག་ཏུ་འཁུམས་སྟབས། རང་བློར་འཆར་ཚོད་ལྟར་དེའི་གལ་གནད་སྐོར་གླེང་བའི་ཁུལ་ལགས།

༸གོང་ས་མཆོག་གི་མཛད་རྣམ་གྱི་གལ་གནད་སྐོར་གླེང་སྐབས་ངེས་པར་ཤེས་དགོས་པ་ནི། བོད་ཀྱི་གནའ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཁྲུངས་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་རྒྱུ་དགོས་ངེས་རང་བཞིན་ཞིག་དང་། དེ་ལ་ཡང་བོད་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་ད་ལྟ་ལ་གཏུག་གི་བར་དད་སྟོབས་འགྱུར་མེད་སྒྲོས་གང་གསུང་ཚད་མར་འཛིན་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱ་དགོས་པའི་གནད་དོན་རང་བཞིན་གསལ་འདོན་མ་ཐུབ་

ཚེ། དེང་གི་ཆར་ཚང་མའི་ཁ་ལ་འཕྱད་བཟུང་གི་ཡོ་བྱད་གཅིག་ཉིད་དེ་རྨོངས་དད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱུར་འཛོག་བྱ་རྒྱུར་ཐེ་ཚོམ་མེད་ན། མཛད་རྣམ་རྩོམ་སྒྲིག་བགྱི་བའི་བརྒྱུད་རིམ་ཁྲིད་༧གོང་ས་མཆོག་གི་སྤྲུལ་གཞི་འཕགས་པ་མིག་མི་འཛུམ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྒྱབ་རྟེན་ངོ་མ་ཕུང་པོར་སྤུངས་ཏེ་«མཛད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ་»གླེགས་བམ་དང་པོར་ཞིབ་རྒྱས་འགོད་སྤེལ་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་སེམས།

དེ་བས་ཀྱང་མཛད་རྣམ་རྩོམ་སྒྲིག་ཞུ་རྒྱུའི་སྙིང་དོན་ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་མ་འོངས་མདུན་ལམ་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས། བརྗོད་དོན་ལས་འཕྲོས་པའི་རྩོམ་སྒྲིག་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་ངོམ་འཕྲུར་བྱེད་ས་ལྟ་བུའི་རབ་བཏགས་ངག་རིག་གི་ཚིག་ཚོགས་སྤྲོས་པའི་གླེགས་བམ་གྱི་ཕྲེང་བ་བརྩེགས་པ་ནི་དགོས་མེད་དོན་སྟོང་གི་བྱ་བ་ཉག་གཅིག་ཏུ་སེམས།

དེས་ན་རྒྱལ་བའི་མཛད་རྣམ་གྱི་གལ་ཆེན་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་དགོས་བརྗོད་ན། མ་འོངས་ཕྱུགས་རྒྱང་རིང་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འབྱུང་ངེས་པའི་འཕོ་འགྱུར་དག་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ། ལྟ་སློག་བྱེད་མཁན་བོད་ཀྱི་གཞོན་སྐྱེས་རྣམས་ལ་༧རྒྱལ་དབང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ངོ་སྤྲོད་ཞུ་རྒྱུ་སྤྲོས་མེད་ཐོག་སྤྲུལ་གཞི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡིན་པའི་གནས་ལུགས་གསལ་འདོན་ཞུ་རྒྱུ་གལ་གནད་ཏ་ཅང་ཆེ་ཞིང་། བགྲང་ཡས་འགྲོ་བ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་ཁ་བ་རི་བའི་སྡོད་བཅུད་ཡོངས་རྫོགས་གང་གི་གདུལ་ཞིང་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་སྨོན་ལམ་མཛད་པའི་བྱུང་བ་དག་སྟེར་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་ཇི་ལྟར་གསལ་བ་བཞིན། ཡིག་ལམ་དུ་འགོད་སྤེལ་བྱེད་ཐུབ་ཚེ་ཡིད་ཆེས་དང་ཤུགས་འཕེལ་བའི་གཞི་ཉག་གཅིག་ཏུ་གྲུབ།

དེ་ལྟ་ནའང་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་ཁ་ན་ རླུང་ལྟར་གྲགས་ཡོད་ཚུལ་དང་སྔ་རབས་ནས་ཞོད་རྒྱུན་ཡོད་ཚུལ་ཙམ་བགྲང་ན་ཕན་པ་ལས་རིགས་པ་སྨྲ་བ་དག་གི་ཁྲིད་དུ་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་ལུང་བསྟན་རིང་ལུགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཉེན་ཁ་ཆེ་བ་དང་། དེའི་ཚུལ་ཡང་༧གོང་ས་མཆོག་གི་རང་རྣམ་ལས། “བླ་མ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་རྒྱ་སྐད་ནང་ཧྭོ་ཕྱོའོ་ཞེས་པར་བསྒྱུར་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཤུགས་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་སྐུ་དངོས་ཟེར་གྱི་ཡོད་འདུག །དེ་ནི་ནོར་འཁྲུལ་ཡིན། བོད་ཀྱི་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱིས་དེ་

འདྲ་ཁས་ལེན་མི་བྱེད། ཁས་ལེན་པ་ནི་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་གིས་རང་གི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཕྱོགས་ལ་རང་དབང་ཡོད་པའི་མཛད་པར་བོད་མིས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ་དེ་རེད། གང་ཟག་དེའི་རིགས་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་ཟེར། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དེ་ཚོའི་གྲས་ཤིག་རེད།” ཅེས་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་གྱི་སྔོམ་ཚིག་བསྐྱོན་ཡོད།

ཚུལ་འདིས་ཅི་ཞིག་མཚོན་ནམ་ཞེ་ན། རང་རེར་འབྲི་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འགན་བབ་ཅིག་གསལ་འདོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྙམ་སྟེ། དེ་ཡང་མ་ཎི་བཀའ་འབུམ་ལས་“དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གིས། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་དགོངས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་ནས། གྲོང་ཁྱེར་རྩ་མཆོག་ཏུ་བྱིན་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་འདུག་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་བཙལ་ཏེ། བླ་གོས་ཕྲག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟར་ནས་པུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཙུགས་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ།། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། སྐྱེས་བུ་འདུལ་བ། ཁ་ལོ་སྒྱུར་བ། བླ་ན་མེད་པ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྐུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་སོ།། བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཞབས་ཀྱིས་མ་བཅགས། གསུང་གིས་མ་བསྐྱངས་ན། འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བཞུགས་པར་ཞུའོ།། ཞེས་གསོལ་བས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་པ། ངའི་གདུལ་བྱ་ནི། ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ཡིན། ད་གདུལ་བྱར་གྱུར་པ་མེད་པས། ལེ་ལོ་ཅན་ཚོས་ལ་བསྐུལ་བ་དང་། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ནོ།། བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ནི། ད་ལྟ་དུད་འགྲོའི་ཁམས་སུ་སོང་བས། སེམས་ཅན་མིའི་མིང་ཡང་མེད་པ་མུན་པ་མུན་ནག་ཏུ་གྱུར་པ། ཤི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡར་ལ་མི་ལྡོག་པར། མཚོ་ལ་ཁ་བ་བབས་པ་བཞིན་ངན་འགྲོའི་འཇིག་རྟེན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། མ་འོངས་པའི་དུས་ཕྱི་མ་ལ་ངའི་བསྟན་པ་མར་འགྲིབ་པའི་དུས་སུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདུལ་བར་འགྱུར་གྱི། སྔོན་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲུལ་པས་གདུལ་བྱ་མིའི་འགྲོ་བ་བསྐྱེད། དེ་ནས་ཟང་ཟིང་གིས་བསྡུས། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱིས་བསྡུས་ཤིག །འགྲོ་བའི་དོན་དུ་འགྱུར་རོ།། ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།།” ཞེས་སོགས་སྔར་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཚད་ལྡན་དག་ཏུ་གསལ་འཁོད་བཞིན།

ཡོ་རྒྱུས་ཆོས་པ་ལ་ཡོ་རྒྱུས་ཀྱི་འགོ་ཁུངས་ཞིབ་འཇུག་རང་བཞིན་ཐོག་འབྲི་ཆོས་བྱེད་རྒྱུ་གལ་ཆེར་འཛིན་པ་ལྟར།

མཛད་རྣམ་ཆོས་སྒྲིག་བགྱི་བའི་ཐོག་མའི་སྔོན་འགྲོར་ཡང་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་ཟ་བའི་སྤྲུལ་གཞི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིག་ཚོགས་ལ་མ་འཛེམ་པར་སྦྱོར་བ་ཆེས་ཆེར་གནང་སྟེ། གངས་ཅན་ཁ་བ་རི་བའི་ལྗོངས་ནི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདུལ་ཞིང་དང་། དེར་གནས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་གང་གི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པ་ཚད་ལྡན་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་ལུང་བསྟན་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་གསལ་བཀྲོལ་ཐུབ་ན། མ་འོངས་མི་རབས་གསར་པ་རྣམས་ནི་ཟུང་ལྡན་བློ་གྲོས་ཀྱི་འདབ་མ་མཐའ་ཡས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆེན་པོར་བརྒྱུད་རྒྱུ་ཚོད་ཐིག་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་དང་། དེའི་སྐབས་མགོན་པོ་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིས་ཞེས་གནའ་རབས་མེས་པོ་དག་གི་ཡིད་ངོར་སྣང་བའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་མངོན་སུམ་གྱི་ཚུལ་ལས་འདས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་དང་གནས་ལུགས་ལ་ཐུགས་བློ་རབ་ཏུ་བཏུས་ཤིང་ཡོ་རྒྱུས་ཀྱི་བྱུང་བ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཆུ་འགོ་གངས་ལ་ཐུག་པའི་དཔེ་ལྟར་གང་ཞིག་གང་ལས་བྱུང་བའི་ཁུངས་གསལ་པོར་འགོད་རྒྱུ་གལ་འགངས་ཧ་ཅང་ཆེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གཟིགས་སྟབས། མཛད་རྣམ་གླེགས་བམ་དང་པོར་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང་། མཐའ་འཁོབ་གངས་རིའི་ལྗོངས་ཀྱི་འགྲོ་བ་གདུལ་བར་དམ་བཅས་པ། གང་གི་གདུལ་ཞིང་བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་སྣོད་བཅུད་ཆགས་རབས། བོད་ཡུལ་དུ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་རིམ་དང་། ཅིག་ཅར་དུ་བྱོན་ནས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་སྐོར་བཅས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། དེའི་མཇུག་ཏུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་སྨོན་བརྩོན་གྱི་རྣམ་པར་བྱོན་པ་〝རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོར་རྒྱས་ཙམ་བཀོད་པ་ནི་〝གོང་ས་〝སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཛད་རྣམ་ཆོས་སྒྲིག་ཞུ་རྒྱུའི་འཇུག་སྒོ་ཡངས་པོར་ཕྱེ་བ་ཞིག་དང་། ཡོ་རྒྱུས་སློ་བ་དག་ལ་མཆོན་ན་ཆེས་དོ་དོ་ནན་ནན་གྱི་ལྟ་ཚུལ་གཅིག་མཚུངས་ཤིག་ཡོད་པ་ནི་དངོས་གཙོར་རིན་ཐང་བརྩི་དགོས་པའི་བསླབ་བྱ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཛམ་གླིང་ཡོ་རྒྱུས་འབྲི་བ་པོ་རྣམས་ཀྱི་

སེམས་གཉིས་སྨྱོང་གོམས་ལས་བྱུང་བའི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཞིག་ཡིན་པར་བྱོལ་དུ་ག་ལ་ཡོད།

རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན། གནམ་བསྐོས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་བ་ཆེན་པོའི་སྲིད་དབང་དངོས་སུ་བཙུགས་པ་ནས། བོད་པ་རང་ཉིད་ནང་ཁུལ་ཐུགས་གཤིན་ཟབ་ཡོས་ཀྱིས་སྡེ་གཟར་རིམ་པར་བྱུང་བ་ལས། ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་བཙན་འཛུལ་དང་ཐེ་བྱུས་བྱེད་པའི་སྣང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཡང་། ༸གོང་ས་བཅུ་གསུམ་པས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་སྐབས། སྲིད་འཛམ་གླིང་དང་ལྷག་པར་བོད་ཀྱི་མཐའ་འབྲེལ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ཏུ་གཅིག་འོག་གཅིག་ཏུ་མ་བཏུལ་བའི་རྩོད་རྙོག་བཟོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་སྐབས་ཡིན་ཡང་། མགོན་པོ་གང་ཉིད་སྲིད་བདག་གི་སྐད་ཆ་ལྟར་བཤད་ན་དཔའ་མཛངས་གཉིས་ལྡན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། ཆོས་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་ཆེ་ཕྲ་གང་དུའང་བབ་བསླེང་བརྟན་གསུམ་གྱིས་ཐག་གཅོད་མཛད་པའི་ཚུལ་སོགས་ནི། ལོ་རྒྱུས་དང་རྣམ་ཐར་རྩོམ་སྒྲིག་པ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་ངེས་པར་བརྒྱལ་བགྲོད་ཐུབ་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་གནས་བབ་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་མི་སྣ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན། དེ་བས་ཀྱང་གཏིང་མཐིལ་བརྗོལ་བའི་ཞིབ་གི་འཁར་བ་བརྟན་པོ་ཞིག་གིས་འབྲི་བཞེངས་དགོས་པ་གཡོལ་ཐབས་མེད་པའི་འགན་འཁྲི་ཁོ་ནར་ངེས།

དེ་ཡང་༸གོང་ས་མཆོག་ནས་རང་རྣམ་«ཕྱི་ཡུལ་དུ་རང་དབང་»ཞེས་པའི་འགོ་བརྗོད་དུ "ང་ནི་རང་གི་དད་མོས་ལྟར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་དགེ་སློང་ཞིག་ཡིན་སྟབས་རང་གི་མི་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་རྒྱུ་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་འདི་འབྲི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། དེང་སྐབས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐོར་ཤེས་འདོད་ཡོད་མཁན་ཇེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་དེ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་དུས་སྐབས་ཇི་སྙེད་ཀྱི་བྱུང་ཚུལ་དྲང་པོ་ཞིག་བརྗོད་རྒྱུ་དེ་ཡིན།" ཞེས་དུས་སྐབས་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་དང་བླ་མའི་མཛད་པ་རྣམ་ཐར་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་མངོན་སུམ་ཇི་བྱུང་གི་གནས་ཚུལ་གསལ་བརྗོད་ཐུབ་རྒྱུ་གལ་ཆེར་གཟིགས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བའི་མཛད་རྣམ་གྱི་སྟོད་ཆར་གོང་ཞུ་གནད་དོན་ཁག་གཙོ་བོར་བཀོད་པར་རྒྱུ་མཚན་དང་གནད་འགག་ཅིག་ཡོད་པར་མཐོང་།

དེ་བཞིན་༸རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་མཛད་པ་རྣམ་ཐར་གླེང་བའི་ཚེ། བོད་ཀྱི་ཉེ་

རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་སྟོག་འདོན་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྱུར་འགྲོས་སོགས་ལ་ངེས་པར་ཐུགས་གཞིགས་དགོས་གལ་ཆེ་ལ། མགོན་པོ་གང་ཉིད་རྒྱལ་བློན་སེམས་དཔའ་དུ་མ་དང་། སྟོམ་རྩོམ་ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པའི་ཕྲེང་བ་རིམ་པར་བྱུང་སྟེ། གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་བྱུང་རབས་ངོས་ན་རྗོ་རིང་ལྟར་ཆེ་ཆེ་རབས་རབས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་རླབས་ཆེན་མཛད་པའི་མཛད་པ་དག་བྱུང་བྱུང་སྦྱངས་དགོས་པ་ནི་གཡོལ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་དང་། དེ་ལས་བརྒལ་ཆེ་སྲུམ་གཉིས་ས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུན་དེ་ཡང་དེ་ཙམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས། མགོན་པོ་གང་ཉིད་བོད་ཀྱི་ཉེ་རབས་ལོ་རྒྱུས་གཙན་འཕྲང་ཅན་གྱི་དུས་སྐབས་སུ་བསམ་བཞིན་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་མིའི་སྲིད་པ་བཟུང་སྟེ། སྐབས་རེར་ཡིད་ཀྱི་འཛིན་མར་སྐྱོ་གདུང་གི་ན་བུན་འཁྲིགས་ཤིང་མཚམས་རེར་དགའ་བདེའི་ནམ་མཁའ་ཉི་འོད་ཀྱིས་བཟུང་བ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམས་གསེར་ཞུན་བརྩེགས་པའི་སྒྲུམ་བུ་ལ་དགོས་འདོད་ཇི་བཞིན་འབྱུང་བའི་ནོར་མཆོག་གིས་བྱུར་བུར་བལྟམས་པ་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་ན། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོས་ནས་དེ་ལས་གལ་འགངས་ཆེ་བའི་གནད་དོན་གཞན་ཞིག་རྙེད་པར་བསྐལ་པས་དབེན་པར་འདོད།

དེར་བརྟེན་༧རྒྱལ་དབང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་མཛད་རྣམ་ནི་ཉེ་རབས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བལྟས་ཏེ་གལ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ཕལ་བའི་གཏམ་གྱིས་བྲུར་ཙམ་གླེང་ན། ལེགས་བཤད་ལས་“རྟག་ཏུ་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས།། སྐྱེ་བོ་དམ་པས་ལྷག་པར་སྒྲོག། མ་ལ་ཡ་ཡི་ཙན་དན་དྲི།། རླུང་གིས་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་པར་བྱེད།།” ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁོང་འཛིག་རྟེན་ཏུ་བྱོན་སྐབས་ས་ཡི་གོ་ལ་རྩིལ་པོར་མང་གཙོའི་ལྷ་གྲུབ་དང་། དམར་པོའི་རིང་ལུགས། བཟོ་ལས་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་སོགས་ཆབ་སྲིད་དང་། དམག་དོན། དཔལ་འབྱོར་སོགས་ཀྱི་ཡོ་ལང་ཤུགས་ཆེར་རྒྱས་བཞིན་པའི་སྐབས་དང་། ལུང་པ་རེ་གཉིས་མང་སྣེ་ཚུང་གིས་མ་བརྟན་པར་མི་བསད་ཁྲག་སྙོར་གྱི་བགྱི་བ་སྣེ་མང་སྤེལ་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་འཕེལ་ཞིང་། ཁོང་དགུང་ལོ་བཞིའི་ཐོག་༧རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཡང་སྲིད་འཁྲུལ་བྲལ་དུ་ངོས་འཛིན་གྱིས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་གདན་འདྲེན་ཞུས་པའི་ཚུལ་སོགས་ལ་བསམ་སྐབས། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་སྙིང་གལ་ཆེར་ལྡན་པ་མ་

ཟད་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་ཅན་དན་གྱི་དྲིས་སྐྱེ་རྒྱུའི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་དཔེ་དོན་དང་ཡོངས་སུ་མཚུངས།

འོན་ཀྱང་སྐབས་དེར་ཁོང་གི་སྣན་ལམ་དུ་སོན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཆེས་མི་སྙན་པའི་གཏམ་འབའ་ཞིག་ལས། ཞི་བདེ་བག་ཡེབས་ཀྱི་རྩེད་འཇོར་རོལ་པའི་སྐལ་བ་མ་བྱུང་། དེ་ཡང་གང་ཉིད་ཀྱི་རང་རྣམ་«ཕྱི་ཡུལ་དུ་རང་དབང་»ཞེས་པར། "དེའི་སྐབས་ཨ་མདོ་ས་ཁུལ་གྱི་སྲིད་དོན་འགོ་འཛིན(སྐབས་དེའི་བརྗོད་སྒྲོལ་ལྟར་ན་དབང་ཤུགས་ཤ་ཅང་ཆེ་བའི་གོ་མིང་ཏང་གི་མདོ་སྨད་ཕྱོགས་ཀྱི་དམག་སྤྱི་ཞིག་ཡིན།) མ་བུ་ཧྥང་གིས་རྟོག་ཞྭ་བཟོ་འགོ་བཙུགས་འདུག །དེ་ནས་མཐའ་མཇུག་ཏུ་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ང་སྐུ་འབུམ་དགོན་པར་འཁྲིད་གནང་སྟེ་དེར་སྤྲུ་དྲྭ་ཐོ་རེངས་ལ་ང་ཚོས་ལྟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཞིག་བྱས་པ་དྲན་གྱི་འདུག །དེའི་སྤྲུ་དྲྭ་ཉི་མ་མ་ཤར་གོང་ང་ཉལ་ས་ནས་ལངས་ཏེ་གྲྭ་ཆས་གཡོགས་སྐབས་སེམས་ལ་ཡ་མཚན་སྐྱེས་པ་དང་། ངོས་བཞུགས་ཁྲི་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་བསྡད་པ་དྲན་གྱི་འདུག" ཅེས་གསུངས་བབ་ལས་བོད་ཕྱིན་ཡོངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་གསལ་རྟོགས་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད།

དཔེར་ན། སྐབས་དེའི་འཛམ་གླིང་ཕྱིན་ཡོངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གནས་བབ་ལ་གཞིགས་ཚེ། རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་དབང་འོག་ཏུ་འབབས་མི་རྣམས་གར་འགྲོ་འདིར་སྡོད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱལ་ཁབ་དེའི་སྲིད་གཞུང་ལ་ངེས་པར་ཡོད་པ་བརྗོད་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་མིན་ཡང་། རང་ཅག་ཁ་བ་རི་པ་རྣམས་ལ་མཚོན་ན་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཀྱོགས་མཚམས་ནི་མཁས་པར་འབོད་པ་དག་གིས་ཞིབ་འབྲི་དགོས་པར་རྒྱུ་མཚན་གཞན་གྱིས་གཡོལ་བའི་གནས་ཤིག་ག་ལ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་«མཛད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ་»རྩོམ་སྒྲིག་བགྱི་བའི་སྐབས། རང་ཅག་བོད་དང་མཐའ་འབྲེལ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་། དེ་མཚུངས་སྐབས་དེའི་མདོ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཁ་གསལ་དགོས་པ་གཙོར་བཟུང་གིས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཁྲིའུ་ལྷ་མོ་དོན་གྲུབ་ནས་༧གོང་ས་སྐྱ་གོང་མའི་ཡང་སྲིད་ངོ་མར་ཐུགས་གཏན་འཕེལ་བའི་མཛད་སྒོ་དང་། སྐུ་འཁོར་ལྟོས

བཅས་ལྷ་ལྡན་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་པོ་བྲང་དུ་༸ཞབས་སོར་བདེ་འཁོད་བར་གྱི་མཛད་པ་དང་། དེ་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམས་ཡི་གེའི་གཟུགས་སུ་བཞེངས་སྐབས། མ་ཧ་ཙི་ནའི་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་གུང་ཏང་གཉིས་དང་འཛའ་པན་བཅས་དམག་འཁྲུག་གི་ཚ་རླབས་འཕྱུར་བའི་སྐབས་ཡིན་པ་དང་། བོད་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་ད་དུང་ཁྲེའུ་ལྷ་མོ་དོན་གྲུབ་གསེར་ཁྲི་མདའ་གསོལ་གྱི་མཛད་སྒོ་དངོས་གཞི་བསྐྱངས་པས་གཙོས་གལ་འགངས་ཧ་ཅང་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་ཁག་མཛད་རྣམ་གླེགས་བམ་ལྔ་པ་བར་བསྡུས་བསྒྲིགས་བྱས་ཤིང་། སྐབས་དེ་དག་ཏུ་སྐྱ་ཟད་ཕྱོ་གཏུགས་ཀྱི་སྲིད་ཕྱོགས་འགྱུར་འགྲོས་དབང་གིས། ༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་དགོས་བྱུང་བ་དང་། ཉེན་གཡོལ་དུ་གྲོ་མོར་ཆིབས་བསྒྱུར་བསྐྱངས་པས་མཚོན། རྒྱ་དམར་གྱིས་བཙན་གནོན་དང་འཇིགས་སྐུལ་ལོག་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ལ་མིང་རྟགས་མི་འགོད་ཐབས་མེད་བྱུང་བ་སོགས་སྲིད་ཕྱོགས་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་སྐོར་གཙོ་གནད་དུ་བཟུང་རྒྱུ་གལ་གནད་དུ་མཐོང་ལ། དེའི་ཚུལ་དངོས་ར་འཕྲོད་པ་གཞན་ཞིག་ནི། མའོ་ཙེ་ཏུང་གིས་སྤྱི་མོ་ནས་བྱང་རྒྱུད་བཅིངས་འགྲོལ་གཏོང་རྒྱུའང་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་སྲིད་གཞུང་གི་ཐུགས་རེ་ཉག་གཅིག་ཡིན་པ་གསལ་འདོན་བྱས་ཚུལ་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ་ཞིང་། འདི་དག་མཛད་རྣམ་རྩོམ་སྒྲིག་བགྱི་སྐབས་ལེའུར་འགོད་ཐབས་བྱེད་རྒྱུ་གཡོལ་ཐབས་མེད་པ་ལྟར། མཛད་རྣམ་«རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ་»གླེགས་བམ་གཉིས་པ་ནས་དྲུག་པ་བར་༸གོང་ས་མཆོག་རྒྱ་གར་དུ་བཙན་བྱོལ་མ་ཕེབས་བར་གྱི་འབྲེལ་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཁག་གསལ་འདོན་ཞུས་པ་དགོས་ངེས་ཀྱི་དོན་གནད་ཉག་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད།

༸གོང་ས་མཆོག་རྒྱ་གར་ལ་བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་མ་ཐག །བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་རིག་གཞུང་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་ཕྱོགས་དང་། བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་བརྟན་ལྷིང་ཐུབ་ཐབས། རྒྱལ་ཁབ་ཁག་འདྲ་མིན་ནང་བོད་ཀྱི་བུ་ཚབ་དང་སློབ་ཕྲུག་གཏོང་གནང་མཛད་ཅིང་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་གཏན་འཛུགས་རྒྱ་བསྐྱེད་ཡོང་བའི་འབད་བརྩོན་བསྐྱངས་པ་སོགས་སྐུ་ངལ་མཐའ་དག་ཁྱད་བསད་ཀྱིས་བོད་མི་རྣམས་ཆོས་སྲིད་རང་དབང་གསར་པའི་བདེ་དགའ་སྤྱོད་ཐབས་ལ་གསང་

གསུམ་སྐུའི་མཛད་འཕྲིན་གྱི་འོད་སྣང་ས་ཡི་གོ་ལ་ཆེན་པོར་ཐང་མར་བརྡལ་བ་ནི་གསུབ་ཐབས་བྲལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྡོ་རིང་དངོས་གནས་ཤིག་ཅི་ལ་མིན།

དཔེར་ན། མགོན་པོ་གང་ཉིད་ལ་སྤྱི་མོ་ནས་བོད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་རྙིང་པ་ཁག་གཅིག་བསྒྱུར་བཅོས་གནང་རྒྱུའི་ཐུགས་བཞེད་ཡོད་པ་ལྟར། ༡༩༨༠ལོའི་འགོར་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་ཚོས་གནས་མཆོག་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབུལ་དང་འབྲེལ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསེར་ནག་གིས་རྡོ་རིང་ལྟར་གསལ་བའི་གླང་དོར་འགལ་མེད་ཞུ་བྱའི་«མནའ་གན་མཐུ་མོ་ཆེ་»འབུལ་ལམ་ཞུས་སྐབས། བཀའི་ཕེབས་དགོངས་སུ། “ད་ཆ་བོད་གཞུང་འདི་བཞིན་དེང་དུས་དང་མཐུན་པའི་དམངས་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་དུ་བསྒྱུར་དགོས་པ་དང་། ལྷག་པར་མི་དམངས་འཐུས་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཤིག་ངེས་པར་དགོས་གལ་ཆེ་བས་སྤྱི་འཐུས་ཆོས་ལུགས་བཞི་ནས་འཐུས་མི་བཞི་དང་། ཆོལ་ཁ་རེ་ནས་འཐུས་མི་གསུམ་རེ་བཅས་ཀྱི་མི་འགྲོ་སུ་འོས་ཁྲིད་ཚོ་སྡོད་སྐར་སོ་སོར་ཕྱིར་ལོག་མཚམས་རང་ཁོངས་སོ་སོ་ནས་འོས་འདེམས་ཀྱིས་མིང་ཐོ་འབུལ་དགོས།” ཞེས་སྩལ།

དུས་མཚུངས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ནས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་སྔར་སྲོལ་རྙིང་པ་ཁག་གཅིག་མེད་པ་བཟོ་དགོས་ཤིང་དབུ་ཁྲིད་དང་མི་མང་འདྲ་མཉམ་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་མི་མང་གི་གཞུང་ཞིག་འཛུགས་དགོས་པའི་དགོངས་ཚུལ་ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་གསལ་པོར་གསུངས། དེའི་ཚུལ་ནི་རང་རྣམ་«ཕྱི་ཡུལ་གྱི་རང་དབང་»ཞེས་པར། “དེ་སྐབས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་བོད་མི་རྒྱང་དབྱེ་བཏང་བའི་སྔར་གྱི་མཛད་སྒོའི་ལམ་སྲོལ་དེ་ཚོ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུའི་འགོ་འཛུགས་ཀྱང་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་། སྔར་གྱི་ལུགས་སྲོལ་རྙིང་པ་དེང་སང་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་དེ་ཚོར་ང་ཚོས་ད་དུང་འཐམ་འཛུས་བྱེད་པར་རང་ཉིད་མི་དགའ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད། སོང་ཙང་ང་ཚོ་ཚང་མ་སྐྱབས་བཅོལ་བ་༧སྟག་རེད་ཅེས་བོད་མིར་དྲན་གསོ་ཡང་ཡང་བྱས་པ་ཡིན།” ཞེས་གསལ།

དཔེར་ན། མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཐོག་མར་དར་སའི་ནུབ་ཕྱོགས་ཡུལ་གྲུ་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བལྟས་ན། མང་གཙོ་དང་རང་དབང་གི་དོན་དུ་མི་སྲོག་ཁྲི་གསུམ་གྱི་འགྲོ་གྲོན་ཕངས་མེད་གཏོང་དགོས་བྱུང་ལ། དུས་རབས་ནས་དུས་རབས་སུ་འཐབ་རྩོད་སྣེ་མང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡར་རྒྱས་འཕྲུས་

ཚང་དུ་གྱུར་པ་བྱུང་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་ར་སྤྲོད་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། དེང་གི་འཛམ་གླིང་སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཨ་མེ་རི་ཀ་ལྟ་བུར་མཚོན་ནའང་། ལོ་ངོ་བཞི་བརྒྱ་མ་ཟིན་ཙམ་གྱི་རིང་མི་མང་གིས་འཐབ་རྩོད་དང་ཆེ་སྲོག་གི་འགྲོ་གྲོན་བཏང་བའི་མཐའ་འབྲས་སུ། ཀུན་གྱིས་ཡིད་སྨོན་བྱེད་སའི་མང་གཙོའི་ལུང་པ་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལྟར།

རང་རེའི་བོད་ལ་མཚོན་ན་ཀ་༧གོང་ས་མཆོག་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་མི་མང་ལ་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ཐོག་བསྐྱོད་རྒྱུའི་གོ་བསྐོན་སློབ་གསོ་རྒྱུན་མར་གནང་བ་དང་། དེ་ཡང་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་མ་འོངས་མདུན་ལམ། བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་དངོས་སྤྱོད་དཀའ་སྡུག་གི་འཚོ་བ་དང་ཆབ་སྲིད་འཐབ་རྩོད་ཁྲོད་ཀྱི་གཅིག་གྱུར་ནུས་པ་སོགས་སྣོ་གང་ས་ན་བྱེས་པར་གོམ་འགྲོས་སློབ་པ་ལྟར་སྦྱོང་བརྡར་དམར་ཁྲིད་རང་གི་ངོ་བོ་ཐོག་མང་གཙོའི་ལམ་བུར་འཇུག་པར་མཛད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་སྲིད་ན་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་ལེའུ་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་སྙམ།

ལོ་རྒྱུས་དང་མིའི་རིགས་ཀྱི་དར་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་བབ་གང་ལ་གཞིགས་ཀྱང་མཐུན་ལམ་རྫོག་རྩ་གཅིག་བསྒྲིལ་ནི་མི་རིགས་ཤིག་གི་འཐབ་རྩོད་ཁྲོད་མེད་དུ་མི་རུང་ཞིང་བྱ་བཞག་མཐའ་དག་གི་འགོ་རྩོམ་ས་ཉག་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལས་ལྡོག་ཆེ་བྱེ་མའི་ཆངས་བུ་དང་སོག་མའི་ཕོན་པོ་ལྟར་ཁ་ཐོར་ཡ་ཐོར་དུ་འགྱུར་རྒྱུ་གདོན་མི་ཟ་ན། མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱིས"ང་ཚོའི་དོན་གནད་འདི་བདེན་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ཏུ་ཡོད་སྟབས་བདེན་མཐའ་གསལ་རྒྱུ་ལ་ངོས་རང་ཡིད་ཆེས་ཡོད། དེ་ཡང་ལྷག་བསམ་ཆིག་བསྒྲིལ་ཞིག་ལ་རག་ལུས་ཡོད་"ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ཆིག་བསྒྲིལ་ནི་རྒྱལ་ཁའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་ནམ་ཡང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གོང་བུ་ཐོར་ཞིག་ཏུ་མི་འགྲོ་བར། ཆོལ་གསུམ་དབུང་པ་མཉམ་གཤིབ་དང་བསམ་བློ་གཅིག་མཐུན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་འབད་གལ་ཆེ་བའི་ཚུལ་གསལ་འདོན་གནང་སྟེ། ཆོལ་གསུམ་གོང་བུའི་ནུས་པ་སྲ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་འཕེལ་ཐབས་སུ། མི་ལོ་དྲུག་ཅུ་ཙམ་གྱི་རིང་སྐྱུ་ངལ་ཚད་མེད་བསྐྱོན་པའི་མཛད་པ་ཁག་མཛད་རྣམ«རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ»གླེགས་བམ་དྲུག་པ་ནས་བཅུ་བཞི་པའི་བར་ཞིབ་འགོད་བྱས་པ་ནི་གལ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གནས་ཤིག་ཡིན་པར་འདོད།

མདོར་ན། རླབས་ཕྲེང་ལྔ་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་«མཛད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ་»ཞིབ་ཚགས་གང་ཐུབ་ཀྱིས་རྩོམ་སྒྲིག་ཞུས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༠ ཡན་གྱི་མཛད་རྣམ་ལས་དེའི་མན་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམས་ད་དུང་གླེགས་བམ་གྱི་ཕྲེང་བ་མང་པོ་རིམ་པར་ཐོན་རྒྱུར་ངེས་ན། འདི་དག་ནི་མ་འོངས་བོད་མིའི་ལོ་རྒྱུས་ཁྲོད་གལ་འགངས་ཧ་ཅང་ཆེ་བའི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན། མགོན་པོ་གང་གི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རོལ་བ་མཐའ་དག་ངེས་པར་ཡི་གེར་འགོད་རྒྱུ་འཛམ་གླིང་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་བོད་ཀྱི་མ་འོངས་མི་རབས་གསར་པའི་གཞོན་ནུ་རྣམས་ལ་མཚོན་ན། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དངོས་གནས་སྟངས་གསལ་རྟོགས་ཐུབ་རྒྱུ་དང་། བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་དང་བཅས་པའི་ཐད་འཇོག་གནང་མཛད་པའི་རླབས་ཆེན་དགོངས་བཞེད་དག་གསལ་སྟོན་ཐུབ་རྒྱུར་ཕན་རླབས་ཧ་ཅང་ཆེ་བའི་གནས་འབབ་ཞིག་ཏུ་འཁྱུམས་སོ།།

༄རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་མཛད་རྣམ་ལས་བཀའ་ཡིག་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་ཙུང་ཙམ་གླེང་བ་ཉིས་པའི་གོམ་རྒྱང་།

བྱ་གཞུང་སྐལ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས།
ནོར་གླིང་རྒྱལ་བའི་མཛད་རྣམ་སྡེ་ཚན།

ཐུབ་པའི་མཁའ་ལ་ཉི་མའི་མདངས་འཛིན་ཞིང་།།
འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ཞེན་ཆགས་ཡོངས་སྤངས་པའི།།
འགྲོ་བའི་མགོན་པོར་བྱོན་པའི་ཟས་གཙང་སྲས།།
གཞོན་ནུ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་ལ་ཕྱག་འཚལ།།

སྔོན་གྱི་ལས་སྨོན་དམ་ནས་དམ་སྦྲེལ་བའི།།
འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཕྱག་ན་པད་དཀར་འཛིན།།
མི་ཡི་རྣམ་རོལ་ཆོས་ཀྱི་ཁྲིར་བཞུགས་པའི།།
༄གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོར་གུས་པས་འདུད།།

༄རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་གསང་གསུམ་མཛད་པའི་ཟེགས་མ་མཐའ་དབུས་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་ཅིང་། འཛམ་གླིང་མི་མང་གི་མིག་མདུན་དུ་༄རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཞི་བདེ་དང་དྲང་བདེན། བག་ཕེབས། བྱམས་བརྩེ། སྙིང་རྗེ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་བཞེངས་པའི་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་དེད་དཔོན་དུ་གྱུར་ཡོད། དེ་རིང་འདིར་ང་ཚོས་༄རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ནི་ཞུ་ཚར་བ་ཞིག་དང་བརྗོད་ཀྱིས་ལང་བ་ཞིག་མིན་པས་ན། ཆོས་སྲིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་ཐང་མར་བརྡལ་བ་ལས་བོད་མི་རྣམས་གཉན་འཕྲང་གི་དཀའ་སྡུག་ཁྲོད་ནས་ཡོངས་

སུ་གྲོལ་སླད་ཕྱི་ནང་གི་མི་སྣ་ཁག་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་ཡིག་སྐོར་གཙོ་འདོན་བྱས་ཏེ། མཛད་པའི་ཚ་ཤས་ཀྱི་ཡང་ཤས་ཤིག་གླེང་ཐུབ་པར་འབད་བརྩོན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

བཀའ་ཡིག་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་གར་གྱི་ཆེ་མཐོང་དང་མཐུན་རྐྱེན་གནང་བའི་ཚུལ།

འབྲེལ་ལམ་ཟེར་བ་ནི་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་དུ་ཆིག་སྒྲིལ་དང་མཉམ་ལས། བྱ་གཞག་སོགས་ཀྱི་ཕན་ནུས་ལ་ཐུག་པར་མཁས་པས་གསུངས་པ་ཇི་བཞིན། ༄གོང་ས་མཆོག་གིས་ཀྱང་བཀའ་ཡིག་གི་འབྲེལ་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སྡེ། ལྷ་གྲུབ་སོགས་ཕྱི་ནང་མེད་པར། བྱམས་བརྩེའི་འཛུམ་དཀར་གྱི་འདབ་མ་ལྷུག་པོར་བཀྲམས་པ་དང་། བོད་མིའི་བདེ་སྡུག་ཞུ་སྐུལ་དང་། བོད་དོན་ངོ་སྤྲོད། རོགས་རམ་ཞལ་འདེབས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་ལེགས་གསོལ། རང་བྱུང་གནོད་འཚེ་ཡི་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད། གོད་ཆག་གི་ཐུགས་གསོ། སྤྱིར་བཏང་བཀའ་ལན་སྐོར་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གིས་གྲུབ་ཡོད།

དེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༠ ཟླ་༡༡ ཚེས་༡༠ ཉིན་བོད་མིའི་བདེ་སྡུག་གི་གནས་སྟངས་སྐོར་རྒྱལ་ཚོགས་དྲུང་ཆེ་ཊྲིག་ཀྲར་ཁྲིག་ཕྲ་ལི་ལ་ཞུ་སྐུལ་ཐོག་མ་གནང་བ་དང་། དེའི་ངོ་བཤུས་རེ་རྒྱ་གར་སྲིད་བློན་དང་། དབྱིན་ཇི། ཨ་རི་སོགས་ཐེ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་གསུམ་གྱི་གཞུང་ཚབ་ཏུ་ཕུལ།

སྙན་ཞུ་དེའི་ནང་། བོད་རྒྱའི་གནད་དོན་སྐོར་དང་བོད་རྒྱའི་འབྲེལ་བའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་འགྲེལ་བཤད་དང་སྦྲགས། ལམ་སྟོན་རོགས་སྐྱོར་ཡོང་བར་འབད་བརྩོན་གནང་བ་དང་། རྒྱ་གར་ལ་བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་རྗེས་༡༩༥༩།༩།༡ སྐབས་ཡང་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་ཞུ་སྐུལ་ཐེངས་གཉིས་པ་གནང་བའི་སྐབས་ལྡི་ལིར་ཆེད་ཕེབས་གནང་སྟེ། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་དོན་མཁས་པར་བཀའ་གྲོས་དང་བསྟུན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་བོད་དོན་བསྐྱར་སྐུལ་དང་། གཞུང་ཚབ་ཁག་མང་པོས་མཐུན་བཅར་ཞུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྷི་ལི་པིན་དང་། ཉི་ཧོང་། དབྱིན་ཇི། ས་ལོན། (ད་ལྟའི་ཤྲི་ལང་ཀ) ཐེ་ལན་ཊ། ལྷོ་བི་ཐེ་ནམ་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོས་རྒྱབ་སྐྱོར་བླ་མེད་ཐོབ།

༡༩༦༢ལོར་སྐུད་སྤུ་གནས་སྟོད་བོད་མི་ཚོའི་ཐོག་པེ་ཅིན་སྲིད་གཞུང་གིས་རྐྱོལ་གཏམ་སྤེལ་བར་སྐུད་སི་གཞུང་ནས་དངོས་བདེན་གྱི་ལངས་ཕྱོགས་བཟུང་བར་ཡི་རང་བསྔགས་བརྗོད་

གྱིས་བཀའ་ཡིག་སྐུལ་བའི་ནང་། "ཉམ་ཐག་རིགས་ཚང་མར་འདྲ་མཉམ་གྱིས་རོགས་རམ་བྱེད་པ་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་ཅིག་ལ་བརྟེན། དགའ་བསུ་ཞུ་འོས་པ་ཞིག་དང་། སུད་སི་མི་མང་དང་བོད་མིའི་དབར་མཛའ་བརྩེ་བློ་ཐག་ཉེ་དུ་འགྲོ་བ་གཞིར་བཟུང་ནས་ཕན་ཐུས་ཐོན་པར་ཡིད་ཆེས་དང་འཆམས་འདྲི་ཞུས།" ཞེས་སྐུལ།

དེ་བཞིན་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་སྐབས་སུ་སྲུང་དམག་དམར་པོས་གཏོར་བཤིག་ཆབས་ཆེ་བཏང་བའི་སྐོར་ཡེ་ཤུ་བླ་ཆེན་པོབ་དང་འཛམ་གླིང་ནང་བའི་དགེ་འདུན་ལྡན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཞོན། ཉི་རི་སིའི་རྒྱལ་མོ་སོགས་ལ་བཀའ་ཡིག་སྐུལ་ཏེ་བོད་མིའི་གནས་སྟངས་འགྲེལ་བརྗོད་གནང་།

འདིར་དཔེ་མཚོན་གྱི་བཀའ་ཡིག་དང་བཀའ་ལན་འགའ་དྲངས་ན། ཨ་གོང་ས་མཆོག་ལ་ཨ་རི་འཛོ་ནའི་མངའ་སྡེའི་སྲིད་སྐྱོང་(Governor of Arizona) མཆོག་གིས། "ང་རང་སྙིང་ངོས་དང་ཨ་རི་འཛོ་ནའི་མི་མང་གི་ངོས་ནས་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་དང་། བོད་མིའི་དབུ་ཁྲིད་ཨ་གོང་ས་མཆོག་ལ་འཆམས་འདྲི་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་འདི་བླང་ཚོག་པ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། སྐུ་ཉིད་དང་སྐུ་ཉིད་ཀྱི་མི་མང་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་ཐབས་སྐྱོའི་དཀའ་སྡུག་མྱོང་བར་ང་ཚོའི་ངོས་ནས་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཡོད། སྐུ་ཉིད་ཀྱིས་འཐབ་རྩོད་བསྐྱོན་པ་འདིས་ས་ཕྱོགས་གང་སའི་མི་མང་གི་རང་དབང་གི་ཐོག་ལ་གདོང་ལེན་གྱི་ངོ་བོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། སྐུ་ཉིད་དང་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་རྣམས་ནི་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་མཁན་ཡིན་པར་ང་ཚོས་ངོས་འཛིན་ཞུ་གི་ཡོད། མ་འོངས་བོད་ཀྱི་རང་དབང་འཐབ་རྩོད་ནང་ང་ཚོ་ཚང་མ་ཁུར་མཉམ་ལེན་གྱིས་མཐའ་མའི་བདེན་མཐའ་གསལ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ང་ཚོར་རེ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་ཡོད།" ཅེས་གདུང་སེམས་དང་བོད་མིའི་རེ་བ་འགྲུབ་པར་སྐྱུལ་ལྷུག་གནང་།

ཨ་གོང་ས་མཆོག་ནས་༨༩ ཟླ་༡༢ ཚེས་༢༢ ཉིན་ཁ་ནེ་ཊ་མི་མང་དང་། སྐྱབས་བཅོལ་བོད་མིའི་རོགས་ཚོགས་ལ་སྐུལ་བའི་བཀའ་ཡིག་ལས། "ང་དང་ངའི་མི་མང་ཚོར་དཀའ་སྡུག་ཆེན་པོ་འཕྲད་པའི་དུས་སྐབས་འདིར་ཁ་ནེ་ཊའི་མི་མང་དང་སྐྱབས་བཅོལ་བོད་མིའི་རོགས་ཚོགས་བཅས་ནས་རང་བསྐྱུར་གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ང་ཚོར་རོགས་སྐྱོར་གནང་བར་གོ

སྐབས་འདི་བརྒྱུད་ངས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ང་ཚོ་འགྲོ་བ་མིར་བསྐྱངས་པའི་བརྩེ་སེམས་དང་། གཏོང་ཕོད་ཀྱི་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་རིགས་རམ་གནང་བར་ང་ཚོས་ནམ་ཡང་བརྗེད་ཀྱི་མ་རེད།” ཅེས་དང་།

ཡང་“དོན་འབྲས་བཟང་པོ་འདི་དག་བྱུང་ཐུབ་པ་ནི་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་རོགས་སྐྱོར་དང་འཛམ་གླིང་ས་སྟེང་འདིར་སྐུ་ཉིད་ལྟ་བུའི་བྱམས་བརྩེའི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་། ང་ཚོར་འདི་འདྲའི་སེམས་བཟང་གི་རོགས་སྐྱོར་མ་འོངས་པར་སྲུ་མཐུད་འཐོབ་པའི་རེ་འདུན་དང་སྨོན་ལམ་རྒྱག་གི་ཡོད།” ཅེས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་རོགས་རམ་ནི་གལ་ཆེ་བར་ངོས་འཛིན་ཞུས་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་འབྲེལ་མཐུན་སྙོར་ཨི་ཊ་ལི་རོམ་དུ་ཡེ་ཤུའི་བླ་ཆེན་པོབ་དྲུག་པ་མཆོག་ལ་ཕུལ་བའི་བཀའ་ཡིག་ལས། “བླ་ཆེན་མཆོག་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་ཕེབས་བསྐྱོད་ལམ་ལྷོང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་གོ་ཐོས་བྱུང་བར་དགའ་སྤྲོ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བར་གྱུར། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་དང་། ཆོས་ལུགས་འདྲ་མིན་དབར་གྱི་མཐུན་སྒྲིལ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཐུགས་བསྟོན་ལྷོད་མེད་གནང་བར་ཡི་རངས་བསྔགས་བརྗོད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།” ཞེས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ་ལ་བརྩི་བཀུར་དང་ཞི་བདེ་ཡོང་བར་ཐུགས་རེ་གནང་།

གཞན་ཡང་། བོད་མིའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་རྩ་མེད་བཟོ་བའི་གནས་སྟངས་དང་། བོད་མིར་གདུག་རྩུབ་མནར་གཅོད་གཏོང་སྟངས་བཅས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གསལ་བར་ཐུགས་ཕམ་བྱུང་ལུགས་ཡེ་ཤུའི་བླ་ཆེན་པོབ་༤མཆོག་གིས་གསུང་འཕྲིན་ནང་། “༄༅།།གོང་ས་མཆོག་ལ། སྐུ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་དུས་ཐེང་དང་། བོད་མིར་གདུག་རྩུབ་མནར་གཅོད་མྱངས་སྟངས། མི་ལོ་སྟོང་ཕྲག་སྟོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཐོག་ལའང་གནོད་སྐྱོན་ཚབས་ཆེ་གཏོང་སྟངས་བཅས་འཕོད་པའི་ཕྲག་དྲིས་སྐྱུལ་སོན་བརྒྱུད་ནས་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་གྱུར་བར་ཡིད་གདུང་ཚད་མེད་གྱུར། ང་ཚོར་སེམས་འགྲུལ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཐེབས་པ་ནི། མིའི་ཚེ་སྲོག་གི་ཆེ་མཐོང་ལ་སྲུང་བརྩི་ཞུ་བའི་སྒོ་ནས་དཀོན་མཆོག་གི་དགོངས་པ་དང་མི་འགལ་བ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པ་རེད། དེ་འདྲའི་ཚོར་བས་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཐོག

ནས་བསྐྱེད་བསྲིངས་བྱེད་ཐུབ་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བདེ་ནས་བདེ་བའི་ལམ་ལ་བགྲོད་རྒྱུའི་ཁག་ཐེག་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཙང་། སྐུ་ཉིད་དང་། བོད་མི་ཚོས་འདི་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོངས་པར་ང་ཚོས་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཞུ་རྒྱུ་དང་། གང་ཉིད་དང་། གང་ཉིད་ཀྱི་ཕ་ཡུལ་བོད་ལྗོངས་དང་། མཛའ་ཞིང་བརྩེ་བའི་བོད་མི་མང་ཚོགས་བཅས་པར་སྐལ་བཟང་གི་གོ་སྐབས་འཆར་རྒྱུར་དཀོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་རྒྱུ་བཅས།” གདན་ས་ཕྱི་གྲི་ཀན་(Vatican)ནས་བླ་ཆེན་པོབ་༦པས་༡༩༦༧ ཟླ་༤ ཚེས་༨ ཉིན་ཕྱུལ། (རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་བཀའ་འབྲེལ་བ་མང་དུ་བྱུང་བ་ནི་ཡེ་ཤུའི་ཁྲི་རབས་༢༦༢ པ་ཨི་ཏ་ལིའི་གདན་ས་ཕྱི་གྲི་ཀན་གྱི་བླ་ཆེན་པོབ་༦ དང་། པོ་ལན་ཊི་ནས་ཡིན་པའི་ཁྲི་རབས་༢༦༤ པ་བླ་ཆེན་པོབ་གཉིས་པ་རྣམ་གཉིས་ཡིན།)

༡༩༧༩ལོའི་ཟླ་༡ ཚེས་༡༣ ཉིན་འཇའ་སྨུ་དང་ཀ་ཤི་མིར་ཁུལ་དུ་གནས་སྡོད་སྐྱབས་བཅོལ་བོད་རིགས་ཁ་ཆེ་བ་ཚོར་གཞིས་ཆགས་མ་ཐོབ་པའི་དཀའ་ངལ་ལ་བརྟེན་སའུ་དྷི་ཨ་ར་བྷི་ཡ་(Saudi Arabia) རྒྱལ་པོ་(Khalid Ben Abdulaziz Alsaud)མཆོག་ལ་རོགས་རམ་ཡོང་བའི་ཞུ་སྐུལ་མཛད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱབ་སྐྱོར་རོགས་དངུལ་གནང་འཕྱོར་བྱུང་བར་བཀའ་ལན་ཕྱུལ། བཀའ་ལན་ནང་“བོད་རིགས་ཁ་ཆེའི་ཆེད་སའུ་དྷི་ཨ་ར་བྷི་ཡ་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གིས།ཉེ་བའི་ཆར་སྐུ་ཉིད་ནས་གནོང་པོད་ཧ་ཙང་ཆེན་པོས་རྒྱ་གར་དུ་སྐྱབས་བཅོལ་དུ་འབྱོར་བའི་བོད་རིགས་ཁ་ཆེ་བ་ཚོའི་བདེ་དོན་སླད་ཨ་རིའི་ཊོ་ལར་གསུམ་འབུམ་གསུམ་སྟོང་སུམ་ཅུ་303,030.30 སྟུལ་སོན་བྱུང་བར་བཀའ་དྲིན་དཔལ་དུ་ཆེ། སྐུ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་དགོངས་པ་ལྷབས་ཆེ་བཞེས་པར་ཡི་རངས་བསྟུགས་བརྗོད་ཞུ་འདོད་བྱུང་།” ཞེས་སྟུལ། གང་ལྟར་དཀའ་ངལ་ལ་གནོང་ལེན་གྱི་ཞུ་སྐུལ་རེ་རེ་བཞིན་དེ་དང་འཚམས་པའི་ཕན་ཐོགས་ཀྱང་ཆེན་པོ་བྱུང་།

གོང་གི་བཀའ་ཡིག་དག་ནི་ཕན་ནུས་ཀྱི་ཆ་དང་དགེ་མཚན་གྱི་ཆ། རིན་ཐང་གི་ཆ་བཅས་ནས་བལྟ་དགོས་པར་མཐོང་ཞིང་། དེ་དག་གིས་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་དང་ཕན་ནུས་ཐོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་འགའ་ཡོད་དེ། གཅིག་ནས་གཞན་ལ་བརྩེ་བཀུར་དང་གཞན་གྱི་དུས་ཚོད་ཆུད་ཟས་སུ་གཏོང་བར་ཕངས་སེམས་ཡོད་པ། གཉིས་ནས་ཀུན་སྤྱོད་དང་ཡ་རབས་ཀྱིས་བཀའ་སྟ་ཕྱི་ནམ་ཡང་མི་འགལ་

བ། གསུམ་ནས་སྤྱི་ཚོགས་དང་མི་རིགས་ཤིག་གི་གནས་བབ་ཀྱི་བལྟ་སྟངས་ལས་བརྒལ་མེད་པ། བཞི་ནས་རང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་གཞན་ལའང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བློ་གཏོད་པ། ལྔ་ནས་བཀའ་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡུན་རིང་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱས་པ་བཅས་ཡིན་པར་འདོད།

བོད་མིའི་བདེ་སྡུག་གི་ཆེད་དུ་བཀའ་ཡིག་གི་ལམ་ནས་སྲིད་བློན་དང་རྒྱལ་པོ། བླ་ཆེན་དང་བློན་ཆེན། ཐ་ན་གྲོགས་པོ་ཚུན་ལ་འབྲེལ་འདྲིས་ཀྱིས་བྱམས་བརྩེའི་ཐུགས་རྗེ་མ་ཆུང་བས། གཞན་གྱིས་མ་བསྐུལ་དང་བླངས་ཐོག་བོད་མིའི་བདེ་སྡུག་ལ་སེམས་འཁུར་དང་རོགས་རམ་བྱེད་འགོ་ཚུགས་པ་རེད།

༡༩༨༥ཟླ་༡༠ ཚེས་༢༨ ཉིན་རྒྱ་གར་དབུས་ཤེས་རིག་བློན་ཆེན་སྐུ་ཞབས་ཨེམ་སི་ཙག་ལས། "༄གོང་ས་མཆོག་བཅན་བྱོལ་གྱིས་རྒྱ་གར་དུ་ང་ཚོའི་སྐུ་མགྲོན་གལ་ཆེ་ཞིག་གི་ངོ་བོར་ཕེབས་བསྡུ་ཞུས་ཡོད། ད་ཆ་༄གོང་ས་མཆོག་ང་ཚོའི་ལྷན་དུ་བཞུགས་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་ང་ཚོའི་གཟི་བརྗིད་དང་། སྐྱབས་པ་ཡིན་བསམ་གྱི་འདུག ༄གོང་ས་མཆོག་དང་ལྷན་དུ་བོད་མི་སྟོང་ཚོ་མང་པོ་བཅན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་ཡོད་པ་རེད། འགྲོ་བ་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ང་ཚོས་བོད་མི་དེ་རྣམས་སྣེ་ལེན་བྱས་ཏེ་བལྟ་སྐྱོང་གང་ཐུབ་ཞུ་རྒྱུའི་འབད་བརྩོན་ཞུས་ཡོད།" ཅེས་ལྡི་ལི་བོད་ཁང་གི་མཛད་སྒོ་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་བ་ཇི་བཞིན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཡིག་གི་འབྲེལ་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིས་ཆགས་ཁག་དང་སློབ་གྲྭ། དེ་བཞིན་དགོན་སྡེ་ཁག་བཅས་མེད་པ་ནས་ཡོད་པ་དང་། ཡོད་པ་འཕེལ་རྒྱས་དང་དེང་རབས་ཅན་ལ་ཁ་ཕྱོགས་ཐུབ་པའི་གདེང་ཚོད་དང་ཡིད་ཆེས་ཡོང་བར་ཕན་ནུས་མངོན་སུམ་ཐོན་ཡོད།

དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། "ཉམ་ཐག་ཚོ་སྒྲ་བརྙན་བཟོ་རྒྱུ་དང་དཔལ་འབྱོར་མཉམ་འབྲེལ་བྱེད་པ་ནི་ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར་གཉིས་ཀ་བརྙན་པོར་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བའི་རྣམ་དབྱེད་ཅན་གྱི་སྲིད་ཇུས་ཤིག་ཡིན།" ཞེས་བཀའ་སློབ་ཀྱང་ཕེབས་སྩོང་། དེ་དག་ལས་གཙོ་བོ་བྲིས་པའི་མདུན་ལམ་གལ་ཆེ་བར་མཐོང་ཏེ་སློབ་གསོའི་ལས་དོན་ལ་ཐུགས་ཁུར་གནང་བ་ཇི་བཞིན་གྲུབ་འབྲས་ཀྱང་ཐོན་ཡོད་པ་རེད།

འོ་ན་བཀའ་ཡིག་གི་ཕན་འབྲས་གླེང་དུས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གནས་སྟངས་འདི་མ་གླེང་རང་གླེང་ཆགས་ཡོད། དེ་ཡང་༡༩༦༠ ཟླ་༣ ཚེས་༡༩ རྒྱ་གར་ནང་བོད་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཐོག་མ་དེ་མ་སུ་རིར་བཙུགས་པ་ནས་བཟུང་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་གྲངས་འབོར་དང་སློབ་ཕྲུག་སྐྱིད་བསྡིངས་ཀྱི་གྲངས་འབོར་ལ་འགྱུར་བ་ཤུགས་ཆེ་བྱུང་། དེའི་རྗེས་ཕོ་བྲང་རྣ་རམ་ས་ལར་སྤོར་རྗེས་༡༩༦༠ཟླ་༥ ཚེས་༡༧ ཉིན་ད་ལྟའི་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭ་སྟེ་རྣ་སྟེང་བུ་གསོ་ཁང་གསར་འཛུགས་གནང་། དེའི་ཚུལ་ཡང་༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱ་གར་དབུས་ཤེས་རིག་བློན་ཆེན་ཊོག་ཊར་ཀེ་ཨེལ་ཤི་རི་མ་ལི་(Dr.k.L.Shrimali)མཆོག་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་ཡིག་ལས། "རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་བོད་མིར་གཟིགས་སྐྱོང་གནང་ཕྱོགས་ཐད་རྒྱ་གར་གནས་སྡོད་བོད་མི་ཚོའི་དོན་ནས་རླབས་ཆེན་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་ཞུ་བཞིན་མཆིས། སྐུ་ཉིད་ནས་བོད་ཕྲུག་ཚོའི་ཆེད་སློབ་གྲྭ་མི་འདྲ་བ་ཁག་གསར་འཛུགས་དང་འབྲེལ། ཉེ་བའི་ཆར་སྐུ་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དོན་ནས་བོད་ཕྲུག་ཁྱིམ་སྡེ་གསར་འཛུགས་ཀྱི་ལས་འཆར་ཐོག་ལ་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་བཞེས་ཀྱིས་ཆོག་མཆན་སྩལ་བ་ནི་ང་ཚོའི་དོན་ནས་བཀའ་དྲིན་བླ་ལྷག་ཏུ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།" ཞེས་ཐུགས་རྗེ་དང་བཀའ་དྲིན་ཞུ།

དེ་རྗེས་༡༩༦༩ལོའི་ཤེས་རིག་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་དབུས་རྒྱ་གར་ཤེས་རིག་ལྷན་ཁང་གི་དྲུང་ཆེ་ནས་༧གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་ཡིག་སྒྲོགས་སྒྲུང་གནང་། བཀའ་ཡིག་ནང་། "ད་རེས་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་རོགས་རམ་བཟང་པོ་ཞིག་གནང་བའི་སྐབས་འདིར་ངོས་ནས་སློབ་སྤྱི་རྣམ་པ་དང་། དགེ་ཆེ་རྣམ་པ། དགེ་རྒན་བཅས་ལ་ཞུ་རྒྱུར། བོད་རིགས་ཕྲུ་གུ་དེ་ཚོར་དེང་སྐབས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་དང་མཐུན་པའི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཐུས་འདིའི་ཐོག་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། ཤེས་རིག་ཀྱང་གོང་འཕེལ་འགྲོ་ཐབས་བྱས་ཏེ་མ་འོངས་པར་ཤེས་ཡོན་ལྡན་པའི་བོད་མི་གོ་ཆོད་ཅིག་ཆགས་ཐུབ་པ་དགོས་ཀྱི་རེད།" ཅེས་སྩལ།

བོད་སློབ་ཚོགས་པ་དང་བོད་ཕྲུག་ཁྱིམ་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་སློབ་ཕྲུག་གི་ཤེས་ཡོན་དང་འཚར་ལོངས་ཐད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཡང་སློབ་ལོ་ལས་བརྒལ་བའི་སྒོར་ནས་ཀྱང་། རྒྱ་གར་དབུས་ཤེས་རིག་བློན་ཆེན་ཊོག་ཊར་ཀེ་ཨེལ་མ་ལི་(Dr.k.L.Mali) མཆོག་ལ་སླར་ཡང་བཀའ་ཡིག་སྩལ་དོན།

"ད་ཆ་དཀའ་ངལ་གཞན་ཞིག་བསལ་རྒྱུ་ལྷག་བསྡད་པའི་ཐོག་ལ་གདོང་ལན་གནད་སྨིན་ཞིག་བྱ་དགོས་ཀྱི་འདུག །སྤྱིར་བཏང་སློབ་གྲྭར་འགྲོ་བའི་རང་ལོའི་ཚད་གཞི་ལས་བརྒལ་བའི་སློབ་ཕྲུག་ཁག་དང་། རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་མི་ཚེ་དོན་དང་ལྡན་པ་སྐྱེལ་ཐབས་ལ་མཁོ་བའི་ཤེས་ཡོན་དང་། རིག་རྩལ་གང་ཡང་མེད་པའི་སློབ་ཕྲུག་དེ་དག་གི་ཐོག་ལ་ངོས་རང་སེམས་ཁྲལ་ཏ་ཙང་ཆེན་པོ་འདུག །མང་པོ་ཞིག་ནི་བློ་རིག་བཀྲ་ཞིང་གལ་ཏེ་གོ་སྐབས་ཞིག་སྤྲད་པ་ཡིན་ན་སློབ་སྦྱོང་མཐར་འཁྱོལ་ཡོང་ངེས་དང་། བློ་རིག་དམན་པའི་རིགས་ལ་མ་མཐར་ཡང་ཁེ་ཕན་ལྡན་པའི་ལག་ཤེས་སྦྱོར་བརྡར་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་དགོས། སློབ་གྲྭ་ཁག་ཚང་མའི་ནང་དུ་ཆ་འགྲོ་བཞིན་པའི་རིག་པ་སྐྱོ་བའི་སློབ་ཕྲུག་རྣན་པའི་གྲས་ལའང་ཁེ་ཕན་ལྡན་པའི་ལག་ཤེས་སྦྱོང་བརྡར་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་འོས་པ་ཡིན།" ཞེས་སྨྲས་ཏེ་བོད་པའི་བྱིས་པ་ཞིག་ཡིན་གཤིས་བོད་པའི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གནས་གཅིག་པུ་མ་ཡིན་པར་ཕྱིའི་སྐད་ཡིག་སོགས་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་ལག་ཤེས། བཟོ་ལས་སོགས་ཀྱང་བོད་རང་གི་སྲོལ་རྒྱུན་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དེང་རབས་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་ཐོག་རང་གཞན་གཉིས་ཕན་གྱི་ལས་ལ་དགོངས་པ་ཟབ་བཞེས་བསྐྱངས་མཐར། རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་ཁུལ་ལ་གདན་ཉིན་སློབ་གྲྭ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་བསྡོམས་པས་༡༠ དང་། དེ་དག་ཁོངས་སློབ་ཕྲུག་ཕོ་མོའི་གྲངས་འབོར་༢༡༧༤༦རེད།[1] (༢༠༠༨ལོའི་རེའུ་མིག) འདི་ལྟ་བུ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འབྱུང་རྩ་ནི་༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་བཀའ་ཡིག་དང་འབྲེལ་བའི་རེ་སྐུལ་ལན་མང་ཞུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནེ་རུ་དང་ཨིན་ཧྲར་གན་དི། ཨེམ་སི་ཙག་སོགས་རྒྱ་གར་གྱི་དཔོན་རིགས་དག་གིས་མཐུན་རྐྱེན་དང་རོགས་རམ་ལས་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན།

གཞན་ཡང་གཞིས་ཆགས་འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་ཐད་ནས་༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྐུ་ཞབས་ཤར་མ་སོ་ནམ་གྲོང་གསེབ་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་པའི་འགན་འཁུར་ལས་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་གླེང་ལས་མངོན་ཡོང་སྟེ། རྒྱ་གར་ཕྱི་སྲིད་ལས་ཁུངས་ནས་རོགས་རམ་ཁས་བླངས་པ་དང་། ༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ས་ཆ་གནམ་གཤིས་དྲོད་གྲང་སྙོམས་ས་ཞིག་ལ་བཀོད་སྒྲིག་ཞུ་སྐབས་སུ་༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་

1 ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་མ་ལག་དང་བཅས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་དྲངས།

ཆེས་"ལམ་སང་ད་ལྟ་ང་ཚོར་ཁ་ཚ་དགོས་གལ་ཆེ་བ་ག་རེ་ཡིན་ཟེར་ན། བོད་མི་ཏ་ཅང་མང་པོ་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་དང་འབྱོར་བཞིན་འབྱོར་རྒྱུ་དེ་ཚོ་གནས་ཆགས་ཡུལ་ས་ཆ་དགོས་པ་དེ་རེད། ངོས་དང་། ངོས་ཀྱི་འཁོར་བཅས་དགུན་དུས་ཡིན་ཡང་མ་སྒུ་རིར་མ་འགྲིགས་པ་མི་འདུག" ཅེས་བཀའ་སྩལ། གཞིས་ཆགས་ལས་དོན་འདི་འགོར་འགྱངས་བྱེད་མི་ཉན་པར་དགོངས་ཏེ། ཞུ་སྐུལ་གནང་དགོས་སར་ཞུ་སྐུལ་དང་། བཀའ་གྲོས་དགོས་སར་བཀའ་གྲོས། མཇལ་འཕྲད་གནང་དགོས་སར་མཇལ་འཕྲད་སོགས་ཀྱིས་སྐུ་ངལ་ལྡོད་བཞུགས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཏ་ལམ་མེད་ཚོད་དུ་གནས།

དེ་ཡང་༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་ལ་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཚུགས་ཡུལ་གྱི་ས་ཆའི་ཐད་ལ་ཞུ་སྐུལ་བྱས་པ་ལྟར། ལྷོ་ཕྱོགས་མངའ་སྡེ་བློན་ཆེན་སྐུ་ཞབས་ནྣ་ཅ་ལིན་ཀ་པ་མཆོག་དང་མེ་སོར་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ས་ཆ་གཡར་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་ཐོབ་པས་སྤྲེལ་ཀོལ་ས་གནས་སུ་གཞིས་ཆགས་འཛུགས་རྒྱུའི་གཏན་འཁེལ་བྱུང་། སྲིད་བློན་ནེ་རུ་དང་བཀའ་བསྡུར་གནང་བ་ཇི་བཞིན་སྲིད་བློན་མཆོག་ནས་ཀྲུང་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱིས་ཕྱག་ཡིག་གནང་བར་བརྟེན། ས་གནས་དེར་བོད་མི་སུམ་སྟོང་ལེན་རྒྱུའི་སྐལ་བ་བྱུང་བ་དང་། དགོས་མཁོ་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་འགྲོ་གྲོན་ཧིན་སྒོར་༣༢༦༨༦༠༠ ལྷག་གི་ཚོག་མཆན་ཐོབ། དེ་རྗེས་༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་༡༩༥༨ ཟླ་༡༠ ཚེས་༥ ཉིན་མ་ཡི་སོར་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་(Chief Minister, Mysore) འཛི་ཀའུལ་(M.G.Kaul) མཆོག་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་ཡིག་ལས། "བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་ཚོའི་བདེ་སྡུག་ཐོག་སྐུ་ཉིད་ནས་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱིས་ངོས་ལ་རོགས་རམ་ཅི་ཐུབ་གནང་རྒྱུའི་དགོངས་བཞེས་ཡོད་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་གི་ཡོད།" ཅེས་ཞུ་ཡིག་སྩལ།

རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་མེ་སོར་ཁུལ་སྤྲེལ་ཀོལ་ལུགས་ཟུང་བསམ་གྲུབ་གླིང་གསར་འཛུགས་དང་འབྲེལ། རིམ་བཞིན་མོན་རྟོ་འདོད་རྒུ་གླིང་། ཧོན་སུར་རབ་རྒྱས་གླིང་། ཀོ་ལི་སྒར་དོན་ལྡན་གླིང་། ཨོ་རི་ས་ཕུན་ཚོགས་གླིང་། མན་སྒུར་ཕན་བདེ་གླིང་། རྣནྡ་ར་ནོར་རྒྱས་གླིང་། བལ་ཡུལ་དང་འབྲུག་བཅས་ནས་རིམ་གྱི་ས་ཁང་གི་མཐུན་རྐྱེན་དང་། ས་ཞིང་འདེབས་ལས། འཕྲུལ་ཆས་སོགས་

བྱུང་བ་དང་། དེར་སློབ་གྲྭ་དང་སྨན་ཁང་། རྒན་གསོ་ཁང་། ལྷ་ཁང་། དེ་དང་བསྟུན་ནས་འཚོ་བའི་ཆ་རྐྱེན་ཇི་ལེགས་སུ་སོང་བ་བཀའི་ཐེབས་གསལ་དུ། ཁ་ན་ཀྲ་ཀ་མངའ་སྡེ་ནི་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ས་ཆ་ཐོག་མར་སྤྲད་མཁན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

གོང་གསལ་ལྟར་གཞིས་ཆགས་ཁག་རེ་རེའི་འཛུགས་སྐྲུན་དང་མཐུན་རྐྱེན་ཆེད་སྐྱབས་འཛུགས་དང་ཞུ་སྐུལ་རིམ་པར་གནང་བའི་མཐུ་ལས་གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་འཚོ་རྟེན་དང་། མཉམ་ལས་སོགས་རིམ་པས་ཡར་རྒྱས་སུ་ཕྱིན། གཞིས་ཆགས་ཁག་མ་འདྲ་བ་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་ནང་བསྐྲུམས་པའི་༨༡བྱུང་བ་དང་ད་ལྟའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདི་བྱུང་བ་རེད།

དེ་བཞིན་༡༩༥༩ ལོར་༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་གཙོས་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་བླ་མ་དང་དགེ་བཤེས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་བ་དང་། དཀའ་ངལ་ཁྱད་བསད་ཀྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཐོག་མར་སྦག་ས་ཆོས་སྒར་བཏབ་པ་རེད། སྦག་ས་ཆོས་སྒར་དུ་དགེ་འདུན་པ་༡༥༠༠ཙམ་དང་དེ་མིན་ཁ་འཐོར་དུ་གནས་པ་རྣམས་དང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༦༠ ནས་རིམ་པས་དགའ་ལྡན་དང་འབྲས་སྤུངས། རྙིང་མ། ས་སྐྱས་གཙོས་དགེ་འདུན་ཁག་ལྔ་ཕྱོགས་སུ་གཏོང་གནང་གིས། ས་སྐལ་རྣམས་མཆོད་ཐེབས་སུ་སྩལ་ཞིང་། འཚོ་རྟེན་རང་ཁུར་ཐོག་འཛིན་སྐྱོང་གི་དབུ་ཚུགས་པ་རེད། རིམ་བཞིན་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞི་དང་གཡུང་དྲུང་བོན་དང་བཅས་ཡར་རྒྱས་ཀྱིས་དེང་རབ་བྱུང་ཚུར་སྒྲིག་གི་སྡེ་དང་གོས་དཀར་ལྕང་ལོའི་སྡེ་བཅས་དེབ་འགོད་ཟིན་པ་གྲངས་༢༨༢དང་། གྲྭ་བཙུན་འདུས་པ་ཞལ་གྲངས་༣༩༤༦༩བཞུགས།[1]

འདི་དག་ནི། ༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་བཙན་བྱོལ་དུ་ཐེབས་པ་ནས་བཀའ་ཡིག་གིས་འབྲེལ་ལམ་ཐོག་མགོ་སྲིད་བློན་དང་མངའ་སྡེ་བློན་ཆེན་ནས་ཤེས་རིག་དང་ཁྱིམ་ཡུག་ཚུན་གྱི་ལས་བྱ་བ་དག་ལ་ཞུ་སྐུལ་རིམ་པར་གནང་ཞིང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་གཞུང་དམངས་གཉིས་ནས་ཀྱང་གུས་བརྩི་དང་ཆེ་མཐོང་ད་ལྟ་བར་དུ་གནང་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། ཨིན་རྡར་སྒན་དྷི་ཡི་བཀའ་ལན་ཞིག་ཏུ། "གོང་ས་མཆོག་གིས་ཤེས་བརྗོད་ཀྱིས་བཀྲུན་པའི་བཀའ་ཡིག་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ང་རང་ལ་རྟག་ཏུ་ནུས་

1 བཙན་བྱོལ་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་ལས་དྲངས།

ཞུགས་ཤིག་འབྱིན་གྱི་འདུག” ཅེས་རྩ་ཆེན་གནང་བ་དང་། ཆེ་མཐོང་གི་གཟེངས་སྐྱེས་དང་བཅས་བསྟོད་བསྔགས་ཀྱང་ཕུལ།

མདོར་ན། ཉེ་བའི་ཆར་རྒྱལ་ས་ལྷེ་ལི་ནས་རྒྱ་གར་མཐོ་རིམ་མི་སྣ་མང་པོ་མཉམ་འཛོམས་ཐོག་༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་ཆེ་བསྟོད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཞུ་བ་ནི་དམིགས་བསལ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། འདིར་དཔེ་མཚོན་འགའ་དྲངས་ན། རྒྱ་གར་སྲིད་བློན་ཟུར་བ་མན་མོ་ཧན་སིང་གིས། “ཁྱེད་ཀྱིས་ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ཞི་བདེ་དང་འཆམ་མཐུན། བཟོད་སྒོམ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུར་བྱིན་རླབས་སྩོལ་རོགས། ཁྱེད་ནི་རྒྱ་གར་མི་མང་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན། ང་ཚོའི་ཕྱུགས་བསམ་ད་དུང་མངོན་འགྱུར་ཐུབ་མེད། ང་ཚོའི་ཕྱུགས་འདུན་དེང་གི་ཚན་རིག་དང་བཟང་སྤྱོད་བཅས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་ཡུལ་གྲུ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་དེ་ཡིན་སྟབས། ཁྱེད་ཀྱིས་ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་ཕྱུགས་བསམ་འགྲུབ་རྒྱུར་ལམ་སྟོན་གནང་རོགས་ཞུ་བཞིན་ཡོད།” ཅེས་དང་། བློན་ཆེན་ཟུར་བ་རམ་ཧི་ཐ་མ་ནིས། “ང་ཚོས་བློ་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ཁོང་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་གྱི་ཐོབ་ཐང་དང་། བསྙེན་བཀུར། ཆེ་མཐོང་བཅས་ཞུས་པ་དེ་ནི་ཏ་ཅང་འོས་པ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་།” ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དག་གིས་གང་མཚོན་ཐུབ་ཟེར་ན། རྒྱ་གར་བས་ཆེ་མཐོང་དེ་ནི་དགོས་པ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཐོག་ནས་ཞུ་བཞིན་པ་དང་། ཁོ་པ་ཚོར་ཁེ་ཕན་མང་པོ་བྱུང་བའང་བསྙོན་དུ་མེད་པས་རེད། ང་ཚོས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་རྒྱ་གར་ཟེར་བ་དང་ཁོ་པ་ཚོས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཟེར་བ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་དྲང་སྙོམས་ཀྱི་དེང་གི་སྤྱོད་བཟང་ཞིག་གོ།

བཀའ་ཡིག་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱི་རྒྱལ་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གི་མཐུན་རྐྱེན་གནང་བའི་ཚུལ།

ཕྱི་ནང་གི་གནོན་ཤུགས་སོགས་ལ་མ་བལྟོས་པར་བདེན་དོན་ཁོ་ནར་གཙིགས་སུ་བཟུང་ནས། བཙན་བྱོལ་དུ་སྤྱོད་རིང་སྲ་བརྟན་ཞིག་ཡོང་བར་དམིགས་ཏེ། ཕྱི་ལོ་༡༩༨༧ནས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཕེབས་འགྲོ་བརྩམས་ཤིང་། རིམ་གྱིས་ཨ་རི་དང་ཡོ་རོབ་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོར་ཕེབས། བྱམས་བརྩེས་དྲངས་པའི་བཀའ་སློབ་རེ་རེ་ནི། གཞན་སེམས་འགུལ་བར་བྱེད་པའི་ལྡེ་མིག་ལྟ་བུ་ཆགས་པས། ༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བོད་མིའི་བདེ་སྡུག་གཉིས་གཞི་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་དང་།

རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ངོ་ཤེས་པ་ནས་བོད་དོན་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ངོ་ཤེས་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཁོང་གི་བྱམས་བརྩེས་བྲངས་པའི་གསུང་ཚིག་རེ་རེ་དང་། བྱམས་བརྩེའི་འཛུམ་དཀར་རེ་རེ། ཁོང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་གསུང་ལ་ཡིད་གཏད་ན་སེམས་ལ་ཞི་བདེ་དང་བག་ཕེབས་པའི་སྣང་བ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་མ་སྐྱུལ་དང་བླངས་ཐོག་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཆུང་དང་ཚོགས་པ་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་ཆེ་བསྟོད་ཀྱིས་གུས་བརྩི་དང་མཚན་མཐོང་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འཛམ་གླིང་ཐོག་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཞི་བདེ་དང་བྱམས་བརྩེ། སྙིང་རྗེ་སོགས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཅོད་མེད་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཆགས་ཡོད།

དེ་བཞིན་ཨ་རི་དང་ཡོ་རོབ་སོགས་ནས་རོགས་སྐྱོར་ཚོགས་པ་དང་མི་སྒེར་བ་ཡང་མང་དུ་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཐེབས་རྩ་ཁང་དང་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་། བོད་དོན་ཚོགས་པ་ཟེར་བའི་ཚོགས་པ་དང་རྩ་འཛུགས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་མང་པོའི་ནང་བྱུང་འདུག དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ཏུ་ཐེབས་སྐབས་ཐེབས་བསུ་དང་ཐེབས་སྐྱེལ་ཞུ་བའི་རྣམ་པ་ནི་སྣན་ངག་གི་ལམ་ནས་ཀྱང་མཚོན་པར་མི་ནུས་ཤིང་། ཆེན་པོ་རློམ་པ་དག་གི་སེམས་པའི་རྒྱ་ལས་ཡོངས་སུ་འགོངས་པས། ད་ལྟ་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་སྐབས་དང་དཔུང་དུ་གྱུར་པ་ནི་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ཟེར་ཀྱང་ཚོག་གོ།

དེ་བཞིན་ལོ་རབས་དྲུག་ཅུ་ནས་བཟུང་བོད་ཕྱུག་མང་པོ་སློབ་སྦྱོང་ཆེད་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ལེན་འགོ་ཚུགས། དཀའ་ངལ་དང་ཉམ་ཐག་གི་རོགས་རམ་ནི་རོགས་རམ་གྱི་མཆོག་གོ་ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ཇི་བཞིན། སུད་སི་དང་ཉི་ཧོང་། ནུབ་འཇར་མན། ཁ་ཊ་ཏ། ཨ་རི་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོས་རོགས་རམ་གྱིས་ཕྱུག་ཟུང་དྲོན་མོ་བསྐྱངས། ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་ཏུ་བཀའ་ཡིག་ཐེབས་དགོས་པའི་གནད་འགག་ཅིག་སྐབས་དེར་འབྱུག་དང་བལ་ཡུལ་ནང་དཀའ་ངལ་འདྲ་མིན་ཐོན་པར་བརྟེན་ཨ་རི་དང་ཁ་ན་ཊ་སོགས་ལ་བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་དུ་ལེན་པའི་ཞུ་སྐུལ་སྣུལ། ༡༩༨༩ལོར་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་ཅ་རལ་སེ་རོ་སེ་(Hon.Charles Rose, House of Representative) མཆོག་ནས་འབྲུག་སྟོད་བོད་མི་བཞི་སྟོང་ཨ་རིར་བཞེས་གནང་ཡོང་བའི་

རེ་སྐྱུལ་བཀའ་ཡིག་ཕེབས་གསལ། "སྐུ་ཉིད་ནས་བོད་མིའི་ཐབས་སྐྱོའི་གནས་སྟངས་ཐོག་ཐུགས་ཁུར་དང་། གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་གནང་བར་ངོས་རང་ལ་བློ་སྤོབས་ཤིག་སྟེད་པར་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་སྔ་མཇལ་འཕྲད་སྐབས་བཀའ་མོལ་བྱུང་དོན་བཞིན་བོད་མིའི་ཐབས་སྐྱོའི་གནས་སྟངས་འདི་འདྲའི་སྐབས་ང་ཚོར་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་གནང་མཁན་ཚང་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་རྣམ་འགྱུར་མངོན་པར་བྱ་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

འབྲུག་ཏུ་གནས་སྡོད་བོད་མི་ཚོར་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་གལ་སྲིད་གཞིས་སྤོས་སུ་ཁས་མ་བླངས་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ཁོང་རྣམས་མགྱོགས་མྱུར་བོད་དུ་ཕྱིར་སྐྲོད་གཏོང་རྒྱུ་གསལ་བ་བཞིན། བོད་མི་དེ་ཚོའི་ཐོག་དགོངས་བཞེས་གནང་ཐབས་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ངོས་ནས་ཀྱང་ཡི་རངས་བསྟུགས་བརྗོད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།" ཞེས་སྨྲུལ།

སྐབས་དེར་ཕྱི་རྒྱལ་བས་དེ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་སྐྱབས་བཅོལ་གྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་དང་། ཕྱོགས་གཉིས་ནས་བོད་པའི་ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་དེ་ནུབ་ཕྱོགས་ཁག་ཏུ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བར་དགོངས་པ་སོགས་གང་ལྟར་བལ་ཡུལ་དང་འབྲུག །རྒྱ་གར་བཅས་ནས་བོད་མི་གང་འཚམས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་བླངས་པས་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཡང་རིམ་བཞིན་སེལ་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

གོང་གསལ་བོད་མི་རྣམས་དཀའ་སྡུག་གཉན་འཕྲང་གི་སྐབས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱིས་ཐབས་ལམ་ཡོད་རྒུ་རྩལ་སྤྲུགས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་དབུ་ཁྲིད་དང་། ཚབ་སྲིད་མི་སྣ། ཚོང་ལས་སྟེ་ཁག །ཆོས་ལུགས་དབུ་ཁྲིད་བཅས་ཕྱོགས་སོ་སོར་ཞུ་སྐྱུལ་བཀའ་ཡིག་སྨྲུལ་བའི་འབྲས་བུར། ད་ལྟ་མིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བཙན་བྱོལ་བ་མང་པོའི་ཁྲོད་ནས་རང་རེ་ནི་མི་སློན་རང་སྐྱིད་ཀྱི་དཔལ་ལ་རོལ་བཞིན་པ་འདི་ལགས།

འཕྲོས་ཞོར་དུ་བཀའ་ཡིག་དང་འབྲེལ་དད་པ་དམ་ཚིག་གིས་བཅིངས་པའི་༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་གླིང་བ་དང་ཕྱི་རྒྱལ་བས་མཛོད་ཚུལ་གྱི་༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་གླིང་བ།

གཅིག བོད་དང་བོད་ཀྱི་འདབས་འབྲེལ་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་ཧི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་སོགས་ལ་བལྟས་ནས་བཤད་དགོས་པ་ཞིག་དང་ལྷག་པར་དུ་ནང་ཆོས་རིག་གནས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་ནས་གླེང་དགོས་

པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། བླ་མ་མེད་པའི་གོང་རོལ་ན།། སངས་རྒྱས་བྱ་བའི་མིང་ཡང་མེད།། གསུངས་པ་བཞིན། བླ་མ་ནི་ནང་ཆོས་རིག་གནས་ཀྱི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། གལ་སྲིད་ནང་ཆོས་རིག་གནས་འདི་མེད་ན། བླ་མ་དང་དད་པ་དམ་ཚིག་ཟེར་བ་ཡོང་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད། དེའི་ཕྱིར་ན་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བོད་མིའི་འབྲེལ་བ་འདི་ཤེས་དགོས་པ་དང་། བོད་གངས་ཅན་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བའང་ཤེས་དགོས།

བོད་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདུལ་ཞིང་ཡིན་ཟེར་བ་འདི་གནའ་ནས་ད་ལྟ་བར་དུ་ཡིག་དག་གཉིས་ནས་བརྒྱུད་འོང་བ་རེད། དེ་ཡང་ལུང་བསྟན་དང་རྟགས་མཚན། རིག་གཞུང་བཅས་ལ་གཞིར་བཞག་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ལས། ཆོས་པས་དག་སྣང་ཁོ་ནས་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། རྨོངས་དད་པས་ཙུར་གྱིས་བཟོད་པ་ཞིག་དེ་བས་མི་སེམས་སོ།།

དེས་ན་ནང་ཆོས་ཉམས་ལེན་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་དང་གནས་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་ལས་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བསམ་བློ་ལྟ་བ་དང་ནང་པའི་འགྲོ་སྟངས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་པ་གཉིས་མི་འདྲ་ས་མང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཡིན་ནའང་དད་པ་དམ་ཚིག་གིས་སྙེག་པའམ་རེ་བའི་༄རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ནམ་ཡང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་མི་ཡི་རྣམ་པར་རོལ་བར་ངོས་འཛིན་པ་འདི། མ་ཤེས་པ་དང་རྨོངས་པ་རེད་ཟེར་ན་འགྲིག་གི་མི་འདུག །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ནང་ཆོས་རིག་གནས་ནི་ལུང་དང་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་སྤྱི་སེམས་ཁྱད་པར་གྱི་ལྟ་བ་ཞིག་དང་། རིག་པའི་ལམ་ནས་ཀྱང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱ་ཆེར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བསྟན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་དང་། མ་ཟད་ལས་རྒྱུ་འབྲས་དང་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་སོགས་ཁས་ལེན་པས་ན། དད་པ་དམ་ཚིག་གི་འབྲེལ་བ་འདི་བོད་མི་རིགས་གཙོ་བྱས་གལ་ཆེ་བ་ཆགས་ཡོད། ཆོས་འབྲེལ་ཞིག་བྱུང་ནའང་དད་པ་དམ་ཚིག་ཅན་ལ་བྱིན་རླབས་ཆེ་རབས་དང་། ཕན་ཐོགས་འབྱུང་བཞིན་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་སློབ་རབ་དང་རིམ་པ་ཐེབས་ཡོད།

དེ་བཞིན་བཅའ་ཁྲིམས་ལ་«བཅའ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེ་»ཟེར་བའི་མིང་བཏགས་པ་འདི་བོད་མི་རྣམས་དད་པ་དམ་ཚིག་འདི་གལ་ཆེ་བ་དང་རྩ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་མཚོན་ཡོད་ལ། དེའི་ནང་དུ་༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་བོད་མིའི་ངོ་བོ་དང་དེའི་ཆིག་སྒྲིལ་གྱི་མཚོན་རྟགས། བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་རང་དབང་ལྡན་པའི་མགྲིན་ཚབ་པ་ཞེས་བཀོད་ཡོད། ནང་ཆོས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་དང་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ཆོས་སོགས་དགེ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆ་ནས་མིང་བཏགས་པའང་དམ་ཚིག་དང་མཐུན་པ་ཡིན།

བླ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་པའང་བླ་མ་རྩ་ཆེ་བ་མཚོན་པས་ན་སློབ་མའི་དད་པ་དམ་ཚིག་གཙང་མ་ཞིག་དགོས་པ་སྨོས་ཅི་དགོས། གལ་སྲིད་དམ་ཚིག་ལ་ལྷད་ཡོད་ན་བླ་མར་གནོད་པ་ནི་དབང་དང་མན་ངག་གནང་བའི་སྐབས་སུ་༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་ཡང་ཡང་གསུང་གི་ཡོད།

བསྒོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་འདེབས་སྐབས་ཀྱང་དད་པ་དམ་ཚིག་གཙང་མ་ཞིག་དགོས་པར་དམངས་ཁྲོད་གཏམ་དཔེ་ལས་"དད་པའི་ཨ་ལུང་ཡོད་ན།། འདྲེན་པའི་ལྕགས་ཀྱུ་ལེ་ཡོད།།" ཟེར་བ་ལྟར། འདིས་རྒྱབ་ན་དད་པ་དམ་ཚིག་མེད་ན་བླ་མ་ལ་རྟོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་འདྲེན་པའི་སྐབས་སུ་མཐུ་དང་ནུས་པ་དེ་ཕ་རོལ་པོ་ལ་ཕན་མི་ཐོགས་པར་གསུངས་པའང་གོ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡོད།

གོང་ནས་དཔེ་མཚོན་དང་བཅས་བླ་མ་དང་དད་པ་དམ་ཚིག་གི་སྐོར་གལ་ཆེན་ཡིན་ཚུལ་དེ་དག་རིག་གནས་རྒྱབ་ལྗོངས་དང་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་དང་འབྲེལ་བ་ཅི་རིགས་ཐོག་གླེང་བ་ལས། རྫོངས་ཞེན་ཞིག་ཡིན་པ་གཏན་ནས་སྲུབ་ཐབས་མེད། "ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་ཡོད་མེད་གང་ལྟར་ཡང་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་མཁན་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཞིག་གི་ངོས་ནས་༧སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་གལ་ཆེའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་སྐོར་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡང་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་རེད།"[1] ཅེས་གསུངས་པའང་ཤིན་ཏུ་རྣད་པའི་ལེགས་བཤད་དུ་འཁུམས་སོ།།

མདོར་ན། བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་སྣོད་བཅུད་སླར་གསོ་རྒྱུན་འཛིན་ཡོང་ཆེད། མ་འོངས་སྔོན་གཟིགས་ཀྱིས་ཚུལ་དུ་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་བདག་གིར་བཞེས་ནས། བོད་བསྟན་པ་

1 བྱམས་བརྩེ་དང་དྲང་བདེན་གྱི་བླ་སྒོག་ལས་དྲངས།

ཆབ་སྲིད་དེ་དེང་གི་མང་གཙོའི་ཡང་དག་པའི་བགྲོད་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་ལམ་སྟོན་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པ་རེད། ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་འདི་མ་ཚོར་བར་བལྟ་སྟངས་གཞན་ཞིག་ཏུ་བལྟ་དགོས་ཟེར་བ་ནི་གཞན་གྱི་རིག་གནས་ཀྱི་ཤུགས་རྐྱེན་དང་རང་གི་རིག་གནས་ལ་བག་ཆགས་ཆུང་བས་ཡིན་པ་ལས། སྔོན་ཐོན་པ་དང་འཛམ་གླིང་མཐོང་མཁན་ཞིག་དེ་བས་རེད་མི་འདོད།

བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་ནང་དུ་༄རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་འབྲེལ་མེད་མཁན་ཧ་ལམ་མེད་ལ། དབང་ལུང་མན་ངག་སོགས་འཐོབ་མེད་མཁན་ཀྱང་མེད་ཟེར་ཀྱང་རྫུན་དུ་མི་འགྱུར་བས། ང་ཚོ་འབྲེལ་བ་འདི་ཕར་དེད་ན་དད་པ་དམ་ཚིག་གིས་བཅིངས་པའི་གོང་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་གོང་ནས་དྲངས་ཟིན་སོང་། བོད་མི་གཙོས་ནང་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་མིག་ལམ་དུ་༄རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཟེར་ན་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡིན་ལ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཟེར་ན་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་ཡོད།

གཉིས། ནུབ་ཕྱོགས་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ནས་ཐོན་པའི་ཆེ་བསྟོད་ཀྱི་རྟགས་མ་དང་དཔྱད་གླེང་། ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ། བཙར་འདྲི་སོགས་ལ་བལྟས་ནས་བཤད་དགོས་པ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་བའི་མིག་ནང་དུ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་གྲྭ་བ་དཀྱུས་མ་ཞིག་དང་། གཞུང་ལུགས་དང་ཉམས་ལེན་སོགས་མཁས་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་ཞིག །ཡང་ན་ནང་པའི་དབུ་ཁྲིད་ཅིག །དེ་མིན་༄རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རྩོམ་བོད་སྐད་སྐད་ཡོད་པའི་དེབ་༡༠༨ ཙམ། ཉིན་སྐད་ཐོག་དེབ་གྲངས་༩ དབྱིན་སྐད་ཐོག་༡༧༤ རྒྱ་སྐད་ཐོག་༧༨ འཇར་མན་སྐད་ཐོག་༨༣ ཧྥ་རན་སི་སྐད་ཐོག་༩༤ སི་པན་སྐད་ཐོག་༢༢ ཉི་ཧོང་སྐད་ཐོག་༢༢ ཧོ་ལན་ཊེ་སྐད་ཐོག་༣༩ ཨི་ཏ་ལི་སྐད་ཐོག་༢༠ ཀོ་རི་ཡ་སྐད་ཐོག་༡༩ ཁྱོན་བསྡོམས་༨༠༩ འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ནང་ཐོན་པ་རེད།[1] གསུང་རྩོམ་གྱི་གླེགས་བམ་ལས་བྱམས་བརྩེས་དྲངས་པའི་གསུང་ཚིག་རེ་རེ་ནི་སྙོམ་པའི་གདུང་བའི་སྐབས་ཀྱི་དྭངས་གཙང་ལྷད་མེད་ཀྱི་ཆུ་མིག་ཅིག་དང་འདྲ་སྟེ། ཁོང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་གསུང་ལ་ཡིད་གཏད་ན་སེམས་ལ་ཞི་བདེ་དང་བག་ཕེབས་པའི་སྣང་བ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ

1 གསུང་རྩོམ་འཚོལ་ཞིབ་པས་མཁོ་འདོན་གནང་།

མ་སྐྱུལ་དང་བླངས་ཐོག་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཆུང་དང་ཚོགས་པ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ནས་ཆེ་བསྟོད་ཀྱིས་གུས་བཀྲི་དང་མཚན་མཐོང་སྦྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འཛམ་གླིང་ཐོག་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཞི་བདེ་དང་བྱམས་བརྩེ། སྙིང་རྗེ་སོགས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ནི་རྩོད་མེད་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཡོད།

གཟེངས་རྟགས་ཐོག་མ་དེ་༡༩༥༨མཁས་དབང་ཕྱག་ཕྱིར། རྣ་ན་ར་སི་ཧིན་རྡུའི་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ནས་ཕུལ་བ་དེ་ནས་ཞི་བདེ་གཟེངས་རྟགས་དང་ཨ་རི་གསེར་གྱི་གཟེངས་རྟགས་སོགས་ད་ལྟ་བར་དུ་རོབ་རྩིས་ལྟར་ན་རྟགས་མ་ཁོ་ན་༡༨༥ལྷག་དང་། གཟེངས་སྐྱེས་དང་ཕྱག་འཕྱིར་ཆེ་མཐོང་གི་མཚན་བསྟོད་ཀྱང་དེ་ལས་མང་ངོ༎[1] ད་ལྟ་ཕྱིར་བལྟས་ཤིག་བྱས་པ་ཡིན་ན་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་༦༠ ལྷག་ལ་ཕེབས་སྐྱོང་བ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྟེང་གི་མི་སྣ་གྲགས་ཅན་༣༠༠ལྷག་ལ་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྐྱོང་བ་ནི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ཡང་དག་པ་ཞིག་དང་བདེན་ཐུབ་ཀྱི་ནུས་པ་ཆེ་དྲགས་པས་རེད། ད་དུང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཚམས་ལས་བརྒལ་བའི་ལྟ་དགོངས་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཚན་རིག་གི་མཉམ་དུ་ཁ་ཐོགས་ཐུབ་པའི་བོད་བརྒྱུད་ནང་ཆོས་ནང་དུའང་། ནང་པའི་ཚན་རིག་ཅེས་དབྱེ་བ་གསལ་པོ་བཀར་ཡོད།

"ཕྱི་དངོས་པོ་རྫི་ཙམ་སྙིང་རྗེ་པོ་དང་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་ཡིན་ནའང་ང་ཚོར་བྱམས་བརྩེའི་ཚོར་བ་སྤྲིན་མི་ཐུབ་ང་ཚོའི་ངོ་བོ་དང་བདེན་པའི་ཁྱད་གནད་དེ་ཡུལ་ཅན་སེམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་ཡིན།" ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཕྱིའི་དངོས་པོས་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་ཡོད་ནའང་ནང་སེམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་འདི་ཆོས་ལུགས་ཁོ་ནས་ད་བཟོད་སེམས་ཀྱི་སྟོང་ཆ་དེ་སྐོང་ཐུབ་པར་དགོངས་ཏེ། ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་གི་བཀའ་སློབ་ཀྱང་རབ་དང་རིམ་པ་གནང་ཡོད། འཛམ་གླིང་གི་སྐྱེ་བོ་དུང་ཕྱུར་མང་པོ་བག་ཕེབས་དང་ཞི་བདེ་ལ་ཁ་ཕྱོགས་ཐུབ་པ་ནི་མདོར་དེད་ན་༸རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཁོ་ནས་བྱུང་འདུག་སྙམ་ནའང་ལུང་དང་རིགས་པས་གནོད་པ་མེད་དོ༎

དཔེར་ན། ཨ་རི་སྲིད་འཛིན་ཨོ་རྦ་མས། "ངའི་གྲོགས་པོ་བཟང་པོ་༸དགོངས་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་

1 དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་དྲ་བ་དང་ཝེ་ཁེ་རིག་མཛོད་ལས་དྲངས།

མཆོག་ཡིན། ཁོང་ནི་བྱམས་བརྩེ་ཉམས་ལེན་གནང་མཁན་གྱི་རླབས་ཆེན་དཔེ་མཚོན་ཞིག་ཡིན་ལ། ཁོང་གིས་ང་ཚོར་འགྲོ་བ་མིའི་བྱམས་བརྩེའི་རིན་ཐང་གི་ཆེད་དུ་སྐད་ཆ་ཤོད་རྒྱུའི་སེམས་ཤུགས་སྤྲར་གནང་གི་ཡོད།”[1] ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་བླ་ཆེན་པོབ་མཆོག་གིས་བཀའ་ལན་ཞིག་ཏུ། “ཉེ་བའི་ཆར་སྐུ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་སྐུ་ཞབས་ཕ་ལྷ་བརྒྱུད་ཐུགས་བརྩེའི་གསུང་འཕྲིན་སྟེལ་བ་ནི་ཆེ་བསྟོད་ཀྱི་ངོ་བོ་མཚོན་པ་ཞིག་རེད། ཆོས་ལུགས་མཐུན་བསྒྲིལ་དང་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་སྐོར་ཐུགས་སྣང་དགོངས་ཚུལ་གསུངས་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། གང་ཉིད་ལ་དཀོན་མཆོག་གིས་ཐུགས་རྗེས་སྐྱོལ་ཏེ། སྐུ་གཟུགས་བདེ་ཞིང་། སྐུ་ཚེ་ཡུན་རིང་བརྟན་པའི་སྨོན་འདུན་ཞུ་གི་ཡོད།”[2]ཞེས་ཕུལ། རྒྱ་ནག་གི་མཁས་པ་ཡུང་ལེ་ཞོན་གྱིས། “རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་སྤྱན་རས་གཟིགས་སུ་ལྷ་ཚུལ་འདི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་རིག་གཞུང་སྲོལ་རྒྱུན་བཅས་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་མ་ཟད། ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོའི་སྔོན་ནས་བོད་ཀྱི་ཤི་གསོན་མང་པོས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བློས་འགེལ་ཡིད་ཆེས་དང་བླང་དོར་བཀའ་སློབ་ཞུ་སའི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ཡང་དག་པ་ཞིག་རེད།”[3] ཅེས་དང་། གཞན་ཡང་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་གི་ཚོགས་གཙོ་མཱ་ཐེའོ་མེ་ཁཱ་ཆིས་ཡིས། “ལྷ་གྲུབ་དང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ནང་དུ་བདེན་པ་འཚོལ་བ་ཇི་བཞིན་ང་ཚོས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ནང་དུའང་བདེན་པ་འཚོལ་དགོས། འདི་ཚོ་ཚང་མ་གཡོ་རྫུན་བཤད་ནས་མི་ཡོང་བའི་འགྲོ་བ་མིའི་བྱེད་སྒོ་རེད། འདི་དག་སྒྲུབ་པར་༧གོང་ས་མཆོག་གི་དབུ་ཁྲིད་ངེས་པར་དགོས་ཞེས་གུས་ཞབས་ཆེན་པོས་ཞུ་གི་ཡོད་ལ། ང་ཚོ་ལམ་དེར་ཁྲིད་རོགས་ཞེས་གུས་པ་ཆེན་པོས་གསོལ་འདེབས་ཞུ་གི་ཡོད།”[4] ཅེས་དང་། ཨི་ཏཱ་ལིའི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་གཞོན་པེ་ཀྲར་སི་ལེབ་པར་ནས། “༧གོང་ས་མཆོག་ནི་འཛམ་གླིང་འདིའི་རིན་པོ་ཆེ་གསོན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ང་ཚོ་ཚང་མའི་སེམས་ཤུགས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན། ང་ཚོར་ཞི་བདེ་དང་བདེ་སྐྱིད་བཟོ་ཐུབ་པའི་ཡོན་ཏན་མངའ་ཞིང་།

1 བོད་ཀྱི་དུས་བབ་དྲ་བ་ལས་དྲངས།
2 མཛད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ་ལས་དྲངས།
3 བྱམས་བརྩེ་དང་དྲང་བདེན་གྱི་བླ་སློག་ལས་དྲངས།
4 མང་གཙོ་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་ལྔ་བཅུ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན།

འཛམ་གླིང་གི་མིག་དཔེ་ཡིན།” ཞེས་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་འཛུས་བོད་དོན་འབྲེལ་མཐུད་ཁང་གི་ཚོགས་མི་ཧྲིར་ཛི་ཏ་ཪོན་སི་ཊོ་ཊེར་གྱིས། “༸གོང་ས་མཆོག་གིས་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པའི་དཀའ་ངལ་ལ་གདོང་ལེན་གནང་སྟེ་བོད་ཙམ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་གི་སྐྱེ་འགྲོ་ས་ཡ་མང་པོར་བདེ་སྐྱིད་སྩལ་བ་དང་། རྩོམ་འཛིང་ཆེ་བའི་དཀའ་གནད་རྣམས་གོ་བདེ་རྟོགས་བདེའི་གསུང་གི་བཀྲལ་བ་དེས་ང་ཚོའི་འཛམ་གླིང་ནང་ཕན་པ་ཆེན་པོ་དང་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་བཏང་ཡོད།”[1] ཅེས་ཆེ་མཐོང་གི་རྣམ་པ་དང་གུས་པའི་ཚིག་ནི་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་མོད་འདིར་དཔེ་མཚོན་ཙམ་ཞིག་དྲངས་པ་ཡིན་ལ། དེང་གི་དུས་འདིར་ལ་ལས་གཞན་གྱིས་ཟེར་སྒྲོས་ཙམ་པོའི་རྗེས་ལ་འབྲངས་ནས་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། ཡུལ་སྲོལ་སོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་བལྟ་སྟངས་གསར་པ་ཞིག་འཛིན་པའི་ཁུལ་བྱེད་ཀྱང་དོན་དངོས་ཐོག་དེ་ནི་གཡག་ཞ་རས་རྟ་ཟས་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཆགས་ཡོད།

མཇུག་བྱང་སྨོན་ཚིག

གུས་པར་མཚོན་ན་རྒྱལ་བའི་མཛད་རྣམ་ཞབས་ཞུ་ལས་འཁུར་འདི་གཅིག་ནས་རང་གིས་ཚོགས་བསགས་སྨོན་ལམ་བཟང་པོའི་མཐུ་དང་། གཉིས་ནས་ཕ་མེས་ཡང་མེས་ཚོའི་དགེ་རྩ་ཞིག་འཁྱོང་བར་ཡིད་ཆེས་དང་སྤོབས་པའང་སྐྱེས་སྐྱོང་། ལྷག་པར་དུ་དེ་རིང་ཚོགས་འདུ་འདི་ལྟ་བུར་མཉམ་ཞུགས་ཐུབ་པ་ནི་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ཡིན་བསམ་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དྲིན་གྱི་གཏམ་གླིང་ནི་དེ་བས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་རང་ཡིན་བསམ་གྱི་འདུག ༸རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས། “ང་ཚོས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་མིས་ཐབས་ཤེས་བྱས། ཕྱོགས་གཉིས་ནས་བསོད་ནམས་བསགས་ཏེ་དེའི་མཐུ་རྒྱུས་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་ཡག་པོ་རེད།” ཅེས་གསུངས་པ་ཇི་བཞིན་དེ་རིང་འདིར་རང་གིས་ཤེས་ཚད་དང་འཛིན་ཚད་ལ་མ་བལྟོས་པར་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་ནས་རྒྱལ་བའི་སྐུ་ཚེ་རྒྱལ་མཚན་ལྟར་བརྟན་ཅིང་མཛད་འཕྲིན་ཡར་ངོའི་ཟླ་ལྟར་འཕེལ་བའི་སྨོན་འདུན་གྲངས་མེད་དང་རྒྱལ་བའི་མཛད་འཕྲིན་ཕྲ་མོ་ཙམ་གླེང་བ་འདིས་ཀྱང་ཞི་བའི་འོད་ཀྱི་ཟེགས་མ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕོར་ཞིང་སླེབ་པར་གྱུར་ཅིག

1 མང་གཙོ་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་ལྔ་བཅུ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན།

རྒྱུ་ཆ་འབྱུང་ཁུངས།

༡ «མཛོད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ་»གླེགས་བམ་བཅུ་བཞི་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན།

༢ ༦༠ལོ་ནས་༩༠བར་གྱི་བཀའ་ཡིག་ཁག

༣ ངོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ངོས་ཀྱི་མི་དམངས།

༤ གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས། དེབ་ཕྲེང་གསུམ།

༥ བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས། དེབ་ཕྲེང་གསུམ།

༦ བྱམས་བརྩེ་དང་དྲང་བདེན་གྱི་ལྷ་སྒོག

༧ མཛོད་རྣམ་གསེར་གྱི་ཡང་སྙིང་།

༨ ནང་པའི་ལྟ་སྤྱོད་ཀུན་བཏུས།

༩ ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་མ་ལག་དང་བཅས་པའི་ལོ་རྒྱུས།

༡༠ གནའ་བོའི་ཤེས་རབ་དང་དེང་གི་འཛིག་རྟེན།

༡༡ དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་དྲ་བ།

༡༢ བོད་ཀྱི་དུས་བབ་དྲ་བ།

༡༣ ལྗེ་ཁེ་རིག་མཛོད་དྲ་བ།

བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་འཕགས་མཆོག་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་ཏུ་མ་
ཅུང་ཟད་གླེང་བ།

རྩོམ་པ་པོ་ཤེས་རབ་དར་རྒྱས།

གསལ་བཤད་གནས་བདུན། དགེ་ལུགས་ཡོངས་ཀྱི་༧རྒྱལ་བའི་བརྟན་བཞུགས་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཚོགས་ཆུང་ནས་རྩོམ་སྒྲུལ་བཀའ་ཕེབས་ལྟར་འདིར་ཅུང་ཟད་འབྲི་བའི་ཁུལ་བསྟེན་ཡང་ཤེས་སྦྱོང་གི་དབང་གིས་ཇི་བཞིན་མ་ཐོན་པ་ནི་ཞུ་བར་བྱ་བའི་གནས་དང་པོ་ཡིན། འབྱུང་འགྱུར་བོད་ཀྱི་ཉེ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཕྱིར་མིག་ལྟ་མཁན་དག་དམིགས་ཡུལ་དུ་བཟུང་སྟེ། མཛད་པ་དག་གི་གནད་ཁོ་ན་གཙིགས་སུ་བཟུང་བ་ལས་ཚིག་གི་འགྲོས་དང་དོན་གྱི་གོ་རིམ་སོགས་ལ་དམིགས་གཏད་མེད་པ་ནི་ཞུ་བྱའི་གནས་གཉིས་པ་ཡིན། བྱུང་བ་རྣམས་ཁུངས་དག་པར་སྟོན་སླད་བཀའ་སློབ་མང་ཙམ་འདྲེན་པའི་ཐབས་བསྟེན་པ་ནི་ཞུ་བྱའི་གནས་གསུམ་པ་ཡིན། མཛད་འཕྲིན་གྱི་སྡོམ་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཀྱིགས་མཚམས་དུ་མ་གསལ་འདོན་བྱས་ཡོད་པ་ནི་ཞུ་བྱའི་གནས་བཞི་པ་ཡིན། སྐབས་འབྲེལ་ཚིག་གི་ངོ་བོ་དང་དོན་གྱི་རྒྱབ་ལྗོངས་དུ་མར་དབྱེ་ཞིབ་ཅུང་ཟད་བྱས་ཡོད་པ་ནི་ཞུ་བྱའི་གནས་ལྔ་པ་ཡིན། ཚོར་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་ལ་མི་མཁོ་ཡང་ལོ་རྒྱུས་ཉམས་ཞིབ་ལ་གནོད་མི་ཟ་བར་ཕན་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཞུ་བྱའི་གནས་དྲུག་པ་ཡིན། གཤམ་དུ་གང་བྲིས་པ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་མཁྱེན་པར་འདོད་ན་མཛད་རྣམ་གྲུ་འཛིན་ཞིང་གི་ཉིན་བྱེད་དུ་གཟིགས་འཚལ་ཞེས་པ་ནི་ཞུ་བྱའི་གནས་བདུན་པའོ།།

དང་པོ། རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་ན་རིམ་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་ཐོག་མའི་གླེང་སློང་བ།

དེ་ལ་འདིར་ཐོག་མར་<<THE STORY OF TIBET>>[1]ཞེས་བྱ་བ་བོད་ཁ་བ་གངས་

1 སྤྱི་ལོ་༢༠༠༨ལོར་པར་དུ་བསྐྲུན་པའི་<<བོད་ཀྱི་བྱུང་བ་>>ཞེས་པའི་དཔེ་བྱང་ཚང་བར་བཀོད་ན། THE STORY OF TIBET-Conversations with the Dalai Lama ཞེས་ཟེར་ཞིང་། རྩོམ་པ་པོ་ནི། བོད་དང་འབྲེལ་བའི་དཔེ་དེབ་དུ་མ་འབྲི་བ་པོ་ཐོ་མ་སི་ལེར་ཊི་(THOMAS LAIRD)ཞུ་བ་དེ་ཡིན། པར་སྐྲུན་མ་བྱས་གོང་དཔེ་བྱང་ལ་The History of Tibet སྟེ་“བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་”ཞེས་བཏགས་ཀྱང་། སླད་མར་The Story of Tibet སྟེ་“བོད་ཀྱི་བྱུང་བ་”ཞེས་པར་བསྐྲུན་

ཅན་པའི་སྐད་དུ་<<བོད་ཀྱི་བྱུང་བ་>>ཞེས་སུ་བསྒྱུར་རྟུང་བའི་དཔེ་དེབ་དེ་ཉིད་དུ་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་སྔོན་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་མང་ཙམ་བཀའ་སྩལ་བ་ཉིད་གཞི་རྩར་བཟུང་སྟེ། བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་དེ་ཙམ་གླེང་སློང་དང་ཡོངས་གྲགས་སུ་མ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་མཆོག་ན་རིམ་གྱི་དགོངས་གཞིའམ་ཐུགས་བསྐྱེད་[1]དུ་མ་གླེང་གཞིའི་ཚུལ་དུ་བརྗོད་པར་འདོད། དེ་ཡང་ཆེས་ཆེར་བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་ན། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་ནི། སྔོན་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་སྤྱན་སྔར་གནས་མཐའ་འཁོབ་ཁ་བ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱོང་བ་དང་། གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཚུལ་ཟབ་མོ་སྤེལ་ཞིང་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ནི། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་འགྲུབ་པར་མཛད་པའི་དམ་བཅས་ལ། དེ་ནས་ཡུན་རིང་འདས་པ་ན། རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ཀྱིས། སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པ་དང་རྒྱས་ཏེ་སོག་ཡུལ་དུ་ཆོས་ཀྱིས་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་བའི་གཞི་བཏིང་། གསུམ་པས་བཞི་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སོག་པོར་འཁྲུངས་པའི་སྔ་གོན་མཛད། བཞི་པས་བོད་སོག་གི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བསྡུས་ཏེ་མཐར་ལྔ་པ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་བསྒྲུབས། མདོར་ན། སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་བཞིས་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ

བའི་ཚུལ་ལན་དུ་མར་གོ་སྟེ་དེ་ལ་གནད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་སྣང་། གང་ལྟར། དཔེ་དེབ་འདི་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ཟླ་བ་༡༡ ནས་༢༠༠༠ ཟླ་བ་༦ བར་ཐེངས་༡༤ ཙམ་ལ་༧གོང་ས་མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་ཆུ་ཚོད་༥༠ རིང་བཅར་འདྲི་ཞུས་ཏེ་བཀའ་ལན་གནང་བ་རྣམས་གཙོ་གནད་དུ་བཟུང་ཞིང་། མཐར་༧གོང་ས་མཆོག་ནས་ཡིད་ཆེས་འཕེར་བའི་མཁས་པ་གསུམ་ལ་བཀའ་ལན་ཁག་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་བཀོད་གནང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་བྱས་པ་ཞིག་རེད། མདོར་ན། མགོན་པོ་མཆོག་སྐུ་ན་ཕྲ་བའི་སྐབས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་སྣ་ཚོགས་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གཟིགས་ཕྱོགས་དམིགས་བསལ་བ། སྲིད་དོན་གྱི་བཞེངས་ཕྱོགས་ཁྱད་པར་ཅན་སོགས་ཞིབ་ཙམ་མཁྱེན་པར་འདོད་ན་དཔེ་དེབ་འདི་ལན་གཅིག་ངེས་པར་དུ་གཟིགས་དགོས་ཚོད་དུ་སྣང་བས་མཚམས་སྦྱོར་ཐུང་དུ་འདི་བྱས་སོ།།

1 འདིར་བཤད་པའི་དགོངས་གཞིའམ་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅེས་པ་<<བོད་ཀྱི་བྱུང་བ་>>ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་དེ་ཉིད་དུ་གཙོ་ཆེར་master plan ཞེས་བྲིས་ཤིང་། སྐབས་རེར་plan ཞེས་བྲིས་པའང་སྣང་། དེ་ནི་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་དགོངས་གཞི་སྤྱི་ལ་མི་གོ་བར་གཙོ་བོར་བོད་ཀྱི་སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་དགོངས་འཆར་ལ་གོ་དགོས།

པོས་དངོས་སུ་བརྩམས་པའི་མཛད་པ་བར་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་སླར་གསོ་གནང་བའི་སྐྱ་གོན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་མཛད།

རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་གཞི་ནི། ཆོས་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་གནང་སྟེ་སྤྱི་མོས་ཅན་གྱི་དབུ་ཁྲིད་དང་། སྲིད་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་རྒྱལ་དངོས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་བསྐྱར་གསོ་གནང་བའི་ཉེར་བསྒྲིགས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་མཛད་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་གཞི་ནི། ལྔ་པ་ཆེན་པོས་བཏིང་བའི་དགོངས་གཞི་ལྟར་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་དང་། གདུང་སྲས་བསྐྱེད་དེ་འཕོར་ཡོས་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་རྒྱལ་དངོས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ཕྱུག་བསྟར་གནང་རྒྱུ་དེ་ཡིན། རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པ་ཆེན་པོ་ནས་བཅུ་གཉིས་པའི་བར་དུ་འདིར་བཤད་པའི་དགོངས་གཞི་དམིགས་བསལ་བ་ཅི་ཡོད་གསལ་བར་མ་གསུངས་པས་ཤོད་དཀའ་བས་བཞག །

རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོར་དགོངས་གཞི་གཙོ་བོ་གཉིས་ཏེ་**དང་པོ་ནི།** སྔོ་ཀུན་ནས་བོད་ཀྱི་སྲིད་ལུགས་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་བབ་ཅན་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་བོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་བསྐྱང་རྒྱུ་དེ་རེད། **གཉིས་པ་ནི།** དགོངས་གཞི་དང་པོ་མ་གྲུབ་པ་ན་དེ་སྔར་མ་བཞུགས་པར་སྐུ་སྐྱེ་ཕྱི་མར་ཕེབས་ཏེ་རྒྱ་ཆེ་ས་དང་གཞི་བཏན་ས་ནས་བོད་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་ཆགས་འཛིག་གི་གཡང་ཆེན་པོ་ལས་སྐྱུར་སྐྱོབ་གནང་རྒྱུ་དང་། འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ལ་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་ཏེ་འགྲོ་དོན་སྣ་ཚོགས་དུས་ལས་མ་ཡོལ་བར་ཕྱོགས་མེད་དུ་བསྐྱང་རྒྱུ་དེ་རེད། དགོངས་གཞི་འདི་དག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འདོད་ན། རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐོར་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་སྤྱི་ཕྱི་དང་། གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལུང་། རྒྱལ་མཆོག་འདི་པའི་མཛད་འཕྲིན་བཅས་གུང་བསྒྲིགས་ཏེ་བསམམས་ན་མི་ཤེས་པ་ཆེར་མེད།

རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་གཞི་ནི། སྤྱི་ལོ་༢༠༡༡ ཟླ་བ་༤ ཚེས་༤ ཉིན་“ངོས་རང་སྐྱེར་ལ་ཆ་བཞག་ན། དེ་རིང་གི་ཉིན་མོ་འདིར་དངོས་གནས་ངོས་ཀྱི་མི་ཚེའི་ནང་། རིང་ནས་སྙིང་དུ་བརྟགས་པའི་འདོད་པའི་དོན།། ཞེས་བརྗོད་པའི་འདོད་དོན་གཅིག་དངོས་སུ་འགྲུབ་ཐུབ་པ་བྱུང་”ཞེས་སྲིད་དབང་རྩིས་སྤྲོད་སྐབས་བཀའ་གསུང་ཟབ་མོ་ཕེབས་པ་ལྟར། དགོངས་གཞི་ཇི་སྙེད་

ཅིག་ཡོད་པ་ལས་གཙོ་བོ་བོད་ཀྱི་སྲིད་ལུགས་དེ་ཉིད་ཆ་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའམ་ཡང་དག་པའི་དམངས་གཙོའི་ལུགས་སུ་བསྒྱུར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཉིད་དུ་བཞེངས་རྒྱུ་དེ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཚོག་སྙམ། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས། "མཛད་འཕྲིན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདིར་སྟོམ་ཞིག་བརྒྱབས་པ་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་འདིའི་ནང་དུ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་དེ་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་ཡོངས་ལ་འགན་ཁུར་གྱི་ལྷག་བསམ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་ཐུབ་ཐབས་ཤིག་དང་། བོད་མིས་མཚོན་པའི་འགྲོ་བ་མི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྟངས་མང་གཙོའི་ལམ་དུ་འགྲོ་ཐུབ་པའི་ལམ་སྟོན་གནང་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་ཤིང་། འདི་གཉིས་ནི་༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ཚང་མའི་མཛད་འཕྲིན་གྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་དང་། འབྱུང་འགྱུར་ལའང་སྐུ་ཕྲེང་འདིའི་མཛད་འཕྲིན་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་ཞིག་གནས་ཚུལ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ལྷག་གི་རེད་"[1]ཅེས་གསུངས་ལ། མཁས་སྤྱོད་གཉིས་ལྡན་གྱི་གསུང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དོན་མཐུན་གྱི་ཀླན་ཀ་འཇུག་པའི་གནས་ནམ་ཡང་མེད།

རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་མཛད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་མཛད་པ་ནི། "མི་ཚང་མ་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པས། ང་ཚོས་ཆེས་དེར་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པ་མ་གཏོགས། ཀྲུང་ས་ངའི་ལྟ་བ་དང་། ངའི་ཆོས་ལུགས། ངའི་ལུང་པ། ངའི་མི་རིགས་ཟེར་བ་དེ་ཉོར་འཁྱོལ་རེད་ཅེས་ངོས་ཀྱིས་ཤོད་ཀྱིན་ཡོད། གཞི་རྩའི་ལྟ་ཚུལ་འདིའི་ཆ་ནས་མི་ཚང་མར་བདེ་སྐྱིད་ཡོད་དགོས་ཞེས་ཤོད་ཀྱིན་ཡོད་"[2]ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་རྩ་བའི་དགོངས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ལས་བྱུང་བར་གདོན་མི་ཟ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛམ་གླིང་མཐའ་དབུས་ཀུན་ཏུ་འཚེ་བ་མེད་པ་དང་གཞན་ཕན་སྤྱི་སེམས། རང་གཞན་གཉིས་ཕན་དང་འཆམ་མཐུན་མཉམ་གནས། ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་དང་བཟོད་བསྲན་གུས་བཀུར། མི་དང་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་རང་དབང་ཐོབ་ཐང་། ཕོ་མོ་དང་དབུལ་ཕྱུག་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གནས་བབ་སོགས་ཡོང་ཐབས་ངལ་མེད་དུ་

1 བོད་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་དང་བཅུ་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་གསུང་བཤད་དང་ལམ་སྟོན་གནང་ཆེ་ཁག་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཞེས་པའི་པོད་དང་པོའི་ཤོག་ངོས་༥༨༦ན་གསལ།

2 ༡༩༨༣ ཟླ་བ་༡༠ ཚེས་༩ ཉིན་ལྡི་ལིར་གཞོན་ནུའི་ཚོགས་འདུར་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ལས་དྲངས།

སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་། རྒྱལ་ཁབ་བམ་ཡུལ་ལུང་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེ་ཉིད་མི་དམངས་ལ་དབང་བ་ལས་བླ་བྲང་དང་རྒྱལ་པོ་སོགས་སུ་ལ་ཡང་མི་དབང་བའི་ཚུལ་ཡང་ཡང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། འགྲོ་བའི་འདོན་འདུན་དང་བདེ་ཐབས་ཉག་གཅིག་ཐུགས་ལ་བསྣམས་ནས་ཉིན་མཚན་ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་སྐྱུ་ངལ་འཛེམ་མེད་བསྐྱོན་པ་འདི་བྱུང་བར་སྣང་།

མདོར་ན། རྒྱལ་མཆོག་དང་པོ་ནས་བཞི་པའི་བར་དུ་དགོངས་གཞིའི་རིམ་པ་གཅིག་དང་། ལྔགོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་དང་དྲུག་པའི་བར་དུ་རིམ་པ་གཅིག །བདུན་པ་ནས་བཅུ་གཉིས་པའི་བར་དུ་མི་གསལ། དེ་ནས་བཅུ་གསུམ་པ་དང་བཅུ་བཞི་པའི་བར་དུ་རིམ་པ་གཅིག་བཅས་སུ་བྱ་ཆོག་སྟེ། རྒྱལ་མཆོག་ན་རིམ་གྱི་དགོངས་གཞི་རྣམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱས་ཆེ། གངས་ཅན་མགོན་པོ་ནས་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོར་བཞེངས་པའི་བར་དུ་བསྡུས་ཆོག་པར་སེམས། ཚུལ་འདི་དག་ཞིབ་ཙམ་མཁྱེན་པར་འདོད་ན། «མཛད་རྣམ་གྱུ་འཛིན་ཞིང་གི་ཉིན་བྱེད་»སྐད་ཆའི་མཇུག་གི་ཟུར་རྒྱན་དུ་མགོན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་གསུང་ཉིད་ལུང་འདྲེན་དང་བཅས་ཏེ་ཞིབ་ཙམ་བྲིས་ཡོད་པས་དེར་གཟིགས་འཚལ།

གཉིས་པ། ལྷོས་བཅས་ཆ་ཚང་བའི་གཟིགས་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་དེ་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷར་སྐྱོང་བའི་ལམ་ཕྱོགས་ཙམ་སྟོན་པ།

འདིར་ལྟོས་བཅས་ཆ་ཚང་བའི་གཟིགས་ཚུལ་ཞེས་པ་ནི། དུས་གསུམ་གང་དུ་གཏོགས་པའི་བྱ་དངོས་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཡང་། གནས་དུས་རྒྱུ་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ཅིང་ལྟོས་ཏེ་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་བྱེད་པ་སྨོས་མེད་ཡིན་པས། སྐྱོན་གནས་གང་ཞིག་སེལ་བའམ་དགོས་དོན་ཅི་ཞིག་སྒྲུབ་པ་ན། དོན་གནད་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་གམ་དུ་མ་ཙམ་ཞིག་དམིགས་འབེན་དུ་མི་འཛིན་པར་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་བརྟག་དཔྱད་དང་དབྱེ་ཞིབ། བསམ་གཞིག་སོགས་ངེས་པར་དུ་བྱ་དགོས་པར་མཐོང་བའི་ལྟ་ཚུལ་ཞད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ལ་ཟེར། དབྱིན་སྐད་དུ་དེ་ལ་“olistic view”ཞེས་དང་། ལྟ་ཚུལ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱེད་ཐབས་ལ་“olistic approach”ཞེས་གསུངས།

ལྟ་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཤར་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་སྟེང་མི་ལོ་ཉིས་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཡས་མས་

ནས་དར་ཁྱབ་བྱུང་ལ། ནུབ་ཕྱོགས་སུ་སྤྱི་ལོ་༡༩༢༦ ལོར་Jan Christiaan Smuts ཞེས་པས་བརྩམས་པའི་དཔེ་དེབ་<<Holism and Evolution>>ཞེས་པ་འགྲེམ་སྤེལ་བྱས་པ་ནས་དར་རྒྱས་ཀྱི་མགོ་ཚུགས་པ་དང་། དབྱིན་སྐད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཚིག་holistic ཞེས་པ་མིང་རྐྱང་“olism”ཞེས་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེ་སྔེ་རེའི་ཐེ་(Greece)ཡི་ཐ་སྙད་“olos”ཞེས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་དོན་ནི་ཧྲིལ་པོའམ་ཆ་ཚང་བའི་དོན་དུ་བཤད། དེ་ལྟར་ལྟ་ཚུལ་དེ་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་སོགས་སུ་ཤར་ནུབ་གཉིས་ཀར་དུས་ཡུན་རིང་ཙམ་ནང་དར་ཁྱབ་བྱུང་ཡང་། བར་སྐབས་ཤིག་ནས་ནུས་མེད་དམ་ཉམས་རྒྱུད་དུ་གྱུར་པའི་ཁར། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ལག་ལེན་ནི་དེ་བས་ཀྱང་གཅང་ཡལ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཟིན་པས། སྤྱི་ཚོགས་ནང་རྟོག་གཞི་ཆེ་ཕྲ་སྣ་ཚོགས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་དུ་བྱུང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཡ་ང་བ་ཞིག་ནི། བྱ་དངོས་རྣམས་རྒྱ་ཆེ་ས་ནས་གཅིག་ལ་གཅིག་རྟེན་ནམ་ལྟོས་གྲུབ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཕོངས་པའི་དབང་གིས། འདོད་པ་སྒྲུབ་ཐབས་དང་མི་འདོད་པ་སེལ་ཚུལ་ཐད་ལ་ནོར་འཛོལ་བསྟུད་མར་བྱུང་བ་དེ་རེད།

གོང་དུ་བཤད་པའི་གནད་དོན་དེའི་དབང་གིས་མགོན་པོ་མཆོག་ནས། “ལྟོས་བཅས་ཆ་ཚང་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་ཡོད་དང་མཐུན་པའི་བྱ་བ་འདྲེན་”ཞེས་ཡང་ཡང་སྨོམ་ཚིག་བསྐྱོན་པ་དང་། “སྤྱིར་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྟོང་ཆ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན། གལ་ཏེ་ང་ཚོ་གིས་སྣང་བ་ཙམ་ཞིག་བདེན་པར་བཟུང་སྟེ་བྱ་བ་བསྒྲུབས་ན། བྱ་གཞག་དེ་ཉིད་དངོས་ཡོད་དང་མི་འཚམ་པར་འགྱུར་ཉེན་ཆེ་བས། སྟོང་བཟར་དང་ཤེས་ཡོན་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་ཁ་རྩ་དགོས་གཏུགས་སུ་གྱུར་ཡོད།”[1] ཅེས་སོགས་ཀྱང་ཕྱི་མི་རྣམས་ལ་ཡོངས་ཁྱབ་ཏུ་གདམས་པར་མཛད། བོད་རིགས་གཞོན་སྐྱེས་ཚོར་ཡང་། “དེང་གི་ཆབ་སྲིད་པ་དང་། དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་མཁན། ཁོར་ཡུག་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་སོགས་ཚང་མར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཡོད་ན། ལྟ་བ་དེའི་ངོས་ནས་བལྟས་ན། holistic སྟེ་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་ཞིབ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འཇུག་ཅིང་། [དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ཚུལ་]ཆ་ཚང་

1 སྤྱི་ལོ་༢༠༡༣ ཟླ་༥ ཚེས་༡༠ ཉིན་ཨ་རིའི་མཻ་ཏྲི་པ་མཐོ་སློབ་(Maitripa College)ཏུ་གསུངས།

བ་ཤེས་ལ། གནས་ཚུལ་བྱེ་བྲག་པ་ལེགས་ཉེས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། ས་ཆ་དེར་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་མིན་པར་འདས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐོག་ནས་བྱུང་ཞིང་ད་ལྟའི་དུས་མཉམ་པའི་རྐྱེན་མང་པོ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ཡོད་པར་བརྟེན། འདོད་བྱ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེ་འབྱུང་བ་དང་རྒྱུན་མཐུད་ནས་གནས་པ་ལ། དེའི་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་དག་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པ་ལས། དེ་འབྱུང་བ་དང་རྒྱུན་མཐུད་ནས་གནས་ན་སྙམ་པའི་རེ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཕན།”[1] ཞེས་བཀའ་སྩལ། དེ་ལྟར་མགོན་པོ་མཆོག་ནས། གནའ་བོའི་ཁར་ནུབ་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་ཡང་དག་པ་རྣམས་མཁས་པའི་སྡེ་དང་གཞུང་ལུགས་སམ་ལོ་རྒྱུས་སུ་གློག་པའི་ཤོག་དངོས་དག་ཏུ་རི་མོ་ཙམ་གྱི་རྣམ་པར་ལུས་པ་རྣམས་དེ་སྔར་མ་བཞག་པར། གནས་དུས་དང་འཚམ་པར་བསྒྲིག་འདོན་དང་སླར་གསོ་གནང་སྟེ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བ་དངོས་ཀྱི་ནང་ནུས་པ་ཅན་དང་སྤྱོད་གོ་ཅན་དུ་བསྒྱུར་གནང་མཛད་པ་ནི་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།

གསུམ་པ། ཐར་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཏེ་“མི་སྒེར་གྱི་ཐར་པ་”དང་“སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐར་པ”ར་འབྲིད་པའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་དེ་མཛད་པའི་ཆེདས་སྟོན་པ།

མགོན་པོ་མཆོག་གི་མཛད་པ་རྣམ་ཐར་ལ་དོ་དབྱིངས་ཆེ་བ་དག་ལ། འདིར་བཤད་པའི་ཐར་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདི་གསར་པའམ་སྤྱར་གོ་མ་མྱོང་བ་ཞིག་མིན་ནའང་། བོད་འབངས་བྱིངས་ལ་མཚོན་ན། ཐོག་མར་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༣ ལོར་བོད་རིགས་འདུས་ཚོགས་སུ་གསུངས་ཏེ་མི་ལོ་སོ་གསུམ་ཙམ་འདས་ཀྱང་གོ་སྒོང་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཚད་དུ་ལུས་ཡོད། ལར་ནས་ཐ་སྙད་དང་པོའི་དོན་ཚོས་གཞུང་དུ་ཡང་ཡང་གསུངས་ཀྱང་ཚིག་རིས་འདི་ལྟར་དུ་མེད་ལ། ཐ་སྙད་ཕྱི་མ་ནི་ལོ་རྒྱུས་སྟེང་མ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་འདིར་ཆེད་གཉེར་གྱིས་འགོད་པར་འདོད་དེ་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་དོན་ནི་གཤམ་དུ་ཟུར་ཙམ་བཤད་པར་འདོད་དོ།།

དེ་ལ་ཐོག་མར་འདི་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ལ་ཐད་ཀར་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། དེ་སྔ་

1 སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ ཟླ་༦ ནང་བོད་རིགས་སློབ་མ་རྣམས་ལ་བཀའ་སྩལ།

བོད་དུ་བཞུགས་སྐབས་“ངོས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གཙོ་བོ་དེ་ནི་ར་ལུག་སོགས་ཚེ་ཐར་གཏོང་རྒྱུ་དེ་ཡིན་”[1]ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། སྐུ་ཚེ་ཧྲིལ་པོའི་མཛད་འཕྲིན་གང་ལས་བྱུང་ཞིང་ཅི་ཞིག་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་མཛད་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། “ངོས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཟེར་ན། བདག་བས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཉིས་ལ་ཐོས་བསམ་ཉམས་ལེན་བྱས་པ་དེ་ཡིན་”ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་གཉིས་ཡོད་ལ་བྱས་ན། ཐར་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་གོ་དོན་ཡང་ཟབ་ས་ནས་རྟོགས་པར་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བར་མངོན།

དེ་ལ་གཙོ་བོ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་གསན་བསམ་སྒོམ་པ་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་“མི་སྣེར་གྱི་ཐར་པ་”དང་། གཙོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་མཐིལ་དུ་མཛད་པའི་དབང་གིས“སྲེ་ཚོགས་ཀྱི་ཐར་པ་”སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་གཉིས་ནི། མཛད་པ་རྣམ་ཐར་ཡོངས་ཀྱི་སྲེ་ཆིངས་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་བརྗོད་ཚུལ་བསྒྱུར་ན། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ནས་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱུག་ལེན་དུ་བསྟར་བའི་ཚུལ་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀུང་ཕལ་པའི་སྐད་ཀྱིས་བརྗོད་ན། “རྣམ་དཔྱོད་”དང་“སེམས་པ་བཟང་པོ་”ཞེས་པ་སྟེ། “ལྟ་བ་རྟེན་འབྱུང་”དང་“སྤྱོད་པ་འཚེ་བ་མེད་པ་”ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ཡང་མཐར་གཏུགས་ན་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་གཉིས་ལ་ཐུག་པར་གདོན་མི་ཟ་ལ། མཉམ་མེད་བླ་རམ་ཤིང་པའི་བསྟན་པ་མཆོག་གི་སྙིང་དོན་ཡང་དེ་གཉིས་ལས་མ་འདས་པའི་ཚུལ་བཀའ་སྩལ།

འོ་ན་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་ཐར་པ་དེ་གཉིས་ཅི་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སྤྱི་ལོ་༡༥༥༣ ཡས་མས་ནས་སྤྱ་ཕྱིར་ཚིག་རིས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་

1 «མཛད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ་»གླེགས་བམ་གསུམ་པ་ལས། “ངོས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གཙོ་བོ་དེ་ནི་ར་ལུག་སོགས་ཚེ་ཐར་གཏོང་རྒྱུ་དེ་ཡིན།” ཞེས་དང་། “སེམས་ཅན་དེ་དག་སྙིང་རྗེ། དེ་དག་སྐྱོབ་ཐུབ་ན་སྙམ་པའི་གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་པ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་ཚེ་ཐར་བཏང་ན་ང་ཚེ་རིང་པོ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པའི་བསམ་བློ་གང་ཡང་མེད། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པའི་ས་བོན་འདྲ་བོ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་བཞག་ཡོད་པ་འདྲ།” ཞེས་གསལ། ཚེ་ཐར་གཏོང་བའི་མཛད་པ་དེ་དགུང་གྲངས་བཅུ་གསུམ་ཡས་མས་ནས་བརྩམས་ཡོད་ལ། ཚེ་ཐར་གཏོང་བ་དང་ལྷ་སའི་ཁྲོམ་དུ་དངོས་པོ་ཉོ་སྒྲུབ་ཏུ་དངོས་སུ་འགྲོ་མཁན་ནི། གད་པ་ནོར་བུ་དོན་གྲུབ་སྟེ་༧གོང་ས་མཆོག་ནས་ཁོང་ལ་“ཆང་མགྲོགས་བང་ཆེན་”ཞེས་གསུངས། མགོན་པོ་མཆོག་གྲོ་མོ་ནས་ཕྱིར་ཕེབས་སྐབས། གད་པ་ནོར་བུ་དོན་གྲུབ་ཚེ་ལས་འདས་ཟིན་པར་ཐུགས་སྐྱོ་ཚད་མེད་གནང་བའི་ཚུལ་ཡང་བཀའ་སྩལ། ཞིབ་ཏུ་མཁྱེན་འདོད་ན་གོང་གསལ་མཛད་རྣམ་དང་། «མཛད་རྣམ་གྲུ་འཛིན་ཞིང་གི་ཉིན་བྱེད་»སྟོད་ཆ་གཉིས་ལ་གཟིགས་འཚལ།

ཙམ་སྤྱད་དེ་“མི་སྒྲེར་གྱི་ཐར་པ”འམ་“སྒྲེར་ལ་དབང་བའི་ཐར་པ་”ཞེས་དང་། “སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐར་པ”འམ་“སྤྱི་ལ་དབང་བའི་ཐར་པ་”[1] ཞེས་སྔར་མ་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་གཉིས་གསར་གཏོད་དང་བཅས་ལན་དུ་མར་བཀའ་སྩལ། དེ་ལ་མི་སྒྲེར་གྱི་ཐར་པ་ཞེས་པ་ནི། ནང་པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་ཐར་པ་སྟེ་གང་ཞིག་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ལས་ཐར་བའི་ཐར་པ་སྟེ། གང་ཟག་སྒེར་ལ་དབང་བའམ་སྒེར་གྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱད་བྱ་ལྟ་བུ་ཡིན། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐར་པ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱི་ཚོགས་ཆེ་ཕྲ་མཐའ་དག་འཚེ་བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ལས་ཐར་བའི་ཐར་པ་སྟེ་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ནི་སྐྱེ་འགྲོ་ཐུན་མོང་ལ་དབང་བའམ་ཐུན་མོང་གིས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་བྱ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན། སྤྱིར་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཤིང་དམིགས་མེད་ཀྱི་རྒྱ་དམ་པོས་ཡོངས་སུ་མ་དོར་བའི་བྱ་བྱེད་གང་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་ར་བ་ལས་མི་འགོང་བ་སྨོས་མེད་ཡིན་ཡང་།[2] རྒྱལ་དུ་འདོན་སའམ་དམིགས་གཏོད་སའི་གཞི་ཆེན་པོ་གཉིས་དབང་

1 སྤྱི་ལོ་༡༩༩༣ ཟླ་བ་༡༠ ཚེས་༩ ཉིན་ལྷི་ལིར་གཞོན་ནུའི་ཚོགས་འདུར་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ལས། “ཉེ་ཆར་མི་ཁ་ཤས་ལ་བཤད་རྒྱུ་བྱུང་། ཐེད་ཀ་རྟེན་མོ་ཡིན་ལ་ཐེད་ཀ་དངོས་གནས་ཡིན། ཐར་པ་གང་ཡིན་ཟེར་ན། འཛམ་བུ་གླིང་ཡོངས་རྫོགས་མིའི་ཁྱིམ་ཚང་གཅིག་ཏུ་གྱུར། མི་ཐམས་ཅད་ཕ་མ་བུ་ཕྲུག་ནང་བཞིན་མཛའ་བརྩེ་དང་ཞི་འཇམ་བདེ་སྐྱིད་ཡོད་པའི་ཁྱིམ་ཚང་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་སོང་ན་དེ་ཐར་པ་ཡིན་ཞེས་ཤོད་ཀྱིན་ཡོད། དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན། རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་གྱི་དོན་དག་ལ་དམག་འཁྲུག་རྒྱག་མི་དགོས། ཡུལ་གཅིག་གི་ནང་སུ་གེ་བྱུང་ན་གཞན་ཞིག་གིས་ལྟད་མོར་བལྟས་ནས་སྡོད་ཐབས་མེད། ལྟ་བ་འདྲ་མི་འདྲའི་ཐོག་ནས་རྩོད་པ་རྒྱག་དགོས་དོན་མེད། དངོས་གནས་ཆེ་གང་པོར་དགོས་པའི་བདེ་སྐྱིད་ཅིག་ཡོང་གི་རེད། མི་ལུས་བླངས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་ན་བ་དང་འཆི་བ་ཡོང་གི་རེད་དེ། མིས་བཟོས་པའི་ཕན་ཚུན་འཁྲུག་པ་རྒྱག་པ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གནོད་པ་སྐྱེལ་བ་དེ་མི་དགོས་པ་ཆགས་ཡོང་གི་རེད། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འགོག་བདེན་ལ་ཐར་པར་བཤད་པ་དེ་མི་སྒེར་སོ་སོའི་ཐར་པ་རེད། [གོང་དུ་བཤད་པའི་]ཐར་པ་དེ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐར་པ་ཡིན་ཞེས་ཤོད་ཀྱིན་ཡོད།” ཅེས་བཀའ་སྩལ།
སྤྱི་ལོ་༡༩༩༥ ཟླ་བ་༦ ཚེས་༢༣ ཉིན་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་གསུམ་པར་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ལས། “ངོས་ཀྱིས་སྐབས་རེར་ཁ་ཤས་ལ་རྟེད་མོ་རྩེས་ཏེ། ང་ཚོས་བདེན་པ་བཞི་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཐར་པ་ཟེར་བ་དེ་མི་སྒེར་རེ་རེ་ལ་དབང་བའི་ཐར་པ་རེད། ང་རང་ཚོས་རྫོགས་ལྡན་ཞེས་ཤོད་བཞིན་པ་ལྟར་དངོས་གནས་གནོད་འཚེ་མེད་པར་ཕན་པའི་བསམ་པ་དང་། ཡ་རབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མི་ཚེ་སྐྱེལ་མཁན་གྱི་མི་སྡེ་ཞིག་བཟོ་ཐུབ་ན་དངོས་གནས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐར་པ་རེད། བྱས་ཙང་། ངོས་ཀྱིས་ཐར་པ་ལ་སྤྱི་ལ་དབང་བའི་ཐར་པ་ཞིག་དང་། སྒེར་ལ་དབང་བའི་ཐར་པ་ཞིག་བཅས་གཉིས་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་རེད་ཅེས་ཤོད་ཀྱིན་ཡོད། ང་ཚོས་དེ་འདྲ་ཞིག་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་ཀྱིན་འདུག །ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མས་འདི་རྣམས་བློ་ལ་བཞག་ནས་བྱས་རྗེས་འཛོག་ཐུབ་པའི་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས།” ཞེས་བཀའ་སྩལ།

2 སྤྱི་ལོ་༡༩༩༥ ཟླ་བ་༢ ཚེས་༡ ཉིན་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྤྱི་འཐུས་གྲོས་ཚོགས་སུ། “སྔོན་མ་ངོས་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གྲངས་ནང་བསླེབས་པའི་སྐབས་ལ། སྔོམ་ཞིག་རྒྱག་རྒྱུ་བྱུང་ན་བསམ་པ་དྲན་སྦྱོང་། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་མཐོང་དུས། ག་དུས་ཡིན་ནའང་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་གཡོས་ནས་འཛིན་གྱི་ཡོད་མེད་དང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་ཏེ།

བཙན་པར་བྱས་ན། མཛད་པ་རྣམ་ཐར་ཐམས་ཅད་ཆོས་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཐར་པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཐར་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་འདུ་བར་མངོན་ཞེས་སྤྱི་ཆིངས་སུ་བརྗོད་ན་འགལ་ཆ་ཅི་ཡང་མེད།

བསྡུས་ན། མི་སྙིང་གྱི་ཐར་པ་མཆོག་ལ་འཁྲིད་པར་མཛད་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྔགས་དང་བཅས་པའི་གནད་མ་ལུས་པ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་མོས་བག་ལ་ཉལ་སོགས་དང་འཚམ་པར་དངོས་བརྒྱུད་ཅི་རིགས་ནས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་སྟེ་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐར་པ་མཆོག་ཏུ་འཁྲིད་པའི་ཚུལ་ནི་དངོས་བརྒྱུད་ཅི་རིགས་དང་ཐབས་སྣ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་རྣམས་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་ཕྱོགས་སུ་འཁྲིད་པའམ་དེ་ཉིད་དུ་འགོད་པར་མཛད་པ་ལ་བྱའོ།།

བཞི་པ། "མང་གཙོ་"ནས"དམངས་གཙོ"ར་བསྒྱུར་བའི་ཚུལ་ཙུང་ཟད་སྤྲོས་ཏེ་སྲིད་ལུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ཕྱོགས་ཙམ་སྟོན་པ།

དེ་ལ་འདིར་ཐོག་མར། བོད་ལུགས་སུ་དགུང་གྲངས་བཅུ་དྲུག་དང་ཕྱི་ལུགས་ལྟར་ན་བཅོ་ལྔར་ཕེབས་མཚམས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་འགན་དབང་དངོས་སུ་བཞེས་སྐབས། ཟླ་བརྒྱ་ཕྲུག་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་བཅུད་བསྟན་སྲིད་དང་བཅས་པ་རྒྱ་ལག་ཏུ་འཚོར་མགོ་ཚུགས་པའི་ཚུལ་དང་། མགོན་པོ་མཆོག་ནས། "ལྷ་སར་དྲག་གནོན་བྱས་རྗེས་མའོ་ཙེ་ཏུང་གིས་པེ་ཅིན་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མར་ཅི་བྱས་རུང་གཙོད་བྱས་པར། དེའི་ལན་དུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བྲོས་ནས་ཤོར་འདུག་ཅེས་བཤད་པར་བརྗེན། མའོ་ནས། འོ་ན། ང་ཚོའི་དམག་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་མེད་པར་ཕམ་པ་རེད་ཅེས་བཤད་པའི་

བསམ་བློའི་ནང་དེ་འདྲ་དྲན་གྱིན་ཡོད། སྐབས་ཤིག་ལ་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ཞིག་ལ་བསྡད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་ལབ་རྒྱུ་ཡང་བྱུང་ལ་འདོད་པ་ཡང་ཡོད། ཡིན་ནའང་། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བསམ་བློ་གཏོང་དུས། ང་ཚོའི་སྤྱི་དོན་བསྒྲུབ་རྒྱུ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་གཞན་ཕན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་ཡིན་སྟབས། ཀུན་སློང་གིས་རྒྱབ་ཀྱོགས་ན་ཆོས་བྱས་པ་རང་རེད།" ཅེས་བཀའ་སྩལ་ལ། གོང་གི་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ལ་བཞུགས་པའི་དགོངས་བཞེད་འབྲུངས་ཚུལ་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ཟླ་བ་༣ ཚེས་༢༡ ཉིན་བོད་གཞུང་གི་ལོ་འཁོར་ལས་བསྡོམས་ཐེངས་བརྒྱད་པའི་སྐྱེང་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་ཏེ། ཞིབ་ཏུ་བཀའ་སྤྱི་ལས་གསུམ་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དེབ་དང་པོར་ལན་དུ་མར་འབྱུང་བར་གཟིགས།

གནས་ཚུལ་ཞིག་འདུག །”[1] ཅེས་བཀའ་སྩལ་བའི་དོན། བོད་ས་བཙན་གནོན་གྱི་གནས་བབ་ལ་གཟིགས་ཏེ་ཕྱི་ཡུལ་དུ་བོད་ཀྱི་སྲིད་ལུགས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་ཤིང་རིམ་གྱིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་བབ་ཅན་དུ་འཁྲིད་པར་མཛད་པ། མཐར་སྲིད་ལུགས་ཀྱི་འགན་དབང་རྩིས་སྤྲོད་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་གི་གཞུང་སྲིད་མཇུག་བསྒྲིལ་བར་མཛད་པ་བཅས་འདིར་དྲན་ཡུལ་དུ་འཛོག་རྒྱུ་གལ་ཆེ།

༡༽ བཤད་བྱ་དངོས།

བཤད་པར་བྱ་བ་དངོས་ནི། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་སྲིད་ལུགས་མང་གཙོ་ནས་དམངས་གཙོར་བསྒྱུར་བར་མཛད་པའི་ཚུལ་དེ་ཡིན་ལ། གནད་དོན་འདི་ད་ལྟའི་བར་སུས་ཀྱང་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཤིང་མ་བཤད་ལ། ཡི་གེར་འཁོད་པའང་མཐོང་ཐོས་སུ་མ་གྱུར་པས་གསར་བཤད་དུ་འགྱུར་ངེས་ཡིན། དེ་ལྟ་ནའང་། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཕྲུག་དེབ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གསལ་བས་མཚོན་པའི་སྤྱ་ཕྱིའི་བཀའ་སློབ་ཁག་དང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༨༡ ལོའི་རྩ་ཁྲིམས་སྙིང་དོན་དང་། ༡༩༨༣ལོའི་རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་རྒྱས་པ། གསུམ་བཅུ་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་བཤད། གྲོས་ཚོགས་ལ་སྩལ་བའི་གསུང་འཕྲིན་སོགས་མཇལ་ཞིང་། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་བརྟོན་པའི་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་སོགས་བཀླགས་ཏེ་གུང་བསྒྲིགས་པ་ན། ད་གཟོད་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འབབ་ས་དངོས་དེ། ཐག་གཅོད་མང་མོས་ལ་བརྟེན་པའི་མང་གཙོ་དང་། གཞུང་སྲིད་དམངས་ལ་དབང་བའི་དམངས་གཙོ་གཉིས་ཀྱི་སྙེང་དུ་བབས་འདུག་ཨང་སྙམ་པའི་ཚོར་བ་ཞིག་དབང་མེད་དུ་འབྱུང་ལ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་བསམ་པའི་གདེང་དང་ཤོད་པའི་སྤོབས་པ་གཉིས་ཀ་དབང་མེད་དུ་བསྐྱེད་པར་ཡང་ཐེ་ཚོམ་མེད།

༢༽ བརྗོད་དོན་སྙིང་པོ།

<<བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་>>ལས། “སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་མང་མོས་ལ་བརྟེན་པའི་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་འདི་ཉིད་དུས་སྐབས་འདིར་ལེགས་ཤོས་སུ་སྣང་

1 བཀའ་སྤྱི་ལས་གསུམ་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དེབ་གཉིས་པའི་ཤོག་གྲངས་༢༡༣ ན་ཡོད།

ནས་"ཞེས་པ་ལྟར། སྤྱི་ལོ་༡༩༦༠ ནས་བོད་ཀྱི་སྲིད་ལུགས་"མང་གཙོ"ར་བསྒྱུར་བར་མཛད་པ་དང་། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལོའི་ཚེ་འབྲུལ་སྨོན་ལམ་སྐབས། "ད་དངོས་གནས་དམངས་གཙོ་མཚན་ཚང་བའམ་དམངས་གཙོའི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་སྤྱ་འཕྱི་མ་གཏོགས་བྱེད་དགོས་པ་རེད་"ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར། ལོ་དེ་གའི་ནང་སྲིད་ཕྱོགས་ཀྱི་འགན་དབང་ཡོངས་རྫོགས་དམངས་ཀྱིས་བདམས་པའི་མགོ་ཁྲིད་ལ་གནང་སྟེ་ཡང་དག་པའི་དམངས་གཙོ་དབུ་བརྙེས་པར་མཛད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན། གཟུ་བོའི་བློ་ཅན་དག་ལ་ཞུ་བའི་སྤྲོབས་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་། ཀླན་ཀ་ཉིད་གྲོགས་སུ་སྟེན་པ་དག་ལ་ཞུ་བར་བྱ་བ་གཅིག་ཉིད་ཡོད་པ་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དམངས་དང་མང་གི་དོན་ནམ་དེ་དག་གི་སྤྱོད་སྒོ་སོགས་ནི། རྩོད་པ་བསྐྱར་གླེང་བྱེད་པ་ལྟར་བླངས་པ་མིན་པར་གང་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་ལྷག་པོར་སྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་དེ་ཡིན།

༣༽ འཕེལ་རིམ།

འདིར་འཕེལ་རིམ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཟུར་ཙམ་གླེང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས། "ཐོག་མར་ངོས་རང་བོད་ལ་ཡོད་པའི་སྐབས་ནས་ཝ་སྐྲེང་རྒྱལ་ཐོག་དང་། དེ་ནས་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་ཐོག་སྐབས་ངོས་ལ། གསར་འགྱུར་ཤོད་མཁན་ནི་གད་པའི་གྲས་རྣམས་རེད། རྒྱལ་པོས་དྲང་པོ་མ་བྱས་པ་དང་། འོག་གི་ཕྱག་མཛོད་དེ་དག་གིས་མགོ་འདྲེན་བཏང་བའི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཤོད་ཀྱིན་འདུག །ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་བསྒྱུར་དང་མང་གཙོའི་སྙིང་དུ་མ་ཕྱིན་པར་མི་རེ་དབང་འཛིན་པ་ཆགས་ཡོད། ཝ་སྐྲེང་རིན་པོ་ཆེ་བླ་མ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རེད། [རྒྱལ་བ་]སྐུ་གོང་མས་ངེས་པ་རྙེད་པའི་ཐོག་ནས་ངོས་འཛིན་གནང་བ་ཞིག་རེད་འདུག །དེ་བཞིན་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རེད། ངོས་ཀྱིས་ཚོས་མང་པོ་ཞུས་ཡོད། འོན་ཀྱང་། འགྲོ་སྟངས་དེ་དག་ལ་ནོར་འཁྲུལ་ཡོད་པར་ངོས་ཀྱིས་དེ་དུས་ནས་ཤེས་ཀྱིན་ཡོད།"[1] ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་གཞུང་སྲིད་བཅོས་བསྒྱུར་མཛད་པའི་རྐྱེན་རྩ་ཐོག་མ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་ལས་ཤེས་ཐུབ་པ་ནི། དགུང་ན་མ་སོན་གོང་

---

1 རིས་མེད་ཚོས་ཚོགས་ཐེངས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཐོག་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ།

ནས་དམངས་གཙོར་བསྒྱུར་བའི་དགོངས་བཞེད་འཁྲུངས་ཟིན་པ་དེ་ཡིན།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༣ ལོར་བོད་དུ་ལེགས་བཅོས་ལས་ཁུངས་གསར་འཛུགས་དང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༨ ལོར་ལེགས་བཅོས་ལས་གཞི་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱིས་<<སྤྱི་སྒྲིགས་རྩ་འཛིན་>>ཞེས་པ་དོན་ཚན་ལྔ་ཅན་གསར་བཟོ་ལག་བསྟར་དང་། ལོ་དེ་གའི་ལོ་མཇུག་ཙམ་ལ་གྲོད་ཞིབ་ལས་ཁུངས་གསར་འཛུགས་བསྐྲུངས། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ཟླ་བ་༨ ཚེས་༢༥ ཉིན་བཞུགས་སྒར་རྙིང་པ་མ་སུ་རིར་ལྷན་ཁང་ཁག་གསར་འཛུགས་གཏན་འབེབས་གནང་སྟེ། ལོ་དེ་གའི་ཟླ་བ་༦ ཚེས་༡༥ ཉིན་སློབ་ཕྲུག་ཚོར་"ལུགས་གཉིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ལུགས་དང་སྲིད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ལ་ཟེར། ཟུང་འབྲེལ་ནི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་པོ་དེ་ཡ་མ་བྲལ་བར་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན།" ཞེས་སོགས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར། བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྲོལ་ཀ་སྙིང་པོར་མཛད་དེ། སྤྱི་ལོ་༡༩༦༠ ཟླ་བ་༩ ཚེས་༢ ཉིན་དམངས་གཙོའི་ཆ་ལག་ཅི་མང་འབྱུར་དོད་དུ་གསལ་བའི་སྲིད་གཞུང་གསར་པ་དབུ་བརྙེས་པར་མཛད། དེ་ནི་བོད་ཀྱི་སྲིད་ལུགས་དངོས་སུ་"མང་གཙོ"འི་ལམ་དུ་བསྒྱུར་བའི་དུས་སྐབས་ཐོག་མ་དེ་ཡིན། འདི་ནི་<<བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་>>རུ། "ཕ་བརྒྱུད་བུ་འཛིན་གྱི་ལམ་ལུགས་དོར་ཏེ་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་བོད་(དམངས་)མང་གཙོའི་གཞུང་ཡོངས་སུ་དབུ་བརྙེས་པའོ།།" ཞེས་གུག་རྟགས་སུ་དམངས་བཙུག་སྟེ་བྲིས་འདུག་པ་དེ་ཡིན།

སྤྱི་ལོ་༡༩༦༡ ལོའི་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་སྙིང་བསྡུས་དང་སྤྱི་ལོ་༡༩༦༣ ལོའི་རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་རྒྱས་པ། སྤྱི་ལོ་༡༩༦༩ ལོའི་གསུམ་བཅུ་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་བཤད་སོགས་ཏེ་མདོར་ན། གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་དང་བཀའ་སློབ་དུ་མར་མགོན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་དབང་ལ་འགྱུར་ལྡོག་ངེས་པར་དུ་འགྲོ་སྲིད་པ་དང་འགྲོ་དགོས་པའི་ཚུལ་སོགས་དངོས་བརྒྱུད་ཅི་རིགས་ནས་བཀའ་སྩལ། དེ་ནི་"མང་གཙོ་"ནས་"དམངས་གཙོ"ལམ་དུ་འཁྲིད་པའི་བརྒྱུད་རིམ་གྱི་སྟོད་ཆ་དང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༧༧ ཟླ་བ་༣ ཚེས་༢༡ ཉིན་བོད་གཞུང་གི་ལོ་འཁོར་ལས་བསྡོམས་ཐེངས་བརྒྱད་པའི་སྐབས།
"གལ་སྲིད་ངོས་ཀྱི་རོགས་པར་མི་ཞིག་བསྐོ་རྒྱུ་བྱུས་པ་ཡིན་ན། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་པ་ཐོན

ཏེ་ཧང་འགན་འཁུར་མཁན་དེ། གཅིག་བྱས་ན། འོས་བསྡུ་མང་ཙུང་གི་ཐོག་ནས་ཡོང་མཁན་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན། འདྲ་ཆགས་པོ་ཞིག་མི་ཡོང་ངམ་སྙམ་པ་དེ་འདྲའི་བསམ་བློ་འཁོར་བྱུང་།” ཞེས་སོགས་ཕྱག་རོགས་སུ་སྲིད་བློན་ལྷ་བུ་ཞིག་དགོས་པའི་ཚུལ་བཀའ་སྩལ་བ་[1]དང་། དེ་ནས་ཀྲུང་ཧྭ་མཐུད་དེ་ལྷ་བུའི་བཀའ་གསུང་ཡོངས་ཁྱབ་ཏུ་སྩལ་བ་ནི། ཡང་དག་པའི་དམངས་གཙོའི་ལམ་དུ་འཁྲིད་པར་མཛད་པའི་བར་གྱི་ཆ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཆོག

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༡ ལོར་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་སོགས་ཀྱིས་གང་ཅེར་བཙོས་སྒྱུར་གཏོང་ཚབས་ཆེར་བསྐྱེད་གནང་སྟེ། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༨ ཟླ་བ་༣ ཚེས་༣ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་གྲོས་ཚོགས་སུ། “ཆེ་སའི་ཐོག་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་གི་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་སྐབས་བབ་ཡོད་པ་རྣམས་ངོས་ཀྱིས་མི་བྱེད་རང་བྱེད་རེད། དེ་མིན་སྲིད་འཛུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ལས་འགན་ཐེ་ཙམ་མང་བ་ཁྱེར་ན། ངོས་གནས་བཟོས་བདེ་བ་ཡོང་བ་དང་། གཉིས་ནས་མང་གཙོའི་འགྲོ་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མང་ཚོགས་རང་ནས་ནུས་པ་བཏོན། སྲིད་འཛུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ལས་འགན་ཆ་ཚང་འཁྱེར་རྒྱུ་བྱུང་ན་དགེ་མཚན་ཆེ་བ་ཡོད།” ཅེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་བསྒྱུར་བཅོས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པར་མཛད་མཐར། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༡ ལོར་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་མི་དམངས་ཀྱིས་འདེམས་པའི་ལམ་སྲོལ་མཛད་ཅིང་མགོན་པོ་མཆོག “ཕྱེད་བགྲེས་ཡོལ་”དུ་ཕེབས་པའི་ཚུལ་ཡོངས་བསྒྲགས་གནང་བ་ནི། དམངས་གཙོའི་ལམ་དུ་འཁྲིད་པར་མཛད་པའི་དུས་སྐབས་ཆེས་གནད་ཅན་ཞིག་སྟེ་སླད་ཀྱི་ཆར་ངོས་འཛིན་ཞུས་ཆོག །

དེ་ལྟར་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་མི་ལོ་དགུའི་རིང་ཕྱི་ནང་གི་མཛད་དཀའ་སྣ་ཚོགས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་དུ་བྱུང་བའི་ལུར་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་ཤིང་། བཙན་བྱོལ་དུ་མི་

1 ཕྱག་རོགས་སྲིད་བློན་ལྷ་བུ་ཞིག་བསྐོ་བཞག་གནང་བཞེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གཅིག་ལ་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ལྷ་བུ་ཞིག་ལ་བཞུགས་ཏེ་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་གནང་བར་བཞེད་པའི་ཚུལ་ཞིག་བཀའ་སྩལ་བ་ནི་སྐུ་སྒེར་གྱི་གནས་ཚུལ་གསུངས་པ་ཙམ་ལས། དོན་གྱི་འབབ་ས་ནི་དེའི་འོག་ཏུ“རྩ་བ་ཡོང་སྟངས་དེ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཏ་ལམ་མི་ཚེ་གཅིག་རིང་མགོ་འཁྲིད་བྱེད་མཁན་ལྷ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་དང་། དེའི་འོག་ཧང་ལེན་བྱེད་མཁན་བཀའ་བློན་དེ་ཚོ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་ཐད་ཀར་བསྐོས་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་རེད། བཙན་བྱོལ་གཞུང་གི་རྩ་བ་ཐུག་ས་དེ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་།” ཞེས་སོགས་བཀའ་མང་དུ་སྩལ་བ་ལྟར་བསམ་དགོས་སྙམ།

ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་གཉིས་ཙམ་གྱི་རིང་ཉིན་མཚན་ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་སྐུ་ངལ་འཛེམ་མེད་ཀྱིས་བོད་གངས་ཅན་པ་རྣམས་བདེ་ནས་བདེ་བ་དང་བརྟན་ནས་བརྟན་པར་འཁྲིད་པའི་ཐབས་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་བདག་གིར་བཞེས་མཐར། སྤྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལོར་སྲིད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐུ་དབང་མ་ལུས་པ་དམངས་ཀྱིས་བདམས་པའི་དབུ་ཁྲིད་ལ་རྩིས་སྤྲོད་གནང་སྟེ། མི་ལོ་སུམ་བརྒྱ་བདུན་ཅུའི་རིང་[1]གི་བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཆེན་པོར་ཐུགས་སྤོབས་དང་གཟི་བརྗིད་ཀྱིས་རྫོགས་ཚིག་བྲིས་ཤིང་། "ཡང་དག་པའི་དམངས་གཙོ"འི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལེའུ་ཆེན་པོར་གླེན་ཀ་བྲལ་བའི་དབུ་ཕྲེང་གསར་པ་ཞིག་འགོད་པར་མཛད་པ་ནི། སྐྱེ་བོ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་འཛམ་གླིང་གི་སྲིད་ཀྱི་སྣེ་མོར་བཞེངས་པའི་སྲིད་དོན་པར་བསྒྲད་པ་དག་གིས་ཅི་བདེར་བྱར་མི་ཐོད་པའི་མཛད་པ་རླབས་ཆེན་ཞིག་སྟེ།[2] དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་དམངས་གཙོ་དངོས་སུ་དབུ་བརྙེས་པར་མཛད་པའི་དུས་སྐབས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཡིན། མདོར་ན། སྤྱི་ལོ་༡༩༦༠ ཟླ་བ་༩ ཚེས་༢ ནས་གཞུང་སྲིད་ཀྱི་སྐུ་དབང་ཡོངས་སུ་རྩིས་སྤྲོད་མ་གནང་བའི་བར་གྱི་སྲིད་ལུགས་ནི་བོད་ཀྱི་"མང་གཙོ་"དང་། སྤྱི་ལོ་༢༠༡༡ ཟླ་བ་༥ ཚེས་༥ ཉིན་སྐུ་དབང་རྩིས་སྤྲོད་དང་དམངས་ཀྱིས་བོད་མིའི་མགོ་ཁྲིད་ཐད་ཀར་འདེམས་པའི་ལམ་

---

1 དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་གི་སྲིད་དབང་དབུ་བརྙེས་པར་རྩིས་སྲོལ་གཉིས་ཡོད། དབང་དངོས་སུ་བསྒྱུར་བ་སྤྱི་ལོ་༡༦༤༢ ཡིན་ལ། དེ་ནས་བརྩིས་ན་སྲིད་ལོ་༣༦༩ སོང་།

2 སྐུ་དབང་ཡོངས་སུ་རྩིས་སྤྲོད་ཀྱིས་བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མཇུག་བསྒྲིལ་བར་མཛད་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཞིག་ལ། སུས་བཤད་པ་མི་ཤེས་ཀྱང་། རྒྱལ་མཆོག་འདི་བ་རྒྱལ་བའི་སྐུ་ཕྲེང་མཐའ་མ་ཡིན་ཚུལ་གྱི་ལུང་བསྟན་ཞིག་ཡོད་པའི་གཏམ་ཞིག་ཕྱི་རྒྱལ་བའི་ཁྲོད་དུ་ཁྱབ་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས། རྗོམ་པ་པོ་Michael Harris Goodman ཞེས་པས་བྲིས་པའི་ཡ་གོང་ས་མཆོག་གི་མཛད་རྣམ་<<The Last Dalai Lama-A BIOGRAPHY>>ཞེས་པ་དང་། Claude B. Levenson ཞེས་པས་བྲིས་པའི་མཛད་རྣམ་<<THE DALAI LAMA-A BIOGRAPHY>>ཞེས་པ་སོགས་སུ་མགོན་པོ་མཆོག་ལ་དེའི་ཚུལ་བཀའ་འདྲི་ཞུས་ཤིང་། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་འགོད་པ་འགས་ཀྱང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་དྲི་བ་ཡང་ཡང་ཕུལ། དེ་ལ་སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་བསྟན་ཞིག་ཡོད་པ་གསན་གཟིགས་མ་བྱུང་བའི་ཚུལ་བཀའ་སྩལ་བ་ཀུན་གྱིས་ཤེས་གསལ་ཆེ། གལ་སྲིད་དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་བསྟན་ཞིག་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དེ་ནི་བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་གི་སྲིད་ལུགས་ལོ་རྒྱུས་ལ་མཇུག་བསྡུ་མཛད་པའི་ཚུལ་ཙམ་ལས་གཞན་ཅང་མིན་པ་སྔ་ཕྱིའི་བཀའ་སློབ་སོགས་ལས་ཤེས་ལ། ལྷག་པར་དུ། གལ་ཏེ་སྐུ་ཚེ་འདིར་བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་མ་གསལ་ཚེ། སྐུ་སྐྱེ་ཕྱི་མ་རང་དབང་གི་ཡུལ་གྲུར་འཁྲུངས་ཏེ་མཛད་པ་མཐའ་སྐྱོང་གནང་བར་ངེས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡང་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༥ ལོའི་ལམ་རིམ་འཁྲིད་ཡོའི་བཀའ་ཆོས་སྐབས། "ད་དུང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མང་ཙམ་བསྒོམས་ན། ངོས་འཆི་ཁར་སྐྱེ་བ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པར་བྱས་ནས། རྗེ་གོ་བོ་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚོག་པ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་ཀི་རེད་"ཅེས་སོགས་བཀའ་སྩལ་བར་བསམས་ན་ཐེ་ཚོམ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སོགས་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་དོན་གང་ཡང་མེད།

སྲོལ་བཏོད་པ་ནི་“དམངས་གཙོ་”ཡང་དག་པའི་ལུགས་སུ་བསྒྱུར་བའི་མཛད་པར་ངོས་འཛིན་ཞུ་དགོས། གཞུང་འབྲེལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཉམས་ཞིབ་པ་རྣམས་དང་། རང་དབང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཉམས་ཞིབ་པར་འབོད་པ་དག་གིས་ཀྱང་འཕེལ་རིམ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱན་རས་ལན་གཅིག་གཡོ་དགོས་པར་མཐོང་ངོ་།།

༩༽ མང་གཙོ་དང་དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུགས།

གོང་དུ་བཤད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་འབྱུང་སླད་འདིར་གཡོལ་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་མིག་སྔར་ལྷག་པ་ནི། མང་གཙོ་དང་དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུགས་གཉིས་ཅུང་ཟད་བཤད་རྒྱུ་དེ་རེད། ལར་ནས་དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ལ་མང་གཙོ་ཡོད་དགོས་པ་སྨོས་མེད་ཡིན་ཡང་། མང་གཙོ་ལ་དམངས་གཙོ་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། མང་གི་ལྡོག་ཕྱོགས་ཉུང་བ་དང་དམངས་ཀྱི་ལྡོག་ཕྱོགས་མཐོ་རིམ་པ་ཡིན་པའི་རྩ་བའི་གནས་ལུགས་འདི་རྟོགས་ན། འདིར་བཤད་པའི་དོན་ལ་བློ་རྟོགས་སྐྱེ་བའི་གནས་མེད། གང་ལྟར། མང་གཙོ་ནི་ཆེས་ཕལ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་ན་“མང་ཁ་ཉུང་ལེན་”ཞེས་སྔར་ནས་བོད་མིར་ཤོད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་གཞུང་སྲིད་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་སྟེར་བའི་ཐག་གཅོད་དང་གཏན་འབེབས་ཀྱི་རིགས་མཐའ་དག་ལ་སྤྱི་མོས་མ་བྱུང་ཚེ་ངེས་པར་དུ་མང་མོས་ལ་བརྟེན་དགོས་པས། ཉུང་བའི་མོས་འདུན་དེ་ཕལ་པའམ་ནུས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། དེས་ན། མང་གཙོ་ལ་གཙོ་ཕལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་དགོས་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན།

གཉིས་པ་དམངས་གཙོ་ཞེས་པ་ལ་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྲིད་ལུགས་གང་ཞིག་ཐོག་མར་དམངས་གཙོར་བསྒྱུར་སྐབས་མཐོ་རིམ་དབང་འཛིན་པའི་མོས་འདུན་དང་དབང་ཤུགས་སོགས་ནུས་མེད་དམ་ཕལ་པར་བཞག་པ་དང་། དམངས་ཀྱི་འདོད་འདུན་ནམ་དགོས་དོན་དེ་གཙོ་བོར་བཞག་པས་གཙོ་ཕལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་ཞིབ་ཆ་འདོན་རུང་ཡང་། བསྒྱུར་བཅོས་ཟིན་པའི་ཉིན་མོ་དེ་ནས་སྔར་གྱི་མཐོ་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱང་དམངས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བཙུག་ཟིན་པས་གཙོ་ཕལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མེད། དུས་དེ་ནས་བཟུང་། མིའི་སེམས་ཁོང་གི་བག་ཆགས་དང་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཡང་། སྲིད་དོན་གྱི་ལྟ་བའི་ཐད་ནས་གྲལ་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་གཙང་སེལ་བྱས་ཟིན་པར་ངོས་

འཛིན་བྱ་དགོས་ལ། ངོས་འཛིན་འདི་ནི་དམངས་གཙོ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡོང་མིན་གྱི་འགག་རྩ་ཆེ་ས་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། གང་ལྟར། གོང་དུ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་དེ་དག་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་ཤེས་དགོས་ན་ཕྱིར་ལྟས་ཕྱང་དུ་ཞིག་མི་བྱེད་ཀ་མེད་ཡིན་པས། འདིར་དམངས་གཙོའི་སྐད་དོད"emocracy"ཞེས་པ་དེ་སླར་ཡང་གླེང་དགོས་བྱུང་། དེ་ཡང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་གནས་བབ་ཟ་དད་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཟ་སྟད་དེའི་བསྟན་དོན་ལ་བརྒྱུད་བསྐྱུམ་ཙུང་ཟད་རེ་འབྱུང་ཡང་། རྩ་བ་ཡར་དེད་ན་ གྲི་རེའེ་ཟེ་(Greece)ཡི་སྐད་དུ"emokratia"ཞེས་པར་ཐུག་པར་བཤད་ཅིང་། དོན་ནི"emos" ཞེས་པ་དམངས་དང་། kratia (kratos)ཞེས་པ་དབང་ཆ་དང་དབང་སྒྱུར་གཉིས་ཀར་གོ་བས། དབྱིན་སྐད་དུ"ule of the people"ཞེས་པ་སྟེ"དམངས་ཀྱི་དབང་སྒྱུར་ལམ་སྲོལ་"ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད། དེའི་ཁ་གཏད་ནི། "ristokratia"ཞེས་པ་སྟེ། "ristos"ནི་ལེགས་ཤོས་ཏེ་མཐོ་རིམ་པའམ་དམར་རྫེན་དུ་བཤད་ན་སྐུ་དྲག་ལ་གོ་ཞིང་། "ratia"ཞེས་པ་གོང་ལྟར་ཡིན་པས་དོན་ནི"ule of an elite"ཞེས་པ་སྟེ"མཐོ་རིམ་དབང་སྒྱུར་ལམ་ལུགས་"ལ་བཤད། དེས་ན། དམངས་གཙོ་ནི་སྲིད་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོའམ་རྩ་དོན་ཏེ་གཞུང་དེ་ཉིད་དམངས་ལ་དབང་བའམ་དམངས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་དང་། མང་(majority)གཙོ་བོ་ནི་ལམ་ལུགས་དེའི་ནང་དུ་ལག་ལེན་བྱེད་ཐབས་གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་ཏེ་མང་བའི་འདོད་འདུན་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་དེ་རེད། བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་ན། དང་པོ་ནི་སྲིད་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོའམ་རྩ་དོན་དང་། གཉིས་པ་ནི་རྩ་དོན་དེ་ཉིད་ལག་བསྟར་བྱེད་ཐབས་ཏེ། འོས་བསྡུའི་ལམ་སྲོལ་གྱི་སྟེང་ནས་དམངས་གཙོའི་ངོ་བོ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་རེད།

༥) མང་དང་དམངས་ཀྱི་གོ་དོན།

མཚམས་འདིར་གཡོལ་དུ་མི་རུང་བ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། མང་དང་དམངས་ཀྱི་གོ་དོན་གསལ་ཙམ་བཤད་རྒྱུ་དེ་རེད། བརྡ་སྤྲོད་རིག་པའི་སྟེང་ནས་བཤད་ན། "མང་"ནི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གི་འབོར་ཚད་སྟོན་བྱེད་དེ་རྒྱུན་ཚིག་གམ་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་ཚིག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ལ། "དམངས་"ནི་ཡུལ་མི་ཕྱིངས་འདུས་པའི་ཚོགས་པའམ་སྤྱི་སྟོན་པའི་མིང་རྐྱང་ངམ་ཁྱད་གཞི་

ཙམ་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཡིན། དེས་ན། དམངས་ཞེས་པ་དོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བྱུང་ངམ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཟོ་སྟངས་ལ་ཐབས་དང་སྒོ་དུ་མ་ཡོད་པའི་འགྲོས་ཤིག་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དཔེར་ན། གང་གིས་གང་ཞིག་འཇིགས་པའི་གནས་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་"སྐྱབས"ཞེས་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བའི་བྱ་ཚིག་གཞན་གང་དང་ཡང་མ་འདྲེས་པར་མིང་རྐྱང་དུ་བཟོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འདིར་བཤད་པའི་"དམངས"ཀྱང་འགྲོས་དེ་ལྟར་དུ་མང་བ་སྤྱིར་བཏང་བ་སྟོན་པ་"མང"དང་། ཆེས་མང་བ་སྟོན་པ་"མངས"ཞེས་པའི་རྒྱུན་ཚིག་གཉིས་དང་མ་འདྲེས་པར་མིང་རྐྱང་དུ་གཏན་ལ་ཕབ། དེ་ཡང་ཡར་དེད་ན་སྐྱབས་ཞེས་པ་བྱ་ཚིག་"སྐྱོབ"དང་འབྲེལ་ཞིང་། དམངས་ནི་རྒྱུན་ཚིག་"མང"ལ་ཐུག་ཡོད།

གོང་གསལ་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ངེས་པ་ཙུང་ཟད་བསྐྱེད་སླད་དཔེར་བརྗོད་གཞན་དུ་མ་ཞིག་འདིར་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་ན། ལམ་རྒྱགས་དང་རྒྱགས་ཕྱེ་ཟེར་བ་ལྟར་ལྟོ་བ་འགྲང་བ་སྟེ་རྒྱག་པར་བྱེད་པ་ལ་"རྒྱགས"དང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཅི་ཞིག་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་"རྟགས།" གང་གིས་ཅི་ཞིག་འཆིང་བར་བྱེད་པ་ལ་"ཆིངས"དང་། འཚོས་པར་བྱེད་པ་ལ་"ཚོས"ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁེ་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བའི་མིང་(བཙོང་། འཚོང་། བཙོངས། ཚོངས་)"ཚོང་།" འདེགས་པའམ་འགྲོག་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོའི་མིང་(འཁྲོག །འཁྲོག །བཀྲུགས། ཁྲོགས།)"ཁྲོགས།" བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་སྟེ་མཐུ་ནུས་ཀྱིས་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་དོན་གྱི་(བརླབ། རློབ། བརླབས། རློབས།)"བྱིན་རླབས།" འཚག་པར་བྱེད་པའི་(བཙག །འཚག །བཙགས། ཚོགས།)"ཚུ་ཚགས།" དཀྲུག་པའམ་སྲུབ་པར་བྱེད་པའི་(བསྲུབ། སྲུབ། བསྲུབས། སྲུབས)"ཡིད་སྲུབས།" འཁྲིག་པའམ་སྦྲིག་པར་བྱེད་པའི་(བསྦྲིག །སྦྲིག །བསྦྲིགས། སྦྲིགས།)"ཁྲིམས་སྦྲིགས།" སྙོམ་པར་བྱེད་པའི་(བསྙམ། སྙོམ། བསྙམས། སྙོམས།) "བཏང་སྙོམས"ལྟ་བུ་སྟེ། མིང་རྐྱང་འདི་དག་ལས་འགའ་ཞིག་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐུལ་ཚིག་གིས་གྲུབ་ཅེས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། དོན་གྱིས་དུས་སྟོན་པའི་ལས་ཚིག་གཞན་དང་མི་ནོར་བའི་སླད་དེ། བྱ་ཚིག་འགོག་གམ་འགེགས་ལས་བྱུང་བའི་གེགས་ཞེས་པའི་མིང་རྐྱང་ལ་བསམས་ནའང་ཤིན་ཏུ་གསལ། ད་དུང་རྟགས་མཚན་ལ་"ལྟས"དང་། བཟའ་བྱ་ལ་"ཟས་

”ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པའི་འགྲོས་དེ་ལྟར་དུ་བྱས་པར་བསམ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱང་ཡར་དེད་ན་བྱ་ཚིག“ལྟ”དང་“ཟ”གཉིས་ལ་ཐུག་ཡོད། གཞན་ཡང་དཔེར་བརྗོད་དུ་མིང་རྐྱང་སྟེ། (བཏག །འཐག །བཏགས། འཐོགས་ལས་བྱུང་བ་)ཐགས། (དཔར། དཔར། དཔར། དཔོར་ལས་བྱུང་བ་)པར། (བཅིབ། འཆིབ། བཅིབས། ཆིབས་ལས་བྱུང་བ་)ཆིབས་པ་སོགས་མང་དུ་ཡོད། གང་ལྟར། མིང་རྐྱང་གྲུབ་སྟངས་ཀྱི་འགྲོས་འདི་ལྟ་བུ་མཁས་པའི་གསུང་རྩོམ་ཐན་ཐུན་རེ་གོ་སྒྲོང་ཙམ་ལས་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་དུ་ཞིབ་རྒྱས་སུ་བྲིས་པ་ད་བར་མིག་ལམ་དུ་མ་མངོན་པ་ནི་ཁོ་བོ་མཐོང་རྒྱ་ཆུངས་པས་ཡིན་སྲིད། འདི་ལས་འགྲོས་པའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་དོན་ལས་འདའ་མི་རུང་བས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ཐད་ནས་གླེང་ན། ལམ་ལུགས་རྙིང་པ་རྣམས་སུ། དམངས་ནི་རྒྱལ་པོ་དང་གཙོ་བོའམ་རྗེ་བོ་སོགས་མཐོ་རིམ་པར་བརྗོད་པའི་ལྷོག་ཕྱོགས་ཏེ་དབང་བསྒྱུར་རམ་བསྐྱང་བྱའི་ཡུལ་ལ་གོ་བ་སློས་མེད་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་དེའི་དབང་གིས། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་དང་ལམ་རིམ་ཆེ་འབྲིང་སོགས་སུ། “ངེས་དོན་རྙེད་ནས་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་དམངས་སུ་བབ་པའམ་གླང་པོ་རྙེད་ནས་གླང་པོའི་རྗེས་ཚོལ་བ་དང་འདྲ་བར་སྨྲོའོ།།” ཞེས་པ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་རྒྱལ་པོ་དང་དམངས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡང་ཡང་འབྱུང་ལ། གཞན་དུའང་། རྒྱལ་པོ་དོ་ཧ་དང་། བཙུན་མོ་དོ་ཧ། དམངས་དོ་ཧ[1]ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བཙུན་དམངས་གསུམ་མམ་རྒྱལ་བློན་དམངས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་སྤྱར་ནས་གྲགས་ཤིང་ཁྱབ་གདལ་དུ་གྱུར་ཡོད། གཞན་ཡང་། ཏུན་ཧོང་བོད་ཀྱི་ཡིག་རྙིང་ལས། “བྲག་རྩེར་ནོལ་ཐབས་བཀྱེ་བའི་ཚེ། འཇང་མང་པོ་བཀུམ་ནས། སྤྱན་ཆེན་པོ་ཉིང་རིམ་དང་། སྣ་ལ་གཏོགས་པ་དང་། དམངས་ཡན་ཆད་སུམ་བརྒྱའ་རྩ་

1 རྒྱལ་པོ་དོ་ཧ་ནི་རྒྱ་སྐད་དུ<<དོ་ཧ་ཀོ་ཥ་ནཱ་མ་ཙརྱཱ་གཱི་ཏི་>>དང་བོད་སྐད་དུ<<དོ་ཧ་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་སྤྱོད་པའི་གླུ་>> ཞེས་བྱ་བ་དང་། བཙུན་མོ་དོ་ཧ་ནི་རྒྱ་སྐད་དུ<<དོ་ཧ་ཀོ་ཥ་ཨུ་པ་དེ་ཤ་གཱི་ཏི་ནཱ་མ་>>དང་བོད་སྐད་དུ<<མི་ཟད་པའི་གཏེར་མཛོད་མན་ངག་གི་གླུ་>>ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཏེ་རིམ་པ་ལྟར་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། རྒྱུད། ཞི། ཤོག་གྲངས་༢༨ དང་༢༩ ན་བཞུགས་ཤིང་། དམངས་དོ་ཧ་ནི་རྒྱ་སྐད་དུ<<དོ་ཧ་ཀོ་ཤ་གཱི་ཏི་>>དང་བོད་སྐད་དུ<<དོ་ཧ་མཛོད་ཀྱི་གླུ་>>ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། རྒྱུད། ཞི། ཤོག་གྲངས་༧༠ ན་བཞུགས།

བཙུ་གཉིས་བཟུང་ནས།”[1] ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་ན་རིམ་གྱི་རྣམ་ཐར་དུའང་“མི་དམངས་ལ་ཕྱུག་དབང་གནང་བ་”ཞེས་དང་། “དབུས་གཙང་དམངས་མ་”ཞེས་སམ། “ཚོགས་པ་དམངས་”དང་“སོག་དམངས།” “འདུས་ཚོགས་དམངས།” “འགྲོ་དམངས།” “དཔོན་དམངས་”ཞེས་སོགས་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་འཕགས་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་གསར་རྙིང་དག་ན་བགྲང་གིས་མི་ལང་བར་དྲང་དུ་ཡོད། འདི་དག་ནི་རིགས་བཞིའི་དམངས་རིགས་ཀྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་དམངས་མིན་ལ། ངན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་དམངས་ནི་དེ་བས་ཀྱང་མིན།

༨༽ བོད་ཀྱི་སྲིད་ཁྲི་ལས་ཐབ་པའི་དམངས།

འོ་ན། དམངས་ཞེས་པ་དམན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་ད་ལྟ་བཙན་བྱོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་མང་པོ་ན་བྲིས་ཏེ། དམངས་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་རིགས་བརྗོད་པའི་སྐབས་དང་། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཙམ་ལས་གོ་གནས་དང་ཤུས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་བྱས་འདུག་པ་ལ་ཁྲོད་ཅི་ཟེར་ཞེ་ན། སྔོན་དེ་ལ་མི་འཐད་པ་ཙམ་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་རྩོདས་གླེར་འཆར་མ་ཐུབ་པ་བདེན་ཡང་། སྐུ་དབང་རྟེས་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློབ་དང་། སྔོན་གྱི་བཀའ་སློབ་གཞན་སོགས་ལ་བསམ་གཞིག་བསྐྱར་མ་བྱེད་སྐབས། ད་གཟོད་དེ་ལ་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་འདུག་ཨང་སྙམ་པའི་ངེས་ཤེས་རྙེད་ཅིང་། མཁས་པ་དག་གིས་གཏན་འབེབས་གནང་བའི་ཆ་ལ་ཡང་ཡི་རང་དང་སྨོན་པ་ལྷན་གཅིག་ཏུ་ཞོར། དེ་ཡང་གཟིགས་རྒྱ་དང་མཁྱེན་རྟོགས་ལ་སུ་མེད་པའི་མཁས་པའི་ཐུགས་ལ་འདིར་བཤད་པའི་དམངས་ཀྱི་དོན་དང་སྤྱོད་སྒོ་སོགས་མ་ཚུད་པ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། བཙན་བྱོལ་བོད་ཀྱི་“མང་གཙོ”འི་གནས་བབ་ཉིད་ལ་ནན་ཏན་དང་གཙོ་འདོན་གནང་སྐད། རེ་ཞིག་“དམངས་”སྲིད་ཁྲི་ལས་ཐབ་སྟེ་“མང་”ལ་གོ་གནས་འཕར་མ་འགག་གསོལ་དགོས་པར་གཟིགས་པ་འདྲ་སྙམ།

ད་ནི་དམངས་ཀྱི་གོ་གནས་སླར་གསོ་བྱེད་པའི་དུས་ལ་བབས་ཟིན་པས། དམངས་རིགས་

1 ཏུན་རྟོང་བོད་ཀྱི་ཡིག་རྙིང་ལས་བྱུང་བ། <<བོད་བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་>>ཞེས་པའི་ཤོག་ངོས་༩༩༡ ན་ཡོད་པའི་ཡིག་རྙིང་བསྐྱར་བཤུས་སུ་གསལ།

ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་ཡང་ལན་གཅིག་བལྟ་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེ་སྙམ། དེ་ལ་རྒྱ་གར་དུ་“ཆེས་སྔ་མོའི་དུས་ཤིག་ན། ཨརྱན་སྐྱེ་རྗེ་བོའི་རིགས་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཅན་ཞིག་དང་། དས་སྐྱེ་འཁོལ་པོའི་རིགས་ཁ་དོག་ནག་པོ་ཅན་གཉིས་ཁོ་ན་མཆིས་ཤིང་། དེའི་ཕྱིར་རིགས་ཀྱི་སྐད་དོད་ལ་ལཱྃ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཁ་དོག་བྱ་བ་ཡིན་པས། རིགས་གཉིས་ཀ་ཁ་དོག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་འབྱེད་པ་ཡིན་”ཞེས་སོགས་རྗེ་འཁོལ་གྱི་རིགས་གཉིས་བྱུང་ཚུལ་དང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ལས་རིགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་རིགས་བཞི་བྱུང་བའི་ཚུལ་སོགས་གཏམ་རྒྱུད་གསེར་ཐང་དུ་གསལ། གང་ལྟར། འདིར་དམངས་རིགས་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་གར་བས་དམན་པར་བརྩིས་པའི་ལས་གང་ཞིག་བྱེད་མཁན་གྱི་སྡེ་ཁག་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་བཏགས་པའི་ཐ་སྙད་རང་ག་བ་ཞིག་སྟེ། ཐ་སྙད་དེའི་རང་སྟེང་ན་དམན་པའམ་ངན་པའི་དོན་མེད། གསལ་པོར་བཤད་ན། མི་སྡེ་ཆེན་པོ་དེ་དམན་པར་འཛོག་བྱེད་ནི་“དམངས་”ཞེས་པའི་ཚིག་དང་དེ་འདུག་པའི་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་ནས་འཚོལ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ལས་ཀའི་རིགས་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཤོད་དགོས་པའི་ཚུལ་ཤེས་ན། ད་གཟོད་ཞླན་ཀ་མང་པོ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་འགྲོ་བས་འདི་ལྟར། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། “འཚོ་བའི་ཐབས་སོ་ཙོག་ལ་ཡང་།། འཇིག་རྟེན་ན་ནི་རིགས་ཞེས་བསྙད།། དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ།། རིགས་ལས་དབྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན།།” ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱི་དེའི་སྔ་འགྲེལ་དུ་ཡང་། “ཞིང་རྨོ་བ་ལ་སོགས་ལས་ངན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་དག་ནི་དམངས་རིགས་ཞེས་གྲགས་”ཞེས་གསལ། མཁས་གྲུབ་རྗེས་ཀྱང་དུས་འཁོར་ཁམས་ལེའི་འགྲེལ་པར། “ཞིང་ལ་སོགས་པ་དམན་པའི་ལས་བྱེད་པས་དམངས་རིགས་” ཞེས་ལས་ཀའི་སྟེང་ནས་རིགས་སུ་འབྱེད་ཚུལ་བསྟན་ཡོད། ཆོས་རྗེ་བུའི་དུས་འཁོར་ཁམས་ལེའི་མཆན་འགྲེལ་ལས། “རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་རིག་བྱེད་སྒྲོག་པའི་རིགས་བྲམ་ཟེ་དང་། ་་དཔའ་ཞིང་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་བ་རྒྱལ་རིགས་དང་། ཚོང་ལ་སོགས་པ་ནོར་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྗེའུ་རིགས་དང་། ཞིང་ལ་སོགས་པ་དམན་པའི་ལས་བྱེད་པ་དམངས་རིགས་ཏེ་རིགས་བཞི།” ཞེས་གསུངས། ཞིང་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པའི་སོགས་ཁོངས་ནས་འདོན་རྒྱུ་ལ་ཡང་། རྗེ་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་གི་དུས་འཁོར་དབང་ལེའི་འགྲེལ་པར། “རིགས་བཞིའི་ནང་ནས་དམངས་རིགས་ལ་ལས་ཀྱི་

སྒོ་ནས་རྣམ་པ་བཞིར་དབྱེ་སྟེ། ས་གཞི་རྫོ་བ་དང་། བ་ལང་སྐྱོང་བ་དང་། འཛིམ་པའི་ལས་བྱེད་པ་དང་། ཁྱིམ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཀྱི་ཞིང་གི་ལས་བྱེད་པའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས། སླད་ཀྱི་བྲམ་ཟེ་དག་གིས་ཁོ་པ་ཅག་ཚངས་པའི་ཁ་དང་། དམངས་རིགས་རྣམས་རྐང་མཐིལ་ནས་བྱུང་བ་སོགས་རྟོག་བཟོའི་བཤད་པ་དག་ནི་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་བཙན་གཏམ་ཁོ་ནར་འདོད་དོ།།

དམངས་ཞེས་པའི་བོད་ཚིག་རང་སྟེང་ན་"དམན་པ"འམ་"ངན་པ"འི་དོན་མེད་པར་འདོད་ན། ཅིའི་ཕྱིར་རིགས་དམན་དུ་བརྩིས་པའི་མི་སྡེ་ཆེན་པོ་དེར་དམངས་རིགས་སུ་བཏགས་སམ་ཟེར་ན། གོང་དུ་བཤད་པའི་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་འགྲོས་དེ་མ་ཤེས་ན་དོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། གང་ལྟར། རིགས་དེའི་ཁོངས་སུ་ངོ་གྲངས་མང་བ་འདུས་པའི་ཕྱིར་བྱིངས་འདུས་པའི་ཆའམ་མང་འདུས་ཀྱི་སྤྱི་དེ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་བཏགས་པར་གདོན་མི་ཟ་བས། ཚིག་གི་དོན་དང་བསྙེག་སའི་དོན་ནམ་སྟོན་བྱེད་དང་བསྟན་དོན་གཉིས་ནམ་དུ་ཡང་གཅིག་ཏུ་བསྲེ་མི་རུང་། གལ་ཏེ་དམངས་ལ་དམན་པའི་དོན་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། མིང་གཅིག་དོན་དུ་མར་འཇུག་ཏུ་རུང་བའི་ཚུལ་ཡིད་ལ་བཞག་ན། ང་ཚོས་སྔ་མཐུད་མགྲིན་གཅིག་ལག་གཅིག་ལྟ་བུས་མང་དང་དམངས་ལ་དབྱེ་འབྱེད་ཕྱོགས་རིས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱེད་དགོས་དོན་ཡེ་ནས་མེད།

འདིར་གསལ་བཤད་ཞུ་རྒྱུ་ཞིག་ལ། སྤྱིར་གང་ཟག་དང་བྱ་དངོས་ལ་མཐོ་དམའ་སོགས་ཡོད་པ་ལྟར། "དཔོན་དམངས"ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བརྗོད་ཚེ། གོ་གནས་དང་དབང་ཐང་སོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་དཔོན་མཐོ་བ་དང་དམངས་དམའ་བར་བསྟོན་དུ་མི་རུང་ཡང་། དེ་ལ་བཟང་ངན་གྱི་དོན་ཡོད་པར་བརྗོད་མི་རུང་། མཐོ་དམའ་ནི་གནས་རིམ་གྱི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཡིན་ལ། བཟང་ངན་ནི་ལེགས་ཉེས་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཡིན། མཐོ་དམའ་ལ་མཐོང་ཆུང་གི་རྣམ་པ་མེད་ཅིང་བཟང་ངན་ལ་དེ་

1 རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་ཆོས་དཔྱད་གི་ཡན་ལག་གིས་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྐང་ཐང་པ་དང་། རྟ་ལ་ཞོན་པ་དང་། གླང་པོ་ཆེ་ལ་ཞོན་པ་དང་། ཤིང་རྟ་ལ་ཞོན་པའི་དཔུང་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བའོ།། རྗེ་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཚོང་པ་དང་། ཡིག་མཁན་དང་། སྨན་བྱེད་པའོ།། [བྲམ་ཟེའམ་]གཉིས་སྐྱེས་ཀྱི་ཆོས་རིག་བྱེད་ཀློག་པའི་དབྱེ་བ་ལས་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། ངེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་རིག་བྱེད་དང་། མཆོད་སྦྱིན་དང་། སྔགས་དངགས་དང་། སྲིད་བསྲུང་དང་། ནགས་ན་རབ་ཏུ་གནས་པ་བྲམ་ཟེའི་ཚུང་མ་དང་། བདག་པོ་ལས་གཞན་ལ་མི་གཡེམ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་བདག་པོའི་ཚུང་མ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྫས་དང་ཁྱིམ་གྱི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བའི་བྲམ་ཟེ་དཀའ་ཐུབ་པའི་ཚུང་མ་སྟེ་བདུན་ནོ།། ཞེས་རྗེ་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་གིས་གསུངས།

ཡོད་པའི་ཞིབ་ཆ་ཡང་ཞེས་དགོས། དེ་མཚུངས། ཟླ་སློབ་དང་ཕ་བུ་སོགས་ལ་ཡང་རིགས་བསྒྲེས་ཏེ་བསམ་པར་བྱའོ།།

༧༽ མང་ལ་སྐྱ་དབང་འཕར་མ་ཕུལ་བའི་རྒྱུ་མཚན།

ད་ནི། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༡ གོང་དུ་མི་དམངས་དང་དམངས་གཙོ་སོགས་སུ་བྲིས་ཀྱང་། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་མང་དུ་བསྒྱུར་བའི་དགོས་པ་གསལ་ཙམ་བཤད་ན། དེ་ནི་༧གོང་ས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་བོད་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དུ་གདན་ཆགས་པར་བཞུགས་པའི་སྐབས། གཞམ་འོག་གི་སྲིད་ལུགས་དེ་གཞན་གྱིས་བཤད་པའི་“emocracy”ཡི་ལམ་ལུགས་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོང་བར་རེ་སྟེ། “ajority”སྟེ་གྲངས་“མང་བ་”གཙོ་གནད་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་ལུགས་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་འཛིན་པའི་ཆེད་རེད། གནས་སྟངས་དེའི་འོག་ནས་དམངས་གཙོ་ཞེས་བརྗོད་ཆེ། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་འགྲན་རྩོད་དང་འོས་འདེམས་བརྒྱུད་དམངས་ཀྱིས་བདམས་ཏེ་དབུ་ཁྲིད་དུ་ཐེབས་པ་མིན་པས་དམངས་གཙོ་དངོས་མིན་ལ། མང་གཙོ་ཞེས་མ་བརྗོད་ན། སྤྱི་འཐུས་སོགས་མང་མོས་འོས་འདེམས་ཀྱིས་ཐོན་ཞིང་། གྲོས་ཚོགས་ཀྱིས་ཁྲིམས་སྒྲིགས་གཏན་འབེབས་སོགས་ཐག་གཅོད་ཆེ་བའི་རིགས་རྣམས་ཀྱང་སྤྱི་མོས་སམ་མང་མོས་ཁོ་ནར་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་མི་འགྲིག །དེས་ན། “དམངས་གཙོ་”ཞེས་བརྗོད་མ་བདེ་བར་“མང་གཙོ་”ཞེས་བརྗོད་པར་འདོད་ལ། དོན་གྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་དེ་ལ་ནོར་འཛོལ་སྤྱུ་རྩེ་ཙམ་ཡང་བྱུང་མེད། དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་༡༩༨༡ ཡས་མས་ནས་༢༠༡༡ ལོའི་བར་རྒྱལ་བ་དོན་གྱི་བདག་པོས་ཟུ་ཚུགས་བསྐྱར་ནན་ཇི་ལྟར་གནང་ཡང་། བོད་མི་ཚོས་མགོན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་དབང་མཚན་གནས་ལ་འགྱུར་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་གཏོང་མ་འདོད་པ་དང་། ༧གོང་ས་མཆོག་དབུ་ཁྲིད་དུ་བཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་རང་ཅག་གི་སྲིད་གཞུང་དེ་“emocracy”ཡི་གཞུང་ལྟ་བུ་ཞིག་མིན་པའི་བསམ་བློ་ཡང་ཕལ་ཆེར་འཁོར་སྐྱོང་མེད། ཡང་གཅིག་བཤད་ན། ༧གོང་ས་མཆོག་བོད་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དུ་བཞུགས་པ་ནི་བོད་མི་བྱིངས་ཀྱི་འདོད་འདུན་དང་པོ་དེ་ཡིན་ལ། གཞམ་འོག་གི་སྲིད་ལུགས་བྱེད་སྒོ་ཐམས་ཅད་དམངས་གཙོའི་ལུགས་ཉིད་ལས་འདས་མེད།

༦༽ ཐག་གཅོད་མང་མོས་ལ་བརྟེན་པའི་མང་གཙོ།

ཐག་གཅོད་མང་མོས་ལ་བརྟེན་པའི་མང་གཙོ་ཁས་ལེན་ངོས་འཛིན་གནང་བ་ལ། མང་དང་དམངས་ཀྱི་འགྱུར་མཚམས་དང་དེ་འབྲེལ་གྱི་ཚ་ཁྲིམས་དགོངས་དོན་ལ་བལྟ་རྒྱུ་ལས་ཚིག་ཉོག་སྤྱངས་པས་ཕན་པ་ཆེར་མེད། དེས་ན། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་བརྟོན་པའི་<<བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་>>ཞེས་པའི་དེབ་ཕྲེང་གཉིས་པ་ལས། "འཇིག་རྟེན་འདིར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལྟོས་ས་ལྟོས་འཛོག་གི་ལེགས་ཉེས་ཙམ་ལས་སྐྱོན་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་། སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་ཕྲན་ཚེགས་ནས་བཟུང་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་བཅས་ཟད་པའི་ཐར་པ་མཆོག་གི་བར་སྐྱེ་རྒྱུའི་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་གཞི་རྩ་ཉག་གཅིག་ནི། གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་སོ་སོའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་རང་དབང་དང་། ཕན་ཚུན་འཚེ་མེད་ཞི་བདེར་འཚོ་བའི་བྱམས་བརྩེའི་གཞི་རྩ་ལ་ཐུག་པ་ནི་སློས་མེད་དང་། དེའི་སྐད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་མང་མོས་ལ་བརྟེན་པའི་མང་གཙོའི་(སྐབས་འདི་ནས་བཟུང་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་'དམངས'ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་'མང་དུ'བསྒྱུར་ཡོད་པས་དཔེ་དེབ་འདིའི་ནང་དུའང་མཚམས་འདི་ནས་བཟུང་ལུང་འདྲེན་ཡིག་ཆས་མཚོན་པའི་སྐབས་བབ་གསལ་བརྗོད་སོགས་ཅི་རིགས་སྐབས་'མང་'ལྟར་བྲིས་ཡོད།) ལམ་སྲོལ་འདི་ཉིད་དུས་སྐབས་འདིར་ལེགས་ཤོས་སུ་སྣང་བས། རིས་མེད་ཆོས་ལུགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་འཚེ་མེད་བྱམས་བརྩེའི་ལམ་དང་། འདྲ་མཉམ། རང་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་མང་གཙོའི་སྲིད་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དེ་བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་གཞི་རྩའི་ལྟ་བར་བཟུང་ཡོད།" ཅེས་གུག་རྟགས་སུ་དམངས་དང་མང་གི་འགྱུར་མཚམས་གསལ་བཤད་དང་བཅས་བཀོད་པ་ལྟར་གྱི་དགོངས་དོན་བློ་ཡུལ་དུ་འཛོག་དགོས་སྙམ། གོང་དུ་གསུངས་པའི་བཅའ་ཁྲིམས་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༡ ཟླ་བ་༥ ནང་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་གནང་བ་དེ་རེད།

༧༽ གཞུང་སྒྲིག་དམངས་ལ་དབབ་པའི་དམངས་གཙོ།

སྤྱིའི་འགྲོ་ལུགས་ལ། སྐྱེ་བོ་སུ་ཞིག་གིས་རང་རང་གི་མཚན་གནས་རྗེས་འབྲེལ་དང་ཁྲིམ་རྒྱུད་དབང་ཤུགས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་འཛིན་པའམ་མཐར་ཐུག་པའི་དབང་ཆ་འཛིན་པ་དེ་

དམངས་གཙོའི་འགལ་ཕྱོགས་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་གླེན་ཀ་ཐལ་ཆེར་མེད། དེའི་དབང་གིས་སྐྱི་ནོར་༧དགོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས། (སྔ་ཕྱིའི་ལུང་ཁུངས་དག་ན་མང་ཞེས་བྲིས་པ་རྣམས་སོར་འཇོག་བྱས་ཡོད།)[1] "རྒྱ་བའི་ང་ཚོའི་མང་གཙོ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་དགོས་ན། མི་གཅིག་གིས་མཐར་ཐུག་གི་དབང་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་འཛིན་པ་འདི་འགྲིག་གིན་མེད་སྐབས། རྒྱ་ཁྲིམས་ཟིན་བྲིས་དེའི་ནང་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དབང་ཆ་དེ་མི་མང་གི་འཐུས་མི་སུམ་ཆ་གཉིས་ཀྱིས་མོས་མཐུན་ཐག་གཅོད་ཀྱི་འོག་ནས་བསྒྱུར་བཅོས་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་བཀོད་ཡོད། དེ་ནི་མང་གཙོའི་ངོ་བོ་མཚོན་པའི་ཆ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན།"[2] ཞེས་དང་། "མ་འོངས་པའི་བོད་ནི་དེ་སྔོན་ངོས་ནས་བཤད་

---

1 བཀའ་སློབ་འདི་དག་དང་ཕྱིས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གཞན་དུ་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་"མང་གཙོ་"ཞེས་བྲིས་པ་ནི། "དམངས་"ཀྱི་གོ་གནས་ཐབ་ཟིན་པའི་རྗེས་ཀྱི་འབྲི་ཚུལ་ཏེ་སྔར་གྱི་ཡི་གེ་དག་ན་"དམངས་གཙོ་"དང་"མི་དམངས་"ཞེས་སོགས་སུ་བྲིས་པ་མང་ལ། ༧དགོང་ས་མཆོག་གི་གསུང་པར་སྙིང་ལ་ཡང་ཐོག་མར་"ངོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ངོས་མི་དམངས་"ཞེས་འབོད་ཀྱང་། པར་གསར་ལ་"ངོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ངོས་ཀྱི་མི་མང་"ཞེས་བསྒྱུར་བ་སོགས་ལ་བལྟས་ན་བཙན་བྱོལ་འདིར་དཔྱད་པར་མི་འཛུག་པའི་ལེ་ལོ་དང་གཡམ་རྒྱུགས། ཡིན་ཤག་ལད་ཟློས་སོགས་ཀྱི་ཞད་ཆེ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྣང་།

མི་དམངས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་དགོངས་ཚུལ་མ་མཐུན་པར་དགག་གཞག་གནང་བའི་ཐོག་མ་ནི། དམར་པོའི་སྲིད་ཇུས་བོད་དུ་སྤེལ་མགོ་ཚུགས་པའི་སྐབས་དེ་ཡིན། དུས་དེར་དམར་གཞུང་གིས་གལ་ཆེར་བརྩིས་པའི་ཐ་སྙད་ཧི་སྙེད་ཅིག་བོད་སྐད་དུ་གཏན་འབེབས་བྱེད་སྐབས། "ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་"དང་"མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་"ཞེས་སོགས་ལ། མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་མཁན་ཆེན་གཉིས་ཏེ། ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་རྗེ་འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་བློ་གྲོས་དང་དགེ་བཤེས་ཆེན་མོ་གླུ་འབུམ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་གྲོས་ལ་ཞུགས་པ་ན། ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་ཚང་གིས། མི་དམངས་ཞེས་བྲིས་ན་ལེགས་པའི་ཚུལ་གསུངས། དགེ་བཤེས་ཚང་གིས་འབངས་མི་ཞེས་འབྲི་དགོས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་ལུང་རིགས་ཀྱི་དཔུང་རྒྱ་ཆེར་སྤུངས་ཏེ་ཉིན་མཚན་དུ་མར་བགྲོ་གླེང་གནང་མཐར་"མི་དམངས་"ཞེས་འབྲི་བར་གཏན་ཁེལ་བར་གྱུར། དེ་ལྟར་བགྲོ་གླེང་གནང་བའི་ཚུལ་སྔར་ཡང་ལན་དུ་མར་ཐོས་ལ། ཡུན་རིང་ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་ཚང་གི་ཞབས་གཡོག་ནང་མ་གནང་མཁན་ཀ་རིང་དགེ་འདུན་མཆོག་བཞུགས་སྒར་ཧ་སར་ཕེབས་པའི་སྐབས་བཟུང་སྟེ། སྤྱི་ལོ་༢༠༡༨ ཟླ་བ་༣ ཚེས་༢༩ ཉིན་ཁོང་དང་ལྷན་དུ་ལབ་གླེང་བྱས་པར་ལོ་རྒྱུས་འདི་ཉིད་ཨ་ལགས་ཚང་གི་ཞལ་ནས་དངོས་སུ་ཐོས་ཞེས་ཆ་ཚང་བར་གསུངས་ཀྱང་འདི་ཙམ་ལས་མ་བྲིས།

བཙན་བྱོལ་དུ་དམངས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་འབྲེལ་བའི་ཐད་ལ་དཔྱད་པ་རྒྱས་ཤིང་འཐུས་སྒྲོ་ཚང་བར་གནང་མཁན་ཐོག་མ་ནི་ངེས་པ་དོན་གྱི་མཁས་པའི་དབང་པོ་སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཡིན། ཁོང་གིས་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༡ ལོའི་ལྷུང་གཞོན་དུས་དེབ་སྤྱིའི་འདོན་ཐེངས་གཉིས་པའི་སྟེང་(དགག་དགོས་ཀྱི་གནད་ཡོད་སྙམ་)"དམངས་གཙོའམ་མང་གཙོ"ཞེས་པའི་མགོ་བརྗོད་འོག་དཔྱད་བརྗོད་ཐོག་མར་སྤེལ་བ་དང་། ལོ་དེ་གའི་ལྷུང་གཞོན་སྤྱིའི་འདོན་ཐེངས་གསུམ་པའི་སྟེང་དེའི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་དགག་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་དཔྱད་བརྗོད་གཉིས་ཐོན་པ་ནས་རིམ་བཞིན་ལབ་གླེང་མཚམས་མ་ཆད་པར་བྱུང་། སྐབས་དེ་ཤེད་ནས་གཞུང་འབྲེལ་ཡིག་ཆ་ཆེ་ཕྲ་རྣམས་སུ་དམངས་ཀྱི་ཚབ་ཏུ་མང་བྲིས་པར་མ་ཟད། མཁས་ཀླུན་མང་པོས་ཀྱང་རང་རྩོམ་ཁག་ཏུ་མང་པོ་ན་འབྲི་བའི་འབད་པ་བསྐྱེད་ན་ཡང་། མཁས་པ་རང་ཚུགས་ཅན་དང་ཤེས་ནས་འབྲི་བ་མང་པོས་སྔ་མཐུད་དམངས་ཡིན་སར་དམངས་དང་མང་ཡིན་སར་མང་བྲིས་ཏེ་སྔར་ལུགས་སོར་འཇོག་གནང་བ་དཀའ་འོས་པའི་གནས་སུ་མཐོང་།

2 སྤྱི་ལོ་༡༩༩༡ ཟླ་བ་༥ ཚེས་༢༩ ཉིན་བཀའ་སྩལ་བ་བཀའ་སྤྱི་ལས་གསུམ་གྱི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གཉིས་པ་ལས་དྲངས།

ཟིན་པ་ལྟར་མི་མང་གིས་འོས་བསྡུ་བྱས་ཏེ་གཞུང་གི་འགོ་ཁྲིད་བསྐོ་དགོས་ཞེས་ཐག་བཅད་ནས་ཡོངས་བསྒྲགས་བྱས་ཡོད། དེ་ནི་རྩ་དོན་གཅིག་ཡིན། དེའི་སྐོར་ངོས་ནས་བསྐྱར་དུ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་དགོས་དོན་མི་འདུག་ཟེར། དེ་ལྟར་བྱས་ན། མང་གཙོའི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་ཆགས་གིན་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཕྱོགས་གཞན་དག་མང་པོ་ནས་དགེ་མཚན་ཡོད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།" ཞེས་གསུངས། ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས། "རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་བླ་བྲང་ཞིག་གི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་དབང་ཆ་བཟུང་ན་མང་གཙོའི་ལམ་དུ་འགྲོ་མི་ཐུབ། ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། མང་གཙོ་ནི་ངེས་པར་དུ་འཕྲན་བསྡུར་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཏེ་འོས་མི་འཕྲན་བསྡུར་གྱིས་ཐོན་དགོས་པ་ཡིན། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་འོས་གཞིའི་འཕྲན་བསྡུར་ནང་ཞུགས་ན། མི་མང་ཆེ་བས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འོས་ཤོག་འཕེན་པ་རེད།"[1] ཅེས་བཀའ་སྩལ། རིས་མེད་ཆོས་ཚོགས་ཐེངས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཐོག་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་བླ་ཆེན་རྣམས་ལ་ཡང་། "ལུང་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེ་མི་དམངས་ལ་དབང་བ་ལས་བླ་མ་དང་རྒྱལ་པོ་སོགས་སུ་ལའང་མི་དབང་། དེ་མི་དམངས་ལ་དབང་བ་ཡིན་པས་མི་དམངས་ནི་དོན་གྱི་བདག་པོ་རེད། དོན་གྱི་བདག་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་འཛིན་སྐྱོང་ལྟ་རྟོག་གམ་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་མགོ་ཁྲིད་དེ་དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུགས་[2]སམ་འོས་བསྡུའི་ཐོག་ནས་བསྐོ་བཞག་བྱས་ན་ལེགས་ཤོས་རེད།" ཅེས་བཀའ་སྩལ། དགོངས་ཚུལ་འདི་དག་ནི། ཁོ་བོས་གཞུང་སྲིད་ཀྱི་ལག་ལེན་ཁྲིད་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ཡོད་ཀྱང་། ཇེ་སྲིད་རྒྱལ་ཁབ་བམ་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དེ་མང་མོས་འོས་འདེམས་ཀྱིས་བསྐོ་བཞག་མ་བྱས་པ་དེ་སྲིད་དུ་དམངས་གཙོ་དངོས་མིན་པར་འདོད་པའི་གནད་དོན་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན།

༡༠། སྲིད་དབང་ཕྱིས་སྲོད་དང་དམངས་གཙོ་དབྱུ་བརྟེན་པ་གཅིག་ཏུ་བལྟ་དགོས།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ཟླ་བ་༩ ཚེས་༣ ཉིན་གསུངས་པ་བཀའ་སྤྱི་ལས་གསུམ་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དེབ་དང་པོར་གསལ་བ་སོགས་ལའང་གཟིགས་འཚལ།

1 སྤྱི་ལོ་༢༠༠༠ ཟླ་བ་༡༢ ཚེས་༡ ཉིན་ཆོས་བརྒྱུད་དབུ་ཁྲིད་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་སྟེང་སྩལ།

2 བཀའ་སློབ་འདི་ཉིད་དངོས་སུ་ཉན་ན། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་དབྱིན་སྐད་དུ། "emocratic way དེ།" ཞེས་གསུངས་ཀྱང་ཡིག་འབེབས་པར་སྐྱུན་ཟིན་པ་ན། དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཞེས་པ་དེ་ཆད་འདུག་པ་འདིར་བསྣན་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་༢༠༡༡ ཟླ་བ་༣ ཚེས་༡༩ ཉིན་ཚོ་འཁྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་བཀའ་ཆོས་སྐབས། "འོས་འདེམས་བྱས་ནས་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་བསྐོ་བ་མ་གཏོགས། ངོས་ཀྱིས་མིང་བཏོན་ནས་བསྐོས་ན་མི་འགྲིག་ཅེས་བཤད་དེ་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་དམངས་ཀྱིས་འོས་འདེམས་བྱས་ཏེ་བསྐོས་པ་ནས་ལོ་བཅུ་ཙམ་ཕྱིན་པ་རེད། དོན་གྱི་ཆ་ནས་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་འོས་བསྡུའི་ཐོག་ནས་བསྐོས་པའི་ཉིན་མོ་དེ་ནས། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་བླ་བྲང་ཐོག་ནས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་བོད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཆ་ཆ་ཚང་ཟིན་བསྡད་པ་དེར་འགྱུར་བ་ཕྱིན་ཚར་བ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་ཙང་། ངོས་རང་ཕྱེད་རྒན་ཡོལ་ཡིན་ཞེས་བཤད་བསྡད་ཡོད། ད་དངོས་གནས་དམངས་གཙོ་མཚན་ཚང་བའམ་དམངས་གཙོའི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་སྟེ་འཕྱི་མ་གཏོགས་བྱེད་དགོས་པ་རེད། རྒྱལ་པོས་དབང་འཛིན་པ་དང་བླ་ཆེན་གྱིས་དབང་འཛིན་པ་ཟེར་བ་དེ་དུས་ཚོད་རྫིང་པའི་སྐད་ཆ་རེད"ཅེས་དང་། ཡང་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ། "སྤྱི་མོས་ཡོད་པའི་༸རྒྱལ་དབང་ཞིག་གིས། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་ཀ་དེ་ཕར་བཞག་ནས་དེ་ལྟར་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། དངོས་གནས་བྱས་ན། ང་ཚོར་བཙན་བྱོལ་གྱི་སྒྲིག་འཛུགས་ཡོད་པ་དེ་སྔ་བརྟན་གོང་འཕེལ་ཡག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྟེང་གི་ང་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་ཚོས་ཀྱང་། དུ་ལའི་བླ་མས་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱིས་མཐའ་བསྐྱལ་ཏེ་དམངས་གཙོ་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་ཐོག་ཏུ་ཕྱིན་སོང་ཞེས་ཆ་འཛོག་ཡག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དང་"ཞེས་སོགས་བཀའ་སྩལ་བ་ལ་གཞིགས་ན། སྲིད་དབང་རྩིས་སྤྲོད་གནང་བ་དང་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་དམངས་གཙོ་དབུ་བརྙེས་པར་མཛད་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བལྟ་བ་ལས་སོ་སོར་གོ་རུང་བ་ཞིག་མིན་སྙམ་མོ།།

ལྔ་པ། གཉིས་སྣང་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་འཕེལ་རིམ་ཁྱུད་གིས་བསྙབས་ཏེ་དཀྱིལ་ཆེ་གྲུ་ཡངས་ཀྱི་གཟིགས་རྩལ་འབྱར་རྡོད་དུ་སྨྲབ་པ།

གསལ་བཤད། གཤམ་དུ་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་གསུང་ལ་ངེས་དོན་གྱིས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ས་ཟིན་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་བཤད་ཀྱིས་ཟུར་བརྒྱན་ཏེ་བཤད་པ་ནི་ཁུངས་དག་པར་སྟོན་པའི་སྐད་ཆ་ན་ཡིན།

༡༽ དབུ་མའི་ལམ་གྱི་དགོས་དམིགས།

གཉིས་སྨན་དབུ་མའི་ལམ་ཞེས་པ་ནི། འཕྲུལ་གྱི་ཉེན་ཁ་འགོག་པ་དང་ཕྱུགས་ཀྱི་བདེ་དོན་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལ་ཕྱོགས་པའི་ཐབས་ཇུས་ཡང་དག་པ་ཞིག་དང་། དུས་དང་འཚམས་ཤིང་དོན་མཐུན་གྱི་ལྷན་ཀ་བྲལ་བའི་བཞེངས་ཕྱོགས་ཤིག་སྟེ། རང་རྒྱལ་གཞན་ཕམ་གྱི་འདུ་ཤེས་དོར་བའི་དགོངས་ཚུལ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས། "ད་ལྟ་བར་དུ་ངོས་ཀྱིས་དབུ་མའི་ལམ་ཟེར་བའི་ཐབས་ལམ་བཅའ་བའི་དམིགས་ཡུལ་ནི། འཕྲུལ་དུ་བོད་ནང་ལ་ཛ་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་ཡོད་པ་དེ་ཐན་བུ་ལྷིང་དུ་འགྲོ་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། རྒྱ་མི་མཉམ་དུ་སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱུའི་མགོ་ཞིག་འཛུགས་ཐུབ་ན་བསམ་པའི་རེ་བ་ཞིག་བཀྲབས་པ་རེད་"[1]ཅེས་བཀའ་སྩལ།

༢༽ རྩ་བའི་དགོངས་གཞི་དང་རྩ་དོན་བདེ་སྐྱིད།

"ངོས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་དང་རེ་བར། འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཆུང་ཆུང་དུམ་བུ་མང་པོ་མེད་པར་ཁྲིམས་དང་བདེ་འཇགས་ཐོག་ལྟ་རྟོག་བྱེད་མཁན་སྤྱི་པའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཤིག་བཙུགས། ལྟ་བ་འདྲ་མི་འདྲ་ཡོད་མཁན་དེ་དག་ལས་ལྟ་བ་མཐུན་པ་རྣམས་ཚོ་ཁག་ཚོ་ཁག་བྱས་ནས་བསྡད་"[2]ཅེས་དང་། "ང་ཚོའི་རྩ་དོན་ནི་བདེ་སྐྱིད་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཡོད། དོན་དངོས་ཀྱང་དེ་རང་ཡིན། ལྟ་བའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། ང་ཚོས་རང་བཙན་དང་རང་སྐྱོང་ཞེས་བཤད་པ་གཉིས་གང་གི་དོན་དུ་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་ཀ་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡིན་པ་ལས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དོན་དུ་མིན་པའི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་རྒྱུ་ཡོད་ལ། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ཡང་ཚིག་འདི་བེད་སྤྱོད་བྱས་ན་ཡག་པོ་ཡོད་པར་མཐོང་བྱུང་། དེ་ལྟར་ང་ཚོའི་བསམ་བློའི་ནང་འཆར་གཞིའི་གོ་རིམ་བསྒྲིགས་ཡོད་"[3]ཅེས་བཀའ་སྩལ།

༣༽ ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་གལ་ཆེའི་གནད་དོན།

"བོད་ཆོལ་ཁ་[4]གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་རང་སྐྱོང་ཞིག་དགའ་བ་

1 གཞོན་ནུ་སོགས་ཚོགས་པ་ཁག་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱི་ཤོག་ངོས་༣༡༨ལས་དྲངས།

2 སྤྱི་ལོ་༡༩༨༣ ཟླ་བ་༡༠ ཚེས་༩ ཉིན་ལྷི་ལིར་གཞོན་ནུའི་ཚོགས་འདུར་སྩལ།

3 སྤྱི་ལོ་༡༩༩༧ ཟླ་བ་༡ ཚེས་༢༣ ཉིན་མང་མོས་འོས་བསྡུའི་ཟབ་སྦྱོང་བར་སྩལ།

4 ཆོལ་ཁའི་ངོས་འཛིན་སྟོན་གྱི་མཁས་པའི་གསུང་ན་གསལ་བར་ཡོད་པས་འདིར་མ་བྲིས་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ནི། འབྲས་སྤུངས་སྔོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མ་(སོག་རིགས་)མཆོག་གི་གསུང་ཐོར་བུ་ཤོག་ངོས་༩༧པར། "རྣམ་ཐར་དྲའི་མཛད་རྣམ་བསྟན་པའི་མཛེས་

འདུག་གམ། ཡང་ན། འབྲི་ཆུ་ཤར་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་ཁུལ་དང་ཨ་མདོ་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་མི་ལ་ཐར་བདག་པར་བྱས་ཏེ། འབྲི་ཆུ་ནུབ་རྒྱུད་ཀྱི་ས་ཁུལ་དེ་རྐྱང་རྐྱང་རང་བཙན་ཞིག་དགའ་བ་འདུག །དེ་ལ་ང་ཚོས་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་ཀྱིན་འདུག །བར་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་གི་ཁྲབ་ཁོངས་ལ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ས་ཡ་གཉིས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཡིན་པ་དང་། ཆོལ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་རང་སྐྱོང་ཞེས་བཤད་དུས་ས་ཡ་དྲུག་གི་སྐང་ལ་སླེབ་ཀྱིན་ཡོད་”ཅེས་བཀའ་སྩལ།

༤༽ སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ ལོ་ནས་“གཉིས་ཕན་གཉིས་མོས་”སམ་“གཉིས་ཕན་གཉིས་ལོ་”འི་ཐབས་ལམ་བསྟེན་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༡ ལོའི་བོད་རྒྱའི་གྲོས་མོལ་ཐོག་མའི་མཛད་པ།

“ངོས་ནས་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཕྱོགས་ཐབས་ལམ་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ཐོག་འགྲོ་གིན་ཡོད། དེའི་ཐོག་མའི་བྱུང་སྟངས་དང་། རྩ་བའི་བསམ་བློ་ཡོང་རྐྱེན་སྐོར་ཞུས་ན་སྙམ། དངོས་གཞིའི་ཡོང་རྐྱེན་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ཞུས་པ་ཡིན་ན། སྐུ་མདུན་སྐུ་གོང་མས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཐོག་བཞེས་པ་རེད། ངོས་རང་ལོ་བཅོ་ལྔ་བཅུ་དྲུག་གི་མཚམས་ལ་བོད་ཀྱི་འགན་ལེན་དེ་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་རེད། དུས་ཚོད་དེ་ནི་བོད་ལ་རྒྱ་ནག་གིས་བཙན་འཛུལ་བྱེད་མགོ་ཚུགས་པའི་སྐབས་ཡིན། ངོས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་ཁུར་བླངས་པའི་ཉིན་མོ་དེ་ནས་བཟུང་རྩ་བའི་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་‘གཉིས་ཕན་གཉིས་མོས་’ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཐོག་ནས་སེལ་བའི་ལམ་ཁ་དེ་ག་རང་གི་ཐོག་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། འབྲི་ཆུ་ཕན་ཚུན་ས་མཚམས་བྱེ་བ་དེར་བརྟེས་ན། ཕལ་ཆེར་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ ལོའི་ལོ་མགོ་དཔྱིད་སྨད་དམ་དབྱར་སྟོད་ཙམ་ལ་ཐོག་མར་ལྡན་ཁོག་ལ་རྙོག་དྲ་བྱུང་ཡོད། ལོ་དེའི་སྟོན་མཚམས་སུ་ངོས་ནས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་ཁུར་བླངས་པ་

རྒྱན་གྱི་ཤོག་༡༤བར། ཆོལ་ཁའམ་བོད་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འབྱུང་ཁུངས་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན། ཆོལ་ཁ་ཞེས་པ་ཟུར་ཆག་ནས་ཆོལ་ཁ་ཟེར་བ་འདྲ་སྙམ། སོག་སྐད་དུ། ཆོལ་ཞེས་པ་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན། དནུལ་ཆུ་རིན་པོ་ཆེས། འམ་སྒྲ་སྦྱར་བ་ལ་དཔག་ན་སོག་སྐད་ཡིན་པར་སེམས།” ཞེས་གསུངས། ཡང་དེའི་ཤོག་ངོས་༢༧༨ན། “ཆོལ་ཞེས་པ་སྐད་གྲགས་ཀྱི་མིང་ཡིན་”ཞེས་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་སྐོར་གསུངས་འདུག་ལ། ཆོལ་ལོ་ཁ་ཞེས་པ་ཆོལ་ཁར་བསྡུས་པའི་ཚུལ་ཡང་གོ།

ཡིན། དེ་དུས་མདོ་སྤྱི་ངོ་ལས་རྒྱ་མིའི་ལག་པར་ལྷུད་ཚར་བ་རེད། གང་ལྟར། རྒྱ་མི་དང་མཉམ་དུ་སྐད་ཆ་བཤད་ནས་ཐབས་ཤེས་བྱ་རྒྱུ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད། སྐད་ཆ་ཤོད་དགོས་ན་ཕར་ཕྱོགས་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་ས་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་མེད་ན་སྐད་ཆ་ཤོད་ཐབས་ རྩ་བ་ནས་མེད། ཕལ་ཆེར་ངོས་རང་གྲོ་མོར་མ་ཐོན་གོང་ལ། ལྷ་ས་ནས་བོད་རྒྱ་གྲོས་མོལ་བྱེད་པའི་སྐུ་ཚབ་ལ་སྣེ་མགྲོན་ཐུབ་བསྟན་ལེགས་སྨོན་དང་བསམ་ཕོ་སྲས་བསྟན་འཛིན་དོན་གྲུབ་བཏང་བ་དང་། གྲོ་མོར་འགྱོར་རྗེས་ཛ་སག་ཁེ་སྨད་བསོད་ནམས་དབང་འདུས་དང་མཁན་དྲུང་ལྷའུ་ཏ་ར་ཐུབ་བསྟན་བསྟན་དར་གཉིས་བཏང་བ་ཡིན། ང་ཐོད་སྐབས་དེར་པེ་ཅིན་ལ་བསླེབས་ཚར་ཡོད། དེ་འདྲ་བྱས་ཏེ་'བོད་རྒྱའི་བར་ཐོག་མར་གྲོས་མོལ'བྱས་པ་རེད།" ཅེས་བཀའ་སྩལ།[1] (བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་སུ། གཉིས་ཕན་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་བྲིས་མི་འདུག་ཀྱང་གསུང་འཁོར་ངོ་མར"གཉིས་ཕན་གཉིས་མོས"ཞེས་སྩལ་བ་ཡོད།)

ཕྱི་ལོ་༡༩༨༠ ཟླ་བ་༣ ཚེས་༣ ཉིན་བཞུགས་སྒར་རྟེན་པ་མ་སུ་རིར་བོད་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཐོག་མ་དབུ་འབྱེད་གནང་སྐབས། "རྒྱ་ནག་ཁྲོན་ཡོངས་སུ་དབང་སྒྱུར་བྱས་མ་ཐག་བོད་སར་བཙན་འཛུལ་བྱས། ༡༩༥༡ ལོའི་རྒྱའི་གྲོས་མཐུན་ལའང་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་བརྩི་མེད་བདལ་བཞིགས་རིམ་བཏང་བཙན་དབང་ཇེ་ཆེ་ཇེ་སྡུག་གིས་༡༩༥༥ དང་༡༩༥༦ ལོ་ནས་མདོ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ལ་ཁྲིམས་འགལ་དྲག་གནོན་ཚད་མེད་བྱས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོའི་ཕྱོགས་ནས་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཚ་གྲང་དབྲ་གཤེད་ལྟ་བུའི་འགལ་ཟླ་མ་ཡིན་པར་'གཉིས་ཕན་གཉིས་ལོའི་ལམ'ནས་ཞི་མཐུན་མཉམ་གནས་ཡོང་ཐབས་མི་ལོ་དགུའི་རིང་ཐབས་མཁས་འབད་བརྩོན་ཇི་བྱས་ལ་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་དང་ལེན་བསམ་ཤེས་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པར། སྔ་ལོ་ལྷ་སར་དྲག་གནོན་མི་བཟད་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ། ད་ཆ་སྐྱ་བོང་མས་ཞལ་གདམས་ཇི་གནང་གི་གནད་དོན་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་མྱོང་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐབས་རྟགས་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད་"[2]ཅེས་བཀའ་སྩལ།

1 ཕྱི་ལོ་༡༩༩༨ ཟླ་༡ ཚེས་༢༣ ཉིན་མང་མོས་འོས་བསྡུའི་ཐབ་སྟོང་བར་སྩལ།

2 ཕྱི་ལོ་༡༩༨༠ ཟླ་བ་༣ ཚེས་༣ ཉིན་བོད་སློབ་དང་པོ་དབུ་འབྱེད་སྐབས་སྩལ།

༥༽ དགོངས་གཞི་འཁྲུངས་རྐྱེན་གཞན་ཏེ་"རྒྱལ་མཚམས་རིས་མེད་རིང་ལུགས།"

(༡༩༥༩)

"རྩ་བ་ངོས་རང་གི་ལྟ་བ་འཕྲེར་སྟངས་དཔེ་མཚོན་ཙམ་བརྗོད་ན། ༡༩༥༩ལོའི་དབྱར་གཞུང་ངོས་རང་རྒྱ་ནག་ལ་བསྐྱོད་ནས་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་བསྡད་པའི་སྐབས། རྒྱལ་སྤྱིའི་གུང་ཁྲན་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་ནང་གི་བརྗོད་ཚུལ་"རྒྱལ་མཚམས་རིས་མེད་རིང་ལུགས་"(Proletarian Internationalism ཡང་ན། International Socialism)ཞེས་པ་དེ་ངོས་ཀྱི་སེམས་ལ་འབབ་པོ་དང་། དངོས་གནས་ཡག་པོ་རེད་བསམ་པ་བྱུང་། དེས་ལུང་པ་གཅིག་གི་སྐད་ཆ་ཤོད་ཀྱིན་མེད་པར་དལ་རྩོལ་མི་དམངས་དང་། འཛམ་གླིང་ཐོག་ཡོད་པའི་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་དང་སྡུག་བསྔལ་མང་ཤོས་མྱོང་མཁན། ཐོབ་ཐང་ཉུང་དུ་ལས་མེད་པ་དེ་དག་ལ་རྒྱལ་མཚམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཚང་མར་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་དགོས་པའི་རྩོད་ལེན་བྱེད་པ་དེ་དངོས་གནས་ལྷབས་ཆེན་རེད་བསམས་བྱུང་། བསམ་བློ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་ནས་ངོས་ཀྱིས་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་རྒྱུས་ཚོད་པའི་རང་མི་རིགས་ཁེར་རྐྱང་གི་ཐོབ་ཐང་རྩོད་རྒྱུ་དེ་དེ་ཙམ་གལ་ཆེན་པོར་རྩི་གིན་མེད། འདི་ནི་ངོས་རང་གི་བསམ་ཚུལ་དང་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་ཡིན་ལ། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། གནས་ཚུལ་དེའི་འོག་ནས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་བསམ་བློ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་"[1]ཞེས་བཀའ་སྩལ།

༦༽ གཉིས་མོས་མཉམ་གནས་ཀྱི་ཐབས་ལམ། (༡༩༥༦)

<<ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་རྣལ་མའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱོད་ཐབས།>> ཞེས་པ་ལས། "ཕྱི་ལོ་༡༩༥༦ ལོའི་བྱུང་བར་བསམས་ན། རྒྱ་གར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཅེ་ནའི་(Chennai)ལ་ཡོད་པའི་Theosophical Society ཞེས་པའི་ཚོགས་པར་ལྟ་སྐོར་དུ་བསྐྱོད་པ་དེས་ངོས་ཀྱི་སེམས་ནང་བག་ཆགས་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞག་འདུག་པ་ཤེས། དེ་ནི་ངོས་རང་འཛམ་གླིང་ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་རྣམ་དཔྱོད་དང་ཚན་རིག་མཉམ་རུབ་བྱེད་པར་འབད་བརྩོན་བྱེད་མཁན་དང་དེའི་བྱ་བ་ལ་འབྲེལ་བ་ཐད་ཀར་བྱུང་བ་ཐོག་མ་དེ་ཡིན། སྐབས་དེར་ངོས་ཀྱི་སེམས་སུ། ཁོང་ཚོར་ཆོས་ལུགས་ཐོག་ཏ་

[1] ཕྱི་ལོ་༡༩༩༧ ཟླ་བ་༡ ཚེས་༢༣ ཉིན་མང་མོས་འོས་བསྡུའི་ཐབ་སྒྲོང་བར་སྩལ།

ཅང་གྱུ་ཡངས་པའི་བསམ་བློ་དང་། ཕན་ཚུན་མཉམ་གནས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣལ་མ་ལྡན་པའི་ཚོར་སྣང་ཤུགས་དྲག་སྐྱེས། ཆེས་ངོ་མཚར་བའི་གནས་མཆོག་རྒྱ་གར་དུ་ཟླ་བ་གསུམ་ལྷག་བསྡད་དེ་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༦ ལོར་ཕྱིར་བོད་དུ་ལོག་དུས་ངོས་ནི་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཐེབས་པའི་མི་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་”ཅེས་བཀའ་སྩལ། (འདིར་དབུ་མའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་ཚིག་དངོས་སུ་མ་ཐོན་ཡང་། ཕན་ཚུན་མཉམ་གནས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་ཤུགས་ཆེར་འཕྲུངས་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་བཀོད།)

ཡང་། “ཡོ་རོབ་ཁུལ་ཡར་ཐོན་ཡིན་ཡང་འདྲ། ཀླད་པ་གྱུ་ཡངས་པོ་ཡིན་ཡང་འདྲ། གང་ལྟར། འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་འགྲོ་བཞིན་པ་ལྟར་ང་ཚོ་ཨེ་ཤེ་ཡར་ཡང་འགྱུར་བ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན། སློབ་མར་ཕེ་ནོ་བྷ་བྷ་ཕེ་(Vinoba Bhave ༡༨༩༥-༡༩༨༢)བཞུགས་པའི་སྐབས། ལོ་གཅིག་ཁོང་གིས་བསམ་ཚུལ་ཞིག་བཏོན་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ABCKཞེས་པ་ཞིག་འཁོད་འདུག །Aཞེས་པ་Afghanistan དང་། Bཞེས་པ་Burma དང་། Cཞེས་པ་Ceylon དང་། Kཞེས་པ་Kashmir ཏེ་རྒྱ་གར་དང་སྦྲ་ཀི་སི་ཐན་བཅས་ཚང་མ་གཅིག་བསྡོམས་ཡོད་པའི་ལུང་པ་ཞིག་བཟོ་དགོས་ཞེས་བཤད་ཡོད། བསམ་བློ་དེ་ཚོའི་གྲས་དངོས་གནས་རླབས་ཆེན་ཡིན། ཡོ་རོབ་པས་གཅིག་བསྡོམས་བྱ་རྒྱུར་དངོས་གནས་བསམ་བློ་གྱུ་ཡངས་པོ་གཏོང་ཐུབ་ཡོད། ང་ཚོ་ཨེ་ཤེ་ཡའི་ནང་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསམ་བློ་གཏོང་མི་ཆོག་པ་དང་མི་འོས་པ་གང་ཡང་མིན་པས། ང་ཚོ་སྤྱར་བོད་རང་བཙན་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་བོད་ཐ་དད་ཡིན་པ་ཞིག་དཔེ་ཆ་‘ཕན་ཚུན་གཉིས་མོས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་’འོག་ནས་གཅིག་བསྡོམས་བྱ་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་གང་ཡང་མེད། འདི་ནི་ངོས་ཀྱི་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་བསམ་བློ་ཡིན་”[1] ཞེས་བཀའ་སྩལ།

༦) དབུ་མའི་ལམ་དུ་ཕེབས་པའི་སྔ་གོན་དངོས། (༡༩༨༡)

<<སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་གསུང་བཤད་དང་གསུང་རྩོམ་སོགས་གལ་ཆེ་ཁག་ཕྱོགས་བསྡུས་>>དེབ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ལས། “ཕྱི་ལོ་༡༩༨༡ ཟླ་བ་བདུན་པའམ་བརྒྱད་པ་ཙམ་ལ་༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཊལ་ཧོར་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་ཞིང་། སྐབས་དེར་

1 ཕྱི་ལོ་༡༩༥༦ ཟླ་བ་༡ ཆེས་༢༣ ཉིན་མང་མོས་འོས་བསྡུའི་ཟབ་སྦྱོང་བར་སྩལ།

ང་ཏལ་ཧོར་བོད་གཞུང་གཏན་སློབ་ཀྱི་སློབ་སྤྱི་ཡིན། དེ་དུས་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་དུ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བཀའ་དབང་དང་བཀའ་ཁྲིད་གནང་སྐྱེ་ཉིན་གྲངས་མང་པོ་བཞུགས་གནང་བ་རེད། སྐབས་དེར་ད་ལྟ་བཞིན་ཐུགས་བྲེལ་ཚ་པོ་མེད་པར་དུས་ཚོད་མང་པོ་ཞིག་བཏོན་གནང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་དུས་ང་ལ་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞེས་ཕྱོགས་རྣམས་ཆེན་ཡོད་པ་རྣམས་བཀའ་གནང་སོང་། སྐབས་དེར་དབུ་མའི་ལམ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་བེད་སྤྱོད་གནང་གི་མེད། རང་བཙན་བཞག་ནས་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྐྱོང་ཐོག་ལ་ཕེབས་རྒྱུའི་སྐོར་དེ་རེད་”ཅེས་གསུངས།

༤༽ དབུ་མའི་ལམ་གཏན་འབེབས་དང་ཐབས་མཁས་ཀྱི་གནད་ཇུས། (༡༩༧༣)

“ངོས་ཀྱིས་ད་ལྟ་དབུ་མའི་ལམ་ཞེས་པའི་མིང་འདི་རྗེས་སུ་བཏགས་པ་རེད་དེ། རྩ་བའི་གནད་དོན་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྲིད་རང་སྐྱོང་གི་ཐོབ་ཐང་གཅིག་ཟུར་ཅིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ང་ཚོས་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་ཀྱིན་མེད་དམ་སྙམ་པའི་བསམ་ཚུལ་དེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༣ ལོར་ཆེ་དབང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ཚོགས་གཙོ་(༡༩༧༢ ནས་༡༩༧༨ བར་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་གནང་)བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སྐད་ཆ་བྱུང་། སྙིང་རྗེ། ཁོང་གིས་དེ་དུས་མིག་ལ་མཆི་མ་འཁོར་བཞིན་དངོས་གནས་འདི་ལས་ལྷག་པར་དགོངས་པ་བཞེས་རྒྱུ་མི་འདུག་ཅེས་ངོས་ལ་བཤད་སོང་། དེའི་སྐབས་བཀའ་བློན་ཁ་ཤས་ཀྱང་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱ་ནག་ནང་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་དུས་སྐབས་རེད། སྤྱི་ཕྱི་མ་གཏོགས་ང་ཚོས་སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱུ་ལས་དྲག་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱ་མི་ཕྱིར་འབུད་མི་ཐུབ། ཐུབ་ན་ཡང་ཡག་རྒྱུ་མེད། མི་དང་མི་གདོང་བསྟུན་ནས་སྐད་ཆ་ཤོད་རེས་དང་། བདེན་པ་བདར་ནས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཕན་གྱི་ཐོག་ནས་ང་ཚོའི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་བྱེད་རྒྱུ་དེ་འོས་ཤོས་རེད། [ཅེས་]ཆོལ་ཁ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་རང་སྲིད་རང་སྐྱོང་ཟེར་བའི་བསམ་ཚུལ་འདི་༡༩༧༣ ལོ་ནས་ང་ཚོའི་བསམ་བློའི་ནང་གོ་རིམ་བསྒྲིགས་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་རང་སྐྱོང་ཞེས་ཡོངས་གྲགས་སུ་བཤད་ན་བོད་པའི་རྣ་བར་འགྲོ་གི་མ་རེད། རང་བཙན་བཤད་ན་རྒྱ་མིའི་རྣ་བར་འགྲོ་གིན་མེད་པར་བརྟེན། ངོས་ཀྱིས་བོད་པ་ཚོར་‘བདེ་སྐྱིད་འདོད་པ་ཁེངས་པ་ཞིག’

དགོས་ཀྱིན་ཡོད་ཅེས་བཤད་ཡོད་"[1]ཅེས་བཀའ་སྩལ།

༩༽ དབུ་མའི་ལམ་དང་དེའི་རྩ་དོན་རྒྱལ་སྤྱི་ཅན་དུ་བསྒྱུར་བ། (༡༩༨༧ ནང་༡༩༨༨)

"སྤྱི་ལོ་༡༩༨༧ ལོར་ངོས་རང་ཨ་རིར་འགྲོ་སྐབས། བོད་རྒྱ་ཕྱོགས་གཉིས་བར་གྲོས་མོལ་བྱ་རྒྱུའི་ཐད། བོད་ཕྱོགས་ནས་རེ་འདུན་རྩོག་རྩོག་འདི་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཞེས་དོན་ཚན་གསལ་པོ་བཤད་རྒྱུ་གང་ཡོད་བཤད་ན། རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་གྱི་ངོས་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་བདེ་པོ་ཡོང་བ་དང་། དེ་མིན་བདེ་སྐྱིད་དགོས་ཞེས་བརྗོད་པ་འདི་སྤྱིར་ཙམ་ཚིག་ཙམ་ལས་ཁ་གསལ་མེད་པས། གསལ་ཁ་བཀོད་ན་ལེགས་པའི་བསམ་འཆར་རྗོད་མཁན་བྱུང་། ད་ཕན་རྒྱ་ནག་དང་མཉམ་དུ་སྐད་ཆ་བཤད་པར་དོན་ཕན་མ་བྱུང་བས། ད་ཆ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་སྐད་ཆ་ཤོད་རྒྱུ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད་སྐབས། ཨ་རིར་ཞི་བདེའི་དོན་ཚན་ལྔ་ཞེས་པ་དེ་ཡོངས་བསྒྲགས་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན། དེའི་དོན་ཚན་ལྔ་པར་བོད་རྒྱ་གཉིས་སུ་མཐུད་སྐད་ཆ་ཤོད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་བཀོད་ཡོད། དེ་རྗེས་མ་འོངས་པར་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་རང་སྐྱོང་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་རྩ་དོན་ལ་བཞག་ནས། བྱེད་ཕྱོགས་ཁྲིམས་དང་མཐུན་པའི་ཡིག་ཆའི་ཐོག་བཀོད་དེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༨༨ ལོར་ཡོ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཐོག་གྲོས་འཆར་ཞིག་བཏོན་པ་ཡིན། དེ་གསལ་བསྒྲགས་མ་བྱས་གོང་ངོས་ཀྱི་དབུ་མའི་ལམ་འདི་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རྩ་བའི་མོས་མཐུན་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཞིབ་ཕྲ་བའི་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་ང་ཚོ་གོ་བསྟུར་བྱས་ཏེ། ནང་དོན་ཡིག་ཆ་ཞིབ་ཕྲ་ཞིག་བཟོས་པ་བཅས་ལས་ཀའི་གོ་རིམ་སྒྲིག་སྟངས་དང་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་རྩ་བའི་བསམ་བློ་འཁོར་སྟངས་དེ་ལྟར་ཡིན་"[2]ཞེས་བཀའ་སྩལ།

༡༠༽ དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་ཇུས་འོག་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་ཐོག་མ། (༡༩༧༩)

"ཆོལ་ཁ་གསུམ་གཅིག་བསྒྲིལ་ཞེས་པ་འདི་ང་ཚོའི་སྲོག་རྩ་ཆགས་ཡོད། རྒྱ་མི་ཀུང་ཁྲན་གྱིས་ཡིན་ནའང་། དེ་སྔ་ང་ཚོ་དང་ཏེན་ཞའོ་ཕིན་ཐོག་མར་འབྲེལ་བ་བྱུང་སྐབས། ཏེན་ཞའོ་ཕིན་གྱིས་རང་བཙན་གྱི་སྐད་ཆ་མ་བཤད། དེ་མིན་ག་རེའི་སྐོར་ལ་ཡང་གོ་བསྡུར་བྱས་ཆོག་གི་རེད་ཅེས་

1 སྤྱི་ལོ་༡༩༩༨ ཟླ་བ་༨ ཚེས་༢༧ ཉིན་གཙོན་ཁུའི་ཚོགས་ཆེན་དུ་སྩལ།
2 བཀའ་སྤྱི་ལས་གསུམ་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དེབ་གཉིས་པ་ལས་དྲངས།

སྤྱི་ལོ་༡༩༧༩ ལོར་བཤད་ཡོད་”[1]ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར། སྤྱི་ལོ་༡༩༧༩ ཟླ་བ་༣ ཚེས་༡༢ ཉིན་སྐུའི་གཅེན་པོ་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་དང་ཧིན་གཉིས་མཇལ་འཛོམ་བརྒྱུད་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༩ ཟླ་བ་༤ ནང་བོད་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་དང་པོ་རྒྱ་ནག་དང་བོད་དུ་ཕེབས།

༡༡༽ དབུ་མའི་ལམ་གྱི་རྩ་དོན་“བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྐྱོང་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་བསམ་འཆར།” (༢༠༠༨)

སྤྱི་ལོ་༢༠༠༨ ཟླ་བ་༡༠ ཚེས་༣༡ ཉིན། “བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྐྱོང་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་བསམ་འཆར།” ཞེས་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་སྤྲད། རྒྱ་གཞུང་གིས་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༨ ཟླ་བ་༡༡ ཚེས་༡༠ ཉིན་ནས་ཡིག་ཆའི་དགོངས་དོན་ལ་འགྲོག་བཤད་ཀྱིས་དེ་ནི་ཕྱེད་རང་བཙན་ནམ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་རང་བཙན་ཡིན་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་དྲིལ་བསྒྲགས་ལོག་པར་བྱས། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༨ ཟླ་བ་༡༢ ཚེས་༩ ཉིན་༧སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་Belgium རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ས་Brussels ཞེས་པར་ཡོ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་རྒྱས་འཛོམས་སྐབས་དགོངས་དོན་གསལ་བཤད་དང་། གོང་གསལ་ཡིག་ཆ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཡོངས་ལ་བགྲམས། དེ་ལྟར་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་འོག་དེའི་རྩ་དོན་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྐྱོང་ཡོང་ཐབས་སུ་འབད་པ་ངལ་མེད་དུ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དོ།།

དྲུག་པ། མཛད་ཆེན་བཞི་པ་ཕྱི་སྐྱེ་གདན་ས་ཅན་མགོན་པོ་ནས་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ར་བཞེངས་པའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་སྟོན་པ།

སྤྱིར་གནའ་དེང་གི་མི་སྣ་གྲགས་ཅན་སུ་ཡིན་ཡང་། སྤྱི་ཚོགས་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་ཞིང་མིའི་མཐོང་སྣང་དུ་གྱུར་པའི་མཛད་པ་དང་ལས་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞལ་དཀའ་བའི་སྒོ་དང་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་ཙམ་མེད་པས། ཇི་ཙམ་གྱིས་ཆ་རྒྱུས་ལོན་པའི་ཚོད་ཀྱིས་དེའི་སྐུ་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཐོམ་རྒྱག་རྒྱུ་དེ་ཡང་སླ་ནས་སླ་རུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནི་དེ་ལས་ཡོངས་སུ་ལྡོག་སྟེ། ཇི་ཙམ་གྱིས་ཉེ་སར་བཅར་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་དཀའ་

1 གཞོན་ནུ་སོགས་ཚོགས་པ་ཁག་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱི་ཤོག་གྲངས་ ༣༩༥ ན་གསལ།

ནས་དཀའ་རྡུ་དང་ཕྲ་ནས་ཕྲ་རུ་འགྱུར་བ་སྙོང་ཅན་དག་ལ་མི་གསལ་བ་ཆེར་མེད། དེ་ནི་མཁྱེན་པ་སྤྱུར་ཞིང་ཐུགས་བཞེད་ཟབ་པ་དང་། མཛད་པའི་སྒོ་ཡངས་ཤིང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་རེད།

ལར་ནས་སྐྱེ་བོ་ཆེས་སྤྱིར་བཏང་བ་ཞིག་ཡིན་ནའང་མི་ཚེའི་ནང་བསྒྲུབས་པའི་ལས་དོན་གཙོ་བོ་ཅི་ཡིན་གྱི་གླེང་སློང་ཡང་ཡང་འབྱུང་བ་དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེ་བླ་མའི་"རྣམ་ཐར་གྱི་གཙོ་བོ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱིས་ཆོས་ཟབ་མོ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཅིང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་འདི་ཡིན་"[1]ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཚེའི་མཛད་པ་ལ་གཙོ་ཐལ་ལྷ་བུའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་སྲོལ་ཞིག་སྔར་ནས་ཡོད་པར་སྣང་། དེ་ལྟར་ན། ༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཛད་རྣམ་གྱི་གཙོ་བོ་གང་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱབས་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས། "རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་འདི། རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་གོང་མ་བཅུ་གསུམ་པོ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པོ་བྱུང་ཡོད།"[2] ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཛད་འཕྲིན་གྱི་མཐའ་དང་མུ་གཞལ་དུ་མེད་པས་རང་དགར་དཔོག་སླ་བ་ཞིག་མིན་ཡང་། སྔོན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་དག་གི་མཛད་པ་རྣམ་ཐར་ལ་མཛད་ཆེན་དུ་འབྱེད་པའི་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་།

༡༽ ཚོལ་གསུམ་བོད་མིའི་ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་མཛད་ཆེན་དང་།

༢༽ ཆོས་ལུགས་ཐམས་ཅད་གསོ་བར་མཛད་པའི་མཛད་ཆེན།

༣༽ ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་ཚན་རིག་ཟུང་འབྲེལ་གནང་བའི་མཛད་ཆེན།

༤༽ འཛིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་ཞི་བདེ་སྤེལ་བའི་མཛད་ཆེན། ཞེས་བཞིར་བཤད་པ་ལ་མཁས་པས་

1 ཐུའུ་བཀྭན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་གསུང་ཐུའུ་བཀྭན་གྲུབ་མཐར་གྲགས་པ་དེབ་གཟུགས་ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གི་པར་མའི་ཤོག་ངོས་༣༠༢ལས་དྲངས།

2 བོད་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་དང་བཅུ་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་གསུང་བཤད་དང་། ལམ་སྟོན་གནད་ཆེ་ཁག་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཞེས་པའི་བོད་དང་བོའི་ཤོག་ངོས་༤༡༨ ན་གསལ།

ཁྲེལ་བ་དང་ལྡན་པོས་འཕྱ་བར་དོགས་པའི་ཉོངས་པ་གང་ཡང་མེད། མཛད་ཆེན་འདི་དག་ལ་སྤྱི་བྱེའམ་གཅིག་འོག་གཞན་འདུས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་འབྱེད་པར་ཆེས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་འབུར་དུ་ཐོན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱ་དཀའ་ཞིང་ཀུན་གྱིས་བསྔགས་པ། སྔར་སྲུས་ཀྱང་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་སྤེལ་མ་ནུས་པ། དུས་རབས་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ལས་མ་ཡོལ་བ་སོགས་གནས་ལུགས་སུ་བྱུས་ཏེ་ཕྱི་ལ། སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གཏིང་ཟབ་པས་འདིར་གོ་རིམ་ཡང་ཆུང་རིམ་ནས་བསྒྲིགས།

དེ་ལ་ཐོག་མར་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་དངོས་སུ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་དུ་མ་དཀྲུས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་དེ་བགླགས་ན། མཛད་པ་འདི་དག་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་སླ་བས་འདི་ལྟར། "ངོས་ནི་བོད་མི་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ནད་ཐོག་པ་དང་ཤི་བའི་གནས་ཚུལ་མཐོང་ཐོས་བྱུང་སྐབས། སྙིང་ལ་ཚེར་མ་ཟུག་པ་ལྟ་བུར་བཟོད་དཀའ་བ་དང་། ཡིད་སྐྱོ་བློ་ཕམ་ཧ་ཅང་གིས་ཆེན་པོ་ཡོང"ཞེས་དང་། "ངོས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སེམས་ནི་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བོད་མི་དམངས་གང་དུ་གནས་པ་དེ་དག་རེ་རེ་དང་མཉམ་དུ་འབྲལ་བ་མེད་པར་བསྡད་ཡོད། བོད་མི་དམངས་སྐྱིད་པོ་བྱུང་དུས་ངོས་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་སྐྱིད་པོར་གནས་པ་དང་། བོད་མི་དམངས་སྡུག་པོ་བྱུང་དུས་ངོས་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་སྡུག་པོར་གནས། དེ་བཞིན་བོད་མི་དམངས་དགའ་བའམ་སྐྱོ་བའི་སྐབས་སུ་ངོས་ཀྱི་སེམས་ལའང་དགའ་སྐྱོའི་འགྱུར་ལྡོག་བྱུང་སྟེ། ངོས་དང་བོད་མི་དམངས་ལུས་སེམས་གཅིག་གྱུར་ལྟ་བུར་གནས་ཡོད"ཅེས་བོད་མིར་བཅངས་པའི་ཐུགས་བརྩེ་ཇི་ལྟར་ཟབ་པའི་ཚུལ་དངོས་སུ་སྟོན་པར་མཛད།

ཡང་། "ཤེས་ཡོན་དང་འཛིན་ཐང་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས། ལུང་པ་ཞིག་གི་མགོ་ཁྲིད་བྱས། ངོས་ལ་དགྲ་ཡང་མེད་ཅིང་གཉེན་ཡང་མེད་ལ། རང་ཤི་ན་འདི་ལྟག་སོང་བསམ་པའི་སེམས་ཁྲལ་ཡང་མེད། ནུས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕ་མར་བསྒོམ་རྒྱུ་ཡིན། མ་ནུས་ན་ནི་དེ་ག་རེད། དེ་ནི་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་གི་གཟི་བརྗིད་རེད"[1]ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཅིང་། ཕྱི་མི་གཙོར་གྱུར་ལ། "ངོས་ཀྱིས།

1 གོང་གསལ་བཀའ་ལུང་ཚན་པ་གསུམ་འདི་རིམ་པར་སྤྱི་ལོ་༡༩༨༠ ཟླ་བ་༦ ཚེས་༡ ཉིན་རྒྱ་གར་ཊ་ལ་ཧཱོ་སེའི་བོད་རིགས་སེར་སྐྱ་རྣམས་དང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༨༠ ཟླ་བ་༦ ཚེས་༣ ཉིན་རྒྱ་གར་ཅམ་པ་ཁུལ་གྱི་བོད་རིགས་སེར་སྐྱ་ལམ་བཟོ་བ་རྣམས། སྤྱི་ལོ་༡༩༨༩ ཟླ་བ་༤ ཚེས་༢༤ ཉིན་མའི་སོར་གཞིས་ཆགས་སུ་བོད་སེར་སྐྱ་ཡོངས་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་བཅས་ལས་བྲངས།

རང་གི་དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཆད་ནས་གཞན་དོན་དུ་བསྔོས་ཟིན་”ཞེས་དང་། “ཆེས་མཐའ་མའི་དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་མ་འགག་གི་བར་དུ། འཛམ་གླིང་གི་སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཐག་བཅད་ཟིན”ཞེས་སོགས་སྐྱེ་འགྲོ་སྤྱིའི་བདེ་དོན་ཁག་གཅིག་ལ་གསོལ་བའི་ཚུལ་བཀའ་སྩལ། དེ་ལྟ་བུའི་དགོངས་ཚུལ་དང་གནང་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱི་མི་གནད་ཅན་མང་པོས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ། ༄གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་འདི་པ་ལྟ་བུའི་དབུ་ཁྲིད་ཅིག་སྔར་ཡང་འཛམ་གླིང་དུ་མ་བྱུང་ལ། ཕྱིས་ཀྱང་མི་འབྱུང་ཞེས་ཚིག་ཐག་ཆོད་པོས་བསྔགས་པ་འདི་བྱུང་།

༡༽ མཛད་ཆེན་དང་པོ་ཚོལ་གསུམ་བོད་མིའི་ཐུས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་མཛད་པ།

སྤྱི་ལོ་༡༩༨༠ ཟླ་བ་༩ ཚེས་༢༩ ཉིན་<<བདེན་གསོལ་སྨོན་ཚིག་>>ལས། “རིང་ནས་སྙིང་དུ་བརྟགས་པའི་འདོད་པའི་དོན།། ཡོངས་རྫོགས་བོད་ལྗོངས་རང་དབང་གཙང་མའི་དཔལ།།” ཞེས་གསུངས་པར་གཞིགས་ན་མཛད་ཆེན་འདི་རིང་མོ་ཉིད་ནས་ཐུགས་ལ་བརྟགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་སྨོས་མེད་ཡིན། སྨོན་ཚིག་དེའི་འགྲེལ་ལྟ་བུར་སྤྱི་ལོ་༡༩༦༥ ཟླ་བ་༥ ཚེས་༢༧ ཉིན་རྫོང་གླིང་དུ། “ཚང་མས་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ཡོངས་རྫོགས་བོད་ལྗོངས་རང་དབང་གཙང་མའི་དཔལ།། ཟེར་བ་འདི་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཞེས་པའི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། དེ་སྔ་ཆོས་རྒྱལ་ཚོའི་སྐབས་ལ་སྟོབས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོང་བའི་རྩ་བ་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཚང་མ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་སྟོབས་ཤུགས་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད་”ཅེས་བཀའ་སྩལ་ལ། གཉིས་སྨན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་བཞེངས་ཕྱོགས་ཐུགས་ལ་བསྣམས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་འདིའི་སྙིང་ནས་ཤེས་དགོས་སྙམ།

སྤྱིར་བཤད་ན། བོད་ས་ཁྲོན་ཡོངས་དང་བོད་མིའི་ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་མཛད་ཆེན་དེ་བཙན་བྱོལ་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་ཙམ་ནས་དངོས་སུ་དབུ་འཛུགས་མཛད་ཡོད། དེ་ཡང་བཙན་བྱོལ་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་མ་ཐག་ལྷན་ཁང་ཁག་གི་བཀའ་བློན་དང་དྲུང་ཆེ་སོགས་ཁྲིམ་རྒྱུད་དང་དབུལ་ཕྱུག་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་སུ་འཛིན་སུས་ཕན་གཙོར་དམིགས་ཀྱིས་འདེམས་པའི་ལམ་སྲོལ་གསར་གཏོད་དང་། ཆོས་བརྒྱུད་དང་ཚོལ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འཐུས་མི་བསྐོ་བཞག

གནང་སྟེ་མང་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་གསར་འཛུགས་བསྐྲུངས། དེ་ལྟར་གཞུང་རྙིང་པའི་ལམ་སྲོལ་ཡོངས་སུ་དོར་ཏེ་ཡང་དག་པའི་དམངས་གཙོར་འཁྲིད་པར་མཛད་པའི་རྒྱབ་ལྗོངས་སམ་དགོངས་ཕྱོགས་གཏོད་སར་བསམ་གཞིག་བྱས་ཆེ། དེ་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལམ་སྲོལ་ལ་ལད་ཟློས་ཀྱིས་སྐྱུ་དྲག་ལམ་ལུགས་བཙོས་བསྒྱུར་གནང་བར་ཆེད་དུ་དམིགས་པ་ཞིག་དང་གཞན་གྱི་ཀླན་ཀ་ལ་འཇིགས་པའམ་ཐེར་སྒྲོས་ཐན་ཐུན་ལས་གཡོལ་ཆེད། དབང་ཆ་བགོ་བཤའ་གནང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་ཀུན་ལ་ཐོབ་དབང་གཅིག་མཚུངས་སུ་གནང་སྟེ། ཆོལ་གསུམ་ཆོས་བརྒྱུད་དང་བཅས་པའི་ཁྲུས་པ་མཉམ་རུབ་ཡོང་བའི་ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོ་ཞིག་གསར་སྐྲུན་གནང་བའི་ཆེད་ཁོ་ན་རེད།

མཛད་ཆེན་འདི་གནང་བའི་རྒྱབ་ལྗོངས་ནི་སྔར་གྱི་འཐོར་ཞིག་གི་གནས་བབ་ཉིད་ལས་མ་འདས་ཏེ། དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་ན་“སིལ་བུར་འཐོར་བ་”ཞེས་པའི་གནས་བབ་དེ་རེད། སིལ་བུར་འཐོར་བ་ལ་འདས་སོང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་མང་དུ་ཡོད་པ་སྨོས་མེད་ཡིན་ཡང་རྐྱེན་རྩ་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་དུས་ནི། ནང་བློན་དག་གིས་དབུ་ལྟག་པར་གཟུས་ཏེ་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་བཀྲོངས་པའི་ཉིན་མོ་དེ་ཡིན་ལ། སིལ་བུ་ནས་ཡང་སིལ་དང་དེ་ནས་ཉིང་སིལ་དུ་གྱུར་པའི་ད་ལྟའི་བོད་ཀྱི་གནས་བབ་འདིའི་འབྱུང་རྩ་ཡང་ཡར་དེད་ན་དེ་ལ་ཐུག་ཡོད།[1] དེ་ལ་ཆོས་སྲིད་དང་ཆོས་ལུགས། དཔལ་འབྱོར་དང་དམག་དོན། ཆགས་སྟང་དང་འཁོན་འཛིན་སོགས་ལས་བརྩམས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཚོད་དུ་སྣང་ཡང་། ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པའི་ཀླད་རྩའི་མ་ལག་གཉོམ་ཞིང་

1 སྤྱི་ལོ་༨༠༡ ལ་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་བཀྲོངས་ཤིང་དེའི་ལོ་མཇུག་ནས་གླང་དར་གྱིས་རྒྱལ་ས་བཟུང་།
སྤྱི་ལོ་༨༠༦ ལ་གླང་དར་བཀྲོངས་(མི་མཐུན་པ་ཡོད་)ཤིང་དེ་ནས་བོད་སྤྱི་ལ་དབང་བའི་བཙན་པོ་མ་བྱུང་།
སྤྱི་ལོ་༨༢༨ ནས་རིམ་པར་འབངས་གྱེན་ལོག་བྱུང་།
སྤྱི་ལོ་༡༢༥༣ ནས་༡༣༤༨ བར་ས་སྐྱ་པས་མི་ལོ་དགུ་བཅུ་གོ་དྲུག་རིང་དབང་བསྒྱུར།
སྤྱི་ལོ་༡༣༤༨ ནས་༡༤༣༥ བར་ཕག་གྲུ་པས་མི་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་དྲུག་རིང་དབང་བསྒྱུར།
སྤྱི་ལོ་༡༤༣༥ ནས་༡༥༦༥ བར་རིན་སྤུངས་པས་མི་ལོ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུའི་རིང་དབང་བསྒྱུར།
སྤྱི་ལོ་༡༥༦༥ ནས་༡༦༤༡ བར་གཙང་པས་མི་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་དྲུག་རིང་དབང་བསྒྱུར།
སྤྱི་ལོ་༡༦༤༡ ནས་༢༠༡༡ བར་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པས་མི་ལོ་སུམ་བརྒྱ་བདུན་ཅུའི་རིང་དབང་བསྒྱུར།
སྤྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལོར་བོད་ཀྱི་སྲིད་ལུགས་ཡང་དག་པའི་དམངས་གཙོར་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བར་མཛད།

འདས་སོང་ལ་འཇུག་པའི་དང་བ་ཆེས་ཆེར་ཞན་པ་བདག་ལྟ་བུ་ལ་ཚུལ་དེ་འབྲི་བའི་སྐལ་བ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་། གང་ལྟར། རྟེན་འབྲེལ་དངོས་སུ་འཚུགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཐོག་མ་དེ་མདའ་བདག་ཁྲི་རལ་བཀྲོངས་པའི་སྐབས་ལ་ངོས་འཛིན་བྱ་དགོས་པར་མངོན།

༣༽ མདོ་ཆེན་གཉིས་པ་ཆོས་ལུགས་ཐམས་ཅད་གསོ་བར་མཛད་པའི་མཛད་པ།

མགོན་པོ་མཆོག་ནས། "ངོས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ། ཆོས་ལུགས་ལ་འགྲོ་བ་མིའི་སེམས་ཁམས་གསོ་བའི་སྨན་གྱི་འདུ་ཤེས་འཛོག་གིན་ཡོད་"[1]ཅེས་དང་། "ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། འདས་པའི་དུས་སུ་མི་ས་ཡ་མང་པོ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱུལ་བའི་ཞབས་འདེགས་ཆེན་པོ་བསྒྲུབས་ཡོད་ལ། ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་སུའང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་"ཅེས་དང་ཡང་། "འཛམ་གླིང་གི་ཆོས་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ། བཟོད་བསྲན་དང་གཞུ་ཡངས། དམན་ས་འཛིན་པ་སོགས་གསུང་ཞིང་། ཆོས་བརྒྱུད་དེ་དག་ཀུན་ལ་སྐྱེ་བོ་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་བྱམས་པ་སོགས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ལྡན་"ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དྲན་ཡུལ་དུ་བཞག་ན། མགོན་པོ་མཆོག་གི་མཛད་པ་འདི་ཤེས་ནུས་ལ། གནད་འགག་ཐུག་ས་ནི། "དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ། སེམས་ཅན་ལ་ཁམས་དང་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པར་བརྟེན། ཆོས་ལུགས་གཅིག་གིས་དེ་དག་གི་རེ་བ་སྐོང་ཐབས་མེད། དེར་བརྟེན། ཆོས་ལུགས་སྣ་ཚོགས་པའི་[2]སྒོ་ནས་

---

1 ETHICS FOR THE NEW MILLENNIUM ཞེས་པ་ལས་དྲངས།

2 འདིར་ཆོས་ལུགས་སྣ་ཚོགས་པ་ཞེས་པ་ནི། "eligious Pluralism"ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་འཛམ་གླིང་སྟེང་"luralism"དང་"onism"ཞེས་ཆོས་སྲིད་དང་མི་རིགས། རིག་གཞུང་དང་སྐད་ཡིག་སོགས་སྤྱི་ཁག་ཆེན་པོའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱོགས་པའི་ལྟ་བ་འགལ་ཟླ་ཅན་གཉིས་སྤྱར་ནས་བྱུང་ཡོད། "luralism"ཞེས་པ་སྣ་ཚོགས་པའམ་དུ་མ་ཅན་དང་། "onism"ཞེས་པར་གཅིག་པུ་བ་སྟེ། དུ་མ་ཅན་གྱི་ལྟ་བས། རིས་སམ་སྤྱི་ཁག་མི་འདྲ་བའི་རིགས་གང་ཡིན་ཡང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དབལ་དང་ཁྲིད་ཆོས་སུ་འདོད་ཅིང་། དེ་དག་མཉམ་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་སྐོང་དགོས་པར་འདོད། གཅིག་པུ་བའི་ལྟ་བ་ཅན་གྱིས། ཆོས་གཅིག་དང་དཀོན་མཆོག་གཅིག །ལེགས་པ་གཅིག་དང་བདེན་པ་གཅིག །ལུགས་གཅིག་དང་སྲིད་གཅིག །སྐད་ཡིག་གཅིག་དང་རིག་གཞུང་གཅིག་སོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འོག་ཐལ་སྤྱོད་དང་བཙན་འཇུལ། དྲག་གནོན་དང་དབང་ཆ་གཅིག་འཛིན། ཕྱོགས་རིས་དང་འཐེན་འཁྱེར། གཏོར་བཤིག་སོགས་བྱས་ཏེ་རང་དང་རང་གི་སྟེར་གཏོགས་ཙམ་ཞིག་གི་དགོས་མཁོ་ཕྱོགས་རེ་བ་ཙམ་ལས་གཞན་མི་སྒྲུབ། བོད་རིགས་ཆོས་ཚོལ་གསུམ་སྐད་ཡིག་གཅིག་གྱུར་དང་ལོ་སར་གཅིག་གྱུར་སོགས་ཀྱི་ཐད་བགྲོ་གླེང་མང་དུ་བྱས་པ་ནི་རིགས་ཞེན་གྱིས་བསླངས་པ་སྨོས་མེད་ཡིན་པས་ཡི་རངས་ཞུ་བའི་གནས་སུ་མཐོང་ཡང་། ལྟ་བ་འདི་གཉིས་ཀྱི་གནད་དམ་གཅིག་པུ་བའི་སྐྱོན་དང་དུ་མ་ཅན་གྱི་དགེ་མཚན་མ་མཐོང་བར་འདྲོ།།

སོ་སོའི་ཁམས་དང་མོས་པར་བསྟུན་ཏེ་ཕན་ཐོགས་བྱེད་ཐུབ་པ་འདི་འགྲིག་པ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན། ཁ་ཟས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པའི་ཟ་ཁང་དུ་མི་རྣམས་རང་རང་གི་འདོད་པ་ལྟར་ཁ་ཟས་གདམ་ག་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཡོད། གལ་ཏེ་ཁ་ཟས་སྣ་རེ་ལས་མེད་པའི་ཟ་ཁང་ཞིག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཁམས་ལ་འཕྲོད་མིན་དང་། དགའ་མོས་ཡོད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེ་ག་རང་ཟ་བའམ། ཡང་ན། ལྟོགས་ཏེ་སྡོད་པ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད་”[1]ཅེས་བཀའ་སློལ་བ་འདི་ཡིན་ལ། རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ། “རིས་སུ་མ་ཆད་ཕྱི་ནང་ཆོས་ཚུལ་ལ།། ཞུགས་ཀུན་ཕན་ཚུན་གཉེན་གཤེན་འདུ་ཤེས་ཀྱིས།། དག་སྣང་ནོར་བུའི་འོད་དང་མི་འབྲལ་བར།། གཅིག་ཏུ་འགྲོ་ཕན་བྱ་བ་ལྷུར་ལེན་ཤོག །” ཅེས་སོགས་སྨོན་པར་མཛད་དེ་<<གསོལ་འདེབས་སྨོན་ཚིག་བདེན་པའི་ཟ་སྒྲ་>>ལྡུགས་རྩོམ་མཛད། དེ་ཡང་“རིས་སུ་མ་ཆད་ཕྱི་ནང་ཆོས་ཚུལ་”ཞེས་པ་འཛམ་གླིང་གི་ཆོས་བརྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་དགོས་ཞེས་རྗེས་སོར་བཀའ་སློལ་བ་ཀུན་གསལ་ཡིན།

སྤྱར་ཆོས་ལུགས་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཉམས་དམའ་བར་གྱུར་ཏམ་སྙམ་ན། ནུབ་ཕྱོགས་པས་“ཚན་རིག་ནི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཤེད་མ་ཡིན་”ཞེས་དང་། ཤར་ཕྱོགས་པས་“ཆོས་ལུགས་ནི་དུག་རེད་”ཅེས་པའི་ཤོད་ཚུལ་དང་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་ཚན་རིག་གི་ལྟ་ཚུལ་དར་ཁྱབ་བྱུང་བ་དང་བསྟུན་ནས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཇེ་ཞན་དུ་གྱུར་པའི་མགོ་ཚུགས་པར་གསལ་ལ། དེ་ཡང་སྔོན་གྱི་དུས་སུ། ཆོས་པའི་བྱེད་བབ་དུ་མ་དང་ལྷག་པར་དུ་ཆོས་ལུགས་པའི་སྟེ་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྡེ་ལ་དབང་ཤུགས་ཆད་ལས་བརྒལ་བ་སྤྱད་པ་དང་། ཆོས་གཞུང་དུ་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེའི་ལྟོག་ཕྱོགས་ཟུར་ཙམ་ཡང་ལབ་གླེང་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་ཁར། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་ལས་འདའ་མི་རུང་བར་བཟོད་དེ་རྗེས་འཇུག་མི་སེར་ལ་བཙབ་གསིག་ཆེན་པོ་སྤྲིན། བསམ་བློ་བ་དང་མཁས་པ་དུ་མ་གསོན་སྲེག་དང་དམར་གསོད་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་བྱུང་། དེ་ལྟ་བུའི་བྱེད་བབ་ལས་བརྟེན་ནས། ཆོས་དང་ཆོས་པའི་ཤན་མ་ཕྱེ་བར་གཉིས་ཀར་ཡིད་ཆད་དང་སྡང་ཞུག་ལྷན་དུ་

---

[1] བོད་མེད་ཚོགས་པས་པར་དུ་བསྒྲུན་པའི་བཀའ་སློབ་སྙིང་གི་ནོར་བུ་ཞེས་པ་ལས་དྲངས།

སྐྱེས་ཤིང་། ཆོས་ལུགས་ལས་རིང་དུ་གྱེས་པ་མང་ནས་མང་དུ་འཕེལ། དེ་ལྟར་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞི་རྒྱིན་དང་རིན་ཐང་བཟང་པོ་རྣམས་ཉམས་པའི་མགོ་ཚུགས།

ལྷག་པར་དུ་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པ་ནས་བཅུ་བདུན་པའི་བར་ལ་རིག་རྩལ་བསྐྱར་དར་(Renaissance)དང་དེ་འབྲེལ་གྱི་མི་ཆོས་རིང་ལུགས་(Humanism)ཞེས་པ་ཤུགས་ཆེར་བརྗོད་ཅིང་། དུས་རབས་བཅུ་དྲུག་པའི་ནང་ཚན་རིག་གསར་བརྗེ་ཆེན་མོ་(Scientific Revolution) དང་། གཙོ་བོ་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པ་ནས་བློ་འབྱེད་འགྱུལ་སྐྱོད་ཆེན་མོ་(Enlightenment) དང་ཧྥ་རན་སིའི་གསར་བརྗེ་ཆེན་མོ་(French Revolution)སོགས་ལས་འགུལ་མང་པོ་སྤེ་གཞུག་ཏུ་བརྩམས་ཏེ། ཆོས་ལུགས་དང་ཆོས་ལུགས་སྙིང་པོར་བྱས་པའི་སྲོལ་རྒྱུན་དང་གོམས་གཤིས། འཚོ་ཐབས་སོགས་ལ་ཐོལ་རྫུང་དྲག་པོ་བཏང་། དེའི་ལྡོག་ཕྱོགས་ནས། བྱ་བྱེད་གང་ལ་ཞུགས་ཀྱང་རྒྱུ་མཚན་ཁོ་ནར་བརྟེན་པ་ལས་དད་ཞེན་གྱིས་བསླངས་པའི་ཡིད་ཆེས་དང་། ཆོས་གཞུང་དུ་གཏན་འབེབས་ཟིན་ཅིང་གནས་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པའི་རྟོག་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་རྗེས་མེད་བྱ་རྒྱུ། སྲིད་ལུགས་དང་སྒྲུ་རྩལ། ལྟ་གྲུབ་སོགས་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་བསྒྱུར་ཏེ་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་ལས་དབང་ཡོད་ཚད་རྒྱུ་མཚན་ནམ་གཏན་ཚིགས་ཁོ་ནས་དབང་སྒྱུར་བྱ་དགོས་ཞེས་དྲིལ་བསྒྲགས་དང་ལས་འགུལ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཏེ་མི་དམངས་ཕལ་མོ་ཆེ་རང་ཕྱོགས་སུ་དྲངས། དེ་ལྟར་དེང་རབས་ཚན་རིག་གི་དབང་སྒྱུར་ཐེབས་ཏེ་དམངས་ཁྲོད་དུ་ཆོས་དད་ཁས་མི་ལེན་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་དེ་ནི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆག་སྒོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།[1] གལ་ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་ཧྲིལ་པོས་ཁས་ལེན་མ་བྱས་ཚེ། ཆོས་ལུགས་ཆེ་ཁྲ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་གནས་ཐབས་མེད་པ་གསལ་པོ་ཡིན།

ཆོས་ལུགས་ལ་དུག་ཏུ་ལྟ་བའི་འདུ་ཤེས་དེར་ཁྲབ་རྒྱ་དང་ནུས་པ་གཉིས་ཀ་དེ་ཙམ་མི་ལྡན་ཡང་། འགྲོ་བ་མིའི་སེམས་ཁམས་དང་ཆོས་དད་ལ་ཐོག་ཐུག་མ་སྨིན་པའམ་ཤུགས་རྐྱེན་མ་སྤྲད་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན། སྤྱིར་བཤད་ན། སྲིད་དོན་གྱི་དགོས་མཁོ་དང་འབྲེལ་བའམ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་

1 བོད་ཡིག་ཁོ་ན་ཀློག་མཁན་དག་གིས་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཆེ་ཁག་དང་ཆོས་ལུགས་བར་གྱི་འགལ་ཟླ་སོགས་ཙུང་ཟད་ཞིབ་ཚགས་སུ་མཁྱེན་པར་འདོད་ན། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༦ ལོར་ཁོ་བོས་བྲིས་པའི་<<ཆོས་སྲིད་ལས་འགྲོས་པའི་གཏམ།>> ཞེས་པ་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ ལོར་<<སྒྲོན་མེ་>>ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་ཏུ་བཀོད་པར་གཟིགས་ན་ཕན་ཙམ་གསལ།

འདུ་ཤེས་ངན་པ་དག་ནི་གནས་དུས་བྱེ་བྲག་པའི་ནང་དུ་གདུག་རྩུབ་ཅི་བས་ཆེ་ཡང་། སྲི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་དུས་ཧྲིལ་པོར་བསམས་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཉེན་ཚབས་མི་ཆེ། བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་ན། སྔ་མ་དྲགས་འཕྱི་མ་དྲགས་པའི་དགོས་མཁོ་ཅན་གྱི་དུས་སྐབས་ཤིག་ལ། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཙམ་དུ་མ་ཟད། དུད་འགྲོ་སྲོག་ཆགས་ཐ་མོ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་བདེ་ནས་བདེ་བར་འཁྲིད་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་མཁས་ཤིང་དཔའ་བ་༧གོང་ས་རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་འཛིག་རྟེན་འདིར་བྱོན་པ་ནི་བསམ་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡིན།

ཆོས་ལུགས་དེ་དག་ཉམས་རྒུད་དུ་གྱུར་པ་ནས་སླར་གསོ་བའམ་སྤུ་སོར་ཚུད་པར་གནང་དགོས་ན། སྲི་ཚོགས་ནང་དེ་དག་གི་ནུས་པ་དང་རིན་ཐང་སླར་གསོ་གནང་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཐོག་མར་གང་ལས་ཕམ་ཉེས་བྱུང་བའི་གཞི་གཙོ་བོ་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྐྱེ་དང་མཉམ་གཤིབ་ཀྱིས་འབད་བརྩོན་གནང་དགོས་པ་གསལ་པོ་རེད། དེས་ན། སྲི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས། བྱམས་བརྩེ་དང་བཟོད་བསྲན། དཀྱིལ་ཡངས་སོགས་ཀྱིས་ཕོངས་པའི་སྲི་ཚོགས་གསར་པའི་གནས་བབ་དང་བསྟུན་ཞིང་ཆད་པ་གསབ་པའི་གཟིགས་ཚུལ་ལ་གཙོ་འདོན་དང་། ཚན་རིག་གི་རྙེད་དོན་དང་རང་བྱུང་གི་ཆོས་ཉིད་གཉིས་གཞི་རྩར་བཅོལ། བྱམས་བརྩེ་སོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་ཕན་ནུས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས། ཆོས་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་གཙོ་བོའང་དེ་དག་ལས་མ་འདས་པའི་ཚུལ་ལོ་རྒྱུས་དང་ལག་ལེན། རྒྱུ་མཚན་སོགས་དང་སྦྲར། ཆོས་ལུགས་ཆེན་པོ་སྲི་ལ་ཆེ་བསྟོད་དང་བརྩི་འཇོག་ཆེས་ཆེར་གནང་། ཆོས་བྱེད་རྣལ་མ་དག་གི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཁྲིམ་བསྒྲགས་སུ་གནང་། ཆོས་ལུགས་མི་སྣ་དང་ལྷན་དུ་སྲི་ཚོགས་ཀྱི་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པའི་མཛད་པ་ལྷུར་བཞེས། ཆོས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། གང་ལ་དད་པ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་དགོས་པར་བསྐུལ། མང་ཚོགས་ལ་ཡང་། “ཆོས་ལུགས་དེ་དང་དེར་དད་པ་བྱེད་མི་དགོས་ཀྱང་། གུས་ཞབས་ངེས་པར་དུ་དགོས་”པའི་ཚུལ་གཏན་ཚིགས་དང་བཅས་ཏེ་ཡང་ཡང་གདམས་པ་སོགས་མཛད་པའི་སྒོ་དང་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་ལམ་ནས་ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་དང་ཉམས་གསོ་གཉིས་ཀ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནང་། ལྷག་པར་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྟེན་

ནས་བྱུང་བའི་ཉམས་མྱོང་དང་གྲུབ་འབྲས་དུ་མ་ཚན་རིག་གི་བརྟག་ཐབས་སྤྱད་དེ་མངོན་གསལ་དུ་འགྱུར་བའི་སྒོ་མོ་ཆེས་ཆེར་ཕྱེ་བ་སོགས་མདོར་ན། "བདེ་སྐྱིད་བསྒྲུབ་བྱར་བཞག་ཅིང་ཚན་རིག་གི་རྙེད་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་"[1]པའི་གནད་ཐབས་ རྨད་དུ་བྱུང་བ་དེར་གཙོ་འདོན་ཆེས་ཆེར་གནང་བས། རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱི་ཡིད་དབང་ཅིག་ཅར་དུ་ཕྲོགས་ཤིང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆེ་མཐོང་ཡང་བསྟུད་མར་འཕེལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་འཛམ་གླིང་གི་ཆོས་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་སླར་གསོ་གནང་བའི་མཛད་པ་འདི་འཛམ་གླིང་ལོ་རྒྱུས་ནང་སུས་ཀྱང་ཡོངས་ཁྱབ་ཏུ་གནང་མ་ཐུབ་པའི་མཛད་ཆེན་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་དང་ཆོས་ལུགས་ཉམས་གསོ་སོགས་དུས་མཉམ་ལྷན་ཅིག་ལྟ་བུར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལ་བསམས་ན། མཛད་ཆེན་འདིའི་དགོངས་གཞི་ཐོག་མར་འཁྲུངས་པའི་ལོ་དུས་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༨ ལོ་ཡིན་ལ།[2] ཕྱག་བསྟར་དངོས་སུ་གནང་བ་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༩༨༠ ལོར་རྒྱ་གར་དུ་

1 གོང་དུ་བརྗོད་པའི་བདེ་སྐྱིད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་ཚན་རིག་གི་རྙེད་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་གནད་ཐབས་དེ་ནི། "མི་དུང་ཕྱུར་བདུན་ཙུའི་ནང་ནས་དུང་ཕྱུར་བཙུ་ལ་ཆོས་དད་མེད། ཆོས་དད་མེད་མཁན་ཚོ་ཡང་མི་ཡིན་པ་དང་། "བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་ཡིན་པས་བརྩེ་བའི་ཡུལ་ཡིན་"ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་གཙོ་དོན་ཆོས་དད་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པའི་འགྲོ་བ་སྤྱིའི་བདེ་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་སྟེ། མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས། "དེ་ནི་དེང་རབས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་བསྟུན་ན་ཧ་ཅང་གསར་གཏོད་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་"ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡང་བསམ་དགོས་ལ། དམིགས་ཚད་རིང་ཞིང་ཁྱབ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱུས་བཅད་དང་ཁོངས་སྤྱོད་དམ་པོ་ཞུ་མི་ཐུང་སྙམ་མོ།།

2 དོན་གྱིས་བཤད་ན། གཅིག་ལ་གཅིག་འབྲེལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་མཛད་པ་ཆེ་ཕྲ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། མཛད་ཆེན་འདི་ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་སྐུལ་འདེད་གནང་བའི་མཛད་པ་དང་ཆོས་ཚན་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་མཛད་ཆེན་གཉིས་ལ་འབྲེལ་ཚབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་<<ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་རྣལ་མའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱོད་ཐབས་>>ཞེས་པར། "སྤྱི་ལོ་༡༩༥༨ ལོའི་བྱུང་བར་བསམས་ན། རྒྱ་གར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཅེ་ནྣའི་(སྔར་Madras ཟེར་ཡང་དེང་སང་Chennai ཟེར།)ལ་ཡོད་པའི་Theosophical Society ཞེས་པའི་ཚོགས་པར་ལྟ་སྐོར་དུ་བསྐྱོད་པ་དེས་ངོས་ཀྱི་སེམས་ནང་བག་ཆགས་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞག་འདུག་པ་ཤེས། དེ་ནི་ངོས་རང་འཛམ་གླིང་ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་རྣམ་དཔྱོད་དང་ཚན་རིག་མཉམ་རུབ་བྱེད་པར་འབད་བརྩོན་བྱེད་མཁན་དང་དེའི་བྱ་བ་ལ་འབྲེལ་བ་ཐད་ཀར་བྱུང་བ་ཐོག་མ་དེ་ཡིན། སྐབས་དེར། ངོས་ཀྱི་སེམས་སུ། ཁོང་ཚོར་ཆོས་ལུགས་ཐོག་ཧ་ཅང་གུ་យངས་པའི་བསམ་བློ་དང་། ཕན་ཚུན་མཉམ་གནས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣལ་མ་ལྡན་པའི་ཚོར་སྣང་ཤུགས་དྲག་སྐྱེས། ཆེས་ངོ་མཚར་བའི་གནས་མཆོག་རྒྱ་གར་དུ་ཟླ་བ་གསུམ་ལྷག་བསྡད་དེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༧ ལོར་ཕྱིར་བོད་དུ་ལོག་པ་ན། ངོས་ནི་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཐེབས་པའི་མི་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། དེར་བརྟེན། སྔར་བཞིན་རང་ལྷ་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བར་བསྟེན་ཏེ་ནང་པའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའི་ལྟ་ཚུལ་ལ་བློ་བག་མི་བདེ་བར་གྱུར།" ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་ཡིན།

གོང་དུ་བརྗོད་པའི་Theosophical Society ཞེས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ནི། Theos ཞེས་པ་དཀོན་མཆོག་དང་། Sophia ཞེས་པ་རྣམ་དཔྱོད་དམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་བཤད། དེ་ཡང་ལྷམ་བླ་ལ་བ་སི་ཀི་(Madame Blavatsky)ཞེས་པ་སྤྱི་ལོ་༡༨༣༡ ལོར་Ukraine

ཆོས་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་སྡེར་གནས་གཟིགས་སུ་ཕེབས་པའི་སྐབས་དེ་ཡིན། མཛད་པ་དངོས་སུ་རྒྱ་བསྐྱེད་གནང་བའི་དུས་སྐབས་ཐོག་མ་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༨༨༡ ལོར་ཨ་རིའི་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་པ་ཐོ་མ་སི་མེར་ཊོན་དང་མཇལ་བའི་དུས་དེར་ངོས་འཛིན་ཞུས་ཆོག་སྙམ། ཐུགས་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་གསུམ་ལས་ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་མཛད་པའི་དུས་ཚིགས་གལ་ཆེན་དག་ཀྱང་དུས་སྐབས་འདི་དག་ཡིན།

༣། མཛད་ཆེན་གསུམ་པ་ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་ཚན་རིག་ཐུན་འབྲེལ་གནང་བའི་མཛད་ཆེན།

མཛད་ཆེན་འདི་ནི། ཤེས་ཡོན་གྱི་ཁྱབ་ཁོངས་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བརྟན་པའི་ཤེས་རིག་གི་སྡེ་ཁག་ཆེན་པོ་གཉིས་མཉམ་གནས་ཞི་མཐུན་གྱི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་བདེ་དོན་སྒྲུབ་པ་དཀྱིལ་སྟིང་དུ་བཞག་པ་ཞིག་དང་། མཐར་ཆོས་ལུགས་ཆེན་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཚན་རིག་གི་སྡེ་དང་མཉམ་གནས་ཡོང་ཐབས་ལ་དམིགས་པའི་ཐབས་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་རེད། སྤྱིར་འཛམ་གླིང་གི་སྐྱེ་བོ་བགྲང་ལས་འདས་པ་ཚན་རིག་གི་ཤེས་བྱས་ཐལ་ཁྱད་པ་ཚོས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བསླབ་བྱས་སྙིང་པོངས་ཏེ་མི་ཚེ་ལ་བདེ་སྐྱིད་མེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་ན་ཟུག་སྨིན་པའི་ཆག་སྒོ་བསྟུད་མར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལ་བསམས་ན། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་མཛད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་མཛད་པའི་དགོས་དམིགས་སྤྱི་མི་མཐོང་བ་ཆེར་མེད།

གནའ་བོའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་དང་དེང་རབས་ཚན་རིག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་མཛད་པ་

དུ་འབྱུངས། ཆུང་དུས་ནས་གྲུབ་རྟགས་ལྟ་བུ་སྟོན་ནུས་པའི་བུད་མེད་ཅིག་ཏུ་བཤད། ལོ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་སོན་པ་ན་ཨ་མ་འདས། སྤྱི་ལོ་༡༨༤༩ ལོ་སྐྱེ་རང་ལོ་བཅུ་དྲུག་སྐྱེང་། མི་རྒན་ཞིག་དང་གཉེན་སྒྲིག་བྱས་ཀྱང་མཐའ་མ་བསྐྱལ། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་དང་ཐུན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། ༡༨༧༣ཨ་རིའི་ནེའུ་ཡོག་ཏུ་སློས་ཤིང་༡༨༧༥ ཟླ་བ་༩ ནང་གཙོ་འགན་བཞེས་ཏེ་Theosophical Society ཞེས་པའི་ཚོགས་པ་དེ་བཙུགས། ཚོགས་པ་དེ་བོད་དང་རྒྱ་གར་གྱི་དམ་པ་འགའི་ཐད་ཀའི་ལམ་སྟོན་དང་འབྲེལ་ཏེ་བཙུགས་ཞེས་ཁོང་གིས་གསུངས། ཆོས་ལུགས་ལ་ཕྱི་རྣམ་པའི་ཆ་ནས་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་ལ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པར་བརྗོད། དུས་རབས་གསར་པའི་བསམ་བློའི་སྲོལ་འབྱེད་ཆེན་མོའི་མཚན་སྙན་རྒྱས། བརྩམས་ཆོས་ལ། ༡༨༧༧ལོར་བརྩམས་པ་<<རང་བྱུང་ལྷ་མོའི་ཞལ་རས་མངོན་པ།>> ཞེས་པ་(ཉིན་དང་པོར་འགྲེམ་ཚོང་བྱས་ཚར་)དང་། <<གླིང་འཛམ་ཀྱི་འབོད་སྒྲ།>> ངོ་སྤྲོད་དབེ་དེབ་<<ལྷ་ཆོས་ལྡེ་མིག་>>ཅེས་པ་སོགས་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༨༩༡ ཟླ་བ་༥ ཚེས་༨ ཉིན་དབྱིན་ལན་དུ་འདས། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་གཏམ་རྒྱུད་གསེར་གྱི་ཐང་མར་བུད་མེད་འདིའི་སྐོར་ཙུང་ཙམ་གསལ་བ་ཡང་ཞོར་དུ་འོ།།

བདག་གིར་བཞེས་པའི་དམིགས་དོན་དུ་མ་ཁ་གསལ་གྱིས་བཤད་ན། "ད་ལྟའི་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་འདིར་ཤེས་ཡོན་གྱིས་ཆེར་ཕོངས་མེད་ཀྱང་། མིས་བྱས་པའི་དཀའ་ངལ་ཁག་མྱུ་མཐུད་གནས་པ་དེས་ང་ཚོར་དཀའ་ངལ་དེ་དག་སེལ་ཐབས་ད་དུང་འདང་ངེས་ཤིག་མེད་པ་གསལ་པོ་ཡིན། དཀའ་ངལ་དེ་དག་མིའི་བསམ་བློའི་ནང་རང་གཅེས་འཛིན་དང་འདོད་ཆགས། སྡང་བ། འདོད་རྔམ། ཕྱོགས་རིས། ཐག་དོག །འགྲན་སེམས་སོགས་ཤུགས་ཆེ་དྲགས་པ་དང་། ཕྱོགས་གཞན་ནས་ང་ཚོའི་བསམ་བློའི་ནང་གཞན་གཅེས་འཛིན་དང་བྱམས་བརྩེ། བཟོད་བསྲན། བག་ཡོད། ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱིས་ཕོངས་པ་ལས་བྱུང་ཡོད་པས། ལྟ་གྲུབ་ཡོད་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་ནང་དུ་ཆགས་སྡང་དང་བྱམས་བརྩེ་སོགས་ལ་ཇི་ལྟར་འདོར་ལེན་བྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱ་ཆེར་གཏན་ལ་ཕབ་ཡོད་པར་བརྟེན། རྣམ་གཞག་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མིས་བཟོས་པའི་དཀའ་ངལ་ཁག་སེལ་བར་ཞབས་འདེགས་ཞུ་ཐུབ་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད། ཚན་རིག་གི་དགོས་དོན་ནམ་གྲུབ་དོན་གཙོ་བོ་ནི་མིའི་རིགས་ལ་ཕན་ཐོགས་དང་ཞབས་འདེགས་བསྒྲུབ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་"[1]ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར། སེམས་ཁམས་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་ཆེས་ཆེར་གསལ་བའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེ་ལ་ཞིབ་ཚགས་པ་ཞིག་དེང་རབས་ཚན་རིག་གི་སྟེར་གསར་སྟོན་གནང་དང་། ཚན་རིག་གི་རྙེད་དོན་རྨད་དུ་བྱུང་བ་དག་ཀྱང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྟེང་དྲངས་ཏེ་མཐར་ཆོས་ཚན་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ནས"མིའི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་སྤྱོད་བཟང་གིས་མི་ཕོངས་པ་ཞིག"དང་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་བར་མཛད་རྒྱུ་དེ་རེད། དེ་ལ་ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས། "ང་ཚོའི་མི་ཚེའི་མངོན་འདོད་བདེ་སྐྱིད་ཡིན་པའི་གནད་དོན་འདི་ལ་གཞིགས་ཏེ། ཚན་རིག་གི་ཐོན་སྐྱེད་ཁག་འཛིག་རྟེན་འདིར་འཚོ་བའི་སྐྱེ་འགྲོ་སྤྱིའི་ཕན་བདེའི་དགོས་མཁོར་བསྒྱུར་རྒྱུ་གལ་ཆེར་མཐོང་ནས། ངོས་ནས་ལོ་མང་ཚན་རིག་གི་མཁས་པ་རྣམས་དང་གོ་བསྡུར་བྱས་པ་ཡིན་"[2]ཞེས་བཀའ་སྩལ། འདིར་གསུངས་པའི་ཚན་རིག་གི་ཐོན་སྐྱེད་ཅེས་པ་ཉིན་རེའི་འཚོ་བའི་ཁྲིད་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཅ་དངོས་ལྟ་བུར་གོ་ན་བསམ་རྒྱ་ཆུངས་པའི་རྟགས་ཡིན།

1 ༄།གོང་ས་མཆོག་ནས་སྩལ་བའི་ནང་པའི་ཚན་རིག་དང་ལྟ་གྲུབ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་སྔོན་གླེང་ལས་དྲངས།

2 གོང་གསལ་སྔོན་གླེང་ལས་དྲངས།

ཆོས་ཚན་ཟུང་འབྲེལ་གནང་བའི་དགོངས་གཞི་དེ་སྐུ་ན་ཕྲ་བའི་སྐབས་ནས་ཡོད་པར་གསལ་ལ། ལྷག་པར་དུ། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༨ ལོར་སྟོན་པ་སྐྱུང་འདས་ཀྱི་དུས་དྲན་མཛད་སྒོར་ཆིབས་སྒྱུར་ཀྱིས་Theosophical Society ཞེས་པའི་ཚོགས་པར་གཟིགས་སྐོར་སྐབས་ཐུགས་ཀྱི་འདུན་པ་ཤུགས་ཆེར་འཕེལ་བ་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཅི་ཡང་མེད། དེ་ནི་མགོན་པོ་མཆོག་ནས། "དེ་ནི་ངོས་རང་འཛམ་གླིང་ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་རྣམ་དཔྱོད་དང་ཚན་རིག་མཉམ་རུབ་བྱེད་པར་འབད་བརྩོན་བྱེད་མཁན་དང་དེའི་བྱ་བ་ལ་འབྲེལ་བ་ཐད་ཀར་བྱུང་བ་ཐོག་མ་དེ་ཡིན། སྐབས་དེར། ངོས་ཀྱི་སེམས་སུ། ཁོང་ཚོར་ཆོས་ལུགས་ཐོག་ཏུ་ཅང་གྲུ་ཡངས་པའི་བསམ་བློ་དང་། ཕན་ཚུན་མཉམ་གནས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣལ་མ་ལྡན་པའི་ཚོར་སྣང་ཤུགས་དྲག་སྐྱེས་"[1]ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་ཤེས་དགོས།

སྤྱི་ལོ་༡༩༨༠ ཟླ་བ་༤ ནང་ཊ་ལ་ཧོར་སེར་བོད་མི་སེར་སྐྱ་མི་དམངས་ལ། "རང་རེའི་ཆོས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ལྟ་བའི་སྐོར་ཟབ་ཅིང་གསལ་ལ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པས། དེང་འཛམ་གླིང་ཚན་རིག་པས་ཀྱང་རྟེན་འབྱུང་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། གོ་སྐབས་འདི་བཟུང་སྟེ་རྟེན་འབྱུང་གི་རྣམ་གཞག་ཅི་མང་བརྗོད་དགོས་"ཞེས་དང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༨༣ ཟླ་བ་༡༡ ནང་རིས་མེད་ཆོས་ཚོགས་ཐེངས་དང་པོའི་ཐོག་བླ་ཆེན་དབུ་ཁྲིད་རྣམས་ལ། "སྟོན་པས་ཆོས་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་བཞིན་གཟིགས་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་དངོས་ཡོད་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། དེ་ཡང་བཅལ་བྱ་གཞི་གཅིག་ལ། གཅིག་གིས་ལག་ཆ་དང་རྫས་འཕྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་འགྲེལ་ཐབས་བྱེད་པ་དང་། གཅིག་གིས་བསམ་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་འགྲེལ་ཐབས་བྱེད་པ་གཉིས་ཕྱོགས་མང་པོ་ནས་ར་འཕྲོད་ཡོང་གིན་ཡོད་"ཅེས་དང་། <<ཧྥུལ་ཕྲན་གཅིག་ཁོ་ནའི་སྙིང་གི་འཇིག་རྟེན་>>ཞེས་པ་ལས། "ལོ་རབས་དྲུག་ཅུ་པའི་ནང་། ངོས་ཀྱི་སྡོད་གནས་ཏ་རམ་ས་ལའི་ཕོ་བྲང་དུ། མགྲོན་པོ་གནད་ཡོད་དུ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཆོས་ལུགས་དང་ཚན་རིག་བར་གྱི་གནད་དོན་ཐོག་བགྲོ་གླེང་ཐོག་མ་བྱས་"ཞེས་སོགས་བཀའ་སྩལ་བ་ལས་མཛད་པ་འདི་ཉིད་བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་ཙམ་ནས་ཕྱག་བསྟར་གནང་བའི་ཚུལ་ཤེས་སླ་ཞིང་། མཛད་པ་རྒྱ

1 ཤོག་གྲངས་༡༠༣ པའི་མཆན་གྲངས་༣་པར་གཟིགས།

བསྐྱེད་གནང་བ་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༩༨༣ ལོར་ཚན་རིག་པ་Francisco Varela ཞེས་པ་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྟེ། སྤྱི་ལོ་༡༩༨༧ ལོར་བཞུགས་སྒར་པོ་བྲང་དུ་ཚན་རིག་མཁས་ཅན་དུ་མ་དང་ལྷན་དུ་“ind and Life Conference”ཞེས་པའི་བགྲོ་གླེང་སྐན་གྲགས་ཅན་དེ་དབུ་འཛུགས་གནང་བ་ནས་ཡིན་པར་མངོན།[1]

༩༽ མཛད་ཆེན་བཞི་པ་འཛིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་ཞི་བདེ་སྤེལ་བའི་མཛད་པ།

སྤྱིའི་ཆ་ནས་བརྗོད་ན། མཛད་ཆེན་འདི་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་སྤེལ་བར་མཛད་པ་ནི་སྟེས་དབང་འཕྲལ་རྐྱེན་ལྟ་བུས་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་རིང་མོ་ཉིད་ནས་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཟླ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ཟླ་བ་༣ པའི་ཟླ་དཀྱིལ་ཏེ་བོད་མེ་ཕྱིལ་ལོའི་ལོ་སར་སྐབས། སྔར་སྲོལ་ལྟར་གཞུང་བསྟེན་དགྲ་ལྷའི་གཙོ་བོ་གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་སྤྱན་འདྲེན་གྱིས་བོད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་ཐད་བཀའ་འདྲི་གནང་བར་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོས། “ཚུ་ཤེལ་ནོར་བུའི་འོད་སྣང་དེ།། ནུབ་ནས་འཆར་བའི་དུས་འོང་ངོ་།།”[2] ཞེས་གོ་རྒྱུ་ཟབ་པའི་ལུང་བསྟན་ཞིག་ཕུལ་བ་ལས་དཔོག་ཐུབ་ལ། བྱུང་བ་དངོས་ལ་བསམས་ན་ཡང་། མགོན་པོ་མཆོག་གི་མཚན་སྙན་དང་འཕྲིན་ལས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་དབུ་འཛུགས་སའི་གནས་གཙོ་བོ་ནི་ནུབ་ཕྱོགས་ཡོ་

1 བགྲོ་གླེང་གི་བརྗོད་གཞི་གཙོ་བོ་ནི། ༄གོང་ས་མཆོག་ནས། “སྐན་གྲགས་ཆེ་བའི་ཚན་རིག་པ་ཚོར་རིམ་གྱིས་ཐུག་འཕྲད་བྱས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཀླད་རྩའི་རྣམ་གཞག །སྐྱེ་དངོས་རིག་པ། དངོས་ཁམས་རིག་པའམ་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟེ། ཕྱི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་ཆ་ཤས་བསིལ་ནས་མཐར་རྩེད་རྒྱུ་མེད་པ། སེམས་ཙམ་པའི་ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་ཉེ་བོ་ཡོད་ཅིང་། དབུ་མའི་གཞུང་ནས་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་མི་རྙེད་པར་བཤད་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཚན་རིག་གི་སྡེ་ཚན་ཁག་དག་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་ཞི་ལྷག་གི་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་གོ་བསྡུར་ལན་མང་བྱས་པ་ཡིན།” ཞེས་ནང་པའི་ཚན་རིག་དང་ལྟ་གྲུབ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་སློབ་གླེང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན།

2 <<བཙན་བྱོལ་གྱི་རང་དབང་>>ལས། “དེ་ནི་ལོ་དེར་ངོས་རང་རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་བའི་བརྡ་བསྟན་པ་ཙམ་མིན་ནམ་སྙམ་ཡང་། ད་ལྟ་བསམས་ན་ལུང་བསྟན་དེར་གོ་རྒྱུ་ཟབ་མོ་ཞིག་ཡོད་པར་མཐོང་།” ཞེས་བཀའ་སྩལ་ལྟར་དང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ཟླ་བ་༡༡ ཚེས་༢༩ ཉིན་སྟོན་པ་མྱང་འདས་ཀྱི་རྗེས་དྲན་ཚོགས་ཆེན་སྟེང་། མགོན་པོ་མཆོག་ནས། “སྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལུང་ལས། ང་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སོང་བ་ན། གདོང་དམར་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་དར་བར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་གསུངས་ཡོད་པར་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ནི་སྤྲེའུ་གདོང་དམར་གྱི་རིགས་ཅན་བོད་ལ་དམ་པའི་ཆོས་དར་བར་བཞེད་ཀྱང་། རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཤཱཀྱ་ཤྲིས་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དར་བ་ལ་དགོངས་པ་ལྟར། དེང་དུས་ནུབ་ཕྱོགས་ཡོ་རོབ་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་རྣམས་སུ་ནང་པའི་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་རྟགས་མཚན་དེ་ནི་ལུང་བསྟན་པའི་དུས་ངེས་པ་ཅན་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པར་འདུག་སྙམ།” ཞེས་བཀའ་སྩལ།

རོབ་ཡིན། དུས་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༣ ལོར་ཨི་ཊ་ལིར་ཡེ་ཤུའི་བླ་ཆེན་པོབ་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་ཞིང་། རྒྱལ་ཁབ་༡༡ ཙམ་དུ་ཆིབས་བསྐྱོད་ཀྱིས་མཛད་འཕྲིན་རླབས་པོ་ཆེ་བསྐྱངས་པའི་སྐབས་དང་། མཛད་ཆེན་འདིའི་དབུ་ཁྲིད་ལྟ་བུ་ནི་"སྤྱི་སེམས"[1]སྤེལ་བའི་མཛད་བཟང་དེ་རེད།

མཛད་ཆེན་འདི་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ན། "འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ"ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཡིན། མཛད་ཆེན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ལོ་༡༩༨༩ ལོར་ཞི་བདེའི་རྟགས་མ་བཞེས་ཤིང་མཚན་སྙན་སྤུར་ལས་རྒྱས། དུས་དེ་ནས་བཟུང་། "འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན"ཞེས་པའི་མཚན་སྙན་འབུལ་མཁན་ཡང་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བྱུང་། དུས་སྐབས་དེ་ནི་བོད་དོན་འཛམ་གླིང་སྟེང་གསོན་ཤུགས་སྤུར་ལས་རྒྱས་མགོ་ཚུགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཀྱིགས་མཚམས་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། བོད་རིགས་

1 མགོན་པོ་མཆོག་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༣ ནང་ཆེས་ཐོག་མར་ཡོ་རོབ་ཏུ་ཆིབས་སྐྱོར་གནང་སྐབས། ནུབ་ཕྱོགས་པས་རྣ་བས་མ་ཐོས་ཤིང་བློ་ངོར་འཆར་ཙམ་ཡང་མ་སྤྱོང་བའི་འདུ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོངས་ཁྱབ་ཏུ་སྩལ་བ་ནི་"སྤྱི་སེམས"ཞེས་པ་དེ་རེད་ལ། "གཞན་དོན་ཁུར་འཁྱེར་གྱི་བསམ་པ"ཞེས་ཀྱང་ཟེར། དེ་ལ་དབྱིན་སྐད་དུ་Universal Responsibility ཞེས་མང་དུ་གསུང་ཞིང་། Global Responsibility ཞེས་ཀྱང་གསུངས། དེ་ལྟར་དབྱིན་སྐད་དུ་བཀའ་སྩལ་བ་དེ་དག་ཕྱིར་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ལ། འགའ་ཞིག་གིས། "འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་འགན་ཁུར"ཞེས་ཟེར་ལ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས། "བོད་སྐད་ཐོག་ཀུན་ཁྱབ་དང་། ཀུན་ཕན་སོགས་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཤིག་བསྒྱུར་འདུག །ང་རང་གིས་ནམ་རྒྱུན་Universal Responsibility ཞེས་པ་དེ་བསྒོམས་ནས་'འཇིག་རྟེན་སྤྱི་ཡོངས་ལ་འཁྲི་བའི་ལས་འགན'ཞེས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད"ཅེས་ཁོང་གི་གསུང་རྩོམ་དང་གསུང་བཤད་ཕྱོགས་བསྡུས་དེབ་ཕྲེང་དྲུག་པར་གསལ་བ་ནི། མང་མང་ལ་བསྟུན་མཁས་གནང་བ་ཙམ་ལས་Universal Responsibility ཞེས་པའི་སྐད་དོད་"སྤྱི་སེམས"ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་བོད་སྐད་ནས་བར་དབྱིན་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་སོགས་མ་མཐྱེན་པ་ག་ལ་ཡིན། མགོན་པོ་མཆོག་ནས། ༡༩༧༣ ཟླ་བ་༡ ཚེས་༩ ཉིན་ལྡི་ལིར་བོད་གཞོན་རྣམས་ལ། "ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། མི་གཅིག་པུ་མིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་རེད། ལྷག་བསམ་ཟེར་བ་ཡོང་སའི་རྩ་བ་འདི་རེད"ཅེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཁུར་དུ་ལེན་འདོད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་གང་ལས་འབྱུང་བ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར། དགོངས་གཞི་དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ་བཞུགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་དག་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བོད་སྐད་ནས་བར་དབྱིན་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ལས། དབྱིན་སྐད་ནས་ཚུར་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་རྒྱུ་ཞིག་མིན། གང་ལྟར། ༄སྤྱི་ནོར་༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས། <<Ethics for the New Millennium>> ཞེས་པར། "སྤྱི་སེམས་ཞེས་པའི་སྤྱི་ནི་universal དང་། སེམས་ནི་consciousness ལ་ཟེར།" ཞེས་བཀའ་སྩལ། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༦ ལོར་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་དང་། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༩ ལོར་ཉི་ཧོང་དུ་མང་ཚོགས་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ། སྤྱི་ལོ་༢༠༡༠ ལོར་ཁེ་ན་ཊར་རྒྱ་རིགས་རྣམས་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་བཅས་སུ་བོད་སྐད་ཀྱིས་"སྤྱི་སེམས" ཞེས་དང་། "སྤྱི་པའི་སེམས་ཁུར་ལེན་པ"ཞེས་གསུངས། སྤྱི་ལོ་༢༠༡༩ ཟླ་བ་༣ ཚེས་༡༡ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་ཁང་གསར་པའི་སྒོ་འབྱེད་སྐབས། "སྤྱི་སེམས་འཁྱེར་བ"ཞེས་དང་དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། "སྤྱི་སེམས"ཞེས་གསུངས། སྤྱི་ལོ་༢༠༡༥ ཟླ་བ་༦ ཚེས་༢༢ ཉིན་མདོ་སྨད་ཚོལ་ཁས་གོ་སྒྲིག་ཞུས་པའི་གྲ་སྟོན་མཛད་སྒོའི་སྟེང་། "གསར་འགོད་པ་རྣམས་ལ་སྤྱི་སེམས་སྤེལ་བའི་འགན་ཡོད། '"ང་ཚོ་ཚང་མས་སྤྱི་སེམས་ཤིག་འཁྱེར་དགོས་པ་རེད།" ཅེས་དང་། སྤྱི་ལོ་༢༠༡༥ ལོ་མཇུག་དང་༢༠༡༦ ལོ་མགོར་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་སྐབས་ཀྱང་"སྤྱི་སེམས"ཞེས་ཡང་ཡང་བཀའ་སྩལ།

གནད་ཅན་འགས། མཛད་པ་འདི་འཛམ་གླིང་འདིའི་མིའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། འཇིག་རྟེན་གྱི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་བདེ་ཐབས་སྙིང་པོར་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་པས། "འཇིག་རྟེན་ཞི་བདེ"ཞེས་བརྗོད་པ་དོན་དང་མཐུན་ཞེས་གསུངས་པའང་དྲན་པའི་ཡུལ་དུ་འཇོག་དགོས་པར་མཐོང་།

ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་སྒྲུབ་མ་བྱས་པར་བྱུང་བ་དངོས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཤད་ན། མགོན་པོ་མཆོག་དགུང་གྲངས་བཅུ་གསུམ་ལ་ཕེབས་པ་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༨ ཡས་མས་ནས་ལྷ་སའི་ཁྲུལ་གྱི་བཤེས་རའི་སེམས་ཅན་ཉམ་ཐག་ཁྲི་ཐྲག་དུ་མ་སྲོག་གི་འཚེ་བ་ལས་བསྐྱབས་ཏེ་ཡང་ཡང་བཤེས་ར་སྟོང་པར་ལུས་པའི་གླེང་གྲགས་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་སྐབས[1]དེ་ནི། མཛད་ཆེན་འདི་དངོས་སུ་དབུ་འཛུགས་བསྐྱངས་པའི་དུས་སྐབས་ཐོག་མ་དང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༨ ལོར་རྒྱ་གར་དུ་སྟོན་པ་མྱང་འདས་ཀྱི་དུས་དྲན་ལ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་པའི་སྐབས་དེ་ནི། མཛད་ཆེན་འདི་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་སྤེལ་བའི་ཐུགས་འདུན་ཤུགས་དྲག་ཏུ་འཁྲུངས་པའི་སྐབས་ཉིད་དུ་ངོས་འཛིན་ཞུས་ཆོག[2]

སྤྱི་ལོ་༡༩༨༣ ཟླ་བ་༡༠ ཚེས་༡༣ ཉིན་སིམ་ལའི་བུ་གསོ་ཁང་དུ་བོད་ཕྲུག་རྣམས་ལ། "བོད་ཕྲུག་ན་ཆུང་འདི་རྣམས་རང་གི་ཕ་མེས་ཀྱི་ཆོས་དང་གཤིས་ལུགས་བཟང་པོ་རྣམས་དང་། དེང་དུས་རིག་གསར་གྱི་ཤེས་ཡོན་འདབ་གཡོག་ཟུང་ལྡན་དུ་བྱས་ནས། དུས་རབས་ཉེ་ཤུ་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དགུང་མཁར་མི་རིགས་གཞན་དང་འདྲ་མཉམ་ཅི་བདེར་འཕུར་སྐྱོད་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་། འཛམ་

1 མགོན་པོ་མཆོག་གི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས། "ཚེ་ཐར་བཏང་བའི་ར་ལུག་སྔ་རྗེས་བསྡོམས་ན་ཕལ་ཆེར་ཉིས་ཁྲི་བརྒལ་བ་ཡོད་ཀྱི་རེད། དེ་ནི་ང་རང་གིས་བསམ་བློ་བཏང་ཡང་ཡོན་ཏན་རེད་བསམ་གྱི་འདུག །དེ་འདྲའི་ཐོག་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་བློ་གང་ཡང་འཁོར་གྱི་མེད་"ཅེས་དང་། "ར་ལུག་ཚེ་ཐར་གཏོང་དུས་ངོས་རང་ཚེ་རིང་པོ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པའི་ཀུན་སློང་ཁྱེར་ནས་མེད། སེམས་ཅན་དེ་དག་སྙིང་རྗེ། དེ་དག་སྐྱོབ་ཐུབ་ན་སྙམ་པའི་གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་པ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་ཚེ་ཐར་བཏང་ན་ང་ཚེ་རིང་པོ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པའི་བསམ་བློ་གང་ཡང་མེད་"ཅེས་དང་ཡང་། "བཤའ་རྒྱུའི་འབྲི་གཡག་དང་ར་ལུག་ངོས་ཀྱིས་མཐོང་ཚད་སྲོག་བླུའི་ཆེད་དུ་གཏོང་གིན་ཡོད། བཤའ་རྒྱུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཚེ་ཐར་བཏང་ཟིན་པ་དང་། བཤའ་རྒྱུ་གསར་དུ་མ་བསླེབས་བར་སས་ས་མ་འཁོར་བའི་སྐབས་སུ་བཤེས་ར་སྟོང་པར་སྡོད་ཀྱི་ཡོད་པ་མིན་ནམ། དེང་སང་ཤ་གོང་འཕར་འདུག་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་ཡང་བྱུང་སོང་"ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལས་གནད་རྣམས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་ངེས་ལ། ཞིབ་ཙམ་«མཛད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ་»དང་«མཛད་རྣམ་གྱུ་འཛིན་ཞིང་གི་ཉིན་བྱེད་»དུའང་གཟིགས་འཚལ།

2 མཛད་ཆེན་གཉིས་པའི་ཐད་ཀྱི་མཆན་ལ་གཟིགས།

གླིང་ཞི་བདེ་དང་། རང་ཡུལ་བདེ་སྐྱིད་དུ་སྤྱོད་པའི་ཞབས་འདེགས་རླབས་པོ་ཆེ་སྒྲུབ་མཁན་ཤ་སྟག་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད་”ཅེས་བཀའ་སྩལ་བར་གཞིགས་ན། བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་ཙམ་ནས་མགོན་པོ་མཆོག་ཉིད་མ་ཟད། བོད་མི་ཕྱི་རབས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ཞི་བདེར་འགོད་པོ་ཞེ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་གནང་བར་གསལ།

ཡང་། “ང་ཚོ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་བྱེད་མཁན་རེད་ལ། ཁ་ནས་ཀྱང་མ་རྒན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་ཤོད་པ་ལས་སེམས་ཅན་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ཟུར་དུ་ཕྱེ་ནས་ཤོད་ཀྱིན་མེད། དེ་ལྟར་སྨོན་ལམ་རྒྱག་པ་དེ་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཅིག་ཡིན་ན་ནི། གོ་སྐབས་ནམ་བྱུང་ལ་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས། ཚིག་ཙམ་དུ་བཞག་ན་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་རེད། ”‘དེར་བརྟེན། ངོས་ཐོག་མར་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༣ ལོར་ཡོ་རོབ་ཏུ་བསླེབས་དུས། སྤྱི་སེམས་འཁྱེར་བ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་བཤད་རྒྱུ་བྱུང་”[1]ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༣ ཙམ་ནས“སྤྱི་སེམས”སྤེལ་བའི་ཐོག་ནས་མཛད་ཆེན་འདི་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་ཕྱག་བསྟར་གནང་ཡོད། དེ་ལ་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས། “འཛིག་རྟེན་འདིའི་ནང་དུ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་དེ་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་ཡོངས་ལ་འགན་ཁུར་གྱི་ལྷག་བསམ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་ཐུབ་ཐབས་ཤིག”ཅེས་མཛད་འཕྲིན་ཐམས་ཅད་འཚེ་མེད་ཞི་བར་འཁྲིད་པ་དང་དམངས་གཙོ་སྤེལ་བ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཏེ་མཛད་ཆེན་འདི་དེའི་ཡ་གྱལ་དུ་གསུངས།

དོན་ལ་མཛད་འཕྲིན་ཐམས་ཅད་གཅིག་གམ་མཛད་ཆེན་འདིའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པ་མེད་ཀྱང་། གང་ལ་དམིགས་འཛིན་པ་དང་ངེས་པ་བསྐྱེད་སླ་བའི་ཕྱིར་བཤད་ན། མཛད་ཆེན་འདི་ཉིད་སྐྱོང་བའི་ཐབས་ཚུལ་གཙོ་བོ་ནི། གཞན་དོན་ཁུར་དུ་ལེན་པའི་སྤྱི་སེམས་དང་། བྱམས་བརྩེ་སོགས་ནང་གི་ཡོན་ཏན། ཐོབ་ཐང་སོགས་གནས་བབ་འདྲ་མཉམ། ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ། གོ་མཚོན་འགོག་སྡོམ། ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ། ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད། ཤོག་ཟ་ཐེར་འདོན། དུད་འགྲོའི་རང་དབང་སོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་དགེ་མཚན་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་སྤེལ་བ་དེ་ཡིན།

མཛད་པ་ཆེན་པོ་འདི་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

1 ༢༠༡༨ཟླ་བ་༣ ཚེས་༡༡ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་ཁང་གསར་པའི་སྒོ་འབྱེད་སྐབས་སྩལ།

"ཚུང་ཚུང་སྐབས་ངོས་རང་ཕ་ཡུལ་ན་ཡོད་དུས་ལོ་བཞི་ཙམ་ཡིན་པ་ཡོད། འབུ་གཉིས་རྒྱག་རེས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་ན། འབུ་ཐོབ་མཁན་དེར་ངོས་ནས་ཕར་རྒོལ་བྱས་ནས་ཤོར་མཁན་དེ་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡོད། ཡང་དེ་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བ་ཞིག་ཀྱང་རེད། སུ་ཡིན་ནའང་ཤོར་མཁན་དེ་ངེས་པར་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡོད། ཕྱིས་རྒྱག་རེས་རྒྱག་དུས་ཀྱང་ཤོར་མཁན་ཁོ་ན་ག་དུས་ཡིན་ནའང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡོད།།" ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར། སྐུ་ན་ཆེས་ཕྲ་བའི་སྐབས་ནས། སྤྱིར་ཀུན་ལ་བྱམས་ཤིང་ཁྱད་པར་དུ་དམན་ལ་ལྷག་པར་བརྩེ་བའི་ཐུགས་གཤིས་ཀྱི་སྙིང་ནས་བྱུང་བར་གདོན་མི་ཟ་སྟེ། མཛད་པ་འདི་ལྟ་བུ་དག་ཞིབ་ཙམ་མཁྱེན་པར་འདོད་ན་«མཛད་རྣམ་གྱུ་འཛིན་ཞིང་གི་ཉིན་བྱེད་»དུ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས་འཚལ་ཞུ།།

༧གོང་ས་༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་ཆོས་བརྒྱུད་སྐོར།

ལོ་རྒྱུས་སློབ་དཔོན་བྱམས་པ་བསམ་གཏན།
ལྷ་ཟ་དབུས་བོད་ཀྱི་གཙུག་སློབ་གཉེར་ཁང་།

༧སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧རྒྱལ་དབང་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་མཆོག་དགུང་གྲངས་༩༠ ལ་ཕེབས་པའི་སྐབས་དང་བསྟུན་དགེ་ལུགས་ཡོངས་ཀྱིས་༧རྒྱལ་བའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དང་འབྲེལ། ༧རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་རྣམ་ཐར། གསུང་རྩོམ། དགོངས་གཞི་བཅས་ཀྱི་ཐོག་བགྲོ་གླེང་གནང་སྐབས་གུས་པར་གོ་སྒྲིག་པས་གོང་གསལ་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གཏམ་བཤད་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་ཕེབས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་བརྗོད་གཞི་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་ལ་མ་བལྟོས་པར། ང་རང་བོད་ཀྱི་ས་ཐོག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་འཚར་ལོངས་ཧྲིལ་པོ་བཙན་བྱོལ་དུ་བྱུས་པའི་མི་ཐོག་གཉིས་པའི་གྲས་རེད། བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བ་མི་ཐོག་དང་པོའི་རྒན་གྲས་དེང་ཕལ་ཆེར་རྫོགས་ཚར་བ་དེ་དག་གི་སེམས་ཚོར་ཐོས་མྱོང་བྱུས་པའི་བག་ཆགས་དང་། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གནས་སྟངས་མགོ་མཇུག་བར་གསུམ་ཆ་ཚང་མཐོང་མྱོང་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་ཆགས་འདུག །དེ་ལྟ་བུའི་བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བ་ཞིག་གིས“༧གོང་ས་༧རྒྱལ་དབང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་ནི་བོད་རྒྱལ་འབངས་སྤྱི་སྒེར་གཉིས་ཀྱི་སྲོག་རྩ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཚུལ།” རང་ཉིད་ཀྱི་བློ་ངོར་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སེམས་ཚོར་ཇི་ཡོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཚིག་ཁ་ཤས་ཞུ་འདོད་བྱུང་། དེ་རིང་ང་ཚོ་འདིར་༧གོང་ས་༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུ་གི་ཡོད་སྟབས་སྐབས་འབྲེལ་མེད་པ་ཞིག་ཀྱང་མིན།

རང་ཅག་བོད་མི་ཀུན་གྱིས་ཁ་སྐད་དུ་༧རྒྱལ་དབང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་ལ་“འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་མགོན”ཞེས་མཚན་བསྙད་ཡང་ཡང་བྱེད་ཀྱང་། སྐྱབས་མགོན་དང་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཚུལ་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་ན། རང་གཞན་བོད་འབངས་ཕལ་མོ་ཆེས་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་

གྱི་རྣམ་སྤྲུལ་ཡིན་པ་དང་། བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དམ་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཙམ་ལས། བོད་རྒྱལ་འབངས་སྤྱི་སྒེར་གཉིས་ལ་༧རྒྱལ་དབང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག"མེད་ཐབས་མེད་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད"ཅིག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལམ་སེང་ཁེགས་ཐོགས་མེད་པར་བརྗོད་རྒྱུ་དཀའ་ཙམ་མེད་དམ་སྙམ། གུས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡིད་དོར་ཇི་ཤར་ལྟར་༧གོང་ས་༧རྒྱལ་དབང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་བོད་རྒྱལ་འབངས་གཉིས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་དཔུང་གཉེན་དམ་པ། མེད་ཐབས་མེད་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ཇི་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དཔེ་མཚོན་འགའ་ཤས་ཞུས་ན།

གཅིག བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཕྱི་མིག་ཅིག་བལྟས་ན་འདང་། ཕྱི་ལོ་༡༦༨༢ལོར་༧རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་པ་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༨༩༥ལོར་༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་༡༣པ་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་པའི་བར་ལོ་༢༡༣ གྱི་དུས་ཡུན་རིང་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་ སྤྱི་ལོ་༡༦༨༢-༡༧༠༥བར། ལྷ་བཟང་ཁན་གྱིས་ཕྱི་ལོ་༡༧༠༥-༡༧༡༧ བར། སོག་པོ་ཇུན་སྐར་གྱིས་ཕྱི་ལོ་༡༧༡༧-༡༧༢༠ བར། མི་དབང་པོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱི་ལོ་༡༧༢༨-༡༧༥༠ བར། དེ་རྗེས་རྒྱལ་ཚབ་རིམ་བྱུང་བཅས་དབང་འཛིན་རིམ་པ་བྱུང་བ་ཀུན་ཀྱང་༧རྒྱལ་དབང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་དངོས་འཚོ་བཞུགས་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་མིན་ལ་མ་བལྟོས་པར་༧རྒྱལ་དབང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་གིས་མཚན་གནས་བེད་སྤྱོད་བྱས་ནས་དབང་འཛིན་གོ་ས་བཟུང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན། ཕྱི་ལོ་༡༨༩༥ ལོར་༧རྒྱལ་དབང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་༡༣ པ་ཆེན་པོས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ནས་གོང་གསལ་དབང་འཛིན་པ་རིམ་པའི་སྐབས་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་སུ་གཅིག་དང་འབྲེལ་བ་མ་བྱས་པར་རང་ཉིད་ཁེ་རྐྱང་ཁྲིམ་པའི་སྤྱལ་པའི་དང་ཚུལ་གྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་འཐུས་ཤོར་ཆགས་ཚུད་མ་བྱུང་བ་དག་བཅོས་དང་འབྲེལ་དབྱིན་ཇི། ཤུ་རུ་སུ། རྒྱ་ནག །ཉི་ཧོང་། ཨ་རི། སོག་པོ་སོགས་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་འབྲེལ་བ་བཙུགས་པ་དང་། བོད་དེ་བཞིན་ཡུལ་ལུང་གཞན་གྱི་ཆ་ཤས་སམ་མངའ་འོག་མིན་པར་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཙན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ངོ་སྤྲོད་དྲིལ་བསྒྲགས་མཛད་ནས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལམ་ཕྱོགས་བརྟན་པོར་མཛད།

གཉིས། ༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནི་བོད་གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀྱི་

མགོན་སྐྱབས་དམ་པའི་ཕྱག་རྗེས་བཀའ་དྲིན་མཐའ་ཡས་པའི་ཆ་ཤས་དཔེ་མཚོན་འགའ་ཤས་ཞུ་འདོད་བྱུང་བའི་དང་པོ་ནི། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེ་༡༠ ཉིན་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་དཔུང་དམག་གིས་བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་ཆ་ཚང་བཙན་འཕྲོག་བྱས་རྗེས་མཱོ་ཙེ་ཏུང་གིས་ཨུ་རུ་སུ་དམར་པོའི་སྲིད་འཛིན་སི་ཏ་ལིན་ལ་བོད་ལྗོངས་ཡོངས་མངའ་འོག་ཏུ་ཚུད་པའི་གནས་ཚུལ་ཁ་པར་ཐོག་བཏང་བའི་ལན་དུ་སི་ཏ་ལིན་གྱིས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་གང་བྱས་སམ་ཞེས་དྲིས་པར་གྲགས། དེའི་ལན་དུ་མཱོ་ཙེ་ཏུང་གིས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཕྱི་ཡུལ་དུ་བྲོས་བྱོལ་ཤོར་སོང་ཞེས་ལན་འདེབས་བྱས། དེའི་ལན་དུ་སི་ཏཱ་ལིན་གྱིས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལག་འོག་ནས་ཤོར་ན་ཁྱེད་རང་དམག་ཤོར་བ་རེད། ཅེས་བརྗོད་ཚུལ་ཨུ་རུ་སུའི་ཆབ་སྲིད་གནས་ཚུལ་རྒྱུས་མངའ་ཡོད་པའི་གཙུག་ལག་སློབ་དཔོན་ཞིག་གིས་གསུངས་བྱུང་། སི་ཏ་ལིན་གྱིས་བཤད་པ་དེའི་བདེན་དཔང་གང་ཡོད་ཅེ་ན། ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་(PRC) ཀྱི་རྒྱལ་དར་སྟེང་སྐར་མ་ཆེ་བ་ལྔ་ཡོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཆེན་པོ་ལྔ་སྟེ་ཧན་རིགས། བོད་རིགས། སོག་རིགས། མན་ཇུ་རི་ཡ། ཡུ་གུར་བཅས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་ཡིན། དེ་དག་ནི་སྔར་རྒྱལ་ཁབ་ཐ་དད་པ་ལྔ་རེད། བོད་བཙན་པོའི་སྐབས་རྒྱའི་ཡུལ་ལུང་མང་པོ་བོད་ཀྱི་དཔུང་འོག་ཏུ་ཚུད་པ་དང་། ལྷག་པར་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དུས་ཕྱི་ལོ་༧༦༣ ལོར་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་(དེང་Xi’an) བོད་དམག་གིས་ཕབ་པས་རྒྱའི་གོང་མ་བྲོས་དགོས་པ་སོགས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་མངའ་ཐང་ལ་རྒྱ་ལ་སོགས་མཐའ་བཞིའི་ཡུལ་ལུང་ཀུན་སྐྲག་གོ། སོག་པོ་ཇིང་གི་ས་ཧན་གྱི་བུ་བརྒྱུད་སེ་ཆེན་གུ་པ་ལེ་ཧན་གྱིས་ཕྱི་ལོ་༡༣༧༩ ལོར་རྒྱ་ནག་ཡོངས་རྫོགས་དཔུང་འོག་ཏུ་བཙུགས་པ་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༣༦༨ བར་རྒྱ་ནག་ཡོངས་རྫོགས་སོག་པོ་གོང་མའི་མངའ་འོག་ཏུ་ཚུད། དེ་རྗེས་ཕྱི་ལོ་༡༦༤༤ ལོར་རྒྱ་ནག་ཡོངས་རྫོགས་མན་ཇུ་རི་ཡའི་དཔུང་འོག་ཏུ་བཙུགས་པ་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༡༢ བར་རྒྱ་ནག་ཡོངས་རྫོགས་མན་ཇུ་གོང་མའི་མངའ་འོག་ཏུ་ཚུད། དུས་ཡུན་དེ་དག་ནི་རྒྱ་ནག་ཕྱི་རྒྱལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་མངའ་འོག་ཏུ་གནས་པའི་སྐབས་ཡིན་སྙོར་རྒྱའི་ལོ་རྒྱུས་རྙིང་གྲས་ལས་ཤེས་སོ།། འོན་ཀྱང་ཕྱི་ལོ་༡༩༤༩ ལོར་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་སྲིད་གཞུང་ཚུགས་རྗེས་རྒྱ་ནག་ལ་ལོ་༩༠༠ ཡས་མས་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་མཁན་སོག་པོ་དང་མན་ཇུ་རི་ཡ་གཉིས་དང་། ཡུ་གུར་

མི་རིགས་དང་ཤར་ཧྥུ་ཀི་སི་ཏན(ཤིན་ཅང་།) བོད་བཅས་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་དབུང་འོག་ཏུ་ཚུད་པའི་གནས་སྟངས་གཅིག་མཚུངས་བྱུང་ཡང་བོད་དོན་བདེན་པའི་འཐབ་རྩོད་གཅིག་པུ་སྔུ་འཕྱུད་རྒྱུན་གནས་ཐུབ་པ་དང་འཛམ་གླིང་གཞུང་དམངས་མང་པོས་བོད་དོན་བདེན་པའི་འཐབ་རྩོད་ལ་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་རོགས་རམ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐུབ་པ་ནི་༄རྒྱལ་དབང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་བོད་ཀྱི་དབུ་འཁྲིད་དུ་ཡོད་པའི་སྐུ་དྲིན་ཉག་གཅིག་ཡིན།

ཕྱི་ལོ་༡༩༥༢ ཡས་མས་སུ་ཧྲ་ས་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་གོ་སྒྲིག་བྱས་ནས་ཤར་ཧྥུར་ཀི་སི་ཏན། སོག་པོ། བོད་བཅས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་ལྷན་འཛོམས་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཚོགས་པ་རེད། ཚོགས་འདུ་དེར་ཤར་ཧྥུར་ཀི་སི་ཏན(ཤིན་ཅང་)གྱི་སྐུ་ཚབ་ཏཱ་ལེན། མ་ལ་ཤི་ཡ། ཧྥུར་ཀི་བཅས་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་ནས་ཕེབས་ཡོད། ཁོང་རྣམས་ཁ་གཅིག་གྲགས་ཀྱིས་གང་གསུངས་ཤེ་ན། བོད་དང་ཤར་ཧྥུར་གི་སི་ཏན་གཉིས་ཀ་རྒྱའི་དབུང་འོག་ཏུ་ཤོར་བ་དང་མི་ཡུལ་དུ་བཙན་བྱོལ་ཏུ་སླེབས་པའི་གནས་སྟངས་གཅིག་མཚུངས་རེད། ང་ཚོ་ཤིན་ཅང་པ་ཚོ་ལ་༄རྒྱལ་དབང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྟ་བུའི་དབུ་འཁྲིད་མེད་པར་བརྟེན་མི་དམངས་ཀུན་ཡུལ་ལུང་མང་པོར་འཐོར་ནས་རང་མགོ་གང་འཐོན་ཅམ་ལས་སྤྱི་པའི་སྒྲིག་འཛུགས་དང་རང་ཡུལ་བདེན་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ལས་གཞི་སྔུ་འཕྱུད་རྒྱུན་སྐྱོང་ཐུབ་མེད་པ་དང་། ཁྱེད་བོད་པ་ཚོ་ཚགས་ཚུད་ཀྱི་སྤྱི་པའི་སྒྲིག་འཛུགས་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དང་། བོད་དོན་བདེན་པའི་འཐབ་རྩོད་སྔུ་འཕྱུད་ཐུབ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཁྱེད་ཚོ་ལ་ཡོད་པའི་དབུ་འཁྲིད་༄རྒྱལ་དབང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྟ་བུ་ང་ཚོ་ལ་མེད་པ་དེ་རེད། ཅེས་གསུངས་པ་དེས་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་འཛམ་གླིང་སྐབས་བཙོལ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་བ་དང་གོང་དུ་བཤད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གནས་སྟངས་འདྲ་མཚུངས་བྱུང་བ་རྣམས་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཡོད་པ་དེ་༄རྒྱལ་དབང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་གིས་སྐུ་དྲིན་ཡིན་པ་ཞེས་སོ།།

གསུམ། དཔེ་མཚོན་གཞན་ནི། ཇི་ལྟར་རྩ་ཤིང་སྔོ་ཚལ་ཀུན་ལ་མཛེས་སྡུག་སྣ་ཚོགས་པའི་ལོ་མ་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་བྱིན་པའི་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་གཞིར་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་རྒྱས་ཤིང་འཕེལ་བ་ལྟར། སྤྱིར་བོད་དོན་བདེན་པའི་འཐབ་རྩོད། ཡང་སྙོམས་བཙན་བྱོལ་བོད་

མིའི་སྒྲིག་འཛུགས། རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་སྒྲུབ་སྡེ་ཁག །བོད་མིའི་གནས་སྡོད་གཞིས་ཆགས། སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས། གཞུང་འབྲེལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་སྐྱིད་སྡུག་མང་པོས་ཆོས་སྲིད་ཞིས་ཡོན་གྱི་ལས་འཆར་སྣ་ཚོགས་ཆགས་ཚུད་རྒྱུན་སྐྱོང་ཐུབ་པ་རྣམས་དང་། བོད་མི་སྐྱེར་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་འཚོ་ཐབས་དང་དཔལ་འབྱོར་འདུ་འགོད་ཀྱི་ལས་རིགས་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པའི་རང་དབང་གི་དགའ་སྟོན་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེའང་༧གོང་ས་༧རྒྱལ་དབང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་གི་སྐུ་དྲིན་ཡིན་པ་སྙིང་བཅངས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཻ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡིད་ངོར་བརྟན་པོར་ཡོད་པ་ནི། ཕྱི་ལོ ༡༩༥༩ ཕྱི་ཟླ་༣ ཚེས་༡༠ སྔོན་ལ་རྒྱ་གར་ས་ཐོག་ཀ་རྫོར་སྐད་གསུམ་ཁུལ་དུ་འབྱོར་གནས་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཚོང་པ་སོགས་མི་སྣ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་གར་དུ་གནས་སྡོད་ཆོག་མཆན་ཡིག་ཆ་(RC) ཕྱིར་བསྡུ་བྱས་ནས་བོད་མི་ཀུན་རྒྱ་གར་ནས་ཕྱིར་འདོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐབས་དེར་༧གོང་ས་༧རྒྱལ་དབང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་རྒྱ་གར་ས་ཐོག་ཏུ་ཞབས་སོར་འཁོད་འཕྲལ་བོད་མི་རྒྱ་གར་དུ་གནས་སྡོད་ཆོག་མཆན་ཡིག་ཆ་དེ་བདག་སོ་སོར་ཕྱིར་སྤྲོད་བྱས་སྐོར་བོད་མི་རྒན་པོ་རྣམས་ཡོངས་གྲགས་གླེང་སློང་བྱེད་པ་ཐོས། བདེན་མིན་ཡིད་མ་ཆེས་ན་དེ་སྐབས་རྒྱ་གར་དུ་གནས་བཞུགས་ཡོད་པའི་རྒན་པོ་འཚོ་བཞུགས་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་དྲིས་ན་ཤེས་སོ།། དེས་ན་ང་ཚོ་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་དུ་འབྱོར་ནས་གནས་སྡོད་བྱེད་ཐུབ་པ་དེའང་༧གོང་ས་༧རྒྱལ་དབང་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུ་དྲིན་རེད། ཅེས་རྒན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་ནས་ཐོས་པ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ཆ་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་གྱི་ས་ཐོག་ཏུ་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་འཛུལ་ཞུགས་གནས་སྡོད་ཐུབ་པ་དེའང་༧རྒྱལ་དབང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་རྒྱ་གར་ལ་ཞབས་སོར་འཁོད་པའི་སྐུ་དྲིན་ཡིན་པ་ཤེས། རྒྱ་གར་ཀྱི་ས་ཐོག་ལ་བཙན་བྱོལ་བ་ང་ཚོ་བོད་པ་གཅིག་པུ་མ་རེད། རྒྱལ་བལ་འབྲུག་གསུམ་གྱི་ས་ཐོག་ལ་ཡོད་པའི་བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བའི་གྲངས་འབོར་འབུམ་གཅིག་དང་ཕྱེད་ཙམ་རེད། རྒྱ་གར་ནང་Bengladesh ནས་སླེབས་པའི་བཙན་བྱོལ་བའི་གྲངས་འབོར་ས་ཡ་བཅུ་ཐྲག་ལྷག་པ་དང་། Afghan སྐྱབས་བྱོལ་བ་འབུམ་ཐྲག་གཅིག་ལྷག་ཡོད། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་ཁྲིམས་མཐུན་གནས་བབ་དང་འབྲེལ་བའི་

ཆིངས་ཡིག་(1951 Refugee convention or The convention relating to the status of Refugee) ཁས་ལེན་གནང་མེད་སྟབས་རྒྱ་གར་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་བར་ལྟ་སྐྱོང་འཛིན་སྟངས་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་མེད་པར་བརྟེན་རྒྱལ་ཁབ་ཡོད་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་མི་སྣར་ལྟ་སྐྱོང་འཛིན་སྟངས་བྱེད་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་(Foreigner Registration Act, 1939) དེ་རང་སྐྱབས་བཅོལ་པར་ཡང་གཅིག་མཚུངས་ལག་བསྟར་བྱེད་པ་ཡིན། རྒྱ་གར་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་ས་ཡ་བཅུ་ཕྲག་ལྷག་པ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བོད་པའི་གནས་སྟངས་གཞན་ཀུན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ངེས་པར་དཔྱད་དགོས་པ་ཞིག་མ་རེད་དམ། ཕྱིའི་གཞུང་དམངས་ཀུན་གྱིས་བོད་པའི་ལས་དོན་ཐལ་ལུས་འཐུས་ཤོར་མེད་པར་ཚགས་ཚུད་འདི་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་༸རྒྱལ་དབང་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་དབུ་འཁྲིད་ལམ་སྟོན་ལ་བརྟེན་བྱུང་བར་གྲགས་པ་དྲང་བདེན་དངོས་བྱུང་གནས་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་གཏམ་ཡིན། ༸གོང་ས་༸རྒྱལ་དབང་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཞལ་ངོར་བལྟོས་ནས་རྒྱ་གར་གཞུང་དམངས་ནས་ཀྱང་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་འཆར་ཐོག་བཟོད་བསྲན་སྟབས་བསྟུན་དང་ཁོག་ཡངས་ཇི་ལྟར་གནང་གི་ཡོད་པའི་དཔེ་མཚོན་གཅིག་ཞུས་ན། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༠ ལོར་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྡི་ལིར་ཨེ་ཤ་ཡའི་རྩེད་འགྲན་ཆེན་མོ་ཚུགས་གཏན་འཁེལ་སྐབས་ལྡི་ལི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རྒྱ་ལམ་མང་པོ་གྱུ་གཤང་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱེད་པའི་ལས་གཞིའི་ཁོངས་སུ་མ་ཛྷུ་ཀ་ཊི་ལའི་བོད་མིའི་སྡོད་སྒར་ཡང་ཚུད་པ་དང་། བོད་མིའི་གནས་ཁང་ཕལ་མོ་ཆེ་གནས་སྤོས་བྱེད་དགོས་པའི་ཁྲིམས་མཐུན་བཀའ་ཡིག་སྤྲད་ནས་སང་གཏོར་གནངས་གཏོར་གྱི་གནས་སྟངས་བྱུང་བ་ང་ཚོ་ཚང་མའི་དྲན་པའི་ཡུལ་དུ་ཡོད། འོན་ཀྱང་བོད་མིའི་སྡོད་སྒར་ལ་གཏོར་སྐྱོན་ཕན་བུ་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བར་ད་ལྟའང་སྔར་སོར་གྲོང་དེར་ལྷག་ཚུལ་ནི་ལྡི་ལིའི་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་ལྕམ་ཤི་ལ་དེ་ཀྵི་ཏ་ལགས་ཀྱིས་བོད་མིའི་སྡོད་སྒར་གཏོར་བཤིག་བྱས་ན་གུས་མོ་ཏཱ་ལའི་བླ་མར་ངོ་གདོང་ཇི་ལྟར་སྟོན་ཐུབ་སམ་ཞེས་གསུངས་ནས་མཐའ་མའི་བཀའ་འཁྲོལ་ཆོག་མཆན་མ་གནང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ཐད་རྒྱ་ལམ་གྱུ་གཤང་རྒྱ་བསྐྱེད་རྒྱུའི་ལས་འཆར་ལག་བསྟར་མ་ཐུབ་པའི་སྙོར་ཡོངས་གྲགས་རེད། དེ་དང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་མང་པོ་ཡོད། མདོར་ན། ༸གོང་ས་༸རྒྱལ་དབང་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཐུགས་རྗེ་

གྲིབ་བསིལ་གྱི་གདུགས་ཆེན་པོའི་འོག་བོད་འབངས་སྐྱི་སྐྱེར་ཀུན་གྱི་མཐུ་ནུས་འཛོན་ཐང་གི་སྒྱུ་རྩལ་ཡོངས་སུ་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་སའི་སྟེངས་ཆ་བསྐྲུན་པའི་ཆ་རྐྱེན་དེའི་འོག་སྤྱིར་བོད་དོན་བདེན་པའི་འཐབ་རྩོད། ཡང་དགོས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས། རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་སྒྲུབ་སྡེ་ཁག་གི་བླ་སྤྲུལ་རྣམ་པས་རླབས་ཆེན་གྱི་མཛད་བཟང་ལ་བརྟེན་ནས་དགོན་པ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་དང་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་གནས་གཞི་བརྟན་པོ་ཚུགས་པ་དང་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་སྤེལ་བྱུང་བ་དང་། བོད་མིའི་གནས་སྡོད་གཞིས་ཆགས། གཞུང་འབྲེལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་སྐྱིད་སྡུག་མང་པོས་ཆོས་སྲིད་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལས་འཆར་སྣ་ཚོགས་ཚགས་ཚུད་རྒྱུན་སྐྱོང་དང་། བོད་དོན་བདེན་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་མེ་ལྕེ་དྲོད་མ་ཉམས་པར་གཏན་གནས་རྒྱུན་སྐྱོང་དང་། བོད་མི་སྐྱེར་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་འཚོ་ཐབས་དང་དཔལ་འབྱོར་འདུ་འགོད་ཀྱི་ལས་རིགས་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པའི་རང་དབང་དགའ་སྐྱོན་ལ་ཡོངས་སུ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་༧གོང་ས་༧རྒྱལ་དབང་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཐུགས་རྗེའི་ཉི་འོད་དང་དབུ་འཁྲིད་ལམ་སྟོན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་འཛམ་གླིང་གཞུང་དམངས་ཀུན་གྱིས་ངོས་འཛིན་ཆ་འཛོག་བྱེད་པ་དེ། བོད་མི་སྤྱི་བོ་གནམ་བསྟན་ཡོངས་ཀྱི་ཡིད་ངོར་བཅངས་ཏེ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དང་བཀའ་བསྒྲི་དང་ལེན་ཞུ་རྒྱུ་ནི་བོད་འབངས་རང་ཉིད་ཀྱི་རང་དོན་རང་བྱུས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་ཡིན་པ་ཤེས་གལ་ཆེ་སྙམ་མོ།།

སྐབས་འདིའི་བརྗོད་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་ནི། དེང་འཛམ་གླིང་གི་སའི་གོ་ལ་འདིའི་སྟེང་དུ་སྟོན་མཆོག་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་གསུང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ། དེ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ནང་པའི་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་སྤྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་བདུན་པར་བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐུ་དུས་ནས་ཕྱིས་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་སྤྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གསུམ་པ་བར་གྱི་དུས་ཡུན་རིང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ལོ་པཎ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གསུང་རབ་ཇི་ཙམ་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་དེ་ཙམ་ནི་སྐད་ཡིག་གཞན་གང་དུའང་བཞུགས་མེད། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བཀའ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ནང་པའི་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚིག་

དང་དོན་གྱི་འཆད་ཉན་བསྟན་པ་སྔ་དར་དུས་བོད་དུ་དར་ཡང་། བོད་བཙན་པོའི་སྲིད་དབང་ཉམས་ནས་སིལ་བུའི་གནས་སྐབས་ཉམས་རྒུད་བྱུང་། སྤྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཅིག་པར་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་སྟོད་ཆར་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ལ་སྔ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜིཏ་བོད་དུ་ཕེབས་པ་ལ་སྔ་བ་སྨྲྀཏི་ཛྙཱན་བོད་དུ་ཕེབས་པ་ནས་སྤྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གསུམ་པར་རྒྱ་གར་དུ་ནང་པའི་བསྟན་པ་ཉམས་རྒུད་ཟ་གཏོར་སོང་བའི་བར་གྱི་དུས་ཡུན་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་གཉིས་ཙམ་དེའི་རིང་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜིཏ་མཁས་པ་བཅུ་ཕྲག་མང་པོ་བོད་དུ་གདན་དྲངས་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་བགྲལ་བ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སློབ་གཉེར་ལ་ཕེབས་པ་དག་གིས་ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གསུང་རབ་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་སྒྱུར་མ་བསྒྱུར་བ་རྣམས་བསྒྱུར། གསུང་རབ་དེ་དག་གི་ཚིག་དོན་གྱི་བཤད་པ་དང་། གྲུབ་པ་ལག་ལེན་གྱི་བཞེད་རྒྱུན་དཔལ་ན་ལེནྡྲ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་པཎ་གྲུབ་རྣམས་ནས་རིམ་པར་མཆེད་པའི་གསུང་རྒྱུན་མན་ངག་ཐམས་ཅད་བུམ་པ་གང་བྱོས་ལྷག་ཆད་མེད་པར་བོད་དུ་བླངས་པ་ཡིན། དེ་རྗེས་རྒྱ་གར་དུ་ནང་པའི་བསྟན་པ་ཤུལ་མེད་ཉམས་རྒུད་བྱུང་ཡང་། བོད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་འཆད་ཉན་དང་གྲུབ་པའི་ཕྱག་བཞེས་རྒྱ་གར་ནས་ཇི་ལྟར་དར་ཁྱབ་བྱུང་བ་སོར་གནས་རྒྱུན་འཛིན་ཐོག་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རིམ་བྱུང་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོས་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གསུང་ལ་འགྲེལ་པ་དང་ཡང་འགྲེལ་མང་པོ་བརྩམས་པ་དང་། རང་སྒྲོང་ཟུར་བརྒྱན་དང་བཅས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་སྤྱི་དང་། སྒོས་སུ་དཔལ་ན་ལེནྡྲ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་པཎ་གྲུབ་ཀྱི་གསུང་ནང་པའི་ལྟ་གྲུབ་དང་འབྲེལ་བའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་དང་ཕྱག་བཞེས་མན་ངག་གི་ངྲོད་མ་ཉམས་པར་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་ད་བར་རྒྱུན་འཛིན་ཡོད་པ། དེང་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཞེས་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་སྙན་པར་གྲགས་པ་འདི་ཡིན་པ་དང་། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ནི་བོད་ཀྱི་བླ་མས་ཁྱུངས་མེད་གསར་བཙོས་བྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་ཞིག་མིན་ཚུལ་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་དང་། ངོ་ཅག་གངས་ཅན་པར་ཡང་རང་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་འཕགས་ནོར་གྱི་ངོ་སྤྲོད་གསལ་བཤད་ཀྱི་རླབས་ཆེན་མཛད་བཟང་སྒྲུབ་བཞིན་ཡོད་པ་ཤེས་གལ་ཆེའོ།།

༄གོང་ས་མཆོག་གི་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་ནང་པའི་གཞུང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་གཞིའི་རྣམ་གཞག་གམ་ཚན་རིག་དང་། ལྟ་གྲུབ། ནང་ཆོས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་མཛད་འཕྲིན་གྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་གླེང་བ།

དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ངག་དབང་སངས་རྒྱས།

༡༽ ཐོག་མར་ནང་པའི་གཞུང་ནས་བྱུང་བའི་ཚན་རིག་དང་ལྟ་གྲུབ་གཉིས་ཐུར་དུ་བཀོལ་བའི་ཀུན་སློང་དང་། དགོས་པ། དམིགས་ཡུལ་སོགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པའི་ཚུལ།

དེ་ཡང་༧གོང་ས་མཆོག་ནས་ཐོག་མར་ཚན་རིག་གི་ཤེས་ཡོན་ལ་ཐུགས་སྣང་དང་། ཐུགས་གཉེར་གནང་བའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། ༧རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་གསུང་ལས། “ངོས་རང་ཆུང་དུའི་སྐབས་ནས་རྩེད་ཆས་འཕྲུལ་འཁོར་རིགས་ལ་དགའ་མོས་དང་དོ་སྣང་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་པར་རྒྱ་གར་དུ་སླེབས་རྗེས་ཚན་རིག་གི་སྐོར་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་དང་།” ཞེས་སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་དེང་དུས་ཀྱིས་ཤེས་ཡོན་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཚན་རིག་གི་ཤེས་བྱའི་གནད་ལ་སྐོམ་པས་ཆུ་འདོད་ལྟ་བུ་མཁྱེན་འདོད་ཆེ་བར་གསུངས་ཤིང་དེའི་ཕྱིར་ཕྲན་གྱི་བསམ་པར་དེ་ནི་སྐུ་མདུན་སྐུ་གོང་མའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཛད་པའི་འཕྲོ་བསྐྱུར་གནང་མཛད་རྒྱུའི་ཆ་ཤས་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པར་སེམས།[1] སྐབས་འདིར་ང་ཚོས་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་ལ་གང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོག་མའི་

1 ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ཟླ་༢ཚེས་༢ཉིན་སློབ་དེབ་དཔྱད་ཞིབ་པ་མཁས་དབང་རྣམས་ལ་དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་གྲྭ་ཚང་དུ་མཇལ་ཁ་དང་བཀའ་སློབ་སྩལ་བ། དེ་ཡང་སློབ་དེབ་འདིའི་སྐོར་ཐོག་མར་བསམ་བློ་གཏང་འདྲ་བྱས་ཏེ་འཁོར་བ་རེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདས་པའི་ལོ་ངོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་གི་སྔོན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། མ་གཞི་ངོས་རང་ཆུང་དུའི་སྐབས་ནས་འཕྲུལ་ཆས་ཀྱི་རིགས་ལ་ཧ་ཅང་དགའ་པོ་ཡོད། དེ་བཞིན་ཚན་རིག་གི་འགྲེལ་བཤད་དེ་ཚོར་ངོས་རང་ཡིད་དབང་འཕྲོག་གི་ཡོད། རྒྱུན་གཞན་ཞིག་ནི། ལྷ་སར་སྡོད་སྐབས་༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་གོང་མའི་སྐུ་ཆས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་རྒྱང་ཤེལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྐུ་མདུན་སྐུ་གོང་མས་དེ་ཙམ་གཟིགས་རྒྱུ་བྱུང་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་ཀྱང་། ངོས་ནས་རྒྱང་ཤེལ་དེ་བེད་སྤྱོད་ཧ་ཅང་མང་པོ་བྱས་པ་ཡིན། རྒྱང་ཤེལ་དེ་འཛིན་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ལ། ངོས་ནས་ཟླ་བ་ཉ་གང་བའི་སྐབས་སོགས་སུ་ཟླ་བཀྲག་ལ་རྒྱང་ཤེལ་ལྟ་སྐབས་བྲག་རི་ཡོད་པ་དང་། དགོང་དྲོ་ཆུ་ཚོད་བདུན་པ་བརྒྱད་པ་ཙམ་ལ་ལྟ

ཚན་རིག་ལ་གཟིགས་པའི་དགོངས་པའི་བཞེད་ཕྱོགས་དང་བཅན་བྱོལ་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་རྗེས་འཛམ་གླིང་ས་ཕྱོགས་གང་སར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་པར་མཛད་དེ་ཚན་རིག་གི་འཕྲུལ་ཆས་ལ་བརྟེན་པའི་མིས་བཟོས་པའི་དཀའ་ངལ་མང་དག་ཅིག་གཟིགས་རྗེས་སྤྱི་ཕྱིའི་ཚན་རིག་ལ་དགོངས་བཞེད་གནང་སྟངས་དང་ཚན་རིག་པར་འབྲེལ་བ་གནང་སྟངས་ལ་འགྱུར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཕྱིན་པར་གསུངས་ཡོད།

ཚན་རིག་ལ་ཐུགས་སྣང་དེ་ལྟར་ཡོང་བའང་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་འདོད་རྒྱལ་དུ་བྱུང་བ་མིན་པར་དུས་རབས་དང་འཚམས་པའི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། གདེང་སློབས་ཡོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་པ་དང་། དམིགས་ཡུལ་གལ་ཆེ་བ་སོགས་དགེ་མཚན་དུ་མ་གཟིགས་ནས་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་རྣམས་མདོ་བསྡུས་ཙམ་བཤད་ན།

དང་པོ་དགོས་པ་ནི། དེང་དུས་ཀྱི་ཚན་རིག་དང་། གནའ་བོའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཐག་ཇེ་ཉེར་གཏོང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། "ཚན་རིག་དང་ཆོས་ལུགས་བར་གྱི་རྒྱང་ཁྱད་ཅི་ཡོད་ཤེས་རྟོགས་སྤེལ་སྐབས། ཚན་རིག་པ་དང་གྲོས་མོལ་བྱ་རྒྱུའི་འདོད་པ་བྱུང་།" ཞེས་སྤྱ་མོའི་སློལ་རྒྱུན་གྱི་ཤེས་ཡོན་ནམ་ཆོས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་འགྲོ་བ་མིའི་སེམས་ལ་བདེ་སྐྱིད་སྒྲུབ་ཚུལ་སྟོན་པའི་གཞི་དང་ལྟ་སྤྱོད་དེ་དག་དང་། དེང་དུས་རིག་གསར་ཚན་རིག་གིས་གཟུགས་ཅན་ལ་དཔྱད་དེ་ཕྱིའི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་ཤེས་ལྔའི་བདེ་བ་སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་ཤར་ནུབ་ལྟ་བུ་བར་ཐག་རིང་བའམ། ཚ་གྲང་ལྟར་འགལ་བར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་བཀག་ཅིང་། འགྲོ་བ་མིས་མཚོན་པའི་བདེ་སྐྱིད་འདོད་པ་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་གནའ་དེང་གི་རིག་གཞུང་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་སེམས་གཉིས་དང་། ཡང་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་སྐྱིད་སྒྲུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་གཟིགས་ནས་ཆོས་ལུགས་དང་ཚན་རིག་བར་བགྲོ་གླེང་དབུ་འཛུགས་[1]མཛད་པར་གསུངས་སོ།།

སྐབས། ཐག་རི་དེ་དག་གི་གྲིབ་མ་ཤར་དུ་ཡོད་པ་མཐོང་གི་འདུག །དེས་རྟགས་གང་ཞིག་བསྟན་ནམ་ཞེ་ན། ཟླ་འོད་དཀར་པོ་མཐོང་བ་དེ་ཉི་འོད་ཡིན་པ་ཧ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན། ཟླ་བར་རང་འོད་ཡོད་ཆེ་རི་དེ་དག་གི་གྲིབ་མ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མེད། ཉི་མ་ལ་རྒྱབ་ཏུ་བཞུད་པས་གྲིབ་མ་ཤར་དུ་ཐོག་པ་ཧ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན།

1 ལྟ་གྲུབ་ཀུན་བཏུས། དེབ་དང་པོ། ༄།གོང་ས་མཆོག་གིས་ཆེད་དུ་སྩལ་བའི་སྟོན་གླེང་། ༡༩༧༣ ལོར་དོར་ཡོ་རོབ་ལ་ཐོག་མར་བསྐྱོད་

གཉིས་པ་གདེང་སློབས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ནི། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དཔལ་ན་ལེ་ནྡྲའི་མཁས་པའི་གཞུང་དུ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་པའམ་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབ་པ་ལས་ལྡོངས་དད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་འབྲངས་པ་དང་། དེང་གི་ཚན་རིག་པའི་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་ཚུལ་གཉིས་མཚུངས་པ་དང་། དཔྱད་པའི་འབྲས་བུ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་མཐར་ཐུག་རྙེད་པ་ལ་ནང་པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་རིགས་པའི་དཔྱོད་ཚུལ་དང་། ཚན་རིག་པའི་དཔྱོད་ཚུལ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ན་དགེ་མཚན་ཆེ་བ།

ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་ན། དེང་གི་དུས་སུ་མིའི་ཉིན་རེའི་འཚོ་བ་དང་ཚན་རིག་གཉིས་ཁ་བྲལ་ཐབས་མེད་པ་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་ཅིང་། དེའི་ཆ་ཤས་སུ་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་སྐོར་གྱི་སྡེ་ཚན་དང་། གནའ་བོའི་སློལ་རྒྱུན་གྱི་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གོ་བསྡུར་བྱས་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་བུ་ཀུན་ལ་ནང་སེམས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་གཟིགས་པ་ཡིན་ནོ།།[1]

སྐབས་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་མཁས་དབང་ཆེན་པོ་མཚན་ཉིད་རིག་པ་སྨྲ་བ་སྐྱ་ཞབས་ཀརླ་པོ་ཕྤེར་(Sir Karl Popper) དང་། རིམ་གྱིས་ནུབ་འཇར་མན་གླིང་འཛིན་གྱི་སྨན་མཆེད་དང་ཁོན་ཊོམ་(quantum)དངོས་ཁམས་རིག་པ་བ་ཝན་ནར་ཧེའི་སན་བེརྒ་(Werner Heisenberg)ཡི་ལས་རོགས་བཅས་ཡིན་པ་མཚན་ཉིད་རིག་པ་དང་དངོས་ཁམས་རིག་པ་བ་བོན་ཝའི་ཛི་ཀེར་(Carl vonWeiz-sacker) དང་། དངོས་ཁམས་རིག་པ་བ་ད་ཕིད་བོཧམ་(David Bohm)སོགས་སྙན་གྲགས་ཆེ་བའི་ཚན་རིག་པ་ཚོར་རིམ་གྱིས་ཐུག་འཕྲད་བྱས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཀླད་རྩའི་རྣམ་གཞག །སྐྱེ་དངོས་རིག་པ། དངོས་ཁམས་རིག་པའམ་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟེ། ཕྱི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་ཆ་ཤས་བསིལ་ནས་མཐར་རྟེན་རྒྱུ་མེད་པ། སེམས་ཙམ་པའི་ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་ཉེ་པོ་ཡོད་ཅིང་། དབུ་མའི་གཞུང་ནས་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་མི་རྙེད་པར་བཤད་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཚན་རིག་གི་སྡེ་ཚན་ཁག་དེ་དག་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་ཞི་ལྷག་གི་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་གོ་བསྡུར་ལན་མང་བྱས་པ་ཡིན།

1 ལྷ་བྲུབ་ཀུན་བཏུས། དེབ་དང་པོ། ༧གོང་ས་མཆོག་གིས་ཆེད་དུ་སྩལ་བའི་སྔོན་གླེང་། ད་ལྟ་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཚན་རིག་གི་གཡོལ་ཐབས་མེད་པའི་ཤུགས་རྐྱེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཁྱབ་གདལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པས། དེང་རབས་ཚན་རིག་ལ་ཤེས་འདོད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཛ་དྲག་ངང་དང་ལེན་མི་འདོད་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད། དེར་མ་ཟད་དེང་རབས་ཚན་རིག་གི་རྣམ་གཞག་ནང་དུའང་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་སྐོར་སོགས་གླེང་སློང་གི་ཁོར་ཡུག་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ང་ཚོའི་མི་ཚེའི་མངོན་འདོད་བདེ་སྐྱིད་ཡིན་པའི་གནད་དོན་འདི་ལ་གཞིགས་ཏེ། ཚན་རིག་གི་ཐོན་སྐྱེད་ཁག་འཇིག་རྟེན་འདིར་འཚོ་བའི་སྐྱེ་འགྲོ་སྤྱིའི་ཕན་བདེའི་དགོས་མཁོར་བསྒྱུར་རྒྱུ་གལ་ཆེར་མཐོང་ནས། ངོས་ནས་ལོ་མང་ཚན་རིག་གི་མཁས་པ་རྣམས་དང་གོ་བསྡུར་བྱས་པ་ཡིན། ཕན་ཚུན་གྲོས་བསྡུར་ལ་བརྟེན་ནས་དེང་རབས་ཚན་རིག་དང་སེམས་ཁམས་རིག་པ་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་མིའི་རིགས་ཀྱི་ལུས་སེམས

གསུམ་པ། དམིགས་ཡུལ་དུ་མ་མཆིས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་ཞུས་ན། དང་པོ་ནི། ད་ལྟའི་ཚན་རིག་གི་ཤེས་ཡོན་གཅིག་པུས་མིའི་དགོས་མཁོ་ཆ་ཚང་སྐོང་མི་ཐུབ་ཅིང་། ཤེས་ཡོན་གྱིས་མ་འདང་བའི་ཆ་གང་མང་ཞིག་ཡོད་པར་བརྟེན་དེ་དག་ལ་སྲོལ་རྒྱུན་སེམས་ཁམས་རིག་པ་ནས་ཁ་སྐོན་བྱས་ནས་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱ་ཆེ་རུ་དང་། ཞིབ་ཚགས་སུ་བཏང་སྟེ་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་གསལ་བའི་དེང་རབས་ཚན་རིག་གི་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་གཞི་རྒྱ་ཇེ་ཆེར་བཏང་ནས་གནའ་བོའི་ཆོས་ལུགས་ལས་བཤད་པའི་སེམས་ཁམས་རིག་པས་འགྲོ་བ་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ།[1] གཉིས་པ་ནི། དེང་སྐབས་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱིས་བཟོས་པའི་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་ཚན་རིག་གི་ལམ་ནས་སེལ་མི་ཐུབ་པ་ནི། དཔེར་ན། མིའི་བསམ་བློའི་ནང་གི་རང་གཅེས་འཛིན་དང་། འདོད་ཆགས། ཞེ་སྡང་། འདོད་རྔམ། ཕྱོགས་རིས། ཕྲག་དོག། འཁྲུན་སེམས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཆེ་དྲགས་པས་བཟོས་པའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱོགས་གཞན་ནས་ང་ཚོའི་བསམ་བློའི་ནང་གཞན་གཅེས་འཛིན་དང་། བྱམས་བརྩེ། བཟོད་སེམས། བག་ཡོད། ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱིས་ཐོངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་པས། དེ་དག་ནང་པའི་གཞུང་གི་གསོས་པའི་ལྟ་གྲུབ་ཡོད་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་ནང་དུ་ཆགས་སྡང་དང་བྱམས་བརྩེ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པའི་ངོས་འཛིན་ཞིབ་ཕྲ་ཡོད་པ་དང་། ལྟ་གྲུབ་དེ་དག་གིས་དཀའ་རྙོག་དེ་དག་སེལ་ཐབས་དང་ཇི་ལྟར་འདོར་ལེན་བྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱ་ཆེར་གཏན་ལ་ཕབ་ཡོད་པར་བརྟེན། སེམས་ཁམས་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མིས་བཟོས་པའི་དཀའ་ངལ་ཁག་སེལ་བར་ཞབས་འདེགས་ བླ་ན་མེད་པ་ཞུ་ཐུབ་པ་བཅས་དམིགས་ཡུལ་

བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པའི་དགོས་མཁོ་ལ་ཞབས་འདེགས་བསྒྲུབ་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད།

1 ཕྱི་ལོ་༢༠༡༠ཟླ་༨ཚེས་༡ཉིན་༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བཞུགས་སྒར་རྡ་སྟེང་བོད་ཕྱུག་ཁྱིམ་སྡེར་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ། གང་ལྟར་ང་ཚོའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་ནང་པ་ལ་ཕན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ནང་པ་མིན་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཐུན་མོང་གི་སློབ་ཚན་གཅིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་། ཐུན་མོང་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཆེ་ས་ནས་བཤད་ན་འཛམ་གླིང་སྤྱི་ལ་ཕན་ཐོགས་དང་ཞབས་འདེགས་འདིའི་ཐོག་ནས་བསྒྲུབ་ཐུབ་པའི་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས། དེ་ལྟར་དེ་རིང་ཁྱེད་རང་སློབ་ཕྲུག་ཚོར་འདི་སྐོར་འགྲེལ་བཤད་ཅིག་བརྒྱབ་ན་ཁྱེད་རང་ཚོའི་བསམ་བློའི་སློབ་གསོ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བའི་ཐབས་ལམ་གསར་པ་འདུག་ཨང་སྙམ་པ་ཡོང་རྒྱུ་རེད་དྲན་བྱུང་། ང་ཚོ་བོད་པའི་རིག་གཞུང་འདི་ཧ་ཅང་ཕུག་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ནུས་པས་འཛམ་གླིང་སྤྱི་ལ་ཕན་ཐོགས་ཞབས་འདེགས་བསྒྲུབ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁྱེད་རང་ཚོའི་བློ་ངོར་འཆར་སོང་ངམ།

དེ་དག་གཙོ་བོར་གཟུང་ནས་ནང་ཆོས་ནས་གསུངས་པའི་ཚན་རིག་དང་། ལྟ་གྲུབ་གཉིས་ཟུར་དུ་བཀོལ་བའི་དགོངས་བཞེས་ཟླ་ན་མེད་པ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།[1]

༣ ༽ ནང་པའི་གཞུང་གི་བརྗོད་བྱར་སྡེ་ཚན་གསུམ་འབྱེད་པའི་སྒྲོལ་བཟང་དེ་ལྟར་གཏོད་པའི་རྒྱལ།

དེ་ཡང་གོང་དུ་ཞུས་པའི་དགོས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་པ། དམིགས་ཡུལ་ཆབས་ཆེ་བ་དེ་དག་ལ་གཟིགས་ནས་སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་གོང་དུ་ཞུས་པའི་ཐུགས་འདུན་དེ་དག་མངའ་ཡང་། དངོས་སུ་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༠ཟླ་༨ཚེས་༡ཉིན་བཞུགས་སྒར་རྡ་སྟེང་བོད་ཐུག་ཁྲིམ་སྡེར་དེང་དུས་ན་གཞོན་རྣམས་ལ་ནང་ཆོས་ངོ་སྤྲོད་གནང་སྐབས་ཚན་རིག་དང་ལྟ་གྲུབ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་སློབ་དེབ་གསར་བཟོའི་སྐོར་ཡོངས་ཁྱབ་ཏུ་ཐོག་མར་བཀའ་སློབ་སྩལ་གནང་ཞིང་། དེའི་སྐབས་སུ་ནང་པའི་ཆོས་སམ་གཞུང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་གཞི་དངོས་པོའི་རྣམ་གཞག་གམ་ཚན་རིག་དང་། ལྟ་གྲུབ། ཆོས་ཉམས་ལེན་གྱི་རྣམ་གཞག་བཅས་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དག་སྡེ་ཚན་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་ཚན་རིག་དང་། ལྟ་གྲུབ་གཉིས་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་ཆོས་དད་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་ཟུར་དུ་འདོན་གནང་མཛད།

དེ་ལས་ཚན་རིག་གི་སྐོར་ནི། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དུ་གྲུར་པའི་བཀའ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་མངོན་པ་གོང་འོག་དང་། ཚད་མའི་གཞུང་སོགས་བརྗོད་བྱར་ཡོད་པ། ཞེས་པར་བྱ་བ་

1 ཕྱི་ལོ་༢༠༡༩ཟླ་༡༢ཚེས་༢༣ཉིན་བྱང་རྩེ་གྲྭ་ཚང་དུ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་གསུང་ཆོས་སུ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ། ཡང་སྔོན་ཆོས་དད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ནི་ནང་ཆོས་རེད་ཅེས་ངོ་སྣང་མི་བྱེད་པ་ཡིན། བཀའ་བསྟན་གྱི་པོད་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་གི་ནང་དུ་ཏ་ཙང་སྤུས་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཡོགས་སུ་བྱུང་ནས་སེམས་ཁམས་རིག་པ་ཞེས་ཟུར་དུ་བྱུང་སྟེ། འཛམ་གླིང་ཀུན་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་བྱམས་བརྩེ་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུ་དང་། ཆགས་སྡང་གི་བློ་ཙང་དུ་གཏོང་རྒྱུར་ཐོག་མར་སེམས་ཁམས་རིག་པ་སྟེ། ང་རང་ཆོས་ཐོག་མར་བློ་རིགས་བལྟ་སྐབས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གཞག་ཡོད་པ་རྣམས་ངོ་སྤྲོད་བྱ་རྒྱུ་དང་། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་འགྲོ་སྟངས་འདི་ལྟར་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་བསྡུས་གྲྭར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྐབས་ནས་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་། རྒྱུ་ལའང་དངོས་རྒྱུ་དང་། བརྒྱུད་རྒྱུ་སོགས་དང་། འབྲེལ་བའི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཞིག་མིན་པར་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྡེ་ཚན་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེས་ན་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་པོ་ཏི་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་དག་ང་ཚོ་ནང་པའི་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ནང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཡོད། དེ་དག་གི་བརྗོད་དོན་ལས་འགྲོ་བ་མི་སྤྱི་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་རྣམས་ཟུར་དུ་ཕྱུང་རྒྱུ་དང་། དེ་དག་ནི་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་ཚན་རིག་དངོས་ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཚན་རིག་ཡིན་པ་རྣམས་ཚན་རིག་ལ་ངོས་འཛིན་དང་། ངོ་སྤྲོད་བྱས་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡག་པོ་འདུག

གཟུགས་སོགས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཤེས་པར་བྱེད་པ་མིག་གི་ཤེས་པ་སོགས་བློའི་རྣམ་གཞག །ཤེས་པ་དེ་དག་ཤེས་བྱ་ཡུལ་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ། ཤེས་བྱ་ཡུལ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་གཞིའམ་ཚན་རིག་གི་སྡེ་ཚན་བསྡུ་བར་མཛད།

ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་སྐོར་ནི། ནང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་གཙོ་བོའི་ཕྱི་ནང་གི་ལྟ་གྲུབ་བསྟན་པའི་བཀའ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་རིག་ཚོགས་དྲུག་དང་། ས་སྡེ་ལྔ་སོགས་གཞུང་ལུགས་ལས་གོང་དུ་བཤད་པའི་གཞིའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ནས་རྟེན་པའི་གྲུབ་དོན་དུ་གྱུར་པའམ་ཐག་བཅད་པའི་ཕྱི་པ་དང་། ནང་པའི་སྟོན་པ་དང་། དེའི་རྗེས་འཇུག་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རྩལ་ལས་རྟེན་པའི་དོན་གནད་ཆེ་བའི་ལྟ་གྲུབ་དང་། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སོ་སོའི་བཞེད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་དེ་དག་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ཞེས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོལ་བར་མཛད་དོ། །[1]

༣ ༽ནང་པའི་ཆོས་སམ་གཞུང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་སྡེ་ཚན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་འདིས་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཚུལ།

ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་དང་པོ་སྐུ་ཉིད་སའི་གོ་ལ་འདིའི་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འདིར་གནས་པའི་མི་གཙོས་པའི་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བདེ་སྐྱིད་བསྐྲུན་རྒྱུར་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅས་ཤིང་། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་ལས་སྐུ་ཉིད་ཀྱི་ཡུན་རིང་པོར་རིགས་པས་དཔྱད་ཅིང་། ཉམས་བཞེས་མཛད་པའི་ཚེ་འདི་གར་ལུས་བདེ་བ་དང་། སེམས་ཞི་བདེ་ལྡན་པའི་བདེ་སྐྱིད་

1 ཕྱི་ལོ་༢༠༡༠ཟླ་༨ཚེས་༡ཉིན་༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བཞུགས་སྒར་ཊ་སྟེང་བོད་ཕྲུག་ཁྱིམ་སྡེར་སྩལ་བ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ནས་གསུངས་པའི་ཚན་རིག་སྟེ། ཤེས་བྱ་གཞི་ཡི་རྣམ་གཞག་གམ། ཚན་རིག་ཅེས་བརྗོད་ན་འགྲིགས་པ་ཡིན། དེ་ནི་སྡེ་ཚན་གཅིག་ཡིན། སྡེ་ཚན་གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ནས་གསུངས་པའི་ལྟ་གྲུབ་དེ་སྡེ་ཚན་གཅིག་ཡིན། སྡེ་ཚན་གསུམ་པ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཏེ། ཤེས་རྒྱུད་འདུལ་བའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ལམ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྡེ་ཚན་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ཕྱི་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནས་གསུངས་པའི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གཞག་གམ། ཚན་རིག་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྡེ་ཚན་འདི་ཉིད་ང་ཚོས་ཚན་རིག་པ་རྣམས་དང་གོ་བསྡུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཚན་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་འདིའི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་ནང་ནས་གང་འཚམ་ཞིག་འབྲེལ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད། དེ་ལྟར་སྡེ་ཚན་གསུམ་དུ་དབྱེ་རྒྱུ་དོན་ནས་གནད་འགག་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་འདུག

ནི་གནའ་བོའི་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་གཞི་དང་། ལྷ་སྒྲུབ། ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་གཟིགས་ཤིང་། སྐུ་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ལམ་དེ་དག་མིའི་འགྲོ་བ་སྤྱིའི་བདེ་ཐབས་སུ་ཆོས་ཁས་ལེན་མི་ལེན་ཀུན་གྱི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། བྱམས་སྙིང་རྗེ་སོགས་འཚེ་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་བཟང་གོང་འཕེལ་དུ་བཏང་ནས་ནང་སེམས་ཞི་ཞིང་དུལ་བ་ཡོང་བའི་ཐབས་ལམ་ བླ་ན་མེད་པར་གཟིགས་ནས། ནང་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་གཞིའི་རྣམ་གཞག་གསམ་ཚན་རིག་དང་། ལྷ་སྒྲུབ་གཉིས་འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་ཤེས་བྱའི་སློབ་ཚན་དུ་འཛུག་པར་མཛད།

ཐུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་གཉིས་པ་སྐུ་ཉིད་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འགན་འཁུར་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཆོས་ལུགས་དང་། ཆོས་བརྒྱུད་ཡོངས་རྫོགས་དམ་ཚིག་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བར་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅས་པ་དེ་ཡིན། དེའི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་ནང་ཆོས་སམ་ནང་པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་ཚན་རིག་དང་། ལྷ་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་ལྷ་སྒྲུབ་ཡོད་པའི་སྔོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ཕལ་མོ་ཆེའི་གཞི་དང་ལྷ་སྒྲུབ་གལ་ཆེའི་རིགས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཤིང་། དེ་ཡང་ནང་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བས་ཀུན་གྱི་ཐོས་བསམ་བྱ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ན། ཆོས་ལུགས་ཕན་ཚུན་གོ་རྟོགས་འཕེལ་བ་དང་། ཆོས་བྱེད་ཤེས་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ལུགས་ཁག་ནས་བཤད་པའི་བྱམས་པ་དང་། བཟོད་བསྲན་སོགས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་ན་ཆོས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་འགྲོ་བ་མིའི་བདེ་སྐྱིད་སྒྲུབ་པར་དགོས་མཁོ་ཡོད་པར་མཐོང་ནས་ཆེ་མཐོང་དང་གུས་ཞབས་ཡོང་ཐུབ་པ་ཡིན།

ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་གསུམ་པ་སྐུ་ཉིད་རིགས་རུས་བོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་འདས་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གང་ཉིད་དང་བོད་མི་རིགས་དབར་གྱི་ཐུན་མིན་གྱི་ལས་འབྲེལ་སྔོན་ལམ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་བོད་གངས་ཅན་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སོགས་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་། ཉམས་པ་སོར་ཆུད་མཛད་རྒྱུར་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅས་པ་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་བོད་གངས་ཅན་པའི་གཅེས་ནོར་ནང་པ་སངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་གཞི་དང་། ལྷ་སྒྲུབ་དེ་དག་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་འགྲོ་བ་མིའི་ནང་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལམ་དང་ཤེས

ཡོན་དུ་ཚུད་ཐབས་མཛད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་དེང་དུས་ཀྱི་ཚན་རིག་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་སྡེ་ཁག་ནས་ཆེ་མཐོང་དང་། ཞིབ་འཇུག་ཐོས་བསམ་ཉམས་ལེན་སོགས་བྱེད་མཁན་ཇེ་མང་ནས་ཇེ་མང་དུ་གྱུར་པས་བོད་ཀྱི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་རིག་འདི་དག་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྲུ་གང་སར་དར་ཁྱབ་དང་། དག་ཐེར་རྨད་དུ་བྱུང་བ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

མདོར་ན། མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་དེ་ལྟར་བསྐྱངས་པའི་དགོས་པན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བརྟེན་༄སྐྱབས་མགོན་༄རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་ནས་ཀྱང་། ནང་པའི་གཞུང་ནས་བྱུང་བའི་ཚན་རིག་དང་། ལྟ་གྲུབ། ནང་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པར་མཛད་པ་དེའི་དགོས་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན། དམིགས་ཡུལ། འབྱེད་ཚུལ། གང་གི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་དགོས་པ་སོགས་མི་མང་ནང་གསལ་བཤད་དང་། དེ་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་པའི་འདུན་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་དངོས་སུ་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༠ཟླ་༨ཚེས་༡ཉིན་བཞུགས་སྒར་ཇ་སྟེང་བོད་ཕྱུག་ཁྱིམ་སྡེར་ཐོག་མར་བཀའ་སློབ་སྩལ་བ་ནས། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥བར་བཀའ་སློབ་ཐེངས་༣༤ཙམ་སྩལ་གནང་མཛད་ཡོད་པ་དག་ལ་གསན་གཟིགས་གནང་ན་ཞིབ་ཕྲའི་གནས་ཚུལ་མཁྱེན་རྟོགས་ཡོང་བར་ངེས་སོ།། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༨ཟླ་༢ཚེས་༡༠རེས་གཟའ་ལྷག་པ་ཉིན་བྲིས།

༄བོད་ས་མཆོག་དང་ཚན་རིག

དགེ་བཤེས་ལྷག་རྡོར།
བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་འགན་འཛིན།

༄སྤྱི་དོན་༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཚན་རིག་ལ་ཐུགས་སྣང་གནང་བའི་རྒྱུ་མཚན་འགག་ཁོང་ཉིད་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་གཞུང་དུ་བཀོད་པ་ལགས།

༡ ཤེས་ཡོན་ཐད་སྔར་སྲོལ་མཁྲེགས་འཛིན་མི་བྱེད་པར་ཀུ་ཡངས་སུ་སྤྱོད་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡོད་པ།

ངོས་རང་སེམས་གཉིང་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་རིང་ལུགས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཚན་རིག་པར་ཡིད་སྨོན་དང་། སེམས་འགྱུལ་ཐེབས་བྱེད་ཀྱི་ཤུགས་རྐྱེན་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ནི། ཁོང་ཚོས་རྒྱལ་མཚམས་ལ་འཛེམས་ཟོན་མེད་པར་ཡིད་དང་བ་ཆེན་པོས་རང་རང་གི་ཤེས་ཡོན་ཕན་ཚུན་མཉམ་སྤྱོད་བྱེད་པ་དེ་ཡིན། སྲིད་དོན་གྱི་ཆ་ནས་འཛམ་གླིང་དེ་ཆེས་ཉེན་ཚབས་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཏོགས་ཀྱི་རྩེ་མོར་སོན་པའི་གྲང་དམག་གི་སྐབས་སུ་ཡང་། ཤར་ནུབ་སྡེར་གཏོགས་ཀྱི་ཚན་རིག་པ་རྣམས་ཆབ་སྲིད་པ་ཚོའི་བསམ་བློར་ཡང་ཤོང་དཀའ་བའི་འབྲེལ་བ་བྱེད་འདོད་ཡོད་པ་ཤེས་ཚོར་བྱུང་། དེས་ན་ཁོང་ཚོར་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་རྣམས་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་དང་། ཤེས་ཡོན་ཐད་སྔར་སྲོལ་མཁྲེགས་འཛིན་མི་བྱེད་པར་ཀུ་ཡངས་སུ་སྤྱོད་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡོད་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་།

༢ མིའི་རིགས་ཀྱི་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་གཞི་རྩའི་བཟང་སྤྱོད་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུ་ནི་མེད་ཐབས་མེད་པ།

ང་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་གཞི་རྩའི་བདེ་སྐྱིད་འཚོལ་སྐབས། མིའི་རིགས་ཀྱི་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་གཞི་རྩའི་བཟང་སྤྱོད་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུ་ནི་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་མིའི་རིགས་ཀྱི་བདེ་

ཐབས་ཆ་ནས་བལྟས་ནའང་ཚན་རིག་དང་སེམས་དོན་རིག་པ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་ཅིག་གཏན་ནས་མིན། ང་ཚོས་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀའི་སྟེང་གི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་དགོས་པར་བརྟེན་ང་ཚོར་དེ་གཉིས་ཀ་དགོས།

༧ དེས་གསར་རྩེད་གཞི་རྐང་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱི་འཛམ་གླིང་ལྟ་ཚུལ་ནང་དོན་ལེན་དགོས་པ།

ལྷག་པར་སྔེ་ཚན་འདི་གཉིས་ཕན་ཚུན་བགྲོ་གླེང་བརྒྱུད། ཚན་རིག་དང་སེམས་དོན་རིག་པ་གཉིས་ཀ་གོང་འཕེལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་དགོས་མཁོ་དང་། བདེ་ཐབས་ལ་ཞབས་འདེགས་ལེགས་པར་སྒྲུབ་ཐུབ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད། གཞན་ཡང་ངས་རང་ཉིད་ཚན་རིག་ལ་དོ་སྣང་དང་། དེར་འགྲུལ་བཞུད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པ་འདིས་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་ནང་པའི་སྤྱུན་ཟླ་ས་ཡ་མང་པོ་ཡོད་པ་ཚོར། ཚན་རིག་དེ་གལ་ཆེ་དོན་ཆེར་བརྩིས་ཏེ་དེས་གསར་རྩེད་གཞི་རྐང་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱི་འཛམ་གླིང་ལྟ་ཚུལ་ནང་དོན་ལེན་དགོས་པའི་སྐུལ་མ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

༨ འགྲོ་བ་མིའི་རྒྱུ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་གནད་དོན་དང་། ཕན་ཚུན་འབྲེལ་མཐུད་ཀྱིས་ཆོས་ཚན་གཉིས་ཀར་ཕན་ཚུན་བློ་སྐྱེད་འབྱུང་སྲིད་པ།

ཚན་རིག་དང་སེམས་དོན་རིག་པའི་བར་གྱི་བགྲོ་གླེང་འདིར་ལོ་རྒྱུས་རིང་པོ་ཞིག་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལུགས་དང་མཉམ་དུ་ལོ་རྒྱུས་དེ་ལྟར་ཡོད། ང་རང་གི་བོད་ཀྱི་ནང་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་མཚོན་ན་ལོ་རྒྱུས་དང་། སྤྱི་ཚོགས། ཆབ་སྲིད་ལ་སོགས་པའི་གནད་དོན་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཞིག་གི་དབང་གིས་ཚན་རིག་གི་འཛམ་གླིང་ལྟ་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བ་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་དེ་དུས་ད་ལྟའང་གསར་དུ་འགོ་འཛུགས་བྱས་པ་ཙམ་ཞིག་རེད། ཚན་རིག་གིས་ནུས་ཤུགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་སྟེར་མིན་ནི་ད་ལྟའང་ཆ་ཚང་གསལ་པོ་ཞིག་ཆགས་མེད། སྔར་སོ་སོའི་ཚན་རིག་སྐོར་བསམ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཅི་ཡོད་ལ་མ་ལྟོས་པར་ངས་དེབ་འདིའི་«རྡུལ་སྟེད་འཇིག་རྟེན»ནང་། འཛམ་གླིང་ལྟ་ཚུལ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་བེད་སྤྱོད་བྱས་པའི་འཇུག་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱི་འཛམ་གླིང་ངམ། ང་ཚོ་འགྲོ་བ་མིའི་འཚོ་གནས་ཐད་ཡིད་ཆེས་འཕེར་བའི་གོ་རྟོགས་ཤིག་རྩེད་པར་གལ་ཆེའི་ཚན་རིག་གི་རྣམ་གཞག་གི་རིགས། དཔེར་ན། འཕེལ་འགྱུར། ལྟོས་གྲུབ་རིག་པ། ཚད་རྡུལ་ཤུགས་རིག་ལ་སོགས་

པ་དེ་དག་གི་གཞི་རྩའི་བློ་སྐྱེད་རྣམས་སྣང་ཚུང་བསྐྱུར་འཛོག་བྱེད་ཐབས་མེད། སེམས་དོན་རིག་པ་དང་པོ་བསྟུར་བྱས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་མིའི་བླང་དོར་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ནས་སྤྱི་ཚོགས་བར་གྱི་འགྲོ་བ་མིའི་རྒྱ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་གནད་དོན་དང་། ཕན་ཚུན་འབྲེལ་མཐུད་ཀྱིས་ཚན་རིག་ལ་བློ་སྐྱེད་འབྱུང་སྲིད་ཀྱང་། ནང་ཆོས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རྣམ་གཞག་དང་དངོས་ཁམས་རགས་པའི་ལྟ་ཚུལ་ལྟ་བུའི་ལྟ་ཚུལ་རྙིང་པའི་རིགས་འགའ་ཞིག་ནི། ཚན་རིག་གི་གསར་རྙེད་ཀྱི་བློ་སྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོས་བསྒྱུར་གོང་མཐོར་གཏོང་དགོས། དེབ་འདི་ཚན་རིག་དང་སེམས་དོན་རིག་པའི་དབར་གྱི་བགྲོ་གླེང་གསོན་ཉམས་ལྡན་པར་བཟོ་བའི་གལ་འགངས་ཆེ་བའི་ལས་གཞི་དེའི་ཞབས་འདེགས་སུ་འགྲོ་བའི་རེ་བ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ངོས་ལ་ཚན་རིག་ཀྱང་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་འདོད་ཆེན་པོ་བྱུང་། གང་ཡིན་ཞེ་ན་དེས་ངོས་སྣེར་གྱི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་འདུན་ཡོད་པ་དེར་དཔྱད་ཡུལ་གསར་པ་ཞིག་ཐོབ་པ་རེད། ངས་དེར་སློབ་འདོད་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ངོས་རང་གི་ཆོས་བརྒྱུད་ནས་ཐོབ་པའི་ཉམས་རྟོགས་རྣམས་འགྲེལ་བརྗོད་བྱེད་པའི་ཐབས་ཚུལ་རྣད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཚན་རིག་ལ་ཡོད་པའི་ངོས་འཛིན་ཡང་ཐོབ་བྱུང་། དེས་ན་ངོས་ལ་མཚོན་ན་ང་ཚོའི་འཛམ་གླིང་ནང་གི་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བའི་ནུས་པ་འདིར་འཇུལ་ཞུགས་བྱེད་པ་ནི། ཏ་ལམ་ངེས་པར་བསླབ་དགོས་པའི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལས་འགན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཀྱང་ཆགས་ཡོད། ང་ཚོའི་འཛམ་གླིང་འདི་ཞི་བདེར་གནས་ཐུབ་ཐབས་ཀྱི་གནད་དོན་ལྟེ་བ་ཞིག་ནི་ཚན་རིག་གི་ཏ་ལས་པའི་ཡར་རྒྱས་དེ་གཞན་ཕན་དང་། སྙིང་རྗེས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ས་གཞི་འདི་མཉམ་དུ་ལོངས་སྤྱོད་མཁན་གྱི་འགྲོ་བ་མི་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཞབས་འདེགས་སྒྲུབ་མཁན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་དེ་རེད། དེ་བཞིན་སེམས་དོན་རིག་པའང་ཚན་རིག་གི་གསར་རྙེད་དང་བློ་སྐྱེད་ཀྱིས་སྟངས་འཛིན་བྱ་དགོས། ང་ཚོ་སེམས་དོན་ཉམས་ལེན་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་སྟེ་ཚན་རིག་གི་གསར་རྙེད་རྣམས་ལ་དོ་སྣང་མ་བྱས་ཚེ་ང་ཚོའི་ཉམས་ལེན་ཡང་སྐྱོ་རུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་སྟངས་དེས་རང་རེ་མཁྲེགས་འཛིན་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འཁྲིད་ཀྱི་ཡོད། ངོས་ནས་ནང་པའི་ཆོས་གྲོགས་ཚོར་ཚན་རིག་སྦྱོང་རྒྱུར་སྐུལ་མ་གཏོང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཅིག་འདི་ཡིན་ཏེ། འཛམ་གླིང་འདི་ཞི་བདེར་གནས་ཐུབ་ཐབས་ཀྱི་

གནད་དོན་ལྟེ་བ་ཞིག་ནི་ཚན་རིག་གི་ཏ་ལས་པའི་ཡར་རྒྱས་དེ་གཞན་ཕན་དང་། སྙིང་རྗེས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ས་གཞི་འདི་མཉམ་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་མཁན་གྱི་འགྲོ་བ་མི་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཞབས་འདེགས་སྒྲུབ་མཁན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་དེ་རེད།

༥ ཚན་རིག་གིས་ང་ཚོས་འཛམ་གླིང་ཤེས་རྟོགས་ལ་ཕན་གནོད་ཇི་སྐྱེར།

ངོས་རང་གིས་འདས་པའི་མི་ལོ་བདུན་ཅུའི་ནང་ཕྱི་མིག་ཅིག་བལྟས་ཚེ། ངོས་སྔེར་ཚན་རིག་དང་འཕྲད་པ་དེ་ནི་ཏ་ལམ་ཚན་རིག་རྩ་བ་ནས་མ་བྱུང་སྔོན་མི་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲུལ་རིག་ཟེར་བ་རྫུ་འཕྲུལ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་དུས་ཚོད་ཅིག་གི་སྐབས་འགོ་ཚུགས་པ་ཞིག་ཡིན། དུས་ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་ངས་ཚན་རིག་ལ་དགའ་སྣང་བྱེད་པ་འདི་ཚན་རིག་གི་གྲུབ་འབྲས་ཡ་མཚན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཐོབ་ཐུབ་ཡོང་སྙམ་པའི་བསམ་མེད་ཀྱི་མཚར་སྣང་དང་གནས་ཡོད། འགོ་འཛུགས་འདི་དག་གི་སྒོ་ནས་ངོས་ཚན་རིག་ནང་འགྲུལ་བཞུད་ཕྱིན་པ་དེས་ཚན་རིག་གིས་ང་ཚོས་འཛམ་གླིང་ཤེས་རྟོགས་ལ་ཕན་གནོད་ཇི་སྐྱེར། འགྲོ་བ་མིའི་ཚེ་སྲོག་དང་། ང་ཚོའི་སྤྱོད་གནས་སའི་གོ་ལ་འདི་རང་ལ་འགྱུར་ལྡོག་གཏོང་རྒྱུའི་ནུས་པ་ཅི་ཡོད། དེས་གསར་རྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བླང་དོར་གྱི་གནད་དོན་ལ་ཞིབ་ཏུ་ཐེ་ཚོམ་བཟོས་པ་སོགས་གནད་དོན་རྟོག་འཛིང་ཅན་ནང་འཁྲིད་བྱུང་ཞིང་། འོན་ཀྱང་ཚན་རིག་ཐོག་ནས་ངོ་མཚར་དང་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བསྒྲུབ་ཐུབ་ཡོད་པ་དེ་ང་ཚོས་བརྗོད་ཐབས་མེད་པ་མ་ཟད་བརྗེད་མི་ཉན།

༦ ཚན་རིག་གི་བློ་སྐྱེད་ཀྱིས་ནང་པའི་འཛམ་གླིང་གི་ལྟ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མང་པོ་ཞིག་ཕྱུག་ཏུ་བཏང་བ།

བསམ་བློའི་ཚོད་ལྟ་གསལ་པོར་བྱས་པའི་ཨ་ཡིན་སི་ཊན་གྱི་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གིས་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དུས་ལྟོས་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་ངའི་བློར་ཤར་བར་དངོས་སུ་བརྟག་དཔྱད་བྱས་པའི་ཉམས་མྱོང་གི་གཞི་གདན་ཞིག་ཐོབ་བྱུང་། བསམ་བློར་འཕོར་ཐུབ་ཚོད་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རིམ་པར་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ཇི་འདྲ་ཡོད་མེད་ཁྲིད་དུ་འཕགས་པའི་དཔེ་རིས་ཐོག་ནས་ཞིབ་རྒྱས་བསྟན་པ་དེས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་

སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྡོད་པར་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེ་རང་རེད་འདུག་སྙམ་པ་བྱུང་། ང་ཚོ་ཚང་མར་ཡོད་པའི་ལྡིད་ནོམ་གསར་རྙེད་བྱུང་བ་དེས་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཐམས་ཅད་གཞི་རིམ་གྱིས་འདྲ་མཉམ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ནང་པའི་ལྟ་ཚུལ་དེ་ཉིད་འབུར་དུ་ཐོན་པ་བྱེད་ཀྱི་འདུག །འགྲོ་བ་མིའི་འབད་བརྩོན་ཡོངས་རྫོགས་ནང་ཚན་རིག་གི་གོ་བབས་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ། ཚན་རིག་གིས་ཆུང་ས་ཕྲ་སྲིན་ཨ་མི་བྷ་(amoeba) ནས་ཆེ་ས་འགྲོ་བ་མིའི་དབང་རྩའི་སྐྱེ་དངོས་རིག་པའི་མ་ལག་རྙོག་འཛིང་ཅན་གྱི་བར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཛིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་དང་ས་གཞི་འདིའི་སྟེང་ཆེ་སྲོག་སླེབས་པ་ནས་བེམ་རྫས་དང་ནུས་ཤུགས་དག་གི་རང་བཞིན་ལ་ཐུག་གི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་དཔྱད་པ་བྱས་ཡོད། ཚན་རིག་ནི་བདེན་དོན་སྒྲུབ་ཞིབ་བྱེད་རྒྱུར་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེས་ང་ཚོའི་གོ་རྟོགས་གསར་བརྗེ་བྱས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་པའི་ཐམས་ལམ་གསར་པ་ཕྱེས་ཡོད། ད་ཆ་དེས་ང་ཚོ་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་སྐོར་གྱི་དྲི་བ་རྙོག་འཛིང་ཅན་དེའི་ནང་ལ་ཡང་འཛུལ་ཞུགས་བྱས་ཡོད། གནད་དོན་ནི་ཚན་རིག་གིས་བདེན་དོན་གྱི་རིམ་པ་མཐའ་དག་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་འཚོ་གནས་ཐད་གོ་རྟོགས་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་སྟེར་ཐུབ་མིན་དེ་ཡིན།

༧ འགྲོ་བ་མིའི་ཤེས་ཡོན་ཁྲིལ་བོའི་ནང་ཚན་རིག་མཉམ་སྒྲིལ་བྱེད་དགོས་པ།

ནང་པའི་ལྟ་ཚུལ་ལ་མཚོན་ན་འགྲོ་བ་མིའི་གོ་རྟོགས་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་བརྗོད་དུས་བདེན་དོན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་འབྲེལ་ཆགས་པ་ཞིག་གམ། དེ་གོ་རྟོགས་ཐུབ་པའི་ཐབས་ལམ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་བབ་བཅས་དེ་ཙམ་ཞིག་སྨྲད་པ་མ་ཡིན་པར། ང་ཚོས་ལག་བསྟར་གང་འདྲ་ཞིག་བྱེད་དགོས་མིན་གྱི་ཤེས་ཚོར་གསལ་པོ་ཞིག་དགོས། ད་ལྟའི་ཚན་རིག་གི་ཚད་གཞིའི་ནང་ཞིབ་རྟོགས་དང་རྗེས་དཔག །ཚོད་ལྟ་ཁྱུངས་སྐྱེལ་བཅས་ལ་གཞི་བཅོལ་བྱས་པའི་དངོས་མྱོང་གི་ཐབས་ལམ་དེ་གཞི་ཐོག་ནས་ཐོབ་པའི་གོ་རྟོགས་ཙམ་ཞིག་ཚད་ལྡན་དུ་རྩི་བཞིན་ཡོད། ཐབས་ལམ་དེའི་ནང་གྲངས་འབོར་དང་། ཚད་འཇལ། བསྐྱར་ཟློས་བྱེད་རུང་བ། གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་བེད་སྤྱོད་བཏང་བ་དེ་དག་ཚུད་ཡོད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་མང་པོ་ཞིག་དང་།

འགྲོ་མི་འཚོ་གནས་ཐུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་ཁ་ཤས་དཔེར་ན། ལེགས་ཉེས་རྣམས་དབྱེ་འབྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་ནང་དོན་སོགས་འགྲོ་བ་མིར་གལ་གནད་ཆེན་པོར་བརྩི་བའི་རིགས་དེ་དག་ཐབས་ལམ་དེའི་རྒྱ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་གྱི་ཡོད། ད་ལྟར་ཡོད་བཞིན་པའི་ཚན་རིག་ལ་མཚོན་ན་གོ་རྟོགས་དེ་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ཆགས་མེད། ངའི་བསམ་པར་བདེན་པའི་རང་བཞིན་འདི་དང་ཚན་རིག་གི་གོ་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་གཞིའི་མཐའ་མཚམས་ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་སྙམ། དེ་ལྟར་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་ཤེས་ཡོན་རིག་པའི་ནང་ཚན་རིག་མཉམ་སྒྲིལ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་བཙོས་མིན་གྱི་དགའ་ཚོར་སྐྱེ་རྒྱུ་རེད། དེ་མིན་ང་ཚོའི་རང་ཉིད་འཚོ་གནས་ཐེ་བའི་འཛིག་རྟེན་ཐོག་གི་འཛིན་སྟངས་དེ་ཚན་རིག་གིས་ཁུངས་སྐྱེལ་བྱས་པའི་བདེན་དོན་ཚད་གཞི་དེ་རང་ལ་བསྟུད་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལྟ་སྟངས་དེ་ཐད་དེ་ཆ་གསེ་མཁན་དང་། དངོས་གཙོ་སྨྲ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཆད་སྨྲ་བར་ཡང་འཁྱིད་ཉེན་ཡོད། དེབ་འདི་«རྟུལ་སྙིང་འཛིག་རྟེན་»རྩིས་པོའི་ནང་ངོས་ནས་ང་ཚོས་ཚན་རིག་ལ་དོ་གལ་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དེའི་དངོས་སྤྱོད་ཚད་ལྡན་རྣམས་ངོས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་དང་། འོན་ཀྱང་དེར་ཚན་རིག་གི་དངོས་གཙོ་སྨྲ་བའི་རིང་ལུགས་ལ་མགོ་བཏགས་མ་ཞུས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་གནད་དོན་དེ་བསྒྲུབས་ཡོད་པའི་རེ་བ་ཡོད། ངོས་ནས་ཚན་རིག་གཞི་ལ་བཞག་པའི་འཛམ་གླིང་གི་ལྟ་སྟངས་ཤིག་དགོས་པ་དང་། དེ་འགྲུབ་ཐུབ་པ་བསྒྲུབ་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲ་དེ་འགྲོ་བ་མིའི་རང་གཤིས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་དོར་བ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དང་། ཤེས་བྱ་ཤེས་པའི་ཐབས་ལམ་ལ་ཚན་རིག་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་ཚོག་པ་ཁས་ལེན་པ་ཞིག་དགོས། ངས་འདིར་བརྗོད་དགོས་དོན་ནི་མི་རང་ཉིད་ཀྱི་འཛམ་གླིང་གི་གོ་རྟོགས་བསམ་བློ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་མིའི་འཚོ་གནས་དང་ནུས་སྟོབས་ཀྱི་ཕུགས་རེ། རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་དོན་གྱི་ཁ་ཕྱོགས་ལམ་སྟོན་བྱེད་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་དབར་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོས་རང་ཉིད་དང་འཛམ་གླིང་ལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལྟ་གི་ཡོད་མིན་དེས་ང་ཚོའི་མཆེད་གྲོགས་འགྲོ་བ་མི་རྣམས་དང་། ང་ཚོ་གནས་སྡོད་བྱ་ཡུལ་གྱི་འཛམ་གླིང་ལ་བསམ་བློ་འཁྱེར་སྟངས་དང་དེ་དག་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཚུལ་ལ་ཤུགས་མ་ཐུབ་ཀྱིས་ཁྱད་པར་འགྲོ་གི་རེད། སྙིང་དོན་བཤད་

ན་འདི་ནི་བླང་དོར་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་ཐུག་པ་ཞིག་རེད།

༤ ཚན་རིག་དང་སེམས་དོན་རིག་པ་གཉིས་ཐབས་ལམ་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་མཐའ་མའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པ་གཅིག་པ་ཡིན་པ།

ཚན་རིག་པ་རྣམས་ལ་འགྲོ་བ་མིའི་མངོན་འདོད་ལ་ཅི་ཐུབ་ཀྱིས་ཞབས་འདེགས་བཟང་པོ་ཞིག་ངེས་པར་ཞུ་ཐུབ་རྒྱུར་དམིགས་བསལ་བཟང་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་འགན་ཞིག་ཡོད། ཁོ་བ་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྔེ་ཚན་བྱེ་བྲག་པའི་ནང་གང་བྱུས་དེས་ང་ཚོ་ཚང་མའི་ཚེ་སྲོག་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་པའི་ནུས་པ་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་རྒྱ་མཚན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་མི་མང་དོས་ནས་ཚན་རིག་པ་རྣམས་ལ་ཆེད་ལས་པ་གཞན་ལས་གདེང་འཛོག་མཐོ་བ་ཞིག་ཡོངས་སྤྱོད་བཞིན་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡིན་ནའང་ད་ཆ་གདེང་འཛོག་འདི་ཉིད་སྔ་མཐུད་དེ་དོན་དམ་གྱི་དད་པ་ཞིག་ཆགས་མེད། ཚན་རིག་ལ་ཆ་རྐྱེན་མེད་པའི་ཡིད་ཆེས་སྔ་མཐུད་གནས་རྒྱུ་དཀའ་བ་ཡིན་པ་ནི་གོད་ཆག་གི་གནས་ཚུལ་ཐབས་སྡུག་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་དག་དངོས་སམ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚན་རིག་དང་འབྲེལ་རིག་ལ་འབྲེལ་ནས་ཡོད་པ་རེད། ཧི་རོ་ཤི་མ་(Hiroshima) དང་། ཅེར་ནོ་བེལ་(Chirnobyl) ཐི་རི་མཻལ་ཨ་ཡི་ལེནྜ་(Three Mile Island) བྷོ་པཱལ་(Bhopal) སོགས་ལམ་སེང་བཤད་ཆོག་ཆོག་ཡོད་པ་དེ་དག་རྡུལ་ཕྲན་ནམ་རྫས་ཀྱི་ཆ་ནས་བྱུང་བའི་རྐྱེན་ངན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རླུང་བཟང་རིམ་ཟད་(Ozone layer depletion) ཐེ་བས་ཁོར་ཡུག་གོད་ཆག་ཕྱིན་པ་སོགས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཉམ་ངའི་ཁོངས་ལ་དེ་ལྟར་རེད། ང་ཚོ་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཚན་རིག་གི་འགྲོ་ཕྱོགས་དང་འཕྲུལ་ཆས་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་ལ་འགྱུལ་སྐྱོད་ཤུགས་ཆེ་ཙམ་ཐུབ་སླད་རེ་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུར། འགྲོ་བ་མིའི་གཞི་རྩའི་རིན་ཐང་གི་ལེགས་ཚོགས་དང་ཡོན་ཏན་ཆ་ཚང་བའི་མིའི་ནང་སེམས་ཀྱི་དོན་གནད་དེ་འཁྱེར་ཐུབ་པ་དགོས། ནང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་ཚན་རིག་དང་སེམས་དོན་རིག་པ་གཉིས་ཐབས་ལམ་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་མཐའ་མའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པ་གཅིག་པ་ཡིན། ཡག་ཤོས་ནས་བརྗེས་ན་ཚན་རིག་ནི་ང་ཚོ་དར་རྒྱས་དང་བདེ་སྐྱིད་ཆེ་བར་འཁྲིད་པར་རོགས་ཕན་བྱེད་སླད་གོ་རྟོགས་འཚོལ་ཞིབ་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་ཞིག་རེད། ནང་པའི་སྐད་ཆའི་ཐོག་ནས

བཤད་ན་འདི་ལྟ་བུའི་ཚན་རིག་ནི་སྙིང་རྗེས་ཟིན་ཅིང་དེ་གཞི་ལ་བཞག་པའི་ཤེས་རབ་ཅིག་ཡིན་པར་འགྲེལ་བརྗོད་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དོན་རིག་པ་དེ་ཡང་མིས་ང་ཚོ་རང་ཉིད་སུ་ཡིན་མིན་གོ་རྟོགས་གཏིང་ཟབ་ཐུབ་པ་དང་བསམ་བློ་འཁོར་ཐུབ་པའི་རིམ་པ་མཐོ་ཤོས་དེ་དང་མཐུན་པར་མི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེལ་དགོས་སྐོར་ནང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུ་ཆའི་ནང་ལ་འགྲུལ་བཞུད་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པས་འདི་ཡང་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་ཟུང་འབྲེལ་ཞིག་ཡིན། དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་སྐྱེ་འགྲོ་བ་མི་རྣམས་ཤེས་ཡོན་དང་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་གལ་ཆེ་ཤོས་སེམས་དོན་རིག་པ་དང་ཚན་རིག་གཉིས་དབར་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་མཐུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གནས་པ་རེད། མཚམས་རེ་འབྲེལ་ལམ་དེ་གྲོགས་པོ་ལྟ་བུའི་ཉེ་བོ་ཆགས་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་འགར་འཁྲུགས་པ་ལྟ་བུར་བརྒྱབས་ནས་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་དེ་གཉིས་མཉམ་གནས་ཐུབ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ལ་བལྟས་ཡོད། ད་ཆ་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་བཅུ་ཐྲག་དང་པོའི་ནང་ཚན་རིག་དང་སེམས་དོན་རིག་པ་གཉིས་སྔར་ནམ་ཡང་བྱུང་མ་མྱོང་བའི་འབྲེལ་ལམ་ཉེ་རུ་འགྲོ་རྒྱུའི་ནུས་པ་དང་། ང་ཚོའི་མདུན་དུ་ཡོད་པའི་དཀའ་གནད་རྣམས་གདོང་ལེན་བྱེད་པར་འགྲོ་བ་མིར་ཕན་གྲོགས་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཁྱབ་ཆེ་ཡོད་པའི་མཉམ་བརྩོན་གྱི་ལས་ལ་ཞུགས་པའི་ནུས་པ་ཡོད། འདིར་ང་ཚོ་ཚང་མ་མཉམ་དུ་ཡོད། འགྲོ་བ་མིའི་ཁྱིམ་ཚང་གི་ནང་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ང་ཚོ་མི་རེ་ངོ་རེས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་འགན་དེ་འཁྱེར་བའི་ཐོག་ནས་མཉམ་ལས་འདི་བསྒྲུབ་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས། འདི་ནི་ངའི་སེམས་གཏིང་གི་རེ་སྐུལ་ཞིག་ཡིན།

༨ རང་གི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་གཞན་རབས་ཀྱི་ནང་ཆོས་ལྷ་གྲུབ་སློབ་གཉེར་བྱེད་སའི་དགོན་སྡེའི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་ཁག་ཏུ་འདང་། སོ་སོའི་སློབ་ཚན་ནང་ཚན་རིག་སྐོར་དོ་སྤྲོད་དགོས་པའི་སྐུལ་མ་གཏང་བ།

ཤེས་ཡོན་གྱི་ལས་གཞི་དེར་ངོས་སྐོར་གྱི་ཚོད་སེམས་དེ་ལྟར་ཡོད་སྟབས། རང་གི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་གཞན་རབས་ཀྱི་ནང་ཆོས་ལྷ་གྲུབ་སློབ་གཉེར་བྱེད་སའི་དགོན་སྡེའི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་ཁག་ཏུ་འདང་། སོ་སོའི་སློབ་ཚན་ནང་ཚན་རིག་སྐོར་དོ་སྤྲོད་དགོས་པའི་སྐུལ་མ་བྱས་པ་ཡིན།

མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་ན་༸གོང་ས་མཆོག་གི་ཆབས་ཆེའི་དགོངས་བཞེད་ཇི་ཡོད་བདག་ལྟ་བུས་བཤད་དཀའ་ཡང་བོད་མི་རྣམས་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་ནས་མི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ཕྱིན་ཟིན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕ་ཁྲིམ་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱ་རྒྱུ་དེ་ད་དུང་བཤད་དཀའ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད། དེས་ན་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གི་ངོ་བོ་གསོན་པོར་ཉར་ཚགས་དང་། དེང་རབས་ཀྱི་བབ་དང་མཐུན་དགོས་རྒྱུ་ནི་ཧ་ཅང་ཇ་དྲག་ལ་གཟིགས་ནས་གནའ་དེང་གི་ཤེས་ཡོན་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ཐོབ་རྒྱུར་བསྐུལ་མ་གནང་གི་ཡོད། ཁོང་གིས་འཇིག་རྟེན་སྤྱིའི་བདེ་དོན་ལ་གཟིགས་ནས་ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད། ཆོས་ལུགས་མཐུན་འབྲེལ། བོད་ཀྱི་བདེན་དོན་དག་སྐྱེལ་སོགས་ལ་སྨན་སྣད་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོ་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གཞུང་གི་ལྟེ་དབུས་དགེ་འདུན་པ་ཚོར་ཚན་རིག་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་རྒྱུའི་ལས་གཞི་རིམ་པ་མང་པོ་བཙན་བྱོལ་ནང་བརྩམས་གནང་ཡོད་པ་མ་ཚད། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡང་ནང་པའི་ཚན་རིག་དང་དེང་དུས་ཚན་རིག་ཟུང་འབྲེལ་བརྒྱུད་འགྲོ་བ་མིའི་བདེ་ཐབས་ལ་དམིགས་པའི་ཉམས་ཞིབ་ཁང་མང་པོ་གསར་དུ་བཙུགས་པ་དང་དེ་སྐོར་སློབ་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཇེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། ཁོང་ནི་སྐུ་བྱིས་པའི་དུས་ནས་ཆུ་ཚོད་དང་འཕྲུལ་འཁོར་བཟོ་བཅོས་གནང་རྒྱུ་སོགས་རྒྱུན་རིང་ཞིག་ནས་ཚན་རིག་ལ་དགའ་མོས་གནང་གི་ཡོད་པ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་ཅིང་། ཁོང་གིས་ཚན་རིག་དང་ནང་ཆོས་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྟོང་ཆ་གསབ་རེས་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀས་བདེན་པ་འཚོལ་བ་དང་། རྒྱ་ཆེ་སའི་རྟོག་ཞིབ་ཀྱི་འཇུག་སྒོའི་དམིགས་དོན་ནི་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་གནང་གི་ཡོད། ཁོང་ལྟར་ན་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་ངོ་བོ་གསོན་གནས་ཡོང་བར་དེང་སྐབས་ཤེས་ཡོན་ནི་ཧ་ཅང་གལ་འགངས་ལ་གཟིགས་ཡོད། རྒྱ་གར་ནང་བོད་ཕྲུག་ཆོས་སློབ་གྲྭའི་ནང་ཚན་རིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་། བོད་ཀྱི་གྲྭ་བཙུན་རྣམས་ཀྱིས་དུས་རབས་མང་པོའི་རིང་བཅོས་བསྒྱུར་མ་བྱས་པའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་ལུགས་ཤིག་ལ་རྗེས་སྙེག་བྱས་ཡོད། འདས་པའི་བགྲང་བྱ་བཅུའི་ཡར་སྔོན་དུ་མ་གཏོགས་བོད་ཀྱི་གྲྭ་བཙུན་ཚོས་ཚན་རིག་ལ་སློབ་སྦྱོང་གཏན་ནས་བྱས་མྱོང་མེད་ཅིང་།

༸སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་སྐྱེ་འགྲོ་སྤྱིའི་བདེ་ཐབས་དང་ལྷག

པར་བོད་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་ནོར་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡོང་སླད་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལ་ཞེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་སྟེང་དུ་ཚན་རིག་གི་གོ་རྟོགས་གཙོས་དེང་དུས་ཀྱི་གལ་ཆེའི་ཤེས་བྱར་དོ་སྣང་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་སྔ་ཕྱི་ཕེབས་དོན་བཞིན་དགོས་སྟེ་སོ་སོ་དང་གྲྭ་བཙུན་རྣམས་ཀྱང་དོན་སྙིང་ལྡན་པའི་ལས་གཞི་འདིར་རིགས་ལ་དགའ་བཞིན་སྤྲོ་བཞིན་དུ་ཞུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད་ཁོང་ཆོས་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོན་པའི་ནང་ཤེས་ཡོན་གྱི་དམིགས་ཚད་གོང་མཐོར་གཏོང་བར་འབད་འབུངས་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་དང་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའི་གནས་བབ།

མཁན་པོ་ཚེ་རིང་དོན་གྲུབ།
རྣམ་གྲོལ་གླིང་།

གང་གིས་རྨད་བྱུང་རྟེན་འབྲེལ་ལམ།།
གསུང་མཆོག་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡིས།།
སྲིད་པའི་འཆིང་བ་བཀྲོལ་མཛད་པ།།
སྐྱོབ་པ་ཤཱཀྱ་སེངྒེར་འདུད།།

ཅེས་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པའི་མེ་ཏོག་སྔོན་དུ་གཏོར་ཏེ། སྐབས་བབ་ཀྱི་གཏམ་དང་། དུས་བབ་ཀྱི་ཆར་ཞེས་པ་ལྟར། འདིར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི། ༸སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་ཉིད་དང་། སྔ་འགྱུར་བའི་བར་གྱི་འབྲེལ་ལམ་གཙོ་བོ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ཅུང་ཟད་ཞུས་ན། དེ་ལའང་དོན་ཚན་གསུམ་སྟེ།

༡༽ ༸གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་དང་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མ་པའི་དབར་ཐུན་མིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ཚུལ།

༢༽ སྔ་འགྱུར་བའི་བསྟན་པ་དང་དེ་འཛིན་ལ་བསྔགས་བརྗོད་དང་ཟབ་གསང་གསུང་གི་བདུད་རྩི་སྩོལ་ཚུལ།

༣༽ མགོན་པོ་གང་གིས་ལམ་སྟོན་ལྟར་བསྐྱོད་པས་ད་ཆ་སྔ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཕྱི་ནང་གི་དཔལ་ཡོན་གཉིས་ཀར་རང་རྐང་ཚུགས་པར་བྱུང་ཡོད་ཚུལ་བཅས་གསུམ་མོ།།

༡༽ དེ་ལས་དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་ཞལ་སྔ་ནས། གངས་ལྗོངས་བོད་ཀྱི་ཡུལ་འདིར་འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་གདུལ་བྱར་རྗེས་སུ་གདམས་པར་མཛད་པ་བཞིན། ཐོག་མར་མིའི་ས་བོན་བསྐྲུན་པ་ནས་བཟུང་བསྟན་པ་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་

བློན་དང་། བསྟན་པ་འཛིན་པའི་སྐྱེས་ཆེན་སོགས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱིས་བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་ལས། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་ཐུ་མི་སཾ་བྷོ་ཊ་སོགས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྲོལ་གཏོད། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ཉིད་མི་ཡི་གར་ལ་རོལ་པ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་དང་། ཨོ་རྒྱན་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ། སྣ་ཅོག་ཞང་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད། གསང་བདག་གི་སྤྲུལ་པ་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱིས། སྔར་བསྒྱུར་གནང་བ་དེ་དག་སྐད་གསར་བཅད་གནང་བ་སོགས་དག་ཐེར་མཛད་པས་བོད་ཀྱི་བསྟན་འགྲོའི་དོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་མཛད་པའོ།།

དེ་རྗེས་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ། ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ། ཨོ་རྒྱན་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་གངས་ལྗོངས་སྐྱེ་འགྲོའི་མགོན་དུ་ཟངས་མདོག་དཔལ་གྱི་རི་བོ་ནས་འགྲོ་འདུལ་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་པོ་ཉ་མངའ་གསོལ་བ་ནས་བཟུང་། ༄གོང་ས་༄རྒྱལ་དབང་སྐུ་རབས་རིམ་པར་བྱོན་པ་ལས།

སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་༄པཎ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ནི། དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བར་བཀོད་པ་ལྟར། རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གསན་བསམ་སྒོམ་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་། སྐུ་ཚེ་སྲིད་ཐབས་ལུང་བསྟན་བྱུང་བ་ལྟར། ཡི་དམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཨོ་རྒྱན་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་ཞལ་ནས་སྙན་དུ་བརྒྱུད་པ་ཡི་དམ་རྡོ་རྗེ་ཕུར་པ་དང་། ཧ་མགྲིན་ལྕགས་རལ་ཅན་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་མཛད་དེ་སྐུ་ཚེའི་མཛད་འཕྲིན་མཐར་ཕྱིན།

དེ་ནས་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་༄དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ནི། གངས་ཅན་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དུ་བཞེངས་ཏེ། སྐུ་གཤེགས་རྗེས་ཟངས་མདོག་དཔལ་གྱི་རི་བོར་བྱོན་ཏེ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོ། ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་སོགས་མཇལ་བའི་ཚེ་ན། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོས་སྲུང་མ་གཉིས་གྲོགས་སུ་ཁྲིད་ལ་སླར་བོད་ཡུལ་དབུས་སུ་སོང་ཞིག་ཅེས་བཀའ་གནང་ངོ།།

དེ་རྗེས་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་༄ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་ནི། སྐུ་ན་ཆུང་དུས་

ནས་སློབ་དཔོན་པདྨ་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་སོགས་རྒྱལ་སྲས་མཐའ་ཡས་པའི་སྐུའི་སྣང་བ་གཟིགས་ཤིང་། མནལ་ལམ་ན་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་། ཚེ་དཔག་མེད། ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་སྐུའི་སྣང་བ་གཟིགས་པར་གསུངས་པས་གུ་རུའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་པོ་ཉ་ཡིན་པར་གོར་མ་ཆག་གོ།

རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་༧ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ནི། བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་འགྲོའི་བདེ་ཐབས་སུ་མཐའ་དམག་ཟློག་པ་སོགས་འཕྲིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་མཛད་ཅིང་། པདྨ་ཡིན་བྱས་ན་ཁ་ཆེ། ཨོ་རྒྱན་པད་འདྲ་ཡིན་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པ་ཡོད་ཅིང་། ཞེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གུ་རུ་ཡིན་པར་ཞལ་བཞེས་གནང་བའོ།།

རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་༧ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ནི། རིག་འཛིན་ལེགས་ལྡན་རྡོ་རྗེའི་གཏེར་ལུང་དུ། མ་འོངས་ད་ལྟའི་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་ཁྱོད།། གཡོ་རུའི་ཕྱོགས་སུ་ལུང་པ་བདྨའི་དབྱིབས།། ནུས་ནི་ཟ་ཧོར་གདུང་ལས་ཆད་པའི་སྲས།། ཏའམ་སྤྲུལ་ལོ་བྱང་སེམས་སྙིང་རྗེ་ཅན།། བཟང་པོའི་མཚན་ཅན་ཕྱི་ལྟར་འདུལ་ཁྲིམས་ལྡན།། ནང་ལྟར་གསང་སྔགས་ཐེག་ཆེན་རྣལ་འབྱོར་པ།། གསང་བ་དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་བསྐུལ་པའི་སྲས།། མདོ་སྔགས་དགོངས་དོན་རྟོགས་ཤིང་བདག་པོར་གྱུར།། བཀའ་གཏེར་སྲོལ་འཛུགས་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སློང་ས།། ཆོས་སྲིད་རྒྱལ་སྲིད་ཐབས་ཀྱིས་སྐྱོང་བ་འབྱུང་།། ཞེས་བསླུ་མེད་རྡོ་རྗེའི་ལུང་གིས་བསྔགས་པ་ལྟར། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་འཕྲིན་ལས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་རང་གཟུགས། བོད་གངས་ཅན་པའི་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དཔུང་དུ་ཡོངས་སུ་འཆར་བ། ཨོ་རྒྱན་མ་ཧཱ་གུ་རུའི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་ཏེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པར་མངའ་གསོལ་ཞིང་། ས་གསུམ་ན་འགྲན་པའི་ཟླ་དང་བྲལ་བའི་ཟབ་ཆོས་མན་ངག་གི་རྒྱུན་མངོན་སུམ་དུ་བསྐུལ་བ་བཅས། མདོར་ན་རྩོད་དུས་འདིར་སངས་རྒྱས་སྐུ་དངོས་རིགས་འདུས་མཧཱ་གུ་རུ་ཉིད་བོད་ཡུལ་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དཔུང་དུ་སྡོམ་བརྩོན་རྒྱལ་པོའི་ཚུལ་དུ་བྱོན་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནས་སྐུ་རབས་རིམ་པར་བྱོན་པ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དྲུག་པ་༧ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ། ༧བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། བརྒྱད་པ་༧འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ། དགུ་པ་༧ལུང་རྟོགས

རྒྱ་མཚོ། བཅུ་པ་༸ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ། བཅུ་གཅིག་པ་༸མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། བཅུ་གཉིས་པ་༸འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་བཅས་ཀྱི་བར་དུ་ཐུགས་ཀྱི་གདུང་སོ་ཨོ་རྒྱན་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་དགྲ་ལྷ་འོད་ལྡན་དཀར་པོ་ལ་མཛད་དོ།།

རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཅུ་གསུམ་པ་༸ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་ནི། ངེས་པའི་དོན་དུ་ཨོ་རྒྱན་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ་དང་ཐ་མི་དད་པར། སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསླུ་མེད་རྡོ་རྗེའི་ལུང་གིས་ཡང་ཡང་བསྔགས་པ་མ་ཟད། སྤྲུལ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོས་ཀྱང་། རྐྱེཿ ཟབ་གསལ་ཡེ་ཤེས་བདེ་ཆེན་གཅིག །རབ་འབྱམས་རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་བརྩེའི་གར།། དབྱེར་མེད་སློབ་དཔོན་ཏག་པར་རྒྱལ།། ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་གི་སྣང་ངོར་ཡང་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། གངས་ལྗོངས་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་སྣང་བ་དཀར་པོ་མཐའ་དམག་གིས་ཡང་ཡང་གཅོས་པའི་གོང་ནོན་དུ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པར་མངའ་གསོལ་ཏེ། གྲགས་ལྡན་གླིང་པ་ཞེས་པའི་ངོ་མཚར་མཚན་གྱི་ཅོད་པན་དངོས་སུ་བསྐུལ་པའི་ཚུལ་སོགས་རྣམ་པར་ཐར་པ་མཐའ་ཡས་སོ།།

རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་༸ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ནི། ཀཿཐོག་རིག་འཛིན་ཚེ་དབང་ནོར་བུའི་གཏེར་ཆོས་སྒྲོལ་མ་དམར་མོའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། ད་ལྟ་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་མཐུསཿ འཕྲིན་ལས་བྱིན་རླབས་སྐྱུ་མའི་རང་འོད་ཅིགཿ མདོ་ཁམས་ཤར་ནས་ཕག་གམ་བྱི་མའི་ལོཿ རྒྱལ་ལམ་མཚོ་ཞེས་སྔི་དཀར་དོ་ཤལ་ཅནཿ སྙན་གྲགས་ལྡན་པ་མཐའ་ནས་དབུས་སུ་འབྱུངཿ བོད་ཡུལ་ཡོངས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་བྱེདཿ ཅེས་བསླུ་མེད་རྡོ་རྗེའི་ལུང་གིས་ཡང་ཡང་བསྔགས་པ་༸གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག །གངས་ཅན་ལྗོངས་གཅིག་ཕུག་ན་བཞུགས་དང་། གྲུབ་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་ཀ་ར་ཟུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རློས་གར་གཅིག་ཏུ་རྩེན་པའི་ངོ་མཚར་མཚན་དཔེའི་རང་གཟུགས་གསར་དུ་འཆར་ཞིང་། བོད་གངས་ཅན་པ་དང་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་དམིགས་བསལ་ལས་སློན་དང་། ཐ་སློབ་རྗེ་འབངས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་༸རྒྱལ་དབང་

སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་གཉིས་ནི། རིག་འཛིན་པདྨ་ཕྲིན་ལས་དང་། ཨོ་རྒྱན་གཏེར་བདག་གླིང་པ། གཏེར་བཏོན་ལས་རབ་གླིང་པ་བཅས་དང་ཕན་ཚུན་བླ་སློབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་ནས། རྗེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་དུ་རིག་འཛིན་གདུང་སྒྲུབ་དང་། འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་ཚེ་བདག །ཕུར་པ་ཡང་སྙིང་སྤུ་གྲི་སོགས་ལ་ཉམས་བཞེས་གནང་འགོ་ཚུགས་པ་དང་། ༸གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་ལས་ལྔ་པ་དང་བཅུ་གསུམ་པ་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་ཆེ་བར་བྱུང་ཡོད། དེར་བརྟེན་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་ནི། ༸གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་མཆོག་གིས་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། བོད་མིའི་བདེན་དོན་ལ་དཀའ་ཁག་ནམ་བྱུང་གསོལ་འདེབས་དང་གདུང་དབྱངས་བྱ་ཡུལ་གཅིག་པུ་དེ་ཆགས་ཡོད་ལ། ཆོས་སྐྱོང་རྡོ་རྗེ་དྲག་ལྡན་ཡང་དགོས་གལ་ནམ་ཆེ་ལ་མོ་ལུང་ཞུ་ཡུལ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་བཞིན་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་མཆོག་སྤུ་མོར་ཁམས་ནས་ལྷ་ལྡན་དུ་གནས་གཟིགས་ཕེབས་སྐབས། བོད་ཀྱི་བདེ་དོན་སླད་ལྷ་སའི་ཕྱོགས་བཞིར་གུ་རུ་སྣང་སྲིད་ཟིལ་གནོན་གྱི་སྐུ་བཞེངས་དགོས་ཚུལ་གསུངས་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་དེ་དུས་ཚད་ལྡན་མ་བྱུང་བར་ཐུགས་ཐམ་དང་སྦྲགས། རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་མ་ཐག་མཐའ་མཚམས་ཁག་བཞིར་གུ་རུ་སྣང་སྲིད་ཟིལ་གནོན་གྱི་སྐུ་བཞེངས་པ་དང་། བཞུགས་སྒར་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཡང་། གུ་རུ་སྣང་སྲིད་ཟིལ་གནོན་གྱི་སྐུ་ཆེ་ཞིང་སྤུས་ཚད་ལེགས་པ་ཞིག་བཞེངས་གནང་ཡོད། དུས་རྒྱུན་མགོན་པོ་གང་གིས་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་ཡང་། འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་། དག་སྣང་གསང་བ་རྒྱ་ཅན། ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལའི་སྒོམ་རིམ་རྣམས་གཙིགས་ཆེར་མཛད་བཞིན་ཡོད། ༸གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་མ་མང་ཆེ་བས་རྙིང་མའི་གཏེར་བཏོན་ཚད་ལྡན་དེ་འདྲ་རེ་བསྟེན་སྲོལ་ཡོད་པ་བཞིན། ད་རེས་༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་འདི་ཡི་གཏེར་སྟོན་དེ་ནི། ༸དིལ་མགོ་མཁྱེན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཡིན་པའི་རྟགས་དང་མཚན་མ་གསལ་པོར་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ང་རང་ཡང་ཁོང་གློ་ལ་བབས་པོ་ཞེ་དྲག་བྱུང་གསུངས་ཏེ་ཆོས་འབྲེལ་དང་པོར་ལས་རབ་གླིང་པའི་གཏེར་ཆོས་ཕུར་པ་དང་དེ་མིན་ཁ་ཤས་གསན་བཞེས་མཛད། དེ་རྗེས་༸གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འཇམ་དཔལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱི་འགྱུར་བཀའ་མ་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞི་ཁྲོའི་དབང་དང་། གསང་འགྲེལ་ཕྱོགས་

བཅུ་སྨུན་སེལ། སྤྱི་དོན་འོད་གསལ་སྙིང་པོ། གསང་བདག་དགོངས་རྒྱན། གསང་བདག་ཞལ་ལུང་། དྭགས་པོའི་ཐར་རྒྱན། དཀོན་མཆོག་འགྲེལ། སྙིང་ཐིག་རྩ་གསུམ་གྱི་དབང་ལུང་། སྤྱི་དོན་མཛོད་ཀྱི་ལྡེའུ་མིག །སོག་པོ་བསྟན་དར་གྱི་ཡོན་ཏན་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ། མན་ངག་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཁྲིད་ཡིག་ཡེ་ཤེས་བླ་མ་དང་། བསྐྱེད་པ་མ་ཧཱ་ཡོ་གའི་སྐོར། ལུང་ཨ་ནུ་ཡོ་གའི་སྐོར། མདོ་ཚོགས་ཆེན་འདུས་པ་སོགས་གསན་བཞེས་གནང་བ་དང་། ༸སྐྱབས་རྗེ་མཁྱེན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཀྱང་༸གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་མདུན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྒོམ་དང་། དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་བཅས་གསན་པར་མཛད།

དེ་བཞིན་འདིར་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པ་ས་འབྲུག་ལོའི་དབྱར་གཞུང་ཞིག་ཏུ་མཁན་པོ་རྣམ་གྲོལ་དང་གོས་རྩེ་སྤྲུལ་སྐུ་མདོ་སྔགས་སོགས་སློབ་བུ་སྟོང་ཕྲག་ལྷག་ཙམ་ལ་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་འཆད་སྐབས་སུ། གློ་བུར་དུ་༸མཁན་ཆེན་འཇིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་མཆོག་གི་ཐུགས་ལ་འདི་ལྟར་ཤར། ནམ་ཞིག་མཁའ་ལས་དབྱར་ཇ་སྒྲོག་པ་དང་།། ས་ལ་རྨ་བྱས་གློས་གར་བསྒྱུར་བའི་ཚེ།། འཕྲིན་བཟང་སྐྱེལ་བའི་ཚར་དུ་ཁྱོད་བྱུང་ནས།། དགེ་ལེགས་འདོད་རྒྱུའི་ལོ་འབྲས་འབྱུང་བར་ཤོག །ཅེས་པའི་ལུང་དོན་ལྟར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གྲོལ་ཚེ་རིང་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ལོག་ནས། དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་རུ་༸རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞལ་མཇལ་ཞུས་ཏེ། ༸མཁན་ཆེན་འཇིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་མཆོག་གི་ལྷུགས་རྩོམ་རྣམས་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་བས། ༸གོང་ས་མཆོག་གིས་དབུ་ཐོག་ཏུ་བཞག་སྟེ་ཚེ་འདིར་ཡུན་མི་རིང་བ་མཁན་ཆེན་མཆོག་དང་འཕྲད་པའི་ཐུགས་སྨོན་ཟབ་རྒྱས་གནང་། རྟེན་འབྲེལ་དེའི་དབང་གིས་༸གོང་ས་མཆོག་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོར་མངའ་གསོལ་བ་སོགས། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དགེ་ལེགས་དུ་མ་དབྱར་དུས་ཀྱི་མེ་ཏོག་བཞད་པ་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་མཁན་ཆེན་ཉིད་ཀྱིས་དོན་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ།། ༸སྐྱབས་རྗེ་ཞིང་གཤེགས་དམ་པ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་ལ། རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོའི་བླ་མ་གཏེར་སྟོན་བསོད་རྒྱལ་གྱི་ཡང་སྤྲུལ་འཇིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་ཟེར་བ་དེ་འཕགས་ཡུལ་འདིར་གདན་འདྲེན་ཐུབ་ན་བསྟན་འགྲོ་སྤྱི་ལ་ཕན་

ཐོགས་ཆེ་ཞིང་། སྔོས་ང་རང་གིས་ཀྱང་དབང་ཁྲིད་འགའ་ཞིག་ཞུ་དགོས་པར་འདུག །ཁྱེད་ནི་དད་གུས་ཆེ་ཞིང་དམ་ཚིག་གཙང་བ། མི་གཞི་བཟང་བ། བློས་ཐུབ་ཀྱི་གྲོགས་པོ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་མཐུན་རྐྱེན་དེ་ཁྱེད་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་ཞེས་གསུང་སྐབས། སྐྱབས་རྗེ་ཞིང་གཤེགས་དམ་པས་ང་རང་གི་ལུས་དང་སྲོག་གིས་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་ཞབས་ཕྱི་འགྲུབ་ཐུབ་ན་ཡོས་སྒྲུབ། འོ་ལགས་སོ་གསུངས། དེ་མ་ཐག་ཆ་དང་བང་ཆེན་བཙྫངས་ནས་མཁན་ཆེན་མཆོག་གི་དྲུང་དུ་འབྱོར་ཀྱང་། སློབ་ཚོགས་མང་བ། ཆོས་མཐུན་སོགས་ཀྱི་སྣང་ཁེལ་བས་ལམ་སེང་ཕེབས་མ་ཐུབ། དེ་ནས་ལྷགས་ཏྲ་གསར་ཆེས་ཀྱི་དུས་སུ་མཁན་པོ་རྣམ་གྲོལ་དང་། ཞབས་ཕྱི་བ་དངོས་གྲུབ་རྡོ་རྗེ་བཅས་བོད་ཡུལ་དུ་མངགས་གནང་མཛད་པ་ལྟར། དཀོན་མཆོག་གི་མཐུས་འགལ་རྐྱེན་སྤུ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་༸མཁན་ཆེན་དཔོན་སློབ་བརྒྱད་བཅལ་ཡུལ་དུ་བདེ་བར་སླེབས། དེ་ནས་མཁན་པོ་རྣམ་གྲོལ་ཉིད་༸གོང་ས་མཆོག་ལ་སྣན་སེང་ཞུ་ཆེད་རྫམ་ཤ་ལ་ཕྱིན་ཏེ། ༸གོང་ས་མཆོག་མཇལ་སྐབས་ཐོག་མེད་གཟིགས་པ་ཆེན་པོས་འདི་སྐད་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཏམ་སྙན་སྐྱེས་བཟང་པོ་ཕུལ་ཆེད་དུ་འབྱོར་བ་ཡིན་ནམ། བདག་གི་ཡུན་རིང་པོའི་རེ་འདོད་མཐར་ཐུག་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་ཡིན་ནམ། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་མགོ་ལ་ཕྱག་གིས་བྱིལ་བྱིལ་མཛད་ཅིང་དགྱེས་བཞིའི་གསུང་གླེང་མང་པོ་མཛད་མཐར་ཕྱིར་ཡོང་ །ཟླ་ལྔ་པའི་ཚེས་ཉེར་བཞི་ལ་༸མཁན་ཆེན་མཆོག་སྐུ་འཁོར་དང་བཅས་༸གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་གམ་དུ་འབྱོར། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠ ཟླ་༢ ཚེས་༡༨ གི་ཕྱི་དྲོར་མཁན་ཆེན་མཆོག་གི་སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་དག་སྣང་ཆོས་སྐོར་དཔལ་ཆེན་རྡོ་རྗེ་གཞོན་ནུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉེན་པོའི་སྨིན་གྲོལ་དབང་བསྐུར་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་གསན་ནས་ཆོས་འབྲེལ་གྱི་དབུ་འཛུགས། གཞན་ཡང་སྐྱབས་རྗེ་མཆོག་གི་དག་སྣང་ཆོས་སྐོར་འཇམ་དཔལ་ཞི་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་སྙན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་སངས་རྒྱས་ལག་གཏེར། ཆོས་རྗེ་དཔལ་སྤྲུལ་གྱི་ཚིགས་གསུམ་གནད་བརྡེག་སོགས་ལས་བརྩམས་ཏེ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་དཀའ་གནད་གཙོ་བོ་གྱུར་པའི་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་གི་གནད་གསང་དུ་མ་ཞིག་ལྷུག་སྟོལ་གྱི་གསུང་མཆིད་མཆོད་སྤྲིན་གྱི་ཚུལ་དུ། ཉིན་ཁ་ཤས་ལ་ཕེབས་བས་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐུགས་དགྱེས་ཚོར་ཆེན་པོར

གནང་། ༸མཁན་ཆེན་མཆོག་ནས་ཡང་ཡང་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་དག་སྣང་རྒྱ་ཅན་ཉེར་ལྔའི་སྙིང་པོ་ཐུགས་སྒྲུབ་ཡང་སྙིང་ཀུན་འདུས་དབང་ཆེན་ཟབ་མོ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པས། ༸མཁན་ཆེན་མཆོག་ནས་ཀྱང་ཚེ་གཅིག་གི་བསམ་དོན་གྲུབ་སོང་ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཞན་ཡང་སྐྱབས་རྗེ་ཞིང་གཤེགས་དམ་པ་༸གྲུབ་དབང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་མཆོག་ཁམས་ནས་དབུས་ལྷ་ལྡན་དུ་གནས་མཇལ་ཕེབས་ཏེ། ནོར་གླིང་པོ་བྲང་ཆེན་མོར་༸གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཞལ་མཇལ་བ་དང་ཟབ་མོ་ཚེ་ཡི་དབང་ཞུས། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དགུང་སྐག་དགོངས་གཞིའི་སྐབས། སྤྱི་འགྱུར་རྙིང་མའི་ཕྱོགས་ནས་སྐྱབས་རྗེ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་མཆོག་གིས་གསུང་ཆོག་དང་བསྟུན་ཚེ་རྫས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དང་མངའ་གསོལ་གྱི་རྫས་རྣམས་སྟོང་ཐུན་གྱི་བཤད་པ་དང་བཅས་འདེགས་འབུལ་ཞུས། དེ་རྗེས་༸གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པའི་མདུན་ནས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་ཆེན་གསན་གནང་མཛད།

དེ་བཞིན་༸སྐྱབས་རྗེ་འབྲུལ་ཞིག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་༸གོང་ས་མཆོག་གི་ཐུགས་བཞེད་བཞིན་དུ། སྒྲུབ་ཐབས་འདོད་འཇོའི་བུམ་བཟང་། དེ་ལ་མགོ་མཁྱེན་བརྩེའི་པདྨ་ཚེ་ཡི་སྙིང་ཐིག །སྨིན་གླིང་བདེ་གཤེགས་ཀུན་འདུས་ཀྱི་སྐོར། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་མཛོད་བདུན་བཤད་ལུང་ཆ་ཚང་། སྙིག་ཐིག་ཡ་བཞི། ངལ་གསོ་སྐོར་གསུམ་སོགས་འབུལ་གནང་མཛད་ཡོད། རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་༸གོང་ས་མཆོག་གི་མདུན་ནས་རྒྱུད་རྒྱལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་ཆེན་དང་། ཚེ་དབང་ཞུས་གནང་མཛད།

༸སྐྱབས་རྗེ་སྟག་ལུང་རྩེ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་བཞུགས་སྐར་ཇ་ས་ཕོ་བྲང་རྙིང་པར་ཞབས་སོར་འཁོད་དེ། ༸སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༥ ཟླ་༩ ཚེས་༢༣།༢༩།༢༥ ཉིན་གསུམ་རིང་། རྫོ་བྲག་ཆོག་གྲྭ་བཅུ་གྲངས་ཞིག་ནས་སྒྲུབ་བཤགས་སྟོན་སོང་ཐོག་བྱང་གཏེར་མདའ་དབང་རིན་ཆེན་འབར་བའི་བཀའ་དབང་འབུལ་གནང་མཛད་པ་དང་། རྫོ་བྲག་འདུས་སྤྱི་ནས་བརྟན་བཞུགས་སྟབས་བདེ་ཞིག་ཕུལ་གནང་མཛད་པས། ༸གོང་ས་མཆོག་གི་

ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱང་ལོ་འགོ་འདིར་རྡོ་རྗེ་བྲག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་བཏན་བཞུགས་ཚར་གཉིས་ཕུལ་གནང་མཛད་བྱུང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་གསུངས་གནང་མཛད་ཡོད་པས་མི་ཚད། རྡོ་བྲག་རིག་འཛིན་པདྨ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྐབས་ནས་༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་དང་ཐུན་མིན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྐོར་སོགས་གསུངས་ཏེ་ཐུགས་དགྱེས་ཚོར་ཆེན་པོར་གནང་བ་བཅས་སོ།།

༣༽ གཉིས་པ་སྔ་འགྱུར་བའི་བསྟན་པ་དང་དེ་འཛིན་ལ་བསྟགས་བརྗོད་དང་ཟབ་གསང་གསུང་གི་བདུད་རྩི་སྩོལ་རྩལ།

དེའང་དང་པོ་སྔ་འགྱུར་བའི་ཆོས་ལ་ཐུགས་གཅིགས་ཆེན་པོ་དང་དེའི་ཆེ་བ་བརྗོད་ཚུལ་ནི།

༧མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༣ བོད་ཟླ་༡ བོད་ཚེས་༡༨ ཉིན་ལ་བཞུགས་སྒར་རྣ་རམ་སའི་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་དུ། ཀུན་བཟང་བླ་མའི་ཞལ་ལུང་དང་། སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་བཅས་ཉིན་བཅུ་དྲུག་གི་རིང་ལ་བཀའ་ཁྲིད་བསྩལ་གནང་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༣ བོད་ཟླ་༡ བོད་ཚེས་༡༠ ཉིན་མཚོ་པདྨར་ཀུན་མཁྱེན་མི་ཕམ་པས་མཛད་པའི་ཚིག་བདུན་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལྷུགས་ཁྲིད་མཛད།

མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱིས། "རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ནི། རྒྱུ་མཚན་སོགས་ལ་མ་བརྟེན་པ་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་དང་འབྲེལ་ནས་རྣམ་རྟོག་དང་བྲལ་བའི་རིམ་པ་བསྐྱངས་པ་ཙམ་ལས་རྣལ་འབྱོར་པས་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་འཆར་ཐུབ་པ་བྱེད་པ་དེ་ཡིན། ཉམས་ལེན་འདི་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལའང་ཡོད།" ཞེས་དང་། ཡང་"ཁྱད་པར་ནི་རྫོགས་ཆེན་དུ་གཞིའི་སེམས་དེ་ངོ་འཕྲོད་པའི་ཉམས་ལེན་ཐོག་མར་བྱེད་སྐབས་དེ་ལྟར་འཇུག་ཤེས་དྲུག་བཀག་མི་དགོས་པར། རགས་པའི་ཤེས་པ་རང་སོར་བཞག་པའི་ངང་ནས་རྣལ་འབྱོར་པས་འོད་གསལ་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན།" ཞེས་དང་། ཡང་"དེར་ཟབ་དོན་གྱི་དྲི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་ཚོར་ནས་ངས་བཤད་པ་དེ་གཞི་མར་འཁྱེར་ནས་འདི་དང་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་གཞུང་འདི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ་ཡིན། རྡོ་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གསུང་རྩོམ་ཀློག་སྐབས་ཁོང་ནས་ངོས་ཀྱི་གོ་དོན་འདི་འགྲིགས་འདུག་ཅེས་མགོར་ཐུག་ཐུག་གནང་བ་ལྟ་བུའི་ངེས་

པ་རྙེད་ཅིང་། ངོས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་དེ་གཞི་རྩ་མེད་པ་ཞིག་མིན་པའི་ཡིད་ཆེས་སྐྱེར་བྱུང་ཡང་། ངས་ཐག་ཆོད་པའི་བཤད་པ་བྱེད་ཀྱི་མེད། དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་དགོས་པའི་ཚོད་དཔག་ཙམ་ཡིན། དབུ་མ་དང་། གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད། དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་བཅས་ལ་མཁས་པར་བྱས་ཏེ་རྗེ་གྲུབ་ཆེན་གྱི་སྤྱི་དོན་གསང་བའི་སྙིང་པོ་གཟིགས་དགོས་པ་ཡིན།” ཞེས་དང་། “འགྱུར་གསར་མ་པའི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་སྦྱངས་ཏེ་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བསྒྱུར་ཀློས་ཡང་ཀློས་བྱེད་མཁན་ཚོས་དེ་ཉམས་མྱོང་གི་ཐོག་ནས་ངོ་འཕྲོད་དགོས་པ་ལས་ངག་ནས་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ། མཚན་གཞི་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲིགས་ཤིང་ཉམས་མྱོང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་རྫོགས་ཆེན་གྱིས་ཕན་ཐོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེས་དེ་འདྲའི་གསལ་ཙམ་རིག་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོ་མ་དེར་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་ཐུབ།” ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གསང་འདུས་ལྟ་མཁན་ཞིག་གི་ངོས་ནས་སྙིང་མའི་རྫོགས་ཆེན་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་འོད་གསལ་སྐོར་ལྟ་ཐུབ་ཆེ་གོ་བ་ལ་ཕན་ནུབས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡང་ཡང་གསུངས་གནང་གི་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའི་ཟབ་ཆོས་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་ཐུགས་གཙིགས་ཆེན་པོ་དང་བསྔགས་བརྗོད་ཡང་ཡང་མཛད་གནང་ཡོད།

དེ་བཞིན་སྔ་འགྱུར་བའི་སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་ལ་བསྔགས་པའི་མེ་ཏོག་འཐོར་ཚུལ་ནི། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ། ༄གོང་ས་མཆོག་གིས། “དེར་བརྟེན་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མར་ཚ་བཞག་ན་སློབ་དཔོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དང་། ཚད་མའི་གཞུང་དེ་དག་གཙོ་བོ་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་ནས་མར་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན། དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་ཆགས་ཡོད།” ཅེས་གསུངས།

ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པ། ཡང་༄མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱིས། “ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པོར་བཤད་པ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་མཛོད་ནང་བཞིན་བོད་གཞུང་མེད་པའི་ཚུལ་དང་། ང་ཚོ་བོད་ལ་མཁས་པ་རྣམ་དཔྱོད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཅན་དེ་འདྲ་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་ཡང་རྩེ་སོགས་ལའང་འགྲན་ཐུབ་མཁན་དེ་འདྲ་བྱོན་སྦྱོང་རེད། དཔེར་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་ལྟ་བུར་མཆོན་ན། རྫོགས་ཆེན་གྱི་རྒྱུད་སྡེ་འབུམ་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིའི་དགོངས་དོན་དེ་ཚོ་སྡེ་གསུམ་དང་ཀློང་དགུའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་བསྡུས་ནས་དངོས་

གནས་དྲང་གནས་གཞན་ལ་མ་གྲགས་པ་དང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སུས་ཀྱང་སྔོན་ཆད་བཀྲལ་མ་སྐྱོང་བ་དེ་འདྲ་གསར་གཏོད་གནང་ནས་གསུང་གནང་མཁན་ཞིག་དང་། ཁོང་གི་ཐུགས་ཐོག་ལ་ཡང་ལུང་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་རེ་ཡོད་པས་སྐབས་དེ་དུས་བསམ་ཡས་ལུང་མང་བ་ཞེས་པའི་སྐད་གྲགས་ཀྱང་ཆགས་སྐྱོང་འདུག །"ཅེས་གསུངས་སོ།།

རྡོ་གྲུབ་བསྟན་པའི་ཉི་མ། དེ་བཞིན་དུ་"ངའི་འགྲེལ་བཤད་འདི་ནི་རྟོགས་པ་མཐར་སོན་པའི་རྙིང་མའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྡོ་གྲུབ་ཆེན་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་གསུང་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་ཡིན། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཁོང་ནི་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱི་རྣམ་སྤྲུལ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་དབང་པོའི་སློབ་མ་ཡིན་པ་མ་ཟད། ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་གི་ལྟ་བའི་འཛིན་ཚུལ་ཐད་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པའི་བླ་མ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། ཁོང་སྐུ་ན་ཆུང་དུས་ནས་དབུ་མ་དང་། ཕར་ཕྱིན། ཚད་མ། འགྱུར་གསར་མའི་དུས་འཁོར་དང་གསང་འདུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། དེ་བཞིན་རང་གི་ཉམས་བཞེས་རྒྱལ་འདོན་གནང་སའི་རྫོགས་ཆེན་བཅས་ཀྱི་གཞུང་ལ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན།" ཞེས་གསུངས་གནང་བ་དང་།

མཁན་ཆེན་འཇིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས། "མཁན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱིར་རྫོགས་ཆེན་གྱི་བླ་མ་རེད། དེ་དང་ཆབས་གཅིག་རིས་མེད་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཐུགས་སྣང་གནང་མཁན་གཅིག་ཆགས་ཡོད། ལྷག་པར་ཁོང་གི་རྗེས་ཤུལ་མཁན་པོ་མང་པོ་གཅིག་གིས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་འཚམས་པའི་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་ཆོས་དེ་འདྲའང་གནང་གི་ཡོད་པའི་སྐད་ཆ་འདུག །ངོས་རང་རྒྱ་རིགས་ཁག་གཅིག་དང་ཐུག་སྐབས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཞིང་གཤེགས་ཀྱི་གདན་ས་ནས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ཁྲིད་ཚུལ་ཟེར་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག །བྱས་ཙང་རིས་མེད་ཀྱིས་གང་ལ་གང་འདོད་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། དཔེ་ཡག་པོ་རེད།" ཅེས་གསུངས་པ་དང་།

གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ། "སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ། ཡང་སྙིགས་དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ། སྐབས་སུ་བབ་པ་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའི་ཆོས་བརྒྱུད་དེ་རྣམས་ཕྱུར་བ་གྲུ་འདེགས་ཡོང་བ་ལ་དངོས་གནས་མཛད་རྗེས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་རེད། དེ་འདྲ་བསམ་མནོ་གཏོང་དུས་པད་ནོར་

རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་གཟུགས་ཆུང་ཆུང་འཕྲོག་འཕྲོག་བྱེད་མཁན་དེས་དངོས་གནས་བསྟན་པ་ལ་ཞབས་
རྗེས་ རླབས་པོ་ཆེ་བསྒྲུབས་གནང་སོང་བསམ་པ་རྟག་པར་དྲན་གྱི་ཡོད།” ཅེས་གསུངས་པ་དང་།

སྟག་ལུང་རྩེ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ། “རྡོ་རྗེ་བྲག་གི་སྟག་ལུང་རྩེ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་གཤེགས་ནས་ཉིན་
གསུམ་ཙམ་ཕྱིན་པ་རེད། ཁོང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་༸རྒྱལ་དབང་ལྔ་པའི་སྐབས་ནས་རྡོ་རྗེ་བྲག་གི་
རིག་འཛིན་པདྨ་འཕྲིན་ལས་དང་། སྨིན་གྲོལ་གླིང་གི་གཏེར་བདག་གླིང་པ། ༸གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་
པོས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལུང་ཟབ་གྱིས་གསང་བ་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཆོས་བདག་ཆགས་ཡོད་པ་མ་ཟད།
གཏེར་བདག་གླིང་པ་དང་ཕན་ཚུན་བླ་སློབ་གནང་ཞིང་ཐུན་མོང་མིན་པ་དེ་འདྲ་རེད། རྡོ་རྗེ་བྲག་གི་
རྩེ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་ཡིན། བར་སྐབས་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའི་དབུ་ཁྲིད་གནང་བ་རེད། བླ་
མ་ཞེ་དྲགས་ཡག་པོ་ཡིན། ད་ཆ་ཁོང་སྐུ་དན་ལས་འདས་པ་རེད། དེ་ནས་ཁ་སང་མྱུར་བྱོན་གསོལ་
འདེབས་འབྲི་རོགས་བྱོས། ཞེས་ལམ་སེང་སྐུལ་མ་བྱས་བྱུང་། ངོས་ཀྱིས་དགའ་བཞིན་སྤྲོ་བཞིན་
དུ་མྱུར་བྱོན་གསོལ་འདེབས་བྲིས་པ་ཡིན། ཚང་མས་ཡང་སྲིད་ཡག་པོ་ཞིག་ཕེབས་རྒྱུར་ཐུགས་
སྨོན་གནང་རོགས་གནང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།” ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་སྔ་འགྱུར་བའི་སྐྱེས་ཆེན་
རྣམས་ལ་ཐུགས་དགྱེས་བརྩེ་ཆེན་པོས་བསྐྱོད་པའི་དབུགས་དབྱུང་མཛད་པ་ནི་བགྲང་གིས་མི་ལང་ངོ་།།

**སྔ་འགྱུར་བའི་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་ཆིབས་བསྒྱུར་དང་བཀའ་ཆོས་གནང་བའི་སྐོར་ནི། རྣམ་
གྲོལ་གླིང་།** སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་ཐེག་མཆོག་རྣམ་གྲོལ་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གླིང་དུ། ༸གོང་ས་
༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་སྟེ། རྣམ་གླིང་གསེར་གྱི་ལྷ་ཁང་
སྒོ་འབྱེད་མཛད་རྗེས། ༸གོང་ས་ལྔ་པའི་དག་སྣང་གསང་བ་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཆོས་སྐོར་དཔལ་ཆེན་རྡོ་
རྗེ་གཞོན་ནུའི་བཀའ་དབང་ཟབ་རྒྱས་བསྩལ་གནང་མཛད་ཅིང་། བསླབ་པ་མཐར་སོན་པ་རྣམས་
ལ་ཕྱག་ཁྱེར་ཡང་བསྩལ། སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་བསླབ་པ་མཐར་སོན་གྱི་མཛད་སྒོ་ཐེངས་
དྲུག་པའི་སྐབས་སུ། ༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཞབས་སོར་འཁོད་དེ། མགོན་པོ་
གང་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་སློབ་བསྩལ་དོན། “བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་
མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་ཕྱིན་ཚར་བ་རེད། ཡིན་ནའང་དེ་དག་གི་མཛད་རྗེས་དེ་

མི་རབས་ནས་མི་རབས་མཐུད་ནས་འཛིན་པ་དང་གཅིག་པ་རེད། འདི་གར་ཆ་བཞག་ན་བད་ནོར་རིན་པོ་ཆེ་དགོངས་པ་རྫོགས་ཚར་བ་རེད། རེད་དེ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་ཐུགས་རེ་ག་རེ་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་ཁྱེད་རང་ཚོས་ཧུར་ཐག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཡོད། ཞེ་དྲགས་ཡག་པོ་རེད། འདིར་གཙུག་ལག་ཁང་འདིའི་ནང་ལ་དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཚང་མ་རབ་བྱུང་དུར་སྨིག་སེར་ཆིལ་ལེར་བཞུགས་པ་དེ་དཔེ་དགའ་པོ་བྱུང་། ཞེ་དྲགས་ཡག་པོ་རེད། བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་ཉིད་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། ཞི་ས་མ་ཞུས་ན་རབ་བྱུང་གི་རྟེན་གྱི་ཐོག་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་པར་མཛད་པ་དང་། ཆོས་འཁོར་བསྐོར་གནང་མཛད་པ་དེ་འདྲ་རེད།" ཅེས་སོགས་གསུངས། སྤྱི་ལོ་༢༠༡༣ ཟླ་བ་༧ ཚེས་༡༡ ཉིན་ལ་༧མགོན་པོ་གང་ཉིད་འདི་ག་ཟེག་མཆོག་རྣམ་གྲོལ་གླིང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་བསྐྱངས་པ་དང་། རྣམ་གླིང་གསེར་གྱི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་གི་གསེར་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེར་ཞབས་སོར་བདེ་བར་འཁོད་མཚམས། མགོན་པོ་གང་ཉིད་ལ་མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་འདེགས་འབུལ་ཞུས་པ་དང་འབྲེལ། ༧གོང་ས་མཆོག་གིས་རྣམ་གླིང་འདུས་སྤྱི་ཡོངས་ལ་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་ཟབ་མོས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱལ། དེའི་རྗེས་བཤད་གྲྭའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཡང་སྟེང་རྒྱལ་བའི་གཟིམས་ཁང་དུ་རྣམ་གྲོལ་གླིང་གི་དགེ་འདུན་པ་དང་། སེ་ར་བྱེས་སྨད་གཉིས་ཀྱི་དགེ་འདུན་པ་བཅས་ཁྲིན་དགེ་འདུན་པ་བདུན་ཅུ་ལྷག་ལ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བསྐྱལ། དེའི་སྐབས་ཞག་པོ་གཅིག་འདི་གར་བཞུགས་གནང་མཛད་ཡོད། གཞན་ཡང་༧གོང་ས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་མཆོག་གིས་ཚད་མ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པར་འཆད་ཉན་དགོས་པའི་བཀའ་ཕེབས་དོན་ལྡན། འདི་ག་སྡེ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྔགས་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་གླིང་གི་རྒྱུན་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༣ ལོར་རྩ་བའི་སློབ་ཚན་དུ་འཛུགས་གནང་མཛད་ཅིང་། སྤྱི་ལོ་༢༠༡༨ ནས་དབུ་བཙུགས་ཏེ་ཚད་མ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པའི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་བཞིན་པའོ།།

རྡོ་རྗེ་བྲག་དགོན་པ། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༢ སྤྱི་ཟླ་༤ ཚེས་༤ དང་། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཆུ་སྤྲེལ་བོད་ཟླ་༣ པའི་ཚེས་༣ ཉིན་༧སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ཞབས་པད་བཀོད་དེ། སྡེ་འགྱུར་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ཐུབ་

བསྟན་རྡོ་རྗེ་བྲག་ཨེ་ཝཾ་ལྕོག་སྒར་གྱི་སློ་འབྱེད་རབ་གནས་དང་། རིག་འཛིན་གདུང་སྒྲུབ་ཀྱི་དབང་བཅས་བཀའ་དྲིན་དུ་བསྩལ།

སྨིན་གྲོལ་གླིང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ ཟླ་བ་༨ ཚེས་༢༩ ཉིན་དུས་ཚེས་དགེ་བར་སྔ་འགྱུར་མདོ་སློབ་མདོ་རྒྱུད་ལེགས་བཤད་གླིང་འདི་གསར་དུ་ཕྱག་བཏབ་ཅིང་། སྐབས་དེ་དུས་སུ་རྒྱལ་ཀུན་སྙིང་རྗེའི་རང་མདངས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་༧གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་མཆོག་འདི་གར་ཞབས་སོར་འཁོད་ནས་རྨང་རྡོ་བཙུགས་ཏེ་རྒྱལ་བསྟན་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་ཐུགས་སྨོན་ཟབ་རྒྱས་མཛད་གནང་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༢ ལོར་༧སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སླར་ཡང་ཞབས་སོར་འཁོད་ཅིང་སྒྲུ་འཕྲུལ་གསང་སྙིང་གི་འགྲེལ་པ་ཕྱོགས་བཅུ་མུན་སེལ་གྱི་ལུགས་ཁྲིད་གནང་སྐྱེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབུ་འབྱེད་མཛད། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༢ ཟླ་བ་༡༠ པའི་༡༥ ཉིན་༧སྐྱབས་མགོན་༧རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་འདི་ག་སྨིན་གྲོལ་གླིང་གི་ལྷ་བབས་མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོའི་དབུ་འབྱེད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཛད་སྒོ་ལ་སླར་ཡང་ཆིབས་བསྒྱུར་བསྐྱངས་ཤིང་། དེའི་སྐབས་སུ་བཀའ་སློབ་བསྩལ་དོན་ནི། “ང་ཚོ་སྟོན་པའི་རྗེས་འཇུག་ཚོ་གཞན་འཕྲང་ཅན་གྱི་དུས་ཚོད་འདིར་ཐོས་བསམ་གྱི་སློབ་སྦྱོང་མེད་ན་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་ཉམས་འགྲོ་བ་ཉག་གཅིག་ཡིན་པས་ན། རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ། ནཱ་ལེནྡྲའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་འགྱུར་རྣམས། སློབ་དེབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དམིགས་ཏེ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པ་ལས། བཀའ་བསྟན་རྣམས་མཆོད་ཁང་གི་ཕྱག་ཏུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཏེ་མཆོད་འབུལ་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་མི་ཐུབ་པ་ཐག་ཆོད་ཆར་བ་རེད།” ཅེས་གསུངས།

རྫོགས་ཆེན་དགོན། རྫོགས་ཆེན་བྱེས་ཀྱི་གདན་ས་ཡང་༧རྒྱལ་དབང་མཆོག་གིས་ཀོ་ལི་ཀླལ་གྱི་ས་ཆ་རྟེ་ཕུད་གནང་ནས་དགོན་འདི་བྱེས་ཀྱི་རྫོགས་ཆེན་པའི་གདན་ས་དང་། རྫོགས་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མ་འོངས་པར་སྔ་འགྱུར་བསྟན་པའི་བདག་པོ་རུ་འགྱུར་དགོས་ཚུལ་གྱི་བཀའ་སློབ་ཡང་ཡང་གནང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༢ ལོར་རྫོགས་ཆེན་དགོན་པ་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོ་ལ་༧གོང་ས་མཆོག་ཆེད་དུ་ཕེབས་གནང་ཞིང་། གསང་བ་རྒྱ་ཅན་ཉེར་ལྔའི་དབང་ཁྲིད་ཆ་ཚང་གསུངས། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༢

ལོར་རྫོགས་ཆེན་དགོན་ཕྱག་བཏབ་ནས་ལོ་འཁོར་བཅུ་ལོན་སྐབས་ཀྱི་མཛད་སྒོར་ལ་སླར་ཡང་ཕེབས་ཏེ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ། བསམ་གཏན་ངལ་གསོ། སྒྱུ་མ་ངལ་གསོ་སྟེ་ངལ་གསོ་སྐོར་གསུམ་གསུངས། དེ་བཞིན་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༠ ལོར་ཀོ་ལི་ཐལ་མི་མང་ནས་གསོལ་འདེབས་ཞུས་ཏེ་ཕེབས་སྐབས་སུ་ཡང་རྫོགས་ཆེན་རྒྱལ་བའི་གཟིམ་ཁང་ནང་དུ་བཞུགས་པ་བཅས་སོ།།

འཆི་མེད་དགའ་ཚལ་གླིང་། སྔ་རྗེ་ཁམས་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེས་གསོལ་འདེབས་ཞུས་པ་བཞིན། སྤྱི་ལོ་༢༠༡༢ ཟླ་བ་༩ ཚེས་༩ ཉིན་༧སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བཞུགས་སྒར་ཧྲ་ས་ནོར་བུ་གླིང་གའི་ཉེ་འགྲམ་དུ་ཡོད་པའི་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་པ་འཆི་མེད་དགའ་ཚལ་གླིང་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་དེ་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐུལ་ཡོད་པ་རེད།

རི་མགོ་དགོན། སྦྱིར་དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འཁོར་གླིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་མཐའ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོའི་སྐབས། ༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་༧རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་ཆིབས་བསྒྱུར་བསྐྱངས་ནས་ཉིན་གསུམ་རིང་བཞུགས་གནང་མཛད་ཡོད་ཅིང་། སླར་ཡང་མགོན་པོ་གང་ཉིད་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༢ ཟླ་བ་༩ ཚེས་༣ ཉིན་སྔ་འགྱུར་དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འཁོར་གླིང་གི་ཡན་ལག་མཚོ་པདྨའི་ཟངས་མདོག་དཔལ་རིའི་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོར་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་ཏེ་དབུ་འབྱེད་རབ་གནས་ཀྱི་མེ་ཏོག་འཐོར། དེའི་སྐབས་བསྐུལ་པའི་བཀའ་སློབ་སྙིང་བསྡུས་ནི། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ།། སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་བྲངས་ཏེ་བསྟན་པ་ངོ་སྤྲོད་དང་། ཆོས་ལུགས་འཆམ་མཐུན། རང་གཞུང་ཙམ་མིན་པར་རིས་མེད་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་བཞེད་གཞུང་བལྟ་རྒྱུ་གལ་ཆེ་ཚུལ་སོགས་གསུངས་སོ།།

ཀ་སྨུག་ཟངས་མདོག་དཔལ་རི། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༨ པར་ཀ་སྨུག་ཟངས་མདོག་དཔལ་རི་བཞེངས་པའི་ས་གཞི་བྱིན་རླབས་མཛད་ཅིང་། ནང་རྟེན་དུ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་བསྐུལ་གནང་མཛད། སྤྱི་ལོ་༡༩༦༠ རེ་གྲངས་ནང་༧གོང་ས་མཆོག་ནས་དགོན་འདིར་ཕྱག་ཕྱིས་ཕེབས་པའི་ནང་། བྱེས་ཀྱི་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའི་དགོན་པ་སྔ་ཤོས་ཡིན་པས་སྔ་འགྱུར་བའི་ལྷ་གྲུབ་སྒྲུང་རྒྱུ་ཡོད་

པའི་རྙིང་མའི་མ་དགོན་ཞིག་དང་། རྙིང་མའི་བསྟི་གནས་ཤིག་ཏུ་ཆགས་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་ཡོད། སླར་ཡང་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༠ ལོར་འདི་གར་ཞབས་སོར་འཁོད་དེ། དགོན་པ་འདི་བྱེས་ཀྱི་རྙིང་མའི་དགོན་སྡེ་སྔ་ཤོས་དང་རྒྱ་ཆེ་ཤོས་ཆགས་ཡོད་ཚུལ་སོགས་གསུངས་གནང་སྟེ་ཐུགས་དགྱེས་ཚོར་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད།

རི་དགོན་ཐུབ་བསྟན་སྨིན་གྲོལ་གླིང་། རི་དགོན་ཐུབ་བསྟན་སྨིན་གྲོལ་གླིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་སྒོ་འབྱེད་མཛད་སྒོར་྅གོང་ས་མཆོག་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་ཞིང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་འབྱེད་ཀྱི་དར་ཚོན་གཅོད་འབྲེག་གནང་མཚམས་བཞུགས་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེར་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེའི་སྐབས་སྤྱི་ནོར་྅གོང་ས་྅སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བཀའ་སློབ་བསྩལ་པའི་སྙིང་དོན། "ཐོག་མར་ཨོ་རི་ས་གཞིས་ཆགས་སུ་སྐྱབས་རྗེ་བདུད་འཇོམས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མ་བའི་ཆོས་སྡེ་ཞིག་གསར་འཛུགས་གནང་བ་རེད། དེའི་རྗེས་སུ་ཨ་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ཏ་ཙང་ཡག་པོ་ཞིག་རེད། རྟོགས་ཆེན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཡོད་པ་དང་། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བཙོས་མིན་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། ཁོང་གིས་ཀྱང་དགོན་པ་ཞིག་བཙུགས་པ་རེད། ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གདུང་སྲས་འཇིགས་མེད་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་དགོན་པ་གསར་བཞེངས་གནང་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། གཞིས་ཆགས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཐུགས་ཁུར་བླ་མེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་རོགས་རམ་གནང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།" ཞེས་སོགས་གསུངས།

ཤུག་གསེབ་ཨ་ཅི་རྒྱན་རྫོང་། སྤྱི་ལོ་༢༠༡༠ ཟླ་བ་༡༢ ཚེས་༨ ཉིན་྅སྤྱི་ནོར་྅གོང་ས་྅སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག །བཞུགས་སྒར་རྡ་སའི་ཉེ་འགྲམ་སྟེ་ཏ་རེ་ཡ་ལ་ཞེས་པའི་རྒྱ་གར་གྲོང་གསེབ་ཏུ། སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའི་བཙུན་དགོན་ཤུག་གསེབ་ཨ་ཅི་རྒྱན་རྫོང་གི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཅས་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་མཛད་སྒོར་ཆིབས་བསྒྱུར་བསྐྱངས་ཤིང་། ྅མགོན་པོ་གང་གིས་ཚིག་བདུན་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ལུགས་ལུང་དང་། ཆོས་འབྲེལ་བསྩལ་གནང་རྗེས། བཙུན་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འབྱེར་བཀའ་དྲིན་བསྩལ་གནང་མཛད། སྐབས་དེར་བཀའ་སློབ་བསྩལ་དོན་ནི། "བྱེས་ལ་ཤུག་གསེབ་དགོན་གསར་བཞེངས་གྲུབ་ནས་གཙོ་བོ་བསླབ་པ་སློབ་གཉེར་དང་། དེ་བཞིན་བཙོམ་ལྡན་འདས་

ཉིད་ཀྱིས་ཐོས་པའི་རྗེས་འཇུག་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོ་བྱེད་གསུངས་པ་ལྟར། ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་དེ་དག་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་མཁན་ཁྱེད་རང་ཚོ་མང་པོ་ཞིག་ཐོན་འདུག་པས། ཚང་མར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེར་རྒྱུ་ཡིན། ལོ་ཡུན་དེའི་རིང་ལ་ཐུགས་འཁུར་བསྐྱེད་དེ་ཕྱག་ལས་གནང་མཁན་ཚང་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེར་རྒྱུ་ཡིན། དེའི་ནང་ནས་མང་པོ་ཞིག་ལྷ་ལམ་དུ་ཕྱིན་ཟིན་པ་ཡོད་ཀྱི་རེད། དེ་ཚོར་རྗེས་དྲན་བྱ་རྒྱུ་དང་། ད་ལྟ་དབེ་ཁྲིད་གནང་མཁན་དང་སློབ་གཉེར་རྒྱག་མཁན་ཚོ་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉག་ཕྲ་བོའི་དུས་སྐབས་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཁྱེད་རང་ཚོས་བསྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་བསྒྲུབ་རྒྱུའི་འདུན་པ་ཆེས་ཆེར་བསྐྱེད་དེ། ད་དུང་ཡིན་ནའང་ཧུར་ཐག་བྱེད་རོགས་ཞེས་ཞེར་རྒྱུ་ཡིན།” ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཞན་ཡང་༧གོང་ས་མཆོག་བྱེས་ཀྱི་སྙིང་མའི་དགོན་སྡེ་ཟ་ཧོར་གནས་ཆེན་མཚོ་པདྨ་ཨོ་རྒྱན་ཧེ་རུ་ཀའི་ཕོ་བྲང་སོགས་ལ་ཐེངས་མང་ཞབས་སོར་འཁོད་པ་དང་། བཀའ་ཆོས་གནང་བ། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་ཁྲིར་བསྐུལ་བ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་བཀའ་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་རྣམས་ནི་དུས་ཚོད་ཀྱི་རྐྱེན་པས་རྒྱས་པར་འགོད་ཐབས་བྲལ།

༣༽ ༧མགོན་པོ་གང་གིས་ལམ་སྟོན་ལྟར་བསྐྱོད་པས་ད་ཆ་སྟ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཕྱི་ནང་གི་ དཔལ་ཡོན་གཉིས་ཀར་རབ་རྐང་ཚུགས་པར་བྱུང་ཡོད་ཚུལ།

༧མགོན་པོ་གང་ནས་ང་ཚོ་འགྲོ་བ་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་གཅིག་གྱུར་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལུགས་པ་ཞིག་གི་ངོས་ནས་ཆོས་ལུགས་ཚང་མ་ལ་གུས་བཀུར་བྱེད་དགོས་པ། ནང་པ་ཞིག་གི་ངོས་ནས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་རིག་གནས་ཀྱི་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་ནང་པ་བྱེད་དགོས་པ། གྲྭ་པ་ཞིག་གི་ངོས་ནས་རབ་བྱུང་ན་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་གོ་བ་ཡོད་པ། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ན་ཡང་སོ་སོའི་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་ལ་གོ་བ་ཡོད་པ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་པ་དེ་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་དགོས་ཚུལ་ཞི་བསིལ་གསུང་གི་བདུད་རྩི་ཡང་ཡང་ཕེབས་པར་བརྟེན། རིགས་རུས་དང་། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དབྱེ་མཚམས་མེད་པ་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྲུ་གང་སར་ང་ཚོ་འགྲོ་བ་ཚང་མར་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་གསར་པ་བསྐྲུན་ཏེ་བྱམས་བརྩེའི་འཛུམ་གྱིས་

ཁེངས་པ་ཞིག་གནང་ཡོད། ཆོས་ལུགས་རྣམས་ཕན་ཚུན་ལྷ་གྲུབ་མི་འདྲ་བའི་ཆ་ཕྲན་བུ་རེ་ཡོད་ན་ཡང་། ཐམས་ཅད་དམིགས་ཡུལ་དང་ཕན་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ཕན་ཚུན་གུས་བརྩིའི་ངང་གནས་པར་བྱུང་ཡོད། ནང་པའི་ཆོས་བྱེད་པ་ཡང་ལུང་ཙམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་མཆི་བར་དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་ལམ་ནས་སྟོན་དང་བསྟན་པ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་མཛད་གནང་ཡོད། དགེ་འདུན་པ་རྣམས་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་དང་། མ་མཐའ་ཡང་སོ་སོས་གང་ཉམས་སུ་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཤེས་པ་དང་། སྤྱང་གློག་གི་བྱ་བས་དུས་འདའ་མཁན་མ་བྱས་ཆེ་གྲ་པ་བྱས་ནས་གོ་ཆོད་མེད་པར་ཤེས་མཁན་ཞིག་བཟོས་གནང་ཡོད། སྐུ་ཉིད་ཀྱི་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཚམས་ལས་བརྒལ་བའི་འཇིག་རྟེན་ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། ནང་པའི་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་འབྲས་རྣམས་སྤྱོང་བ་དང་སྦྱར་ཏེ། ཁམས་དབང་དང་འཚམས་པ་བསྟན་པར་མཛད་པས། ནང་པ་ཙམ་མ་ཟད་འཛམ་གླིང་ནང་མི་མང་པོའི་ཡིད་དབང་མེད་དུ་འཕྲོག་བཞིན་ཡོད་སྐབས། དེས་ཆོས་ལུགས་སྤྱི་ཡི་མཚན་སྙན་དང་ཆེ་མཐོང་མཁའ་དབྱིངས་སུ་བཏེགས་གནང་མཛད་ཡོད། སྤྱི་འགྱུར་བར་མཚོན་ན་བར་ལམ་ཞིག་ལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཆེ་མཐོང་དང་། གུས་བརྩི། དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་བབ་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ཧ་ཅང་ཉག་ཕྲ་བའི་སྐབས། ༄ གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་བཅུ་བཞི་པས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་གཞི་བཅོལ་ཏེ། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་ནང་པའི་ཡུལ་གྲུ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཐིག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐུགས་དང་བཅས་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ། གཙོ་བོ་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་དང་སྤྱི་འགྱུར་གྱི་ལོ་ཙཱའི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་པ་ཕྱི་ནང་ཡུལ་གྲུ་གང་སར་ངོ་སྤྲོད་གསལ་པོ་གནང་བར་བརྗེད། བོད་ཙམ་མ་ཟད་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་གང་སར་གསང་ཆེན་སྔ་འགྱུར་བའི་བསྟན་པ་དང་དེ་འཛིན་གྱི་མཚན་སྙན་སྔར་ལྷག་གང་སར་ཁྱབ་ཐུབ་པར་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེས་སྔ་འགྱུར་བའི་བསྟན་པ་གནས་པ་དང་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་ཕན་ཐུས་ངེས་ཅན་ཐོན་ཡོད་པ་ཀུན་གྱི་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་ཡོད། གཞན་ཡང་མགོན་པོ་གང་གིས་བསྟན་པ་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་དགོས་ཚུལ་ཡང་ཡང་བཀའ་སློབ་ཕེབས་པར་བརྗེད། དེང་སང་སྔ་འགྱུར་བའི་དགོན་སྡེ་ཕལ་

ཆེར་ནང་བཤད་གྲྭ། སྒྲུབ་གྲྭ། སློབ་གྲྭ་གསུམ་ཆ་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ལོ་རེ་བཞིན་མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན། བླ་མ། མཐར་ཕྱིན་སློབ་མ་བཅས་ཐོན་ཏེ་རང་དགོན་དང་ཕྱོགས་སོ་སོར་དགེ་རྒན་གནང་བ་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་རེ་འདུན་བསྐངས་པ། སྲུ་མཐུད་སློབ་གཉེར་གནང་བ་སོགས་མདོར་ན་རང་ནུས་གང་ཡོད་ཀྱིས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་དུས་འདད་བཞིན་བཞུགས་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་བརྒྱུད་སོ་སོས་དབུ་འཛིན་བསྐོས་གནང་ལྟར་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའི་དབུ་འཛིན་དང་པོ་༄སྐྱབས་རྗེ་བདུད་འཇོམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ༄དིལ་མགོ་མཁྱེན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེ། ༄གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ། ༄སྨིན་གླིང་ཁྲི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ། ༄འབྲུལ་ཞིག་རིན་པོ་ཆེ། ༄སྟག་ལུང་རྩེ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་རིམ་པས་སྔ་འགྱུར་བའི་དབུ་འཛིན་ལ་ཕེབས་ཐུབ་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༨༣ ཟླ་བ་༡༡ པའི་ཚེས་༩ ནས་བཟུང་ཉིན་ལྔའི་རིང་རིས་མེད་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་ཆོས་ཚོགས་ཐེངས་དང་པོ་དབུ་བཙུགས་པ་ནས་དུས་ད་ལྟའི་བར་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་༄གོང་ས་མཆོག་གིས་ལམ་སྟོན་འོག་བླ་ཆེན་ཁག་ལྷན་དུ་འཛོམས་ཏེ་སྤྱིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བྱེ་བྲག་ཆོས་བརྒྱུད་རང་རང་གི་ཐུན་མིན་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐོར་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གནང་ཚུལ་གྱི་ཐད་གོ་བསྡུར་ལྷུག་པོར་གནང་བའི་སྙིང་དོན་ལག་བསྟར་གནང་དང་གནང་མུས་བཞེན། རང་རང་གི་ཐུན་མིན་གྱི་ཉམས་ལེན་སྔར་ལས་ལྷག་པའི་དར་རྒྱས་བྱུང་བ་དང་། ཆོས་བརྒྱུད་ཕན་ཚུན་བར་ཐུགས་མཐུན་ཁྲིམས་གཙང་བྱུང་བ་ཡང་༄གོང་ས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་གང་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་བཀའ་དྲིན་ཉག་གཅིག་གོ།། ༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའི་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་མགོན་དུ་ཐེངས་མང་ཞབས་སོར་འཁོད་པ་མ་ཟད། སྐབས་དེར་དགེ་འདུན་པ་དང་། བཙུན་མ། སྔགས་པ་ཁག་སོ་སོར་འཚོག་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་ཕེབས་པར་བརྟེན། དེའི་ཕྱི་ལོ་ནས་བཀའ་བཞིན་ལེགས་བཙོས་གནང་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་པར་རྙིང་མའི་བཤད་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་གཞུང་ལུགས་སྐྱོང་བར་རིགས་ལམ་ཤེས་རྒྱུར་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་ཡིན་ཚུལ་ཡང་ཡང་བཀའ་སློབ་གསུངས་གནང་བར་བརྟེན། ད་ཆར་རིགས་ལམ་འཛིན་གྲྭ་ཟུར་འཛུགས་གནང་སྟེ་རིགས་ལམ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཕྱིར་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒྱ་བརྟོན་བཞིན་ཡོད་པ་བཅས། དེང་སྐབས་སྔ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཕྱི་ནང་གཉིས་

ཀའི་དཔལ་ཡོན་ལོ་རེ་བཞིན་ཡར་རྒྱས་དང་གོང་འཕེལ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་གཤིས། དེ་དག་ཀྱང་མགོན་པོ་གང་གི་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་སོ།།

གོང་དུ་ཇི་ཙམ་སྨྲས་པ་དག་གི་གཞིའམ་ཁུངས་བཙལ་ས་གཙོ་བོ་ནི།

༡༽ «མདོ་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ།»
༢༽ «སྤྱི་འགྱུར་འོད་གསལ།»
༣༽ «ནང་པའི་ལྟ་སྤྱོད་ཀུན་བཏུས།»
༤༽ «བདུད་འཇོམས་ཆོས་འབྱུང་»བཅས་ཡིན།

༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་ཆོས་བརྒྱུད་རྫོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་གྱི་དགོངས་གཞི།

མཁན་པོ་སྨྲན་ཡངས་རྒྱ་མཚོ།
སྒྲོལ་མ་པོ་བྲང་།

དེ་ཡང་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཁོག་ཡོད་པའི་སྐྱེས་སྦྱངས་ཤེས་རབ་དང་བབ་བརླིང་བརྟན་གསུམ་གྱི་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པའི་ཁར། སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་སེམས་ཚོར་ཙམ་ཡང་མ་ཐོབ་པའི་གླད་སྟོང་བདག་གིས་གོ་རིམ་དང་བྲོ་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་རྩོམ་ཤོག་འདི་འབྲི་ལ་ཆས། ཆ་འཕྲིན་གྱི་དུས་རབས་འདིར་མིག་གིས་འཛམ་གླིང་ལ་བལྟ་རྒྱུ་དང་། རྣ་བས་གསར་འགྱུར་ཉན་གྱིན་ངག་ནས་ཆིག་སྒྲིལ་དང་། བཟོད་བསྲན། མཐུན་སྒྲིལ། བྱམས་བརྩེ་ཞེས་གདེང་ཚོད་མེད་པའི་ཁ་པོ་འདོན་མཁན་ཡོད་མོད། དོན་གྱི་ཁོར་ཡུག་ལ་གཡོ་འགྱུལ་མཛད་ཐུབ་མཁན་ནི་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་བླ་ཆེན་རྣམ་པ་ཡིན་པ་མཁྱེན་གསལ་ལགས་ཤིང་། མཚམས་ཀྱི་དོན་༧གོང་ས་མཆོག་དང་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་གནས་བབ་གླེང་རྒྱུ་སྐབས་སུ་བབས་འདུག་པ་ལས། ༧རྒྱལ་དབང་གོང་མ་རིམ་བྱོན་དང་ལྷག་པར་དུ་ཡང་༧རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱངས་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་གྱི་གནས་བབ་ནི་ཅི་གསུང་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་དམ་གཙང་བླ་སློབ་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ་ཞིག་རེད་ལ། ང་ཚོའི་མི་ཐོག་འདིའི་བབ་ལ་གཟུར་བོར་གནས་པ་ཞིག་གིས་གཟིགས་པ་ཡིན་ནའང་སྣང་རྒྱུན་འགྲོ་ལམ་དུ་བསྐྱོད་ཐུས་ཐོག །ལྷད་མེད་དམ་གཙང་དང་གོང་བུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་གསལ་པོ་ཡིན། དེ་ཡང་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་༧རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གིས་ཐུ་ཧྲེང་ཀུན་ཏུ་བླ་མེད་པའི་གཟིགས་པས་བསྐྱངས་ཟིན་པ་དང་། སྐྱོང་བཞིན་པ། མ་འོངས་པར་ཡང་བསྐྱང་བར་འགྱུར་བའི་བརྩེ་ཆེན་ཡབ་སྲས་བརྒྱུད་པར་བཅས་པའི་རིང་ལུགས་འདི་བཞིན་སྐྱོང་ནུས་པའི་སྐྱ་བསོད་དབང་ཐང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་༧སྐྱབས་མགོན་༧གོང་མ་བདག་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་ཡོད་པར་གཟིགས་ཏེ། དགུང་གི་ན་ཚོད་ཆེས་ཕྲ་བའི་སྐབས་ནས་ས་སྐྱ་ཁྲི་འཛིན་དུ་བསྐོ་གཞག་མཛད་པ་

ནས་བཟུང་། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་གནས་བབ་བཟང་ཕྱོགས་སུ་གནས་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་འདིའང་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་འབྲལ་མི་ཐོད་པ་དང་འབྲལ་མི་རུང་བ། བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་བློ་སློབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མ་བོར་བ་ལས་གྲུབ་པ་སྨོས་ཅི་དགོས། མདོར་ན་དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་གནས་བབ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་ས་ད་ལྟའི་༧གོང་མ་ཁྲི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལུང་རེད། ཁོང་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་༧གོང་ས་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་ལུང་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་༧གོང་མ་ཁྲི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་༧གོང་ས་༧རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཐུགས་ཀྱི་བརྩེ་བཀུར་ཇི་འདྲ་ཡོད་མིན་ནི་མཇལ་ལྷགས་བཤད་མཛད་སྐབས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཚོར་བ་ལས་རོབ་ཙམ་དཔོག་ཐུབ། དེར་མ་ཟད་འདིར་ཁོ་བོར་འཕྲད་པའི་སེམས་ཚོར་ངོ་ཡ་ངོ་ཡ་ཟེར་བ་ཞིག་ཀྱང་འདོད་བྱུང་། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༩ བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་མང་པོར་ཞི་བའི་སྐད་འབོད་དབུ་ཚུགས་སྐབས་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ཡ་ང་བ་ཞིག་གི་སྐབས་ལ་རེད། སྐབས་དེའི་གནས་བབ་ལ་༧སྐྱབས་མགོན་༧གོང་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཐུགས་འཚབ་ཆེན་པོ་མཛད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། བར་གསེང་དུ་གསར་འགྱུར་ཡང་ཡང་གསན་གཟིགས་གནང་གིན་ཡོད་པ་འདྲ། ཉིན་གུང་ཚོས་ཐུན་བར་གསེང་ཞིག་ལ་ཕྲན་མཇལ་ཁར་བཅར་བ་ཡིན། གཟིམ་ཆུང་ནང་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཇལ་དུས་ནམ་རྒྱུན་དང་མི་འདྲ་བར་བཞིན་རས་ནག་རོག་གེ་དང་སྨྲགས། ཐུགས་ཕམ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་སྐྱུའི་རྣམ་པ་ཞིག་ལ་བཞུགས་བཞིན་པ་ནས། ཕྲན་ལ་གསར་འགྱུར་ག་རེ་འདུག་ཅེས་བཀའ་འདྲི་མཛད། དམིགས་བསལ་གང་ཡང་ཞུ་རྒྱུ་མེད་ཞུས། དེར་སྒུར་བོད་ཀྱི་བརྙན་འཕྲིན་བརྒྱུད་ལམ་ཞིག་ནང་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་དཔོན་པོ་བྱམས་པ་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་ཀུན་འདུས་ལ་མཚན་སྨད་ཚབས་ཆེན་ཞུ་གིན་འདུག་གསུངས་བྱུང་། གང་འདྲ་ཞིག་ཞུས་ཡོད་ན་ཞུས་པར། སྤྱིར་བཏང་མཚན་སྨད་ཞུས་ནའང་ཞུ་ལུགས་ཡོད་རེད། ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ལབ་ན་དེ་ཙམ་མི་སྐྱོན། ཁོས་ཀུན་འདུས་སྡོར་ཧྲོ་ཁོ་ཟེར་ནས་གསུང་གིན་གསུང་གིན་མགྱུལ་ཡོངས་རྫོགས་བརྣངས་ནས་བཀའ་མོལ་ཡང་གསུང་མ་ཐུབ་ཅིང་། ཐུགས་ཕམ་ཚད་མེད་གནང་བ་དངོས་སུ་མཇལ་སྐབས་ངོ་ཡ་ངོ་ཡ་ནས་རྒྱུན་ང་རང་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་མཆོག་ལ་དད་པ་དཀའ་རབ་ཅིག་ཡོད་དྲན་གྱི་ཡོད། ད་བྱེད་དུས་ངོ་མ་

ས་སྐྱ་༸གོང་མའི་ཐུགས་ཀྱི་དད་པ་བརྩེ་བཀུར་འདི་འདྲ་བ་དོ་ས་རྩ་བ་ནས་མི་འདུག་ཨང་བསམ་པ་དྲན་བྱུང་། མཐའ་དོན་༸གོང་ས་མཆོག་དང་ས་སྐྱ་པའི་གནས་བབ་ཇི་འདྲ་ཡིན་མིན་གོང་ཞུས་གནད་དོན་ཐུང་ཐུང་དེ་གས་མི་འཐུས་པ་རྩ་བ་ནས་མེད་པས། ལབ་གླེང་མང་པོ་ཅི་དགོས་སྙམ།

༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་དབང་མཆོག་དང་ཆོས་བརྒྱུད་རྫོག་རྩ་གཅིག་བསྲིལ་དགོངས་གཞི་འདི་བཞིན་ཞིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་སྟེ། བོད་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དར་བ་ནས་བཟུང་། དེའི་སློབ་གསོའི་ལུགས་རྐྱེན་ལས་ཀུན་ལ་བྱམས་བརྩེ་དང་། མཐུན་སྒྲིལ་སོགས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་བཟང་པོའི་བག་ཆགས་ཤིག་ཐེབས་ཡོད་པ་བསྐྱར་ཟློས་མི་དགོས། དེ་ལྟར་ནའང་ད་ལྟའི་བོད་ཕྱི་ནང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཁ་ཐབས་ཀྱིས་ཙུལ་ཙམ་བྱས་པ་ཡིན་ན། རེ་བ་གཞིན་སྐྱུལ་ཞུ་བཞིན་པའི་བྱམས་བརྩེ་དང་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་ཁ་ཕྱོགས་ནི་བོད་ཤ་ཚོང་བར་རི་དྭགས་ཀྱི་ཐ་མ་བཞིན་དང་། སྙིར་གྱི་དཔུང་ཚོགས་སྒྲིལ་བའི་ཁ་སྟོན་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འགྱུར་ཉེན་མེད་འགྲོ་སྙམ། དེ་ནི་དེད་ཚོ་མིའི་རང་གཤིས་ནི་ཆེ་རིང་པོར་སྤྱོད་རྒྱུར་དགའ་པོ་ཡོད་ལ། གདོང་ལ་གཉེར་མ་རྩ་བ་ནས་མི་འདོད་པའི་བསམ་སྦྱོར་འདི་ལས་རྟོགས་ཐུབ། ཐད་ཀར་ཞུས་ན་རང་འདོད་ཁོག་ཏུ་བཅུག་ནས་ངོ་དགའ་སྤྲེལ་ལད་དང་གསར་འགྲོགས་ལ་དགའ་བའི་སྤྲོག་ཆགས་གཡོ་སྒྱུ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲ། གཅིག་བྱས་ན་ཁོར་ཡུག་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་འཚར་ལོངས་བྱུང་བར་སོང་། རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་ལ་ཁག་མི་འདུག །དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཕོག་ཐུག་ཡོང་འགྱུར་དོ་འཁུར་མ་གནང་བར་སྙིར་གྱི་ཁེ་ཕན་ཐུན་བུ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་འགྲོ་གིན་བསྡད་པ་ཡིན་ན་རིམ་གྱིས་ཁོར་ཡུག་ཧྲིལ་པོ་རྡུལ་ཕྱུངས་ཀྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་རྒྱུ་ཡིན་པ་ནི། དཔེར་ན་སེམས་རྒྱུད་དྲང་བའི་མི་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་དུས་ནམ་ཡང་མགོ་སྐོར་གཏོང་རྒྱུའི་བསམ་བློ་མེད་མོད། སྤྱི་ཚོགས་འཚོ་བའི་གོ་རིམ་ཁྲིད་རང་ཉིད་ནམ་ཞིག་མགོ་སྐོར་ཐེབས་པ་ཤེས་ཚེ། ཀ་ཅང་སྤྱང་པོ་སྤྱང་དྲགས་ན།། ཕ་གན་དུས་པས་གསོད་པ་མཐོང་།། ཞེས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་བཞིན་གཏོར་སྐྱོན་ཇི་ཙམ་ཕོག་མིན་གསལ་པོ་རེད། ང་ཚོ་ད་ལྟའི་བར་དུ་སློབ་གསོའམ་བསླབ་བྱ་གཏོང་མཁན་ཚུང་བས་ཕོངས་མི་འདུག །ལག་ལེན་དོན་ཐོག་ཏུ་མ་འཁྱོལ་བས་ཕོངས་པ་རེད། ང་ཚོ་སློབ་གསོའམ་བསླབ་བྱ་གནད་ལ་འཕེགས་པ་ཚུང་དྲགས་

པས་ཐོངས་མི་འདུག །གདམ་ཀ་མ་ཤེས་པས་ཐོངས་པ་རེད། མདོར་ན་བྱམས་བརྩེ་དང་མཐུན་སྒྲིལ་རྩོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་བར་ཕྱོགས་ནས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ལས། རང་ཉིད་ནམ་ཡང་དེ་ལྟར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ལབ་ལབ་གཏོང་མཁན་ལྟ་བུ་བྱུར་ན་འཆམ་མཐུན་དང་མཉམ་འགྲོགས་ཡོང་རྒྱུ་མེད་པ་ནི། ཤེལ་སྒོའི་ནང་གི་བྱད་བཞིན་ལྟར་པར་གཉེར་མ་སྤུད་ན་ཚུར་ཡང་དེ་བཞིན་དང་། པར་འཛུམ་མདངས་ཕྱུང་ན་ཚུར་ཡང་དེ་བཞིན་ཡིན་སྟབས། གནད་དོན་དེར་དགོངས་ནས་༄གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་༄རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ཞེས་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་སྒྲུབ་དགོས་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་དོན། ཆོས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནའང་སེམས་འདུལ་བ་ལ་བྱམས་བརྩེ་དང་། བཟོད་པ། ཆོག་ཤེས། ཁྲིམས་སྲུང་བ་སོགས་ཚང་མ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་སྟབས། ཆོས་ལུགས་ཁག་མཐུན་སྒྲིལ་བྱེད་པའི་གཞི་རྩ་ཡོད་ཅེས་དང་། ང་སྐོར་གྱི་ངོས་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ཉམས་ལེན་བྱས་པར་བརྟེན་སྙིང་རྗེའི་བློ་ཕྲན་བུ་ཞིག་སྐྱེ་གི་འདུག །འོན་ཀྱང་། མི་གཞན་དག་ལ་སྙིང་རྗེའི་བློ་སྐྱེ་སྟངས་དེ་བཞིན་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལྟར་སྐྱེ་དགོས་ཞེས་ཤོད་མི་ཐུབ་ལ་བཤད་ཀྱིའང་མེད། ནང་པའི་ཆོས་ཀྱིས་སྤྱི་ལ་ཕན་ཐོགས་གང་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེའི་ཐད་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་བ་ལས། ནང་པའི་ཆོས་ཇི་ལྟར་སྤྱི་ལ་སྤེལ་ཐབས་སྐོར་བསམ་བློ་ནམ་ཡང་གཏོང་གི་མེད་ཅེས་གསུངས། གསུང་འདི་བོད་ཀྱི་གནས་བབ་དང་སྦྲེལ་ནས་སྡོམ་ཚིག་ཅིག་བཀོད་ན། ཀུ་ཚུགས་ཀྱི་དད་པ་དང་ཕྱོགས་ཞེན་པ་སྤྱུང་ལག་གདང་སྦྲེལ། འཆམ་མཐུན་གྱི་རྩ་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཆགས་སྟང་སྤེལ་བྱེད་དུ་ཁ་བསྒྱུར། གྲུབ་མཐའ་བཟང་ངན་གྱི་ཤུད་གཏམ་བསྒྲགས་ན་ཆ་འཕྲིན་གྱི་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པ་འདིར་སྤོ་ལོ་ལངས་ནས་འཕྱུར་རྒྱུ་མ་གཏོགས་མེད་པས། ཐོག་མར་རང་ཉིད་ལ་བལྟ་སའི་མེ་ལོང་ཞིག་བཟོས་ཐོག་རང་གི་ཁོར་ཡུག་ལ་གཤིབ་བསྡུར་དང་ལྷག་ཆད་ཁ་སྐོང་དང་སྤོར་བཙོག་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གྲོང་དང་ཕམ་ཁ་ལེན་རྒྱུར་འབད་བརྩོན་གནང་དགོས་པ་ནི་རྣག་ཐོག་གཙག་འཁེལ་ལྟ་བུ་མཐོང་གིན་འདུག་ན། བདག་གཞན་བརྗེའི་སེམས་བསྐྱེད་མེད་ཀྱང་། བདག་གཞན་མཉམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དམ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁ་སྐད་ཐོག་ནས་ཞུས་ན། རང་སར་མི་དང་། གཞན་སར་རང་

ཟེར་བ་བཞིན་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་མཛད་པའི་ཐོག །ད་གཟོད་ཆོས་ལུགས་མི་སྣང་ཕ་མེས་ཡང་མེས་ནས་སམ། གྲོགས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་ཆོས་ལུགས་ཆོས་བརྒྱུད་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་དད་པ་ཡོད་པའི་སེར་སྐྱ་ཕོ་མོ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་མི་ཤེས་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་ལེགས་ལམ་སྣེ་ཁྲིད་ཐུབ་པའི་ཕན་ནུས་ཡོད་མིན་དཔོག་ཐུབ་རྒྱུ་རེད་སྙམ། གང་ལྟར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བགྲང་ལས་འདས་པ་གསུངས་པ་དག་ཀྱང་། འགྲོ་བ་སྤྱི་དང་སྒོས་སུ་མིའི་བསམ་བློའི་འཁོར་རྒྱ་དང་། སྐྱེས་སྦྱངས་ཀྱི་རྣམ་དབྱོད་ལ་གཞིགས་ནས་བསྟན་པའི་བསླབ་བྱ་ཤ་སྟག་ཡིན་སྟབས། སོ་སོའི་ལམ་ཁར་སོ་སོ་འགྲོ་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་ལས། རྟ་བ་དེ་ལས་བརྒལ་ཏེ་ཟབ་མི་ཟབ་དང་། ལྟ་བ་བཟང་ངན་གྱི་འགྲེལ་བརྗོད་དམ། ཡང་ན་ཆོས་བརྒྱུད་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོན་ཡོངས་ཁྱབ་སྤེལ་གཏོང་རྒྱུའི་བསམ་བློ་འཁོར་མི་ཉན་པ་རེད། དེ་ཡང་སོ་སོའི་གྲུབ་མཐའི་སྲོལ་འབྱེད་སྟོན་པ་དང་དེ་ཡི་རྗེས་འབྲངས་མི་འདྲ་བ་དེ་ཚོ་གལ་ཆེན་དུ་མི་བཟུང་བར། སངས་རྒྱས་པ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པའི་ལྟ་ཚུལ་གྱི་རྨང་གཞིའི་ཐོག་ནས་ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་དང་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བརྩི་བཀུར་མཐུན་སྒྲིལ་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུ་དང་། དམིགས་ཡུལ་ངེས་ཅན་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་དབབ་ཐུབ་རྒྱུར་ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་གདན་འཛོམས་ནས་གོ་བསྡུར་གནང་རྒྱུ་གལ་ཆེའོ།། མཐར་དོན་བསླབ་བྱ་ལྷ་ཐི་ལའི་འཕྲེང་བ་ལས། གཉེན་ལ་རལ་སྦྱོད་ཆེས་ན་ནམ་ཕྱུགས་འཕོན།། བྲན་ལ་འབར་ཤ་ཆེས་ན་འཁོར་མཁན་དཀོན།། འཁོར་ལ་ཆེས་ཆེར་རྒྱབ་ན་སྙིང་སྐྲན་འདུག། གྲོགས་ལ་ཇན་ཆེན་མང་ན་ཞེ་བཞག་ཡོད།། དཔེ་ངན་གཞན་ལ་བཏོད་ན་རང་ལ་འཁོར།། ཞེས་པའི་གདམས་པ་འདི་རང་གཞན་ཀུན་གྱི་ཐུགས་ལ་ངེས་པའི་ཐོག །ལག་ལེན་དངོས་ལ་འཁྱོལ་ཐུབ་པ་བྱུང་ན། ལེགས་བཤད་ལས། མང་པོ་གཅིག་ཏུ་བློ་མཐུན་ན།། ཉམ་ཆུང་གིས་ཀྱང་དོན་ཆེན་འགྲུབ།། སྲོག་ཆགས་གྲོག་མའི་ཚོགས་འདུས་པས།། སེངྒེའི་ཕྲུ་གུ་བསད་ཅེས་གྲགས།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡོང་རྒྱུའི་རེ་བ་དང་། ༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་ཆོས་བརྒྱུད་རྡོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་གྱི་དགོངས་གཞི་ཡང་སྔ་ཕྱི་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཏན་ཏན་མངོན་འགྱུར་ཡོང་གི་རེད་སྙམ་མོ།།

༄གོང་ས་ལྔ་པའི་རྣམ་འདྲེན་༄སྐྱབས་མགོན་༄རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་༄རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་གོང་འོག་དང་གཞིས་བྲེས་གདན་ས་དཔལ་སྤུངས་བཅས་ཀྱི་དབར་དམ་གཙང་འབྲེལ་བའི་གནས་བབ་དད་པའི་ས་བོན།

མཁན་པོ་རྒྱལ་མཚན་ཕུན་ཚོགས།
དཔལ་སྤུངས་ཤེས་རབ་གླིང་།

༄༅།། ནམོགུརུཨབལོཀིཏེཤྭརཿཡ།

རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་འཇམ་དཔལ་མཁྱེན་པའི་གཏེར།།
བློ་མཆོག་ཀུན་བཟང་ཡེ་ཤེས་རྗེ་ཡིག་ཁམས།།
བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཡོངས་ཀྱི་གཙོ།།
སྲིད་གསུམ་དབང་བསྒྱུར་མཚུངས་པ་མེད་པས་སྐྱོངས།།

རྣམ་འདྲེན་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་གི་རྒྱན་གཅིག །ས་སྟེང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་ཀྱི་མངའ་བདག །འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ། ༄རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་གསུམ་དབང་སྒྱུར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ་ཞེས། ཟབ་ཡངས་ཐུགས་བསྐྱེད་ཆུ་གཏེར་ལས་བྱུང་བའི་མཛད་བཟང་ཆུ་འཛིན་མཁའ་ཁྱབ་ཏུ་དཀྲིགས་ཤིང་། མཚན་སྙན་ཀུན་ཁྱབ་དབྱར་གྱི་རྔ་སྒྲས་གོ་ལ་ཧྲིལ་པོར་གནས་འཆའ་བ་རྣམས་མི་ཤེས་པའི་གཉིད་མཐུག་ལས་སློང་བར་མཛད་པ་སོགས་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་སོ་སོར་མི་འབྱེད་པའི་དཀྱིལ་ཆེ་གུ་ཡངས་ཀྱི་ལམ་ནས་དུས་ནས་དུས་སུ་ཕྱི་ནང་རྒྱལ་ཁབ་དང་ཡུལ་གྲུ། དམངས་ཁྲོད་དང་ཚོགས་སྡེ་དུ་མར་ཞབས་

གྱིས་བཅགས་ཤིང་། གདམས་ཟབ་བདུད་རྩིའི་ཐིགས་མ་རེ་རེས་ཀྱང་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་གདུང་བ་ལས་སྐྱོབ་པར་མཛད་པ་སོགས་རྣམ་བཞིའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་གདུགས་དཀར་ཕྱོགས་མེད་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཚུལ་མཐའ་དག་ནི་ཚུར་མཐོང་སྣ་དང་རྟོག་པས་འདི་ཙམ་མོ་ཞེས་བསམ་བརྗོད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ཤིང་། བརྗོད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་མཚོན་ནུས་པའི་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད། རྒྱུས་མངའ་དང་ཉམས་མྱོང་གང་གིས་ཀྱང་འདང་བར་དཀའ་ཞིང་། བྱེ་བྲག་འགྲོ་མགོན་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་བསྟན་པ་སྤྱི་ལ་གཟིགས་རྒྱ་མཆོག་ཏུ་ཡངས་པས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བཀའ་དྲིན་སྐྱོང་བའི་གནས་བབ་རྒྱ་ཆེ་གཉིང་ཟབ་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་ཀ་ཤིས། སྐབས་སུ་བབ་པར་ཀྱོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རིག་པའི་རྡོ་རྗེ་མཆོག་དང་ཨོ་རྒྱལ་འགྲོ་འདུལ་ཕྲིན་ལས་དབང་གི་རྡོ་རྗེ་སྐུ་ཕྲེང་གོང་འོག་གི་འབྲེལ་བའི་གནས་བབ་ས་བོན་ཙམ་དང་། བཤད་སྒྲུབ་རིག་གནས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་འགྲོ་མགོན་མར་ཤངས་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་གཞིས་བྱེས་གདན་ས་དཔལ་སྤུངས་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་བབ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་དགེ་ལུགས་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་བརྟན་བཞུགས་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཚོགས་ཚུང་གི་གོ་སྒྲིག་འོག་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པའི་གསུང་རྩོམ། མཛད་རྣམ། དགོངས་གཞི་བཅས་ཀྱི་སྐོར་རིས་མེད་མཁས་པའི་བགྲོ་གླེང་གི་བརྗོད་གཞིའི་ཆ་ཤས་སུ་དགོད་པར་བྱ་བ་ལ།

དང་པོ། ཀྱོང་ས་སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་གོང་འོག་དབར་འབྲེལ་བའི་གནས་བབ་ས་བོན་ཙམ་ནི།

ཀྱོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གིས་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་དཔྱད་ཀྱིས་ཀརྨ་པ་བཅོ་ལྔ་མཁའ་ཁྱབ་རྡོ་རྗེའི་ཡང་སྲིད་རྩོད་མེད་གོང་མའི་འདའ་ཁའི་ཞལ་ཆེམས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་དགོངས་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་ཐུགས་ཐག་བཅད་ཅིང་། དབུ་སྣྲ་གཙུག་ཕུད་འབུལ་བཞེས་དང་། ཐུབ་བསྟན་རིག་གྲོལ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་མཚན་དང་། རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་མཆོག་བཙུན་པའི་རྣམ་ཐར་འཛིན་པ། རིས་མེད་བསྟན་པར་དག་སྣང་ཆེ་བ། རང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་ལ་གཅེས་སྤྲས་ཆེ་བ་སོགས་འབྱུང་འགྱུར་ལུང་དུ་བསྟན་

པའི་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་འཆི་མེད་བདུད་རྩིའི་བུམ་བཟང་ཞེས་པ་བསྩལ། མ་ཟད་༧རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་མཁའ་ཁྱབ་རྡོ་རྗེའི་ཡང་སྲིད་གཏན་ཁེལ་རྗེས། ཐུགས་བརྩེ་གཟིགས་པ་ཆེན་པོས་ལོ་ཤས་རིང་ནོར་བུ་གླིང་ཁར་ཐུགས་ཉར་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པར། མཚུར་ཕུ་པ་སོགས་ཀྱིས་༧གོང་ས་མཆོག་གིས་ཀརྨ་པ་འཁྲུག་ཤོར་བ་རེད་ཅེས་ལབ་གླེང་དགོས་པ་བྱུང་། ལོ་ཤས་རྗེས་མཚུར་ཕུའི་གདན་སར་ཕེབས་རྗེས། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས། བདུན་ཕྲག་རེ་རེ་བཞིན་ཨ་དྲུང་རྟ་ཤད་ཆེད་གཏོང་གིས་ཕྱི་རིལ་དང་། ཁམ་བུ་སྐར་ཁ། ཤེལ་ཀ་ར། ཤིང་ཏོག ཐྲ་དང་། ཕྱེ་འུ་སོགས་ཀྱི་གནང་སྐྱེས་ཆད་མེད་དུ་བསྩལ་བས། ཕྱིས་༧རྒྱལ་དབང་མཆོག་ཐྲ་དང་ཕྱེ་འུར་མཉེས་པོ་ཡོད་པའང་༧གོང་ས་བཅུ་གསུམ་པས་མཛད་ཚུལ་སོགས་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གང་ཐད་བཀའ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ནའང་། ༧རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་མཆོག་དགུང་གྲངས་བཅུ་གཅིག་སོན་སྐབས་བོད་ཁམས་བསོད་ནམས་དམན་པའི་དབང་གིས་༧གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་མཆོག་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས།

རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་འཁྲུལ་བྲལ་ཁྲིར་ཕེབས་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་སྐུ་གོང་མའི་ཐུགས་རྗེ་བྱིན་རླབས་ཆ་ཚང་ཚུལ་བཞེས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་བླ་ཆེན་ཡོད་ཚད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀརྨ་པ་ཁོང་ལ་ཐུགས་བརྩེ་ཆེ་བ་གནང་བའི་ཚུལ་དང་། ༧རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་མཆོག་ནས་ཀྱང་༧གོང་ས་མཆོག་གི་མཛད་ཕྲིན་རྒྱས་ཐབས་སུ་དམིགས་པའི་ཞབས་ཞུ་བསྒྲུབ་རྒྱུ་ཐུགས་འགན་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཞལ་ནས་ཡང་ཡང་དུ་གསུངས།

ཕྱི་ལོ་༡༩༥༣ ལོར་༧གོང་ས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་ཇི་བཏབ་བཞིན་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཆེན་གསན་བཞེས་ཞུས་པ་ནས་གོང་མ་རིམ་བྱོན་བཞིན་ཆོས་དམ་གཙང་མའི་བླ་སློབ་ཏུ་གྱུར་ཏེ་རིམ་པར་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་བཀའ་དྲིན་དུ་ཐོབ།

ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་༧གོང་ས་མཆོག་རྒྱ་ནག་འཐུས་ཚོགས་སུ་ཕེབས་སྐབས་པཎ་ཆེན་

རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བོད་ཀྱི་བླ་དཔོན་ཆེ་གྲས་ཁོངས་༧རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་མཆོག་ཀྱང་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་སྐུའི་ཡོངས་འཛིན་བགྲེས་གཞོན་རྣམ་གཉིས་དང་ལྷན་ཕེབས་ཀྱིས་༧གོང་ས་མཆོག་གི་གོ་གནས་ཀྱི་གནས་བབ་སོགས་རྒྱ་དང་རྩོད་པ་མཛད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཕྱིར་ཞི་བའི་གྲོས་མོལ་གནང་སྐབས་དབུ་འོག་དབྱུང་འདེགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྲི་ཞུ་གང་དགོས་ཞུས་གནང་མཛད།

ཕྱི་ལོ་༡༩༥༨ ལོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་མཚུར་ཕུའི་གདན་སར་སྦྱོན་ནས་གདན་ཞུས་གསོལ་བཏབ་བཞིན་ཆིབས་བསྒྱུར་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་ཏེ། ཆོས་བཅུའི་མཐོང་གྲོལ་གར་འཆམ་དང་མཚུར་ཕུ་གདན་སའི་གནས་རྟེན་ཙ་ཆེ་རྣམས་གཟིགས་སུ་ཕུལ་བར་དགྱེས་པ་ཆེན་པོས་གཟིགས་ཞིབ་དང་འབྲེལ་དཔོན་སློབ་ཕན་ཚུན་ནང་མའི་གསུང་མཆིད་ལྷུག་པོར་གྲོལ་ཞིང་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་གློང་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པ་མ་ཟད། ༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་དེར་འདུས་སེར་སྐྱ་མང་ཚོགས་རྣམས་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བཀའ་དབང་དང་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་བཀའ་ཆོས་ལྷུག་པར་བསྩལ་བ་སོགས་དུས་འགྱུར་སྦྱོན་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགུང་ན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སྐབས་རྣམས་སུའང་༧རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་དང་གང་གི་བསྟན་པར་གཟིགས་རྒྱ་ཡོད་མེད་དུ་མཛད།

ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་གནས་བབ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་མི་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་འཁོར་བའི་དུས་ཆེན་གྱི་མཛད་སྒོར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཚོགས་ཀྱིས་གདན་ཞུས་ལྟར་འབྲས་ལྗོངས་རྣ་ཐོད་ལ་བརྒྱུད་དེ་ཕེབས་སྐབས། ༧རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་མཆོག་གིས་སྔང་ཏོག་ཏུ་འབྲས་ལྗོངས་གཞུང་དང་། དེལླི། རྡོ་རྗེ་གདན་སོགས་རྒྱ་གར་གཞུང་བཅས་པར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོར་འོས་བབ་ཕེབས་སྒྲིག་ཞུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་དང་འབྲེལ་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་དང་ལྷན་དུ་མཛད་སྒོར་མཉམ་ཞུགས་དང་རྒྱ་གར་གྱི་གནས་ཆེན་ཁག་ལ་གནས་གཟིགས་མཉམ་ཕེབས་མཛད།

ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་རྗེས༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་རྟུམ་བཏེག་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྡེ་གསར་བཞེངས་དང་། ཆོས་རིག་གོང་སྤེལ་རྒྱུན་སྐྱོང་སོགས་གཾ་ཚང་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་གནད་དོན་གང་ཅིར་ལམ་སྟོན་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་གནང་བའི་ཐུར། ཕྱི་ལོ་༡༩༦༣ ལོར་རིས་མེད་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་ཚོགས་ཆེན་དང་པོའི་སྐབས་སོགས་ལན་གྲངས་དུ་མར་བཞུགས་སྒར་ཧ་ས་སོགས་སུ་སྒུག་མཇལ་དང་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་སྒོར་མཉམ་ཞུགས་གནང་བའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བོད་བསྟན་སྲིད་ལ་སྨན་པའི་གསུང་མཆིད་ལྷུག་པོར་འཇོ་བ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས།

ཕྱི་ལོ་༡༩༧༨ ལོར་གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལུང་དང་། ༸གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་རྗེས་བཀའ་སློབ་ཀྱི་སྙིང་དོན་བཅས་ལས་༸རྒྱལ་བའི་སྐུ་ཕྱྭར་འཚུབ་ལྗོང་བློས་འགན་བཟོད་ཐབས་བྲལ་བར་བརྟེན། བཀའ་སྒྲི་ཐུན་མོང་གིས་རིས་མེད་བླ་ཆེན་ཁག་གདན་ཞུའི་སྐབས། ༸རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་མཆོག་བལ་ཡུལ་ནས་བཞུགས་སྒར་དུ་འཕྲལ་ཕེབས་མཛད་པ་དང་། བཀའ་སྒྲི་ཐུན་མོང་ནས། ༸གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ཕྱྭར་ཐུགས་སྨོན་བཀའ་དྲིན་སྐྱོང་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པར། ༸རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་མཆོག་གིས། "ངོས་རང་སློབ་མ་དམ་ཚིག་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ནས་བླ་མ་དམ་ཚིག་དང་ལྡན་པ་༸གོང་ས་དོན་གྱི་བདག་པོར་སྐྱབས་འཇུག་གང་ཞུས་ཞལ་བཞེས་གཙང་མ་འཐོབ་རྒྱུ་ངོས་ནས་འགན་ཁུར་ཐུབ། ཁོང་གི་སྐུ་ཚེར་འགལ་རྐྱེན་མི་ཡོང་། ཁྱེད་རྣམས་ཐུགས་ཁྲལ་མ་གནང་ཞེས་ཚིག་ཐག་ཆོད་པོས་ཡང་ཡང་གསུངས། ༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐུའི་བཙད་རྒྱུར་བཞུགས་ཐུས་སྐབས་༸རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་མཆོག་ལ་དམིགས་བསལ་མཇལ་བཅར་ཉིན་ཞག་གཉིས་སུ་བསྟན་འགྲོ་སྤྱི་བྱེའི་སྐྱིད་ཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་པའི་གསོལ་འདེབས་ལྷོད་མོལ་ཞུ་འབྲས། བཀའ་སྒྲི་ཐུན་མོང་ཕེབས་སྐྱེལ་མཇལ་བཅར་སྐབས། ༸རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་མཆོག་གིས། ༸གོང་ས་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་ཧི་བཏབ་བཞིན། སྐུ་ཕྱྭར་འགལ་རྐྱེན་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མི་བཞེས་པར་ཞབས་པད་ཡུན་དུ་བརྟན་པའི་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་ཐོབ་པས་ཁྱེད་རྣམས་ཐུགས་ཁྲལ་གཏན་ནས་མི་དགོས་ཞེས་བླ་སློབ་དམ་གཙང་དབང་གིས་ཞུ་སྒོ་གནང་དུ་སླེབ་པའི་

ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་ཐོབ།

༧རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་རིག་པའི་རྡོ་རྗེ་མཆོག་ཟེ་ཕན་ནང་པའི་ཆོས་བྱེད་པ་མང་པོས་གདན་ཞུ་ལྟར་ཆོས་དང་བླ་སློབ་ཀྱི་ངོས་ནས་ཕེབས་དགོས་ངེས་ཀྱང་། ༧གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་དང་སྐབས་དེར་བཙན་རྒྱལ་བོད་གཞུང་གི་ལངས་ཕྱོགས་སུ་མགོ་འོག་ལུས་ཆུད་དགོས་པ་ཆེར་གཟིགས་ཀྱིས་རྗེ་ཉིད་ཟེ་ཕན་དུ་ཕེབས་རྒྱུ་མིན་པའི་ཐག་བཅད་བཀའ་ཡིག ཕྱི་ལོ་༡༩༥༥ ཟླ་༩ ཚེས་༢༥ ཉིན་སྲུད་སི་བོད་ཀྱི་དོན་གཅོད་ཁང་གི་སྐུ་ཚབ་གསང་གླིང་རྡོ་རྗེ་ཚེ་རིང་ལ་བསྩལ་བར་མཛད།

སྤྱི་ཚོགས་ནང་དཀྲོག་རྐྱེན་གྱི་གནས་ཚུལ་འགའ་ཤས་བྱུང་བ་གཙང་མ་བཟོ་ཆེད། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༦ ལོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་དྲིལ་བསྒྲགས་བཀའ་ཤློན་འཛུ་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་རྣམ་རྒྱལ་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་སྤྱི་འཐུས་སྣ་ཨཿདབྱངས་སྤྲུལ་སྐུ་གཉིས་ཆེད་གཏོང་མཛད་པ་ལྟར་ཐུམ་བཏེག་གདན་སར་༧རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་མཆོག་གི་མདུན་མཇལ་བཅར་སྐབས། ༧རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་མཆོག་ནས་བདེན་པ་ར་སྤྲོད་དང་འབྲེལ་བའི་གསལ་བཤད་སྒྲིག་བཀྲོལ་མཐིལ་ཕྱིན་པ་གནང་རྗེས། གོང་གསལ་སྐུ་ཚབ་རྣམ་གཉིས་ནས། ༧རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་མཆོག་ནས་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། བཀའ་ཤག་ལྷན་རྒྱས་ལ་བཀའ་མངགས་ཞུ་གནས་གང་ཡོད་གསུང་གནང་གསོལ་བ་བཏབ་པར། ༧རྒྱལ་དབང་མཆོག་ནས། “༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་དང་དགོངས་པ་བཞེས་སྟངས་ཚང་མ་ངས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། བཀའ་དགོངས་དང་མི་འགལ་བ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ང་ཡི་ལས་འགན་ཡིན། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་ཀྱང་དགོངས་པས་གཟིགས་སྐྱོང་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་ངས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ༧གོང་ས་མཆོག་ནི་ངའི་རྩ་བའི་བླ་མ་ཡང་ཡིན་སྟབས་ཐུགས་དགོངས་འཁྲུགས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་མི་འབྱུང་བ་ཁྱེད་གཉིས་ཀྱིས་གསལ་བཤད་ཞུ་དགོས་ཚུལ་”སོགས་གསུངས་པར་གཞིགས་ན། ༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་༧རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་རྣམ་གཉིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་གཙང་གི་འབྲེལ་པ་ཟབ་བརླིང་ཡོད་པ་དོན་གྱིས་གྲུབ། གཞན་ཡང་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་

བཏབ་པ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༠ལོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཀརྨ་པའི་གདན་ས་རུམ་བཏེག་བཤད་སྒྲུབ་ཆོས་འཁོར་གླིང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་སྙིན་གྲོལ་གདམས་པ་ཟབ་མོ་བཀའ་དྲིན་དུ་བསྩལ་བ་སོགས་མཛད་ཕྲིན་དུས་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པའི་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པ་ནི། ༧གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་པར་བྱོན་པ་རྣམས་ལས་གཞིས་བྱེས་ཀརྨ་པའི་གདན་སར་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་སྒྱུར་མཁན་ཐོག་མ་ཡིན་པར་ཡང་སེམས་སོ།།

ལྷག་པར་༧རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་དྲུག་པ་རིག་པའི་རྡོ་རྗེ་མཆོག་གི་ཡང་སྲིད་༧རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བདུན་པ་ཨོ་རྒྱན་ཕྲིན་ལས་དབང་གི་རྡོ་རྗེ་མཆོག་ལ་བཀའ་དྲིན་ཇི་བསྐྱངས་མདོ་ཙམ་ཞུ་ན། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༥ ཙམ་ནས་བྱམས་མགོན་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀརྨ་པའི་ཡང་སྲིད་སྐོར་ཐུགས་སྨོན་ཞུ་སྐབས་ཏ་མགྲིན་གྱི་སྒོ་ནས་ཞི་རྒྱས་དབང་གསུམ་གྱི་སྦྱིན་སྲེག་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་སྒྲུབ་དགོས་བཀའ་ཕེབས་ལྟར་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་རུམ་བཏེག་གདན་སར་ཚད་ལྡན་བསྒྲུབས། སྐྱབས་རྗེ་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྐྱབས་རྗེ་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་ནས་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་སྔར་ལམ་བཞིན་ལོ་རྒྱུས་སྔ་རྗེས་སུ་ཞུ་སྙན་ཕུལ་བས། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་འཕྲུངས་ཡུལ་ས་རིས་ཀྱིས་མཚོན་ཡང་སྲིད་ཀྱི་མཚན་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་སྔོན་དུ་བྱུང་བ་དང་། ༧རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་གོང་མའི་འདའ་ཁའི་ཞལ་ཆེམས་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་བཅས་༧གོང་ས་མཆོག་གིས་ཀརྨ་པའི་ཡང་སྲིད་འཁྲུལ་མེད་ངོས་འཛིན་གྱི་བཀའ་ཐག་གཅང་བཅད་མཛད་པའི་ཚུལ་བརྟན་འཕྲིན་དང་ཡི་གེའི་ལམ་ནས་འཛམ་གླིང་རྗེས་འདྲུག་ཡོངས་ཀྱི་དད་པའི་དགའ་སྟོན་དུ་འགྱུར་བཞིན་པ་དང་། ༧རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་གོང་མའི་འདའ་ཁའི་ཞལ་ཆེམས་ཀྱི་ནང་དོན་གཉིས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་ལྟར་རྟེ་མཐུན་གྱུར་པ་མ་ཟད་སྔར་ལམ་ལྟར་སྨུག་དམ་བཀའ་ཡིག་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་བོའི་རྒྱན་དུ་ཕེབས་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཛད་པ་ངོ་མཚར་བ་བསྐྱངས།

ཕྱི་ལོ་༡༩༩༢ ཟླ་༡ ཚེས་༢༨ ནས་༣༡ བར་གདན་ས་དཔལ་སྤུངས་ཤེས་རབ་གླིང་དུ་ཀརྨ་པའི་ཡང་སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་བརྒྱུད་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་གཉིས་པའི་ཐག་ཆོད་

སྟོན་ཐོ་ཧ་སར་བཀའ་བློན་ལྷན་ཚོགས་སར་བཀའ་མོལ་ཞུ་འབྲས་ཚོགས་མི་ཡོངས་རྫོགས་སྨུག་མཛལ་སྐྱལ་བཟང་ཐོབ་པས་མ་ཟད། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས། “ཀརྨ་པ་ནི་ཨོ་རྒྱན་ཕྲིན་ལས་དབང་གི་རྡོ་རྗེ་ལས་གཉིས་པ་ཞིག་མེད་པ་ཐག་ཆོད་ཟིན་པར་བརྟེན་ཚང་མ་བློ་བདེ་བོ་གྱིས་”ཞེས་པའི་བཀའ་བཟང་སྙིང་པོའི་རྒྱུན་དུ་ཕེབས་པ་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ཀརྨ་པའི་རྗེས་འཇུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སོམ་ཉིའི་ཟླ་བའི་སྨུབས་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་མཛད།

ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ ནང་ཀརྨ་པ་ཨོ་རྒྱན་ཕྲིན་ལས་རྡོ་རྗེ་མཆོག་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཕེབས་འདུན་ཕེབས་ཚོགས་ལན་གྲངས་འཁྱོར་བར་ཀུན་ཏིང་ཏཱའི་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་༧གོང་ས་མཆོག་ལ་དུས་ཐོག་སྙན་གསང་ཞུལ་བར་བཀའ་བརྟག་ནན་གཟིགས་དང་། ༧རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་མཆོག་ནས་རང་ཐག་རང་བཅད་ཀྱིས་བོད་ནས་བལ་ཡུལ་དང་བལ་ཡུལ་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཉེ་ཉོ་མེད་པར་བཞུགས་སྐར་ཧ་རམ་ས་ལར་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༠ ཟླ་༡ ཚེས་༥ ཉིན་གེགས་མེད་ཕེབས་བསྒྲུན་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཞབས་པད་དུ་བསྙེན་ཅིང་། སྟོན་འཁོར་དགྱེས་ཞལ་མཛལ་འཛོམས་སྐབས་མ་པང་དུ་བུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་ཀྱི་ཉམས་ཚོར་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྲུངས་ཏེ། ཕན་ཚུན་ཐུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་མ་ཟད་རྒྱ་གར་དུ་བཞུགས་ཕྱོགས་སོགས་སྐྱོང་འོས་མཐའ་དག་དབུ་སྐྱོང་ལམ་སྟོན་དང་ཐུགས་བརྩེའི་གཟིགས་པ་བདག་རྐྱེན་ཟླ་ན་མེད་པའི་འོག དགེ་ཚུལ་གྱི་བསླབ་སྡོམ་དང་། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་ཆེན། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་གདམས་ཁྲིད་མན་ངག་ཚད་མེད་དུ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་མུར། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་སྤྱན་ལྟོས་ཟླ་ན་མེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་༧རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་མཆོག་གི་སྐུ་ཡོན་གསན་སྦྱོང་དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མཛད་ཕྲིན་རྒྱས་བཞིན་པ་སོགས་ཀྱི་རྩ་བའི་བཀའ་དྲིན་ནི་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་ཉག་གཅིག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་གཅམ་བུའི་ཇོལ་བསྟོད་མིན་པར་ཀུན་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་བཀའ་དྲིན་ནི་སྟོང་གསུམ་རིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་ལེགས་པར་བཀང་སྟེ་བསྐལ་པའི་བར་དུ་ཉིན་བཞིན་ལན་བརྒྱར་འབུལ་ཡང་

ཆ་ཙམ་གསལ་བའི་གོ་སྐབས་མ་མཆིས་སོ།།

གཉིས་པ། ༧གོང་ས་མཆོག་དང་། བཤད་སྒྲུབ་རིག་གནས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་འགྲོ་མགོན་མར་ཞབས་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་ཅྱེས་གདན་ས་དཔལ་སྤུངས་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་བབ་མདོར་བསྡུས་ཙམ།

ཕྱི་ལོ་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་ནང་༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཀུན་ཏིང་ཏཱའི་སི་ཏུ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཆོས་རྒྱལ་མི་ཕམ་ཕྲིན་ལས་རབ་བརྟན་ལ་ཆོས་དམ་གྱི་གཟིགས་པ་ བླ་མེད་པར་བསྐྱངས། ཁྱད་པར་དུ། སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་རང་རྣམ་དྲི་བྲལ་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་ལས། “རྣམ་འདྲེན་སྲིད་ཞིའི་མགོན་པོ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐོག་མར་མཇལ་ཞིང་ཞབས་ཀྱི་པདྨོར་ཡན་ལག་མཆོག་གིས་བཏུད་ནས་དངོས་པོའི་མཆོད་སྤྲིན་ཙུང་ཞས་བདོག་པ་ཕུལ། སྐུ་མདུན་དེར་ཁྲི་གདན་སོགས་ཀྱི་མཐོང་བཀུར་བླ་ལྷག་ཏུ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་ཤིང་། བཀའ་འདྲི་ཡང་ཁ་ཤས་ཕེབས་བྱུང་བར་ལན་ཕུལ།” ཞེས་དང་། “ལོ་བར་གཉིས་གསུམ་ཙམ་ཕེབས་སྐྱེལ་དུ་ཕྱིན། དེར་ཕྱག་དབང་ཞུས་ཤིང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་འོག་ནས་ནམ་ཡང་མི་འདོར་བར་གསོལ་བས་ཞལ་བཞེས་བསྩལ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱི་ལོ་༡༨༣༠ ལོར་༧གོང་ས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ཨ་མདོ་སྐུ་འབུམ་ནས་དབུས་འགྱུར་ལྷ་ལྡན་དུ་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་སྒྱུར་སྐབས། སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཐོག་མར་མཇལ་བཅར་ཞུས་ཤིང་། མཐོང་བཀུར་བདག་རྐྱེན་བླ་ན་མེད་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ནས། དབུས་ཕེབས་ཀྱི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་མཐོང་ཆེན་གཟིགས་སྐྱོང་བསྟུད་མར་གནང་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། “ཆོས་བཅུའི་ཉིན་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དུ་སྐྱབས་མགོན་མཆོག་གི་མཇལ་ཁ་བྱུང་། རྟ་ཁྲབ་ཇ་དར་སོགས་ཀྱིས་མཇོན་མཆོད་སྤྲིན་གང་འབྱོར་སྤྲོས།” ཞེས་དང་། “བཞུགས་གྲལ་གྲོལ་ནས་ཆོས་རྗར་ཕེབས་ཏེ་སྐུ་ཞབས་ཉིད་ནས་ཚོགས་སུ་བཞེངས་ཏེ་བགྲོ་གླེང་བཀའ་དྲིན་སྐྱོང་གིན་འདུག་པ་ཡང་བཞུགས་ཁྲིའི་བང་རིམ་གོང་མ་དབུ་གདུགས་པའི་འཁྲིས་སུ་བཅར་ནས་ཉན་ཚོག་པའི་བདག་རྐྱེན་བྱུང་།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱི་ལོ་༡༨༣༡ ལྕགས་གླང་ལོར་སི་ཏུ་

པཎ་ཆེན་དབུས་ཕེབས་གཉིས་པའི་སྐབས་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དུ་མཇལ་བཅར་ཞུས་པ་དང་སྔེ་ལེན་ཁྲི་ཐོབ། སྐུ་མགྲོན་སོགས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་བཟང་པོ་དང་། དམིགས་བསལ་༄གོང་ས་མཆོག་ནས་ཚོགས་མང་དུ་རྟགས་གསལ་བགྲོ་གླེང་གནང་སར་མཇལ་ཚོག་པའི་མཐོང་ཆེན་གནང་། དེ་ཉིད་ལས། དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་སྟེང་གི་རབ་གསལ་ནས་ཐོན་ཕྱག་གནང་སྦྱིན་དང་། ཁྱེད་རང་ཁམས་སུ་འགྲོ་བར་དོན་མེད། འདིར་བཞུགས་ན་མཁས་ལྡན་གྱི་དབྱེ་བ་ཙུང་ཟད་ཡོད་པས་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་ལྷག་པར་ཀར་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་འབྱུང་”ཞེས་སོགས་བསླབ་བྱ་རྒྱས་པར་གནང་། ཞེས་དང་། རྩེ་ཤོད་དུ་ཐོན་ཕྱག་ཞུས། རྩེ་ནས་མཛོད་གོས་ཡུག་རིང་སོགས་དགུ་ཚན་དང་དངུལ་རྫ་ཚད་སོགས་གནང་། ཤོད་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དང་རྩེ་ཤོད་གཉིས་ཀ་ནས་ཀར་བསྟན་ལ་བརྩེ་གཟིགས་གནང་བའི་ཞལ་བཞེས་གནང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ༄གོང་ས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནས་ཀར་བསྟན་ལ་བརྩེ་གཟིགས་ཀྱི་ཞལ་བཞེས་དང་ཞལ་ཏ་དབུ་འདོམས་གནང་བ་སོགས་རྣམ་཈ུན་གྱི་མཛད་ཕྲིན་གོང་དུ་བསྐྱོད་པའི་རམ་འདེགས་བསྟུད་མར་གནང་བ་མ་ཟད། ༄རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་བཅུ་གསུམ་བདུད་འདུལ་རྡོ་རྗེ་དང་། ཞྭ་དམར་བཅུ་པ་ཆོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། ཏཻ་ཧྥོར་ལྷ་པ་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོས་གཙོས་གཱི་ཚང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུའི་ཞུ་དོན་སོགས་སྤྱི་སྒེར་བསྟན་ཆུས་རེ་ཞུས་མཐའ་དག་ཡིད་བཞིན་དུ་བསྐངས། སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་གྱི་དངོས་སློབ་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་རང་རྣམ་རང་ཚུལ་ལྷུགས་པར་སྨྲས་པ་མ་བཅོས་གཉུག་མའི་རང་གྲོལ་ལས། “དེད་ཀྱི་བླ་བོ་པཎ་ཆེན་རྣམ་ཀ་རའི་ཞབས་པད་ཡང་ཡང་བསྟེན་ནས་རིག་གནས་འདི་ཞུས་གནང་སྦྱོང་བརྡར་དོགས་གཅོད་མཐར་ཆགས་གནང་བའི་བབ་ཀྱིས། དེང་སང་གི་ཁ་ཅིག་སྒྲ་གཞུང་རེའི་རི་མོ་འགྲོ་ལ་མི་འགྲོ་ལའི་འགོ་ཟིན་མཇུག་ཟིན་ལ་མཁས་པའི་མིང་འབོད་པ་དང་ཙུང་མི་འདྲ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པས། མཁས་པའི་གྲགས་པ་སྙད་ཆ་རིམ་འཕྲོས་ཀྱིས། ༄གོང་ས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་རྒྱལ་བ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་སྙན་དུ་སོང་བས། གཞུང་གི་སློབ་གྲྭ་ཁང་དུ་སྐུ་ཞབས་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་རིམ་མཆོད་ཡོན་མཁན་པོའི་སྐུ་ཚ་སོགས་རྩེ་དྲུང་བློ་གསལ་རྣམ་མང་སློབ་བུ་དང་བཅས་སངས་རྒྱས་མཆོག

གྲུབ་ཁོང་སྦྱོར་འཛུགས་ཀྱིས་ཁམས་པ་བླ་མ་སྤྲ་རམས་པ་ཞེས་མིང་རྟ་དང་བཅས་ཕེབས་ནས་སྤྲ་རིག་རྒྱ་མཚོའི་འཆད་ཉན་གནང་བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན་འདུག” ཅེས་དང་། “བླ་མ་སྤྲ་རམས་པ་སངས་རྒྱས་མཆོག་གྲུབ་གཞུང་རྩེ་ཡོད་ཀྱི་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་སྤྲ་རིག་རྒྱ་མཚོས་སྐྱོང་བཞིན་བཞུགས་འདུག” ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐབས་དེ་དག་ཏུ་ཆོས་དམ་གཙང་ཞིང་ཕན་ཚུན་ཐུགས་གཤིན་པའི་འབྲེལ་བ་བཟང་པོ་བྱུང་བ་ནས། ༸གོང་ས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ཀྭན་ཏིང་ཏཱའི་སི་ཏུ་རིམ་བྱོན་དང་གང་གི་གདན་ས་དང་པོ་ཀརྨ་དགོན་དང་། སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་གྱིས་ཕྱག་བཏབ་པའི་དཔལ་སྤུངས་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་འཁོར་གླིང་ཡན་ལག་དང་བཅས་པར་ཐུགས་བརྩེའི་གཟིགས་པ་དུས་ལས་ཡོལ་མེད་པར་མཛད།

ལྷག་པར་ཕྱི་ལོ་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་འགོར་༸གོང་ས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནས་ཀྭན་ཏིང་ཏཱའི་སི་ཏུ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པ་པདྨ་དབང་མཆོག་རྒྱལ་པོར་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་ཞབས་འདེགས་ཆེ་བའི་གཟིགས་བཙོས་སུ་བོད་ཐོབ་ཏུ་ཐོག་ཐུ་ཆེ་ཁག་གི་འཛའ་ས་གནང་བ་དང་། རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཡང་སྲིད་རང་བྱུང་རིག་པའི་རྡོ་རྗེ་མཆོག་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་གཟིགས་ཀྱིས་ངོས་འཛིན་དང་ཕྱག་དམ་བཀའ་ཡིག་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་བོའི་རྒྱན་དུ་ཕེབས་པ་ཀརྨ་པ་གོང་མའི་ཞལ་ཆེམས་ཕྱག་བྲིས་དང་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་བཞིན་གྱུར་པས་མཚོན་གཟིགས་རྟོག་དང་མཐོང་བཀུར་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པ་བཅས་༸གོང་ས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གོང་མ་རིམ་བྱོན་གྱི་སྐབས་ནས་གདན་ས་ཆོས་བརྒྱུད་འདི་ལ་བཀའ་དྲིན་བླ་ན་མེད་པའི་འབྲེལ་བ་བཟང་པོ་ཡོད་པ་གཞིར་བཅས།

དམིགས་བསལ། ༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། ཀྭན་ཏིང་ཏཱའི་སི་ཏུ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཉིས་པ་པདྨ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་རྣམ་གཉིས་དབར་དམ་གཙང་བླ་སློབ་ཀྱི་གནས་བབ་ནི། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལོར་གདན་ས་དཔལ་སྤུངས་སུ་ཁྲི་འདོན་གྱི་མཛད་སྒོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་ཚབ་ལྷ་ལྡན་ཁ་དང་གྲྭ་བཞི་དམག་སྒར་གྱི་མདའ་དཔོན་སྐུ་ངོ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་རབ་

རྡོ་རྗེ་ཆེ་བརྟན་སྐུ་འཁོར་ལྷན་རྒྱས་སྐུ་ཚབ་ཏུ་གནང་མཛད་པ་དང་། ལོ་དེ་གར་༧གོང་ས་མཆོག་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་དབུས་སུ་ཆིབས་བསྐྱོད་སྐབས། སི་ཏུ་པདྨ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་མཆོག་དགུང་གྲངས་ཕྱེད་གཉིས་སྟེང་སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་གྱི་འཁྲུངས་གནས་སྡེ་དགེ་ཨ་ལོ་རྩེ་ཟུར་སུམ་མདོར་ཐོག་མར་མཇལ་བཅར་གཙུག་ཕུད་འབུལ་བཞེས་དང་བསྟན་འཛིན་འཇིགས་མེད་མཁས་གྲུབ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་པའི་མཚན་དང་། ཐུབ་སྐུ་ལི་མ་བྱིན་ཅན་དང་༧གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་པེར་བྱིན་ཅན་གསོལ་བསྩལ་གནང་ཞིང་བླང་དོར་བཀའ་སློབ་ཟབ་མོ་བཅས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་ཏེ་རྗེས་སུ་བཟུང་།

ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་རྗེས་ཀུན་ཏིང་ཏཱའི་སི་ཏུ་པདྨ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་མཆོག་དགུང་གྲངས་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༦༠ ལོར་རྒྱ་གར་གནས་ཆེན་ཁག་ལ་གནས་གཟིགས་སྐབས་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མདུན་མཇལ་བཀའ་དྲིན་ཐོབ་ཅིང་། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ལྷུགས་ལུང་དང་། ཐུགས་བརྩེ་ཆེན་པོས་རྒྱ་གར་སྲིད་བློན་པཎྜི་ཏ་ནེ་རུས་མཛད་པའི་ཕ་ཡིས་རང་གི་བུ་མོ་ལ་སྤྲིངས་པའི་འཕྲིན་ཡིག་ཅེས་པའི་གནའ་བོ་དང་ཚན་རིག་གི་ཕྲུག་དེབ་གསོལ་བསྩལ་དང་སྐུ་ཡོན་གསན་བཞེས་ལེགས་པོ་དགོས་བཀའ་ནན་གནང་མཛད། ཕྱི་ལོ་༡༩༨༥ ལོར་རྡ་སར་སྐུ་མདུན་སྔུག་མཇལ་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་དང་འགྲོ་དོན་མཁའ་ཁྱབ་མའི་ལྷུགས་ལུང་། བོད་སྐྱོང་ལྷ་སྲུང་གི་ཕྲིན་བཅོལ་དམ་ལྷན་སྦྱར་བསྐུལ་བཅས་ཀྱི་ལྷུགས་ལུང་དང་བཀའ་སློབ་ཟབ་མོ་བཀའ་དྲིན་དུ་ཐོབ། ཕྱི་ལོ་༡༩༨༨ ལོར་ལ་དྭགས་ཞི་བའི་ཚལ་གྱི་ཕོ་བྲང་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་དང་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའི་བཀའ་ཁྲིད་རྒྱས་པ་བཀའ་དྲིན་དུ་ཐོབ། སྐབས་དེར་མཛད་བྱེལ་ཧ་ཅང་ཆེ་ཡང་སྔུག་མཇལ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་ཤིང་ཆོས་གོས་སྣམ་སྦྱར་བཅས་པའི་ན་བཟའ་ཆ་ཚང་གི་གནང་སྐྱེས་ཀྱིས་མཚོན་བཀའ་སློབ་ཟབ་རྒྱས་ཐོབ། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༢ ཟླ་༦ ཚེས་༢༡ ནས་༢༩ བར་རྒྱལ་མཆོག་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བདུན་པ་མཆོག་གིས་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་ཆེན་བཀའ་ཁྲིད་དང་བཅས་རྒྱས་པར་ཐོབ་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་དཔལ་དུ་གྱུར། གཞན་ཡང་སྔུག་མཇལ་སྐལ་བཟང་རིམ་བྱུང་སྐབས་ནང་མཐུན་བཀའ་མོལ་ལྷུག་འདོམས་དང་། དམིགས་

བསལ་ཆོས་ཀྱི་མཛད་སྒོའི་སྐབས་ཞལ་སློབ་གཙོ་གྲས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ། སྨིན་གྲོལ་གདམས་པ་ཟབ་མོ་ཆད་མེད་བཀའ་དྲིན་དུ་ཐོབ་པ་གྲངས་མང་།

ཕྱི་ལོ་༡༩༨༧ དང་༡༩༩༡ ལོ་སོ་སོར་ཕ་ཡུལ་གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་ཕེབས་ཐེངས་གཉིས་ཀར་སྨུག་མཛལ་དང་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ། ཆུ་མཐུད་ཕེབས་རྒྱ་གལ་ཆེ་བའི་བཀས་བསྐུལ་སོགས་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་ཕེབས་པ་མཐའ་དག་སྙིང་དབུས་སུ་བཅངས་ཤིང་གཞིས་ལུས་བོད་རིགས་སེར་སྐྱ་ཡོངས་ལ་ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཉམས་མེད་རྒྱུན་འཁྱོངས་ཀྱི་སྐུལ་མ་དངོས་ཤུགས་རྒྱུད་གསུམ་ནས་གནང་བ་མཐའ་དག་ལམ་དུ་ཁྱེར་བའི་བདག་རྐྱེན་བླ་མེད་དུ་གྱུར།

ཕྱི་ལོ་༡༩༨༦ ནས་༡༩༨༩ བར་འཛམ་གླིང་ནང་ཆོས་ལུགས་མཐུན་འབྲེལ་དང་། ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་སོགས་ཞི་བདེའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་སྐབས། ༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་རྒྱབ་སྐྱོར་ལམ་སྟོན་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པ་མ་ཟད། ཨ་རིའི་གྲོང་ཁྱེར་སན་ཕ་རན་སི་ཀོ་དང་། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་དིལླི་བཅས་ཀྱི་མཛད་སྒོའི་སྟེང་དངོས་སུ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང་བླང་དོར་བཀའ་སློབ་དང་ཐུགས་སྨོན་ཟབ་མོ་གནང་བ་སོགས་ཀྱིས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས།

གཞན་ཡང་དཔལ་སྤུངས་གདན་ས་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་གང་ཅིར་རླབས་ཆེན་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་འདའ་བ་མེད་པའི་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་མུར། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ ཟླ་༣ ཚེས་༡༡ ཉིན་འཕགས་ཡུལ་གདན་ས་དཔལ་སྤུངས་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་ཞིང་བསྟན་གཞི་སྔོན་བཙུད་ཁོར་ཡུག་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་གནས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས། གྲུབ་རྒྱལ་ཚེ་དབང་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱོམ། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་བཅས་པའི་གསུང་གི་གདམས་པ་ཟབ་མོས་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད། མཛད་རྗེས་བཟང་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ཅན་གདན་ས་དཔལ་སྤུངས་དང་ཏཱའི་སི་ཏུའི་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་མཛད་པ་ལ་བསྔགས་བརྗོད་དང་། ལྷག་པར་འཚོ་གཞེས་ཀུན་ཏིང་ཏཱའི་སི་ཏུ་བཅུ་གཉིས་པ་པདྨ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་མཆོག

གི་མཛད་རྗེས་གདན་ས་དཔལ་སྤྱུངས་ཤེས་རབ་གླིང་ནི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། རིག་པའི་གནས་ཆ་ཚང་བར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱ་ཡུལ་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་བྱུང་འདུག་ཅེས་དགྱེས་ཚོར་ཆེས་ཆེར་དུ་མཛད། མགོན་པོ་གང་ཉིད་རིས་མེད་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་དམ་པར་འཆི་མེད་རྟག་པ་དམ་པའི་ངོ་བོར་འཚོ་གཞེས་ཆེད་ཚེ་སྒྲུབ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཚོ་ག་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲུབ་ཞག་ཕྱོན་སོང་གིས་བརྟན་བཞུགས་འབུལ་བཞེས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་བཟང་པོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུན་དུ་སྨིན་པར་མཛད། གཞུང་ལུགས་དང་རིག་གནས་ཀྱི་བགྲོ་གླེང་དང་འཆད་རྩོད་སོགས་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་ཕུལ་བ་མཐའ་དག་དགྱེས་བརྩེ་ཆེན་པོས་གཟིགས་གསན་མཛད་པས་མཚོན་སྐལ་བཟང་གདུལ་བྱའི་རེ་བའི་བུམ་བཟང་ཡོངས་སུ་གཏམས་པར་མཛད་པ་སོགས་རིས་མེད་བསྟན་པའི་དཔལ་མགོན་ཟླ་མེད་པས་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀརྨ་ཀཾ་ཚང་གི་བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་སྐྱེ་དང་ཁྱད་པར་གཞིས་བྱེས་དཔལ་སྤྱུངས་གདན་སའི་ཆེད་དུ་རླབས་ཆེན་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་གང་འདུལ་ཕྲིན་ལས་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་མཐའ་དག་ནི་སྨོས་ཀྱིས་མི་ལང་ངོ་།། དེ་ལྟར་རང་ཅག་ཚུར་མཐོང་གི་ངོར་འཆར་སླ་བའི་བཀའ་དྲིན་གྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཞིག་ཡིག་རིས་སུ་བཀོད་པ་ལས། འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པདྨོའི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་མཛད་ཕྲིན་སྐྱེ་དང་། བྱེ་བྲག་རང་ཅག་ཁ་བ་རི་པའི་ལྷ་སྐལ་དུ་བཞེངས་ཏེ་བོད་བསྟན་སྲིད་ལ་སྨན་པའི་རླབས་ཆེན་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་རྣམ་དཀར་མཛད་ཕྲིན་ལས་བརྩམས་པའི་བཀའ་དྲིན་མཐའ་དག་ཀྱང་ཆོས་བརྒྱུད་རེ་དང་མི་རིགས་རེ། ཚོགས་པ་རེ་དང་སྐྱེར་པ་རེ་རེར་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པ་དོན་གྱིས་གྲུབ་པས། བཀའ་དྲིན་གྱི་ཚད་འདི་ཙམ་མོ་ཞེས་ཁ་ཚོན་གཅོད་པར་འོས་པའི་ཡུལ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཉིད་དུ་འཁྱམས་སོ།། ཞེས་དགེ་ལུགས་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་བརྟན་བཞུགས་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཚོགས་ཆུང་གི་གོ་སྒྲིག་འོག་༸གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཛད་རྣམ། གསུང་རྩོམ། དགོངས་གཞི་བཅས་ཀྱི་སྐོར་རིས་མེད་མཁས་པའི་བགྲོ་གླེང་ཆེན་མོའི་བརྗོད་གཞིའི་རྩོམ་ཤོག་གི་ཚུལ་དུ་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༨ ཟླ་༢ ཚེས་༡༥ ཉིན་གུས་སྤྲོ་དང་བཅས་ཏེ་ཕུལ་བའོ།། །།

༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གསུང་བྱུང་
བོན་ལ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་ཚུལ་
སྐོར་བཤད་གཞིའི་ས་བོན།

དགེ་བཤེས་སློབ་ལམ་མཐར་ཕྱིན།

བོད་རྗེ་ཐོག་མ་གཉའ་ཁྲིའི་དུས་ནས་རྒྱལ་གཤེན་བསྟན་པར་གཙིགས་ཆེན་བྱིན།།
བཙན་པོ་རིམ་པའི་མངའ་དབང་ཁྲོད་དུ་དར་ཞུབ་འཕོ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་སྤྱོད།།
སིལ་བུར་འཐོར་རྗེས་དབང་འཛིན་མི་སྣས་བདག་གིར་སྐྱོང་ལས་རྒྱང་དུ་ལུས།།
མི་ལོ་སུམ་བརྒྱ་བརྒལ་བའི་རྗེས་སུ་བཀའ་དྲིན་བདག་ཉིད་ཁྱོད་མིན་སུ།།

ཞེས་ནང་དོན་གནད་བསྡུས་ཚིགས་བཅད་ཀྱིས་སྔོན་ནས་བསུས་ཏེ། ད་ལན་དགེ་ལུགས་ཡོངས་ཀྱི་༧རྒྱལ་བའི་བསྟན་བཞུགས་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཚོགས་ཆུང་གིས་ཇ་ས་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་དུ། ༧སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགུང་གྲངས་༩༠ ལ་ཕེབས་པར་དགེ་ལུགས་ཡོངས་ཀྱི་༧རྒྱལ་བའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དང་འབྲེལ། རྒྱལ་བའི་མཛད་རྣམ་དང་། གསུང་ཆོས། དགོངས་གཞི་བཅས་ཀྱི་ཐོག་རིས་མེད་མཁས་པའི་བགྲོ་གླེང་གི་སྒྲིག་གནང་བ་འདིར་གུས་པ་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་སྐུ་ཚབ་ཞུས་ཏེ་བཅར་རྒྱུ་བྱུང་བ་དང་འབྲེལ། ༧གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་༧སྐྱབས་མགོན་༧རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ། དགོས་པ་དང་དོན་གྱི་སླད་དུ་མཚན་ནས་སྨོས་ན། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་གསུམ་དབང་བསྒྱུར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་རླབས་ཆེན་གྱི་མཛད་འཕྲིན་བསམ་མཐའ་ཡས་པའི་ཀློང་ནས་སྐབས་སུ་བབ་པ་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་བ་གཤེན་རབ་མི་བོའི་བསྟན་པ་གཡུང་དྲུང་གི་བོན་རིན་པོ་ཆེར་བཀའ་དྲིན་སྐྱབས་འཇུག

བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་པའི་སྐོར་ལས་སྟེ་ཚན་ཁག་ཅིག་ཞུ་རྒྱུའི་ཐོག་མར་སྔོན་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་ཙམ་དང་། ཕྱི་ནག་ཏུ་༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གཡུང་དྲུང་བོན་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཚུལ་འཆད་པ་ལ།

དང་པོ། སྔོན་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་རགས་ཙམ།

༡༽ བོད་རྗེ་ཐོག་མ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་གཤེན་བསྟན་པ་ཉམས་ཆག་ཏུ་གནས་པ་དང་། བོན་གཤེན་རྣམས་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་གཅིགས་[1]སོགས་ཕྱིན་ཏེ་མདོ་སྔགས་སེམས་གསུམ་གྱི་བོན་སྡེ་རྣམས་བོད་གངས་ཅན་ཞིང་དུ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་བྱ་རྒྱུར་བཀའ་དྲིན་ བླ་མེད་དུ་བསྐྱངས་གནང་མཛད་ཡོད།

༢༽ རྗེས་སུ་བཙན་པོ་[2]སོ་སོའི་དགོས་དབང་འདྲ་མིན་ལ་བརྟེན་ནས་གཡུང་དྲུང་བོན་ལ་ཆེ་མཐོང་དང་བདག་སྐྱོང་གནང་མཁན་དང་མི་གནང་མཁན་ཅི་རིགས་སུ་བྱུང་ཡོད།

༣༽ བོད་སིལ་བུ་འཐོར་རྗེས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་འཛིན་པའི་བླ་དཔོན་ཕལ་ཆེ་བས་གཡུང་དྲུང་བོན་ལ་ཕན་གནོད་དང་འབྲེལ་བའི་གནང་ཕྱོགས་ཇི་བཟུང་ཁ་གསལ་འདི་ཞེས་གསལ་འཁོད་ཙུང་།

༤༽ བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པ་ཆེན་པོ་དགུ་བརྙེས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ཁྲིད་བོན་བསྟན་ལ་བརྡབ་གསིག་གང་འཚམས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐབས་བོན་གྱི་བླ་དཔོན་ཁག་ཅིག་ལ་གོ་མིང་བདག་རྐྱེན་གནང་བའང་བྱུང་ཡོད།

གཉིས་པ། ༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གཡུང་དྲུང་བོན་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཚུལ།

༡༽ བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས། ༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐུ་ན་ཕྲ་བའི་སྐབས་དང་བོད་དུ་བཞུགས་རིང་དམིགས་བསལ་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་སྐོར་ལ་ཐུགས་སྣང་ཇི་

1 བསྟན་པའི་རྣམ་བཤད་དར་རྒྱས་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ། ཤོག་གྲངས་༡༥༣ ནས་གསལ།

2 ཁྲི་གུམ་དང་། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བུ།

ཙམ་གནང་ཡོད་མེད་དང་། བདག་སྐྱོང་ག་འདྲ་གནང་ཡོད་མེད་ཁ་གསལ་ཡིག་ལམ་དུ་འཁོད་པ་སོགས་གང་ཡང་མེད་པས་ཞིབ་ཞུ་མ་ཤེས་ཀྱང་། བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་བོན་པོའི་མི་སྣ་ཀུན་གྲུས་ཁག་ཅིག་གིས་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཆིབས་བསྒྱུར་སྐབས་ཀོང་པོ་བོན་རིར་བོན་སྐོར[1]དུ་ཕེབས་གནང་བས་བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཆེ་མཐོང་གནང་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་སྐོར་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

༢༽ བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་མཚམས་ཀྱི་ཐོག་མའི་གནས་སྟངས་དང་ནང་སོལ། རྒྱ་ནག་དམར་པོས་སྲིད་གཞུང་གིས་བོད་ས་ཡོངས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱས་ཏེ་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུ་ཁྲིད་པའི་བོད་མི་བརྒྱད་ཁྲི་ལྷག་རྒྱ་གར་གཙོས་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ཏུ་སྐྱབས་བཅོལ་དུ་འབྱོར་སྐབས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་གདན་ས་གོང་མ་བཀྲ་ཤིས་སྨན་རིའི་གླིང་གི་མཁན་ཆེན་ཁྲི་འཛིན་སོ་གཉིས་པ་༧སྐྱབས་རྗེ་ཤེས་རབ་བློ་གྲོས[2]རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། གདན་ས་འོག་མ་རབ་ལེགས་གཡུང་དྲུང་གླིང་གི་མཁན་ཆེན་ཁྲི་ཐོག་བཅུ་པ་ཤེས་རབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན[3]རིན་པོ་ཆེ། ༧སྐྱབས་རྗེ་སྨན་རིའི་ཡོངས་འཛིན་སངས་རྒྱས་བསྟན་འཛིན[4]རིན་པོ་ཆེ། ༧སྐྱབས་རྗེ་སྨན་རིའི་དཔོན་སློབ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག[5]རིན་པོ་ཆེ། གཞན་ཡང་བོན་གྱི་བླ་སྤྲུལ་དང་དགེ་བཤེས་སོགས་ཙུང་ངུ་ཞིག་ལས་བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་ཐུབ་མེད་པའི་ཁོངས་ནས་༧སྐྱབས་རྗེ་སྨན་རིའི་དཔོན་སློབ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། གཡུང་དྲུང་གླིང་གི་དགེ་བཤེས་ལྷོངས་སྟོང་སངས་རྒྱས་བསྟན་འཛིན[6]མཆོག །གཡུང་དྲུང་གླིང་གི་དགེ་བཤེས་མཁར་རྨེའུ་བསམ་གཏན་རྒྱལ་མཚན[7]བཅས་༡༩༨༡ ལོར་དབྱིན་ལན་དུ་མ་ཕེབས་སྟོན་དཔོན་སློབ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག་རིན་པོ་ཆེས་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོར་མཇལ་བཅར་ཞུས་

[1] ཉི་ཁྲི་ནས་དེ་མོ་བརྒྱུད་ཕེབས་གནང་བ།

[2] ༡༩༣༥-༡༩༨༣

[3] ༡༩༡༢-༡༩༨༩

[4] ༡༩༡༢-༡༩༧༦

[5] ༧སྐྱབས་རྗེ་སྨན་རིའི་ཡོངས་འཛིན་སྨྲ་བའི་དབང་པོ་སློབ་དཔོན་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག ༡༩༢༨-

[6] ཞྭ་དཀར་བསྟན་པའི་གཙུག་རྒྱན་༧སྐྱབས་རྗེ་སྨན་རིའི་ཁྲི་འཛིན་སོ་གསུམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག ༡༩༢༩-

[7] རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་གཙོ་ཟུར་པ་དང་། བོད་རིག་པའི་མཁས་དབང་། ༡༩༣༨-

པའི་སྐོར་ལ། རྣམ་ཐར་ལས།[1] "ཧ་སར་༧དགོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོར་མཇལ་དུ་ཕེབས། དེ་སྐབས་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བསྟན་འབྱུང་ཙང་བསྡུས་ཕུལ་བ་དང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སློབ་སྦྱོང་གནང་ཚུལ་སྐོར་དང་། དགོན་པ་འདུས་སྡེ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གནས་སྟངས་རྣམས་སྙན་གསན་ཞིབ་ཕྲར་ཞུས་པས། ༧དགོང་ས་མཆོག་གིས་རང་རེ་ཕྱི་ལོག་ལ་ཐོན་མཁན་རྣམ་པས་རང་རང་གི་བསྟན་རྒྱུན་བསྐྱང་རྒྱུའི་འགན་ལེན་དང་། སོན་རྩ་འཛུགས་རྒྱུའི་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པ་ལས་བོད་དུ་དུས་འགྱུར་ཟིན་པས་རེ་བ་མེད་པ་རེད། ལྷག་པར་ཁྱེད་རང་བོན་པོ་ཚོས་རང་བསྟན་རྩ་འཛིན་གྱིས་དང་། ངོས་ནས་རོགས་སྐྱོར་བྱེད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་ངས་བོན་གྱི་སྐོར་གང་ཡང་ཤེས་ཀྱི་མེད། བྱས་ཙང་ཁྱེད་རང་ཕྱི་ལོག་ལ་མི་འགྲོ་བར་བསྡད་ན་དགའ་བ་མིན་འགྲོ་ཞེས་བཀའ་བསྩལ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ད་ཆ་ལོ་གསུམ་རིང་འགྲོ་རྒྱུ་ཁས་བླངས་ཟིན་པས་གང་དྲག་ཞུས་པས། ཁོང་གིས་འོ་ན་ལོ་གསུམ་ནས་ཕྱིར་ལོག་སྟེ་རང་བསྟན་རྩ་འཛིན་བྱ་དགོས་ཀྱི་རེད། ངོས་ནས་རོགས་དན་བྱེད་ཡོང་ཞེས་གསུངས།" ཞེས་གསལ་བ་དང་། དེ་རྗེས་༡༩༨༣ ལོར་དགེ་བཤེས་སངས་རྒྱས་བསྟན་འཛིན་མཆོག་གིས་༧དགོང་ས་མཆོག་མཇལ་བའི་སྐོར་ལ། ཉེར་ལྔའི་དྲན་དེབ་ལས།[2] "དབྱིན་ལན་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་མ་ཐག་༧དགོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཇལ་བཅར་ཞུས་ཏེ་བོད་རིགས་གཞོན་སྐྱེས་ཁག་གཅིག་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱ་རུ་འཕྲིད་འཆར་ཡོད་སྐོར་སོགས་བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་སླར་གསོའི་ཆ་རྐྱེན་ལ་དམིགས་པའི་དགོངས་བཞེད་ཇི་ཡོད་སྙན་གསན་ཞུས་པས། ༧དགོང་ས་མཆོག་ནས་དགྱེས་ཚོར་ཆེན་པོས་དགོངས་བཞེད་དེ་དག་དགོས་གལ་ཆེ་ཡང་། ད་ལྟ་རྒྱ་གར་ནང་བོད་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་འགའ་ཞིག་གསར་འཛུགས་ཞུས་ཟིན་པ་དེར་དེང་དུས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་མཁྱེན་ཡོན་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སློབ་དགེ་ཙང་སྟབས་གནས་སྐབས་རྒྱ་གར་ནང་སློབ་དགེ་གནང་ན་དགེ་མཚན་ཆེ་ལུགས་ཀྱི་བཀའ་གསུང་སྩྲི་ཕབ་བཞིན་མ་སུ་རིར་སློབ་གྲྭའི་དགེ་རྒན་གནང་།" ཞེས་གསལ་ཡོད། ༧སྐྱབས་རྗེ་སྨན་རིའི་ཡོངས་འཛིན་སྨྲ་བའི་དབང་པོ་སློབ་དཔོན་

1 ཡོངས་འཛིན་སློབ་དཔོན་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར། ཤོག་གྲངས། ༩༠

2 གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་འདུས་སྡེའི་ཉེར་ལྔའི་དྲན་དེབ། ཤོག་གྲངས། ༢༡

བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དབྱིན་ལན་དུ་བཞུགས་རིང་སྐབས་སྐབས་སུ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གསར་པ་ཁག་སོགས་འཕོད་པའི་ནང་མོལ་གྱི་ཕྱག་བྲིས་༧གོང་ས་མཆོག་ལ་འབུལ་གྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་༧གོང་ས་མཆོག་སྐུ་དངོས་སམ། སྐུ་སྒེར་དྲུང་ཆེ་ཧྲ་ར་བ་མཆོག་གང་རུང་གིས་བཀའ་ལན་ཕྱག་བྲིས་གནང་བ་སོགས་བྱུང་ཡོད་གནས་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་གསུང་ལས་ཐོས། ལྷག་པར་དུ་དབྱིན་ལན་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཚུར་ཕེབས་རྗེས་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོར་ཆེད་མཇལ་ཞུས་ཏེ་བོན་གཞིས་གསར་འཛུགས་གནང་འཆར་ཡོད་གནས་སྙན་གསན་ཞུས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ། རྣམ་ཐར་ལས།[1] “དེ་རྗེས་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་མཇལ་བཅར་མཛད་ནས་ཕན་ཚུན་བཀའ་མོལ་ཞིབ་རྒྱས་གནང་།” ཞེས་དང་། ཉེར་ལྔའི་དྲན་དེབ་ལས།[2] “༡༩༦༩ལོར་རྒྱ་གར་དུ་ཆེད་ཕེབས་གནང་ཞིང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་༧སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོར་མཇལ་ཁ་ཞུས་ནས་༧སྐྱབས་རྗེ་མཆོག་གིས་གཞིས་ཆགས་གསར་འཛུགས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་ཇི་ཡོད་སྙན་གསན་ཞུས་འཕྲུལ། ༧གོང་ས་མཆོག་གིས་ཀྱང་“གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བསྟན་པ་འདི་བོན་པོ་ཚོ་རང་གིས་ཉམས་ལེན་དང་འཛིན་སྐྱོང་གནང་དགོས་པ་ལས། གཞན་སུས་ཀྱང་མི་བྱེད། དེ་ནི་ཉིད་ལ་འབྲི་བའི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པས་གང་དགོས་གཟབ་གནད་གནང་དང་། ངོས་ནས་ཅི་ཐུབ་གང་ཐུབ་ཀྱིས་རོགས་པ་བྱེད་ངེས།” ཞེས་སོགས་ཐུགས་དམ་གཅིག་འདུས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཀའ་སློབ་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པ་གནང་།” ཞེས་སོགས་གསལ་ཡོད།

༣༽ ཆོས་ཚོགས་ཁག་ཏུ་བོན་པོ་ཚོགས་སྐོར་དང་གལ་ཆེའི་བཀའ་སློབ་སོགས་ཀྱི་སྐོར།

བོད་མི་རྣམས་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་རྗེས་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བླ་ན་མེད་པའི་མཛད་ཁུར་འོག་ད་བར་རིས་མེད་ཆོས་ཚོགས་ཐེངས་༡༢ ཚོགས་ཟིན་པ་ལས། ༡༩༦༣ལོའི་ཕྱི་ཟླ་༡༡ ཚེས་༩ ནས་༡༩ བར་བཞུགས་སྒར་ཧྲ་རམ་ས་ལར་ཚོགས་གནང་བའི་ཆོས་ཚོགས་[3]ཀྱི་སྐབས་

1 ཡོངས་འཛིན་སློབ་དཔོན་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར། ཤོག་གྲངས། ༩༣

2 གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་འདུས་སྡེའི་ཉེར་ལྔའི་དྲན་དེབ། ཤོག་གྲངས། ༢༢

3 «མཛད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ»ར་ཐེངས་དང་པོ་ཞེས་དང་། ཆོས་རིག་ནས་ཐེངས་གཉིས་པར་ངོས་འཛིན་གནང་འདུག

གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་ཕྱོགས་ནས་དམིགས་བསལ་ཐོབ་ཐང་རྟོད་མཁན་སོགས་མེད་ཀྱང་། ༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་དགོངས་གཞིར་བཟུང་བོན་གྱི་གདན་ས་འོག་མ་རབ་ལེགས་གཡུང་དྲུང་གླིང་གི་མཁན་ཆེན་ཤེས་རབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་[1]མཆོག་གདན་ཞུ་མཛད་གནང་ཡོད། ཆོས་ཚོགས་དེའི་གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་བཞི་པ།[2] "རང་རེ་ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་དབར་མཛའ་མཐུན་འོ་ཚུ་གཅིག་འདྲེས་གནང་ཐབས་གང་དགེའི་སྐོར།" ཞེས་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བཀའ་སློབ་སྩལ་བ། "ཆོས་ལུགས་པ་ནང་ཁུལ་མཛའ་མཐུན་ཡོང་ཐབས་འདི་ནི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཕྱོགས་ནས་གལ་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་དེང་སང་གི་དུས་སྐབས་སུ་གལ་ཆེ། ཆོས་ལུགས་ནང་ཕན་ཚུན་ཆགས་སྡང་འཐེན་འཁྱེར་བྱས་ན་ཧ་ཅང་ཐབས་སྡུག་ཡིན་པ་མ་ཟད། དེས་སྲིད་དོན་ཐོག་ལའང་གནོད་སྐྱོན་ཡོང་རྒྱུ། སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་ཡར་རྒྱས་འབྱུང་བཞིན་པའི་སྐབས་ནག་པོའི་ཕྱོགས་རྣམས་མི་བཟོད་པ་སྐྱེས་ཏེ་དངོས་བརྒྱུད་ཅི་རིགས་ནས་གཏོར་བཤིག་གཏོང་ཐབས་བྱེད་ངེས། སྐབས་རེ་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་བོན་བཅས་གྲུབ་མཐའ་འདྲ་མིན་གྱི་གོ་སྐབས་བཟུང་བ་དང་། སྐབས་རེ་ལུང་ཚན། དགོན་ཁག་ཕན་ཚུན། བླ་མ་ཕན་ཚུན་སོགས་མི་མཐུན་པའི་གོ་སྐབས་བཟུང་གི་འདུག །ཆོས་ལུགས་ནང་ཁུལ་འདོད་པ་རིང་ཐུང་ཐུན་བུ་བྱུང་རུང་ཆོས་ཀྱི་དོན་མ་གཏོགས་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། དགྲ་ཕྱོགས་ནས་བར་དུ་ལག་པ་བརྐྱངས་ནས་སྲིད་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅན་དུ་བསྒྱུར་སྲིད། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་དགྲ་ལ་གོ་སྐབས་སྤྲད་པ་རེད། ད་ཕན་ལོ་བཞིའི་རིང་རང་རེར་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་བྱུང་མེད་ཀྱང་། མ་འོངས་པར་དེ་རིགས་འབྱུང་སྲིད་པས་ཚང་མས་གཟབ་གཟབ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཆེ་བས་ཆུང་བ་སྐྱོང་དགོས་པ་ལས་ཐུབ་ཚོད་བྱས་པས་མི་འགྲིགས། ཆོས་ལུགས་གང་ཉམས་འགྲོ་བ་དེ་དར་རྒྱས་ཆེ་བ་དེས་ཆུང་བ་ཚོ་སྐྱོང་འོས་ལས། ཐུབ་ཚོད་བྱེད་པའི་དུས་མིན་པས་ཚང་མས་མཛའ་མཐུན་འོ་ཚུ་གཅིག་འདྲེས་

1 «མཛད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ་»གླེགས་བམ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༣༡༡ ལས། བོན་ར་ལག་གཡུང་དྲུང་མཁན་པོ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག ཅེས་དང་། ཆོས་ཚོགས་ཁག་གི་གྲོས་ཚོད་ཕྱོགས་སྒྲིག ཤོག་གྲངས་༡༠ ལས་བོན་ར་ལག་གཡུང་དྲུང་མཁན་པོ་བསྟན་པ་རྒྱལ་མཚན། ཞེས་འཁོད་ཡོད།

2 ཆོས་ཚོགས་ཁག་གི་གྲོས་ཚོད་ཕྱོགས་སྒྲིག ཤོག་གྲངས་༥

དང་། གཅིག་ཕན་གཅིག་གྲོགས་གནང་དགོས། དེ་དག་མ་ཚར་བཞག་སྟེ་ལག་ལེན་འཁེལ་ཐབས་བྱས་ན་ལེགས་གནས་སྣམ།”[1] ཞེས་སོགས་གསུང་གནང་མཛད་པ་དང་། སྐབས་དེའི་གྲོས་ཆོད་ནང་། “༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བོད་ལྗོངས་ཆོས་སྲིད་ཡོངས་ཀྱི་དབུ་འཁྲིད་ཀུན་སློམས་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་འོག་ནང་བསྟན་གཅིག་གྱུར་ཆོས་ལུགས་བཞི་དང་། གཡུང་དྲུང་བོན་བཅས་མི་མཐུན་པ་མེད་ཀྱང་། སོ་སོའི་འཚོ་བའི་མདུན་ལམ་འདོད་པ་ཁེངས་མིན་གྱིས་ཐླན་ཀ་འབྱུང་མིན་ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་དབུ་འཛིན་དང་། ཆོས་སྲིད་འབྲེན་ལས་ཀྱི་སྲི་ཞུ་བའི་མཛད་ཕྱོགས་དྲང་བདེན་གྱི་ལམ་སྟོན་ལ་རག་ལས་པར་བརྟེན་བདེ་སྡུག་འདོད་སློམས་ཀྱིས་སྐྱོང་ཐབས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུགས་མཐུན་འོ་ཚུ་གཅིག་འདྲེས་མཐུན་ལམ་ཇོག་ཙ་གཅིག་སྒྲིལ་གནང་དོན་གནང་ཟིན་ལ་འགྱུར་མེད་ཐོག་ནང་སེལ་འགོག་ཐབས་ཀྱི་ཙ་བ་གཞུང་དང་། ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་དབུ་འཛིན་རྣམས་སྐབས་སྐབས་སུ་ལྷན་འཛོམས་ཀྱིས་སྐྱོན་བསྒྲུང་ལེགས་སྤྱེལ་གནང་རྒྱུ།”[2] ཞེས་དང་། དེ་རྗེས་༡༩༩༠ ལོར་ཚུགས་གནང་བའི་ཆོས་ཚོགས་ཐེངས་༣ པའི་གྲོས་ཆོད་ཅ༦ ནང་། “ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། གཡུང་དྲུང་བོན་བཅས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་བསྒྲུབ་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཀྱང་། གདུལ་བྱའི་ཁམས་མོས་དང་འཚམས་པའི་རང་རང་མཁས་གྲུབ་གོང་མའི་བཞེད་སྲོལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་ཡོད་པ་རྣམས་ཐུགས་ཀྱི་གཏེར་དུ་འཆང་བའི་མཁས་པ་བགྲེས་གྲས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འཚོ་ཞིང་གཞེས་པའི་སྐབས་འདིར་བཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱི་སྲོལ་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་པ་གཞོན་སྐྱེས་ཚོར་སྤེལ་ཐབས་ཇ་དྲག་དགོངས་བཞེས་གནང་གལ་ཆེ་བ།”[3] ཞེས་སོགས་བཀོད་གནང་མཛད་ཡོད། གོང་གསལ་༡༩༩༣ ལོའི་ཆོས་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་ལ་༄གོང་ས་མཆོག་གིས་ཆོས་ཚོགས་ཐེངས་༤ པའི་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོར། “སྔོན་མ་ང་རང་ཚོ་འདིར་མིའི་ལུང་པར་གྱུར་ནས་འགོ་སྟོད་ང་ཚོ་ཏ་ལམ་རྒྱུས་ཡོད་པ་ས་གནམ་མ་གཏོགས་མེད་པའི་བཟོ་འདྲ་བོ་ཞིག་གི་དུས་ཚོད་དེའི་སྐབས་ལ་ཆོས་ཚོགས་ཐེངས་དང་པོ་དེ་ཚུགས་ཏེ་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་ལོ་

1 «མཛད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ་»གླེགས་བམ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༢༠ ནས་གསལ།
2 ཆོས་ཚོགས་ཁག་གི་གྲོས་ཆོད་ཕྱོགས་སྒྲིག ཤོག་གྲངས་༥
3 ཆོས་ཚོགས་ཁག་གི་གྲོས་ཆོད་ཕྱོགས་སྒྲིག ཤོག་གྲངས་༡༣

ལ་ཡིན་པ་ཡོད། དེའི་སྐབས་ལ་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་བོན་དང་བཅས་པ། སྤྱི་པའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཆ་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ན་མགོ་འཐོམ་ནས་བསྡད་ཡོད་རེད། ང་རང་ཚོ་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་རྣམ་པ་ཚོ་ཡིན་ནའང་རེད། གང་ལྟར་ཡང་སྙིང་མི་རེ་ངོ་རེའི་ཆ་ནས་བྱས་ནའང་འཐོམ་བྱས་བསྡད་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས་ཞེ་དྲགས་མགོ་འཚོས་པོ་འདྲ་པོ་ཞིག་དང་། ཐབ་ཐང་རྩོད་ཡས་འདྲ་བོ་དེ་དུས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་འདྲ་ཞིག་གི་གནས་སྐབས་ལ་བསམ་པ་རྣམ་དག་གིས་ཧུབ་ཧུབ་བྱས་ནས་ཚོགས་པ་རེད།”[1] ཅེས་དང་། ཆོས་ཚོགས་ཐེངས་༩ པའི་མཇུག་བསྡོམས་མཛད་སྒོར། “ང་རང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་དུས་ང་རང་ཚོ་བོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དེ་བདག་པོ་རྒྱག་དགོས་ཡས་ཤིག་དང་། བོན་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ལ་དམིགས་བསལ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་དེ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཆགས་འགྲོ་གི་འདུག །དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་སྔོན་མ་ང་ཚོ་ཐོག་མར་ཆོས་ཚོགས་ཚོགས་པའི་སྐབས་དཔེར་ན་བོན་པོའི་ནང་ནས་དམིགས་བསལ་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་དགོས་ཟེར་མཁན་སུ་གཅིག་ཡོད་མ་རེད། ང་རང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ལ་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་དུས་མི་རིགས་ཀྱི་ཆ་བཞག་ས་སྙིང་པོ་འདྲ་བོ་བོན་ལུགས་དེ་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་ཐོག་ནས་ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས་བོན་ལུགས་བདག་པོ་རྒྱག་དགོས་པ་དང་། ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས་བོན་གྱི་སྐུ་ཚབ་སྐད་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་གླེང་ནས་ཆོས་ཚོགས་རྣམས་སུ་བོན་པོའི་འཐུས་མི་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་རེད།”[2] ཅེས་སོགས་སྨྲས་གནང་བ་དང་། དེ་རྗེས་ཀྱི་ཆོས་ཚོགས་རིམ་པའི་ནང་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བསྟན་པར་བདག་རྐྱེན་གནང་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐབ་གསལ་གྱི་བཀའ་སློབ་རིམ་ཕེབས་གནང་ཡོད་པ་ནི་ཚང་མས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར།

༩༽ གཡུང་དྲུང་བོན་ལ་སྤྱི་འཐུས་སོགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་བསྩལ་བའི་སྐོར།

བོད་མིའི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་ཟླ་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་

1 ཆོས་ཚོགས་ཁག་ཏུ་བསྩལ་བའི་༧གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་སྒྲིག ཤོག་གྲངས་༥༡ ནས་གསལ།
2 ཆོས་ཚོགས་ཁག་ཏུ་བསྩལ་བའི་༧གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་སྒྲིག ཤོག་གྲངས་༡༡༢ ནས་གསལ།

ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བཅན་བྱོལ་བོད་མིར་མང་གཙོ་གསོལ་རས་བསྩལ་ཏེ། ཕྱི་ལོ་༡༩༨༠ ཟླ་༩ ཚེས་༣ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་དབུ་བརྙེས་པའི་སྐབས་ཆོལ་གསུམ་ཆོས་ལུགས་དང་བཅས་པའི་གྲུབ་ཆ་ལྡན་པའི་ནང་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་སྤྱི་འཐུས་ས་མིག་མེད་པ་ཡིན། དེ་རྗེས་བོན་གཞིས་ཐོབ་རྒྱལ་གསར་པའི་འགོ་མང་ཡོངས་དང་། བལ་ཡུལ་ཉོལ་ཐང་གཙོས་བོན་པོ་རྣམས་ནས་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་དང་། ལྷག་པར་༄སྐྱི་ནོར་༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་ནས་སྙན་གསན་རིམ་ཞུས་ལྟར་ལ་ཆེས་མཐོའི་རྒྱུན་ལས་ནང་བཀའ་བསྟུར་རིམ་གནང་མཛད་ཀྱང་ཐག་ཆོད་གནང་བ་བྱུང་མེད། ༡༩༢༢ཟླ་༣ ཚེས་༡ བོད་མེ་སྤྲུལ་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་བཅུ་གཅིག་ཉིན་སྨན་རིའི་མཁན་པོ་[1]ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། ཡོངས་འཛིན་སངས་རྒྱས་བསྟན་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ། དཔོན་སློབ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་རྟགས་བཀོད་གནང་སྟེ་བོན་གཞིས་སེར་སྐྱ་མི་མང་ཡོངས་ཀྱིས་མཚན་འཁོད་སྙན་ཞུ་ཕུལ་རྗེས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་སྤྱི་འཐུས་སྐྱབས་འཇུག་བསྩལ་གནང་མཛད་པ་དང་། དེ་རྗེས་འཆར་འབུལ་ཕྱག་རྟགས་དགོངས་དོན་སྡེ་དགེ་འཛིན་པ་གཡུང་དྲུང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱི་ལོ་༡༩༢༢ ཟླ་༡༠ ཚེས་༥ ཉིན་སྐབས་དྲུག་པའི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་དམ་འབུལ་ཞུས། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ལོ་འཁོར་ལས་བསྐོམས་སྤྱི་ཞུའི་ཚོགས་ཆེན་དུ་བོན་འཐུས་གསར་འཛུགས་གནང་བ་སོགས་བྱུང་ཡོད།

དེ་དག་གི་བརྒྱུད་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ་ཁག་ཅིག་ལུང་འདྲེན་ཞུས་ན། བཀའ་དྲུང་ཡིག་ཚང་གི་གསལ་བསྒྲགས། "བོན་པོ་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་སེར་སྐྱ་མི་མང་སྤྱི་མཐྲིན་ནས་༄སྐྱི་ནོར་༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ཕྱི་ལོ་༡༩༢༢ བོད་མེ་སྤྲུལ་ཟླ་༡ ཚེས་༡༡ འབོད་པའི་མཚན་འཁོད་༄སྙན་ཞུ་ཕབ་འབུལ་ཞུས་པའི་ནང་། བོན་དང་བོན་པོའི་གནས་སྟངས་གནས་ལུགས་གསལ་ཞུ་དང་འབྲེལ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནང་བོན་པོའི་འཐུས་མི་གཅིག་གསར་འཛུགས་ཡོང་བ་ཞེས་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་རྙིང་ཁུངས་རང་མོས་རྗེས་འཇུག་སོ་སོས་མི་ཉམས་གཅེས་འཛིན་བྱ་འོས་ལ་ཀུན་སློམས་དགོངས་བཞེས་ཟླ་མེད་ཀྱིས་

1 སྨན་རིའི་ཁྲི་འཛིན་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག

དམིགས་བསལ་དུ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཁོངས་སུ་བོན་པོའི་འཐུས་མི་གཅིག་བསྐོ་འཛུགས་ཆོག་འཐུས་དང་། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་སྤྱི་མཚུངས་འོས་བསྡུ་མ་དགོས་པ་རང་ཁོངས་ནས་མི་འགྲོ་འོས་ངེས་དྲག་གྲས་འཆར་འབུལ་ཞུ་འཐུས་དང་། སྐབས་བདུན་པ་ནས་བཟུང་འདེམས་བསྐོ་ལྷན་ཚོགས་བརྒྱུད་སྤྱི་མཚུངས་འོས་འདེམས་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་འཁྲོལ་བཟང་ཐོབ་ལྟར། ད་ལམ་བོན་གཞིས་ནས་འོས་འཆར་གསུམ་ཕུལ་བའི་ནང་ནས་འོས་དམིགས་དང་པོ་སྡེ་དགེ་འཛིན་པ་གཡུང་དྲུང་རྣམ་རྒྱལ་ལ་སྐབས་དྲུག་པའི་སྤྱི་འཐུས་ཁོངས་བོན་པོའི་སྤྱི་འཐུས་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་དཔྱད་ཀྱིས་ཕྱག་རྟགས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་ཕེབས་བྱུང་སོང་བའི་གསལ་བསྒྲགས་སུ། བཀའ་དྲུང་ཡིག་ཚང་ནས་༧༧ ཟླ་ཚེས་ལ།།"[1] ཞེས་དང་། དཔལ་ལྡན་བཀའ་བློན་ཁྲི་ཟུར་འཇུ་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་རྣམ་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐུ་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས་ལས། "དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བོད་འབངས་ཡོངས་ལ་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཕྱོགས་ནས་སྔར་ན་མ་གྲགས་པའི་གཟིགས་སྐྱོང་ལམ་སྟོན་ཆེན་པོ་ཞིག་གནང་གི་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་མིག་གི་བདུད་རྩི་ལོངས་སུ་སྤྱོད་བཞིན་པར་བརྟེན་བོན་ལུགས་འཛིན་པའི་གྲངས་ཉུང་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་རེ་འདོད་བོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཆོས་བརྒྱུད་གཞན་དང་ཐོབ་ཐང་སྤྱི་མཚུངས་ཡོང་ཐབས་ཞེས་མུ་མཐུད་ཞུ་བསྐུལ་ཞུས་པ་རེད། བཀའ་ཤག་དང་། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས། ཆོས་མཐོའི་རྒྱུན་ལས་ཚོགས་འདུ་བཅས་ཀྱི་ནང་སྐབས་སོ་སོར་གླེང་ཙམ་གླེང་ཙམ་ལས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཀའ་བསྡུར་གནང་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་མི་འདུག་སྟེ། ཕྱི་ལོ་༡༩༧༨ ལོར་ཀུ་ལུ་ཁུལ་དུ་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཚ་ཆུའི་འཕྲོད་བཞེས་ཆེད་༧ཞབས་འཁོད་སྐབས་ར་ལག་གཡུང་དྲུང་གླིང་དགོན་པའི་གྲྭ་རྒན་ཞིག་ཆེད་བཅར་ཞུ་སྐབས་ཐོབ་སྟེ། དེ་སྔ་གཞུང་ནས་སྨན་རི་དགོན་དང་། གཙང་འོ་ཡུག་ར་ལག་གཡུང་དྲུང་གླིང་དགོན་ལ་བསྟན་རྩ་མཚོད་ཐེབས་སྦྱོར་འཛུགས་ཡོད་ལུགས་སོགས་དང་། བོན་ལུགས་སྐོར་ཞིབ་ཞུ་ཞིབ་གསན་མཛད་འདུག་པ་དང་། དེ་རྗེས་རྗེ་བློན་མཆན་འཁོད་སྟན་ཞུ་ཕུལ་བ་བཅས་ལ་བརྟེན་༧གོང་ས་མཆོག་གིས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཆོས་བརྒྱུད་གཞན་དང་གཅིག

1 ༡༩༧༧ ལོའི་ཟླ་༩ པའི་ཤེས་བྱ་དུས་དེབ། ཤོག་གྲངས་༣༠

མཚུངས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་སྐལ་འོས་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་བཀའ་ཁྱབ་དང་འབྲེལ་ཆེས་མཐོའི་རྒྱུན་ལས་ཚོགས་འདུར་གོ་བསྒྱུར་ཐག་གཅོད་དགོས་ལུགས་སྤྱི་སྐུལ་བྱུང་།

བཀའ་དགོངས་ལྟར་ཆེས་མཐོའི་རྒྱུན་ལས་ཚོགས་འདུ་ནས་བཀའ་བསྒྱུར་དགོངས་ཚུལ་གསུངས་རེས་མང་དག་བྱུང་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཐོབ་ཐང་སྐལ་འོས་མེད་པའི་དགག་པ་རྒྱག་མཁན་རང་མི་འདུག །མཐའ་དོན་ཆོས་བརྒྱུད་གཞན་ལྟར་གྱི་ཐོབ་ཐང་སྐལ་བཞེས་གནང་རྒྱུ་དང་། གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་སྤྱི་འཐུས་སྤྱི་མཚུངས་ལྟར་འདེམས་བསྐོ་བྱ་དགོས་རྒྱུ། ཡིན་ཡང་སྐབས་འདིར་སྐབས་དྲུག་པའི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་དུས་ཡུན་ལོ་འཁོར་ལས་བསྡད་མེད་སྟབས་འོས་བསྡུ་མ་དགོས་པར་སོ་ལན་བོན་གཞིས་ཆོས་སྣར་རང་ནས་སུ་འོས་གཏོང་འཐུས་བཅས་ཞུས་ན་འཐུས་མིན་གྱི་གྲོས་ཚོད་སྟན་ཞུ་ཕུལ་བར་ཚོག་མཆན་ཐོན་ཏེ་དེ་དོན་ཐུགས་གཏན་འཁེལ་བ་རེད། དེ་དོན་བཞིན་བོན་གཞིས་ཆོས་སྣར་ལ་བཀའ་ལན་དང་འབྲེལ་ཆོས་འཐུས་བསྐོ་གཏོང་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་བཏང་བ་ལྟར་ཆོས་སྣར་ནས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་སྤྱི་འཐུས་ཐེངས་དང་པོ། སྟེ་དགེ་ལ་བཞི་འཛིང་པ་བླ་ཚུང་གཡུང་དྲུང་རྣམ་རྒྱལ་བསྐོ་གཏོང་ལྟར་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༧ ཟླ་༡༠ ཚེས་༥ ཉིན་ཆེས་མཐོའི་རྒྱུན་ལས་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་དམ་བཅའི་ཚིག་བརྗོད་ལྟར་མ་ཎི་བཀའ་འབུམ་ལག་ཏུ་བཟུང་སྟེ་དམ་འབུལ་ཞུས་པ་རེད། གནས་ཚུལ་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་སུ་བྱུང་བའི་ལེའུ་གསར་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། རྟེན་འབྲེལ་མཛད་སྒོ་ཡང་ཟབ་རྒྱས་ཞུས།”[1] ཞེས་གསལ། ཁྲིམས་ཟུར་བྱ་དྲུར་བཟང་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ལས། “༄སྐྱབས་རྗེ་སྨན་རིའི་ཡོངས་འཛིན་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྟན་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་གཙོ་འགན་བཞེས་ཐོག་བོན་འབངས་སེར་སྐྱ་ཡོངས་ནས་བོད་རང་གི་ཆོས་རིག་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་སྤྱི་འཐུས་དགོས་སྐོར་ཞུ་སྙན་རིམ་ཕུལ་ལ་དགོངས་བཞེས་ཀྱིས་༄སྤྱི་ནོར་༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་སྤྱི་འཐུས་འོས་དམིགས་འབུལ་དགོས་བཀའ་བཟང་ཕེབས་དོན་བཞིན། ཨ་མདོ་དུང་རི་བླ་མ་ནམ་མཁའ་བསྟན་འཛིན་ལགས་དང་། སྡེ་དགེ་བླ་མ་གཡུང་དྲུང་རྣམ་རྒྱལ་ལགས། ཧོར་པ་སྤྲ་ཚང་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གསུམ་འོས་དམིགས་སུ་ཕུལ་

1 འཛུ་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་གྱི་སྐུ་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས། དེབ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༤༢༣ ནས་གསལ།

ནས། བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་བཞི་སྤྱི་མཚུངས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་སྤྱི་འཐུས་༡༩༧༧ ཟླ་༡༠ ཚེས་༥ ཉིན་ནས་སྟེ་དགེ་བླ་མ་གཡུང་དྲུང་རྣམ་རྒྱལ་ལགས་བསྐོ་བཞག་བཀའ་དྲིན་བསྩལ་བ་བྱུང་།”[1] ཞེས་གསལ། བཀའ་ཤག་གི་བཀོད་རྒྱ་ལས། “སྟེ་དགེ་འཛིན་པ་གཡུང་དྲུང་རྣམ་རྒྱལ་ལ། ཆེད་དོན། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཁོངས་སུ་བོན་པོའི་འཐུས་མི་གཅིག་བསྐོ་འཛུགས་བྱ་འཐུས་ཐོག །སྐབས་དྲུག་པ་འདིར་མི་འགྲོ་འོས་འདེམས་མ་དགོས་པར་འོས་དམིགས་མིང་ཐོ་སྙན་འབུལ་གྱིས་བསྐོ་སྟལ་ཚོག་རྒྱུ་དམིགས་བསལ་བཀའ་བཟང་སྤྱི་སྨིན་ཐེབ་པ་ལྟར་ད་ལམ་འོས་དམིགས་མིང་ཐོ་ཕུལ་འབྱོར་༧སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོར་འཆར་འབུལ་ཕྱག་རྟགས་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་དོན་ཁྱེད་རང་ལ་བསྐོ་སྟལ་ཐེབ་སོང་གཤིས། ལས་འགན་ཞུ་བར་བཞུགས་སྐར་དུ་འཕྲལ་བཅར་དགོས་རྒྱུ་དེ་དོན་ཡིད་འཛགས་ཞུ། བཀའ་ཤག་ནས་༧༧ ཟླ་༨ ཚེས་༡༣ ལ། ཕུན་ཚོགས་བཀྲ་ཤིས།”[2] ཞེས་གསལ། ༡༩༧༨ཟླ་༡ ཚེས་༣༠ ཉིན་གྱི་ཆེས་མཐོའི་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་ལས། ༩༡ “ལས་བསྡོམས་ཚོགས་ཆེན་གྱི་འཐུས་མིའི་རྒྱབ་སྐྱེགས་ཁོངས་སུ་ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་འཐུས་མི་ཡོད་སྐབས་བོན་པོའི་འཐུས་མི་ཡང་སྤྱི་མཚུངས་ཐོབ་ཐང་ཡོང་བ་ཞུ་སྐོར་བོན་འཐུས་ཆོས་ལུགས་འཐུས་ཁོངས་སུ་དགོས་དང་མ་དགོས་བཀའ་ཤག་ནས་ཐག་གཅོད་གནང་རྒྱུ་གནང་།”[3] ཞེས་དང་། ༡༩༧༨ ཟླ་༢ ཚེས་༣ ཉིན་བཀའ་དྲུང་ཡིག་ཚང་ནས།[4] “སྟེ་རྒྱུན་ལས་ཚོགས་འདུ་རིན་པོ་ཆེར། ཆེད་ཞུ། ད་སྔོན་རྒྱུན་ལས་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཐོབ་ཐང་སྤྲོད་ཕྱོགས་སྐོར་བཀའ་བསྡུར་ལན་མང་བྱུང་བ་དང་། ལྷག་པར་༧༨ ཟླ་༡ ཚེས་༣༠ ཉིན་རྒྱུན་ལས་འཕར་ཚུགས་སྐབས། དེའི་སྐོར་བཀའ་བསྡུར་བྱུང་ཐད། ༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཟབ་ཡངས་དགོངས་བཞེད་བཀྱིན་ཆེ་སྟེ་ཆོས་ལུགས་བོན་གྱི་འཐུས་མི་གསར་འཛུག་བཀྱིན་བསྐྱངས་ཐེབ་པ་ཡིན་སྟབས། ད་ཕྱིན་ཆོས་ལུགས་གཞན་དང་སྤྱི་མཚུངས་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་

1 བྱ་དུར་ཚངས་ཐིག སྟོད་ཆ། ཤོག་གྲངས། ༡༠༩

2 བཀའ་ཤག་ནས་སྟེ་དགེ་གཡུང་དྲུང་རྣམ་རྒྱལ་ལ་བཏང་བའི་བཀོད་ཁྲབ་ཀྱི་པར་བཤུས།

3 ༡༩༧༨།༡། ༣༠ ཉིན་གྱི་ཆེས་མཐོའི་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ཚོགས་ཐོ།

4 བཀའ་ཡིག་འདྲ་བཤུས་ལས་གསལ།

གནང་འོས་གནང་རྒྱུ་གཏན་འབེབས་བསྐྱངས་སོང་བ་དེ་དོན་དགོངས་འཛུགས་ཞུ། བཀའ་དྲུང་ཡིག་ཚང་ནས་༢༥ ཟླ་༢ ཚེས་༣ ལ། ཞེས་གསལ། ༡༩༢༥ ཟླ་༢ ཚེས་༤ ཉིན་གྱི་ཚེས་མཐོའི་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་ལས། "༡༠༽ ཕྱི་ཟླ་༡ ཚེས་༣༠ ཉིན་རྒྱུན་ལས་འཕར་ཚོགས་སྐབས་གྲོས་ཚོད་དོན་བཞིན། བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཐོབ་ཐང་སྤྲོད་ཕྱོགས་ཐད་བཀའ་ཤག་ནས་ཐག་གཅོད་གནང་རྒྱུ་གསལ་བ་ལྟར་བཀའ་དྲུང་ཡིག་ཚང་ནས་༢༥ ཟླ་༢ ཚེས་༣ འཕོད་ཡིག་ཆུང་དུ། ད་ཕྱིན་ཆོས་ལུགས་གཞན་དང་སྤྱི་མཚུངས་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་གནང་འོས་གནང་རྒྱུ་གཏན་འབེབས་བསྐྱང་སོང་ཞེས་ཕེབས་པ་ལྟར་གནང་རྒྱུ་གནང་།"[1] ཞེས་གསལ་བ་ནས་བཟུང་ལོ་འཁོར་ལས་བསྡོམས་སྡི་ཞུའི་ཚོགས་ཆེན་ནང་བོན་འཐུས་མཉམ་ཞུགས་ཞུས་ཡོད།

༥༽ དབུ་ཁྲིད་བླ་ཆེན་ངོས་བཞེས་དང་། བཤད་གྲྭར་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་སྤྲོད་གནང་བ་སོགས།

༡༩༢༥ལོའི་ཕྱི་ཟླ་༣ པའི་ཟླ་མཇུག་ལ་༄སྐྱབས་རྗེ་སྨན་རིའི་ཡོངས་འཛིན་སློབ་དཔོན་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཧ་སར་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཏུ་ཆེད་ཕེབས་སྐབས་མཁན་སློབ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་དོན་བཤད་གྲྭའི་འཆར་གཞི་སོགས་༄གོང་ས་མཆོག་ལ་ཕུལ་བ་དང་། སྨན་རིའི་ཁྲི་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དབུ་ཁྲིད་བླ་ཆེན་དུ་ངོས་བཞེས་ཡོང་ཐབས་སྐོར་བཀའ་ཤག་ལ་ཞུས་པ་སོགས་ལ་བཀའ་དྲིན་སྐྱབས་འཛུག་རིམ་གནང་མཛད་ཡོད་པའི་སྐོར་ལ། ཡོངས་འཛིན་རྣམ་ཐར་ལས།[2] "ཚོགས་འདུའི་བར་གསེང་རྣམས་སུ་མཁན་སློབ་རྣམ་པའི་ཐུགས་བཞེད་དཔལ་གཤེན་བསྟན་སྨན་རིའི་གླིང་དུ་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་འདུས་སྡེ་འཛུགས་འཆར་ཡོད་པ་དེའི་འཆར་གཞི་དང་དམིགས་ཡུལ་སོགས་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ལ་སྙན་གསན་དང་བཀའ་མོལ་ཞུས། ཧ་སར་བཞུགས་རིང་བཤད་གྲྭའི་ཡུན་ཚད་དང་ཡིག་ཆ། སྒྲིག་བཀོད། དུས་ཚོད་རེའུ་མིག་བཅས་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་། ༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་མདུན་དུ་མཇལ་བཅར་ཞུས་ནས་ཁོང་གི་དམིགས་སྒོ་བོན་པོའི་བཤད་གྲྭ་ཡིན་ཚུལ་དང་། བོན་པོའི་

1 ༡༩༢༥།༢།༤ ཉིན་གྱི་ཚེས་མཐོའི་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ཚོག་ཐོ།

2 ཡོངས་འཛིན་སློབ་དཔོན་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར། ཤོག་གྲངས། ༥༥ ནས་གསལ།

གཞིས་ཆགས་བཙུགས་པའི་དགོས་དོན། བཤད་གྲྭའི་སྒྲིག་བཀོད་བཅས་[1]༧གོང་ས་ཆེན་པོར་ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་ནས་ཡར་ཞུ་མཛད་པས། ༧གོང་ས་མཆོག་གིས་བསྔགས་བརྗོད་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡང་ཡང་གནང་ཞིང་། ལོ་ཤས་རིང་མཐུན་རྐྱེན་ཡང་གསོལ་རས་སུ་བསྩལ། སྐབས་དེར་ཚོས་རིག་ལས་ཁུངས་སུ་ཚོགས་འདུ་ཞིག་འཚོགས་པས་ཁོང་གིས་བཤད་གྲྭའི་འཆར་གཞི་རྣམས་ཞིབ་ཕྲར་ཕུལ་གནང་མཛད། དེ་དུས་ལྷ་ཊ་མགོ་སློབ་ཕྲུ་བོད་ཀྱི་སློབ་ཚན་མེད་པས་ནམ་ཞིག་གྲྭ་འགྲིག་མཚམས་ལོ་གཅིག་གི་སྔོན་ནས་སྟན་འབུལ་དགོས་པའི་གྲོས་མོལ་ཡང་བྱུང་། གཞན་ཡང་སྐྱབས་རྗེ་འདུ་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་རྣམ་རྒྱལ་དང་མཇལ་འཕྲད་སྐབས་སྨན་རིའི་ཁྲི་འཛིན་རིན་པོ་ཆེར་བླ་ཆེན་གྱི་ཐོབ་ཐང་དགོས་པའི་བཀའ་མོལ་ཞུས་པར། སྐྱབས་རྗེ་མཆོག་ནས་གཞན་གྱིས་འགྲན་ཟླ་མེད་ན་མཁན་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་བོད་པོ་མི་མང་གིས་སྨན་རིའི་མཁན་པོར་བཀུར་བཞིན་ཆེ་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བྲིས་ནས་འཕྲལ་དུ་བཀའ་ཤག་ལ་ཕུལ་ཞེས་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་བྱུང་། རྗེ་བླ་མ་མཆོག་གིས་དེ་ལྟར་བཀའ་ཤག་ལ་ཕུལ་[2]རྗེས་རིང་མིན་རང་གཞུང་བཀའ་ཤག་གིས་དེ་དོན་བཞིན་སྨན་རིའི་མཁན་པོ་བླ་ཆེན་དུ་ངོས་འཛིན་གནང་བའི་ཕྱག་ཁྱེར་དེ་བསྩལ་ཐོབ་བྱུང་།" ཞེས་དང་། སྐྱབས་རྗེ་མཆོག་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བྲིས་ནང་།[3] "བོད་པོས་ཕྱུལ་སྟན་དང་། སློབ་གཉེར་བའི་འཆར་གཞི་ནང་གསལ་རོགས་རམ་སྐྱབས་འཇུག་ཞུ་སྐོར། ད་ཉིན་སྨན་རི་བ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག་དང་། བོད་གྲྭ་གཞན་གཉིས་བཅས་ཐུན་མོང་ཐོག །ད་ལམ་སློབ་གཉེར་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ཆེད་ཧིན་སྒོར་སྟོང་ཕྲག་བཞི་སྩལ་ཐོན་རྩིས་སྤྲོད་དང་འབྲེལ་ལོ་གཉིས་གསུམ་རིང་དེ་བཞིན་སྩལ་རྒྱུ་དང་། དེ་མཚམས་ནས་རང་སྐྱོང་ཐུབ་པའི་ཐབས་ཤེས་ད་ལྟ་ནས་བྱས་ལེགས་མངགས་ཆ་སོང་། ༡༩༧༨ཟླ་༣ ཚེས་༢༢ ལ། ཞེས་དང་། བཀའ་ཤག་གིས།[4] "༄༅།། བོད་པོའི་སྤྱི་འཐུས་གཡུང་དྲུང་རྣམ་རྒྱལ་ལགས་

1 དཔོན་སློབ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག་རིན་པོ་ཆེས་མཚན་འཁོད་སྟན་ཞུ་དང་། འཆར་གཞི་ཤོག་གྲངས་གཉིས་བཅས་ཕུལ། ཟླ་ཚེས་ཁ་གསལ་འཁོད་མེད།

2 དཔོན་སློབ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག་རིན་པོ་ཆེས་ཕུལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་སྟན་ཞུ་བཅས་ཤོག་གྲངས་༩ཅན། ཟླ་ཚེས་ཁ་གསལ་འཁོད་མེད།

3 སྐྱ་སྒེར་དྲུང་ཆེ་ཏ་ར་བ་མཆོག་གི་ཕྱག་བྲིས་ངོ་བཤུས་ལས།

4 བཀའ་ཤག་གི་བཀའ་རྒྱའི་པར་བཤུས་ལས།

སུ། ཚེད་འབྲས། འདི་ལོ་ཕྱི་ཟླ་༨ ནང་བོད་འཐུས་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག་གི་མིང་ཐོག་ནས་སྙན་ཞུ་དང་། གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་གདན་ས་གཙང་ཐོབ་རྒྱལ་སྨན་རི་དགོན་གྱི་མཁན་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཕུལ་འབྱོར་ལྟར་མཁན་རབས་སོ་གསུམ་པ་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་བོད་པོ་ཡོངས་ནས་དད་འདུན་བློ་རྩེ་གཅིག་གཏོད་ཀྱིས་བརྩེ་བཀུར་ཞུས་དང་ཞུ་བཞིན་པར་བརྟེན་གོང་གསལ་མཁན་རིན་པོ་ཆེར་བོད་ལུགས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དུ་དགོངས་བཞེས་ཡོང་བ་ཞེས་ད་ལམ་ཟླ་༡༠ ཚེས་༣ ཉིན་བསྐྱར་སྙན་ཞུ་གནང་འདི་སྐོར། ཆོས་དོན་ལྷན་ཁང་ནས་ཀུང་ཞབས་བསྐུལ་གནང་འདུག་གཤིས། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་མཆོག་ལ་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་པ་ཡོངས་ནས་དད་གུས་སྤྱི་འཁུར་ཞུ་དོན་ལྟར་གངས་ལྗོངས་ཕ་མེས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ལྔ་སྡེ་གཡུང་དྲུང་ཞྭ་དཀར་བོན་གྱི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་ཡོངས་ཀྱི་དབུ་འཁྲིད་དུ་རང་གཞུང་ནས་ངོས་བཞེས་གནང་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་དོན་དགོངས་འཇགས་ཞུ། བཀའ་ཤག་ནས་༧༨ ཟླ་༡༠ ཚེས་༡༣ ལ། འཇུ་ཆེན་ཐུབ་བསྟན། ངོ་བ་ཤུས། སྐུ་སྒེར་ཡིག་ཚང་། ཆོས་དོན། ནང་སྲིད། ཤེས་རིག །བདེ་སྲུང་། དཔལ་འབྱོར། དྲིལ་བསྒྲགས། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས། ལས་བདག །”ཅེས་གསལ། ཆོས་དོན་ནས།[1] “༧ མཚུངས་མེད་བོན་ལུགས་མཁན་པོ་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ། ཚེད་འབུལ། རང་གཞུང་བཀའ་ཤག་ནས་སྤྱི་འཐུས་གཡུང་རྣམ་བརྒྱུད་བཀའ་རྒྱ་སྩལ་ཡོད་པ་ལྟར་གང་ཉིད་གཡུང་དྲུང་བོན་ལུགས་ཀྱི་དབུ་འཁྲིད་དུ་ངོས་བཞེས་བཀྲིན་བསྐྱངས་ཟིན་པར་འདི་ནས་བཀྲིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་རྒྱུ་དང་ཆབས་ཅིག་བོན་དགོན་ཁག་གི་གནས་སྟངས་གང་ཅིའི་སྐོར་ཐུ་མཐུད་འདི་གར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ལྷག་པར་དགོན་ཁག་སོ་སོར་༧རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་དར་རྒྱས་ཡུན་གནས་དང་། སྐུ་ཕྱྭའི་༧ཞབས་བརྟན་བཅས་དང་བས་ཇི་སྒྲུབ་དགོན་ཁག་གཞན་སྤྱི་མཚུངས་འདི་གར་ལོ་ལྟར་སྒྲུབ་ཐོ་སྙན་ཞུ་བསྟར་ཆགས་སུ་འབུལ་གནང་དགོས་པའི་ཁྲུངས་སོར་གསུང་ཁྲབ་ཡོད་པ་བཅས་མཁྱེན། ཆོས་དོན་ལས་ཁུངས་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༨ ཟླ་༡༠ ཚེས་༣༧ ལ། དྲུང་ཆེ་དགེ་ཚོས།” ཞེས་སྩལ་གནང་མཛད་རྗེས་བོན་གཞིས་ཐོབ་རྒྱལ་གསར་པ་ནས་གསལ་བསྒྲགས་ཤིག་བསྐྱངས་མཛད་ཡོད་

1 ཆོས་དོན་གྱི་གནང་གནས་པར་བཤུས་ལས།

པ་འདི་ལྟར། "ཁུངས་འབྲེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་མཉེས་པ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཞྭ་དཀར་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡོངས་ལ་སྙན་འབུལ་ཞུ་གསོལ། རང་གཞུང་དུ་ཞུ་གསོལ་བཏབ་པ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དབུ་འཛིན་རྣམ་འདྲེན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གདན་སའི་ཁྲི་འཛིན་མཁན་རབས་རིམ་བྱོན་རྣམས་དང་། ད་ལྟའི་མཁན་ཆེན་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་འདི་ཉིད་མཆོག་ལའང་ཞྭ་དཀར་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་འཛིན་པ་ཡོངས་ཀྱི་དབུ་འཛིན་དུ་ངོས་བཞེས་གནང་བྱུང་བ་འདི་ལ་ཟློལ་མེད་སྙིང་ནས་དགའ་གུས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ༧གོང་ས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་རིས་མེད་དབུ་འཁྲིད་ཀྱི་འོག་ནས་འཛམས་མེད་བདེར་བསྐྱོད་རུང་བའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་པར་ཡི་རང་དང་བཅས་ཐུགས་གཞུག་ཡོད་པ་མཁྱེན།"[1] ཞེས་གསལ་ཡོད། དེ་ནས་བཟུང་༧སྐྱབས་རྗེ་སྨན་རིའི་ཁྲི་འཛིན་སོ་གསུམ་པ་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་བཞུགས་སྒར་ཇ་རམ་ས་ལ་གཙོས་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་ས་གནས་ཁག་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་བཅས་ས་ཕྱོགས་གང་སར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་འབྲེལ་དང་། རང་གཞུང་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་གདན་ཞུས་སོགས་གནང་སྟེ་ཆོས་ཚོགས་ཁག་དང་། དུས་འཁོར་དབང་ཆེན། བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབུལ། བསྟན་སྲིད་ཀྱི་གལ་ཆེའི་༧ཞབས་རིམ་སོགས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་ཕལ་ཆེར་ལ་ཆེད་བཅར་གནང་སྟེ་༧གོང་ས་མཆོག་དང་ཐུགས་སྣང་ནང་གཤིན་གྱིས་བོད་གངས་ཅན་པའི་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གནང་ཕྱོགས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་འདྲི་དགོངས་སྐོར་དང་། བཀའ་བགྲོས་ལྷུག་གནང་མཛད་བཞིན་པ་མ་ཟད། ༧སྐྱབས་རྗེ་སྨན་རིའི་ཡོངས་འཛིན་སྨྲ་བའི་དབང་པོ་སློབ་དཔོན་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཀྱང་༧གོང་ས་མཆོག་དང་ཐུགས་འདྲིས་ཟབ་ཅིང་། བཀའ་འབྲེལ་བཞིན་ཨ་རི་དང་། ཨོ་སི་ཏྲེ་རི་ཡ། ཕ་རན་སི་བཅས་སུ་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་དང་གཞན་ཡང་གལ་ཆེའི་གསུང་ཆོས་སྐབས་ཆོས་ཞུ་བ་རྣམས་ལ་བོན་འཁོར་ཚིག་བཞི་ལས་བརྩམས་པའི་བོན་འབྲེལ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་གནང་མཛད་ཡོད།

1 *༡༩༧༨ ཟླ་༡༡* ཤེས་བྱ་དུས་དེབ་ཤོག་གྲངས། ༢༣

ཕྱི་ལོ་༡༩༦༨ ལོར་རྒྱ་གར་དུ་༸དཔལ་གཤེན་བསྟན་སྨན་རིའི་གླིང་[1]དང་། ༢༠༠༡ ལོར་བལ་ཡུལ་དུ་དཔལ་ལྡན་ཁྲི་བརྟན་ནོར་བུ་རྩེ་[2]བཅས་སུ་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་མདོ་སྔགས་སེམས་གསུམ་གྱི་གཞུང་ཆེན་ཁག་དང་ཐུན་མོང་རིག་གནས་བཅས་ལ་བསླབ་པ་མཐར་སོན་པའི་རབ་འབྱམས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཛད་སྒོ་ཐོག་མར་ཚུགས་སྐབས་༸གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ཚབ་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་ཆེད་བཏང་གནང་སྟེ་སློབ་གཉེར་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་སོགས་ལ་དཔྱད་ཞིབ་མཐིལ་ཕྱིན་དང་བཅས་ལེགས་སོའི་བསྔགས་བརྗོད་དང་ཕྱག་འཕྲེར་ཁག་ལ་༸གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ཚབ་ནས་མཚན་རྟགས་བསྩལ་གནང་མཛད་ཡོད། ཉེར་ལྔའི་དྲན་དེབ་[3]ལས། "༡༩༩༥ ལོར་རང་གཞུང་ཆོས་རིག་དྲུང་ཆེ་[4]མཆོག་༸དཔལ་གཤེན་བསྟན་སྨན་རི་གླིང་དུ་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་འདུས་སྡེའི་སློབ་གཉེར་གནང་ཕྱོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཁག་དང་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་ཚུལ་སོགས་ལ་དཔྱད་ཞིབ་མཐིལ་ཕྱིན་གནང་མཐར་དགྱེས་ཚོར་ཆེན་པོས་ཡི་རངས་གནང་བས་མ་ཚད། ༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་ལ་དེ་དོན་སྙན་གསན་ཞུས་པས་༸གོང་ས་མཆོག་ནས་ཀྱང་བསྔགས་བརྗོད་དང་འབྲེལ་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་འདུས་སྡེའི་བསླབ་པ་མཐར་སོན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རིམ་ཐོན་གྱི་ཕྱག་འཕྲེར་ཁག་ལ་དངོས་བཞེས་ཕྱག་རྟགས་བསྩལ་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་གནང་།" ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་དང་། ༢༠༠༡ ལོར་བལ་ཡུལ་ཁྲི་བརྟན་ནོར་བུ་རྩེར་ཆོས་རིག་དྲུང་ཆེ་[5]ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་སྔར་བཞིན་དངོས་འཛིན་གཅིག་གྱུར་གནང་བ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཆེ་གནང་མཛད་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༣ ལོར་༸དཔལ་གཤེན་བསྟན་སྨན་རིའི་གླིང་དུ་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་འདུས་སྡེ་དབུ་བརྙེས་ནས་མི་ལོ་༣༥ འཁོར་བའི་དྲན་དེབ་ཀྱི་དབུ་རུ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཆེད་བརྗོད་བསྩལ་གནང་

---

1 རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་ཧི་མ་ཅལ་སི་མོར་རྫོང་ཁོངས་ཡུལ་མིང་ཊོ་ལན་ཇི་ཞེས་སར་ཆགས་ཡོད། གྲོང་ཁྱེར་སོ་ལན་གྱི་ཉེ་འགྲམ་ཡིན།

2 བལ་ཡུལ་མཆོད་རྟེན་འཕགས་པ་ཤིང་ཀུན་གྱི་ཉེ་འགྲམ་གནས་ཆེན་གླང་རི་ལུང་བསྟན་གྱི་མདུན་ཞོལ་དུ་ཆགས་ཡོད།

3 གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་འདུས་སྡེའི་ཉེར་ལྔའི་དྲན་དེབ། ཤོག་གྲངས། ༣༥

4 སྐབས་དེའི་དྲུང་ཆེ་བཀའ་བློན་ཁྲི་ཟུར་སྐལ་བཟང་ཡེ་ཤེས་མཆོག

5 སྐབས་དེའི་དྲུང་ཆེ་བཀའ་དྲུང་གཡུ་ཐོག་ཀརྨ་དགེ་ལེགས་མཆོག

མཛད་ཡོད་པ་གཤམ་གསལ།

"༄༅།། གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཤེས་པོའི་ཚོས་རིག་ཞྭ་དཀར་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་མདོ་སྔགས་གཞུང་ཆེན་དང་ཐུན་མོང་རིག་གནས་བཅས་པ་སློབ་གཉེར་བྱེད་ཡུལ་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་གྲྭ་གསར་དུ་བཙུགས་ནས་མི་ལོ་༢༥ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་གྱི་མཛད་སྒོའི་སྐབས་འདིར་ངོས་ནས་དབུ་ཁྲིད་དགེ་ལས་སློབ་ཕྲུག་དང་བཅས་པར་མཛའ་བརྩེའི་འཚམས་འདྲི་ཡོད།

རང་རེའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནའ་འཕྲང་ཆེ་བའི་དུས་ཚོད་འདིར་སྨན་རིའི་ཁྲི་འཛིན་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་ཁྲིད་པའི་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བླ་སྤྲུལ་དང་མཁས་དབང་རྣམ་པས་ཞྭ་དཀར་བོན་གྱི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སླར་གསོའི་ཆེད་འབད་བརྩོན་ལོ་མང་རིམ་མཐུད་གནང་འབྲས་ད་ཆ་བོན་བསྟན་འཛིན་སྐྱོང་སྒོ་གང་ས་ནས་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐོན་དང་འཐོན་བཞིན་ཡོད་པར་དགའ་བ་བརྟས།

གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་ཚོས་བརྒྱུད་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱེས་མཆོག་མཁས་གྲུབ་གོང་མ་རིམ་བྱོན་གྱི་མཛད་པ་ལྟར་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ནས་ཀུང་ཐོས་བསམ་ཉམས་ལེན་གྱིས་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་གཞན་ཕན་གྱི་བྱ་བ་ཆེ་ཕྲ་མཐའ་དག་རང་གཞན་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཕན་དང་། སྐྱེས་མཆོག་གོང་མ་རྣམས་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་པ་དེ་ལུགས་སྙིང་བཅངས་ཀྱིས་འབད་འབུངས་ལྷོད་མེད་ཡོད་པ་འཚལ། ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཏྭ་ལའི་བླ་མས། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༣ ཟླ་༣ ཚེས་༡༡ ལ།" ཞེས་པེབས་གནང་མཛད་ཡོད།

༩༽ ༸གོང་ས་མཆོག་བོན་གཞིས་སུ་༸ཞབས་སོར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐོར།

༸སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཕྱི་ལོ་༡༩༨༨ ལོ་དང་། ༢༠༠༧ལོ་སོ་སོར་བོན་གཞིས་ཐོབ་རྒྱལ་གསར་པར་གནས་ཆགས་པའི་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་གདན་ས་ཆེན་མོ་༸དཔལ་གཤེན་བསྟན་སྨན་རིའི་གླིང་དུ་དངོས་སུ་༸ཞབས་སོར་བཀོད་གནང་མཛད་སྐབས་བོན་འབངས་ཡོངས་ནས་༸གོང་ས་མཆོག་ལ་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབུལ་ཞུས་ཏེ་༸སྐྱབས་རྗེ་སྨན་རིའི་ཁྲི་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། ༸སྐྱབས་རྗེ་སྨན་རིའི་དཔོན་སློབ་འཕྲིན་ལས་ཉི་མ་རིན་པོ་

ཆེ་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ནས་ཐེངས་སོ་སོར་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་གཞུང་ལུགས་དང་མཐུན་ཞིང་༧གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དང་འབྲེལ་བའི་མཇལ་ལྷུགས་བཤད་འབུལ་གནང་མཛད་ཡོད་པ་སོགས་དང་། མགོན་པོ་གང་ཉིད་ནས་ཟབ་གསལ་བཀའ་སློབ་སྤྱི་སྩལ་གནང་བ་དང་། བཤད་སྒྲུབ་སློབ་གཉེར་བའི་རྩོད་རྒྱུགས་ལ་གཟིགས་ཞིབ། གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དགེ་མཛོད་ཁང་དབུ་འབྱེད་རབ་གནས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་གནང་སོགས་མཛད་ཡོད་པ་ལྟར། ༧སྐྱབས་རྗེ་སྨན་རིའི་ཡོངས་འཛིན་སློབ་དཔོན་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་༡༩༥༨ ལོར་བོད་དུ་མ་ཐེབས་སྔོན་༧གོང་ས་མཆོག་མཇལ་འཕྲད་ཞུས་སྐོར་ལ། རྣམ་ཐར་[1]ལས། "རང་ཡུལ་གངས་ལྗོངས་སུ་ཐེབས་རྒྱུའི་སྔ་གོན་མཛད། སྤྱི་ལྷ་གསུམ་པའི་ནང་སྐྱ་འཁོར་ཧྲུག་བསྡུས་དང་བཅས་བོན་གཞིས་ནས་ཇ་སར་ཐེབས་ཏེ། ༧གོང་ས་མཆོག་ལ་མཇལ་བཅར་ཞུས་ཤིང་སྤྱིར་བོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་སོགས་བཀའ་མོལ་ཞུས་པ་དང་། གཞན་ཡང་༧གོང་ས་མཆོག་གིས་ཁྱེད་རང་བོད་ནས་ཚུར་འཁོར་མཚམས་ངོས་རང་བོན་གཞིས་སུ་བཅར་འདོད་ཡོད། ཅེས་སོགས་གསུངས། དེ་བཞིན་འབྲེལ་ཡོད་ཀུན་ལ་མཇལ་འཕྲད་དང་། གསུང་གླེང་གནང་།" ཞེས་དང་། ༡༩༥༥ ལོར་༧གོང་ས་མཆོག་དངོས་སུ་༧དཔལ་གཤེན་བསྟན་སྨན་རིའི་གླིང་དུ་༧ཞབས་སོར་འཁོད་གནང་སྐབས་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ནང་། "ཁྱེད་རང་ཚོས་ལོ་ངོ་དུ་མའི་རིང་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོ་བྱས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཤིག་དང་དགོན་པ་འདི་བསླབ་པ་སློབ་གཉེར་གྱི་ཐད་ལ་དངོས་གནས་རང་གི་གང་ལ་གང་འཚམས་ཤིག་སླེབས་བསྡད་ཡོད་པ་ནི་མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་རེད།" ཅེས་དང་། ཡང་། "གོང་ལྟར་ཉམས་ཞིབ་བྱེད། རྩད་གཅོད་བྱེད། གོ་བསྡུར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་གི་སྐོར་ལ་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱས་ན་བླ་མེད་ཀྱི་གོ་འཕང་དང་། ལམ་བགྲོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱས་ན་ཐར་ཕྱིན་བཅུ། ཀུན་སློང་ལ་ཆ་བཞག་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གང་གི་ཆ་ནས་མིང་འདོགས་ཚུལ་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས། སངས་རྒྱས་པ་དང་

1 ཡོངས་འཛིན་སློབ་དཔོན་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར། ཤོག་གྲངས། ༨༠

གཅིག་གྱུར་ཆགས་བསྡད་ཡོད་རེད།”[1] ཅེས་གསུངས། གཞན་ཡང་སྐབས་དེར་སླན་རིའི་བླ་བྲང་གི་འགྲུལ་ཐོའི་ཕྱག་དེབ་ཐོག་༧བགོང་ས་མཆོག་གིས། “གངས་ལྗོངས་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་སྲིད་སྐྱེ་འགྲོའི་བདེ་སྐྱིད་བཅས་པར་ཉམས་རྒུད་མི་ཟད་པ་བྱུང་བའི་དུས་སྐབས་འདིར་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སླར་གསོའི་ཆེད་འབྲེལ་ཡོད་ཚང་མས་ཕྱུར་བ་གྲུ་འདེགས་ཀྱི་འབད་བརྩོན་བསྐྱེད་པའི་གྲུབ་འབྲས་འདི་ན་བོན་སྒར་ལེགས་ཚུགས་ཡོད་པར་ཡི་རང་དང་འབྲེལ་ད་དུང་བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་རང་གཞན་དུ་མར་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་འབྱུང་བའི་ཞུམ་མེད་སྙིང་སྟོབས་ཆེས་ཆེར་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིད་འཇགས་བྱེད་འཚལ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས། ༡༩༧༡།༥།༢༡”[2] ཞེས་བྲིས་གནང་མཛད་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་༢༠༠༧ ལོར་སླན་རི་དགོན་དུ་ཕེབས་གནང་སྐབས་༧བགོང་ས་མཆོག་གིས། “དེ་རིང་ཁྱེད་རང་ཚོས་བོན་ཐེག་པ་རིམ་དགུའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བའི་སྐོར་དང་། བསྐྱེད་རིམ་ཧེ་རུ་ཀ་ཟེར་བ་འཛིན་རྣམ་གསུམ་སྐོར། རིག་འཛིན་རྣམ་བཞིའི་སྐོར། དེ་བཞིན་དབུ་མ་དང་འདུལ་བའི་གཞུང་རེད། མཛོད་སྐོར་བཅས་གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་བཤད་པ་བྱེད་སྐབས་བོན་གཞུང་དེ་དག་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པོ་དང་། ནང་དོན་ཧ་ཅང་བརླིང་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། སློབ་གཉེར་བ་ཚོས་ཀྱང་རྟགས་གསལ་གཏོང་སྐབས་རིགས་ལམ་འབྱོང་པོ་ཡོད་པས། རིགས་ལམ་གྱི་གོམས་པ་ཡང་ཧ་ཅང་ལེགས་པོ་ཡོད་པའི་རྟགས་མཚན་གསལ་པོ་འདུག །དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་དང་འབྲེལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

རང་ཅག་བཙན་བྱོལ་བ་ཆགས་ཏེ་བཙན་བྱོལ་ནང་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་བོན་དང་བཅས་པའི་རང་རང་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གནང་རྒྱུ་འདི་ཐོག་མ་ནས་ཧ་ཅང་གལ་ཆེ་ཞིག་ཏུ་བརྩིས་ཏེ་ཕྱི་ལོ་༡༩༣༨ ལོར་ཆོས་ཚོགས་ཐེངས་དང་པོ་སྐོང་ཚོགས་བྱས་ཡོད། དེ་སྐབས་ཆོས་ཚོགས་ཐོག་གཡུང་དྲུང་བོན་ནས་རྡ་ལག་གཡུང་དྲུང་གླིང་

---

1 བོན་མཐུན་འབྲེལ་ལྷན་ཁང་གི་དུས་དེབ། བོན་སྒོ་ཨང་༢ པ། ཤོག་གྲངས་༩
2 གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་འདུས་སྡེའི་ཉེར་ལྔའི་དྲན་དེབ། ཤོག་གྲངས། ༥༠

གི་མཁན་པོ་ཤེས་རབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཞུ་བའི་བགྲེས་སོང་ཞིག་སྐུ་ཚབ་ཏུ་ཕེབས་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་ནས་གཡུང་དྲུང་བོན་ནི་རང་ཅག་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་མེས་པོའི་ཆོས་བརྒྱུད་གལ་ཆེ་ཞིག་དང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གལ་ཆེ་ལྡན་པའི་ཕ་མེས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་སྔ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བོད་ཀྱི་མེས་པོའི་གནའ་རབས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་འདི་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་དང་མི་ཉམས་གོང་སྤེལ་ཡོང་བར་ཚང་མས་ཕྱུར་བུ་མཉམ་འདེགས་ཀྱི་འབད་བརྩོན་དགོས་པའི་སྐད་ཆ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད།” ཅེས་དང་། “དེ་ནས་རིམ་བཞིན་སོ་ལན་ཁུལ་འདིར་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་ཆོས་སླར་ཚུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་བར་མ་ཟད། གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་། བཤད་གྲྭ་བཅས་པ་རིམ་བཞིན་ཚུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་སྟེ་ཡར་རྒྱས་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། རྒྱ་གར་ནང་ཊེ་ཊོན་ཁུལ་དུ་བོན་དགོན་ཞིག་དང་། འབྲས་ལྗོངས་སུ་དགོན་པ་གཅིག །འདི་གར་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་གདན་ས་གཙོ་བོ་གཤེན་བསྟན་སྨན་རིའི་གླིང་བཅས་ཁག་གསུམ་ཡོད་པ་དང་། བལ་ཡུལ་ནང་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག་ལགས་ནས་ཐུགས་ཁུར་བསྐྱེད་དེ་བོན་གྱི་རྟེན་གཞི་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡོད། བལ་ཡུལ་ཁྲི་སྟན་(བརྟན)ནོར་བུ་རྩེའི་སློབ་གཉེར་བའི་སྒྲིག་ལམ་ཀུན་སྤྱོད་དང་བསླབ་པ་སློབ་གཉེར་ཏ་ཅང་ལེགས་པོ་ཡོད་པར་མ་ཟད། འཚོ་བར་དང་དོད་དང་རྒྱུས་སྤྱོས་མེད་པ་སོགས་མི་མང་པོས་བསྔགས་བརྗོད་ཆེན་པོ་བྱེད་བཞིན་འདུག །ངོས་ཀྱི་ངོ་ཤེས་དགེ་ལྡན་པའི་དཔེ་ཆ་བ་དེ་འདྲ་ཡོད། ཁོང་ཚོ་བལ་ཡུལ་གྱི་བོན་དགོན་དེར་བསྐྱོད་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཡིད་སྨོན་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཏེ་དཔེ་ཁྲིད་བྱས་ཏེ་བསྟོད་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་མཁན་བྱུང་། ཏ་ཅང་བསྔགས་པའི་གནས་རེད།”[1] ཅེས་དང་། “ཕྱི་ཚེས་༢༢ ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་༧སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་༧སྐྱབས་རྗེ་ཁྲི་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་དབུས་དཔལ་གཤེན་བསྟན་སྨན་རིའི་གླིང་གི་བཤད་སྒྲུབ་འདུས་སྡེའི་མཁན་སློབ་འདུས་མང་ཡོངས་དང་ལྷན་དྲན་རྟེན་སྐུ་པར་ལྷན་བཞེས་དང་། སླར་ཡང་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བོན་བསྟན་འདི་ཉིད་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་དང་། མི་ཉམས་སླར་ནས་སླར་སྤེལ་ཏེ་བོད་གངས་ལྗོངས་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་རང་དབང་བསྐྱར་དར་ཡོང་བར་

1 ༢༠༠༨ ལོའི་ཟླ་༥ པའི་ཤེས་བྱ་དུས་དེབ། ཤོག་གྲངས་༣ ནས་གསལ།

ཕྱུར་བས་ལེགས་སྐྱེས་འབུལ་རྒྱུ་དང་། དམིགས་བཀར་འཇའ་ལུས་འཕོ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུར་བརྙེས་ཐུབ་པའི་གཞུང་ལུགས་ཁག་སོགས་མི་སྐྱ་ཕོ་མོར་སློབ་གཉེར་སྤྱོད་ཐབས་དགོས་གནས་སོགས་ཞལ་ཏའི་བཀའ་སློབ་དང་། མགོན་པོ་གང་ཉིད་ནས་མཐུན་འགྱུར་ཞུ་སྒོ་ཁག་འཐུས་ནན་གནང་རྒྱུའི་རྗེས་འཛིན་བཀའ་བཞེས་བཅས་ཆིབས་ཞབས་སྟོན་འཁོར་རྣམ་པ་དཔལ་སྨན་རིའི་གླིང་ནས་སེར་སྐྱ་མི་མང་གི་སྤྲི་ཞུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྐྱེལ་མ་གཟབ་རྒྱས་བཅས་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར་ཏེ་སོ་ལན་གནམ་ཐང་ནས་མཁའ་ལམ་བརྒྱུད་ལྡི་ལིར་ཆིབས་སྒྱུར་གྱིས་ཨ་རིར་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར་གནང་མཛད་ཡོད་པ་རེད།"[1] ཅེས་སོགས་གསལ་ཡོད་པ་རྣམས་སྙིང་བསྡུས་ཙམ་བྲུར་འདོན་ཞུས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། དེ་མིན་ཆོས་ལུགས་གཞན་གྱི་གདན་ས་གྲྭ་ཚང་ཁག་དང་། ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་གལ་ཆེའི་ཚོགས་འདུ་ཁག །བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་འབྲེལ་བའི་དུས་སྟོན་ཁག །ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མཛད་སྒོ་སོགས་སུ་༧གོང་ས་མཆོག་གིས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གལ་ཆེ་ཡིན་སྐོར་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློབ་སྩལ་གནང་མཛད་པ་དུ་མ་ཞིག་མཆིས་ཀྱང་ད་ལན་གྱི་དུས་ཚོད་སོགས་དང་བསྟུན་ནས་སྒོ་ཙམ་ཞིག་གླེང་གཞིའི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པ་ཡིན།

༢༽མདོར་དོན་དྲིལ་བ། སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོའི་བསྟན་པ་གཡུང་དྲུང་གི་བོན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་དཔལ་ལྡན་དྲིན་ཆེན་རྩ་བའི་བླ་མ་ལ་ཐུག་གི་བར་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་གི་ཟམ་མ་ཆད། ཐུགས་རྗེ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ནུས་མ་ཡལ་བ་གནས་བཞིན་པ་འདི་ཡང་ཕྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལས་བརྒྱུད། ནང་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལས་བརྒྱུད། གསང་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་བོན་གྱི་སྐུ་ལས་བརྒྱུད་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་༧གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དེ་ལྟའི་བརྒྱུད་རིམ་གྱི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་ཀྱང་། སྙིགས་དུས་འདིར་བོན་བསྟན་འདི་ཉིད་འགྱེལ་ས་ནས་སློང་མཁན་བཀའ་དྲིན་བདག་ཉིད་༧སྐྱབས་རྗེ་སྨན་རིའི་མཁན་སློབ་ཉི་ཟླ་བཟང་དང་ཐུགས་སྣང་གཤིན་ཞིང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བསྟུན་པའི་ཟབ་གསལ་གྱི་བཀའ་སློབ་སྩལ་གནང་མཛད་པ། གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བསྟན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་གནང་སྒོ་

1 ༢༠༠༢ ལོའི་ཟླ་༥ པའི་ཤེས་བྱ་དུས་དེབ། ཤོག་གྲངས། ༡༢

རྗེ་ཡོད་རྣམས་སྐྱབས་འཇུག་གནང་བ་སོགས་ལ་བརྟེན། བར་སྐབས་རང་རེ་བོད་གངས་ཅན་པའི་ཁྲོད་ནས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་ལ་བརྙས་བཅོས་དང་མཐོང་ཆུང་བྱེད་མཁན་རྣམས་རང་ཞེར་སོང་བ། མཐའ་ན་བོན་པོ་ལ་ཁ་ལག་འདྲེས་ན་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་གི་རེད་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་བཤད་ཡམས་རྣམས་རྩ་མེད་དུ་ཕྱིན་པ། འཛམ་གླིང་ས་ཕྱོགས་གང་སའི་མཁས་དབང་སོགས་ཀྱི་ངོ་སྣང་གལ་ཆེ་སླེབས་པ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཕ་མེས་ཀྱི་གཅེས་ནོར་འདི་ཉིད་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ངོས་ཟིན་པ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་བླ་ན་མེད་པ་སྐྱོང་དང་བསྐྱངས་གནང་མཛད་བཞིན་པ་རྣམས་སླར་ཡང་དྲན་པའི་ངོས་ནས་༸གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གིས་དབུས་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་བུ་གང་ན་སུ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་མི་འགྱུར་གཡུང་དྲུང་གི་ཁྲི་ལ་རྟག་ཏུ་བརྟན་ཅིང་། བཞེད་དགོངས་མཐའ་དག་གེགས་མེད་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་སྨོན་འདུན་ཡང་ཡང་ཞུ་བཞིན་པ་བཅས། ཐ་ཚན་སུ་ཙུག་སྨར་རོ།། །།

ཁུངས་བཏོལ་ཡི་ག་ཆ་ཁག་གི་ཐོ་གཞུང་།

༡༽ བསྟན་པའི་རྣམ་བཤད་དར་རྒྱས་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ། སྤྲ་སྟོན་བསྟན་རྒྱལ་བཟང་པོའི་བརྩམས། ལྷ་ཊ་མཐོ་སློབ་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དགེ་སློབ་ཁང་། ༢༠༡༡

༢༽ རྗེ་བླ་མ་ངེས་པ་དོན་གྱི་མངའ་བདག་༸ཡོངས་འཛིན་སློབ་དཔོན་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་རྒྱལ་སྲས་གཡུང་དྲུང་སེམས་དཔའི་མཛད་བཟང་བསྐྱངས་ནས་བགྲང་བྱ་བཅུ་ཕྲག་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་པའི་བར་གྱི་མཛད་རྣམ་རགས་བསྡུས། དཔལ་ལྡན་ཁྲི་བརྟན་ནོར་བུ་རྩེ། ༢༠༠༥

༣༽ ༸དཔལ་གཤེན་བསྟན་སྨན་རིའི་གླིང་དུ་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་འདུས་སྡེ་དབུ་བརྙེས་ནས་མི་ལོ་ཉེར་ལྔ་འཁོར་བའི་དྲན་དེབ། དབུས་གཡུང་དྲུང་བོན་འཛིན་སྐྱོང་ཚོགས་པ། ༢༠༠༣

༤༽ ལྷར་བཅས་འགྲོ་བའི་འདྲེན་མཆོག་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་༸སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ་

རླབས་འཕྲེང་བརྒྱ་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།། གླེགས་བམ་བརྒྱད་པ། ནོར་གླིང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཅེས་སྐྱོང་ཁང་གི་མཛད་རྣམ་སྡེ་ཚན། ༢༠༡༢

༥༽ བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞི་དང་གཡུང་དྲུང་བོན་བཅས་པའི་ཆོས་ཚོགས་དང་པོ་ནས་བཅུ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཕྱི་ནོར་ཕྱོགས་སུ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བསྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་སྒྲིག་བཞུགས་སོ།། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་པར་སྐྲུན་ཞུས། ༢༠༡༥

༦༽ བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞི་དང་གཡུང་དྲུང་བོན་བཅས་པའི་ཆོས་ཚོགས་དང་པོ་ནས་བཅུ་གཅིག་བར་གྱི་གྲོས་གཞི་དང་གྲོས་ཆོད་ཁག་ཕྱོགས་སྒྲིག་བཞུགས་སོ།། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་པར་སྐྲུན་ཞུས། ༢༠༡༥

༧༽ དཔལ་ལྡན་བཀའ་བློན་ཁྲི་ཟུར་འཇུ་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་རྣམ་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐུ་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེ་རབས་བོད་ཀྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་པའི་གཏམ་ཚོགས་སྤྲིད་པའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ། དེབ་བདུན་པ། རྩོམ་པ་པོ་བཀའ་བློན་ཁྲི་ཟུར་སྡེ་དགེ་འཇུ་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་རྣམ་རྒྱལ། འཇུ་ཆེན་ཚང་། ༢༠༡༩

༨༽ རང་གི་ལོ་རྒྱུས་སྒྲོང་པོར་བརྗོད་པ་བྱ་དུར་ཚངས་ཐིག སྟོད་ཆ། རྩོམ་པ་པོ། བྱ་དུར་བཟང་པོ། ཨ་མྱེས་རྨ་ཆེན་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་པར་སྐྲུན་ཞུས། ༢༠༡༣

༩༽ ༡༩༧༨།༤།༢༡༩༧༨།༡༠།༡༠༡༩༧༥།༤།༡༦༡༩༧༥།༦།༡༡༡༩༧༧།༡།༢༢༡༩༧༤།༡།༣༠ ༡༩༧༤།༢།༡༨ བཅས་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ཐིག་ཐོ།

༡༠༽ ༡༩༧༧ ཟླ་༣ ཚེས་༡ བོད་མི་སྤྲུལ་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་བཅུ་གཅིག་ཉིན་བོན་གཞིས་སེར་སྐྱ་ཡོངས་ནས་ཕྱོགས་མཆོག་ལ་ཕུལ་བའི་མཚན་འབོད་སྙན་ཞུའི་ངོ་བཤུས།

༡༡༽ ༡༩༧༧ ལོའི་ཟླ་༩ པའི་ཤེས་བྱ་དུས་དེབ།

༡༢༽ ༡༩༧༧ ཟླ་༤ ཚེས་༡༢ ཉིན་བཀའ་ཤག་གིས་སྡེ་དགེ་འཛིན་པ་གཡུང་དྲུང་རྣམ་རྒྱལ་ལ་བསྩལ་བའི་བཀོད་ཁྱབ་ཀྱི་པར་བཤུས།

༡༣༽ ༡༩༧༤ ཟླ་༣ ཚེས་༢ ཉིན་པོ་འཁོར་ལས་བསྡོམས་སྤྱི་ཞུའི་ཚོགས་ཆེན་ནང་བོན་འཐུས་འཛུག་རྒྱུར་ཐག་བཅད་སྐོར་བཀའ་དྲུང་ཡིག་ཚང་ནས་ཆེས་མཐོའི་རྒྱུན་ལས་ལ་བཏང་གནས་ཀྱི་ངོ་བཤུས།

༡༤༽ ༡༩༧༤ ལོའི་ཟླ་༥ པའི་ཤེས་བྱ་དུས་དེབ།

༡༥༽ ༡༩༧༤ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་༣ པའི་ནང་ཕྱུག་བས་རྗེ་སླུན་རིའི་དཔོན་སློབ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག་རིན་པོ་ཆེས་བཤད་གྲྭའི་སྤྱང་བྱ་གཞུང་ཆེན་ཁག་དང་། ཡུན་ཚད། འགྲོ་གྲོན་བཅས་ཀྱི་འཆར་གཞི་བཟོ་འགོད་ཀྱིས་མཚན་འབོད་སྙན་ཞུ་ལྡན་ཕུལ་བའི་ངོ་བཤུས།

༡༦༽ ༡༩༧༤ ཟླ་༣ ཚེས་༢༢ འབོད་སླན་རིའི་བཤད་གྲྭའི་འགྲོ་གྲོན་མཐུན་སྦྱོར་གནང་སྐོར་གསལ་བའི་སྐུ་སྙེར་དྲུང་

ཚེ་ཧྲ་ར་བ་མཆོག་གི་ཕྱག་བྲིས་ངོ་བཤུས།

༡༦༽ ༡༩༧༨ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་༤ པར་༧སྐྱབས་རྗེ་སླན་རིའི་དགོན་སློབ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་ཤག་ལ་ཕུལ་བའི་སླན་རིའི་མཁན་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཁོང་ཉིད་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དབུ་འཁྲིད་དུ་ཞལ་བཞེས་གནང་ཐབས་ཡོང་བའི་སྙན་ཞུ་བཅས་ཀྱི་ངོ་བཤུས།

༡༧༽ ༡༩༧༨ ཟླ་༡༠ ཚེས་༡༣ ཉིན་བཀའ་ཤག་གིས་སླན་རིའི་མཁན་ཆེན་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གཡུང་དྲུང་བོན་ལུགས་འཛིན་པ་ཡོངས་ཀྱི་དབུ་འཁྲིད་དུ་ཞལ་བཞེས་གནང་བ་ཡིན་སྐོར་གསལ་བའི་བཀའ་ཡིག་བོན་སྤྱི་གཡུང་དྲུང་རྣམ་རྒྱལ་ལ་གནང་བའི་པར་བཤུས།

༡༨༽ ༡༩༧༨ ཟླ་༡༠ ཚེས་༢༧ ཉིན་ཆོས་དོན་ལས་ཁུངས་ནས་སླན་རིའི་མཁན་ཆེན་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་མཆོག་ལ་འཚམས་འདྲི་དང་བཅས་ཕུལ་བའི་ཡི་གེའི་པར་བཤུས།

༡༩༽ ༡༩༧༨ ཟླ་༡༡ པའི་ཤེས་བྱ་དུས་དེབ།

༡༩༽ བོད་མཐུན་འབྲེལ་ལྷན་ཁང་གི་དུས་དེབ་བོད་སྙོ་ཨང་༣ པ། ༡༩༨༨

༢༠༽ ༢༠༠༧ ལོའི་ཟླ་༥ པའི་ཤེས་བྱ་དུས་དེབ།

༸གོང་ས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་རྒྱལ་བ་རྫོ་ནང་པའི་གནས་བབ་སྐོར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་པ་གཟུར་གནས་དགྱེས་པའི་གཏམ།

མཁན་པོ་ཀུན་དགའ་འཚམས་ཆུང་།
རྫོ་ནང་མ་དགོན།

དེ་རིང་འདིར་དགེ་ལུགས་ཡོངས་ཀྱི་༸རྒྱལ་བའི་བརྟན་བཞུགས་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཚོགས་ཆུང་གིས་བཀས་བསྐུལ་ལྟར་༸སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་མཆོག་གིས་དཔལ་རྒྱལ་བ་རྫོ་ནང་པར་གཟིགས་སྐྱོང་དང་ཐུགས་ཁུར་རྒྱ་ཆེ་གནང་ཚུལ་མདོ་ཙམ་ཞུ་བ་ལ།

ཐོག་མར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་། རྗོ་ནང་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གཉིས་སྐུ་ན་ཆུང་དུས་ནས་ཐུགས་འབྲེས་ཀྱིས་གྲོགས་པོ་ཡིན་ཚུལ། ༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྤྱི་ཕྱིའི་བཀའ་སློབ་ཁག་ཏུ་ཏ་ཙང་མང་ལ། འདིར་དཔེ་མཚོན་ཙམ་ཞུས་ན། ཤེས་བྱ་དུས་དེབ་(ཕྱི་ལོ་༢༠༡༣ ཟླ་༢ ཚེས་༣) ཐོག་ཏུ་བཀོད་པ་འདི་ལྟར། "ངོས་རང་ཆུང་ཆུང་སྐབས་རེད། ཨ་མ་ལགས་དང་པ་ལགས་མདུན་དུ་འགྲོ་སྐབས། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཁོང་དུས་དུས་སུ་ཕེབས་ཀྱི་འདུག །ངོས་ཀྱིས་དེ་དུས་ནས་ཁོང་ངོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ཕལ་ཆེར་ལོ་བཅུ་གསུམ་བཅུ་བཞི་ཙམ་མིན་ནམ། འབྲས་སྤུངས་སུ་སློབ་གཉེར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཉིན་ཞིག་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་དམར་པོ་ཆགས་འདུག་པར་ངོས་ནས་ག་རེ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་ཞུས་པར་ཁོང་གིས་ཀྲན་ལགས་ཀྱིས་ཉེས་བྱུང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག །དེ་དུས་ངོས་རང་ཡང་ཆུང་ཆུང་ཡིན་དུས་ཀྲན་ལགས་ལ་ཕར་ཉེས་དགོས་རེད་ཅེས་ཤོད་རྒྱུ་བྱུང་། དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་གཙང་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ཕྱིས་སུ་རྒྱ་གར་ལ་ཕེབས་ནས་བོད་བསྟན་སྲིད་དོན་དག་རེད། ངོས་རང་སྔེར་

ཐོག་ལའང་ཐུགས་མཐུན་རྩེ་གཅིག་རེད། ངོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་ན་ལམ་སེང་སྨྲུན་ཆབ་བསིལ་གྱི་རེད། དམིགས་བསམ་གྱི་ཚོས་གྲོགས་ཡིན། ལོ་སྔོན་མ་དེར་རིན་པོ་ཆེ་གང་ཙམ་སྨུང་སྙེ་སྡུག་པོ་ཆགས་ཡོད། རིན་པོ་ཆེས་ག་བར་གཤེགས་དགོས་རེད། ཅེས་ངོས་ལ་ལན་ཞིག་འབྱོར་བྱུང་། ན་ཉིང་རིན་པོ་ཆེར་མཇལ་འཕྲད་མཐའ་མ་དེ་རེད། དེ་དུས་རིན་པོ་ཆེ་དགུང་ལོ་ཡར་གང་ཙམ་ཕེབས་ཟིན་ཡོད། རིན་པོ་ཆེས་ཡང་སྲིད་སོག་ཡུལ་རང་དུ་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེའི་སྐྲུབ་མཁན་ཞིག་འབྱོན་རྒྱུའི་ཐུགས་སྨོན་གནང་དགོས་རེད་ཅེས་ཞུས་པ་ཡིན། ཁ་སང་རིན་པོ་ཆེས་སྐྱ་གཤེགས་ས་ག་བར་དང་། ག་དུས་གཤེགས་དགོས་རེད། ཅེས་ལན་ཞིག་འབྱོར་བྱུང་བར་ངོས་ཀྱིས་ཏམ་པ་བྱས་ཏེ་ལོ་སར་རྗེས་སོག་ཡུལ་ལ་གཤེགས་དགོས་ཞེས་འབྲེལ་བརྗོད་བྱས་པ་ཡིན། ཏག་ཏག་ལོ་གསར་བོད་ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་གཤེགས་འདུག །སྐུ་གཟུགས་ཏ་ཅང་སྐྱོ་པོ་ཆགས་ནས་སྨན་པ་ཚོས་ཏ་ལམ་རེ་བ་མེད་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་བརྗོད་འདུག །ཕན་བདེའི་འདུན་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་བརྟེན་ཐུགས་དམ་ལ་ཉིན་ཁ་ཤས་བཞུགས་པ་རེད། ཁ་སང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་སོག་ཡུལ་དུ་ཆེད་མངགས་བཏང་བ་ལྟར་ཕྱི་དྲོར་འབྱོར་བ་རེད། ཁ་སང་སྔ་དྲོ་ཞལ་ནས་བྱང་སེམས་བཟོ་འདྲ་ཐུན་བུ་བབས་འདུག །དངོས་གཞིའི་ཐུགས་དམ་གྲོལ་མི་འདུག །ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་འབྱོར་རྗེས་སྔན་ཤལ་ཞིག་ཕུལ་བ་དང་ལམ་སེང་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་འཛག་སྟེ་ཐུགས་དམ་གྲོལ་འདུག །དེད་གཉིས་ཚོས་གྲོགས་དམ་ཚིག་གཙང་མ་ཡིན་ལ་དངོས་གནས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་འདུག” ཅེས་སོགས་བཀོད་འདུག་པ་ལྟར། རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱུ་ན་ཚུང་དུས་སུ་༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། རྒྱལ་ཡུམ་ཆེན་མོ། སྐྱུའི་གཅེན་མོ་རྗེ་བཙུན་པདྨ་སོགས་ཀྱིས་ཐུགས་བརྩེ་ཇི་ལྟར་གནང་ཚུལ་མཛད་རྣམ<<ཚིག་ཤེས་དང་བག་ཡོད་ཀྱི་མི་ཚེ>>ཞེས་པར་གསལ། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༣ ལོར། ཇོ་ནང་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་མཚན་གནས་བསྐྱར་གསོ་དང་གཞུང་འབྲེལ་ཁྲི་འདོན་མཛད་སྒོ་གནང་ཞིང་། ༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རིན་པོ་ཆེར་མ་འོངས་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇོ་ནང་བསྟན་པའི་གནས་གཞི་གསར་འཛུགས་ཡོང་སྐད། བོད་མདོ་སྨད་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ། དཔལ་རྒྱལ་བ་ཇོ་ནང་བའི་བླ་ཆེན། དབང་

ལུང་གདམས་ཟབ་ཡོངས་ཀྱི་མངའ་བདག །འདྲེན་མཆོག་བླ་མ་དམ་པ་ཀུན་དགའ་ཐུགས་རྗེ་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་ཡོན་ཏན་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་གལ་ཆེའི་དབང་བཀའ་གདམས་ངག་རྣམས་གསན་བཞེས་གནང་དགོས་ཞེས་དམིགས་བསལ་བཀས་བསྐུལ་མཛད་པ་བཞིན། ལོ་དེའི་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ནང་། རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་རྫོང་ནང་ཟླ་ཆེན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་དཔལ་རྒྱལ་བ་རྫོང་ནང་པའི་དབང་ལུང་ཁྲིད་གསུམ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དུས་འཁོར་སྐོར་གྱི་ཐུན་མིན་གདམས་ཟབ་གསན་བཞེས་གནང་ཆེད་བོད་མདོ་སྨད་དུ་ཕེབས། ཕྱི་ལོ་༡༩༩༨ ལོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་བརྩེའི་བཀའ་དྲིན་ཉག་གཅིག་གི་འོག །རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་ཟླ་བྲང་ངམ། རྟག་བརྟན་ཁང་གསར་གསར་བཞེངས་ལེགས་གྲུབ་མཛད་ཅིང་། ནང་རྟེན་དུ་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཞུགས་ཁྲི་བྱིན་ལྡན་གསོལ་བསྟུལ་མཛད་པ་ད་ལྟ་རྟག་བརྟན་ཟླ་བྲང་གི་ཚོམས་ཆེན་དུ་བཞུགས།

ཕྱི་ལོ་༡༩༩༧ ལོར་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས། ༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་རྫོང་ནང་གཞིས་བྱེས་བརྟན་བཞུགས་དགྱེས་བཞེས་དང་། རྫོང་ནང་པར་ཚོས་བརྒྱུད་སྤྱི་མཚུངས་ཀྱི་ཐོབ་དབང་ཡོང་བའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་ཤིང་། ༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དཔལ་རྒྱལ་བ་རྫོང་ནང་པ་ཡོངས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་མཛད་པ་དང་ཆབས་ཅིག །ད་ལྟའི་འཕགས་ཡུལ་སིམ་ལྷ་རྫོང་ནང་མ་དགོན་རྟག་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་ཆོས་གླིང་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐུགས་བརྩེས་གསོལ་རས་སུ་བསྩལ་བ་མ་ཟད། ཕྱིས་སུ་དུས་འཁོར་སྦྱོར་དྲུག་སྒྲུབ་ཁང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་མ་དངུལ་ཡང་དགྱེས་བཞིན་དུ་བསྩལ་ཞིང་། འཕགས་ཡུལ་སིམ་ལྷ་རྫོང་ནང་མ་དགོན་གྱི་མཁན་གསར་ནམ་ཕེབས་སྐབས། ཐུགས་བརྩེས་ཕྱག་རྟགས་དང་། རྫོང་ནང་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་བསྐོ་བཞག་སྐབས་ཕྱག་རྟགས་གནང་བ། རྫོང་ནང་ཡར་ཐང་དགོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཡང་སྤྲུལ་ངོས་འཛིན། རྫོང་ནང་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་མཆོག་དང་ཕྱག་མཛོད་ཆེན་མོ་ཨ་ཁུ་ཀུན་དགའ་སོགས་ནམ་མཇལ་སྐབས་ཁོང་གིས་ཐུགས་དགྱེས་གཟིགས་གནང་བ། སེམས་དང་སྲོག་གི་ཚན་རིག་བགྲོ་གླིང་

ལ་ཡང་རྫོགས་ཆེན་པ་མཉམ་ཞུགས་ཚོགས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་བསྐྲུན་གནང་མཛད་པ་སོགས་ཐུགས་བརྩེས་ཕྱོད་པ་མེད་པར་རྗེས་སུ་བཟུང་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་༡༩༩༨ ལོའི་ཚོ་འཁྲུལ་སློན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས། སྐྱབས་མགོན་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་དབུ་བཞུགས་ཐོག་རྫོགས་ཆེན་གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་༄གོང་ས་མཆོག་ལ་ཆེས་ཐོག་མའི་བརྟན་བཞུགས་རྒྱས་པ་བསྟར་འབུལ་ཞུས་ཤིང་། མཁན་ངག་དབང་རྡོ་རྗེས་བརྩམས་པའི་༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་ཚོགས་འདོན་བྱས། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། གཞིས་བྱེས་རྫོགས་ཆེན་པས་སྔ་ཕྱིར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན། ཐེངས་གསུམ་ལ་བརྟན་བཞུགས་ཕུལ་རྒྱུའི་བསྐལ་བཟང་གི་གོ་སྐབས་བསྩལ་གནང་མཛད་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་༢༠༠༢ ལོར། ༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག །སིམ་ལ་རྫོགས་ཆེན་མ་དགོན་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་ཤིང་། རྗེ་བཙུན་ཀུན་དགའ་གྲོལ་མཆོག་གིས་མཛད་པའི་རྫོགས་ཆེན་ཁྲིད་བརྒྱ་དང་། དུས་འཁོར་རྗེས་གནང་སོགས་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཕངས་མེད་དུ་བསྩལ་ཐོག །རྒྱལ་བ་རྫོགས་ཆེན་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་དུས་འཁོར་རྫོགས་རིམ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་གདམས་ཟབ་རྫོགས་ཆེན་པ་ལས་གཞན་སུ་ལ་ཡང་མེད་པས། མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་གནང་ཕྱོགས་སྐོར་གྱི་རྩ་ཆེའི་བཀའ་སློབ་ལན་གྲངས་དུ་མར་བསྩལ་གནང་མཛད་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་༢༠༠༢ ལོར། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས། ༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཞབས་བརྟན་དུ་དམིགས་ཏེ། སྐུ་རྒྱུ་གསེར་ཟངས་འབའ་ཞིག་ལས་གྲུབ་པའི་དུས་འཁོར་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུ་བརྙན་ལི་མ་མཐོ་ཚད་ཁྲི་བདུན་ཅན། དཔལ་དུས་འཁོར་ལྷ་ཁང་དུ་བཞུགས་པ་དེ་གསར་བཞེངས་མཛད་ཅིང་། ༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དངོས་སུ་ཕེབས་ནས་རབ་གནས་བྱིན་འབེབས་ཀྱང་མཛད་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་༢༠༠༧ལོའི་ཟླ་༡༡ཚེས་༢༣ ཉིན། མཁན་པོ་ངག་དབང་རྡོ་རྗེས་གཙོས་རྫོགས་ཆེན་གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན། ༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་རྫོགས་ཆེན་བསྟན་རྒྱས་སློན་ལམ་ཐུགས་སློན་དྲག་པོས་མཚམས་སྦྱར་དེ་ལྷུགས་རྩོམ་བཀའ་དྲིན་

བསྐུལ་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་༡༩༩༥ལོར་བོད་མགོ་ལོག་རྫོ་ནང་ལུང་སྐྱ་དགོན་ངེས་དོན་མི་འགྱུར་བདེ་ཆེན་གླིང་གི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་སྐབས་རྗེ་ངག་དབང་པདྨ་རྣམ་རྒྱལ་མཆོག་ཨ་རིར་ཕེབས་སྐབས། ༧སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཐུགས་བརྩེས་དགྱེས་མཇལ་གནང་ཞིང་། རྟོགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་མོ་ཞེས་བསྔགས་བརྗོད་བླ་མེད་མཛད། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༩ ལོར་རྫོ་ནང་མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་ཤེས་རབ་གསལ་བྱེད་མཆོག་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཕེབས་སྐབས། ༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་བཞིན། སྐུ་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་དུ་རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཟབ་ལམ་ཁྲིད་ཡིག་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་གྱི་མན་ངག་ཟབ་མོའི་བཀའ་ཁྲིད་གནང་།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༠ ལོར་རྫོ་ནང་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་མཆོག་དང་མཁན་པོ་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན། མཁན་ངག་དབང་རྡོ་རྗེ། རྫོ་ནང་འགྲོ་ཕན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོས་གཙོས་གཞིས་བྱེས་རྫོ་ནང་པ་ཡོངས་དང་། ཇ་སའི་མི་དམངས་ཀྱིས་བརྟན་བཞུགས་འབུལ་སྐབས། ༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས། "ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྔགས་དང་བཅས་པ་ཆ་ཚང་བ་ཡོད་པ། དེ་ཡང་རིགས་པའི་ལམ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དེ་བོད་ཡུལ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་དར་བའི་རྗེས་ལ། བོད་རང་ཉིད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་མང་པོ་ཞིག་གིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་རླབས་པོ་ཆེ་མཛད་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་སློབ་ལམ་གྱི་མཐུ་གྲུབ་མཁན་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས། དུས་ནས་དུས་སུ་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བའི་ཐོག་ནས་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་རྫོ་ནང་ལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཤིང་རྟ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་དེ་ཚོའི་གྲས་དེ་བྱུང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ནང་ནས་ཀུན་མཁྱེན་རྫོ་ནང་གི་བསྟན་བརྒྱུད་འཛིན་མཁན་ཁྱེད་རང་ཚོས་དེ་རིང་བརྟན་བཞུགས་གནང་བར་ཏ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་།" ཞེས་དང་། ཡང་། "དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྦྱོར་དྲུག་གི་ཉམས་བཞེས་སྐོར་ལ་ཆ་བཞག་ན། ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་ཚང་མས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་བསྔགས་བརྗོད་ཆེན་

པོ་གནང་གིན་ཡོད་ཀྱང་། དུས་འཁོར་སྦྱོར་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་ཁང་བཙུགས་ཏེ་རྒྱལ་འཛོན་བྱེད་མཁན་དེ་ཇོ་ནང་རེད་འདུག” ཅེས་སོགས་བསྔགས་བརྗོད་ཆེན་པོ་མཛད་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༠ ལོར། སིམ་ལ་ཇོ་ནང་མ་དགོན་འདུས་སྤྱིས་གསོལ་འདེབས་ཞུས་པ་བཞིན། ༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས། ཇོ་ནང་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་སྐྱབས་མགོན་རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་ལྡུགས་རྩོམ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ ཟླ་བ་༥ པའི་ནང་རིས་མེད་ཆོས་བརྒྱུད་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐབས། ༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས། “ཉེ་ཆར་ཇོ་ནང་པ་ཚོས། ད་རེས་(ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐོབ་དབང་)ཐག་གཅོད་དགོས་ཞེས་བྲིས་པའི་སྙན་ཞུ་ཞིག་འདུག །ངོས་རང་ལ་ཡང་གཅིག་འདུག །དུས་རྒྱུན་ངོས་ཀྱིས་བཀའ་ཆོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤོད་བཞིན་པ་ལྟར། ཅི་བཤད་ཀྱང་རུང་མ་བཤད་ཀྱང་རུང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྦྱོར་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་ཐུག་ཡོང་དུས། ཇོ་ནང་གིས་ད་ལྟའི་བར་དུ་བསྟན་པ་བཟུང་ནས་བསྡད་འདུག །དེའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་དགོས་པ་ཞིག་རེད།” ཅེས་བཀའ་སློབ་ཕེབས་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལོར། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་སོག་ཡུལ་དུ་བཞུགས་སྐབས། ༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐུ་དངོས་སོག་ཡུལ་རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་བླ་བྲང་དུ་ཆེད་ཕེབས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་ཏེ། ཐུགས་བརྩེས་བསྟུན་འདྲི་དང་འབྲེལ་མ་འོངས་ཡང་སྲིད་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་བཀའ་སློབ་བསྩལ་ཞིང་། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༢ ལོར། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་སྐབས་ཀྱང་། གང་དུ་གཤེགས་པའི་གནས་དང་། དུས་ནམ་ཞིག་ལ་གཤེགས་པ་སོགས་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་ཕེབས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཛད་ཡོད་པ་མ་ཟད། གདུང་མཆོད་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་སྐུ་དམར་གདུང་དུ་བཞུགས་པ་སོགས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་བགྱི་བ་མཐའ་དག་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་དགོངས་དོན་ལྟར་ལེགས་གྲུབ་ཞུས་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༢ ལོར། ༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་མཛད་པའི་རྗེ་བཙུན་དམ་

པའི་ཡང་སྤྲུལ་མྱུར་འབྱོན་གསོལ་འདེབས་སུ། "ཀུན་མཁྱེན་དོལ་བུ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་སོགས།།" ཞེས་སྤྱི་སྒོས་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་འཁྲུལ་བྲལ་ཡང་སྤྲུལ་མྱུར་དུ་འབྱོན་པའི་ཐུགས་སྨོན་ཟབ་རྒྱས་མཛད་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༣ ལོར། ༧རྒོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཞལ་སྔ་ནས་སེམ་ལྷ་ཇོ་ནང་མ་དགོན་དུ་སླར་ཡང་ཆིབས་བསྒྱུར་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་སྐབས། "ངོས་རང་སྔོན་མ་ཐེངས་གཅིག་འདིར་ཡོང་སྐབས་ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཡོད། ཇོ་ནང་ཁྲིད་བརྒྱ་བཏོན་པ་རེད། ད་ཆ་རིན་པོ་ཆེ་ཞིང་ལ་ཕེབས་ཚར་བ་རེད། དེ་རིང་སེམ་ལྷར་འབྱོར་སྐབས་འདིར་ཁྱུག་ཙམ་བཙར་འདོད་བྱུང་། ཁལ་ཁ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ངོས་གཉིས་ཆུང་དུས་ནས་ཆོས་གྲོགས་རེད། རྗ་བའི་ཇོ་ནང་གི་ཆོས་བརྒྱུད་འདི་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཅིག་ཆགས་ཡོད། ཆོས་བརྒྱུད་གལ་ཆེ་ཞིག་ཕལ་ཆེར་རེད། གཙོ་བོ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྦྱོར་དྲུག་གི་སྐོར་འདི་ཇོ་ནང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། སྦྱོར་དྲུག་ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱུན་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་དེ་ཕལ་ཆེར་ཇོ་ནང་ཁོ་ན་མིན་ནམ་སྙམ། དེར་བརྟེན་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་བྱེད་མཁན་གྱི་ལྟེ་གནས་ཤིག་ཆགས་ཡོད་པར་བརྟེན་གནད་འགག་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་རེད།" ཅེས་བཀའ་བསྩལ་ཡོད། སྐབས་དེར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་དང་ཕྱག་མཛོད་ཆེན་མོ་ཨ་ཁུ་ཀུན་དགའ་བཅས་ཀྱི་གཙོས་ཇོ་ནང་པ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་ལ་གསུང་ཆོས་ཞལ་མཇལ་གྱི་སྐལ་བཟང་ཐོབ།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༨ ལོར། རྒྱལ་བ་ཇོ་ནང་པར་དུས་དབང་ཐེངས་སོ་གསུམ་པའི་སྦྱིན་བདག་དང་བཀོད་སྒྲིག་པའི་བསྐལ་བཟང་གི་གོ་སྐབས་གནང་ཞིང་། དབང་ཆེན་སྐབས་སུ་༧རྒོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སྐུ་སེར་ཁྲི་ཐུག་མང་བོའི་ཁྲོད་ནས་ཇོ་ནང་རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེད་འབོད་གནང་སྟེ་ཇོ་ནང་པ་ཡོངས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་བཀའ་སློབ་གནང་དོན། "དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ལག་ལེན་དམར་ཁྲིད་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ཡོད་པ་ཁྱེད་རང་ཇོ་ནང་པ་ཚོར་ཐུག་ཡོད། རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་། དོན་དམ་བདེན

པ་སྒྲུབ་པ་རང་དབང་བ་ཟེར་བ་དེ་ཚོ་ལ་ང་ཚོར་རྩོད་པ་ཡོད། གང་ལྟར། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་པའི་ནང་ནས་དངོས་གནས་དྭང་གནས་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ལག་ལེན་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ཡོད་པ་དེ་ཇོ་ནང་རེད་འདུག །བོད་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ན་འང་། ཛམ་ཐང་ཁུལ་ལ་ཧ་ཅང་དར་སོ་ཆེན་པོ་ཡག་པོ་ཞེ་དྲགས་འདུག” ཅེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ཟབ་རྒྱས་བསྩལ་བ་མ་ཟད། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡོང་སླད། རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་འོད་སྣོང་འཕྲོ་བའི་མཎྜལ་བྱིན་ལྡན་ཞིག་ཀྱང་གནང་སྦྱིན་མཛད་པ་ད་ལྟ་འཕགས་ཡུལ་སེམ་ལྷ་ཇོ་ནང་མ་དགོན་དུ་བཞུགས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༠༩ ལོར་གནས་མཆོག་ལྷ་ནྣ་ཧ་སླེར་༄སྐྱེ་ནོར་༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་སྤྱོད་འཇུག་ཆེན་མོའི་ཁྲིད་གནང་སྐབས་སུ་བལ་ཡུལ་ཇོ་ནང་དགོན་ངེས་དོན་རྟག་བརྟན་བཤད་སྒྲུབ་ཆོས་འཁོར་གླིང་གི་འདུས་སྡེ་ཡོངས་དང་། སེམ་ལྷ་ཇོ་ནང་དགོན་གྱི་དུས་འཁོར་སྒྲུབ་གྲྭ་པ་རྣམས་ལ་མཇལ་ཁ་དང་མཉམ་སྨོན་སྐུ་པར་སྒྲོན་པའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ ལོར། ཇོ་ནང་འགྲོ་ཕན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བདུན་པའི་སྐབས། ཚོགས་ཞུགས་པ་ཡོངས་ལ་དགྱེས་བཅེས་མཇལ་ཁ་དང་། རྒྱབ་གཉེར་བཀའ་ཡིག་གནང་། བཀའ་ཡིག་ནང་གསལ་ལྟར། “རྒྱུད་རྒྱལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཉམས་བཞེས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་སྦྱོར་དྲུག་རྩལ་དུ་བཏོན་པའི་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་བསྟན་བརྒྱུད་བཟང་པོ་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་ཡོང་ཐབས་སུ་ཆོས་བརྒྱུད་གང་གི་དབུ་ཁྲིད་ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་གནས་བསྐྱར་གསོ་དང་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇོ་ནང་མ་དགོན་གྱི་གནས་གཞི་མཐུན་རྐྱེན་བཅས་ཆེད་དུ་སྦྱར་བས་མཚོན་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་འདིའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡུན་གནས་ཆེད་མཐུན་རྐྱེན་གང་ཐུབ་སྒྲུབ་པ་ཚང་མས་ཐུགས་ངེས་ཡིན་ལ་”ཞེས་བཀའ་བསྩལ་ཡོད། རྒྱུན་དུ་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྒོ་ནས་མ་ཡིས་བུ་ལ་གདམས་པ་ལྟར་སེམས་གསོའི་བཀའ་སློབ་ཀྱང་བསྩལ་བ་སོགས། མདོར་ན། དཔལ་རྒྱལ་བ་ཇོ་ནང་པའི་བསྟན་པ་རྗེས་འཛུག་དང་བཅས་པར་གཟིགས་སྐྱོང་བླ་མེད་མཛད་དང་མཛད་མུས་སུ་ཡོད་དོ།།

ད་ལྟའི་ཇོ་ནང་གི་གནས་བབ། རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་ལ་ཇོ་ནང་དགོན་པ་ལྔ་དང་། སོག་ཡུལ་དུ་ཇོ་ནང་དགོན་པ་གཉིས། ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་ཇོ་ནང་ཆོས་ཚོགས་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཡོད། བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་ཇོ་ནང་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་མཁན་གྱི་དགོན་པ་བརྒྱ་ལྷག་ཅིག་ཡོད་ལ། དགེ་འདུན་པ་ཉིས་ཁྲི་ལྷག་ཡོད། མི་སྡེ་ལྔ་སྡེའི་མི་འབོར་འབུམ་གཉིས་ལྷག་ཡོད། མདོར་ན། ཇོ་ནང་བའི་སྐྱ་སེར་ཀུན་ས་ཕྱོགས་གང་དུ་མཆིས་ཀྱང་༉གོང་ས་༉སྐྱབས་མགོན་༉རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་ལ་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དད་པ་དམ་ཚིག་གཡོ་མེད་ཀྱི་ངང་ནས་འདི་ཕྱིའི་སྐྱབས་གནས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་སོ།།

བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་རྣམས་དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲ་ནས་བྱུང་ཚུལ་༸རྒྱལ་བའི་ དགོངས་པ་གསལ་བྱེད་ ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

སྤྲུལ་སྐུ་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ།

༈ རིགས་ཀུན་ཁྱབ་བདག་ཆོས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་།།
ལོངས་སྐུ་དུས་འཁོར་སྤྲུལ་སྐུ་ཤཱཀྱའི་ཏོག །
སྐུ་གསུམ་བདག་ཉིད་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་ལ།།
མི་ཕྱེད་དད་བརྒྱས་སྒོ་གསུམ་ཕྱག་བགྱིའོ།།

འཕགས་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས།།
གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་རྒྱལ་བསྟན་རིན་ཆེན་མཛོད།།
ལེགས་པར་འདྲེན་མཛད་ལོ་པཎ་མཆོག་རྣམས་ལ།།
དད་གསུམ་པན་ཚུན་འགྲན་བཞིན་གུས་ཕྱག་འཚལ།།

རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་བརྩེ་གཅིག་བསྡུས་པ།།
སྤྱན་རས་གཟིགས་མགོན་ངུར་སྨྲིག་རོལ་གར་བསྒྱུར།།
འཛམ་གླིང་སྐྱེ་འགྲོའི་མགོན་དུ་ལེགས་ཤར་བ།།
བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཉིན་བྱེད་དབང་པོར་འདུད།།

ཅེས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ། གང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི་དགེ་ལུགས་ཡོངས་ཀྱི་༸རྒྱལ་བའི་བརྟན་བཞུགས་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཚོགས་ཆུང་ནས་བཀའ་མངག་བཞིན་བོད་

གངས་ཅན་གྱི་ཆོས་བརྒྱུད་རྣམས་དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་སྐོར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་འཆད་ཅེ་ན། དེང་སྐབས་སུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་ལྔ་སྟེ། གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་ཀྱི་ཕྱི་མོ་ཆེ་བ་དྲུག་ལྡན་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མ་པ། འབྲི་མགོན་བཀའ་བརྒྱུད་པ། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པ། རྒྱལ་བ་ཇོ་ནང་པ། མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་རྣམས་དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་བཤད་པ་དང་། ཞར་བྱུང་ཆོས་བརྒྱུད་གཞན་བཤད་པ།

དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ། ཆོས་བརྒྱུད་རྣམས་གང་ལས་བྱུང་བའི་གཞི་དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་བྱུང་རིམ་མདོ་ཙམ་བཤད་པ།

དཔལ་ན་ལེནྡྲ་ནི་དེང་སང་གི་བི་ཧར་(Bihah)མངའ་སྡེའི་རྒྱལ་ས་པ་ཏ་ནའི་ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་(Rajgih)ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད། གནས་འདིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེམས་ཤིང་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་པ་དང་། ཟླ་བཞིའི་རིང་ཆོས་བསྟན་པའི་གནས་དང་། ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་མཆོག་ཤཱ་རིའི་བུའི་འཁྲུངས་ཡུལ་དང་། མཐར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཁྲི་བརྒྱད་དང་ལྷན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ། གདུང་རྟེན་བཞུགས་པའི་གནས་མཆོག་ཁྱད་པར་བ་ཡིན་པར་ཇོ་ནང་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་དུ་གསུངས། ན་ལེནྡྲའི་གདན་ས་འབྱུང་རིམ་ལའང་དུས་རབས་ལྔ་པའི་སྐབས་སུ་བྱུང་བར་འདོད་པ་སོགས་འདོད་ཚུལ་མང་དུ་མཆིས་ཀྱང་། རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་ལས་དེ་ལྟར་ན་ན་ལེནྡྲའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཐོག་མར་འདེབས་པ་པོ་མྱ་ངན་མེད། ཆོས་གཞི་དར་བར་མཛད་པ་སློབ་དཔོན་ལྔ་བརྒྱ་དང་། མཐོ་བཙུན་སྐྱུ་མཆེད། རྒྱས་པར་མཛད་པ་པོ་སྒྲ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་བོ།། ཞེས་བྱུང་བ་བཞིན། ཕྱི་ལོའི་སྔོན་གྱི་དུས་རྒྱལ་པོ་ཨ་ཤོ་ཀས་ཐོག་མར་ནང་པའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞེངས་པ་དེ་ནས་བཟུང་རིམ་གྱིས་དར་བར་གསུངས། དེ་རྗེས་བྲམ་ཟེའི་སློབ་དཔོན་མཐོ་བཙུན་གྲུབ་རྗེ་དང་། བདེ་བྱེད་བདག་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོག་མར་གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱད་བཞེངས། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་ལྔ་བརྒྱར་འཚོ་བ་སྦྱར། ཕྱོགས་སོ་སོར་ཡོད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་གླེགས་བམ་རྣམས་གནས་དེར་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཏེ་འཆད་ཉན་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཚུལ་དར་བར་མཛད། ཁྱད་པར་གྲུབ་

ཆེན་ས་ར་ཧ་དང་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་སོགས་ཕེབས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་། ལྷག་པར་ཏུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་དར་བར་བྱས་ནས་བཟུང་། དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་འཆད་ཉན་ཆེས་ཆེར་དར་བ་དང་། མཚན་སྙན་དབྱར་གྱི་འབྲུག་སྒྲ་བཞིན་ཕྱོགས་བཞིར་ཁྱབ་པར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ། བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་སོ་སོར་དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་པཎ་གྲུབ་གང་ལ་གཏུགས་ཏེ་ལོ་ཙཱ་གང་གིས་གཞུང་གང་བསྒྱུར་ཞུས་མཛད་པ་བཤད་པ།

དང་པོ། བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀུན་གྱི་ཕྱི་མོ་ཆེ་བ་དྲུག་ལྡན་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའི་ཆོས་བརྒྱུད་དཔལ་ན་ལེནྡྲ་ལས་བྱུང་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས།

༡. དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་པཎ་གྲུབ་གང་ལ་གཏུགས་ཏེ་ལོ་ཙཱ་གང་གིས་གཞུང་གང་བསྒྱུར་ཞུས་མཛད་པ་མདོ་ཙམ་བཤད་པ་ནི།

དུས་རབས་བདུན་པར་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་གྱི་སྐབས་སུ་དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་སློབ་དཔོན་ཀུ་ས་ར་དང་བྲམ་ཟེ་ཤཾ་ཀ་ར་དང་། སློབ་དཔོན་ཤཱི་ལ་མཉྫུ་སོགས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ལོ་ཙཱ་བ་ཐོན་མི་སཾ་བྷོ་ཊ་དང་། དེའི་མཚན་བུ་ཧྲ་ཛ་ཀོ་ཤ་དང་། ལྷ་ལུང་རྡོ་རྗེ་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་སོགས་བསྒྱུར་ཅིང་གཏན་ལ་ཕབ་བོ།།

དེའི་རྗེས་སུ་དུས་རབས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པར་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱི་སྐབས་སུ་དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་སློབ་དཔོན་བི་མ་ལ་མི་ཏྲ་དང་། པཎྜི་ཏ་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་། ཤཱནྟི་གརྦྷ་དང་། བི་ཤུདྡྷ་སིཧྨ་ལ་སོགས་པར་གཏུགས་ཏེ། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་སད་མི་མི་བདུན་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། བནྡེ་ནམ་མཁའ་དང་། སྒྲོ་རིན་ཆེན་སྡེ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། ཤཱཀྱ་འོད་ལ་སོགས་པས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་གཏན་ལ་ཕབ།

༢. དེ་ལས་གངས་ལྗོངས་སུ་རིམ་གྱིས་དར་རྒྱས་བྱུང་བའི་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བཤད་པ།

དེ་ཡང་བོད་གངས་རིའི་ལྗོངས་སུ་ལོ་པཎ་བཀའ་དྲིན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཞུས་མཛད་ཚུལ་གོང་དུ་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པ་བཞིན་མཉམ་མེད་ཟས་གཙང་སྲས་པོའི་བསྟན་པ་ལ་མདོ་དང་སྔགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། མདོ་ཕྱོགས་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་གསར་རྙིང་གི་རྩོད་པ་མ་བྱུང་ཡང་། ཐེག་

པ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྙིང་མ་དང་། གསར་མའི་རྣམ་གཞག་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ལའང་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་གྲགས་ཆེ་བ་པཎྜི་ཏ་སྨྲྀ་ཏི་བྱོན་པ་ཡན་ཆད་དུ་བསྒྱུར་བའི་རྒྱུད་པ་རྣམས་ལ་གསང་སྔགས་རྙིང་མ་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ཕྱིན་ཆད་དུ་བསྒྱུར་བ་རྣམས་ལ་གསང་སྔགས་གསར་མ་པ་ཞེས་གྲགས་པ་ལས། གསང་སྔགས་རྙིང་མ་པ་ནི། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཉེར་བརྒྱད་པ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་(ཕྱི་ལོ་༡༧༤འཁྲུངས)ནས་སྤང་སྐོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་སོགས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གླེགས་བམ་དང་རྟེན་ཁ་ཤས་ཕྱག་ཏུ(ཕྱི་ལོ་༢༣༣)འབྱོར་བ་དེ་དག་ལ་གཉན་པོ་གསང་བ་ཞེས་བཏགས་ཏེ་མཆོད་པ་བྱས་པས། སྲིད་དང་རྒྱལ་པོའི་ཚེ་འཕེལ་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བརྙེས། དེའི་རྗེས་རྒྱལ་རབས་སོ་གཉིས་པ་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་(ཕྱི་ལོ་༦༡༧)ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་ཀྱི་གདམས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊ་དང་། དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་སློབ་དཔོན་ཀུ་ས་ར། བྲམ་ཟེ་ཤཾ་ཀ་ར། སློབ་དཔོན་ཤཱི་ལ་མཉྫུ་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་སྐབས་ཕྱག་ཏུ་སོན་པའི་གཉན་པོ་གསང་བ་སོགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆ་ལག་མང་པོ་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྲོལ་བཏོད། དེ་ནས་མི་རབས་ལྔ་པ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན(ཕྱི་ལོ་༧༤༢)གྱིས་དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་མཁན་ཆེན་བོ་དྷི་སཏྭ་དང་སློབ་དཔོན་པདྨ་སཾ་བྷ་ཝ་གཉིས་(ཕྱི་ལོ་༧༦༠)སྤྱན་དྲངས་ནས་བོད་ཀྱི་ལྷ་འདྲེ་རྣམས་དམ་ལ་བཏགས་ཏེ་བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་(ཕྱི་ལོ་༧༦༤-༧༧༦)བཞེངས་ནས་བསྐྱེད་པ་མ་ཧཱ་ཡོ་ག་དང་། ལུང་ཨ་ནུ་ཡོ་ག །རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཏི་ཡོ་ག་སོགས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་ཏེ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེ་འབངས་ཉེར་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་པ་བརྙེས་པ་མང་དུ་བྱུང་། གཞན་ཡང་། དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་པཎྜི་ཏ་ཛི་ན་མི་ཏྲ་དང་། དཱ་ན་ཤཱི་ལ་སོགས་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་མང་པོ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་མཁན་སློབ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་པཎྜི་ཏ་རྣམས་དང་ལོ་ཙཱ་བ་བཻ་རོ་ཙ་ན་དང་། སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས། ཅོག་རོ་ཀླུའི་རྒྱལ་མཚན་ལ་སོགས་པས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྒྱ་གར་ན་གྲགས་ཆེ་བ་ཕལ་མོ་ཆེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར། དེ་དག་གི་བརྒྱུད་པའི་བཤད་སྲོལ་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་རྙིང་མ་ཞེས་ཡོངས་སུ་

གྲགས་ཤིང་། ལུགས་འདི་ལ་རིང་བརྒྱུད་བཀའ་མ་དང་། ཉེ་བརྒྱུད་གཏེར་མ། ཟབ་མོ་དག་སྣང་གི་སྐོར་ཞེས་ཆོས་སྐོར་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་གཞུང་གདམས་ངག་དང་བཅས་པ་ཡོད་ལ། དེ་དག་ནི་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལས་གཉག་ཛྙཱ་ན་ཀུ་མ་ར་དང་། དེ་ནས་གནུབས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། ཟུར་ཆེན་ཤཱཀྱ་འབྱུང་གནས། ཟུར་ཆུང་ཤེས་རབ་གྲགས་པ། ཆོས་རྗེ་སྒྲོ་ཕུག་པ་ཤཱཀྱ་སེངྒེ་ལ་སོགས་པས་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་རྒྱལ་བསྟན་དྲི་མ་མེད་པར་གནས་བཞིན་པའོ།།

གཉིས་པ། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་དཔལ་ན་ལེནྡྲ་ནས་བྱུང་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས།

༡. དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་པཎ་གྲུབ་གང་ལ་གཏུགས་ཏེ་ལོ་ཙཱ་གང་གིས་གཞུང་གང་བསྒྱུར་ཞུས་མཛད་པ་མདོ་ཙམ་བཤད་པ་ནི།

དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་པཎྜི་ཏ་ག་ཡ་དྷ་ར་སོགས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ལོ་ཙཱ་བ་འབྲོག་མི་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དཔལ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ། གུར་སཾ་པུ་ཊ་དང་། ར་ལི་བཞི་དང་། ཨ་ར་ལི་ལ་སོགས་པ་མ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་སྐོར་མན་ངག་དང་བཅས་པ་བསྒྱུར་ཅིང་ཁྱད་པར་གྲུབ་ཆེན་བི་ཝ་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་གདམས་ངག་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཞིང་དར་བར་མཛད་དོ།།

༢. དེ་ལས་གངས་ལྗོངས་སུ་རིམ་གྱིས་དར་རྒྱས་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཙུང་ཙམ་བཤད་པ།

དེ་ཡང་གོང་དུ་མདོ་ཙམ་བཤད་པ་བཞིན་དཔལ་ས་སྐྱ་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ནི་འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། སྔོན་ཇོ་བོ་རྗེ་བོད་དུ་བྱོན་པའི་ལམ་ཁར་ད་ལྟའི་ས་སྐྱའི་ཐད་དུ་ཕེབས་པ་ན། ཇོ་བོས་ཕྱག་མཛུབ་གཏད་དེ་ས་འདིར་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་བདུན་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། འཁོན་ཤཱཀྱ་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྲས་ཆུང་བ་སྔགས་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོས(ཕྱི་ལོ་༡༠༣༤-༡༡༠༢)ཁྲོམ་དཀྱིལ་དུ་སྔགས་པ་མང་པོས་དབང་མོ་ཉེར་བརྒྱད་ཀྱི་འབག་གྱོན་ནས་འཆམ་བྱེད་པ་མཐོང་བས། གཅེན་གྱིས་གསང་

སྔགས་ཁྲིམ་སྒྲིག་བྱེད་པ་མི་དྲུང་བས་སྔགས་ཕྱི་འགྱུར་ལ་སློབས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབྲོག་མི་ལོ་ཙཱ་བའི་དྲུང་དུ་བྱོན་ནས། གསང་སྔགས་ཕྱི་འགྱུར་རྣམས་ལ་སྦྱངས། དེ་ཡང་འབྲོག་མི་ལོ་ཙཱ་བ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆུ་སྤྲུལ་(ཕྱི་ལོ་༩༩༣)ལོར་མང་མཁར་དུ་སྐྱ་འཁྲུངས་མཁན་པོ་རྒྱ་ཤཱཀྱ་གཞོན་ནུ་སོགས་ལས་གྲམ་པ་རྒྱང་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཙུགས་པའི་དུས་སུ་རབ་དུ་བྱུང་། རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་སོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ལོ་བཅུ་གསུམ་ཙམ་ལ་མཁས་པ་སྒྲོ་དྲུག་སོགས་ལ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཟབ་དོན་བཞེས། ཕྱིས་སུ་ག་ཡ་དྷ་ར་བོད་དུ་བྱོན་པ་ལ་ཁོང་གི་དྲུང་དུ་ཀྱེ་རྡོར་རྒྱུད་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་དང་གསུང་ངག་རིན་པོ་ཆེའི་བདུད་རྩི་བཞེས། དགུང་ལོ་ང་གཉིས་(ཕྱི་ལོ་༡༠༤༣)ལོར་མང་མཁར་སྨྱུ་གུ་ལུང་བཏབ་སྟེ་འཆད་ཉན་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། མཐར་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གཉིས་(ཕྱི་ལོ་༡༠༧༤)ལོར་སྐུ་གཤེགས། འདི་ནི་འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོའི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་འགོས་ཁུག་པ་ལྷས་བཙས། རྨ་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་མཆོག་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་བླ་མ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། བོད་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཆུ་གླང་(༡༠༧༣)ལོར་དཔོན་པོ་རི་ས་དཔྱད་ལེགས་པར་གཟིགས་ནས་ས་དཀར་ལོགས་སུ་དགོན་པ་བཏབ་པས་དེ་ཕྱིན་ཆད་ནས་ས་སྐྱ་པ་ཞེས་གྲགས་སོ།། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྲས་ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོས་(༡༠༩༢-༡༡༥༨)བ་རི་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་གྲགས་ལས་ཆོས་མང་དུ་གསན་ཅིང་། འཇམ་དབྱངས་སྒྲུབ་པས་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་ཞེན་པ་བཞི་བྲལ་ལ་སོགས་པ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གདམས་པ་བསྩལ། བྲང་ཏི་དར་མ་སྙིང་པོ་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་བླ་མ་མང་དུ་བསྟེན་པས་ལྷའི་ཞལ་གཟིགས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པར་གྲགས། ས་ཆེན་གྱི་སྲས་བསོད་ནམས་རྩེ་མོ། (༡༡༤༢)གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། (༡༡༤༧)དཔལ་ཆེན་འོད་པོ། (༡༡༥༠)བཅས་གསུམ་པོས་མདོ་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་དུ་དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཆེན་པོར་གྱུར། དཔལ་ཆེན་འོད་པོའི་སྲས་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་(༡༡༨༢)ཁ་བ་ཅན་གྱི་པཎྜི་ཏའི་ཐོག་མར་གྲགས་པ་བྱུང་། རང་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་ཕྱི་ནང་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་ཅིང་། བཅུ་ཕྲག་རིག

པའི་གནས་ཀུན་ལ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གྱི་སྒོལ་རྒྱ་ཆེར་བཏོད། ཟངས་ཚ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྲས་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་(༡༢༣༥)སྐུ་ན་ཆུང་དུས་ནས་མཁས་པའི་གྲགས་པ་འབར། ཁུ་བོ་ས་པཎ་ལ་མངའ་བའི་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་མཁྱེན་ཅིང་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་མངའ་བརྙེས། བོད་དང་རྒྱ་ནག་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་སྤེལ་ཞིང་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་པོས་ཏི་ཤྲཱི་གྱི་མཚན་གྱི་བསྟོད་པ་ཕུལ། བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ལ་དབང་བསྒྱུར། གཞན་ཡང་ཆོས་བརྒྱུད་འདི་ཉིད་ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམ་པ། ངོར་སྟོན་ཤེས་བྱ་ཀུན་གཟིགས། གཡག་ཕྲུག་སངས་རྒྱས་དཔལ་ལ་སོགས་པས་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་ནས། ད་ལྟའི་བར་དུ་མ་ཉམས་པར་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་ལགས་སོ།།

གསུམ་པ། འགྲོ་མགོན་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲ་ནས་བྱུང་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས།

༡. དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་པཎ་གྲུབ་གང་ལ་གཏུགས་ཏེ་ལོ་ཙཱ་གང་གིས་གཞུང་གང་བསྒྱུར་ཞུས་མཛད་པ་མདོ་ཙམ་བཤད་པ་ནི།

ལྷོ་བྲག་མར་པ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་རྒྱ་གར་དུ་ལན་གསུམ་བྱོན། དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་པཎྜི་ཏ་ན་རོ་པ་དང་མཻ་ཏྲི་བ། ཕམ་མཐིང་བ་སོགས་ལ་གཏུགས་ནས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག །ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ། མ་ཧཱ་མཱ་ཡཱ། གདན་བཞི་ལ་སོགས་པའི་མན་ངག་མང་པོ་ཞུས་ཏེ་སློབ་བརྒྱུད་ཀྱི་སློབ་མ་ཤིན་ཏུ་དར་རོ།།

༢. དེ་ལས་གངས་ལྗོངས་སུ་རིམ་གྱིས་དར་རྒྱས་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཙུང་ཙམ་བཤད་པ།

དེ་ཡང་བཀའ་བརྒྱུད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། བཀའ་བབས་ཀྱི་གདམས་པའི་བརྒྱུད་འཛིན་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་གྲགས་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་བ་དང་འཕེལ་རིམ་བཤད་པ་ལ། གོང་དུ་མདོ་ཙམ་བཤད་པ་བཞིན་ཁྱུང་པོའི་བརྒྱུད་འཛིན་ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་དང་། མར་པའི་བརྒྱུད་འཛིན་དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་གཉིས་

སོགས་ལས་བྱུང་བའི་བཀའ་བབས་ཀྱི་གདམས་པ་མངའ་བ་མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར(༩༩༠-༡༡༣༩)ཐོག་མར་བལ་བོ་ནས་ལོ་ཙཱ་བསླབས་ཏེ་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་ནས་དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་པཎ་ཆེན་མཻ་ཏྲི་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་གདན་པ་ཆེན་པོ། ནི་གུ་མ་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བླ་མ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ཙམ་བསྟེན་ནས། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་དང་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད། བོད་དུ་བྱོན་ནས་གཙང་གི་ཤངས་ཕྱོགས་སུ་(༡༡༢༡)དགོན་པ་བཏབ་སྟེ། ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་བས། ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་པར་གྲགས་ཤིང་། དེའི་སློབ་མ་སྨེའུ་སྟོན་པ། རྨོག་ལྕོགས་པ་རིན་ཆེན་བརྩོན་འགྲུས་སོགས་དང་། རྨོག་ལྕོགས་པའི་སློབ་མ་སྐྱེར་སྒང་པ་ཆོས་ཀྱི་སེངྒེ། དེའི་སློབ་མ་གཉན་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ། དེའི་སློབ་མ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱིས་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་དོ།། གཉིས་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ནས་ཏེ་ལོ་ནཱ་རོའི་བར་དུ་བྱོན་པའི་བཀའ་བབས་ཀྱི་གདམས་པ་མངའ་བ་ལྷོ་བྲག་མར་པས་(༡༠༡༢-༡༠༩༧)ཐོག་མར་འབྲོག་མིའི་དྲུང་དུ་ལོ་ཙཱ་བསླབས། ཕྱིས་སུ་རྒྱ་གར་དུ་ལན་གསུམ་དང་། བལ་བོར་ལན་བཞིར་བྱོན་ནས། དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་པཎ་ཆེན་ནཱ་རོ་པ་དང་། མངའ་བདག་མཻ་ཏྲི་བ། དཔལ་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་བླ་མ་མང་པོ་བསྟེན་ནས། གསང་བ་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཕ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་གདམས་ངག་ལག་ལེན་དང་བཅས་པ་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས། བོད་དུ་བྱོན་ནས་སློབ་མ་མང་དུ་བསྐྱངས་པ་ལས། གཙོ་བོ་ནི་ཀ་ཆེན་བཞིར་གྲགས་པ་སྟེ། རྔོག་སྟོན་ཆོས་སྐུ་རྡོ་རྗེ། (༡༠༣༦-༡༡༠༢)མཚུར་སྟོན་དབང་གི་རྡོ་རྗེ། མེས་སྟོན་ཚོན་པོ། མི་ལ་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ(༡༠༤༠-༡༡༢༣)རྣམས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ལས་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་བབས་གུང་ཐང་གི་མི་ལ་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའི་སློབ་མ། མཉམ་མེད་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེས་(༡༠༧༩-༡༡༥༣)ཕྱི་ལོ་༡༡༢༩ལོར་དྭགས་ལྷ་སྒམ་པོའི་དགོན་པ་བཏབ་སྟེ་གནས་གཞི་བཟུང་བས་དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་པ་ཞེས་པའི་མཚན་ཆགས། དེ་ལ་བཀའ་བརྒྱུད་ཆེ་བཞི་ཆུང་བརྒྱད་འབྱུག་པ་བཅས་རིམ་བཞིན་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ངེས་དོན་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉིན་མོ་ལྟར་ཕྱོགས་སོ་སོར་དར་ཞིང་རྒྱས་བཞིན་པ་ལགས་སོ།།

བཞི་པ། རྒྱལ་བ་རྫོ་ནང་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲ་ནས་བྱུང་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས།

༡. དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་པཎ་གྲུབ་གང་ལ་གཏུགས་ཏེ་ལོ་ཙཱ་གང་གིས་གཞུང་གང་བསྒྱུར་ཞུས་མཛད་པ་མདོ་ཙམ་བཤད་པ་ནི།

མདོ་ཕྱོགས་ལ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟོད་ཚོགས་སྐོར་དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་ཀྲིཥྞ་པཎྜི་ཏའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ། དཔེ་མེད་པར་བསྟོད་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ། སེམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་བསྟོད་པ། དོན་དམ་པར་བསྟོད་པ། སྐུ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པ་རྣམས་ནི་ལོ་ཙཱ་བ་ནག་ཚོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བས་བསྒྱུར། དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་པཎྜི་ཏ་ཛཻ་ན་མི་ཏྲ་དང་ཤཱི་ལེནྡྲ་བོ་དྷི་གཉིས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་འགྲེལ་བ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པ། ལོ་ཙཱ་བ་བནྡེ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཡིས་བསྒྱུར། དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་པཎྜི་ཏ་དཱ་ན་ཤཱི་ལའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་འཕགས་པ་ག་ཡ་གོ་རིའི་མདོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ། ལོ་ཙཱ་བ་བནྡེ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་བསྒྱུར། དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་པཎྜི་ཏ་ཛཻ་ན་མི་ཏྲའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་སློབ་དཔོན་ཀཱ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་མཛད་པ། ལོ་ཙཱ་བ་བནྡེ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་བསྒྱུར།

དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་པཎྜི་ཏ་ཛཻ་ན་མི་ཏྲ་དང་། ཤཱི་ལེནྡྲ་བོ་དྷི་གཉིས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལོ་ཙཱ་བ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར། དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་པཎྜི་ཏ་ཞི་བ་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ལོ་ཙཱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བའི་འགྱུར་ལ་པཎྜི་ཏ་པླ་ར་ཧི་ཏ་དང་ལོ་ཙཱ་བ་གཟུ་དགའ་བ་རྡོ་རྗེས་བཅོས། དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་པཎྜི་ཏ་སད་ཛ་ནའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མདོ་ཟབ་མོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྒྱུར། པཎྜི་ཏ་སད་ཛ་ནའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་བ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པ། ལོ་ཙཱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྱུར། དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་མཁན་

པོ་སུ་ལེན་དྲ་བོ་དྷིའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས་ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བནྡེ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་རྒྱུད་བཤད་མན་ངག་རྣམས་ཀུན་མཁྱེན་ཇོ་ནང་པ་ཆེན་པོའི་བར་དུ་བྱུང་ངོ༎

དེ་ལྟར་ངེས་དོན་གཞན་སྟོང་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་སྟེ། ངེས་དོན་མདོ་བཅུ་དང་། སྙིང་པོའི་མདོ་བཅུ། དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ། དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲ་སོགས་ཀྱི་པཎྜི་ཏ་གང་ལ་གཏུགས་ཏེ་ལོ་ཙཱ་བ་གང་གིས་བསྒྱུར་བ་སོགས་ནི་འདིར་ཤིན་ཏུ་མང་བར་འགྱུར་བས་མཚོན་ཙམ་ལས་མ་བྲིས་སོ༎

སྔགས་ཕྱོགས་ལ་དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་པཎྜི་ཏ་བྷ་དྲ་བོ་དྷིའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་དུས་འཁོར་སྦྱོར་དྲུག་གི་རྒྱུད་ཆུང་། ལོ་ཙཱ་བ་གྱི་ཇོ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་འབྲོ་དགེ་སློང་གི་ཕྱིར་བསྒྱུར་ཅིང་གཏན་ལ་ཕབ། དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་པཎྜི་ཏ་བྷ་དྲ་བོ་དྷིའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྙིང་པོའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་བྲམ་ཟེ་བསོད་སྙོམས་པས་མཛད་པ། ལོ་ཙཱ་བ་གྱི་ཇོ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྒྱུར། དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་པཎྜི་ཏ་བྷ་དྲའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ལོ་ཙཱ་བ་གྱི་ཇོ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་དུས་འཁོར་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བསྒྱུར། དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་པཎྜི་ཏ་ཟླ་བ་མགོན་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་དུས་འཁོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཡན་ལག་བཅུ་གཅིག་པ་དུས་ཞབས་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པ། འབྲོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེས་རབ་གྲགས་ཀྱིས་བསྒྱུར། དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་པཎྜི་ཏ་ཤ་བ་རི་བའི་སྦྱོར་དྲུག །པཎྜི་ཏ་བི་བྷཱུ་ཏི་ཙནྡྲའི་རང་འགྱུར་མཛད། དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་པཎྜི་ཏ་ཟླ་བ་མགོན་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ལོ་ཙཱ་བ་འབྲོ་ཤེས་རབ་གྲགས་ཀྱིས་དུས་འཁོར་ཆ་ལག་རྒྱས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ། ཕྱག་རྡོར་སྟོད་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་བསྒྱུར། དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་པཎྜི་ཏ་ས་མནྟ་ཤྲཱིའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ལོ་ཙཱ་བ་རྭ་ཆོས་རབ་ཀྱིས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་སོགས་བསྒྱུར། ལོ་པཎ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤེལ། གོང་འཁོད་སོགས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བྱེད་ཇོ་ནང་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་ཚུལ་དཔེ་མཚོན་ཙམ་ཞུས་ན་མཐའ་མེད་པའི་ཚད་མ་རྒྱས་འགྲེལ་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ། ཇོ་ནང་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གྱི་

རྣམ་བཤད་རྫོགས་ལྡན་ལུགས། མདོ་ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ། ཆོས་རྗེ་ཉ་དབོན་པའི་མཛད་པས་ཕར་ཕྱིན་ཉ་ཊཱིཀ་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ། ཞང་སྟོན་བསོད་ནམས་གྲགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོའི་འགྲེལ་བ། ཇོ་ནང་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་བ་ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པའི་མཆན་འགྲེལ། ཐ་རུང་པ་ལྷའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྒྱུད་བླའི་རྣམ་བཤད་དེ་ཉིད་སྣང་བ། ཇོ་ནང་ལོ་ཙཱ་བ་ས་བཟང་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བ། མཚལ་མིན་པ་བསོད་ནམས་བཟང་པོའི་འདུལ་བ་བདུད་རྩིའི་སྙིང་ཁུ། ཇོ་ནང་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་དུས་འཁོར་མཆན་འགྲེལ། ཇོ་ནང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དུས་འཁོར་རྒྱུད་འགྲེལ། ཇོ་ནང་ལོ་ཙཱ་བློ་གྲོས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་འགྱུར་བཅོས་མཆན་འགྲེལ་སོགས་གཞི་འགྱུར་དང་འགྱུར་བཅོས་མཛད་པ། མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་པོ་ཏི་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་མཛད་དེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱུན་ཕལ་ཆེར་ད་ལྟའང་གསལ་བར་བཞུགས་སོ།།

༣ . དེ་ལས་གངས་ལྗོངས་སུ་རིམ་གྱིས་དར་རྒྱས་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཙམ་བཤད་པ།

གོང་དུ་མདོ་ཙམ་བཤད་པ་བཞིན་སྦྱོར་དྲུག་པའམ་དེང་སང་དཔལ་རྒྱལ་བ་ཇོ་ནང་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ནི། ཐོག་མར་གྱི་ཇོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་དང་འབྲོ་ལོ་ཙཱ་བ་སོགས་ཀྱིས་དུས་འཁོར་རྒྱུད་འགྲེལ་བསྒྱུར་བ་ནས་བཟུང་རྗེ་ཀུན་སྤངས་པ་ཆེན་པོའི་བར་དུ་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ལ་སྦྱོར་དྲུག་པ་ཞེས་པའི་མཚན་སྙན་གྱི་ཟ་གསང་ལྡིར། དེའི་རྗེས་སུ་ཀུན་སྤངས་པ་ཆེན་པོས་༡༢༩༣ལོར་ཇོ་མོ་ནང་དུ་དགོན་པ་བཏབ་སྟེ་གདན་ས་མཛད་པས་ཇོ་ནང་པ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ།།

འདི་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་བ་བཤད་པ་ལ། མདོ་ཕྱོགས་ནས་བརྒྱུད་ཚུལ་དང་། སྔགས་ཕྱོགས་ནས་བརྒྱུད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དང་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་དགོངས་ནས་བཀའ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལེགས་པར་བསྐོར་བ་ལས། བཀའ་ཐ་མའི་རྗེས་འབྲང་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་གི་དབུ་མ

གཞན་སྟོང་ཆེན་པོའི་བརྒྱུད་རིམ་ནི། སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་དང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་སོགས་ནས་རིམ་བཞིན་བརྒྱུད་པ་དང་། གཞན་ཡང་། དཔལ་ས་ར་ཧ་དང་། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ། གྲུབ་ཆེན་ཤ་བ་རི་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་དབུ་མ་གཞན་སྟོང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་ལ། གངས་རིའི་ལྗོངས་སུ་ཡང་ལོ་པཎ་དུ་མས་གཞུང་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་བསྒྱུར་ཀྱང་། གྲུབ་མཐའ་གཙང་མར་འཛིན་པ་གཟི་ལོ་ཙཱ་བ་དགའ་བའི་རྡོ་རྗེ། བཙན་ཁ་བོ་ཆེ་དྲི་མེད་ཤེས་རབ། ལ་སྟོད་པ་དར་མ་བརྩོན་འགྲུས། ངོལ་པ་གཉན་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས། འཇའ་སྟོད་སྐུ་མཆེད་བྱང་ཆུབ་སྐྱབས་དང་། གཞོན་ནུ་བྱང་ཆུབ། སྐྱོ་སྟོན་པ་སློན་ལམ་ཚུལ་ཁྲིམས། བཅོམ་ལྡན་རིག་པའི་རལ་གྲི། སྐྱི་སྟོན་འཇམ་དབྱངས་བཙས་བྱམས་ཆོས་སྒོམ་ལུགས་པ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་ངེས་དོན་དབུ་མའི་བརྒྱུད་རིམ་ད་ལྟའི་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྩ་བའི་བླ་མའི་བར་མ་ཆད་པར་གསལ་བར་བཞུགས་པའོ།།

གཉིས་པ་སྔགས་ཕྱོགས་ནས་བརྒྱུད་ཚུལ་ནི། མཉམ་མེད་ཟས་གཙང་སྲས་པོ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ལོ་ནག་པའི་ཉ་ལ། དཔལ་ལྡན་འབྲས་དཀར་སྤུངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོར། དཔལ་ལྡན་རྒྱུ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་མངོན་པར་སྤྲུལ་ཏེ། འཁོར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ལྷ་ཀླུ་གནོད་སྦྱིན་འབྱུང་པོའི་ཚོགས། གཞན་ཡང་ཆོ་བོ་ཤེ་ཏའི་བྱང་ཕྱོགས་གྲོང་བྱེ་བ་ཕྲག་དགུ་བཅུ་ཙ་དྲུག་གི་མིའི་འགྲོ་བ་སྐལ་ལྡན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འདུས་པའི་དབུས་སུ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་མཐའ་དག་གསུངས་ནས་དཔལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་གཏད། རེ་ཞིག་ཤམ་བྷ་ལ་ལས་མིའི་འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་མ་དར། ཤམ་བྷ་ལར་རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་བཟང་པོས་རྒྱུད་མཐའ་དག་གླེགས་བམ་ལ་བྲིས། སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ལ་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པས་མང་པོ་ཞིག་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། དེ་ནས་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་བདུན་དང་། རིགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་སོགས་ནས་རིགས་ལྡན་རྒྱལ་དགའི་བར་དུ་བྱང་ཤམ་བྷ་ལར་དར་བར་མཛད་དོ།།

རིགས་ལྡན་རྒྱལ་དཀའི་དུས་སུ་འཕགས་ཡུལ་དུ་དར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གྲུབ་ཆེན་དུས་ཞབས་པ་ཆེན་པོ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཤམ་བྷ་ལར་བྱོན་ནས་རིགས་ལྡན་རྒྱལ་དཀའ་དངོས་དང་མཇལ། དུས་འཁོར་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་མང་པོ་ཞིག་ལས། འགའ་ཞིག་ཐུགས་ལ་བཟུང་། འགའ་ཞིག་གླེགས་བམ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་འཕགས་ཡུལ་དུ་བྱོན། སྒོམ་པ་གཙོ་བོར་མཛད་ནས་མཐར་འཇའ་ལུས་སུ་གཤེགས། དེའི་སློབ་མ་ནཱ་ཌ་དང་། ནཱ་ཌའི་སློབ་མ་ནཱ་ལེནྡྲ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་འདི་ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པར་མཛད།

བོད་དུ་དར་ཚུལ་ནི། གྱི་ཇོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རབ་བྱུང་དང་པོ་མེ་མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོ་སྟེ། ཕྱི་ལོ་༡༠༢༧ལོར་དུས་འཁོར་རྒྱུད་འགྲེལ་བོད་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་དབང་བཤད་མན་ངག་གི་སྲོལ་བཏོད་པ་ནས་བཟུང་། དེང་སང་དཔལ་རྒྱལ་བ་ཇོ་ནང་པ་ཞེས་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བརྒྱུད་བོད་དུ་དབུ་བརྙེས། དེའི་རྗེས་སུ་ནཱ་ལེནྡྲ་པའི་དངོས་སློབ་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཟླ་བ་མགོན་པོ་བོད་དུ་ལན་གསུམ་བྱོན། དུས་འཁོར་གྱི་དབང་རྫོགས་པར་བསྐུར། འབྲོ་ཤེས་རབ་གྲགས་ཀྱིས་ལོ་ཙཱ་བྱས་ནས་དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་སྐོར་གསུམ་སོགས་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་བླ་མ་ལྷ་རྗེ་སྒོམ་པ། བླ་མ་སྒྲོ་སྟོན་གནམ་བརྩེགས། གྲུབ་ཆེན་ཡུ་མོ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ། སྲས་མཆོག་ཧྲར་མེ་ཤྲཱི་ར། མཁས་པ་ནམ་མཁའ་འོད་ཟེར། ལྕམ་མ་ཅིག་སྨྲོལ་སྐུ་རྡོ་འབུམ། སེ་མོ་ཆེ་བ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན། འཇམ་གསར་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་སྐུ་འོད་ཟེར་(༡༢༡༩-༡༢༨༢)སོགས་གྲུབ་ཆེན་རིག་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་སྤེལ་བ་ལ་སྦྱོར་དྲུག་པ་ཞེས་པའི་མཚན་ཆགས། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་(༡༢༩༣)ལོར་ཞིང་ཀུན་སྤངས་ཐུགས་རྗེ་བརྩོན་འགྲུས་སྐུ་འཁྲུངས། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་སྐུ་འོད་ཟེར་སོགས་བླ་མ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་པའི་རྒྱུད་བཤད་མན་ངག་ལྷད་མེད་པ་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཅུ་བདུན་ལྷག་གསན་ཞིང་། གདམས་པ་སོ་སོའི་ཉམས་མྱོང་སྐུ་ཉམས་སུ་བསྟར་ཏེ་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད། ཇོ་མོ་ནགས་སྨན་རྒྱལ་མོས་ཇོ་ནང་ཞེས་པའི་ལུང་པར་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་ལྟར། ཕྱི་ལོ་༡༢༨༩ལོར་ཕེབས་ཏེ་གདན་ས་མཛད་སྐབས་སྦྱོར་དྲུག་པའམ་ཇོ་ནང་གི་ཆོས་བརྒྱུད་འདི་དབུ་

བརྩེས་ནས་ལོ་ངོ་(༢༦༧)སོང་ཟིན། དེའི་སློབ་མ་བྱང་སེམས་རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས། (༡༢༥༧-༡༣༢༠) དང་མཁས་བཙུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། (༡༢༦༠-༡༣༢༧)འདི་གསུམ་ལ་ཇོ་ནང་ཐོག་མའི་བླ་མ་རྣམ་གསུམ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན། མཁས་བཙུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་དངོས་སློབ་ཀུན་མཁྱེན་ཇོ་ནང་པ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་ནི། ཟ་བོ་ཆེའི་མདོ་དང་། གཙུག་ཏོར་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་རྒྱུད་སོགས་ལས་ཇི་ལྟར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་དོལ་པོ་ཀ་ཡོ་རིའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཡབ་ཡེ་ཤེས་དབང་ཕྱུག་དང་། ཡུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་འབྲུག(༡༢༩༢)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པར་མཁན་ཚུལ་ཁྲིམས་འོད་ཟེར་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མཚན་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་གསོལ། བླ་མ་སྐྱི་སྟོན་པ་སོགས་ལས་ཕར་ཚད་མདོན་གསུམ་སོགས་གསན་པས་ཐུགས་སུ་ཆུད། དབུས་གཙང་གི་གྲྭ་ས་ཕལ་ཆེ་བར་ཕེབས་ཏེ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་ཀུན་མཁྱེན་ཞེས་པའི་མཚན་ཐོགས། མཁས་བཙུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་སུམ་ཅུ་ལྷག་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས་ཤིང་། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་རང་བཞེད་རྩལ་འདོན་གྱི་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་སུ་ཁྱབ་པས་མཁས་པ་ཕལ་མོ་ཆེའི་བློར་མ་ཤོང་བར་རྩོད་པ་བྱུང་བ་རྣམས། རྒྱ་མཚོ་ལ་ཁ་བ་བབས་པ་བཞིན་དུ་སོང་ནས་གྲུབ་མཐའ་རྩོད་བྲལ་དུ་སོང་སྟེ། ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་བཤེས་མང་པོས་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན། ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་དབུ་མའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་དང་གསུང་རབ་ཀྱི་ཡིག་ཆ་པོད་བཅུ་ཙམ་མཛད། སློབ་མའི་ཚོགས་གྲངས་ལས་འདས་པ་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། དེ་ལྟར་བསྟན་འགྲོའི་དོན་བོད་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་དང་ཆེན་པོ་ཧོར་སོགས་ལ་ཡང་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་སླར་ཕེབས་པ་ལྟ་བུའི་མཛད་འཕྲིན་བསྐྱངས་ཏེ། དགུང་གྲངས་བདུན་ཅུར་སོན་པ་ལྕགས་མོ་གླང་གི་ལོའི་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་དྲུག་ཉིན་སྐུའི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྡུས་སོ།། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་དངོས་སློབ་ས་སྐྱིང་སྤྱིལ་པ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ། ཉ་དབོན་པ་ཀུན་དགའ་དཔལ། གྲུབ་ཆེན་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས། འཇམ་དབྱངས་དཀོན་མཆོག་བཟང་པོ། མཁས་གྲུབ་ནམ་མཁའ་ཆོས་སྐྱོང་། པཎ་ཆེན་ནམ་མཁའ

དཔལ་བཟང་། ལོ་ཆེན་རཏྣ་བྷ་ཏ། རྗེ་བཙུན་ཀུན་དགའ་གྲོལ་མཆོག །མཁན་ཆེན་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་རྣལ་རོལ་རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་བར་དུ་བརྒྱུད་པ་བར་མ་ཆད་པར་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའམ་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་ནི། ཕྱི་ལོ་༡༥༧༥ནས་༡༦༣༤བར་བྱོན་པའི་ངེས་དོན་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་མཛེས་རྒྱན་ཞིག་ཡིན་ལ། དགུང་ལོ་གཅིག་ནས་ང་བླ་མ་གྲོལ་མཆོག་ཡིན་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་གོང་མའི་ལུང་བསྟན་བཞིན་ཇོ་ནང་རྗེ་བཙུན་ཀུན་དགའ་གྲོལ་མཆོག་གི་ཡང་སྤྲུལ་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད་ནས་ཆོས་ལུང་བྱང་རྩེ་རུ་ཞབས་སོར་འཁོད། མཁས་མཆོག་བྱམས་པ་ལྷུན་འགྲུབ་དང་། མཁན་ཆེན་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་བླ་མར་བསྟེན་ནས་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་སོགས་ལ་གསན་སྦྱང་མཛད་པས་ལུང་རིགས་སྨྲ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་ཆེན་པོར་གྱུར། ཇོ་ནང་པའི་གདན་ས་མཛད་དེ་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་སློབ་མ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱངས། བསྒྱུར་བ་དང་རྩོམ་པའི་གསུང་པོད་བཅུ་ཕྲག་བཞི་ལྷག་བཞུགས། དཔལ་ཇོ་ནང་པ་དང་། རྙིང་མ། བཀའ་བརྒྱུད། ས་སྐྱ། དགེ་ལྡན་པ་སོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིས་སུ་མེད་པར་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོའི་བསྐྱངས་ཏེ། མཛད་འཕྲིན་འོད་སྣང་དཀར་པོས་རྒྱ་བོད་ཧོར་གསུམ་སོགས་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡི་རྒྱལ་ཚབ་འཛིན་པ་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ། མཁས་གྲུབ་བློ་གྲོས་རྣམ་རྒྱལ། ཆ་ལུང་བ་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་སོགས་ནས་རང་ཅག་རྣམས་ལ་དབང་བསྐུར་རྒྱུད་བཤད་མན་ངག་གནང་བའི་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྩ་བའི་བླ་མའི་བར་དུ་བརྒྱུད་པ་བར་མ་ཆད་པར་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་བཞིན་པ་ལགས་སོ།།

ལྔ་པ། མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲ་ནས་བྱུང་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས།

༡. དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་པཎ་གྲུབ་གང་ལ་གཏུགས་ཏེ་ལོ་ཙཱ་གང་གིས་གཞུང་གང་བསྒྱུར་ཞུས་མཛད་པ་མདོ་ཙམ་བཤད་པ་ནི།

དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་གཉྫ་དང་། པཎྜི་ཏ་སུ་ཧི་ཤྲི། པཎྜི་ཏ་ཨཱ་ནནྡ། པཎྜི་ཏ་གཞོན་ནུ་མཆོག །པཎྜི་ཏ་ཆེན་གཉྫ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། རིགས་པ་དྲུག་

ཙུ་པ། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག །སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ། རྩོད་པ་བཟློག་པ་བཅས་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་དེ་དག་རིམ་བཞིན་ལོ་ཙཱ་བ་ཅོག་རོ་ཀླུའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས། ལོ་ཙཱ་བ་གྲགས་འབྱོར་ཤེས་རབ། ལོ་ཙཱ་བ་དར་མ་གྲགས། ལོ་ཙཱ་བ་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྱུར།

པཎྜི་ཏ་མ་ཧཱ་སུ་མ་ཏིའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཚིག་གསལ། ལོ་ཙཱ་བ་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་བསྒྱུར། ཀྲིཥྞ་པཎྜི་ཏའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་དབུ་མ་འཇུག་པའི་རྩ་བ། ལོ་ཙཱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བས་བསྒྱུར། དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་པཎྜི་ཏ་དཱི་ན་མི་ཏྲ་དང་། དཱ་ན་ཤཱི་ལ་དང་། ཤཱི་ལེནྡྲ་བོ་དྷི་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ། ལོ་ཙཱ་བ་བནྡེ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཡིས་བསྒྱུར། པཎྜི་ཏ་དཱི་ན་མི་ཏྲ་དང་། དཱ་ན་ཤཱི་ལ་གཉིས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས་མཛད་པའི་བསླབ་བཏུས། ལོ་ཙཱ་བ་བནྡེ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཡིས་བསྒྱུར་བ་ལ་པཎྜི་ཏ་ཐིག་ལེ་བུམ་པ་དང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཅོས། པཎྜི་ཏ་སརྦ་ཛྙཱ་དེ་བའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བཤེས་པའི་སྤྲིངས་ཡིག་ལོ་ཙཱ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་བསྒྱུར། པཎྜི་ཏ་ཛ་ཡཱ་ནནྡའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ། ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་འཆད་ཉན་སྒོམ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱུན་སྤེལ་ལོ།།

འདིར་བཀའ་བར་བའི་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་གངས་ཅན་གྱི་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་དབུ་མའི་ཁུངས་སུ་འདྲེན་པར་མཛད་ཅིང་ཁྱད་པར་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་རྩལ་དུ་བཏོན་ཏེ་དགོངས་འགྲེལ་མཛད་པར་སྣང་བས་པཎྜི་ཏ་གང་ལ་ལོ་ཙཱ་བ་གང་གིས་བསྒྱུར་བའི་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བྲིས་པ་ཡིན་གྱི་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བསྒྱུར་སྤེལ་མཛད་ཚུལ་ནི་ཡིག་ཚོགས་མང་བར་འགྱུར་བའི་འདིར་འབྲི་བའི་ཇོ་མ་ཐོགས་སོ།།

༢. དེ་ལས་གངས་ལྗོངས་སུ་རིམ་གྱིས་དར་རྒྱས་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཅུང་ཙམ་བཤད་པ།

གོང་དུ་མདོ་ཙམ་བཤད་པ་བཞིན་འབྲོག་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་ནི། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་འབྲོག་རི་

པོ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་ཕྱག་བཏབ་ནས་སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་དེར་བརྟན་ཆགས་པར་བཞུགས་པས་ཆོས་རྗེ་དགའ་ལྡན་ལུགས་ཞེས་འབོད་སྲོལ་བྱུང་། ཕྱིས་སུ་བརྗོད་བདེའི་དབང་དུ་སོང་སྟེ་དགེ་ལུགས་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་བ་ནི། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་(༡༣༥༨)མདོ་སྨད་ཙོང་ཁའི་ཡུལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་ཞིང་། གཞོན་པའི་དུས་སུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་ལས་སོ་སོར་ཐར་བ་དང་སྔགས་ཀྱི་སྒོར་སྨིན་པར་མཛད་ནས་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་པའི་མཚན་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་སྟེང་དབུས་གཙང་དུ་ཕེབས་ཏེ། ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཐང་བ་བཀྲ་ཤིས་སེངྒེ་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་བླ་མ་དབུ་མ་པ་དང་། ཆོས་རྗེ་རེད་མདའ་བ། ལྷོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ། རྗོ་ནང་པ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ། རྗོ་ནང་པ་ཉ་དབོན་ཀུན་དགའ་དཔལ་སོགས་རིས་མེད་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་བཅུ་ཕྲག་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས། མདོ་སྔགས་སོགས་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་སྦྱངས་པ་མཛད་ནས་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོའི་མཚན་སྙན་ཕྱོགས་གང་སར་ཁྱབ། མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་དང་། འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་མགོན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མཁན་པོ་དང་ལས་སློབ་མཛད་དེ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མནོས། དེ་ལྟར་མནོས་པའི་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཚམས་ཐྲ་རགས་རྣམས་མིག་འབྲས་ལྟར་སྲུང་བར་མཛད་ནས་ཞི་དུལ་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། ཕྱི་ལོ་༡༩༠༩ལོར་འབྲོག་རི་བོ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་ཕྱག་བཏབ་ནས་དེར་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བརྩམས། མདོར་ན་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་སོགས་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དངོས་སློབ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་བྱུང་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྡན་གྱིས་(༡༩༡༨)དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་གནང་བ་དང་། བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་(༡༩༡༩)སེ་ར་ཐེག་གླིང་ཕྱག་བཏབ། རྒྱལ་བ་དགེ་

འདུན་གྲུབ་པས(༡༤༤༧)གདན་ས་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་ཕྱག་བཏབ་པ་བཅས་ནི་དབུས་གཙང་གི་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཞི་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་བྱུང་། དེ་དག་ལས་གྱེས་པའི་བུ་དགོན་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་བྱུང་སྟེ་རྒྱལ་བསྟན་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། དེ་ནས་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། ཞ་ལུ་བ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན། ཁྲི་ཆེན་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་སོགས་ཀྱིས་གདན་ས་རིམ་པར་མཛད་ནས་དེང་སང་ཁྲི་ཐོག་བརྒྱ་དང་གཉིས་པ་སོགས་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་མང་པོས་འཛམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གནང་བཞིན་པ་ལགས་སོ།། ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་ལྔའི་འབྱུང་བ་འཆད་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ནི་ཆོས་བརྒྱུད་རྣམས་ཐོག་མར་བྱུང་རིམ་ལྟར་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ། ཆོས་བརྒྱུད་གཞན་བཤད་པ།

ཆོས་བརྒྱུད་གཞན་བཤད་པ་ལ་སྔོན་བྱོན་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་རྗེ་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་བཀའ་གདམས་སྙིང་མ་དང་། ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ལས་བྱུང་བའི་ཞི་བྱེད་དང་གཅོད་ཀྱི་སྐོར། བོ་དོང་པཎ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་(༡༣༧༥-༡༤༥(༡)ལས་བྱུང་བའི་བོ་དོང་བའི་ཆོས་སྐོར་དང་། གྲུབ་ཆེན་ཨོ་རྒྱན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱི་དག་སྣང་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་བསྙེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་སྐོར། གཞན་ཡང་ཞ་ལུ་བ་བུ་སྟོན་ཆེན་པོའི་ཞ་ལུའི་ཆོས་སྐོར་སོགས་དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་པཎྜི་ཏ་གང་ལ་ལོ་ཙཱ་བ་གང་གིས་གཞུང་གང་བསྒྱུར་ཞུས་མཛད་ཚུལ་དང་རིམ་གྱིས་དར་རྒྱས་བྱུང་ཚུལ་བཤད་བྱ་མང་ན་ཡང་མིང་ཙམ་ལས་ཡིག་ཚོགས་མང་བར་འགྱུར་བས་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ།། ཞེས་དགེ་ལུགས་ཡོངས་ཀྱི་༧རྒྱལ་བའི་བརྟན་བཞུགས་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཚོགས་ཚུང་གི་བཀོད་སྒྲིག་འོག་༢༠༡༨ལོའི་ཟླ་༢ཚེས་༢༥ནས་༢༨བར་རྡ་ས་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་དུ་རིས་མེད་མཁས་པའི་བགྲོ་གླེང་ཐོག་བརྗོད་གཞི་འདི་བཞིན་འབྲི་རོགས་ཞེས་བཀའ་མངག་དང་། ༧གོང་ས་མཆོག་གིས་ཀྱང་དུས་ནས་དུས་སུ་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་རྣམས་ནི་དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲ་ནས་བྱུང་ཚུལ་དང་ནཱ་ལེནྡྲའི་པཎ་གྲུབ་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཐུགས་སྣང་དགོས་ཚུལ་

བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་རྒྱུན་པར་གནང་བཞིན་པར་སྙིང་བཅངས་བཅས་གུས་པར་འདི་ལྟར་འབྲི་བའི་ཤེས་ཡོན་དང་སྦྱོབས་པ་མི་ལྡན་ཡང་མཁས་པའི་ཆོས་འབྱུང་དང་རྣམ་ཐར་ལས་བསྡུས་ཏེ་ཙམ་བྲིས་པ་ལགས་ན་འགལ་འཁྲུལ་གང་མཆིས་མཁས་པའི་སྤྱན་ལྡན་ཡོངས་ལ་འཆགས་སོ།།

འདི་བྲིས་ལེགས་དགེས།།

ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ།།

ངེས་དོན་ཐབ་མོར།།

ཇི་བཞིན་སྤྱོད་ཤོག །

རིས་མེད་བསྟན་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་བརྟན།།

རིས་མེད་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་མཐུན་ཞིང་།།

རིས་མེད་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་དར་བ་དང་།།

རིས་མེད་འགྲོ་ཀུན་གཏན་བདེའི་རྒྱུ་རུ་སྨོན།།

དཔྱད་གཞི་ཡིག་ཆ།

༡ རྫོ་ནང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་འགྱུར་རོ་འཚལ་གྱི་དཀར་ཆག་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་ཐྲེང་བ།

༢ བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་།

༣ བདུད་འཇོམས་རྒྱལ་རབས་འཕྲུལ་གྱི་མེ་ལོང་གི་བསྡུས་དོན་ པུཎྜ་རི་ཀའི་དོ་ཤལ། མཛད་པ་པོ་མངའ་རིས་མཁན་ཆེན་ཆེ་དབང་རིག་འཛིན།

༤ ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་དུས་འཁོར་ཆོས་འབྱུང་།

༥ ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་ལྷན་ཐབས།

༦ ཐང་སན་ལམ་ཡིག

༧ རྒྱའི་བཙུན་པ་ཧྲ་ཤན་ལམ་ཡིག

༨ ནཱ་ལནྡཱ་ཞིབ་འཇུག སྐྱེ་སར་གླུ་སྒྲུབ།

༩ སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་བསྡུས་འགྲེལ། ཐེ་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་བོད་ཡིག་སློབ་གྲྭའི་སློབ་དེབ་རྩོམ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་།

༡༠ འཕགས་བོད་ཡོ་པཎ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་དང་། མཚན་ཐོ་ཕྱོགས་བསྒྲིབས་རིན་ཆེན་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ། ཆོས་

རིག་ལམ་ཁྱུངས།

༡༡ བོད་བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས། ཧུན་ཧོང་བོད་ཀྱི་ཡིག་རྙིང་ལས་བྱུང་བ། སྤྲིག་རྩོམ་པ། འབྲི་གུང་སྐྱབས་མགོན་ཆེ་ཚང་།

༡༢ ཛོ་ནང་ཆོས་འབྱུང་།

༡༣ ཐུའུ་བཀྭན་གྲུབ་མཐའ།

༡༤ ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ།

ཞེས་༢༠༡༨ལོ་ཕྱི་ཟླ་༢པའི་ཚེས་༡༣ཉིན་རྡ་ས་ནོར་གླིང་ཛོ་ནང་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་རང་ཤག་བསམ་གཏན་དགའ་འཁྱིལ་ནས་བྲིས། སརྦ་དྷ་ཡཾ།

༸རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་ཐུན་མིན་གྱི་མཛད་རྗེས་འགའ་ཞིག་ལས་བརྩམས་པའི་གཏམ།

གླང་རི་བ་ལྷ་རམས་ཐུབ་བསྟན་སྨིན་པ།

༄ འགྲོ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཆགས་པའི་གཞན་དབང་གིས།།
མ་སྐྱུལ་ན་ཡང་ཐུགས་རྗེའི་གཟིགས་མ་སྒྲོ།།
སྤྱན་རས་གཟིགས་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་བསྔགས་པ།།
གངས་ཅན་ལྷ་གཅིག་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་རྒྱལ།།

ཞེས་ཤིས་པར་བརྗོད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ། སྐབས་སུ་གླེང་བར་བྱ་བ་ནི། ད་ལམ་བོད་མི་སྤྱིལ་གནམ་ལོ་གསར་དུ་བཞད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ཟླ་བ་འདིའི་ནང་། ཛ་ས་དཔལ་ལྡན་སྟོད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་དུ། དགེ་ལུགས་ཡོངས་ཀྱིས། ༸སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགུང་གྲངས་བརྒྱད་ཅུར་ཕེབས་པའི་གྲུ་སྟོན་དང་འབྲེལ། ༸རྒྱལ་བའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དང་། ༸རྒྱལ་བའི་མཛད་རྣམ། གསུང་རྩོམ། དགོངས་གཞི་སོགས་ཀྱི་ཐོག་རིས་མེད་མཁས་པའི་བགྲོ་གླེང་འགངས་ཆེན་ཞིག་ཆེད་བསྡུ་གནང་རྒྱུ་ལ། གུས་པར་བགྲོ་གླེང་དེ་ཐོག་འགྲེམ་སྤེལ་ཆེད་རྩོམ་ཡིག་ཅིག་དགོས་ཞེས་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཚུང་ནས་སྐུལ་མ་གནང་བ་བཞིན། འདི་ནས་ཀྱང་སྐལ་བཟང་གི་གོ་སྐབས་དེ་བདག་གིར་བྱས་ཏེ། ཡིད་དང་བ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་༸རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་བསྔོད་པའི་ཚུལ་དུ་གཏམ་ཅུང་ཤས་ཤིག་སྨྲ་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ།།

དེ་ཡང་ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་དཀྱིལ་དུ་རྒྱ་གུང་ཁྲན་གྱིས་བོད་དུ་བཙན་འཛུལ་བྱས་ཏེ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཧྲམ་ཟས་བྱས་པ་མ་ཚད། རང་ཅག་ཁ་བ་རི་བར་གྲགས་པའི་བོད་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་རྩ་མེད་དུ་གཏོང་བཞིན་པའི་གཉན་འཕྲང་གི་དུས་འདིའི་སྐབས་སུ། ༸སྤྱི་ནོར་

༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས། ཐྲ་བའི་དཀྱུང་གྲངས་བཅུ་དྲུག་ཐོག་རྒྱལ་སྲིད་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ། མི་ལོ་བཅུ་ཐྲག་དྲུག་བརྒྱལ་བར། བོད་རྒྱལ་ཁབ་མི་རིགས་དང་བཅས་པའི་བདེ་དོན་ཁུར་དུ་བཞེས་ཏེ་རང་ཅག་ཁ་བ་རི་བ་རྣམས་ལ་བཀའ་དྲིན་ཇི་ལྟར་བསྐྱངས་པའི་ཚུལ་རྣམས་ནི། ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པས། འདིར་འགོ་ཙམ་ཞིག་སྨྲས་པས་སྒྲིག་འཐུས། མདོ་དོན་དེང་གི་དུས་སུའང་རྒྱ་གུང་ཁྲན་ཇི་ཙམ་སྟོབས་ཆེ་རུང་བོད་ཟས་ཀྱང་འཇུ་མ་ཐུབ་པར་གནས་པ་དང་། བོད་ཀྱི་བདེན་དོན་ད་དུང་ཡང་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྡིངས་ཆའི་སྟེང་ནུས་ཤུགས་དང་ལྡན་པར་ཡོད་པ་དང་། “བོད་མི་རིགས་དང་རིག་གཞུང་”ཞེས་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱང་མགོ་བོ་མཐོན་པོར་བཏེགས་ཏེ་སྨྲ་བའི་སྤོབས་པ་འོང་བཞིན་པ་སོགས་ནི། གཙོ་བོ་༄རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཉག་གཅིག་གི་སྐུ་དྲིན་དུ་ཁོ་བོས་བསམས། རང་ཉིད་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་། གཉན་འཕྲང་གི་དུས་སྐབས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་བོད་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་དང་། ༄རྒྱལ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་བུ་སློབ་ཀྱི་ར་བར་ཚུད་པ་དང་། སྐྱེས་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་སྐྱོང་བའི་མཛད་པའི་ཞབས་ཞུའི་སྐལ་བ་ཐོབ་པ་སོགས་ནི། སྔོན་གྱི་ལེགས་བྱས་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་འབྲས་བུར་ཤེས་ཏེ། འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མར། “ཚུལ་འདི་བསམ་ཞིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་འདདའ།། བཀའ་དྲིན་ཆེའོ།།” ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྤྲོ་བ་སྒོམ་བཞིན་ལགས།

འདིར་ཁོ་བོར་སྐབས་སུ་འོས་པ་ཞིག་ནི། མི་ལོ་སུམ་ཅུ་བརྒྱལ་བར་༄སྤྱི་ནོར་༄གོང་ས་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུའི་གསུང་སྒྲུར་གྱི་ཞབས་ཕྱི་ཞུས་ཏེ། སྐྱེས་ཆེན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས། བསྟན་འགྲོའི་དོན་ལ་ཇི་ལྟར་ཐུགས་བསྐྱེད་མཛད་ཚུལ་དང་། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་དཔལ་ན་ལནྡའི་བཞེད་སྲོལ་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་པར་བསྒྲུབས་ཚུལ་དང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཆུ་བོ་གཅིག་འདྲེས་དང་བསྟན་འཛིན་རྣམས་ཕུ་ནུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་སྲོལ་ཆེད་དུ་སྤེལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་ས་སྟེང་འདིའི་སྡོད་བཅུད་གཉིས་ཀྱི་བདེ་དོན་དང་། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་དང་མཐུན་སྒྲིལ། ཆོས་ལུགས་འཆམ་མཐུན། ཚན་རིག་དང་འཕྲུལ་ཆའི་ལམ་པོ་ཆེ་དག་འགྲོ་བ་མིར་ཕན་པའི་ཐབས་

ལམ་དུ་སྒྱུར་ཐུབ་ཐབས་སོགས། གནད་དོན་འགངས་ཆེ་མང་པོ་ཞིག་ལ་དགོངས་བཞེད་དང་མཛད་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་པའི་སྐོར་ལ། རང་གིས་མཐོང་ཚུལ་སྙིང་དོན་ཞིག་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཞུས་ན། སྐལ་མཉམ་གཞན་ལའང་༧རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པར་ཅུང་ཟད་ཕན་སྲིད་སྙམ་པས། དེ་ལྟར་ཞུ་བར་བྱའོ།།

༈ བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་བཞེད་སྲོལ་ཡིན་པར་བསྒྲུབས་པ།

སྤྱིར་རང་ཅག་བོད་ཀྱི་ནང་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་རྣམས། ཚུ་མགོ་གངས་ལ་ཐུག་པ་བཞིན་དུ། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་བྱུང་བ་ནི་ཚང་མས་ཤེས་མོད། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་སྙིང་པོ་དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་བཞེད་སྲོལ་ཡིན་པ་ཆེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི་༧རྒྱལ་དབང་འདིའི་དམིགས་བསལ་མཛད་རྗེས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་མཐོང་། དེ་ཡང་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་གནད་ཙམ་མིན་ཏེ། དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་བཞེད་སྲོལ་ཞེས་པ་གཙོ་བོ་རིགས་པ་རྒྱལ་དུ་བཏོན་ཏེ་ཚད་མའི་ལམ་ནས་གཞིའི་གནས་ལུགས་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པ་གཞི་ལ་བཞག་ནས། བསྟན་པ་དང་སྟོན་པ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་ལུགས་དམིགས་བསལ་ཞིག་ལ་བྱ་དགོས། དེ་ཡང་༧རྒྱལ་དབང་ཉིད་ཀྱིས་པཎ་གྲུབ་བཅུ་བདུན་གྱི་གསོལ་འདེབས་སུ། "གཞིའི་གནས་ལུགས་བདེན་གཉིས་དོན་ཤེས་པས།། བདེན་བཞིས་འཁོར་བ་འཇུག་ལྡོག་ཇི་བཞིན་ངེས།། ཚད་མས་དྲངས་པའི་སྐྱབས་གསུམ་དད་པ་བརྟན།། ཐར་ལམ་རྩ་བ་ཚུགས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།" ཞེས། གཞིའི་གནས་རྣམས་དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཤེས་ཏེ། དེ་གཞིར་བྱས་བདེན་བཞིས་འཁོར་བར་འཇུག་ལྡོག་གི་ཚུལ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ནས་རྙེད་པ་དང་། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཤེས་པ་ལས། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ཚད་གྲུབ་ལེའུར་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟར། བསྟན་པ་དང་སྟོན་པ་སྐྱོན་མེད་དུ་བསྒྲུབས་ཏེ་མཆོག་གསུམ་ལ་ཐུན་མིན་གྱི་སྐྱབས་འགྲོའི་བློ་སྐྱེས་ཏེ། ཐར་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ཚུགས་ཐུབ་པར་དགོས་པ་སོགས་གསལ་བར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟར་ལགས། དེ་ལྟ་བུའི་རིག་པ་རྒྱལ་འདོན་གྱི་ལུགས་འདི་ནི། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ནས། "བསྲེགས་བཅད་བརྡར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ།།" ཞེས་གསུངས་པ་དངོས་སུ་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་

བའི་རིང་ལུགས་ཚད་མར་གྱུར་པ་བསྟོན་དུ་མེད།

འདི་འདྲའི་རིགས་པ་རྒྱལ་དུ་བཏོན་པའི་ཐབས་ལམ་དེ་ཆེད་དུ་སྤེལ་བར་གལ་ཆེ་བར་དགོངས་ཏེ། ༄རྒྱལ་དབང་མཆོག་ནས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་དང་དམིགས་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་པཎ་གྲུབ་བཅུ་བདུན་ངོས་བཟུང་སྟེ། དེ་དག་སོ་སོའི་མཛད་རྗེས་དམིགས་བསལ་ལ་བསྟོད་པའི་གསོལ་འདེབས་དང་འབྲེལ་བྲིས་ཐང་ཡང་སྤེལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་དང་། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། བུདྡྷ་པ་ལི་ཏ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། དེ་བཞིན་དུ་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འགངས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ལུང་རྣམས་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་ཀྱིས་སྤེལ་བར་མཛད། འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་བྱམས་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོ་བསྒྲིལ་ཏེ་རྟོགས་པ་ལ། ཐོགས་མེད་ཀྱི་བྱང་ས་དང་བྱམས་པའི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གཉིས་ཤན་སྦྱར་དགོས་པར་གསུངས་པ་གནད་དུ་གཟིགས་ཏེ། རྒྱལ་དབང་ཉིད་ནས་ཀྱང་གཞུང་དེ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བཤད་པ་སྤེལ་བ་དང་། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྐོར་ལ་བཀའ་གདམས་གཞུང་དྲུག་གའི་བཤད་ལུང་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པ་དང་། ལྷག་པར་ཞི་བ་ལྷའི་བསླབ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་བཤད་ལུང་ཁྱབ་ཆེན་པོར་སྤེལ་བ་སོགས་ནི། མཚོན་པ་ཙམ་ཏེ། མདོར་ན། སྔོན་གྱི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་དེང་ལེགས་པར་གཡོས་ཟིན་པའི་ཟས་བཞིན་དུ་རང་རེའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་ཐུབ་པར་བྱུང་བ་འདི་༄རྒྱལ་དབང་འདིའི་ཐུན་མིན་གྱི་མཛད་པ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཏུ་ཁོ་བོས་མཐོང་།

གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལའང་ཆ་བཞག་ན། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་དང་། དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད། རྒྱུད་སྡེ་གཞན་དང་བཤད་སྲོལ་མི་འདྲ་བའི་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་དང་། ལྷག་པར་རྒྱུད་རྒྱལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིམ་ལྔ། འཕགས་པ་ལྷའི་སྤྱོད་བསྡུས། ཀླུ་བྱང་གི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་སོགས་རྩ་གཞུང་ཉིད་རྒྱལ་དུ་བཏོན་ཏེ། འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ལེགས་བཤད་གཞི་ལ་མཛད་དེ་བཤད་པ་སྤེལ་བ་སོགས་རང་ཅག་གི་དངོས་མཐོང་དུ་གྱུར་པ་ཞུ་མི་དགོས། མདོར་ན་བོད་བརྒྱུད་

ནང་བསྟན་གྱི་ཁོངས་སུ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་གི་བཤད་པ་རྒྱ་ཆེར་ལྷུག་པར་སྤེལ་བ་ནི། སྙིགས་མའི་དུས་འདིར་༄རྒྱལ་དབང་ཉིད་དེ།

ཀླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས།།
འཕགས་ཡུལ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས།།
ཆག་ཐོགས་མེད་པར་སྨྲ་བ།།
ཁྱོད་ཉིད་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན།། ཞེས་ཀྱང་སྨྲོའོ།།

དེ་ལྟར་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་དེ་དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་བཞེད་སྲོལ་ཡིན་པར་བསྒྲུབས་པའི་དགེ་མཚན་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ནི། བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་རྣམས་ནང་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཕ་མ་གཅིག་པའི་སྤུན་ཟླ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་བདེ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་ཐུབ་པ་དེར་དེས། དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་སྔོན་གྱི་བྱུང་རབས་དང་ཟླ་མའི་མན་ངག་གི་དབང་གིས་ཐུན་མིན་གྱི་གདམས་ངག །དཔེར་ན་ སྔ་འགྱུར་གྱི་རྫོགས་ཆེན། ས་སྐྱའི་ལམ་འབྲས། བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན། ཇོ་ནང་པའི་སྦྱོར་དྲུག །དགེ་ལྡན་པའི་གཉུག་སེམས་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་སོགས་ཡོད་མོད། དོན་དུ་གཅིག་མཚུངས་སུ་གཞིའི་ལྟ་བ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དབུ་མར་གནས་པ་དང་། བསམ་པ་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྩ་བར་འཛོག་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལམ་ཕྱིན་དྲུག་དང་བསྡུ་བཞིར་བསྡུས་པ་དང་། སྒོམ་པ་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་མྱུར་ལམ་རྩལ་དུ་འདོན་པ་སོགས་གཅིག་མཐུན་དུ་རྟོགས་ནུས། དེ་ཡང་། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས། "ངེས་དོན་ལུང་རིག་ལ་མཁས་ཤིང་།། ཉམས་མྱོང་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས།། དཔྱད་ན་དགོངས་པ་གཅིག་དུ་བབས།།" ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནས་དངོས་སུ་ཕྱག་ལེན་དུ་མཛད་ཅིང་། རིས་མེད་རྒྱལ་བསྟན་རྒྱས་པའི་སྨོན་ལམ་ཚིགས་སུ་བཅད་པའང་མཛད་པ་དང་། རྗེས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱས་ཀྱང་རིས་མེད་ཀྱི་སྲོལ་དེ་ལྟ་བུར་སྐྱོང་བར་བསྐུལ་བ་སོགས། བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་རྣམས་ནང་ཕན་ཚུན་ཐུགས་མཐུན་ཞིང་སྙིང་ཉེ་བའི་འདུ་ཤེས་འོངས་པ་འདིའང་

༧རྒྱལ་དབང་ཉིད་ཀྱི་མཛད་རྗེས་བླ་ན་མེད་པ་ཞིག་ལགས།

དཔལ་དགེ་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་། དུས་ཀྱི་མཐའ་འདིར་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བ་ལ་༧རྒྱལ་དབང་དེ་ཉིད་ལ་སུས་ཀྱང་མཉམ་དུ་མེད་དེ། འཇམ་མགོན་བླ་མའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེ་གྲས་ཀྱི་འཆད་ཉན་སྤེལ་བ་དང་། འཇམ་མགོན་བླ་མའི་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བའི་བཤད་པ་གཏིང་ཟབ་རྣམས་རྩལ་འདོན་དུ་མཛད་དེ་སྤེལ་བ། འཇམ་མགོན་བླ་མའི་ལམ་རིམ་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྲིད་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ལུང་རྣམས་ཕང་བཙུགས་པ། དགེ་ལྡན་པའི་ནང་སྐབས་ཤིག་ནས་དོལ་རྒྱལ་བསྙེན་སྒྲོལ་གྱི་སྙིང་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་དྲེགས་པར་བློ་གཏད་བཅོལ་བའི་ངན་ལམ་ཆགས་ཉེན་པར་དག་ཐེར་ལེགས་པར་མཛད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆ་ནས་གལ་འགངས་ཆེ་བའི་གདན་ས་ཆེ་ཁག་གི་སློབ་གཉེར་གོང་མཐོར་འཕེལ་བའི་ལམ་སྟོན་དང་། མཚན་ཉིད་དང་གཞུང་ཆེན་གྱི་སློབ་གཉེར་དེ་སྔར་མ་དར་བའི་གྲྭ་བཙུན་གྱི་དགོན་སྡེ་དུ་མར་སྤེལ་བ་དང་། དགེ་བཤེས་མའི་སློབ་གཉེར་གྱི་སྒོ་འབྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་གདན་ས་ཆེ་ཁག་གི་སློབ་གཉེར་བ་ཆོས་ཚན་རིག་གི་སློབ་གཉེར་ལ་ཞིབ་ཏུ་འཇུག་ཐུབ་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་གཏོད་པ་སོགས་ནི་མཚོན་ཙམ་སྨྲས་པའོ།།

ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན།།

ནུ་ལཱུ་ཡི་བཞེད་སྒྲོལ།།

གངས་ཅན་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་མེད།།

སྤེལ་བའི་སྟོན་ཆེན་ཁྱོད་ཉིད།། ཅེས་ཀྱང་སྨྲའོ།།

༄ ནང་པའི་ལྷ་གྲུབ་འཛམ་གླིང་གི་རིག་པའི་གཅེས་ནོར་ཆེ་གྲགས་སུ་བསྒྱུར་བ།

རྒྱལ་དབང་འདིའི་མཛད་རྗེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ནི། དེང་ནང་པའི་ལྟ་གྲུབ་ཟབ་མོ་རྣམས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤིངས་ཚའི་སྙིང་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་མང་པོས་འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་རིག་པའི་གཅེས་ནོར་དུ་མཐོང་ཐུབ་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་༧གོང་ས་མཆོག་ནས་ཆེས་སྔ་ཙམ་ནས། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤིངས་ཚའི་སྙིང་། ནང་ཆོས་དེ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཁྱབ་སྤེལ་གནང་བཞེད་མི་མཛད་པར། ནང་པའི་གཞུང་

ལུགས་ནས་འགྲོ་བ་མི་སྤྱིའི་བདེན་དོན་ལ་ཕན་པའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་ཁྱབ་སྤེལ་དུ་གཏོང་བཞེད་ཐུགས་ལ་བཅངས་ཏེ། ནང་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ཟབ་མོ་ཏེན་འབྲུང་གི་ལྟ་བ་དང་། ཚད་མའི་གཞུང་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བློ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ། མངོན་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་དེ་དག་ལ་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཚུལ། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་གཞུང་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་དང་ཞི་བ་ལྷའི་སྤྱོད་འཇུག །དེ་བཞིན་དུ་རང་རེའི་བློ་སྦྱོང་ནས་རྒྱལ་དུ་བཏོན་པའི་བྱམས་སྙིང་རྗེ་སོགས་བཟང་པོའི་བློ་སྦྱོང་བའི་རྣམ་གཞག་སོགས། མདོར་ན། དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་དང་བོད་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཟབ་གནད་རྣམས། ཆོས་དད་དང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར། འགྲོ་བ་མི་སྤྱིའི་ནང་གི་བློའི་རྣམ་གཞག་དང་གནས་ལུགས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་ཚུལ་དུ་སྤེལ་བར་མཛད། དེ་ཡང་ཆེས་གྲགས་པའི་ཆེ་མཐོའི་སློབ་གཉེར་ཁང་རྣམས་ལ་གསུང་བཤད་དང་། མཁས་པའི་བགྲོ་གླེང་། མི་མང་ལ་བཀའ་སློབ། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་དེབ་བརྩམས་པ་སོགས་ཐབས་ལམ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་མཛད་པ་བསྐྱངས་པ་ཆང་མས་མིག་མཐོང་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་ལགས།

ཐུགས་བཞེད་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་རྩ་བར་བཞག་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་མཛད་རྗེས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆ་ནས་གལ་ཆེན་པོར་བརྩི་དགོས་པ་ཞིག་ནི། རང་རེའི་བཀའ་བསྟན་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་བསྟན་འགྱུར་པོད་བརྒྱ་བརྒྱལ་བར་བཞུགས་པའི་གཞུང་རྣམས། ཆོས་ལུགས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་གསུང་རབ་ཙམ་དུ་མི་བརྩི་བར། གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་ནང་གསེས་ལ་གཞི་དངོས་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱལ་དུ་བཏོན་པའི་ཚན་རིག་གི་སྡེ་ཚན། དེ་གཞིར་བྱས་ཏེ་རིགས་ལམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་སྡེ་ཚན། དེ་ནས་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྡེ་ཚན་བཅས། བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་ཆ་ཤས་ཆེ་ཁག་གསུམ་དུ་མཛད་དེ། དང་པོ་ནི་དེང་གི་ཚན་རིག་བཞིན་གཞི་དངོས་པོའི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པས། དོན་དེ་ནང་པ་ཡིན་མིན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྲོ་བ་མི་སྤྱིའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྡེ་ཚན་དུ་གཏོགས་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀྱང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ལྟ་གྲུབ་རིག་པའི་ཆ་ཤས་སུ་ངོས་འཛིན་དགོས་པས། ཆ་ཤས་དེ་གཉིས་

རྒྱལ་སྤྱིའི་རིག་པའི་ཁོངས་སུ་ངེས་པར་ཚུད་ཐུབ་ན། གཅིག་ནས་འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་ཤེས་ཡོན་ཐོག་ཏུ་འགྲོ་བ་མ་ཟད། གཉིས་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཕན་པའི་ཞབས་ཕྱིར་འགྱུར་ཐུབ་པ་སོགས་འོང་བར་གཟིགས། དམིགས་ཡུལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ། ༸གོང་ས་མཆོག་ནས་ནང་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ཚན་རིག་དང་ལྟ་གྲུབ་ཀུན་བཏུས་ཕྱོགས་སྒྲིག་གི་ལས་གཞི་ཆེན་པོ་ཞིག་བཏིང་གནང་སྟེ། དེང་«ཚན་རིག་ཀུན་བཏུས་»རྒྱས་པ་ལ་པོད་གཉིས། འབྲིང་བ་པོད་གཅིག་བཅས་བསྒྲིགས་ཟིན་པ་མ་ཚད་དབར་ཡང་བཏབ་སྟེ་འགྲེལ་སྤེལ་བྱས་ཟིན་ལ། རིང་མིན་ཨིན་སྐད། ཧིནྡི། རྒྱ་ཡིག ཇེར་མན། རྟརེཤྲ་སོགས་སྐད་ཡིག་ཆེ་ཁག་ནང་དབར་དུ་ཐོན་ངེས།

དོན་གནད་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་གྲགས་ཅན་ཞིག་ནི། འདས་པའི་ལོ་ཐག་བཞི་བཅུ་ལ་ཉེ་བར་༸གོང་ས་མཆོག་ནས་སྐད་གྲགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚན་རིག་པ་རྣམས་དང་མཁས་པའི་བགྲོ་གླེང་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཉམ་སྦྲེལ་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་གནས་ལ་ཉམས་ཞིབ་མཛད་པ་དེ་ཡིན། ཚུལ་འདི་ཞིབ་པར་ཁོ་བོས་ཚན་རིག་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་དུ་ཞུས་ཟིན་པས་དེ་ནས་མཁྱེན་འཚལ། སྤྱིར་དོན་༡༩༧༩ལས་མས་ནས་ཚན་རིག་པ་དང་བགྲོ་གླེང་མཛད་པ་དབུ་བཙུགས་ཤིང་། ༡༩༨༦ལོར་སེམས་དང་སྲོག་གི་ཚོགས་པ་(Mind and Life Institute)ཆེད་འཛུགས་ཀྱང་མཛད་དེ་ཚོགས་འདུ་དང་པོ་དེ་བཞུགས་སྐར་དུ་༡༩༨༧ལོར་ཚུགས། དེ་ནས་བཟུང་ལོ་རེ་ལྟ་བུར་མཁས་པའི་བགྲོ་གླེང་གི་ཚོགས་འདུ་ཆེ་ཁག་རེ་ཚུགས་ཏེ་ཉེ་བའི་ཆར་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དུ། སེམས་དང་སྲོག་གི་ཚོགས་འདུ་སུམ་ཅུ་པའི་དབུ་བཞུགས་མཛད། ༸རྒྱལ་དབང་ཉིད་ནས་ཀྱང་དེང་རབས་ཚན་རིག་གི་གནད་རྣམས་ནང་པའི་ལྟ་གྲུབ་དང་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་མིན་སྐོར་ལ་བརྟག་པ་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་«རྡུལ་སྙིང་འཛིག་རྟེན་»(Universe in a Single Atom)ཞེས་པའང་བཀའ་རྩོམ་མཛད། གཞན་ཡང་དེང་སེམས་ཁམས་རིག་པ་དང་དབང་རྩའི་ཚན་རིག །དེ་བཞིན་དུ་འཕྲོད་བསྟེན་ཚན་རིག་སོགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ནང་། བློ་སྦྱོང་བ་ལས་ཐབས་ཀྱིས་པར་འགྱུར་བ་འགྲོ་ཚུལ་ལས་བརྩམས་པའི་ཚན་རིག་གི་ཞིབ་འཇུག་གི་སྡེ་ཚན་གསར་པ་“ontemplative science”ཞེས་པ་གཅིག་ཡོད་པའང་། དེའི་སྟེར་གཏོགས་ཀྱི་ཚན་རིག་པ་རྣམས་རིག་ཚུལ་གསར་པ་འདི་༸གོང་ས་

མཆོག་གི་མཛད་རྗེས་སུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་ཚན་རིག་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་སེམས་ཁམས་རིག་པར་མཛད་རྗེས་ཇི་ལྟར་བཞག་པའི་ངོས་འཛིན་དུ། ༢༠༡༠ལོར། རྒྱལ་སྤྱིའི་དབང་རྩའི་ཚན་རིག་སྒྲིག་ཚུགས་ནས་ལོ་དེའི་ཚོགས་འདུ་རྒྱས་འཛོམས་ཀྱི་དབུ་འབྱེད་ཀྱི་གསུང་བཤད་༧གོང་ས་མཆོག་ནས་གནང་བའི་གོ་སྐབས་ཕུལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་༢༠༡༢ལོར་ཏེམ་པེལ་ཊོན་(Templeton Prize)གྱི་ཚན་རིག་གཟེངས་རྟགས་ཀྱང་༧གོང་ས་མཆོག་ལ་ཕུལ་བ་སོགས། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྡེ་ཚན་མང་པོ་ཞིག་ནས་༧གོང་ས་མཆོག་ནས་ཚན་རིག་ཐོག་མཛད་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག་གནང་བར་ངོས་འཛིན་འོངས་དང་འོང་བཞིན་པ་ཞུ་མི་དགོས།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤེས་ཡོན་སྡེ་ཚན་གྱི་ནང་དུ་བཟང་སྤྱོད་སློབ་པའི་ཐབས་ལམ་གསར་དུ་བསྐྲུན་པ།

༧རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་མཛད་རྗེས་ཆེ་བ་གཞན་ཞིག་ནི། དེང་རབས་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྡེ་ཚན་ཁོངས་སུ་ཆོས་དད་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་ བླང་དོར་གྱི་ཚུལ་དང་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་སློབ་གསོ་སྤེལ་བའི་ཐབས་ལམ་གསར་པ་ཞིག་སྟོན་གནང་མཛད་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་སྤྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། ལེགས་ཉེས་བྱ་བ་བདེ་སྡུག་གི་མྱོང་བ་དང་འབྲེལ་ནས་འབྱེད་དགོས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མའི་ཀུན་སློང་ལ་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་གཅིག་མཚུངས་སུ་ཡོད་པས། དེ་འབྲེལ་བདེ་བ་སྒྲུབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་ཐོབ་ཐང་ཡང་གཅིག་གྱུར་ཡོད་པ་མ་ཚད། གཞན་ཕན་གྱི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེའི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་ཡང་རང་ཅག་ཀུན་ལ་རང་ཆས་སུ་གནས་པས། བླང་དོར་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཆོས་ལུགས་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་གྲུབ་དང་དད་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར། འགྲོ་བ་མིའི་རྩ་བའི་རང་བཞིན་དང་། མངོན་འདོད། ཐུན་མོང་གི་ཉམས་མྱོང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚན་རིག་གི་ལམ་ནས་ངེས་པ་རྙེད་པའི་གྲུབ་དོན་རྣམས་གཞིར་བྱས་ཏེ། མི་གཅིག་འགྱུར་གྱི་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་ངོས་འཛིན་དང་གཞན་ལ་སྤེལ་སྟོན་ཐུབ་པར་༧གོང་ས་མཆོག་ནས་དམིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པར་མཛད། དེའི་ཆེད་དུ་“ecular ethics”སྟེ། ཆོས་དད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བླང་དོར་གྱི་རྣམ་གཞག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་གསར་གཏོད་གནང་སྟེ། ཚུལ་འདི་ཆེད་དུ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་«སྟོང་ལོ་གསར་པའི་བླང་དོར་གྱི་རྣམ་གཞག་»(Ethics for the New

Millennium)ཀྱང་ཆེད་དུ་བརྩམས་ཏེ་༡༩༩༩ལོར་དཔར་དུ་བསྐྲུན། དེའི་ཁ་སྐོང་གི་ཚུལ་དུ་སླར་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ལ་«ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ནྲ་བ་ལས་བརྒལ་ཏེ་ཆླང་དོར་གྱི་ཚུལ་ལ་སེམས་ཚུལ་»(Beyond Religion)ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པའང་སྤེལ།

དེ་ཡང་བཟང་སྤྱོད་བྱ་བ་ལེགས་ཉེས་བླང་དོར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཙམ་མིན་པ། དོན་དངོས་པོར་བྱས་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ཉེ་པོ་ཡོད་པ་དང་། གཞན་ཕན་གྱི་བློ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་ལྟ་བུ་རྣམས་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཙམ་ཉིད་ནས། སེམས་ལ་ཞི་བདེ་དང་སྙིང་སྟོབས་སྟེར་བ་སོགས་བདེ་སྐྱིད་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལམ་བཟང་ཤོས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་པ་སོགས་༧གོང་ས་མཆོག་ནས་སྐབས་མང་པོར་བཤད་པ་མཛད་པ་བཞིན་དུ། དེང་རིམ་པས་ཚན་རིག་གི་སྡེ་ཚན་ནས་ཀྱང་ཚུལ་འདི་དེ་ལྟར་གནས་པའི་དྭན་རྟགས་ཀྱང་རྙེད་དང་རྙེད་བཞིན་པ་ལྟར་ལགས། དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་ཁྲོ་དང་། ཕྲག་དོག །གནོད་སེམས་སོགས་ནི། གཞན་ལ་གནོད་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ཀུན་སློང་དུ་གྱུར་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རང་ཉིད་སོ་སོའང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རིགས་དེ་རྣམས་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཙམ་ཉིད་ནས། ནང་གི་ཞི་བདེ་བཅོམ་པ་དང་། སེམས་མ་སྐྱིད་པ་དང་དངངས་པ་སོགས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་ལུས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ལའང་གནོད་པ་སོགས། རིམ་པས་ཚན་རིག་གི་ལམ་ནས་ཀྱང་ངེས་པ་རྙེད་པ་འོང་བས། དེང་ཡར་ཐོན་གྱི་ནུབ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་སུ། སློབ་གྲྭ་ཆེ་ཆུང་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་བྱིས་པ་ལོ་ཆུང་གི་གནས་སྐབས་སུ་སློབ་གྲྭའི་ནང་རྒྱུན་དུ་བཟང་སྤྱོད་སློབ་པའི་ཐབས་ལམ་སྤེལ་དང་སྤེལ་བཞིན་དུ་ཡོད། དེ་ཡང་༧གོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་ཚུལ་བཞིན། ལེགས་ཉེས་ཀྱི་བླང་དོར་དེ། "འདི་བྱ་འོས།" "འདི་བྱ་མི་འོས།" ཞེས་པ་ཙམ་གྱི་ལམ་སྟོན་གྱི་ཚུལ་དུ་མིན་པར། ནང་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྒོ་དང་ཀུན་སློང་རྣམས་ཕྱིའི་ལུས་ངག་གི་བྱ་སྤྱོད་དང་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་ཚུལ་དང་། རང་གི་སེམས་ལ་བྱ་ར་བྱས་ཏེ་མྱོང་ཚོར་གྱི་རིགས་ངོས་འཛིན་ཐོག་དེ་དག་ལ་སྟངས་འཛིན་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བཟང་སྤྱོད་སྤེལ་བའི་ཐབས་ཚུལ་གསར་པ་ཞིག་ཆེད་འཛུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། དཔེར་ན། དེང་ནུབ་ཕྱོགས་སློབ་གྲྭ་མང་པོར་གཞན་འབྲེལ་དང་མྱོང་ཚོར་གྱི་སློབ་གསོ་(SEL social emotional learning)ཞེས་པ་ཁྱབ་སྤེལ་ཆེན་པོ་འགྲོ་བཞིན་པའང་། རྗ་བ་༧རྒྱལ་དབང་མཆོག་

གི་མཛད་རྗེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

རིམ་པས་དེང་རབས་ཀྱིས་ཤེས་ཡོན་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤེས་རིག་གི་འགྲོ་ཚུལ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཕྱིས་སུ་གཞན་འབྲེལ་དང་སྤྱོད་ཚོར་གྱི་སློབ་གསོའི་སྟེང་ནས་བླང་དོར་དང་བཟང་སྤྱོད་སློབ་པ་དེའང་། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་ནང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤེས་རིག་གི་འགྲོ་ཚུལ་གཅིག་གྱུར་ཆགས་པའི་རེ་བའང་ཡོད་ལ། དེང་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་ཁང་གལ་ཆེ་བ་དག་ཏུ་༧གོང་ས་མཆོག་གིས་ལྷག་བསམ་རྩོམ་གོང་དུ་སྨྲོས་པའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་པོ་བླང་དོར་གྱི་ཚུལ་ལ་དཔྱོད་པའི་སློབ་དེབ་གལ་ཆེར་བེད་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་སོགས། རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་འདིས་འགྲོ་བ་མི་སྤྱིའི་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་དོན་དང་། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ། འཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ། དེ་བཞིན་དུ་ཐུན་མོང་གི་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་སེལ་བའི་ཐབས་ལམ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟོན་ཡོད་པས། རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་མཛད་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཞེས་པའང་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་སྙམ།

མཐའ་དོན་དུ། ༧སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་འདིས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དུས་སྐབས་གཉན་འཕྲང་ཆེ་ཤོས་ཤིག་གི་སྐབས་སུ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་མི་རིགས་བསྟན་སྲིད་དང་བཅས་པའི་སྲོག་བསྐྱབས་པའི་བཀའ་དྲིན་མཛད་པ་ནས། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་དཔལ་ན་ལནྡྲའི་བཞེད་སྲོལ་གཙང་མར་བསྐྱབས་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྟེངས་ཆའི་སྟེང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གི་ཆེ་མཐོང་གོང་དུ་སྤེལ་བ། འཛམ་གླིང་ཆོས་ལུགས་ཆེ་ཁག་རྣམས་ནང་ཕན་ཚུན་དང་སེམས་དང་འཆམ་མཐུན་གོང་མཐོར་སྤེལ་བ། ཚན་རིག་དང་ཆོས་ལུགས་དབར་མཐུན་སྒྲིལ་ལེགས་སུ་བཏང་བ། ཤར་ནུབ་ས་ཁུལ་དུ་མར་འགྲོ་བ་མིའི་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་ཕན་བཟང་སྤྱོད་ཁྱབ་ཆེར་སྤེལ་བ། མདོར་ན། འཛམ་གླིང་ནང་མི་རིགས་ས་ཡ་མང་པོས་གུས་བཀུར་ཞུ་བའི་འགྲོ་བ་མི་སྤྱིའི་དབུ་ཁྲིད་བླ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པས། མ་མཐར་རང་ཅག་རྩམ་ཟ་བོད་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་མགོ་བོ་བཏེགས་ཏེ། "ང་བོད་པ་ཡིན།" ཞེས་སྤོབས་པའི་ཐོག་ནས་སྨྲ་ནུས་པར་བྱུང་བ་སོགས་༧རྒྱལ་དབང་འདིའི་ཐུན་མིན་གྱི་མཛད་རྗེས་ཏེ། དེ་དག་ནི་མཚོན

པ་ཅམ་ལགས།

དེ་ལྟར་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་༧རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་གསང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་དྲིན་སྙིང་ནས་དྲན་ཏེ་སྨྲས་པའི་གཏམ་མདོར་བསྡུས་འདི་ཡང་། ༧རྒྱལ་དབང་འདིའི་སློབ་བུའི་གྲལ་དུ་གཏོགས་ཤིང་། སྐུའི་གསུང་ཞབས་ཀྱང་ལོ་ངོ་སུམ་ཅུ་ལོངས་པར་ཞུ་བའི་སྐལ་བ་ཐོབ་པ་ཞིག་གིས་དང་གུས་སྤྲོ་གསུམ་གྱི་བློས། བོད་རྒྱལ་ལོ་༢༠༤༣ རབ་གནས་མེ་སྤྲེལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བ། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༦ཟླ་བ་༢ཚེས་༡༠ཉིན་ཤར་མར་བྲིས་པ་དགེའོ།། །།

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་དང་ལྷག་པར་ཏུ་༸སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གཡུང་དྲུང་བོན་ལ་གཟིགས་རྟོག་ཅི་གནང་གི་གནས་ཚུལ།

དགེ་བཤེས་གཡུང་དྲུང་དགེ་ལེགས།

༸སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་ཡི་ཕྲེང་བ་རིམ་པར་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཡུང་དྲུང་བོན་ལ་གཟིགས་ཚུལ་ཅི་མཛད་དང་། ལྷག་པར་ཏུ་ད་ལྟ་འུ་ཅག་གི་མགོན་དང་དཔུང་གཉེན་དམ་པར་སྐུ་དངོས་སུ་འཚོ་ཞིང་གཞེས་པའི་རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་ཆོས་བརྒྱུད་འདི་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་བརྩེ་གཟིགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་བའི་ཚུལ་རྣམས་འགོད་པ་ལ།

དང་པོ། སྐུ་ཐོག་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བོན་ལ་གཟིགས་སྐབས་ཅི་མཛད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཕྱད་ཙམ་འཆད་པ་ལ།

སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་(༡༨༧༦-༡༩༣༣)གི་རང་རྣམ་«འདི་སྣང་འཁྲུལ་བའི་རོལ་རྩེད་རྟོགས་བརྗོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པ་དུ་ཀུ་ལའི་གོས་བཟང་»དུ་གཡུང་དྲུང་བོན་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་དྲུམ་ཅི་རིགས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ལས་ཁོང་གིས་གཟིགས་སྟངས་ཤིན་ཏུ་ནས་གསལ་པོར་རྟོགས་ཐུབ་ཅིང་། སྐུ་ཐོག་འདི་ཉིད་༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་ནང་ནས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་སྐྱོང་མཁན་ཐོག་མ་ཡིན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དུས་ཚོད་དཀའ་ཚེགས་ཅན་ཞིག་གི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་རྩོད་རྙོག་མང་པོ་ཞིག་ལ་གདོང་ལེན་གནང་མཁན་གྱི་སྐུ་ཐོག་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་རེད། ཁོང་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་ཆོས་བརྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་ཐོག་མར་ཅི་ལྟར་བྱུང་བའི་སྐོར་ལ་ལོ་རྒྱུས་གང་རུང་དུ་གསལ་པོར་བཀོད་པ་དེ་འདྲ་མ་མཐོང་

ནའང་། ཁོང་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པའི་ཡང་སྲིད་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་(༡༢༠༩-༡༨༨༣)མཆོག་བོན་གྱི་གདུང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིར་གྲགས་པའི་ཁྲིད་ཀྱི་བྲུ་ཚང་གི་ཁྲིམ་རྒྱུད་དུ་ངོས་འཛིན་གནང་བ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཨེ་ཡིན་སྙམ། བྲུ་ཚང་གི་རྒྱུད་དུ་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཙམ་མ་ཟད་བརྒྱད་པའང་འཁྲུངས་ཡོད་པ་ནི་ཞང་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལྷ་རྒྱུད་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། "བྲུ་སྟོན་ཤེས་རབ་སེང་གེ་སོགས་རིམ་པར་བྱོན་པའི་ཐ་མ་སྤྱི་ལོ་༡༨༨༣རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་ཡོས་ལོར་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་འཁྲུངས་པ་དང་ཡང་སྤྱི་ལོ་༡༤༥༩བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞིའི་ཤིང་སྟག་ལོར་བྲུ་ཡི་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་སྐུ་འཁྲུངས་པ་དང་། ཁོང་གི་གཙུང་པོ་ཏྭ་བླ་མ་རྣམ་གཉིས་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་གདན་དྲངས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དགེ་ལྡན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་མཛད།" ཅེས་བཀོད་ཡོད།

སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཡང་ཡང་མཐོང་ཐུབ་པའི་བོན་གྱི་མི་སྣ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་སྐུ་མདུན་ལྷུན་གྲུབ་ཞུ་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་ཀྱི་སྟོད་ལུང་དུ་འབྲི་ལུང་དགོན་པ་ཟེར་བ་དེའི་བླ་མ་ཞིག་རེད། ཕྱིས་སུ་སོག་པོའི་དམག་གིས་བླ་མ་ཁོང་ཁམས་བེ་རི་རྒྱལ་པོའི་གཉེན་ཉེ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འབྲི་ལུང་དགོན་པ་རྩ་གཏོར་བཏང་བར་མ་ཟད་ཁོང་ལའང་འཆི་བར་རྩོམ་པའི་ཚེ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་མཆོག་གིས་སྲུང་སྐྱོབ་མཛད་དེ་སྐུ་སྲོག་ཐར་ཙམ་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་ཡོངས་གྲགས་སུ་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

དེ་ཡང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་དང་སྐུ་མདུན་ལྷུན་གྲུབ་བར་དུ་དོན་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། རང་རྣམ་ལས། "ཟླ་བ་བཞི་པའི་འགོར་ཞང་སྟོན་སྐུ་མདུན་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་བོན་མཁའ་ཀློང་གི་མདོས་ཆེན་རིམ་གྲོ་བཏང་ཞིང་ལོ་སྤྱ་མ་ཚོར་ཡང་ཞང་ཞུང་ལུགས་ཀྱི་མོ་རྩིས་དང་དེར་བབས་པའི་གཏོ་བཅོས་རིམ་པ་མང་དུ་མཛད།" ཅེས་གསལ་པོར་གསུངས་འདུག་ཅིང་། གསུང་དུམ་འདི་དང་གཞན་ཡང་རང་རྣམ་དུམ་བུ་མང་པོ་ཞིག་ལས་འདི་དང་འདྲ་བའི་ནང་དོན་ཡང་ཡང་བྱུང་བས་ཀྱང་ཤེས་ནུས།

གཞན་ཡང་ཁོང་གིས་ཞང་སྟོན་སྐུ་མདུན་ལྷུན་གྲུབ་ལ་གཟིགས་ཚུལ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་རང་རྣམ་ལས། "ཆབ་མདོ་རྗེ་དྲུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བོན་གཡུང་དྲུང་གི་མིག་གཅིག་པུ་སྐུ་མདུན་ལྷུན་གྲུབ། ཨ་མདོ་བའི་ཧ་འབུལ་བ་ཁ་ཤས། ནག་ཚང་ལྷ་སྐྱབས་ཅན་འཕྲད་མི་མང་།" ཞེས་ཆེ་བསྟོད་ཆེན་པོ་མཛད་འདུག་པས་ཁོང་དང་ཡུན་རིང་གི་འབྲེལ་འདྲིས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ཁྲོད་ནས་ཞང་སྟོན་གྱི་སྐུ་ཡོན་དང་མཛད་སྒོལ་ལ་ཐུགས་ཡིད་དགྲེས་པ་ཆེན་པོ་གནང་བ་ལས་རང་དགར་ཙུར་བསྟོད་ལྟ་བུ་བྱས་པ་ཞིག་མིན་ཏེ། སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཁོང་བོད་ཀྱི་རིག་པའི་གནས་ཀུན་ལ་ནང་བྱན་ཆུད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཐུགས་ལ་གང་དྲན་ཞལ་ནས་གསུང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་ཁོང་གི་རང་རྣམ་ལ་བལྟས་པས་ཤེས་ནུས་ཤིང་། དེ་འདྲའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་ཐུགས་རྒྱུད་དྲང་པོ། ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གང་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་གཞན་གྱི་ངོ་བསྲུང་མི་དགོས་པའི་སྐྱེ་བོ་འདི་འདྲ་ཞིག་གིས་ཞང་སྟོན་ལ་ངོ་བསྟོད་ཀྱི་ཚིག་སྙན་སྨྲ་མི་དགོས་པ་མ་ཟད་སྨྲ་མི་སྲིད་པའང་ཤེས་ནུས་པ་ཞིག་རེད།

རང་རྣམ་དུ་ཡང་ཡང་མཐོང་ཐུབ་པ་ཞིག་ནི། སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་མཆོག་ལ་ཞབས་ཀྱི་བསྟེན་གཞི་ཡོད་པ་དེ་ཛ་དྲག་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྐབས་སུ་བོད་ལུགས་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལག་ལེན་གྱིས་ཕན་སྐྱེད་མ་བྱུང་བར་བོན་ལུགས་ཀྱི་གླུ་ཚིག་ལ་བརྟེན་ནས་དྲགས་སྐྱེད་འབྱུང་གི་ཡོད་པ་ཡིན་འདུག་ཅིང་། འདིའི་ཕྱོགས་ནས་ཁོང་ལ་གཟིགས་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དེ་རང་རྣམ་ལས། "ཞང་སྟོན་སྐུ་མདུན་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་ར་མོ་ཆེའི་ཀླུ་རྒྱལ་ལྟུང་གསེབ་ཏུ་གཏའ་བསྡམ་སོགས་བཙོས་ཀ་མཛད་པའི་ཆེ་ཀླུ་རྒྱལ་གྱི་འཁོར་དུ་ཁམས་སྤྲང་འདྲ་བ་གཉིས་འདུག་པ་ཅི་ཡིན་དྲིས་པས་འབུམ་བུའི་ནད་བདག་ཡིན་ཟེར་བ་བྱུང་བས་ད་ལོར་འཐར་ནད་ཞིག་ཡོང་ཉེན་ཆེ་ཚུལ་མོལ་བ་ལྟར་དེ་ནས་ཟླ་ཕྲེད་གསུམ་སྔོར་ཙམ་ལ་ལྷ་ས་ནས་རིམ་གྱིས་མཆེད་པའི་ལོ་ཕྱེད་གསུམ་ཚུན་ལ་དབུས་གཙང་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པས་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་བར་སྣང་། བོན་འདི་ལ་བོད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དགའ་བར་མ་ཟད་ཀླུ་ལ་ལྷག་པར་མངའ་བརྙེས་པ་ཞིག་ཡོད་ཚོད་དུ་འདུག"ཅེས་བཀོད་ཡོད།

གཞན་ཡང་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ། ཕྱི་ལོ་༡༦༧༩ ལོར་མི་དབང་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་(༡༦༥༣-༡༧༠༥)སྡེ་སྲིད་དུ་བསྐོ་བཞག་སྐོལ་སྐབས་བོད་མི་ཡོངས་ལ་བསྒྲགས་པའི་བཀའ་ཤོག །ད་

ལྟའང་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་རྩིག་ངོས་སུ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེའི་ངོས་སུ་འདི་ལྟར་“ཇམ་བུ་བཀྲ་ཤིས་མངོན་པར་མཚན་པའི་ནོར་འཛིན་གྱི་གཞིར་འཁོད་པའི་ཉི་འོག་གི་སྐྱེ་རྒུ་སྤྱི་དང་། བྲེ་བྲག་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ། གམ་དུ་འཁོད་པའི་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པ་སོགས་རིས་མེད་ཀྱི་ཁྲིམས་ལྡན་འདུས་པའི་སྡེ། གསང་སྔགས་འཆང་བ་གཡུང་དྲུང་བོན་སོགས་ལྷ་སྡེར་གཏོགས་སོ་ཅོག་དང་། སོག་པོ་ཚོ་ཆེན་བཞི་བཅུ། ཨོ་རོད་ཚོ་བ་བཞི། མཚོ་ཁྲི་ཤོར་རྒྱལ་མོའི་འགྲམ་དུ་གནས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་རིགས་”ཞེས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་ཆོས་བརྒྱུད་འདིའི་མིང་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་སྨོས་པ་འདིས་ཀྱང་ཁོང་གིས་བོན་ལ་གཟིགས་ཚུལ་ཅི་ཡོད་གསལ་པོར་བསྟན་པ་རེད།

གཞན་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་(༡༧༥༨-༡༨༠༤)ཡང་གཙང་ཐོབ་རྒྱལ་ལྷ་རི་སྣང་དུ་བོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁྲིད་དུ་གདུང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་སྟེ་བྲུ་ཚང་དང་ཞུ་ཚང་། སྤ་ཚང་། རྨེའུ་ཚང་ཞེས་ཤིན་ཏུ་གྲགས་ཆེ་བའི་གྲས་ཀྱི་བྲུ་ཚང་གི་རྒྱུད་དུ་འཁྲུངས་འདུག་ཅིང་། “འཁྲུངས་གཞིས་དེ་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པའི་ཡབ་གཞིས་དང་ཡང་གཉེན་ཚན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་འདུག་པར་མ་ཟད་ཕྱིས་སུ་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་ཁྲིད་ལྷ་གླུ་ཞེས་མི་དྲག་ཆེ་གྲས་སུ་གྱུར་འདུག”[1]པ་དེ་ཡིན་ནོ།།

རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བོད་ལ་གཟིགས་རྟོགས་གནང་བའི་སྐོར།

དེ་ཡང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནི་སྐུ་ཕྲེང་གཞན་གང་ལས་ཀྱང་ཆོས་བརྒྱུད་གཞན་དག་ལ་འབྲེལ་བ་གནང་མང་ཤོས་དང་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན་ཞིང་། རིས་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཉམས་བཞེས་གནང་མཁན་ཡང་ཆེས་ཟླ་ན་མེད་པ་དེ་ཡིན་གཤིས། ཆོས་བརྒྱུད་འདི་དང་འདི་ཞེས་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཀུན་ལ་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་གཟིགས་རྟོག་གནང་བཞིན་པ་མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་ཡིན། སྐབས་སུ་བབ་པ་གཡུང་དྲུང་བོན་དང་འབྲེལ་བ་བྱུང་ཚུལ་ནི། “༡༩༥༡ལོར་གྲོ་མོར་གཡུང་དྲུང་

1 ཞང་བོད་ཀྱི་བསྟན་འབྱུང་ལོ་རྒྱུས་ལྷ་རྒྱུད་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་མ་བཅོས་གསེར་གྱི་ཡང་ཞུན། ཀུན་བཟང་བློ་གྲོས་ཀྱིས་བརྩམས། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ཤོག་གྲངས། ༣༣༠

བོན་གྱི་དགོན་པ་ཞིག་ཏུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་པ་ནི་བོན་དགོན་དུ་གཟིགས་སྐོར་གནང་བ་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་པར་མངོན།”[1] (མཆན། དགོན་པ་དེའི་མིང་འཕོད་མི་འདུག་ནའང་དེང་སང་གྲོ་མོ་ཞུ་རི་ཞིང་གཡུང་དྲུང་ཀུན་གྲགས་གླིང་ཞེས་ཞུ་ཚང་གི་གདུང་རྒྱུད་ཀྱི་གདན་ས་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཨེ་ཡིན་སྙམ།) རྒྱ་གར་དུ་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་བའི་རྗེས་སུ“སྤྱི་ལོ་༡༩༦༣ལོར་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་བླ་ཆེན་ཁག་གི་ཚོགས་ཆེན་དང་པོ་བསྐོང་ཚོགས་གནང་བར་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་མཁན་པོ་ཤེས་རབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་(༡༩༡༣-༡༩༦༩)མཆོག་ཀྱང་གདན་ཞུ་མཛད།།”[2] བླ་མ་ཁོང་ནི་བར་དབུས་གཙང་རུ་བཞིའི་ཆར་བོན་གྱི་གྲྭ་ས་གོང་འོག་བར་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་བར་མ་རུ་ལག་གཡུང་དྲུང་གླིང་དམ་རྣམ་རྒྱལ་ཀུན་གྲགས་གླིང་གི་མཁན་རབས་བཅུ་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། སྐབས་དེ་དུས་སྨན་རིའི་མཁན་རབས་སོ་གཉིས་པ་དགོངས་པ་རྫོགས་ཟིན་ཞིང་མཁན་རབས་སོ་གསུམ་པ་ཁྲི་འདོན་མ་གནང་བའི་སྐབས་དང་། བོད་གཞུང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་གཡུང་དྲུང་བོན་ལ་དམིགས་བསལ་བླ་ཆེན་དང་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོའི་ཐོབ་ཐང་མ་སྤྲད་པའི་སྐབས་སུ་འཁེལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་༧གོང་ས་མཆོག་གིས་ཆེད་དུ་མཁན་ཆེན་མཆོག་གདན་ཞུས་མཛད་པ་ནི་སྐབས་དེ་དུས་ནས་ཆོས་བརྒྱུད་འདི་ལ་བརྩི་མཐོང་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད་པ་མཚོན་ཐུབ། སྐབས་དེར་༧གོང་ས་མཆོག་གིས། ”གཡུང་དྲུང་བོན་ནི། རང་ཅག་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་མེས་པོའི་ཆོས་བརྒྱུད་འདི་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡོང་བར་ཚང་མས་ཕྱུར་བུ་མཉམ་འདེགས་ཀྱིས་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས།”[3] ཞེས་ཐུགས་དགོངས་ཟབ་མོའི་སྐུལ་མ་གནང་།

༡༩༦༨ལོར་སྨན་རིའི་དགོན་སློབ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག་རིན་པོ་ཆེ་༧གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་མདུན་དུ་བཅར་ཏེ་བོན་གཞིས་གསར་འཛུགས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་སྙན་སེང་ཕུལ་བར་༧གོང་ས་མཆོག་གིས། “གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བསྟན་པ་བོན་པོ་ཚང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་དང་འཛིན་སྐྱོང་གནང་དགོས་པ་ལས་གཞན་སུས་ཀྱང་མི་བྱེད། དེ་ནི་ཁྱེད་ཉིད་ལ་འཁྲི་བའི་ལས་འགན་གཙོ་

1 དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ། བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་པར་ཁང་གི་བསྐྱར་དཔར་མའི་ཤོག་ངོས། ༦༡༡

2 འབྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་ཐྲེང་བ། མདོ་སྨད་དབུས་རྒྱུན་ལས་ཡིག་ཚང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྲུན། ཤོག་ངོས། ༨༣༡

3 འབྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་ཐྲེང་བ། མདོ་སྨད་དབུས་རྒྱུན་ལས་ཡིག་ཚང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྲུན། ཤོག་ངོས། ༨༣༡

བོ་ཞིག་ཡིན་པས། གང་དགོས་གཟབ་ནན་གྱིས་གནོངས་དང་། ངོས་ནས་ཅི་ཐུབ་གང་ཐུབ་ཀྱིས་རོགས་པ་བྱེད་ངེས།"[1] ཞེས་མ་ཡིས་བུ་ལ་གདམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དབུགས་དབྱུང་མཛད་པ་ནི་ཆེས་རིན་ཐང་བྲལ་ཞིང་དུས་ཐོག་ཆར་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་གར་གྱི་ས་ཆ་འགའ་ཞིག་ལ་གཞིས་ས་བཅལ་ནའང་ཕྲག་དོག་ཅན་འགའ་རེས་མི་མཐོན་པའི་ཚེ་འཕྲུལ་གྱི་རྐྱེན་པས་འདོད་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་མང་པོ་ཞིག་དོན་ཐོག་ཏུ་འབབ་མ་ཐུབ། འོན་ཀྱང་༧གོང་ས་མཆོག་གིས་གསུང་གི་བདུད་རྩི་ཞེ་ཕྱུགས་སུ་བཅིངས་ཏེ་འབད་བརྩོན་ལྷོད་མེད་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟའི་བོན་གཞིས་ཐོབ་རྒྱལ་གསར་པའི་ས་ཆ་འདི་ཉོས་ཤིང་མཐུན་རྐྱེན་ཡོངས་སུ་ཚང་བའི་གཞིས་ཆགས་ཞིག་འཛུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་མ་ཟད་སྨན་རིའི་མཁན་རབས་སོ་གསུམ་པ་མཆོག་ཀྱང་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་མཛད་དེ་ད་ལྟའི་སྨན་རི་དགོན་འདི་ཉིད་བཞེངས་སྐྲུན་མཛད་ཅིང་། ལུང་དང་རྟོགས་པས་བསྡུས་པའི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དང་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་པའི་གནས་ཀུན་ལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་བྱེད་ཐུབ་པའི་འདུས་སྡེ་ཆེན་པོ་འདི་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྷག་པར་དུ་གཡུང་དྲུང་བོན་ལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བླ་ཆེན་དང་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ས་དམིགས་སྒྲོད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐད་ནས་༧གོང་ས་མཆོག་གིས་ཐུགས་ཁུར་བླ་ན་མེད་པ་བཞེས་ཡོད་པ་ནི། "གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་ཕྱོགས་ནས་༧གོང་ས་མཆོག་ལ། ཆོས་བརྒྱུད་གཞན་ལྟར་ཐོབ་དབང་གཅིག་མཚུངས་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་དང་རེ་སྐུལ་ཞུས་པར། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་མགོ་མཇུག་བར་གསུམ་དུ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚད་མེད་གནང་། དེ་ལྟར་ནའང་། འཚོར་རྒྱུ་དང་བརྟག་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་སྤྱི་འཐུས་ནང་ལོ་འགྱངས་དུས་འགྱངས་ཀྱི་བགྱི་བ་འབའ་ཟིག་དང་དུ་བླངས་པས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་སྤྱི་འཐུས་ཡོང་ཐབས་ལ་རེ་བ་དེ་ཙམ་མེད་པར་གྱུར། དེ་ལྟར་ནའང་། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་བསྟུད་མར་གོ་བསྡུར་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་བཀའ་ཕེབས་པ་བཟློག་མ་ནུས་པར། གྲོས་མོལ་རིམ་སོང་གི་མཐར་ནམ་རིང་སྐྲུང་གིས་མ་འཁྱོལ་བར་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ལོར་མགོན་

1 འབྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། མདོ་སྨད་དབུས་རྒྱུད་ལས་ཡིག་ཚང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྲུན། ཤོག་གྲངས། ༤༣༣

པོ་མཆོག་ནས་སྡེ་དགེ་བླ་མ་གཡུང་དྲུང་རྣམ་རྒྱལ་ལ་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་སྤྱི་འཐུས་བདམས་ཐོན་གྱི་ཕྱག་རྟགས་སྩལ།"[1] ཡིན་ན་ཡང་སྐབས་དེར་སྤྱི་འཐུས་གྲོས་ཚོགས་ནང་དུ་བོན་པོའི་སྤྱི་འཐུས་ལ་རིག་གཞུང་གི་སྤྱི་འཐུས་ལས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་འཐུས་སུ་ངེས་ལེན་མ་བྱས་པར་བརྟེན་སླར་སྐུ་སྙེར་དུ་བཙར་ཏེ་གནས་སྟངས་ཆ་ཚང་སྙན་གསེང་ཞུས་པར་༧གོང་ས་མཆོག་གིས"བོན་པོ་ཆོས་ལུགས་ཡིན་པ་ལས་རིག་གཞུང་མ་རེད། དེ་བས་སྤྱི་འཐུས་ཀྱང་ཆོས་ལུགས་སྤྱི་འཐུས་རང་བྱེད་དགོས་པ་རེད།" ཅེས་བཀའ་གནང་བར་བརྟེན་ནས་མིང་དོན་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་ཆོས་ལུགས་སྤྱི་འཐུས་སུ་ངོས་ལེན་བྱས་པ་རེད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་༢༡ཉིན་བོན་གཞིས་ཐོབ་རྒྱལ་གསར་པར་ཆིབས་སྒྱུར་ཐོག་མ་གནང་ཞིང་། སྐབས་དེར་གཞིས་དགོན་གཉིས་གར་མཐུན་རྐྱེན་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཡིན་པས་གདན་ཞུས་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་༧གོང་ས་མཆོག་ནས་ཕེབས་ཀྱི་ཡིན་གསུངས་ཏེ་ཆིབས་བསྒྱུར་བསྐྱངས་གནང་བ་རེད། གནས་ཚུལ་འདིའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་མགོན་པོ་གང་ཉིད་རང་རེའི་ཡབ་མེས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་འདི་ལ་བརྩི་མཐོང་དང་ཐུགས་སྣང་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད་པ་གསལ་པོར་རྟོགས་ནུས་པ་ཞིག་རེད། ཆིབས་བསྒྱུར་དེའི་སྐབས་སུ་༧གོང་ས་མཆོག་གིས་སྔོན་རིའི་ཁྲི་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་དང་དཔོན་སློབ་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དགོན་པའི་ལས་སྡེ་དང་དགེ་རྒན་སོགས་ཀྱི་སྐུ་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོན་ཏེ་གཞིས་ཆགས་དང་དགོན་པའི་འཛུགས་སྐྲུན། ལྷག་པར་དུ་དགོན་པའི་སློབ་གཉེར་གྱི་བགྱི་བ་ལ་འབད་པ་ཕྱོད་མེད་གནང་མཁན་ཚོར་ལེགས་གསོལ་དང་བསྔགས་བརྗོད་ཆེས་ཆེར་མཛད་ཅིང་མ་འོངས་པར་ཡང་སྔར་ལས་ལྷག་པའི་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་དགོས་པའི་སྐུལ་མའང་གནང་བར་མ་ཟད་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་དགོན་པ་ཞིག་རྒྱག་ཐུབ་ན་ཕྱོགས་གང་ཐད་ནས་ཡག་པོ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ལམ་སྟོན་ཀྱང་གནང་།

དེ་བཞིན་དུ་རང་གཞུང་ལ་ལན་མང་སྙན་སེང་ཞུས་པའི་མཐར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བླ་ན་མེད་པའི་ཐུགས་ཁུར་འོག་༡༩༩༠ཕྱི་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་གཅིག་ནས་ལྷར་ཊ་ཆེས་

1 འབྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། མདོ་སྨད་དབུས་རྒྱུད་ལས་ཡིག་ཚང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྲུན། ཤོག་ངོས། ༥༢༢

མཐོའི་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་སློབ་གཉེར་སྡེ་ཚན་འཛུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་སྟེ་ད་བར་རྒྱུན་སྐྱོང་ཐུབ་དང་། སྡེ་ཚན་དེ་ནས་ཐོན་པའི་སློབ་མ་མང་པོ་ཞིག་གིས་རང་རེའི་གཞུང་དམངས་ལ་ཕན་པའི་བྱ་བར་འཛུགས་ཐུབ་སུ་མཆིས།

༢༠༠༧ལོར་སྨན་རིའི་དཔེ་མཛོད་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོར་ཅི་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཆིབས་བསྒྱུར་ཐེངས་གཉིས་པ་བསྐྱངས་ཤིང་། དགོན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་བཀོད་པ་ཚང་མར་གཟིགས་ཞིབ་དང་སློབ་གཉེར་གྱི་གནས་སྟངས་ལ་གཟབ་ནན་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་ཐུགས་སྣང་གནང་ཞིང་། “འདི་གའི་གདན་ས་ནི་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་འཛིན་མཁན་ཡིན། སྨན་རིའི་ཁྲི་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་ཐོག་ནས་ལོ་ནས་ལོ་བསྟུད་ཐུགས་ཁུར་བསྐྱེད་དེ་ཧུར་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་གནང་སྟེ་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་གི་ཡིན། དེ་བཞིན་འདི་གའི་དཔོན་སློབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། མཁན་པོ་རྣམ་པ། དཔེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་རྣམ་པ། སློབ་གཉེར་བ་བཅས་ཕྱོགས་ཚང་མས་ཐུགས་ཁུར་བསྐྱེད་དེ་བསྟན་པའི་གཞི་རྩ་ཧ་ཅང་ལེགས་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་ཡོངས་གྲགས་རེད།”[1] ཅེས་དང་། མཇུག་མཐར། ”ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མས་ཐུགས་བག་ཕེབས་པོ་དང་སྤྲོ་བོའི་ཐོག་ནས་རང་བསྟན་གྱི་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་ལ་ད་ལྟུས་བཞིན་ཧུར་བསྐྱེད་གནང་རོགས། ངོས་ནས་ཁྱེད་རང་ཚོར་མཐུན་འགྱུར་ཞུ་སྒོ་ཅི་མཆིས་སུ་མཐུད་ནས་ཞུ་ཆོག་གི་རེད།”[2] ཅེས་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་བཀའ་སློབ་ཟབ་མོ་གནང་ཡོད།

གོང་དུ་རོབ་ཙམ་བཤད་པ་དག་ལས་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་ཆོས་རྒྱུད་འདིར་ཐུགས་ཁུར་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཅི་ཙམ་མཛད་བཞིན་ཡོད་མེད་གསལ་པོར་རྟོགས་ཐུབ་ཅིང་། མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་ན། ༸གོང་ས་མཆོག་གིས་འདི་ལྟར་བླ་ན་མེད་པའི་གཟིགས་རྟོགས་རྒྱ་ཆེར་གནང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་མགོན་པོ་གང་གི་ཞལ་ནས“སྒྲ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བོད་ཀྱི་མེས་པོའི་གནའ་རབས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་འདི་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་དང་མི་ཉམས་གོང་སྤེལ་ཡོང་བར་

1 འབྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། མདོ་སྨད་དབུས་རྒྱུན་ལས་ཡིག་ཚང་ནས་དཔར་དུ་བསྒྲུན། ཤོག་གྲངས། ༩༣༩

2 འབྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། མདོ་སྨད་དབུས་རྒྱུན་ལས་ཡིག་ཚང་ནས་དཔར་དུ་བསྒྲུན། ཤོག་གྲངས། ༩༣༥

ཚང་མས་ཕྱར་བྲུ་མཉམ་འདེགས་ཀྱིས་འབད་བརྩོན་གནང་དགོས་"[1]ཞེས་གསུངས་པས་གསལ་པོར་རྟོགས་ནུས་སོ།།

སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པའི་སྐབས་ཏེ་བོད་ས་མ་ཤོར་བའི་སྔོན་ནས་བོན་པོའི་དམངས་ཁྲོད་དུ༸གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཞབས་བཅུ་བཞི་པ་མཆོག་ལ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་གདེང་འཛིན་ཆེན་པོ་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་འདུག་ཅིང་། དེ་ཡང་༸གོང་ས་མཆོག་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཆིབས་བསྒྱུར་བསྐྱངས་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་དང་འབྲེལ་ནས་ཡོད། གནས་སྟངས་དེའི་དབང་གིས་བོན་པོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་མགོན་པོ་ཁོང་སྙན་རིའི་མཁན་པོ་ཕུན་ཚོགས་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཡང་སྲིད་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ལ་བཤད་སྲོལ་ཡང་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད།

1 ༄སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་མཛད་བརྒྱ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། མདོ་སྨད་ཚོལ་ཁའི་༸སྐུའི་གྲ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ནས་པར་འགྲེམས་ཞུས། ཤོག་ངོས། ༡༨༩

༸རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་དང་ཆོས་བརྒྱུད་ཇོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་ཀྱི་དགོངས་གཞི།

དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ།

༡༽ ༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་རྩ་བའི་འཛམ་བུ་གླིང་གི་ཆོས་བརྒྱུད་བར་འཆམ་མཐུན་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་དབར་མཐུན་བསྒྲིལ་ཇོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་དགོས་པའི་ཟླ་ན་མེད་པའི་དགོངས་གཞི། དེ་ཡང་ཕན་ཚུན་ཤེས་ནས་དད་པ་དག་སྣང་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་དུས་རྟག་ཏུ་བཀའ་ཕེབས་ཡོད། ༸གོང་ས་མཆོག་སྐུ་སྒེར་གྱི་ངོས་ནས་ཆོས་བརྒྱུད་གྲུབ་མཐའ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་གནང་སྟེ་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་རིས་མེད་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ཞིག་གི་སྣང་བརྙན་དུ་གྲུབ་ཡོད།

༢༽ སྤྱིར་བཏང་ཆོས་བརྒྱུད་ཇོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་ཟེར་དུས་འཛམ་གླིང་གི་ཆོས་བརྒྱུད་ཡོངས་རྫོགས་ཕན་ཚུན་འཆམ་མཐུན་དང་། གུས་བཀུར་བརྩི་འཇོག །གཅིག་ཕན་གཅིག་གྲོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གནས་དགོས་པ་དེ་ལ་ཟེར།

༣༽ སྐབས་སུ་བབ་པ་ཆོས་བརྒྱུད་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་དཔེ་མཚོན་ཙམ་ཞུས་ན། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པ་དང་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ནི། རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་བསྟན་པ་དབུ་བརྙེས་པ་ནས་བཟུང་། བར་དུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་སྟངས་ཐད་ལོ་རྒྱུས་རྣམ་ཐར་རྣམས་ལས་ཞིབ་པར་གསལ་ཡོད། སྤྱིར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོའི་དྲུང་ནས་ཆོས་སྐོར་རྒྱ་ཆེར་གསན་བསམ་གནང་ཡོད་པ་རེད། དམིགས་བསལ་ཕྱི་ལོ་༡༣༧༣ ལས་

མས་ནས་ས་སྐྱའི་གདན་ས་རང་དུ་བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་ཐུགས་སྐོར་དབང་ལུང་ཁྲིད་གསུམ་གསན་བཞེས་གནང་། རྗེ་རེད་མདའ་བའི་དྲུང་ནས་དབུ་མ་དང་། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། མངོན་པ་སོགས་མདོ་ཕྱོགས་སྐོར་གསན་བཞེས་མཛད། ས་བཟང་མ་ཏི་པཎ་ཆེན་དྲུང་ནས་སྒྲ་རིག་པའི་སྐོར་གསན་བསམ་སློབ་གཉེར་ཚུལ་བཞིན་གནང་། རྗེའི་སློབ་མ་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་དང་པོག་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་ཕྱོགས་ནས་གྲྭ་སྐོར་རྒྱུན་བཞེས་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་དང་། བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་གསན་བཞེས་ཀྱིས་མཐར་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བས་བཀའ་དགོངས་ལྟར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དངོས་སློབ་ཏུ་གྱུར། དེ་རྗེས་༄རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས་ཀྱང་བོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དྲུང་དུ་སྒྲོལ་མའི་ཆོས་སྐོར་གསན་བཞེས་མཛད། མདོར་ན། རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་དང་། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་བཅས་ཀྱི་སྐབས་ནས་ཐོག་མའི་འབྲེལ་བ་བྱུང་། དེ་རྗེས་༄རྒྱལ་དབང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་ཚར་ཆེན་བློ་གསལ་རྒྱལ་མཚོའི་དྲུང་ནས་བཀའ་ཆོས་གསན་གཞེས་མཛད། ལྷག་པར་རྗེ་ཉིད་ནས་དཔལ་མགོན་ཞལ་བཞིའི་གདོང་བརྙན་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྨྲུབ་མཐའ་རྒྱས་པ་དགྲ་བགེགས་སྡེ་འཇོམས་གནམ་ལྕགས་སྦུ་གྲི་མེ་ལྕེའི་ཕྲེང་བ་མཛད་སྟངས་ལ་གཞིགས་ན་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་གཙོ་བོའི་གྲས་སུ་ཡིན་པ་ཤུགས་ལས་གོ་ཐུབ།

༩༽ བར་དུ་༄རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པ་དང་དམིགས་བསལ་འབྲེལ་བ་བྱུང་སྟེ། རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་ཚར་པ་ཆེན་པོ་ཁྱབ་བདག་བཀའ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་མགོན་པོ་བསོད་ནམས་མཆོག་ལྡན་དྲུང་ནས་ལམ་འབྲས་སློབ་བཤད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཟབ་ཆོས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། རིན་ཆེན་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ་དྲུང་ནས་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་སེར་ཆོས་ཟབ་མོ་ཡོངས་རྫོགས་གསན་བཞེས་མཛད་དེ་དེའི་ཆོས་སྐོར་གྱི་བདག་པོར་གྱུར། ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཁྱབ་བདག་བཀའ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་སྤྱི་བོའི་གཙུག་ཏུ་བཀུར་གནང་མཛད། སྐབས་དེའི་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་འཇམ་མགོན་ཨ་མེས་ཞབས་ངག་དབང་ཀུན་

དགའ་བསོད་ནམས་དང་༸གོང་ས་༸རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་བར་དམིགས་བསལ་ཐུགས་སྣང་ངོ་ཆུ་གཅིག་འདྲེས་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་ཆེས་ཟབ་ཅིང་། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་ཞབས་དྲུང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཞེས་ཡང་ཡང་དབུགས་དབྱུང་མཛད་ཅིང་། སྐབས་དེ་དུས་༸རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་ཞལ་ནས་ས་སྐྱའི་ཞབས་དྲུང་སྐུ་མདུན་ནས་ཆོས་སྐོར་འདྲ་ཞུ་དགོས་བསམ་པ་བྱུང་བས། ཡིན་ནའང་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་བཀག་འགོག་མཛད་འདུག་པས། ཆོས་འབྲེལ་བླ་སློབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་ན། བླ་མས་གཞིས་ཀ་འདྲ་ཞུ་བསྐུལ་བྱུང་ཚེ་དེ་དོན་མཛད་དཀའ་ཡོང་དོགས་ཀྱིས་ཞུ་སྟབས་མ་བྱུང་ཞེས་གསུང་ཕེབས་པ་དེ་འདྲ་ཡོད། མདོར་ན་རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་ཕལ་མོ་ཆེ་དང་ས་ཞུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་གདུང་བརྒྱུད་གོང་མ་རིམ་བྱོན་དང་ཐུགས་སྣང་རྩེ་མཐུན་གྱི་བག་ཆགས་ཆེས་ཟབ་ཅིང་། དེ་བས་ཀྱང་རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་ནས་ཐུན་མིན་ཐུགས་སྣང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་ཅིང་། རྒྱལ་དབང་བཅུ་བཞི་པ་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པད་དཀར་འཆང་བ་༸རྒྱལ་དབང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་དང་། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་ཁྲི་རབས་ཞེ་གཅིག་པ་སྐྱབས་མགོན་གོང་མ་བདག་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་སྐབས་ཡང་༸རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་དང་། འཇམ་མགོན་ཨ་མེས་ཞབས་རྣམ་གཉིས་ཞིང་དེར་ལྷན་འཛོམས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་ཞལ་འཛོམས་དངོས་སུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་དད་ཆོར་ཆེན་པོ་བྱུང་། གང་ཡིན་ཞུས་ན་རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་ཚར་ཆེན་མགོན་པོ་བསོད་ནམས་མཆོག་ལྡན་ལས་ལམ་འབྲས་གསན་བཞེས་ཀྱི་གུང་བསྒྲིགས་སྟངས་དེ་ནི། ད་ལྟའི་རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་པ་མཆོག་ནས་ཚར་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ཁྲི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་ལམ་འབྲས་སློབ་བཤད་གསན་བཞེས་མཛད་པ་དང་། ཨ་མེས་ཞབས་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་དང་། རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་རྣམ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ཐུགས་སྣང་ཟབ་མོ་ཡོད་པ་བཞིན། ད་ལྟའི་སྐྱབས་མགོན་གོང་མ་བདག་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། རྒྱལ་དབང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ཐུགས་སྣང་ཟབ་པོ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་མཛད་ཆེན་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་དང་། ༸སྐྱབས་མགོན་གོང་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་༸རྒྱལ་དབང་མཆོག་ལ་ཐུགས་དང་གཡོ་བ་མེད་པ་ད་ལྟའི་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་སྙིང་ལ་སིམ་ནས་གནས་ཡོད་པས་འགྲེལ་བཤད་

ཞུ་དོན་ཅི་ཡང་མེད། ༡༩༥༡༄སྐྱབས་མགོན་གོང་མ་བདག་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་དགུང་ལོ་བཅྱད་པའི་སྐབས་དབུས་ལ་ཆིབས་བསྒྱུར་མཛད་སྐབས་༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གྲོ་མོ་ནས་ཕྱིར་ལྷ་ལྡན་དུ་ཕེབས་རྗེས་ཆེ་དབང་དང་། འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་བཀའ་ཞུ་གནང་མཛད་དེ་ཐོག་མའི་མཇལ་འཕྲད་མཛད། སླར་ཡང་༡༩༥༥ ལོར་༄སྐྱབས་མགོན་གོང་མ་བདག་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ས་སྐྱའི་ཁྲི་འཛིན་གྱི་མཛད་འཕྲུར་བཞེས་རྗེས་ལྷ་ལྡན་ཐེངས་གཉིས་པ་ཆིབས་བསྒྱུར་མཛད་དེ་༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་དྲུང་ནས་ལམ་རིན་ཆེན་མོ་བསྟུས་པ་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཆེན། འཇིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་དབང་། དམག་ཟོར་རྒྱལ་མོའི་རྗེས་གནང་བཅས་གསན་བཞེས་མཛད་ཅིང་གཏང་རག་གཟབ་འབུལ་དང་། དྲུང་རིག་སེར་སྐྱ་ལྷན་ཚོགས་དབུས་སུ་མཇལ་ཕྱགས་བཤད་ཐོག་མར་མཛད་པ་ནས་དུས་ད་ལྟ་བར་མི་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་ཙམ་རེད། ༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཀྱང་ཐུགས་རྗེ་གཟིགས་པ་ཟླ་ན་མེད་པ་བསྐྱངས་གནང་བ་དང་། སྐྱབས་མགོན་གོང་མ་བདག་ཁྲི་ཆེན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་༄གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་ཡི་གསུང་ཕྲ་མོ་ཚུན་སྙེ་བོར་བཞེས་ཏེ་ཉིན་ཚན་འཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་ལྷ་མི་ཡོངས་ཀྱི་སྙེ་ཁྲིད་པའི་གསུང་སྐྱེས་མཆོག་གི་གྲས་སུ་བཞེངས་ཏེ་༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐུ་ཚེ་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་བསྐྱུལ་གསོལ་འདེབས་ནན་ཞུས་མཇལ་ཕྱགས་བཤད་རྒྱ་བོད་ཀུན་ཏུ་སྤྱི་ཚར་༡༨ ཙམ་མཛད་དེ་༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་དམིགས་བསལ་ཐུགས་དབྱིངས་མངའ་བ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་རང་ཅག་ལྷ་མི་ཀུན་ལ་སྐལ་བ་རིང་དུ་ལྡན་པ་བྱུང་། མདོར་ན། ༄གོང་ས་མཆོག་དྲུང་ནས་སྤྱི་ཕྱི་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་ལན་གྲངས་མང་དུ་གསན་བཞེས་དང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྲིད། ལམ་རིམ་ཆེ་འབྲིང་གི་ཚོས་སྐོར་རིམ་པ་སོགས་མདོར་ན་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདམས་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་གསན།

༥༽ མཐའ་དོན། ༄གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་༄སྐྱབས་མགོན་༄རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་གསུང་གི་བདུད་རྩི་དྲི་མ་མེད་པ་དང་དུ་ལེན་དགོས་ཞེས་སྐྱབས་མགོན་གོང་མ་བདག་ཁྲི་རིན་

པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་རང་ཅག་གངས་ཅན་ཡོངས་ལ་བཀའ་བཞིན་འགྲུབ་ན་མཆོད་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཡིན་པ་གསུང་ནན་རྟེང་བསྐྱུལ་ཡང་ཡང་མཛད་དང་མཛད་མུས་བཞིན་དེ་དོན་རང་གཞན་ཀུན་གྱིས་ཐུག་ལེན་དུ་བསྟར་ཐུབ་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་མཁྱེན། དེ་དོན་ལྷག་བསམ་གྱི་གློང་ནས་སྨོངས་ཚོད་སྨྲེ་བརྗོད་ཙམ་དུ། ༢༠༡༨ ཟླ་༢ ཚེས། ༢༥ ཉིན་བྲིས་པ་དགེའོ།།

༸རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་དང་ཆོས་བརྒྱུད་རྫོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་གྱི་དགོངས་གཞི།

སློབ་དཔོན་ངག་དབང་།
གདན་ས་དཔལ་སྤུངས་ཤེས་རབ་གླིང་།

སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དང་པན་ཚུན་བླ་སློབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཀཿཐོག་རིག་འཛིན་ཚེ་དབང་ནོར་བུའི་གཏེར་ཆོས་སྒྲོལ་མ་དམར་མོའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། ད་ལྟ་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་མཐུསཿ ཕྲིན་ལས་བྱིན་རླབས་སྒྱུ་མའི་རང་འོད་ཅིགཿ མདོ་ཁམས་ཤར་ནས་ཕག་གམ་བྱི་བའི་ལོཿ རྒྱལ་ལམ་མཚོ་ཞེས་སླེ་དཀར་དོ་ཤལ་ཅནཿ སྙན་གྲགས་ལྡན་པ་མཐའ་ནས་དབུས་སུ་འབྱུང་ཿ བོད་ཡུལ་ཡོངས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་བྱེདཿ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ༸སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་སྤྱིར་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་འདིར་ཆོས་ལུགས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་པན་ཚུན་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་པའི་ལེགས་ཆ་སྤེལ་རེས་ཀྱིས་མཐུན་འབྲེལ་དམ་ཟབ་དགོས་གལ་དང་། བྱེ་བྲག་ནང་པར་གཏོགས་པ་ཡོངས་དང་། ཁྱད་པར་རིས་མེད་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་པ་རྣམས་སྟོན་པ་གཅིག་གི་རྗེས་འཇུག་ཀུན་སྙོམས་རིས་མེད་རྫོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་དགོངས་གཞིའི་རྩ་བར་བཟུང་སྟེ། གསུང་གི་སྐུལ་མ་དང་མིག་དཔེར་འོས་པའི་མཛད་པ་དངོས་སུ་བསྐྱངས་པ་སོགས་གཏིང་ཟབ་དཀྱིལ་ཆེའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཀུན་ཁྱབ་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་འབྱམས་ཀླས་པ་ལས། རྒྱུས་སྟོན་ཡིག་ངག་གི་ལམ་བུ་ལས་དྲངས་ཏེ་ས་བོན་ཙམ་ཞིག་སྣང་དུ་གསོལ་བ་ལ།

༡༽ སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་སྟོན་ནས་དགོངས་བཞེད་

ཡོད་པ་ལྟར། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་མ་ཐག་ རླབས་ཆེན་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་དང་མཛད་པ་རྣམ་མང་ཁྲིད་གཙོ་བོ་བོད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་དགོས་པ་ཆེར་གཟིགས་ཀྱིས། ཕྱི་ལོ་༡༩༨༠ ཟླ་༩ ཚེས་༢ ཉིན་ཆོས་བརྒྱུད་ཚོལ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་འཐུས་བསྐོ་གཞག་གིས་མང་གཙོའི་གཞུང་དབུ་བརྙེས་པ་ནས། རིས་མེད་ཆོས་ལུགས་ཡོངས་རྫོགས་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་སྲུང་གནས་ཀྱིས་བསྟན་སྲིད་སྲ་བརྟན་ཡོང་བའི་ཐུགས་འཁུར་ཆེར་བཞེས་མཛད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་མཛད་བྱུས་སྐྱོང་ཕྱོགས་གང་ཅིར་མང་ཚོགས་ནས་ཤེས་རྟོགས་དང་། རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་འཆར་སྒོ་དང་། ངལ་སེལ་དགོས་རིགས་འབྲེལ་ཡོད་ལྡན་ཁང་ནས་མཁྱེན་རྟོགས་ལག་བསྟར་བྱུང་བ་སོགས་ཆོས་སྲིད་དགེ་བའི་ལམ་དུ་བཀྲི་བའི་རླབས་ཆེན་གྱི་མཛད་པ་བསྐྱངས།

༢༽ རྣམ་འདྲེན་བཞི་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་རྩ་བརླག་ཏུ་སོང་ན་བོད་ཙམ་དུ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་འགྲོ་བ་སྤྱི་ལ་གྱོང་གུན་ཁ་གསབ་བྱེད་ཐབས་བྲལ་བར་གཟིགས་ཏེ། རིས་མེད་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་བླ་སྤྲུལ་མཁན་སློབ་དང་། དགེ་འདུན་རྣམས་ཁྲིམ་པ་དང་མཉམ་དུ་ལས་རྩོལ་མི་དགོས་པར་ཐོས་བསམ་གནང་སྟེ་བཞུགས་ཚོག་པར་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ཞུས་པར་དགོངས་བཞེས་གནང་བ་ལྟར་ཆོས་སྒར་ཚོགས་ཏེ་སྡུག་ས་ནང་བསྟན་ཤེས་རིག་འཛིན་སྐྱོང་སློབ་གཉེར་ཁང་ཐོས་བསམ་ཐར་འདོད་གླིང་ཞེས་པའི་མཚན་གསོལ་ཏེ་ཆོས་བརྒྱུད་ཚང་མ་རྒྱུན་གནས་དང་ཇོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་དགོས་པ་ཆེར་གཟིགས་ཀྱིས་མཛད་པ་ངོ་མཚར་བ་བསྐྱངས། ཕྱི་ལོ་༡༩༨༩ ཙམ་ནས་ཆོས་སྐོར་དེ་དག་གཞིས་ཁོངས་སུ་སྤོ་རྒྱུའི་ཐུགས་གཏན་ཁེལ་བ་ལྟར་རིས་མེད་ཆོས་བརྒྱུད་རྣམས་བགོ་བཤའ་མཛད་དེ་གཞིས་ཁོངས་སོ་སོར་ཆེད་གཏོང་གི་བཀོད་ཁྱབ་མཛད། དེ་བཞིན། ཕྱི་ལོ་༡༩༨༣ ཟླ་༡༡ ཚེས་༩ ནས་༡༥ བར་བཞུགས་སྒར་ཧ་རམ་ས་ལར། རིས་མེད་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤྱེལ་གསུམ་ཐབས་ཚུལ་གོང་འཕེལ་ཆེད། ༼གོང་ས་༽སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་རིས་མེད་བླ་ཆེན་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལྡན་འཛོམས་ཀྱིས་གངས་

ལྷོངས་རིས་མེད་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་དང་པོ་ཚུགས་སྐབས། ༸རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་རིག་པའི་རྡོ་རྗེ་མཆོག་བཀའ་བརྒྱུད་ཡོངས་ཀྱི་དབུ་གཙོ་མཛད་ཅིང་སྐྱབས་རྗེ་ཀ་ལུ་རིན་པོ་ཆེའང་ལྷན་རྒྱས་ཚོགས་བཅར་ཞུས། མཐར་ས་སྙིང་བཀའ་གསུམ་ལྷན་ནས་༸གོང་ས་མཆོག་ལ་ཐུགས་རྗེའི་ལེགས་མཚོན་དང་སྐུ་ཚེ་ཡུན་དུ་བརྟན་ཆེད་བརྟན་བཞུགས་འཕར་འབུལ་ཞུས། སྐབས་དེར་ད་ས་ཆོས་ཚོགས་ནས་སེར་སྐྱ་ཡོངས་ལ་དམིགས་བསལ་སྣན་བསྒྲགས་གསལ་འདེབས་ནང་། "ཇི་ལྟར་ཡུལ་ཕྱོགས་སོ་སོ་ནས་འབབ་པའི་ཆུ་ཀླུང་ཇི་སྙེད་པ་རྣམས་ཀྱང་མཐར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གཞོལ་ཞིང་འབབ་པ་ལྟར། གསར་རྙིང་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ཀྱང་སྟོན་གྱི་མཁས་གྲུབ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ལམ་སྲོལ་གྱི་དབྱེ་བ་འདྲ་མིན་ཙམ་ཟད་ཙམ་ལས། མཐར་ཐུག་རྣམ་བྱང་ཞི་བ་ཟླ་མེད་ཀྱི་སྙིང་པོར་རོ་གཅིག་ཏུ་འབབ་གཤིས། གྲུབ་མཐའི་ཕྱོགས་ལྷུང་གིས་སྡེ་དང་རིས་སུ་གཅོད་པ་མེད་པར་ཕན་ཚུན་དག་སྣང་ནོར་བུའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཐུགས་མཐུན་བཀུར་སྐྱོང་མཛད་གལ་ཆེ་བ་གཞིར་བཟུང་ཐོག །ཕྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་འདུལ་ཁྲིམས་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་ཞིང་། ནང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པས་རྒྱུད་གྲོལ། གསང་བ་གསང་ཆེན་ཐེག་པས་གྲུབ་པ་བརྙེས་པར་མཛད་དེ། མདོར་ན་རང་རང་སོ་སོའི་བཀའ་སྲོལ་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ཕྱོགས་རེར་མ་སོང་བའི་སྒོ་ནས་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གྱིས་མདོ་སྔགས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཞིང་། ལྟ་སྤྱོད་ཡ་མ་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་ཀ་ང་ཚུགས་ཐུབ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་རྣམ་བཅུའི་མཛད་བཟང་རྒྱུན་མར་བསྐྱངས་ཏེ་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་ཐུབ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་འོད་སྣང་ཁྱབ་སྤེལ་ཐུབ་པའི་ཐབས་བརྩོན་ལྷོད་མེད་ཡོད་པ།" ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་རིས་མེད་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་དང་པོའི་གྲོས་ཆོད་བཞག་པ་ལས། "དོན་ཚན་དང་པོ། ནང་བསྟན་ཁྱབ་བརྡལ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བའི་ཐབས་ཚུལ་གནང་ཕྱོགས་གང་དགེའི་སྐོར། དོན་ཚན་གཉིས་པ། རྒྱ་བལ་འབྲས་འབྲུག་སོགས་སུ་བོད་ནང་ཁོངས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་ བླ་སྤྲུལ་དང་། དགེ་འདུན་པ་ཡོངས་ནས་མི་མང་ཡོངས་ལ་དད་པའི་ས་བོན་ཐེབས་ཆེད་རང་རང་གི་ལྟ་སྒོམ་བཞེད་སྲོལ་འཕྱུག་མེད་དུ་བསྐྱངས་ཏེ་མཐོང་

སྣང་ཀུན་མཐུན་གྱི་མཛད་སྤྱོད་དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་དགོངས་དོན་གཞིར་བཟུང་སྟེ་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་འདུལ་སྤྱོད་ཉམས་ལེན་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་མཛད་ཕྱོགས་གང་དགེའི་སྐོར། དོན་ཚན་གསུམ་པ། རྒྱ་དམར་ཟླ་གློའི་གཉའ་གནོན་གྱིས་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་གནས་གཞི་དང་། བསྟན་པ་དེ་འཛིན། ནང་པའི་བཀའ་བསྟན་གསུང་རབ་རིག་གཞུང་རྩ་བརླག་ཏུ་གཏོང་བའི་བསམ་སྦྱོར་ལ་འབད་འབུངས་བྱེད་བཞིན་པར་བརྟེན་འཕགས་ཡུལ་ནས་སླར་ཡང་བོད་དུ་རྒྱལ་བསྟན་དྲི་མ་མེད་པ་ཉམས་གསོ་མཛད་དགོས་པས་ནང་པའི་བཀའ་བསྟན་གསུང་རབ་རྩ་ཆེ་འཕགས་ཡུལ་དུ་བྱོན་པ་རྣམས་བདག་གཅེས་སྲུང་སྐྱོབ་དང་། གོང་སྤེལ་མཛད་ཕྱོགས་གང་དགེའི་སྐོར། དོན་ཚན་བཞི་པ། རང་རིགས་ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་དབར་མཛའ་མཐུན་འོ་ཚུ་གཅིག་འདྲེས་གལ་ཆེའི་སྐོར། དོན་ཚན་ལྔ་པ། གངས་ལྗོངས་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་ས་འདི་ཉིད་སླར་ཡང་རང་དབང་གཙང་མའི་གདུལ་ཞིང་དུ་བདག་གིར་འཛིན་སྐྱོང་གིས་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་དམངས་གཙོ་གསར་པའི་གཞུང་ཐིག་གི་མདུན་ལམ་ལ་ཞུགས་སྟོན་གནང་ཕྱོགས་གང་དགེའི་སྐོར།" ཞེས་བོད་བསྟན་སྲིད་སྤྱི་སྐྱེར་དང་། ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་ཆེད་གསལ་འདེབས་དང་གྲོས་ཆོད་འཛོག་པའི་མཇུག་ཏུ། "དགོང་ས་མཆོག །ས་སྐྱ་ཁྲི་འཛིན། ཡོངས་འཛིན་གླིང་སྤྲུལ་སྐུ། རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ། བདུད་འཇོམས་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་ཀྱི་མཚན་རྟགས་བཀོད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་དེང་གི་བར་ཆོས་ཚོགས་ཐེངས་བཅུ་གཅིག་གི་རིང་བགྲོ་གླེང་ལྷུག་པོར་གནང་ཞིང་མང་མོས་གྲོས་ཆོད་ལག་བསྟར་བཟང་པོའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་དང་བཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱི་བསྟན་པ་ཚགས་ཚུད་གོང་འཕེལ་ལ་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་ཤུགས་རྐྱེན་ལྷབས་ཆེན་ཐེབས་ཡོད།

༣༽ དེང་དུས་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཐོ་སློབ་ཅིག་གསར་འཛུགས་དགོས་གལ་གཟིགས་ཏེ། རྒྱ་གར་དབུས་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་དགོས་དབུལ་གྱི་རོགས་རམ་དང་བཅས་བཀའ་འཁྲོལ་ཐོབ་སྟེ། ཕྱི་ལོ་༡༩༨༤ ཟླ་༡ ཚེས་༡ ཉིན་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་བོན་དང་བཅས་པའི་ཐོས་བསམ་བྱ་བའི་བསྟི་གནས་རྒྱ་གར་ལེགས་སྦྱར་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་

ཁོངས་གཏོགས་ཡན་ལག་གི་ཚུལ་དུ་ལྟར་ཡ་ཆེས་མཐོ་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དབུ་འབྱེད་གནང་། སྐབས་དེར་གནང་བའི་༧གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་ནང་། "ང་ཚོའི་བློ་མོས་ལྟར་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཅེས་སྐྱོང་དང་། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་ཀྱི་རེད་བསམ་པའི་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད།" ཅེས་དང་། "བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དངོས་རྗེན་གསལ་པོ་ཤེས་ཐུབ་པའི་དོན་ལ་ཡང་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་འདིས་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད།" ཅེས་དང་། "སྔར་གྱི་དུས་རབས་མང་པོའི་རིང་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་ནས་དཀའ་སྤྱད་དང་སྙིང་རུས་ཆེན་པོས་དེང་དུས་ངོ་མཚར་སྐྱེ་འོས་པའི་ལག་རྗེས་བཟང་པོ་ཞིག་བཞག་ཡོད་པ་ལྟར། མ་འོངས་པའི་མི་རབས་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་རབས་ཀྱི་དོན་དུ་གཞི་རྩ་གསར་པ་འདིའི་ཐོག་ནས་ལག་རྗེས་ཆེན་པོ་ཞིག་འཇོག་ཐུབ་ཀྱི་རེད་བསམ་པའི་ཡིད་ཆེས་དང་། རེ་བ་ཞུ་གི་ཡོད་ལ་སྨོན་ལམ་ཡང་རྒྱག་གི་ཡོད།" ཅེས་སོགས་རླབས་ཆེན་གྱི་དགོངས་གཞི་འདི་ཁོ་ནས་ཀྱང་རིས་མེད་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་ལེགས་སྐྱེས་བཟང་པོ་བསྐྱུན་པར་མཛད།

༨༽ རིས་མེད་ཆོས་སྡེ་ཁག་གཙོས་པའི་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་གནང་སྐབས། བཤད་པའི་དཔེ་ས་སྐྱ་དང་དགེ་ལུགས་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་རྙིང་མ་དང་བཀའ་བརྒྱུད་སོགས་ལ་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་༧གོང་ས་མཆོག་གི་ཞལ་ནས། "བཤད་གྲྭ་དང་། སྒྲུབ་གྲྭ་ཞེས་ཁག་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་སྤྱག་ས་ཆོས་སྐད་སློབ་གྲྭའི་རྣམ་པར་བསྒྱུར་རྒྱུ་དེ་བཤད་གྲྭ་དང་། སྒྲུབ་གྲྭའི་ཆེད་སྐད་ཏོག་ཏུ་ཀཱམའི་ཆོས་སྐད་དང་། དེ་བཞིན་ས་སྐྱ་པ་ལ་ཡང་ཆོས་སྐད་ཡོད། ད་ལྟ་རྙིང་མ་ལ་དམིགས་བསལ་མེད་ཀྱང་རིམ་བཞིན་སྒྲུབ་གྲྭ་ཡོང་མདོག་ཁ་པོ་རེད། དེ་བཞིན་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བསྟན་པ་ཡང་ནང་ཆོས་མ་དར་གོང་བོད་ཕ་མེས་ཀྱི་རིག་གནས་ཤིག་རེད།" ཅེས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྟོན་དུ་ཐོས་བསམ་གལ་ཆེ་བ་དང་། ཐོས་བསམ་གྱི་མཐར་ཐུག་སྒོམ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་གཞོལ་དགོས་གལ་ཆེའི་ལམ་སྟོན་དུས་ནས་དུས་སུ་མཛད་པས་ཆོས་བརྒྱུད་ཕན་ཚུན

ལེགས་ཆ་བླངས་རེས་དང་དག་སྣང་རྫེ་ཆེར་སོང་སྟེ་བཤད་སྒྲུབ་ཡ་མ་བྲལ་བའི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་ཐུབ་པའང་༧གོང་ས་མཆོག་གི་ལམ་སྟོན་བཟང་པོ་ལས་བྱུང་ཞིང་། ལྷག་པར་རིས་མེད་ཆོས་ལུགས་མཐའ་དག་སྟོན་པ་གཅིག་གི་བསྟན་པར་དག་སྣང་གི་གཟིགས་པ་ཡངས་ཤིང་། དབང་ལུང་ཁྲིད་གསུམ་བརྒྱུད་པ་ཡུན་གནས་དགོས་པ་ཆེར་གཟིགས་ཀྱིས། བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ལས་ཆོས་བཀའ་ཚུར་གསན་པ་དང་། སྐུ་ཉིད་ལ་དབང་ལུང་ཁྲིད་རྒྱུན་གང་བཞུགས་སྙེར་ཆོས་དང་ཁྲིམ་ཆོས་སུ་འདོམས་པར་མཛད་པ་སྟེ། དཔེར་མཚོན་ཞུ་ན། བཞུགས་སྒར་རྡ་རམ་ས་ལ་དཔྱིད་ཆོས་ཆེན་མོའི་སྐབས་དུས་པོའི་ཐར་རྒྱན་དང་། རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་མགུར་འབུམ་སོགས་འགྲོ་མགོན་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ལམ་རིམ་དང་གདམས་ངག་མང་པོ་ལོ་ནས་ལོར་བསྟུད་དེ་ཁྲིམ་ཆོས་དང་སྙེར་ཆོས་སུ་གནང་བའི་རྣམ་གྲངས་མང་།

ཕྱི་ལོ་༡༥༨༩ ལོར་སྐྱབས་རྗེ་ཀ་ལུ་རིན་པོ་ཆེ་རང་བྱུང་ཀུན་ཁྱབ་བཞུགས་སྒར་རྡ་རམ་ས་ལར་ཆེད་དུ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་གཤམ་གསལ་ལྟར་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་ཞིག་ལ་མར་ཤངས་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་གསན་དུ་བཙུག་པའི་ཚུལ་ཡང་། བཀའ་བརྒྱུད་མཁན་པོ་བློ་གྲོས་དོན་ཡོད་ཀྱིས་དུས་འཁོར་ཆོས་འབྱུང་ཨཱིནྡྲ་ནཱི་ལའི་ཕྲ་ཚོམ་ལས། "༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་བཞིན་བཞུགས་སྒར་རྡ་རམ་ས་ལར་རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་དང་རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་མཁན་བླ་སོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལ་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ། དཀྱིལ་རྫོང་། སྣ་ཡ་སྟེ་རྒྱུད་སྡེ་ཆེན་པོ་ལྔ་དང་། ཤངས་པའི་གསེར་ཆོས་རྣམ་ལྔ། མགོན་པོའི་བཀའ་ཆེན་བཅུ་གསུམ། གཏེར་ཆེན་ལས་རབ་གླིང་པའི་ཟབ་གཏེར་ལས་བྱོན་པའི་ཕུར་པ་ཡང་སྙིང་སྤྱུ་གྲི་སོགས་ཀྱི་དབང་གདམས་ངག་ལག་ལེན་དང་བཅས་པ་འབུལ་བར་མཛད།" ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་སྐོར་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་ཞུ་གནས་བླ་མར་རིས་སུ་མི་གཅོད་པར་ཞུར་འཇུག་པ་སོགས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་ལམ་དུ་འཁྱེར་བའི་གསུམ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་བདག་གིར་བཞེས་པར་མཛད།

༥༽ བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཚང་མའི་མཐར་ཐུག་ལྟ་བའི་བཞེད་སྲོལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་རིས་མེད་མཁས་པའི་བགྲོ་གླེང་དགོས་གལ་ཆེ་བར་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ལ་བཀའ་བསྐུལ་པ་ལྟར། བགྲོ་གླེང་ཐེངས་དང་པོ། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ ཟླ་༣ ཚེས་༢ ཉིན་རྒྱུད་སྟོད་ར་མོ་ཆེའི་ཆོས་སྡེར་བཀྲ་ཤིས་ལོ་ལེགས་ཀྱི་དང་ཚོགས་ཏེ་ཕན་ཚུན་བློ་བསྐྱེད་སྤེལ་རེས་དང་མཐུན་ལམ་དང་རྒྱུས་མངའ་ཡོན་པའི་བདག་རྐྱེན་བཟང་པོར་གྱུར་པས་མ་ཟད། ཚོགས་ཐེངས་གཉིས་པ། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༨ ཟླ་༣ ནང་འཕགས་ཡུལ་གདན་ས་དཔལ་སྤུངས་ཤེས་རབ་གླིང་དུ་ཚོགས་གཏན་ཁེལ་ཞིང་། རིམ་པས་རིས་མེད་ཆོས་སྡེ་ཀུན་ཏུ་རེས་མོས་སུ་འཚོགས་འཆར་ཡོད་པའང་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་རིས་མེད་བསྟན་པ་གཟིགས་རྒྱ་ཡངས་པའི་རླབས་ཆེན་གྱི་མཛད་པ་ཞིག་དང་། ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་གོང་བུ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་དགོངས་གཞི་བླ་ན་མེད་པ་ཞིག་གོ །མདོར་ན། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་གྲུ་བཞིར་ལམ་གྱིས་འཁྱེར་བའི་ཉམས་ལེན་དང་། བསྟན་འཛིན་ཐམས་ཅད་རྣམ་དག་དམ་ཆོས་འཛིན་པར་མཉམ་པའི་ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་དགོངས་གཞི་གཙོས་སུ་བཟུང་སྟེ་རླབས་ཆེན་མཛད་པ་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་ཐུས་ལ་གཞིགས་ཆེ་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནི་རིས་མེད་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཁྲིད་ན་ཞི་བདེ་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་འོད་སྟོང་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོས་པའི་བསིལ་བྱེད་དབང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་བླ་ན་མ་མཆིས་པའོ།། ཞེས་དགེ་ལུགས་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་བརྟན་བཞུགས་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཚོགས་ཚུང་གི་གསུང་བསྐུལ་ངོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་གསུང་རྩོམ། མཛད་རྣམ། དགོངས་གཞི་བཅས་ཀྱི་སྐོར་རིས་མེད་མཁས་པའི་བགྲོ་གླེང་གི་བརྗོད་གཞིའི་རྩོམ་ཤོག་ས་བོན་ཙམ་ཞིག་འཕགས་ཡུལ་གདན་ས་དཔལ་སྤུངས་ཤེས་རབ་གླིང་དུ་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༨ ཟླ་༢ ཚེས་༡༥ ཉིན་སྤྲར་ཏེ་ཕུལ་བའོ།། །།

བླ་མེད་ཀྱི་དགོངས་གཞི་དང་། གསར་གཏོད་ཀྱི་མཛད་བཟང་།

ཀན་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ།

སྐུ་མཚན་དཔེ་གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་བཞད།།
གསུང་ཚངས་དབྱངས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་ཁྱབ།།
ཐུགས་བྱམས་བརྩེས་འགྲོ་ཀུན་བུ་བཞིན་བསྐྱངས།།
མགོན་བླ་མེད་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་རྒྱལ།།

ཞེས་མཆོད་པར་བརྗོད་པའི་སྔོན་བསུས་ཏེ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བའི་འདྲེན་མཆོག །དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་སྟོན་པ་ཆེན་པོ། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན། བོད་མིའི་བླ་ན་མེད་པའི་མགོན་སྐྱབས་དང་མཆོན་རྟགས་བཅས་སུ་གྱུར་པའི་གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བླ་མེད་ཀྱི་དགོངས་གཞི་ནི་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པ་དང་། མཐའ་ཡས་ལ་མུ་མེད་པ། རྣམ་གྲངས་ཏ་ཅང་མང་པོའི་ཐོག་ནས་གསང་གསུམ་གྱི་མཛད་བཟང་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་པའི་དགོངས་གཞི་དང་། འཇིག་རྟེན་སྤྱིའི་ཕན་བདེ་དང་འབྲེལ་ཞིང་། ཡུལ་དུས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་འཚམས་པའི་ལྟ་གྲུབ་དང་། ལམ་ལུགས། དངོས་པོ། ལས་འགུལ་སོགས་ཀྱི་ཐད་གསར་གཏོད་ཀྱི་མཛད་བཟང་ཇི་སྙེད་ཅིག་བསྐྱངས་པ་རྣམས་ཁོ་བོ་ལྟ་བུས་ཇི་བཞིན་བརྗོད་པ་ག་ལ་ནུས། འོན་ཀྱང་ས་བཅད་མ་སྟོང་ཙམ་དང་། གལ་གནད་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་དཔེ་མཚོན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཞུ་བ་ལ།

དང་པོ། ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་རྣམ་གསུམ།

ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་རྣམ་གསུམ་ནི། མགོན་པོ་གང་ཉིད་འགྲོ་བ་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དང་། ཆོས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། བོད་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཐུགས་བསྐྱེད་རྣམ་གསུམ་གྱི་མཛད་འཕྲིན་སྐྱོང་ཚུལ་བཀའ་སྩལ་ཡོད། དེ་ཡང་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་པོ་དེ་འཛམ་གླིང་

འདིའི་སྐྱེ་བོ་དུང་ཕྱུར་བདུན་ཙམ་དང་། ཐུགས་བསྐྱེད་གཉིས་པ་དེ་ཆོས་དད་ཅན་སྐྱེ་བོ་དུང་ཕྱུར་དྲུག་ཙམ། ཐུགས་བསྐྱེད་གསུམ་པ་དེ་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་ས་ཡ་དྲུག་ལ་དམིགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལས་སྔ་མ་སྔ་མ་གལ་གནད་དང་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བས། གལ་གནད་ཆེ་རིམ་ལྟར་དུ་བཀའ་སྩལ་ཡོད།

༡༽ ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའི་འབྱུང་རྐྱེན་དང་། འཛམ་གླིང་གི་ཐྱན་ཀ

དེ་ཡང་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བླ་ན་མེད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་རྣམ་གསུམ་གྱི་བཞེད་དགོངས་སྤྲུབ་པ་ལ། ཐོག་མར་ད་ལྟའི་དུས་འདིར་མི་རྣམས་ནས་གོ་ལ་འདིའི་ཐོག་གི་ཐྱན་ཀ་ཆེན་པོ་ལྔ་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཐྱན་ཀ་ཆེན་པོ་ལྔ་ནི་༡༽ འཛམ་གླིང་ཐོག་ཚད་ལས་བརྒལ་བའི་མི་འབོར་འཕེལ་རྒྱས་དང་། ༢༽ དཔལ་འབྱོར་འདྲ་མཉམ་མེད་པར་དབུལ་ཕྱུག་གི་བར་ཁྱད་ཆེ་བ། ༣༽ མི་གསོད་ཁྲག་སྒྲོར་སོགས་ཀྱི་མདོན་གསུམ་གྱི་གནོད་འཚེ། ༤༽ འཛམ་གླིང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཁོར་ཡུག་ཉམས་གུད། ༥༽ ཆོས་ལུགས་ཕན་ཚུན་དབར་གྱི་འཐེན་འཁྱེར་བཅས་ལྔ་ཡིན། དེ་དག་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད།

སྤྱིར་ནང་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ནས་གསུངས་པའི་སྙིགས་མ་ལྔ་ནི། ༡༽ དུས་ཀྱི་སྙིགས་མ་རྩོད་ལྡན་གྱི་དུས་དང་། ༢༽ ཚེ་ཡི་སྙིགས་མ་ཚེ་ལོ་མར་འགྲིབ། ༣༽ སེམས་ཅན་གྱི་སྙིགས་མ་འདུལ་བར་དཀའ་བའི་སེམས་ཅན། ༤༽ ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྙིགས་མ་ཉོན་མོངས་དུག་ལྔ་ཆང་བ། ༥༽ ལྟ་བའི་སྙིགས་མ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་ལྔ་ཡིན་ནའང་། གོང་གསལ་དེང་གི་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་གི་ཐྱན་ཀ་ཆེན་པོ་ལྔ་ནི་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་སྙིགས་མ་ལྔ་ལ་བསྡོམས་ཏེ་གིས་འགྲེལ་བརྗོད་གནང་སྟངས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དང་། གསར་གཏོད་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲེལ་བརྗོད་གནང་སྟངས་ཤིག་ཀྱང་ཆགས་ཡོད།

དེ་ལྟར་དེང་གི་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་གི་ཐྱན་ཀ་འམ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ལྔ་ནི་འབྱུང་བཞི་འཁྲུགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་མིན་པར། བཟང་སྤྱོད་དང་ནང་བདེན་གྱིས་ཐོངས་ཤིང་། སྐྱེ་འགྲོའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་བཟང་ངན་གྱི་ཐོག་ནས་བྱུང་བར་བརྟེན། དེ་དག་སེལ་བའི་ཐབས་འགན་

རང་ཅག་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཡོད་པར་མ་ཟད། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་སེལ་དགོས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་སྟབས། དེ་དག་སེལ་ཐབས་ལ་བླ་ན་མེད་པའི་ལམ་སྟོན་དང་། མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱིས་གསར་གཏོད་རང་བཞིན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་མཛད་བཟང་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་པ་ཡིན།

ཀ༽ འགྲོ་བ་མིའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་རིན་ཐང་གོང་སྤེལ་གཏོང་རྒྱུ།

༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཉིད། འགྲོ་བ་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་བཟང་སྤྱོད་གོང་མཐོར་སྤེལ་ཐབས་གནང་རྒྱུ་དེ་ལྷག་བསམ་སེམས་སྐྱེད་དང་པོ་དེ་ཡིན། དེ་ནི་མི་སྙིང་དང་། ཁྱིམ་ཚང་། སྤྱི་ཚོགས་བཅས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་འབྱུང་གཞིའི་ལྡེ་མིག་ལྟ་བུ་ཡིན། ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཡོད། ལྷན་ཀ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་དགོས་ན། ཐོག་མར་འགྲོ་བ་མིའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་རིན་ཐང་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུ་དང་། དེ་ལའང་ཆོས་ཁས་ལེན་མིན་གྱི་རིགས་གཉིས་དང་། ཆོས་ཁས་ལེན་མཁན་ལའང་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་དང་མི་འདོད་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་གཉིས་བཅས་ཐབས་ལམ་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་བྱམས་བརྩེ་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་རིན་ཐང་གོང་མཐོར་གཏོང་དགོས་པར་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་མཛད་ཡོད།

འདི་ལྟར་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་པོ་འགྲོ་བ་མིའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་རིན་ཐང་གོང་འཕེལ་གཏོང་བའི་མཛད་བཟང་སྐྱོང་སྐབས་ནང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་གསུང་ཚིག་གཙོ་བོ་གཉིས་བཀའ་སྩལ་ཡོད། དེ་ཡང་བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ། བཟོད་བསྲན་དང་བསམ་ཤེས། འདོད་ཆུང་ཚོག་ཤེས། འདྲ་མཉམ་དང་དྲང་བདེན། རང་ཁྲིམས་རང་སྲུང་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ལ་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གོང་མཐོར་སྤེལ་བ་ལ། ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ལམ་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་དང་། ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ། གཞི་རྩའི་རྩ་འཛིན་གཉིས་ལས། རྩ་འཛིན་དང་པོ། ང་ཚོ་འགྲོ་བ་མི་རིགས་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་གཅིག་གྱུར་གྱི་མངོན་འདོད་དེ་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས་པར་བཀའ་སྩལ་ཡོད།

རྩ་འཛིན་གཉིས་པ་ནི། ང་ཚོའི་ལུས་པོའི་གྲུབ་སྟངས་དངོས་ཀྱི་ཆ་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་ཚུད། འགྲོ་བ་མིའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་ཞིག་ནི་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ནས་ཡོད་པའི་འབྲེལ་བ་ཤེས་རྟོགས་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པར་བཀའ་གནང་ཡོད། རྩ་འཛིན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས། ང་ཚོ་རང་ཉིད་དང་གཞན་གྱི་བདེ་ཐབས་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་མི་ཐུབ་པའི་འབྲེལ་ལམ་ངོས་འཛིན་དང་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ཅིང་། གཞན་གྱི་བདེ་དོན་ལ་ང་ཚོས་བཙོས་མིན་གྱི་སེམས་ཁུར་ཞིག་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཐུབ། ཅེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཡོད།

དེ་ལྟར་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། འཛིག་རྟེན་སྤྱི་ཡོངས་ལ་འཁྲི་བའི་ལས་འགན་གཉིས་པོ་མིའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་མི་གཤིས་རིན་ཐང་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བའི་ཐབས་ལམ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་བཀའ་སྩལ་བས་དེ་ནི་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་བསམ་པའི་སློབ་སྟོན་དུ་གྱུར་པའི་ལེགས་བཤད་དང་། འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་གསོ་སྨན་དུ་གྱུར་ཡོད་པས་ན། ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུ་ནི་ཐབས་ལམ་གསར་པ་ཞིག་དང་། དམིགས་བསལ་གྱི་ཐབས་ལམ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཁྱད་དུ་འཕགས་ཤིང་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་གདམས་ངག་ཅིག་དང་། བླ་མེད་ཀྱི་གསར་གཏོད་ཅིག་ཀྱང་ཡིན།

ཁ༽ ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུ།

༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཉིད། ཆོས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་ལུགས་ཕན་ཚུན་དབར་མཐུན་འབྲེལ་གོང་མཐོར་གཏོང་རྒྱུ་དེ་ལྷག་བསམ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པ་དེ་ཡིན། ཞེས་བཀའ་ཕེབས་ཤིང་། སྐབས་ལ་ལར་ཐུགས་བསྐྱེད་རྣམ་བཞིར་འབྱེད་སྐབས། སྤྱིར་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་གི་ཆོས་ལུགས་ཕན་ཚུན་མཐུན་ལམ་དང་། བྱེ་བྲག་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་རྗེ་ནང་དང་བཅས་པའི་དབར་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ་བཏང་སྟེ། དག་སྣང་ནོར་བུའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་ལ་མཛད་འཕྲིན་རླབས་ཆེན་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་པར་བརྟེན། སྤྱི་བྱེའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་བསྡུས་ཅམ་ལས་ཐུགས་བསྐྱེད་རྣམ་གསུམ་དང་རྣམ་བཞི་གཉིས་མི་འགལ་ལོ།།

དེ་ཡང་ཆོས་ལུགས་ལ་བཟང་ངན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་འབྱེད་རྒྱུ་མེད་པར་ཆོས་ལུགས་ཐམས་ཅད་

གྱིས་སྤྱི་འགྲོར་ཕན་བདེ་བསྐྲུན་རྒྱུའི་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་དང་། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣོ་བརྟུལ་དང་། ཁམས་མོས་དང་བསམ་པའི་དབང་ལས་ཆོས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་རྣམས་བྱུང་བས། ཆོས་ལུགས་རྣམས་ཀྱིས་སྔར་ཡང་འགྲོ་བ་དུང་ཕྱུར་མང་པོར་ཕན་པ་དང་། ད་ལྟའང་ཕན་ཐོགས་བཞིན་པར་མ་ཟད། མ་འོངས་པར་ཡང་ཕན་པར་འགྱུར་བས་ཆོས་ལུགས་ཕན་ཚུན་གུས་བརྩི་དང་། ཕན་ཚུན་སློབ་སྦྱོང་དང་། ལེགས་ཆ་ལེན་རེས་བཅས་བྱས་ནས་ཆོས་ལུགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་ལམ་དག་སྣང་ནོར་བུའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཞིག་དགོས་གལ་ཆེ་བར་གཟིགས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ལམ་སྟོན་མཛད་པ་ལྟར་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ནས་སྐུ་དལ་བརྒྱ་ཐྲག་ལྷུར་བཞེས་ཀྱིས་མཛད་འཕྲིན་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་མུས་ཡིན་པས། འདི་ནི་ད་བར་ཕྱི་ནང་གི་སྟོན་པ་གང་ཞིག་དང་། ནང་པའི་བླ་སྤྲུལ་སུས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་གདམས་ངག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན།

སྤྱིར་ཆོས་ལུགས་ཚང་མར་སྡེ་ཚན་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་འབྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་༡༽ ཉམས་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དང་། ༢༽ ཆོས་ལུགས་རང་རང་ནས་གསུངས་པའི་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་སྡེ་ཚན། ༣༽ ཡུལ་ལུང་སོ་སོའི་རིག་གཞུང་དམ་གོམས་སྲོལ་དང་འབྲེལ་བའི་སྡེ་ཚན་བཅས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། སྡེ་ཚན་ནམ་དོན་དང་པོའི་ཐོག་ཆོས་ལུགས་ཚང་མས་བྱམས་བརྩེ་དང་། བཟོད་པ། ཆོག་ཤེས་སོགས་ཀྱི་བཟང་པོའི་བསླབ་བྱ་སྟོན་མཁན་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པར་མ་ཟད། ལྷག་པར་ཆོས་ལུགས་ཚང་མ་སྤྱི་འགྲོའི་བདེ་ཐབས་ཀྱི་དགོས་དམིགས་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་དང་། དོན་གཉིས་པ་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་ཆ་ནས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་སྤྱི་འགྲོའི་ཁམས་མོས་དང་བསྟུན་ནས་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་དང་། ཕན་ཐོགས་ཀྱང་ཡོད་པའི་བཀའ་སློབ་ཕེབས་ཤིང་། དོན་གསུམ་པ་རིག་གཞུང་དམ་གོམས་སྲོལ་གྱི་ཆ་རྣམས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགྱུར་འགྲོས་དང་བསྟུན་ནས་བསྒྱུར་བཅོས་འགྲོ་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་མཛད་ཡོད།

དེ་ལྟར་ཆོས་ལུགས་ཕན་ཚུན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཆ་ལ་དགག་སྒྲུབ་དང་། འཐེན་འཁྱེར། དམའ་འབེབས་སོགས་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས། ཆོས་ལུགས་སོ་སོའི་དགོས་དམིགས་དང་། ཁྱད་ཆོས་ཞེས་པའི་ཐོག་ནས་ཆོས་ལུགས་ཚང་མ་ཞི་བདེ་མཉམ་གནས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ཚོགས་དང་། སྤྱི་

འགྲོ་རྣམས་ལ་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཡིན་པས། མཐུན་ལམ་མཉམ་གནས་དགོས་པ་དང་། མཉམ་གནས་ཐུབ་པ། མཐུན་ལམ་མཉམ་གནས་ཀྱི་དགེ་མཚན་སོགས་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པའི་ལམ་སྟོན་གསེར་གྱི་ཐིག་པ་ལྟ་བུ་མཛད་ཡོད།

ག༽ བོད་དོན་འཐབ་རྩོད་དང་། ཆོས་རིག་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ། ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཐུགས་འགན།

༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཉིད། བོད་མི་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐྱེ་ཕྲེང་དུ་གཏོགས་པ་མ་ཟད། ཁྱད་པར་དུ་ཕྱི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོས་ངོས་ལ་ཡིད་ཆེས་བློ་གཏད་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ལ་དོ་ཁུར་བྱ་རྒྱུ་ངོས་ཀྱི་ལྷག་བསམ་སེམས་སྐྱེད་གསུམ་པ་ཡིན་པར་རྒྱུན་དུ་ཡིད་བཅངས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར། ༡༽ བོད་དོན་བདེན་གསལ་ཐབས་དང་། བོད་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲོའི་བདེ་ཐབས། ལྷག་པར་བཙན་འོག་ཏུ་གནས་པའི་བོད་འབངས་རྣམས་ཀྱི་རང་དབང་གི་མགྲིན་ཚབ་པ་ཞིག་གནང་རྒྱུ་དང་། ༢༽ ཡང་སྐྱོས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གནང་རྒྱུའི་ཐོག་ཐུགས་འགན་བཞེས་རྒྱུ། ༣༽ ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་གནང་རྒྱུ་བཅས་གསུམ་ནི་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་གསུམ་པ་དེ་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད་པ་ལས།

༡༽ བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གསར་གཏོད།

དེ་ཡང་༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཕྱི་ལོ་༡༩༣༥ཟླ་༥ཚེས་༥ཉིན་བོད་འབངས་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གོ་སྐལ་དུ་སྐུ་བལྟམས་ཤིང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༩༠ཟླ་༢ཚེས་༢༢ཉིན་པོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་མི་འཇིགས་གདོང་ལྔས་བཏེགས་པའི་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་མངའ་གསོལ་ཞུས་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༠ཟླ་༡༠ཚེས་༡༧ཉིན་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་ལུགས་གཉིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་ཆ་ཚང་བཞེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ཟླ་༦ཚེས་༦བར་མི་ལོ་ཧྲིལ་པོ་༨༠ཐམ་པའི་རིང་ལུགས་གཉིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བདག་གིར་བཞེས་ནས་བདེན་པ་དང་། འཚེ་བ་མེད་པ། ཡང་དག་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་གསུམ་གཞི་རྩར་བཟུང་སྟེ་བོད་འབངས་རྣམས་ཀྱི་

སྣེ་འཁྲིད་མཛད་པ་དང་། བོད་དང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་དུ་སྐུ་ངལ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷུར་བཞེས་མཛད་ཡོད་ཅིང་། ལོ་རྡོ་དེ་དག་གི་རིང་ལ་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་གསར་གཏོད་གང་དག་བསྐྲུངས་པ་ནི།

༡༽ དེ་ལྟར་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་འགན་ཡོངས་རྫོགས་ཕྱག་བསྟར་བསྐྱེད་བཞེས་གནང་བའི་མཛད་ཆེན་གྱི་ཐོག་མའི་གྲས་སུ་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོར་བོད་ལྗོངས་ལ་སྤྱི་ཚོགས་ལེགས་བཅོས་གསར་འཛུགས་དང་། ༢༽ དེ་མཚུངས་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༨ལོར་གྲོད་ཞིབ་ལས་ཁུངས་གསར་འཛུགས་གནང་(ལོ་རྒྱུས་ལ་ལར་༡༩༥༩ལོར་གསར་འཛུགས་ཞེས་གསལ།)སྟེ་བོད་འབངས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་ཁོ་ནའི་སྐད་དུ་སྲིད་ལུགས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་གསར་གཏོད་གནང་འགོ་བཙུགས་ཤིང་། དེ་ཡང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཆ་ནས་དབུལ་ཕྱུག་གི་བར་ཁྱད་ཆུང་དུ་གཏོང་བ་དང་། ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་ཆ་ནས་སྤྱི་སྙོམས་དྲང་བདེན་ཡོང་བ། དབང་ཆའི་ཆ་ནས་གཡོག་ལས་ཚ་འདེད་མེད་པར་བོད་འབངས་རྣམས་མི་སྣོན་རང་སྐྱིད་དང་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་འཚོ་བར་ལོངས་སུ་སྤྱོད་ཐབས་གནང་རྒྱུ་སོགས་བོད་འབངས་སྐྱེ་འགྲོའི་བདེ་ཐབས་ཀྱི་སྐད་དུ་ཡིན།

༣༽ ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ཟླ་༩ཚེས་༢༥ཉིན་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གསར་འཛུགས་བཀའ་དྲིན་བསྐྲུངས་ཏེ་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཐད་ནས་བོད་འབངས་རྣམས་སྣེ་ཁྲིད་དང་། གནས་ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་ལ་བསྟུན་མཁས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་གཞུང་བསྐྱར་འཛུགས་གནང་བ་ནི་ཆེས་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་གསར་གཏོད་ཀྱི་མཛད་པ་ཞིག་དང་། དེ་ཡང་རང་བཙན་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མ་ལག་དང་མཚུངས་པ་གསར་གཏོད་མཛད་ཡོད།

༤༽ ཕྱི་ལོ་༡༩༦༠ཟླ་༣ཚེས་༡༠ཉིན་བོད་དོན་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་མཐའ་དག་འཚེ་བའི་ཞི་བའི་ལམ་དུ་བསྒྱུར་གནང་མཛད་པ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དང་། འདི་ནི་སྔར་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་དང་། འཛམ་གླིང་ཤར་ནུབ་ཀྱི་ནང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གང་དུའང་མ་བྱུང་བའི་རླབས་ཆེན་གྱི་མཛད་འཕྲིན་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

༥༽ ཕྱི་ལོ་༡༩༦༠ ཟླ་༩ ཚེས་༢ ཉིན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་དེ་མི་དམངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མི་དམངས་ཀྱིས་བཙུགས་པའི་མི་དམངས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་

ཅན་དུ་བསྒྱུར་གནང་མཛད་དེ་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་མང་གཙོའི་གཞུང་དབུ་བརྙེས་ཤིང་། འདི་ནི་འཛམ་གླིང་གི་དབུ་ཁྲིད་གཞན་གྱིས་གནང་མི་ཐུབ་པའི་མཛད་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།

༦༽ ཕྱི་ལོ་༡༩༦༠ཟླ་༩ཚེས་༣ ཉིན་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་སྙིང་དོན་གཏན་འབེབས་གསལ་བསྒྲགས་བསྒྲུངས་ཏེ། མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཕྱག་ལེན་གནང་ཕྱོགས་དང་། མང་གཙོ་དང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གོམ་གང་མདུན་སྤོས་ཐད་ལམ་སྟོན་རབ་དང་རིམ་པ་གནང་ཡོད།

༧༽ ཕྱི་ལོ་༡༩༦༣ ཟླ་༣ ཚེས་༡༠ ཉི ན་མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་རྒྱས་པ་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྒྲགས་བསྒྲུངས་པ་ནས་བཙུང་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་འདི་བཞིན་གང་ཟག་གི་དབང་སྒྱུར་མིན་པར་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱིས་མངའ་དབང་བསྒྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་སྤུར་མེད་ཀྱི་གོམ་སྟབས་རླབས་ཆེན་ཞིག་སྤོས་ཡོད།

༨༽ ཕྱི་ལོ་༡༩༧༩ལོར་གཉིས་སྨན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་དགོངས་གཞི་སྟེ། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་སུ་བོད་རྒྱ་གཉིས་སྨན་ཀྱི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་འཇུག་ངོགས་ནས་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཀྱི་དགོངས་ཡངས་དཀྱིལ་ཆེའི་བླ་ན་མེད་པའི་སྲིད་བྱུས་དགོངས་བཞེས་ཕྱག་བསྟར་གནང་ཡོད།

༩༽ ཕྱི་ལོ་༡༩༩༡ཟླ་༦ཚེས་༢༨ཉིན་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་ཀྱིས་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་ལ་དུས་བསྟུན་འོས་འཚམ་བསྒྱུར་བཅོས་གནང་སྟེ། མ་འོངས་བོད་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་འཆར་གཞི་བཟོ་འགོད་དང་། བཙན་བྱོལ་དུ་གནས་རིང་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་དང་མཐུན་པའི་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་དགོས་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་གསར་གཏོད་གནང་།

༡༠༽ ཕྱི་ལོ་༡༩༩༣ཟླ་༢ཚེས་༢༦ཉིན་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་སྟོན་དང་། རྩ་ཁྲིམས་སྙིང་དོན་གསལ་བསྒྲགས་བསྩལ་ཏེ། མང་གཙོའི་གཞུང་འདི་ཉིད་ཁྲིམས་ཡིག་ཡོད་པའི་དེང་རབས་མང་གཙོའི་འགྲོ་ལུགས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་གནང་གི་གསར་གཏོད་མཛད་ཡོད་ལ། མ་

འོངས་པར་༧དགོང་ས་མཆོག་ནས་བོད་གཞུང་གི་འགན་ཁུར་དང་། ལམ་ལུགས་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མཚན་གནས་གང་ཡང་བཞེས་རྒྱུ་མིན་ཞེས་སྐབས་ཆེན་གྱི་དགོངས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་མཛད་ཡོད།

༡༡༽ ཕྱི་ལོ་༢༠༠༡ལོར་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་མི་མང་གིས་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་གནང་སྲོལ་གཏོད་དེ། དེ་ནས་བཟུང་བཀའ་བློན་ཁྲི་པས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་སྟེར་ལྷག་ཤུགས་ཆེ་བཞེས་གནང་གིས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཕྱེད་བགྲེས་ཡོལ་གྱི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་འཛུགས་མཛད་ནས་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་ནང་མདུན་བསྐྱོད་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད།

༡༢༽ ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ཟླ་‹ཚེས་‹ཉིན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྐུ་དབང་ཡོངས་རྫོགས་མི་དམངས་ཀྱིས་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་དབུ་ཁྲིད་ལ་རྩིས་སྤྲོད་གནང་སྟེ། ཕྱི་ལོ་༡༦༤༢ལོར་གསར་དུ་དབུ་བརྙེས་པ་ནས་༢༠༡༡བར་ལོ་ངོ་༣༦༩ཙམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་ལྡན་པའི་བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ལུང་ཡོངས་རྫོགས་མི་མང་གིས་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་ཞུས་པའི་དབུ་ཁྲིད་རྣམས་ལ་རྩིས་སྤྲོད་གནང་བའི་དུས་རབས་དང་མཐུན་པའི་སྐབས་ཆེན་གྱི་ཐག་གཅོད་དང་། བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་རིམ་པར་གནང་སྟེ། བོད་མི་རྣམས་རང་མགོ་རང་ཐོན་དང་། རང་ས་རང་སྲུང་། རང་མི་རང་ལས་ཡོང་ཐབས་སོགས་ལ་གོམ་ཞེང་ཆེན་པོས་མདུན་བསྐྱོད་རིམ་པར་གནང་བ་ནི་བྱུང་རབས་ཀྱི་དོན་སྙིང་ལྡན་ཞིང་། གསར་གཏོད་རང་བཞིན་གྱི་མཛད་བཟང་མང་དུ་བསྐྲུངས་གནང་ཡོད་པ་འདི་དག་ནི་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་ཉག་གཅིག་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།

༣༽ བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ།

དེ་ཡང་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བླ་ན་མེད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ལྟར། བོད་ཀྱི་ཆོས་རིག་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གནང་རྒྱུའི་མཛད་འཕྲིན་ལ་ནང་གསེས་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ།

༡༽ བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཚེ་བ་མེད་ཅིང་། བྱམས་བརྩེ་ལྡན་པའི་རིག་གཞུང་དེ་དག་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུ་དང་། བོད་མིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་གི་ལམ་སྲོལ་བཟང་པོ་ཉམས་མེད་རྒྱུན་འཛིན་གནང་རྒྱུ། དེ་བཞིན་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བླ་སྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐད་ཡིག་ཉམས་མེད་

རྒྱུན་འཛིན་གནང་རྒྱུ། འཛམ་གླིང་གི་སྤྱི་ནོར་དུ་གྱུར་པའི་དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྔགས་དང་བཅས་པ་ཆ་ལག་ཡོངས་སུ་ཚང་བ་འདི་ཉིད་ཉམས་པ་སླར་གསོ་དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ། འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་མི་རབས་རྗེས་མར་རྒྱུད་སྤྲོད་གནང་རྒྱུ་དང་། ༢༽ འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་ཁོར་ཡུག་དང་། བྱེ་བྲག་ཧི་མ་ལ་རི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག །ཡང་སྒོས་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་གནང་རྒྱུ་བཅས་གཉིས་ལས།

༡༽ ཆོས་རིག་གི་ལྟེ་གནས་གསར་བཞེངས།

༸སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་དང་། སྐད་དང་ཡི་གེ། གོམས་སྲོལ་གོམས་གཤིས་དང་བཅས་པ་ཉམས་པ་སླར་གསོ་དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ། ལྷག་པར་སྔར་ཡོད་རྒྱུན་འཛིན་དང་། སྔར་མེད་གསར་གཏོད་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་རླབས་ཆེན་ཤ་སྟག་བསྐྱངས་གནང་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཆོས་རིག་གི་ལྟེ་གནས་ཁང་གསར་བཞེངས་གནང་བར་མཚོན་ན།

ཀ༽ ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོར་སྦྲག་སར་ནང་བསྟན་ཤེས་རིག་འཛིན་སྐྱོང་སློབ་གཉེར་ཁང་ཐོས་བསམ་ཐར་འདོད་གླིང་གསར་འཛུགས་མཛད་པ་ནས་བཟུང་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་དུ་ཆོས་སྡེ་ཁག་༢༨༢ གསར་བཞེངས་མཛད་ཅིང་། རིས་མེད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་དེ་དག་ཏུ་དགེ་བཙུན་ཞལ་གྲངས་༣༠༠༠༠ཙམ་གྱིས་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་སྒྲུབ་འཁོར་ལོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐོས་བསམ་འཆད་ཉན་གནང་བཞིན་པར་མ་ཟད། དེ་བཞིན་དགོན་སྡེ་དེ་དག་གི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གི་ཚུལ་དུ་འཛམ་གླིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ཏུ་ཆོས་ཚོགས་གྲངས་༡༠༠༠ཙམ་གསར་འཛུགས་ཀྱིས་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་དང་། སྐྱེ་འགྲོའི་བདེ་ཐབས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་གཟེངས་སུ་ཐོན་པ་ཞུ་མུས་ཡིན།

ཁ༽ རིག་གཞུང་གི་སྡེ་ཚན་བསྐྱར་གསོ་དང་གསར་འཛུགས་བསྐྱངས་པའི་ཁྲིད། ༡༽ ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ཟླ་༤ཚེས་༡༡ལ་བོད་ཀྱི་ཟློས་གར་ཚོགས་པ་གསར་འཛུགས་དང་། ༢༽ ཕྱི་ལོ་༡༩༦༡ལོར་སྨན་རྩིས་ཁང་ཁག་གསར་འཛུགས་གནང་། (ཡན་ལག༤༩ཡོད། ༣༽ ཕྱི་ལོ་༡༩༦༥ལོར་ལྡི་ལི་བོད་

ཁང་དང་། ༤༽ ཕྱི་ལོ་༡༩༦༧ལོར་ལྷ་ར་ན་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་། ༥༽ ཕྱི་ལོ་༡༩༧༡བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༦༽ ཕྱི་ལོ་༡༩༩༥ནོར་གླིང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཅེས་སྐྱོང་ཁང་། ༧༽ ཕྱི་ལོ་༡༩༨༨འཛམ་དབྱངས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཅེས་སྐྱོང་ཁང་བཅས་ཀྱང་གསར་འཛུགས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་གནང་མཛད་ཡོད།

ག༽ རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་དང་བཅས་པའི་བཙན་བྱོལ་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་སློབ་གྲྭ་ཁག་གསར་སྐྲུན་མཛད་པར་མཆོན་ན། ཕྱི་ལོ་༡༩༦༠ཟླ་༢ཚེས་༢ཉིན་ཐོག་མར་མ་སུ་རི་བོད་ཁྱིམ་གསར་འཛུགས་མཛད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། བོད་ཁྱིམ་རྣམ་གཉིས་དང་། སམ་ཛོ་ཏ། བོད་སློབ་འཛིན་ཚོགས། གངས་ཅན་བདེ་རྩ་བཅས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་སློབ་གྲྭ་ཁག་༧༠ལྷག་གསར་བཙུགས་ཀྱིས་རང་རིགས་ཀྱིས་མཆོན་སློབ་ཕྲུག་ཁྲི་ཚོ་འགའ་ཞིག་ལ་སློབ་གྲྭ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དང་། མཐོ་སློབ། ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་བཅས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་གི་སྐལ་བཟང་གོ་སྐབས་སྩལ་ཐོབ་བྱུང་ཡོད།

ང༽ གཞིས་ཆགས་ཁག་གསར་འཛུགས་ཐད་ཐོག་མར་ཕྱི་ལོ་༡༩༦༠ཟླ་༡༢ཚེས་༡༦ལ་སྤྲེལ་ཀོབ་ལུགས་ཟུར་བསམ་གྲུབ་གླིང་གསར་འཛུགས་གནང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་གྱི་ཁུལ་དུ་གཞིས་ཆགས་ཁག་༤༥ཙམ་དང་། གཞན་ཡང་ལས་ཁུངས་དང་། རྒན་གསོ་ཁང་། སྨན་ཁང་། དེང་རབས་བཟོ་ལས་སྔེ་ཁག་སོགས་གསར་བསྐྲུན་ཇི་སྙེད་གནང་སྟེ། བོད་འབངས་རྣམས་ལ་གཞལ་ཐབས་བྲལ་བའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་གནང་ཡོད།

༢༽ ཆོས་ལུགས་ཐད་ཀྱི་དགོངས་གཞི་དང་གསར་གཏོད།

༡༽ དེ་ཡང་མཛོད་ལས། "སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ།། ལུང་རྟོགས་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ།། དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྨྲ་བྱེད་པ།། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་པོ་ན་ཡིན།།" ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་བསྟན་བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་འཛིན་དགོས་ཀྱང་། བཤད་སྒྲུབ་ཡ་བྲལ་དུ་སོང་བའི་འཕྲུས་ཤོར་ལས་སློལ་སྙད། སྐུ་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་དང་། དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་སོགས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་ཕྱོགས་པ་གྲྭ་ཚང་ཁག་ལ་གཞུང་ཆེན་སློབ་གཉེར

གསར་འཛུགས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པ་དང་། ༢༽ བཤད་གྲྭ་ཁག་ཏུ་སྒྲུབ་གྲྭ་གསར་གཏོད་མཛད་པ། ༣༽ བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྡེ་ཁག་ཏུ་སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས་བཅས་མདོར་ན་བཤད་གྲྭ་དང་། སྒྲུབ་གྲྭ། སློབ་གྲྭ་བཅས་གྲྭ་གསུམ་ཚང་ཐབས་ལ་གསར་གཏོད་རིམ་པར་བསྐྱངས་ཏེ་རྒྱལ་བསྟན་བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་དང་། གནའ་དེང་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཐོག་ནས་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་ཡོང་ཐབས་ལ་རླབས་ཆེན་གྱི་དགོངས་གཞི་བཞིན་བསྟན་པའི་མཛད་ཁུར་བསྐྱེད་བཞེས་དང་། རང་ཅག་རྣམས་ལ་སྔ་ཕྱིར་གལ་ཆེའི་ལམ་སྟོན་རིམ་པར་ཕེབས་པ་ལྟར་སྔར་ཡོད་རྒྱུན་འཛིན་གྱི་མཛད་བཟང་དང་། སྔར་མེད་གསར་གཏོད་ཀྱི་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་བཟང་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་ཤ་སྟག་ཆགས་ཡོད།

༤༽ དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་དགུ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་ནང་དུ་བཙུན་དགོན་དགེ་ལྡན་ཆོས་གླིང་དུ་ཐོག་མར་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་བཤད་ལུང་སྨིན་སྩལ་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་བསྒྲིགས་དང་བཅས་གཞུང་ཆེན་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་དང་བཅས་གཞུང་ཆེན་མཚན་ཉིད་སློབ་གཉེར་གྱི་སྲོལ་བཟང་གཏོད་ཅིང་། དེ་རྗེས་རིས་མེད་ཀྱི་བཙུན་དགོན་གཞན་ཁག་ཏུའང་གཞུང་ཆེན་མཚན་ཉིད་སློབ་གཉེར་སྲོལ་བཟང་གསར་འཛུགས་དང་། ༥༽ བཙུན་མའི་འཛང་དགུན་ཆོས་གསར་གཏོད་ཀྱིས་ད་བར་བཙུན་མའི་འཛང་དགུན་ཆོས་ཉེར་གཅིག་པར་ལྷན་ཚོགས་ཐུབ་པ། ༦༽ དགེ་བཤེས་མའི་མཚན་རྟགས་གནང་སྲོལ་གཏོད་པ་ལྟར་འདི་ལོར་དགེ་བཤེས་མ་ཐོན་འཆར་བཅས་ཀྱི་རླབས་ཆེན་གྱི་དགོངས་གཞི་དང་། ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ལམ་སྟོན་གཞིར་བཟུང་གསར་གཏོད་ཀྱིས་འབྲས་བཟང་གཡུར་དུ་ཟ་བ་སྨིན་པ་འདི་དག་ནི་འཛམ་གླིང་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ནང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག །ཡང་སྒོས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཉིད་ལས་སྔར་སུས་ཀྱང་མ་བསྐྱངས་ཤིང་། བསྐྱངས་མ་ཐུབ་པའི་མཛད་བཟང་ཤ་སྟག་ཆགས་ཡོད།

གཞན་ཡང་༧༽ ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་རྗེ་ནང་དང་བཅས་པའི་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཁག་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་སྲོལ་གསར་གཏོད་དང་། རིས་མེད་གཞུང་ཆེན་བགྲོ་གླེང་གསར་གཏོད་མཛད་པས་སློབ་གཉེར་དང་། ཆོས་བརྒྱུད་མཐུན་ལམ་སོགས་

གང་ཅིར་དགེ་མཚན་ཞིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།

༨༽ ཕྱི་ལོ་༡༩༨༣ཟླ་༡༠ཚེས་༩ཉིན་རིགས་གཅིག་སྐད་འཛིན་གྱི་སློབ་གཉེར་བྱེད་གལ་ཆེ་བའི་ལམ་སྟོན་གཅིག་མིན་དུ་མར་བཀའ་སློབ་ཕེབས་ཞིང་། དེ་ཡང་སེར་སྐྱ་གཉིས་ལས་སྐྱ་བོ་རྣམས་ལ་མཚོན་ན། འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྡེ་ཚན་གྱི་ནང་ནས་ཚན་རིག་དང་། ཚབ་སྲིད། ཁྲིམས་ལུགས། ཁོར་ཡུག །དཔལ་འབྱོར། འཕྲོད་བསྟེན། ལོ་རྒྱུས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྡེ་ཚན་ཁག་ནས་རིག་ཚན་བྱེ་བྲག་པར་རིགས་གཅིག་སྐད་འཛིན་གྱི་མཁས་དབང་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་དགོས་པ་དང་གཅིག །གཉིས་ནས་སེར་མོ་བ་རྣམས་ལ་མཚོན་ན། བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་སློབ་གཉེར་ཁང་ཁག་ཚང་མས་གཞུང་ཆེན་མཚན་ཉིད་རིགས་པའི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་དགོས་པ་དང་། ཡང་སྔོས་རིས་མེད་གདན་ས་ཁག་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་དང་། སྔགས་ཀྱི་གཞུང་དང་བཅས་པར་རིགས་གཅིག་སྐད་འཛིན་གྱི་སློབ་གཉེར་གནང་དགོས་པ་དང་གཉིས། དེ་བཞིན་སེར་སྐྱ་གཉིས་ཀའི་ངོས་ནས་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནའ་དེང་གི་ཤེས་ཡོན་ཁག་ལ་རིགས་གཅིག་སྐད་འཛིན་གནང་དགོས་པ་དང་། རིགས་གཅིག་སྐད་འཛིན་པའི་ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་གང་ཡང་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་རིམ་པར་སྩལ་ཡོད།

༩༽ སྔར་འཕགས་བོད་ཀྱི་བྱུང་རབས་ཁྲིད་རྒྱུན་དྭག་མཆོག་གཉིས་ལས་པཎ་གྲུབ་བཅུ་བདུན་ཞེས་མ་གྲགས་ཀྱང་། མགོན་པོ་གང་ཉིད་ནས་དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྐྱེས་མཆོག་གྲངས་ལས་འདས་པ་བྱོན་པའི་ཁྲིད་ནས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་ཐད་ཕྱག་རྗེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་པཎ་གྲུབ་བཅུ་བདུན་ཞེས་འབུར་དོད་དུ་གསར་གཏོད་མཛད་དེ་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༢ཟླ་༡༢ཚེས་༡༥ཉིན་པཎ་གྲུབ་བཅུ་བདུན་གྱི་གསོལ་འདེབས་དད་གསུམ་གསལ་བྱེད་ལྡེབས་རྩོམ་དང་། པཎ་གྲུབ་བཅུ་བདུན་གྱི་བྲིས་ཐང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ལྡེབས་བཀོད་མཛད་དེ་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་འདི་བཞིན་དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་ཆོས་བརྒྱུད་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་པར་གསལ་སྟོན་མཛད་པས། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་འདི་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་མིན་པར་བླ་མའི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྨྲ་ངན་མཐའ་དག་ཚར་བཅད་ནས་དེང་སྐབས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་འདི་ཉིད་དཔལ་

ནཱ་ལེནྡྲའི་ཆོས་བརྒྱུད་དྲི་མ་མེད་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྔགས་དང་བཅས་པ་ཆ་ལག་ཡོངས་སུ་ཚང་བ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་གནང་བཞིན་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་ཇོ་ནང་དང་བཅས་པ་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་ལས་བརྒྱུད་པ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པས། བསྟན་པ་སྤྱི་བཅན་དང་གང་ཟག་སྒེར་བཅན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་བསྟན་པ་སྤྱི་བཅན་གྱི་གལ་གནད་ལ་གཟིགས་ནས་ཕན་ཚུན་མཐུན་ལམ་དག་སྣང་ནོར་བུའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་དང་། ཐབས་ཆེན་དགོངས་བཞེད་ལྟར་གསར་གཏོད་རིམ་པར་མཛད་ཡོད།

༡༠༽ གཞན་ཡང་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་ཚན་རིག་སློབ་གཉེར་གྱི་སྲོལ་བཟང་གཏོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་༡༩༨༠ཟླ་༣ཚེས་༣ཉིན་རྡོར་གདན་དུ་ནང་ཆོས་ཚན་རིག་བར་བགྲོ་གླེང་གི་དགེ་མཚན་སོགས་ལས་བརྩམས་ཏེ་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་རིམ་པར་བསྩལ་པ་ནས་བཟུང་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱིས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་གཞུང་ནས་བྱུང་བའི་ཚན་རིག་དང་། དེང་རབས་ཚན་རིག་བར་ཀུན་ཕན་གྱི་བགྲོ་གླེང་གསར་གཏོད་མཛད་དེ་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༧ཟླ་༡༠པར་༧རྒྱལ་བའི་ཕོ་བྲང་དུ་སེམས་དང་ཕྱོགས་གི་ལྟན་ཚོགས་ཐེངས་དང་པོ་བསྐྱངས་པ་ནས་བཟུང་ད་བར་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་༣༠པར་བསྐྱངས་ཡོད། ཐེངས་༣༡དེ་ཡང་རིང་མིན་བསྐྱངས་གཏན་འཁེལ་ཡོད།

དེ་ལྟར་ཆོས་དང་ཚན་རིག་དབར་བགྲོ་གླེང་དང་། གོ་བསྡུར་སོགས་ཀྱི་ལམ་བཟང་ནས་ཕན་ཚུན་སློབ་སྦྱོང་དང་། ལེགས་ཆ་ལེན་རེས་བྱ་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཐབས་ཆེན་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ལྟར་ན། གཞི་བདེན་པ་གཉིས། ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས། འབྲས་སུ་སྐུ་གཉིས་དང་། ཡང་ན་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ནང་པ་དང་ཚན་རིག་པ་གཉིས་ཀ་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་འཚོལ་མཁན་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས། ཕྱི་ཡི་དངོས་ཁམས་རིག་པ་དང་། ནང་གི་སེམས་ཁམས་རིག་པ་བཅས་ཕྱི་ནང་གི་ཤེས་བྱའི་རྒྱ་ཁྱོན་ཇེ་ཆེར་བཏང་སྟེ་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཆ་ལག་ཡོངས་སུ་ཚང་བ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་དང་། ཆོས་ཚན་གཉིས་པོའི་དགོས་དམིགས་གཅིག་མཚུངས་ལྟར་མཉམ་རུབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྐྱེ་འགྲོ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ལ་ཕན་ཐོགས་ཞབས་འདེགས་བསྒྲུབ་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་ཐབས་

ཆེན་གྱི་དགོངས་བཞེད་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མཛད་འཕྲིན་བསྒྲུངས་དང་སྐྱོང་ཐུབ་ཡིན་ལ། འདི་དག་ནི་༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ན་རིམ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྒྲུངས་པའི་གསར་གཏོད་རང་བཞིན་གྱི་རླབས་ཆེན་གྱི་མཛད་འཕྲིན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

༡༡༽ དེ་བཞིན་བཀའ་བསྟན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་མཛད་ཚུལ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་གསར་གཏོད་ཅིག་མཛད་ཡོད་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་བཀའ་བསྟན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་དབྱེ་ན། ནང་ཆོས་ནས་གསུངས་པའི་ཚན་རིག་དང་། ནང་ཆོས་ནས་གསུངས་པའི་ལྟ་གྲུབ། ནང་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བཅས་སྡེ་ཚན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་གནང་མཛད་ཅིང་། དེའི་དགོས་དམིགས་གོང་ཞུས་གཉིས་གཙོ་བོར་ཡིན་པར་བཀའ་ཕེབས་ཤིང་། དེ་བཞིན་སྡེ་ཚན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་སྡེ་ཚན་དང་པོ་གཉིས་ཆོས་ལུགས་ལ་ངོས་འཛིན་མི་བྱེད་པར་ཚན་རིག་དང་། ཨང་རྩིས་སོགས་དང་འདྲ་བར་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྡེ་ཚན་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་གྱིས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ལྷག་པར་ཆོས་ཁས་ལེན་མཁན་རྣམས་སློས་མེད་ཐོག །ཆོས་ཁས་མི་ལེན་མཁན་དང་། ཡང་སྙོགས་ཆོས་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ནའང་ནང་ཆོས་ནས་གསུངས་པའི་ཚན་རིག་དང་། ནང་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་སྡེ་ཚན་གཉིས་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པ་དང་། བྱེད་ཐུབ་པ། བྱས་ན་དགེ་མཚན་དང་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་ལམ་སྟོན་མཛད་ཡོད།

༡༢༽ དེ་འབྲེལ་ནང་པའི་ཚན་རིག་དང་ལྟ་གྲུབ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་སློབ་དེབ་ཀྱང་ཕྱོགས་སྒྲིག་མཛད་དེ་བསྟན་འགྲོ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ་ཕན་ཐོགས་དགེ་མཚན་རླབས་ཆེན་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་ཡིན། འདིའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་༸རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་རྒྱས་ཡུན་གནས་ཡོང་བ་དང་། བོད་མིའི་གཟི་བརྗིད་དང་མཚན་སྙན་ཡངས་པའི་འཛམ་བུའི་གླིང་ལ་ཁྱབ་པ། དེའི་ནུས་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་དང་བོད་མི། བོད་མིའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་དང་ཡི་གེ་སོགས་མི་ནུབ་པར་རྒྱུན་གནས་ཐུབ་ཐབས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་ལྟར་མཛད་འཕྲིན་བསྒྲུངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་པ་འདི་དག་རེ་རེ་ནས་སྤྲར་མེད་གསར་གཏོད་རང་བཞིན་གྱི་རླབས་ཆེན་གྱི་མཛད་འཕྲིན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རེ་རེ་ཆགས་ཡོད།

༣༽ ཤེས་ཡོན་ཐད་ཀྱི་དགོངས་གཞི་དང་གསར་གཏོད།

༡༽ དེ་ཡང་མ་འོངས་པའི་སོན་རྩར་གྱུར་པའི་རང་རིགས་ན་གཞོན་རྣམས་འདབ་ཆགས་གཤོག་པ་གཉིས་ལྡན་ལྟར་གནའ་དེང་གི་ཤེས་ཡོན་ཟུང་ལྡན་ཤ་སྟག་ཡོང་སླད་ཤེས་ཡོན་བསྐྱེ་གནས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གསར་འཛུགས་དང་བཅས་ཕྱི་ལོ་༡༩༨༡ཟླ་༡༡ཚེས་༢༠ཉིན་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་མ་བོར་བའི་བོད་ཀྱི་སློབ་དེབ་གསར་བཟོ་དང་། ༢༽ དེ་བཞིན་སློབ་གཞི་དང་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་གསར་གཏོད་ཐད་འཛམ་གླིང་ཐོག་དེང་སྐབས་བྱམས་བརྩེ་དང་དྲང་བདེན། ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་སོགས་ཀྱིས་ཕོངས་ཤིང་། དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡང་ན་གཞོན་རྣམས་ལ་ཐོག་མར་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་སྤྱོད་སྐབས་ཕྱི་ཡི་དངོས་པོ་ཁྲ་ཁྲ་ཟིང་ཟིང་ལས་ནང་སེམས་ཀྱི་རིན་ཐང་དང་། བྱམས་བརྩེ། ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་སོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བརྗོད་བྱར་བྱས་པའི་ནང་དོན་སྐོར་སློབ་དེབ་ནང་མེད་པ་དང་། སློབ་ཁྲིད་བྱེད་སྟོལ་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་ལན་པར་གཟིགས་ནས་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་སློབ་དེབ་ནང་བྱམས་པ་དང་བརྩེ་བ། གཞན་ཕན་དང་བཟོད་བསྲན། ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་སོགས་ཀྱི་སློབ་ཚན་གསར་བཙུག་གསར་གཏོད་གནང་རྒྱུའི་དགོངས་བཞེད་ལྟར་ཕྱག་ལེན་བསྟར་བཞིན་ཡོད།

༣༽ ནང་དོན་རིག་པ་ཙམ་མིན་པར་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཆུང་བ་ལྔ་དང་། གཞན་ཡང་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་གི་ཚན་རིག་དང་། ཁྲིམས་ལུགས། རྩིས་འགྱུར། དམག་དོན། སྐྱེ་དངོས། དཔལ་འབྱོར། འཕྲོད་བསྟེན། ལོ་རྒྱུས། སྤྱི་ཚོགས་རིག་གནས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་ཡོན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་རིགས་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་སློབ་འཁྲིད་གནང་བཞེད་ཀྱིས་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་རིགས་ལམ་སློབ་ཁྲིད་ཕྱི་ལོ་༡༩༨༠ལོར་གསར་གཏོད་དབུ་བཙུགས་གནང་སྟེ། འཛམ་གླིང་འདིའི་ཤེས་ཡོན་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་དང་། ཁ་ཕྱོགས་རྣམ་པ་གསར་རྐྱང་ཞིག་གི་ལམ་དུ་སྣེ་འཁྲིད་མཛད་བཞེད་ཀྱིས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་ཕྱག་ལེན་བསྟར་བ་དང་། བར་སྐབས་ཉམས་གྱུད་ཕྱིན་པ་བསྐྱར་གསོ་མཛད་ཅིང་། ཐབས་ལམ་འདིའི་ཐོག་ནས་བོད་མིས་འཛིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཕན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེ་བསྐྱུན་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་དང་། ཆ་རྐྱེན། འོས་འགན་ཡོད་པར་དགོངས་བཞེད་གནང་བཞིན་ཡོད།

༩༽ མགོན་པོ་གང་ཉིད་ནས་ནམ་རྒྱུན་དམ་ཆོས་བདུད་རྩི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ཞུ་བ་རྣམས་ལ་བཀའ་ཆོས་སྨིན་སྟུལ་སྐབས་ཐོག་མར་ནང་ཆོས་ངོ་སྤྲོད་དང་། ནང་ཆོས་ངོ་འཕྲོད་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་ལུགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་བཀའ་སྟུལ་བ་མ་ཟད། ནང་ཆོས་ངོ་སྤྲོད་གནང་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་འབྲེལ་མང་ཚོགས་རྣམས་ལ་ནང་ཆོས་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་ལས་རིམ་གསར་གཏོད་དང་། ལྷག་པར་སྐྱ་བོ་ཀུན་གཞོན་ཕོ་མོ་དབྱེར་མེད་ཀྱིས་རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་བྱས་ཏེ་རྟགས་གསལ་གྱི་ལམ་ནས་༧རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་དུ་སྤྲོས་པ་འདི་དག་ནི་བོད་ཀྱི་བྱུང་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གསེར་གྱི་ཡིག་འབྲུར་འགོད་འོས་འབའ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

༩༽ བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་རིན་ཐང་དང་སྲུང་སྐྱོབ།

བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་ཆ་ནས་བོད་མི་རིགས་འདི་སྤོབས་པ་སྐྱེ་འོས་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། བོད་ཡིག་གིས་འཛམ་གླིང་ཐོག་ཚད་མཐོར་ངོས་འཛིན་བྱེད་བཞིན་པའི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཡིག་དང་། ཡ་རབ་ཁྱུལ་གྱི་སྐད་ཡིག་དང་འགྲན་ཐུབ་པ། ལྷག་པར་ནང་ཆོས་ཐོག་བོད་ཡིག་གི་རྩལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་རྩ་འཕགས་ཆེ་བ། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་འདི་ཉིད་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་གི་སྐད་ཡིག་ཆེས་རྙིང་ཤོས་ཀྱི་ཁྲས་སུ་ཚུད་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ། སྐད་ཡིག་གསོན་པོའི་ཁྲོད་(འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་གནས་པའི་སྐད་རིགས་༨༠༠༠ལྷག་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལྟ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐད་རིགས་༣༠༠༠ལས་མེད། འདི་ལྟར་སྐད་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ཤུད་པའི་གཡང་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཉེན་ཆབས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སྟངས་ཤིག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སློབ་ཚན་ཚན་རིག་ཚོགས་པས་སྐད་རིགས་ཡལ་བའི་མྱུར་ཚད་ལ་སྔོན་དཔག་བྱས་པ་ལྟར་ན་ཆ་སྙོམས་ཟླ་བ་རེར་སྐད་རིགས་གཉིས་རེ་ཉམས་ཆག་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པར་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།) ནས་འཛམ་གླིང་གི་སྲིད་ནོར་དང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་གཅེས་ནོར། རིག་གཞུང་གི་ཉིང་བཅུད་དུ་གྱུར་པའི་ནང་ཆོས་ཀྱི་བརྗོད་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟོན་པ་ལ་བོད་ཡིག་ལས་ལྷག་པའི་སྐད་ཡིག་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ། ནང་ཆོས་ལ་མཚོན་ན་སྐད་རིགས་གཞན་གྱི་ཐོག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་ལས་བོད་ཡིག་ཐོག་བསྒྱུར་བ་ལྷག་འགྱུར་གྱི་ལེགས་པ། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལ་མཐོང་ཆེན་བྱས་ཏེ་སྦྱོང་སྤྱོད་སྤེལ་གསུམ་མཛད་དགོས་

པའི་ལམ་སྟོན་མང་དུ་གནང་ཡོད། དེང་དུས་ཀྱི་ཚན་རིག་དང་། ཆབ་སྲིད་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་བོད་ཡིག་བེད་སྤྱོད་མ་བྱུང་བས་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་མ་ཐུབ་པས་རྗེས་ལུས་ཐེབས་པ་ལས། ཕྱིར་ཡི་གེ་རང་ངོས་ནས་བཤད་ན་བོད་ཡིག་འདི་ཧ་ཅང་ཚད་མཐོ་པོ་ཡིན་པ། སྐད་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་བོད་མིའི་རྣམ་དཔྱོད་མཚོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཡོན་ཡོད་པར་བརྟེན་སྲུང་སྐྱོབ་བྱས་ན་བྱེད་རིན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ལམ་སྟོན་རིམ་པར་ཕེབས་ཡོད། དེར་བརྟེན་དེང་སྐབས་བོད་མིའི་ཁྲོད་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྲུང་འཛིན་མེད་པའི་ནད་གཞི་དང་། སྔོང་མཁན་ལྷུགས་པར་བཅོ་བའི་ནད་གཞི། ཤེས་མཁན་རྗེས་ལུས་ཅན་དུ་བཅོ་བའི་ནད་གཞི་འདི་གསུམ་ལས་གྲོལ་ཐུབ་ན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་ཚེ་སྲོག་ཡུན་དུ་གནས་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད།

༣༽ ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཐུགས་འགན།

དེ་ཡང་། ༡༽ ཕྱིར་འཛམ་གླིང་གི་ཁོར་ཡུག་ཉམས་གྲུད་དང་། བྱེ་བྲག་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་དང་། ཧི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད། ཨེ་ཤ་ཡ་བཅས་པའི་མི་འབོར་དུང་ཕྱུར་༡༠ལྷག་ཙམ་གྱི་འཚོ་གནས་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་ཀྱི་ཆུ་གཙང་མ་སོགས་ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་ཐད་ཐུགས་ཁུར་ལྷུར་བཞེས་མཛད་རྒྱུ་བཅས་ནི་ཐུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་གསུམ་པ་དེ་ཡིན་བཀའ་སྩལ་ཡོད།

གཉིས་པ། དུས་རབས་དང་མཐུན་པའི་དགོངས་གཞི་དང་གསར་གཏོད།

༡༽ དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་དེ་འཚེ་བ་དང་དམག་འཁྲུག་ཁོ་ནའི་ངང་དུ་འདས་པ་དང་། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པ་འདི་ཉིད་གྲོས་མོལ་གྱི་དུས་རབས་ཤིག་དང་། ཞི་བའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་། ཞི་བདེ་ལྡིང་འཛུགས་ཀྱི་དུས་རབས་ཤིག་ཏུ་བསྒྱུར་དགོས། དེར་བརྟེན་འཛམ་གླིང་གི་དཀའ་ངྙོག་རྣམས་གྲོས་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་སེལ་ཐབས་གནང་དགོས་པའི་དགོངས་བཞེད་དང་ལམ་སྟོན་རིམ་པར་མཛད་ཡོད།

༢༽ གཞན་ཡང་རང་ཅག་ནང་པ་རྣམས་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་ནང་པ་ཞིག་དང་། ནང་པ་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཞེས་ལམ་སྟོན་གྱི་བཀའ་སློབ་ལན་མང་ཕེབས་གསལ། དེ་ཡང་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་ནང་པ་ཞེས་པ་ནི། བོད་པར་མཚོན་ན་༧རྒྱལ་བའི་བཀའ་བསྟན་རྣམས་

སློབ་དེབ་ཁུ་ངོས་འཛིན་གྱིས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་དབང་རྩལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་མ་ཡིན་པར་དབང་རྟོན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་པའི་ནང་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་བཀའ་བསྟན་རྣམས་སློབ་དེབ་ཁུ་ངོས་འཛིན་གནང་སྟེ་བཀའ་བསྟན་གྱི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་གནང་ནས་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ལམ་སྟོན་གྱི་བཀའ་སློབ་གལ་ཆེ་ལན་མང་ཕེབས་ཡོད། དེ་འབྲེལ་གྱི་བཀའ་བསྟན་གྱི་སྙིང་དོན་ཟུར་དུ་བཏོན་ནས་སློབ་དེབ་ཕྱོགས་སྒྲིག་བྱེད་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་ཡང་གནང་ཡོད།

༣༽ ལྷག་པར་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་ཞེས་པ་སྤྱར་བླ་མ་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུར་མ་བཞག་པར་བོད་མི་ཚང་མ་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འཛོམས་པ་ཤ་སྟག་ཡོང་ཐབས་ལ་འབད་བརྩོན་ཞུ་དགོས་པ་དང་། སྐྱ་བོ་ཕོ་མོ་རྒན་གཞོན་དབྱེར་མེད་ཀྱིས་ནང་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་དགོས་པ། ལྷག་པར་བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་སོན་རྩར་གྱུར་པའི་བོད་ཕྲུག་རྣམས་ནས་ཕྱི་ཡི་འཛུགས་སྐྲུན་ཁོ་ནར་མགོ་འཁོར་ནས་མ་བསྡད་པར་འཛམ་གླིང་གི་སྤྱི་ནོར་དང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་གཅེས་ནོར། རིག་གཞུང་གི་ཉིང་བཅུད་དུ་གྱུར་པའི་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སོགས་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་དང་། དེང་རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་བཅས་འདབ་གཤོག་གཉིས་ལྡན་ལྟར་གནའ་དེང་གི་ཤེས་ཡོན་གཉིས་ལྡན་ཡོང་ཐབས་ལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་བྱས་ཏེ། ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱིས་ཕྱུག་པའི་བོད་ཕྲུག་ཤ་སྟག་ཐོན་དགོས་པ། བོད་མིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱམས་བརྩེ་དང་། ཡ་རབས་ཀྱི་སྲོལ་བཟང་མ་ཉམས་པ་ཞིག་དང་། མ་འོངས་པའི་བོད་ཕྲུག་རྣམས་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་ལྡན་ཞིང་། བོད་མིའི་དྲི་མ་མ་ཡལ་བའི་བོད་ཕྲུག་ཤ་སྟག་འབྱུང་ཐབས། ལྷག་པར་བོད་ཀྱི་མི་རབས་གསར་པའི་འགན་བབ་གཙོ་བོ་ནི། ཤེས་ཡོན་དང་བཟང་སྤྱོད་ལྡན་པའི་མི་རིགས་དང་། ཤེས་ཡོན་དང་བཟང་སྤྱོད་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་བསྐྲུན་རྒྱུར་དགོངས་བཞེད་ལམ་སྟོན་སོགས་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་འདས་པའི་ལོ་བཅུ་ཕྲག་འགའ་ཤས་རིང་དེང་རབས་དང་མཐུན་པའི་དགོངས་བཞེད་དང་། དུས་བསྟུན་ལམ་སྟོན་གྱི་བཀའ་སློབ་ལྷི་ནན་ཡང་ཡང་ཕེབས་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དངོས་ལག་ལེན་ཐོག་ལོ་ངོ་ལྔ་བཅུ་རིང་འཁྱུས་ཤོར་

ཕྱིན་ཡོད།

༤༽ དགོན་སྡེའི་མ་འོངས་པའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི། མགོན་པོ་གང་ཉིད་ནས་བོད་གཞིས་བྱེས་གཉིས་དང་། འཛམ་གླིང་གང་སར་ཡོད་པའི་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་ཆོས་སྡེ་ཁག་ཀུང་སྤྱར་གྱི་ལམ་དང་ལུགས་སྲོལ་གྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་དེང་དུས་ལ་ཁ་ཕྱོགས་དགོས་པ་དང་། མ་འོངས་པར་ཁ་ཕྱོགས་དགོས་པ། རྒྱལ་སྤྱི་དང་འཛམ་གླིང་ལ་ཁ་ཕྱོགས་དགོས་པ། ལྷག་པར་ད་ཡོད་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་ཁག་གི་བློ་ཡིད་འཚེམ་ནས་མ་བསྡད་པར་དུས་བསྟུན་ལེགས་བཅོས་དང་མདུན་བསྐྱོད་བྱེད་དགོས་པ་དང་། གསར་གཏོད་རང་བཞིན་གྱི་འཆར་གཞི་བཏིང་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་གལ་ཆེའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་མང་པོ་ཞིག་ཕེབས་ཡོད།

༥༽ དེ་དང་མཚུངས་པར་གདན་ས་ཁག་ནས་ཚན་རིག་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པ་དང་། གདན་ས་ཁག་རང་ངོས་ནས་ཚན་རིག་གི་དགེ་རྒན་གསོ་སྐྱོང་། གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་གནང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སེམས་རྒྱུད་ཆོས་དང་འབྲེས་དགོས་པ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཡ་བྲལ་དུ་མ་སོང་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ། ཡང་སྒོས་ས་བཅུ་ལམ་ལྔ་སོགས་གསུང་རབ་གླེགས་བམ་གྱི་ཐོག་ཏུ་ལུས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གང་ཟག་གི་ཐོག་ཏུ་དཔེ་མཚོན་མཛུབ་མོ་འཛུགས་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་མཛད་ཡོད།

༦༽ གཞན་ཡང་མ་འོངས་པར་དགོན་སྡེ་ཡོངས་རྫོགས་ཆེས་མཐོའི་ནང་པའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཐབས་དང་། དེ་ཡང་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་གི་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་ཐུབ་ཐབས་དང་། དབུ་ཕར་རབ་འབྱམས་པ་དང་། དགེ་བཤེས་ཀྱི་མཚན་གནས་ཕྱག་ཁྱེར་རྣམས་ཀུང་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་གི་ད་ཡོད་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་ཐོན་པའི་ལག་འཁྱེར་ལྟར་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པའི་དགོངས་བཞེད་ལྟར་ལམ་སྟོན་གྱི་བཀའ་སློབ་སྤུ་ཕྱིར་སྤུལ་ཡོད། ཡང་སྒོས་དགོན་སྡེ་ཁག་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལྟེ་གནས་ཤིག་ཏུ་བསྒྱུར་དགོས་པ་དང་། དགོན་སྡེ་བརྗོད་མ་ཐག་དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལྟར་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལྟེ་གནས་ཤིག་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་དང་ཚོར་སྣང་སླེབས་ཐུབ་པ་ཞིག་བཟོ་སྐྲུན་དང་། མང་

ཚོགས་རྣམས་ནས་ཀྱང་དབྱུ་ཕར་གྱི་གཞུང་དང་། ཚད་མ། མཛོད་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བགྲོ་གླེང་དང་། སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པ་གནང་སྟེ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་དང་། རྒྱལ་བསྟན་སྐྱ་སེར་གཉིས་ཀས་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གནང་དགོས་པའི་དགོངས་བཞེད་དང་ལམ་སྟོན་གནང་ཡོད། མདོར་ན། ༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་མཆོག་གི་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལྷ་གྲུབ་དང་། གཟིགས་རྒྱང་རིང་བའི་ལམ་སྟོན་དག་གི་སྙིང་དོན་ནི་རང་རེའི་མི་རིགས་འདི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཕྱོགས་ནས་ཤེས་རྟོགས་དང་། ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་གནས་རིམ་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱོད་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་རབ་དང་རིམ་པ་ཕེབས་ཡོད།

གསུམ་པ། མཐའ་བསྡོམས།

གཞན་ཡང་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་སྤྱི་སེམས་སྤེལ་བའི་མཛད་བཟང་དང་། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་ཞི་བདེ་སྤེལ་བ། ཆོལ་གསུམ་བོད་མིའི་ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་རླབས་ཆེན་གྱི་དགོངས་བཞེད་དང་མཛད་འཕྲིན་སོགས་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་རྫོགས་བཟང་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བའི་མཛད་འཕྲིན་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་ཡོད། དེས་ན་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་ཞི་བདེ་ཁྱབ་སྤེལ་གྱི་མཛད་བཟང་ནི་གཞན་འགྲན་མེད་པའི་མཛད་ཆེན་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་ཆོག་པ་ཞིག་ཡིན། མཛད་ཆེན་འདི་ཉིད་སྐྱོང་བའི་ཐབས་ཚུལ་གཙོ་བོ་ནི། གཞན་དོན་ཁུར་དུ་ལེན་པའི་སྤྱི་སེམས་དང་། བྱམས་བརྩེ་སོགས་ནང་གི་ཡོན་ཏན། ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་བཟང་སྤྱོད། འཚེ་བ་མེད་པའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་ཐབས། ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་མཉམ་གནས། དྲག་པོའི་གོ་མཚོན་བཀག་སྡོམ། སྨྱིག་ཟ་རྡུལ་སྲུངས་བཀག་སྡོམ། ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་སོགས་ཀྱི་དགེ་མཚན་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། ལག་ལེན་དངོས་ལ་ཁྲིད་པར་མཛད་པས་འཛམ་གླིང་མི་མང་གི་སེམས་ཀྱི་དབྱུ་ཁྲིད་ཨང་དང་པོ་དང་། འཛམ་གླིང་སའི་གོ་ལའི་ཕྱུལ་བྱུང་གི་དབྱུ་ཁྲིད་ཨང་དང་གཉིས་སོགས་སུ་བདམས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་ཀྱི་བྱམས་བརྩེ་དང་། ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་གཅིག་པུར་མངའ་གསོལ་བརྩེ་བཀུར་ཞུས་ཡོད།

དེ་ལྟར་བླ་མེད་ཀྱི་དགོངས་གཞི་དང་ཐབས་ཆེན་གྱི་མཛད་འཕྲིན་སྐྱོང་སླད་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ནས་༢༠༡༥བར་འཛམ་གླིང་ཤར་ནུབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་༦༩ནང་ཐེངས་༩༧༧ཆིབས་སྒྱུར་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་ཏེ། ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་རྣམ་གསུམ་དང་། ཀུན་ཁྱབ་འགན་འཁུར། དམ་ཆོས་བདུད་རྩིའི་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་རྒྱུན་དང་། འཆད་ཁྲིད་ཀྱི་མཚོན་ནུབ་ཕྱོགས་ཡར་ཐོན་སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་དཔོན་རིགས་དང་། རིག་ཚན་སྣ་ཚོགས་པའི་མཁས་དབང་། ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་བླ་ཆེན་དབུ་ཁྲིད། སྒྱུ་རྩལ་མཁས་ཅན་སོགས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་མཚན་སྙན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་མི་སྣ་ཁག་༥༠༠ལྷག་མཇལ་འཕྲད་གནང་ཞིང་། གསང་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་ལ་ཟུ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པ། སྐྱེ་བོ་ཕལ་པའི་བློ་ཡི་ར་བ་ལས་བརྒལ་བའི་མཛད་འཕྲིན་བསྐྱངས་ཏེ་འཛམ་གླིང་འདིའི་ནང་མང་ཚོགས་ཀྱིས་དགའ་མོས་ཆེ་ཤོས་ཞུ་ཡུལ་གྱི་དབུ་ཁྲིད་ཨང་དང་པོ་དང་གཉིས་པར་བདམས་ཐོན་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་གི་ཡུལ་གྲུ་གང་ས་ནས་༧གོང་ས་མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་ལས་བསྔགས་བརྗོད་དང་། ཆེ་མཐོང་། གུས་བཀུར་ཆེན་པོས་སྙན་གྲགས་ཅན་གྱི་གཟེངས་རྟགས་དང་ཕྱག་ཁྱེར་གྲངས་༡༥༩ལྷག་འབུལ་བཞེས་མཛད་ཡོད།

དེར་བརྟེན་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི། ༧རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་མཛད་པ་མཐའ་དག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་པ་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་སྲིད་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་ནི་༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་མཛད་པ་མཐའ་དག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་པ་ལས་ལྷུབ་འགྱུར་གྱི་ཆེས་ཆེར་བརྒལ་ཏེ་གང་གི་གདུལ་བྱ་བོད་འབངས་གདངས་ཅན་པ་རྣམས་སློས་ཅི། འཛམ་གླིང་ཤར་ནུབ་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་འབུམ་ཕྲག་དུ་མ་མགོན་པོ་གང་གི་གདུལ་བྱར་གྱུར་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྐྱེ་རྒུ་མཐའ་དག་གིས་གཙུག་ཏུ་བཀུར་བའི་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ཉག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་གཟུར་གནས་ཀུན་གྱིས་མངོན་སུམ་སུ་མཇལ་བཞིན་པ་འདི་ཉིད་ཡིན།

མདོར་ན། འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཐད་ནས་སྙན་གྲགས་ཅན་གྱི་དབུ་ཁྲིད་གྲངས་ལས་འདས་པ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཡོངས་ལ་ཞལ་ཕྱོགས་ཏེ་གཞན་ཕན་དང་

གསར་གཏོད་རང་བཞིན་གྱི་ཐབས་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡངས་པའི་འཛམ་བུའི་གླིང་ལ་དངོས་སུ་ཞི་བདེའི་དཔལ་ཡོན་གྱི་འཕྲིན་ལས་སྤེལ་བ་ནི་༸གོང་ས་མཆོག་ཁོ་ན་ཡིན་པ་བྱུང་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལས་ར་འཕྲོད་གསལ་རྟོགས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་ཆོས་ཕྱོགས་ནས་བཤད་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྲོལ་བཟང་གཏོད་པའི་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་མང་དུ་བྱོན་ཡོད་ཀྱང་། ཐུན་མོང་གདུལ་བྱའི་སྣང་ཚོད་ལྟར་ན། སྐྱུ་ཚེའི་ནང་རྒྱལ་ཁབ་དང་། ཡུལ་ལུང་བྱེ་བྲག་པ་དེ་དང་དེའི་རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱ་ཙམ་གྱི་འགྲོ་དོན་མཛད་པ་ལས། འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཁྱབ་རང་བཞིན་དུ་གྲུར་པའི་བྱུང་རབས་ལོ་རྒྱུས་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་སྲིད་ཕྱོགས་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ལེགས་ལམ་དུ་འཁྲིད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྙན་གྲགས་ཅན་མང་དུ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཡུལ་ལུང་བྱེ་བྲག་པ་དང་། མི་རིགས་ཕྱོགས་རེ་བའི་བདེ་དོན་བསྒྲུབས་པ་ལས། རྒྱལ་ཡོངས་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ཐུབ་མེད་པས། ༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཛད་བཟང་རྣམས་འཛམ་གླིང་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དང་། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པའི་དབུ་ཁྲིད་དང་། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཆེ་བསྟོད་མཛད་པ་རྣམས་དོན་ལ་གནས་པ་ཁོ་ནའོ།། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༨ཟླ་༢ཚེས་༥ ལ་སྒྱུར་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།

༄༅། །སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
དགུང་གྲངས་༨༠ ལ་ཕེབས་པར་དགེ་ལུགས་ཡོངས་ཀྱི་༸རྒྱལ་
བའི་བརྟན་བཞུགས་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དང་འབྲེལ་
༸རྒྱལ་བའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་འདབ་སྟོང་
བཞད་པའི་མེ་ཏོག

༄རྒྱལ་དབང་བཅུ་བཞི་པ་མཆོག་གི་སྐབས་ཆེན་གྱི་དགོངས་གཞི་གལ་ཆེན་འགའ་ཁོལ་དུ་ཕྱུང་བ།

སྨན་ཞུལ་ཐབས་མཁས།

རྩོད་ལྡན་སྙིགས་མའི་དུས་མཐའ་འདིར།། འགྲོ་བ་མགོན་མེད་རྣམས་ཀྱི་སླད།། ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ།། དུས་ཀྱི་སྟོན་པ་དེ་ལ་འདུད།། བླང་དོར་གནས་ལ་རྨོངས་པ་ཡི།། འཇིག་རྟེན་སྐྱབས་སུ་འཛིན་རྣམས་ལ།། སྐྱབས་དང་སྐྱབས་མིན་རྣམ་ཕྱེ་ནས།། མཆོག་གསུམ་ཐར་པའི་སྐྱབས་སུ་བསྐྱབས།། ཕན་བདེ་འབྱུང་གནས་ཐུབ་པའི་བསྟན།། སྙིང་པོ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་དོན།། གསལ་མཛད་པཎ་གྲུབ་བཅུ་བདུན་གྱི།། སློལ་བཟང་ཚེས་ཆེར་གསལ་བར་བྱས།། བྱང་ཕྱོགས་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདི་རུ།། ས་སྐྱོང་བཀའ་དྲིན་རྗེ་བོན་གྱི།། བསྟན་དང་སྟོན་པ་དེ་འཛིན་ལ།། ཨེ་མ་འཕྲིན་ལས་ཕྱོགས་མ་ལྷུང་།། འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཚུལ།། གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དང་ནི།། ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་དུས་འཁོར་སོགས།། དགེ་ལྡན་ལུགས་བཟང་རྒྱས་པར་མཛད།། གཡོ་སྒྱུའི་སྤྱོད་ཚུལ་རབ་སྤངས་ཤིང་།། དྲང་སྲོང་གདམས་ལ་ཀུན་ཡིད་ཆེས།། ཉམ་ཐག་འགྲོ་ལ་རབ་བརྩེ་བ།། བྱམས་བརྩེ་ཉི་མ་སེར་པོ་ཉིད།། འཁོར་འདས་སྡུག་མུན་སེལ་བའི་གཉེན།། མཛད་འཕྲིན་དམ་བཅའ་གསུམ་གྱི་འོད།། ཟླུམ་གཟུགས་གོ་ལར་འཕྲུད་པ་ཡིས།། ཞི་བདེ་དུང་གི་ཟླ་གཟུགས་རྒྱས།། དངོས་གཙོའི་འབྱོར་བ་འོབས་ཀྱི་མཚོར།། འདོད་ཧམ་རླབས་འཕྲེང་དྲག་ཏུ་འཕྱོ།། དར་དང་རྒུད་པས་གདུང་བའི་ཚེ།། ཚིག་ཤིས་སྨན་གྱི་སྦྱིན་གཏོང་མཛད།། སེམས་ཁམས་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་ཀུན།། སྐྱེ་འགྲོའི་ཤེས་ཡོན་གསོས་སུ་སྦྱར།། ཕྱི་ནང་གྲུབ་མཐའི་གསང་ཚིག་ཀྱང་།། བྱམས་བརྩེས་བསླབ་བྱའི་གདམས་པར་བླངས།། ཡང་དག་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པའི་ཚུལ།། ཆོས་ལུགས་མཚམས་ལས་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ།། ཕྱི་ནང་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་པར།། སྐྱོང་བའི་འཚོ་བར་དངོས་སུ་སྦྱར།།

གང་གི་མཛད་འཕྲིན་ཆུ་གཏེར་ལས།། ཡོན་ཏན་ཆ་ཙམ་བླངས་བྱས་ཏེ།། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་བྱེད་པོ་ནི།། ཐབས་མཁས་མིང་གི་མཐའ་ཅན་གྱིས།།

སྤྱིར་ན་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཚད་རྗེ་མཐོར་གཏོང་ཆེད་དང་། དེའི་དགོས་དོན་ཡང་ནང་བསམ་བློའི་ནུས་པ་བཟང་ཕྱོགས་སུ་སྨིན་ཆེད་ཡིན་ལ། མདོར་ན། མིའི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རྟོགས་དང་ལུས་ངག་གི་ཀུན་སྤྱོད་དེ། ཚད་ལྡན་ཚུལ་མཐུན་ཞིག་ཡོང་ཆེད་ཡིན་པ་སྨོས་མེད་ཐོག །ལྷག་པར་ཆོས་ལ་སྦྱང་བའི་གཞུང་གནས་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་ལ་བརྟེན་དཀྱིལ་ཡངས་ཀྱི་ཁོག་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བསླབ་བྱའི་སྙིང་པོ་རྣམས་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་ཏེ། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་མིག་དཔེ་བཟང་པོ་ཞིག་སྟོན་རྒྱུ་ནི་སྐབས་བབ་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཉག་གཅིག་ཏུ་འཁུམས། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་ཆེན་མོ་༧གོང་ས་མཆོག་གིས་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་དང་། ཆོས་ལུགས་མཐུན་འབྲེལ། སྤྱི་ཚོགས་འཆམ་མཐུན་ཆེད་བརྟོན་པའི་རླབས་ཆེན་གྱི་དགོངས་གཞི་ཁག་ལས། འདིར་ཡོངས་ཁྱབ་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ངོས་འཛིན་སྟངས་དང་། ཆོས་ལུགས་སྤེལ་བའི་དགོས་པ། ཆོས་ལུགས་དང་ཆོས་ལུགས་པའི་འགན་ཁུར་ཐོག་མཛད་འཕྲིན་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་པའི་གལ་ཆེའི་དོན་གནད་འགའ་ཆེ་ཡོང་ཙམ་དུ་གླེང་བར་བྱའོ།།

༡༽ ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ།

ཆོས་ལུགས་ནི་འཛིག་རྟེན་སྟེང་དུས་སྐབས་ངེས་ཅན་ཞིག་གི་ནང་བྱུང་བའི་བསམ་བློའི་འདུ་ཤེས་དང་། འདི་ནི་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མའི་རིང་སྤྱི་ཚོགས་སྟེང་གསར་བརྗོད་དང་། འཕེལ་རྒྱས། ཁྱབ་སྤེལ། ཉམས་མྱོང་བཅས་སྤྱི་བསྡོམས་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིག་གནས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ཐོག་མར་ཅི་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གོ་རིམ། གལ་ཆེའི་རིན་ཐང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཤུགས་རྐྱེན། རྒྱུན་འཛིན་གྱི་ཐབས་ལམ། ཉམས་རྒུད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་སོགས་ཕྱོགས་ཡོངས་ལ་ཤེས་རྟོགས་བྱ་དགོས་པར་སེམས། ཆོས་ལུགས་སམ་གྲུབ་མཐའ་ཁག་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ནི། ལོ་རྒྱུས་དང་། རིག་གནས་བཅས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱ་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་ལ། དེའི་

ཞུགས་རྐྱེན་གྱིས་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མའི་ཡར་སྔོན་ནས་བཟུང་དུ་ལྟའི་བར་ནང་བསམ་བློར་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་བསླངས་པའི་དད་ཞེན་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དེ་གྲ་མ་ཉམས་ཤིང་གྲུ་མ་ཞིག་པར་གཏན་འཇགས་སུ་གནས་ཡོད། དད་ཞེན་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་པ་དང་། གོ་རིམ་དེའི་ཁྲོད་ནས་ནང་བསམ་བློར་ལའང་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་ནུས་པ་སྐྱེད་བསྐྲིངས་བྱས་ཏེ། མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་བརྟན་བརླིང་དང་། བདེ་སྐྱིད་བསྐྲུན་ཡོད། གནད་དོན་འདི་དག་གི་སྟེང་ནས་བལྟས་ན། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གལ་གནད་མི་ཤེས་པ་དག་གི་སྟོང་བཤད་ནི་རྒྱ་ཡན་དུ་གཏོང་ཚིག་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་བརྡར་ཤ་བཅད་དེ། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དོན་སྙིང་ངོ་མ་དང་། དེས་བསླངས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས། ཆོས་ལུགས་ནི་དབང་གིས་འགོག་ཆོག་པ་ཞིག་དང་། བཙན་གྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཞིག་མིན་པ་དངོས་བྱུང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་བདེན་དཔང་བྱས་ཡོད། བསམ་བློ་དང་རིག་གནས་ཡུལ་སྲོལ་གོམས་གཤིས་སོགས་སྙིང་བཞི་ལ་ཁ་གཡར་ནས་ད་ལྟའི་གསུང་རབ་ཀྱི་སུམ་ཆ་གཉིས་ལྷག་རྩ་གཏོར་དུ་བཏང་ཡང་། དེ་དག་ནི་ཕྱི་ཚུལ་གྱི་གནའ་བོའི་གསུང་རབ་ཀྱི་གླེགས་བམ་ཙམ་ལས། ནང་བསམ་བློ་དང་རིག་གནས་ཡུལ་སྲོལ་གོམས་གཤིས་སོགས་ཆོས་ལུགས་པ་སོ་སོའི་ཚེ་སྲོག་གི་རྒྱུན་དང་འགྲོགས་ནས་བཞུར་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ཡུན་གནས་ཐུབ་ཡོད། སྔ་མོར་རལ་བ་སེར་སྐྱ་ཅན་གྱི་དྲང་སྲོང་ཞིག་གིས་འཛིག་རྟེན་དུ་ཆོས་ཐོག་མར་སྤེལ་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྔར་བསྡུས་ཏེ་འགྲེལ་བཤད་བྱས་པ་ནས་བཟུང་། རིམ་གྱིས་རྟོག་གེ་སྡེ་དྲུག་སོགས་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་སྒོ་བསྟུན་ཏེ། སྟོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་ལྟ་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་བཏོན། ཕྱིས་སུ་ཧིན་རྡུའི་ཆོས་ལུགས་དང་། འཇིའུ་ཆོས་ལུགས། ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལུགས། ཁ་ཆེའི་ཆོས་ལུགས། ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་བཅས་རང་རང་གི་ལྟ་གྲུབ་ལ་གཞི་བཅོལ་ནས་ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་འདི་དག་ཏ་ཅང་དར་ཁྱབ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་སྔ་ཕྱིའི་ཆོས་ལུགས་འདི་དག་གི་དམིགས་ཡུལ་མཐར་ཐུག་ནི། གང་ལ་དད་མོས་བྱེད་པའི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་ནང་སེམས་ཀྱི་བྱམས་བརྩེ་དང་། བཟོད་སྒོམ། ཚིག་ཤེས་བཅས་ཀྱི་བསླབ་བྱའི་ལེགས་བྱང་དེ་དག་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དང་། ཕྱོགས་

གཞན་ཞིག་ནས་ཆོས་ལུགས་པས་རང་གི་སློ་གསུམ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ལ་གོལ་འཛོལ་བྱུང་ཆེ། ནོར་བ་ངོས་ལེན་གྱིས་རང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་རྒྱུ་ནི་ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་དོན་སྙིང་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་བཟུང་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཆོས་ལུགས་པ་སུ་ཡིན་རུང་། རང་གིས་ཉེས་པ་བསགས་པའི་སྡིག་པ་བཤགས་སྦྱོམ་བྱེད་རྒྱུ་ནི་ཆོས་ལུགས་ཤིག་གི་བྱེད་སྒོ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་བཟུང་སྟེ། སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་བསམ་བློའི་རིག་གནས་དེ་རྒྱུན་འཛགས་སུ་གནས་ཡོད།

ཆོས་ལུགས་འདི་དག་གི་དམིགས་ཡུལ་ལ་གནས་རིམ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་སྲིད་མོད། ཐུན་མོང་དང་ཡོངས་ཁྱབ་རང་བཞིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ནི་གཅིག་སྟེ། ཆོས་ལུགས་པས་རང་གི་སློ་གསུམ་ལ་བཅོས་བསྒྱུར་བྱས་ཏེ། ལེགས་ཉེས་འདོར་ལེན་བྱེད་པའི་གཞི་རྩ་ནི། རང་ཉིད་བྱམས་བརྩེ་ལྡན་པའི་མི་བཟང་པོ་ཞིག་དང་། ཞི་བདེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་བསྐྲུན་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་དེ་རེད། འདི་ལྟར་སྤང་བླང་དང་འདོར་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རང་རང་གི་ལྷ་གྲུབ་ལ་རྒྱབ་རྟེན་བཅོལ་ནས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་འཛུག་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཤུགས་རྐྱེན་ཁྲིད་རིམ་གྱིས་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བ་དང་བསྟུན། རང་གི་ལྷ་གྲུབ་དང་དེའི་འདུ་ཤེས་གཅིག་པུ་གཙོ་བོ་ཆོས་སུ་བཟུང་བའི་དབང་གིས་ཆོས་ལུགས་བར་ལ་རྙོག་འཛིང་མང་པོ་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་ཡོད། འདི་ནི་ཆོས་ལུགས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་ལས་སྒྲུབ་བྱེད་གཙོ་བོར་བཟུང་བ་དང་། ཡང་ན་དམིགས་ཡུལ་ལས་ཐབས་ལམ་གཙོ་བོ་སུ་བཟུང་བའི་འདུ་ཤེས་དེས་བསྐྱེད་པའི་མཇུག་འབྲས་ཉག་གཅིག་ཏུ་སེམས། འཛིག་རྟེན་འདིར་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་གྲུབ་དར་བ་ནས་བཟུང་རྩོད་རྙོག་གི་གནས་ཚུལ་མང་དུ་བྱུང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཆོས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་དང་། ནང་བསམ་པའི་འཁྱེར་སོ་དག་ལ་སྤྱི་ཚོགས་སྟེང་ནས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རིག་གནས་ཞེས་ཆེ་མཐོང་དེ་ཙམ་མེད་པར་གྱུར། ལྷག་པར་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་ཙམ་ནས་ནང་སེམས་ཁམས་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་ཁག་ལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཞྭ་མོ་གཡོགས་ནས་སྒྱུར་ཅི་ཐུབ་དང་། ཕྱི་དངོས་པོའི་དཔལ་འབྱོར་གཙོར་འདོན་བྱེད་པའི་གཞི་རྐང་ཚུགས། དེའི་ཤུགས་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། ལུས་ཀྱི་དགའ་སྤྱུག་སྣ་མང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གསར་བྱུང་གི་ཚན་རིག་དང་། ལག་རྩལ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་རྒྱས་

སུ་ཕྱིན་ཅིང་། དེ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་མི་ཚང་མས་སྔར་མ་ཤེས་པ་དང་མཐོང་མ་མྱོང་བའི་འཚོ་བ་གསར་བ་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་རྒྱུ་བྱུང་། འཚོ་བ་དེ་དག་གིས་མིའི་སེམས་ཁམས་ཡོངས་སུ་དབང་བསྒྱུར་བྱས་ཤིང་། ཉིན་རེའི་འཚོ་བའི་ཁྲོད་དུའང་བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་ཚང་མ་གཞན་ལ་ལད་ཟློས་དང་ཡུར་སྒྲོག་བྱས་ཏེ། འགྲན་བསྡུར་དང་མི་ཚེ་བསྐྱལ་ཏེ་མཐར་རང་གིས་རང་ཉིད་སྟངས་འཛིན་བྱེད་ཐབས་བྲལ་བའི་གནས་སུ་གྱུར། དེ་ལྟ་བུའི་འཚོ་བའི་ཁྲོད་ནས་རང་གིས་འདོད་པ་བཞིན་འཚོལ་གྱིན་པའི་བདེ་སྐྱིད་ངོ་མ་དེ་མ་རྙེད་ཅིང་། མི་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་རྒྱ་མཚོའི་རྦ་རླབས་བཞིན་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་དུ་འཕྱུར་འོང་ལ། མིའི་རིགས་ཀྱི་འདོད་རྔམ་གྱི་བསམ་བློ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་ཞིང་དར་བའི་དུས་རབས་ཀྱི་ཤུགས་རྐྱེན་ལས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་རང་རྒྱལ་གཞན་ཕམ་དང་། ཉམ་ཆུང་ལ་ཐུབ་ཚོད་དང་གཉའ་གནོན། འཁྱེར་ཕྱུག་དང་དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་ནད་ཡམས་ཤིག་གང་སར་ཁྱབ་བརྡལ་དུ་ཕྱིན་ཏེ། མི་རྣམས་འཚོ་དཀའ་ཞིང་ཡ་ང་བའི་དུས་རབས་འདིར། ང་ཚོ་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་རེ་བ་དང་གདམ་ག་ཉག་གཅིག་ཡོད་པ་ནི། ༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ང་ཚོར་སྙིང་སེམས་དང་ཕྱོགས་ཞེན་གྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བར། རིགས་རུས་དབྱེ་བ་མེད་པར་གོ་ལ་འདིའི་སྟེང་དུ་འཚོ་བའི་འཛིག་རྟེན་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ལ་ཡོངས་ཁྱབ་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་མཐར་ཐུག་བཀའ་གནང་བ་ནི། གཞན་ལ་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཉམ་ཆུང་བྱམས་བརྩེས་སྐྱོང་བ། དཀའ་སྡུག་ལ་གཏོང་ལེན་བྱེད་རྒྱུ། རང་ལ་མི་དབང་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཧམ་སེམས་དང་། ད་དུང་ཕན་ཚུན་བཟོད་སྒོམ་དང་གུ་ཡངས་དགོས་པའི་བསླབ་བྱ་ཉི་འོད་བཞིན་འཛམ་གླིང་ཤར་ནུབ་ཀུན་ཏུ་མཆེད་པ་འདི། རང་གི་སྒོ་གསུམ་དང་འདྲེས་པར་བྱས་ཏེ་ཉིན་རེའི་འཚོ་བའི་ནང་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་པོར་སེམས།

༣༽ ཆོས་ལུགས་སྒྲིལ་བའི་དགོས་པ།

འདས་པའི་དུས་རབས་སྔོན་མའི་འཚོ་བའི་ནང་ཕྱི་དངོས་པོའི་འཛུགས་སྐྲུན་གྱིས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་ཏེ་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་དང་། བཟོ་ལས་ལག་རྩལ་སོགས་གང་ཡིན་རུང་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཁེ་ཕན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། དེར་

བརྟེན་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་དང་། བྱམས་བརྩེ་གཞན་ཕན་སོགས་སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ནྲ་བར་མ་ཚུད་པར་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལག་ཆར་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། དུས་ཀྱི་སྟོན་པ་མཆོག་གིས་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་། ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་བར་ཕན་ཚུན་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་། རྒྱུས་མངའ་བྱེད་མ་ཐུབ་པའི་བཀག་རྐྱའི་གནས་ལ་དཀྱིལ་ཡངས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ལུགས་ཀུན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་བྱམས་བརྩེ་དང་། བཟོད་སྒོམ། ཆོག་ཤེས་བཅས་ཀྱི་བསླབ་བྱའི་གདམས་པ་བསྟུལ་ཏེ། མིའི་རིགས་ཀྱི་བཟང་སྤྱོད་གོང་མཐོར་གཏོང་བ་དང་། བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་འཚོ་བ་ཞིག་བསྐྲུན་དགོས་པ་ཀུན་ལ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པའི་དགོངས་ཚུལ་འདི་ནི། ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་པ་ཞིག་གིས་འཛམ་གླིང་གི་ཆོས་ལུགས་ཡོངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་རྒྱུས་ལོན་དང་། ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཏེ་ཆོས་ལུགས་དེ་དག་གི་གཞི་རྩའི་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པའི་དགོངས་ཚུལ་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད། དེ་དག་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱིས་ཤེས་ཡོན་གྱི་གཞི་རྩ་བྱེད་དགོས་པའི་སྐུལ་འདེད་ཀྱང་བགྱིས་པ་རེད། གཞན་ཡང་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པའི་དགོངས་ཚུལ་འདིས། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོར་རློམ་པའི་ཆོས་དཔོན་དང་། བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཚན་ཁ་ཆེ་བར་སྒྲོག་པའི་ཆོས་ལུགས་ཁག་ལ་ཐུར་མཐོང་མ་སྐྱོང་བའི་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་བགྲོད་ལམ་གསར་པ་ཞིག་རྩལ་འདོན་བྱས་པར་མ་ཟད་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་མི་ཚེའི་བདེ་སྡུག་གི་འཚོ་བར་ཁ་ཕྱོགས་ཤིང་། སྔ་ཕྱིའི་དུས་རབས་ཀྱི་འགྱུར་འགྲོས་ལ་ཕྱོགས་བསྒོམས་བྱས་ཏེ། ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་བཟུང་བའི་བྱམས་བརྩེ་དང་། བཟོད་སྒོམ་སོགས་ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱའི་སྙིང་དོན་དེ་དག་དེང་གི་སྤྱི་ཚོགས་དང་མཐུན་ཞིང་། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་ནང་དུ་རིན་ཐང་ལྡན་པའི་རིག་གཞུང་དང་ཤེས་ཡོན་གྱི་སློབ་ཚན་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཏེ། སྔ་ན་མེད་པའི་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གཞི་དཔལ་བསྐྲུན།

༣༽ ཆོས་ལུགས་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བའི་འགན་ཁུར་ནི།

ཆོས་ལུགས་སྤེལ་བའི་བྱ་འགུལ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེའི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་སྤྱི་ཚོགས་འཚོ་བའི་ཁྲིད་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་རིག་གཞུང་དེ་དག་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་

ཐབས་དང་། དེ་དག་འཚོ་བའི་གོམས་སྲོལ་དང་བསྟུན་ཏེ་མི་ཉམས་རྒྱུན་གནས་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཆོས་ལུགས་དེར་དད་མོས་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་ལས་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་པ་དག་གིས་སློན་ཡུལ་དང་། རང་གི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་འཚོ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གཞི་བཅོལ་བའང་ཡིན། ཆོས་ལུགས་པས་ཆོས་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་སུ་གྲུབ་པའི་ནང་སེམས་ཀྱི་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྒྱུན་འཕྱོངས་བྱེད་པའམ། རང་གི་འཕྲལ་ཕྱུགས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་དང་གཞན་ལ་ཕན་བདེ་བསྐྲུན་རྒྱུ་ལས། སྙིང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་སྟེ། རང་དོན་ཁོ་ན་ལས་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བ་སོགས། རང་རྒྱལ་གཞན་ཕམ་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་དེས་ལས་སུ་ཞུགས་པ་ནི། ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་ཀྱི་དོན་སྙིང་ངོས་མ་ཟིན་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཞིག་གི་འགན་ཙམ་ཡང་མ་ཁུར་བའི་དན་རྟགས་སུ་མངོན།

མིའི་རིགས་ཀྱི་འཕྲལ་ཕྱུགས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་ལ་དགོས་མཁོ་ཆེ་ཞིང་། རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་ཀྱི་བསམ་བློའི་རིན་ཐང་ཅན་གྱི་ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་འདི་སྤྱི་ཚོགས་སྟེང་ཡུན་གནས་བྱ་རྒྱུ་ནི། ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། དམིགས་ཡུལ། དགེ་མཚན་ལ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ཆེ་ངེས་པར་བསམ་གཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་མོས་ཅན་དུ་སྒྱུར་ཨེ་ཐུབ་བལྟ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར། མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེའི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་རིན་ཐང་ཅན་གྱི་ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་ཀྱི་ལེགས་བྱང་དེ་དག་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་མཁོ་བའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་འཚོ་བ་དང་། ཁ་འབྲལ་ཐབས་མེད་པར་ངོས་ཟིན་འབྱུང་ཐུབ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། འདི་ནི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བསླབ་བྱས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པའི་དོན་དངོས་དང་། ཆོས་ལུགས་དེ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་བྱེད་དགོས་པའི་འགན་ཁུར་ཡང་ཡིན། འདི་ལྟ་བུའི་བསླབ་བྱ་ནི། “གོང་ས་མཆོག་གིས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཚུལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཆོས་ལུགས་ཤིག་གི་དད་མོས་དང་། ལྟ་གྲུབ་ཅིག་གིས་ར་བ་ལས་བཀལ་ཏེ། སྲོག་ལྡན་གྱི་འགྲོ་བ་ཡོད་དོ་ཅོག་གི་ཐུན་མོང་དུ་འདོད་པའི་བདེ་སྐྱིད་དང་། མི་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་སྐྱོང་བཞིན་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པས་གཟེར་

བཏབ་སྟེ། དུས་རབས་མང་པོར་བསམ་ཚུལ་ཤར་ནུབ་ཏུ་སོང་བའི་དངོས་གཙོ་སྨྲ་བ་དང་། སེམས་ཁམས་རིག་པའི་བར་ལ་གཅིག་གྱུར་གྱི་འདུ་ཤེས་གསར་པའི་མཐུན་ལམ་ཞིག་བསྐྲུན་པ་ནི། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྲོག་ལྡན་ཡོངས་ལ་གནང་བའི་ལེགས་སྐྱེས་བླ་ན་མེད་པའོ།།

མཇུག་གི་གཏམ། བདག་མགོན་པོ་གང་གི་རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་ཁག་ལ་རྒྱུན་ཤེས་ཙམ་ལས་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་པའི་གོ་རྟོགས་དང་རྒྱུས་མངའ་དེ་ཙམ་མེད་མོད། མི་ལོ་བཅུ་ཕྲག་གཉིས་ལྷག་རིང་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་མཛད་འཕྲིན་ཁག་དང་། རང་གིས་དངོས་སུ་མྱོངས་པའི་སྐྱིད་ཚོར་ལས། འདིར་རང་རིགས་ཡོངས་ལ་གཟབ་ནན་གྱིས་བཤད་འདོད་པ་ནི། གཞན་ལ་མེད་པའི་རིན་ཐང་ཕྲལ་གྱི་རིག་གཞུང་དང་། ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཞིག་ད་ལྟ་ང་ཚོར་ཡོད་པ་ལ་ངོས་ཟིན་དང་ཡིད་ཆེས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ། མགོན་པོ་གང་ཉིད་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་གིས་ཡོང་དགོས།།

མཆོད་པ་ཚིགས་བཅད་མ།

དགའ་བྱང་གོ་བོ་བློ་ལྡན།

འཆི་བའི་སྤྲིན་བྲལ་དཀྱུང་སྔོན་དབྱིངས་ནས་ཞི་བདེའི་འོད་སྣང་ཕྱོགས་བཅུར་སྤྲོས།།
སྙིང་རྗེའི་ཞགས་པ་ཐུགས་རྗེས་བརྐྱན་ཏེ་སྲིད་གསུམ་འགྲོ་བ་དམ་པོར་བཅིངས།།
ཤཱཀྱའི་རིང་ལུགས་དྲི་མེད་གསེར་ཏོག་ཚན་རྒྱལ་གཞིས་སུ་ཟམ་ཆེན་བསྐྲུན།།
མགོན་ཁྱེད་བརྒྱད་ཅུའི་མཚན་དཔེ་བཞད་ལ་དད་དམ་གཙང་མས་བཀྲ་ཤིས་བསྩུ།།

ཚིག་དོན་གྱི་འགྲེལ་བ་ནི། མགོན་པོ་གང་འཆི་བའི་སྤྲིན་གྱི་རྡུལ་ཙམ་ཡང་བྲལ་བའི་ཐུགས་དཀྱིལ་དཀྱུང་སྔོན་ལྟར་ཡངས་པའི་དབུས་ནས་ཞི་བདེའི་འོད་སྣང་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཕྱོགས་བཅུར་གནས་པའི་སྣིགས་དུས་འགྲོ་བའི་ཚོགས་ལ་སྤྲོས་པའི་མཛད་པས་ཁྱེད་ཉིད་ཀུན་གྱིས་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་གྱི་དེད་དཔོན་ཆེན་མོར་བཀུར་རོ།། དེ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ཡང་སྙིགས་མ་ལྔ་བདོར་ཉམ་ཐག་པའི་འགྲོ་བའི་ཚོགས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཙམ་པོ་བའི་སྒོ་ནས་རང་རང་གི་འདོད་པའི་གཏན་བདེའི་ལམ་སྟོན་མཛད་པོ་གྲུབ་མཐའི་བདག་པོར་རློམ་པ་དག་གིས་དེའི་ཞགས་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་བཅིངས་ཏེ་རང་རང་གི་ལྟ་གྲུབ་ཏུ་ཕྱོགས་ཀྱང་ཁྱེད་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མིན་པར་དེས་གཏན་བདེ་ལྟ་ཅི་ཐར་པ་ཙམ་ཡང་འཐོབ་དཀའ་བར་གཟིགས་ནས་མཛོད་ལས། "ཐ་དད་བྱ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད།།" ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་བརྐྱན་ཏེ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བའི་ཚོགས་རྣམས་དམ་པོར་བཅིངས་ཏེ་མཐར་ཐུག་གི་གོ་འཕང་ལམ་དུ་འདྲེན་པར་མཛད་པའི་ཕྲིན་དོར་ལམ་སྟོན་བླ་ན་མེད་པ་གནང་བ་ནི་ཀུན་གྱིས་སྤྱི་བོའི་གཙུག་ཏུ་མཆོད་ཅིང་བཀུར་བའི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་རྨད་དུ་བྱུང་བའོ།། དེ་འདྲའི་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་དེ་ཡང་དཔལ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོའི་དྲི་མ་མེད་པའི་རིང་ལུགས་ཀུན་གྱི་གཙུག་ཏུ་འགྱུར་བའི་རིན་ཆེན་དང་པོ་གསེར་གྱི་ཏོག་ལྟ་བུ་དེ་རང་གི་བསྟན་པ་མཆོག་འཛིན་ལས་བསྒྲུགས་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར། རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མ་ལས། "མི་

ཕམ་ཆོས་རྗེ་དང་།། འཛམ་གླིང་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པའི།། གཞུང་ལ་བརྟོགས་རེ་བ་དང་རགས་པ་རེས།། ཚིམ་པར་མ་བྱས་ཀུན་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས།།" ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞུང་ལུགས་ཀུན་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཐོག་དུས་རབས་ཀྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་པར་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཚན་རིག་དང་། ནང་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ། ནང་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བཅས་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཆེན་པོ་མཛད་དེ་འཆར་གཞི་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་རིག་པའི་སྙིང་དོན་རྣམས་གུང་བསྒྲིགས་ཏེ་བརྟག་ཐུབ་པའི་འགྲེལ་བརྗོད་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་དོན་གཞན་དཔོག་པའི་གཞིར་འགྱུར་བར་བྱེད་པའི་བྱ་བཞག་སྟེ། མདོར་ན། དངོས་དོན་རིག་པའི་དཔྱད་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དེང་དུས་ཀྱི་ཚན་རྩལ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གཤིས་སུ་གྲུབ་པ་སྟེ་དེ་ཡང་ནང་པའི་ཚན་རིག་དང་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ར་སྤྲོད་དང་། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མཐུན་ཕྱིར་ནང་ཆོས་དང་ཚན་རིག་དབར་ཟམ་ཆེན་བསྐྲུན་ནས་ནང་ཆོས་ཀྱི་ནོར་ཉམས་ཀྱི་འོད་སྣང་ཆེས་ཆེར་འགྱེད་པ་ནི་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བདུད་རྩི་སྦྱིན་པའི་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བའི་བཀའ་དྲིན་ལགས། དེ་ལྟར་བཀའ་དྲིན་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བའི་མགོན་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་སྐུ་ངལ་ཙུང་ཙམ་ཡང་མི་གསོ་བར་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཁོ་ན་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་དེ་རིང་དགུང་གྲངས་ཧྲིལ་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་མཚན་དཔལ་བཞད་པའི་དུས་འདིར་བཀའ་དྲིན་གྱི་ཆ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་གསབ་པར་དཀའ་ཡང་གུས་སློབ་དགེ་ལྡན་པའི་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་ཡོངས་ནས་དད་པ་དང་དམ་ཚིག་གཡོ་བ་མེད་པ་ལྷ་རྫས་དྲི་མེད་དར་དཀར་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆུ་བོ་བཞིན་ཏ་ཅང་དྭངས་ཤིང་གཙང་བའི་སྒོ་ནས་དགའ་བ་འབུམ་གྱི་སྤྲོ་བས་བཏུས་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་གྲངས་མེད་ཀྱིས་དགའ་སྟོན་དེ་བསུའོ།།

༧གོང་ས་མཆོག སེམས་ཅན་གྱི་ནོར་བུ། རྒྱུན་སེལ་གྱི་སྒྲོན་མེ།

ཨ་འདུས་མིག་ཚུ།

ང་ལ་ནམ་ཡང་བྱམས་བརྩེ་མཁོ། འོད་སྣང་དགོས། མི་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པ་ནས་ད་བར་མི་ཚེ་ལ་འོད་སྣང་སྟོན་མཁན་མང་པོ་ཡོད་སྲིད་ཀྱང་བླ་མ་འདིས་ང་ཡི་མི་ཚེ་ལ་བདེ་སྐྱིད་བསྐྲུན། སེམས་ཁོང་ལ་འོད་སྣང་སྤར་ཡོད། སྐྱེས་ཆེན་གང་ཉིད་གཅིག་པུའི་བྱམས་བརྩེ་ཡིས་བདག་ཉིད་བདེ་བར་འཚོ་ཡོད། ཁོང་གི་ཐུགས་ལ་ཆགས་སྡང་གི་དྲི་མ་མེད། གསུང་ལ་མ་ནོར་ལམ་བཟང་སྟོན་པའི་ལེགས་བཤད་མངའ། སྐུ་ལ་ཡིད་དབང་འཕྲོགས་པའི་འཛུམ་མདངས་ཡོད།

ང་ནམ་ཡང་ཁོང་ལ་དད་ཅིང་། ཁོང་ལ་ནི་སྲོག་ཆུང་དམར་པོར་ཐུག་ཀྱང་ཚིག་གི་ཟུར་ཙམ་ཡང་མི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་མི་སྲིད། ༧གོང་ས་མཆོག་གིས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུའི་བར་ང་བཀའ་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་མང་པ་ལས། ཁོང་གིས་ང་ལ་གྱོང་སྤྲད་བཞག་པ་གང་ཡང་མེད། དེའི་ཕྱིར་ཁོང་གི་དགྱེས་ཞལ་མཇལ་ན་སེམས་ལ་སྤྲོ་སྣང་འཕེལ། འཇིགས་སྐྲག་གི་མུན་པ་སེལ། མིག་ལས་མཆི་མ་བཞུར།

༧གོང་ས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། ས་སྟེང་གི་ནོར་བུ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱི་ནོར་ཡིན། དེ་ནི་བོད་མིའི་གཞི་བརྟེན་ཡིན། བོད་མི་བྱིངས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཡིན། ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་འདི་གཅིག་པུས་ཀྱང་༧གོང་ས་མཆོག་གི་རིན་ཐང་མཚོན་། ༧གོང་ས་མཆོག་གི་ཤན་སྟོབས་ཤེས།

ཁོང་གི་ལེགས་བཤད་རེ་རེ་ནི་ཉི་འོད་རེ་རེ་དང་། ཟླ་འོད་རེ་རེ་ཡིན། མ་རིག་མུན་པ་སེལ།

གྲང་བའི་དཀའ་སྡུག་བཅོམ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལ་༄གོང་ས་མཆོག་གི་རིན་ཐང་ཟེར། ༄གོང་ས་མཆོག་གི་གཟི་བྱིན་ཟེར།

བོད་མི་བགྲེས་སོང་རེ་རེའི་ཉིན་གྱི་རེ་བ་ཡིན། མཚན་གྱི་རྨི་ལམ་ཡིན། ཁྱེད་ཉིད་ལོ་སྒྲུག་ཟླ་སྒྲུག་བྱས་ཡོད་ལ། གཞོན་སྐྱེས་མང་དག་ཅིག་གི་མི་ཚེའི་ལམ་སྟོན་ཡིན། སྙིང་གི་གཅེས་ནོར་ཡིན།

ཁྱེད་ཀྱིས་ང་ཚོ་ལ་དཀའ་སྡུད་སྡུག་རྣུས་དང་། བྱམས་བརྩེའི་ཐུགས་ཁུར། ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་ཏ་ཅང་མང་པོ་མང་པོ་ཞིག་གནང་ཡོད་པས། བོད་མི་རིགས་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཆད་སོང་བ་གང་ཡང་མེད།

ང་ཚོས་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལ་དྲིན་གཟོ་བྱ་མ་ཐུབ་ཀྱང་ཁྱེད་ལ་རྩོལ་ཅིང་། ཁྱེད་ལ་ཚིག་མཆོན་གྱི་ཟུར་ཟ་བར་བྱེད་ག་ལ་ཕོད་ཨང་། བདག་གི་བླ་མ། བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

མི་ཞིག་གིས་དྲང་བདེན་དང་ཁྱེད་གཉིས་ལས་གང་གཙོ་ཟེར་སོད། ཁོ་བོར་མཆོན་ན། ཁྱེད་དང་དྲང་བདེན་གཉིས་ལ་རིན་ཐང་གི་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད། ཁྱེད་ནི་དྲང་བདེན་དང་བྱམས་བརྩེ་ཡི་མཚོན་རྟགས་ཡིན་ཙ་ན། ཁྱེད་ལས་གཞན་པའི་དྲང་བདེན་ཞིག་མེད་ལ། དྲང་བདེན་ལས་གཞན་པའི་ཁྱེད་ཅིག་ཀྱང་མེད་ཨང་།

བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་ལྷ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ། ང་ཉིད་དྲང་བདེན་ལ་ཇི་ལྟར་དགའ་བ་བཞིན་ང་ཁྱེད་རང་ལ་ཧ་ཅང་དད། ཁྱེད་ཉིད་ལ་གུས་ཞེན་དད་པ་བཞིན་ང་དྲང་བདེན་ལ་ལྷག་ཏུ་དགའ། རྒྱུ་མཚན་ནི། ཁྱེད་རང་ནམ་ཡང་དྲང་བདེན་ཡིན་པས་སོ།། ཁྱེད་རང་ནམ་ཡང་བྱམས་བརྩེ་ཡིན་པས་སོ།།

སྙིང་བརྗེ་དང་བྱམས་བརྩེ་ནི། དུས་ངན་འདིར་ཁྱེད་འབའ་ཞིག་ལས་གཞན་གྱི་ངོར་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་མི་སྲིད། གལ་ཏེ། ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་སྙིང་བརྗེ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་གཅིག་པུ་ཡིན་ངེས།

ཁྱེད་ནི་ནམ་ཡང་སྙིང་བརྗེའི་རྒྱལ་སྲས་ཡིན། སྙིང་བརྗེའི་སྲོག་ཤིང་ཡིན། བྱམས་བརྩེའི་སྤྲིན་ཕུང་ཡིན། ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཆར་རྒྱུན་ཡིན།

དུས་རབས་ཀྱི་ལྷ་གྲུབ་གསར་པ། འཇིག་རྟེན་སྤྱི་སྐད་ཀྱི་བཟང་སྤྱོད།

སེར་བྱེས་སྤོང་བཙན།

(རྩོམ་ཡིག་འདིས་<ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཚམས་ལས་འདས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་སྐད་ཀྱི་བཟང་སྤྱོད།>ཅེས་པའི་ཕྲུག་དེབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་བསྡུས་ཏེ་བཀོད་ཡོད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་སྤྱི་སྐད་ཀྱི་བཟང་སྤྱོད་ཅེས་པའི་ལྷ་གྲུབ་དེ་ཐོག་མའི་བྱུང་རབས་དང་བརྒྱུད་རིམ། འདིས་དེང་རབས་སྤྱི་ཚོགས་དང་བོད་ཀྱི་མི་རབས་གསར་པའི་ཁྲོད་དུ་གལ་ཆེའི་ཕན་ནུས་ཐོན་ཐུབ་པའི་སྐོར་གླེང་སློང་བྱས་ཡོད།)

ཀུན་ཁྱབ་འགན་ཁུར། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ། ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ། འཇིག་རྟེན་སྤྱི་སྐད་ཀྱི་བཟང་སྤྱོད། བརྡ་ཆད་འདི་དག་ནི་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་ལོ་མཇུག་དང་སྟོང་ལོ་གསར་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚིག་མཛོད་ཀྱི་དེབ་ཐེར་ནང་མིང་ཚིག་གསར་རྐྱང་དང་འབྲེལ་ཚིག་གསར་འབྲི་བྱས་ཡོད་པའི་མིང་བརྡ་གལ་ཆེན་འགའ་ཤས་ཡིན། འོན་ཀྱང་བརྡ་ཆད་འདི་ཀུན་གཙུག་སློབ་གྲྭ་དང་ཆེས་སྙན་གྲགས་ཅན་གྱི་Oxfordཨོ་སུ་ཕོ་ཊེ་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་གསར་བཏོད་དང་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་གླིང་ཆེན་ཁག་ལྔར་གྱེས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོར་ཡོངས་ཁྱབ་ཀྱིས་བཀོལ་སྤྱོད་དང་དེང་གི་གཞོན་སྐྱེས་ཚོས་ཆེས་དགའ་སྣང་བྱེད་ས་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་མ་ཟད། རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་ཀྱི་ལྷ་གྲུབ་དང་རྒྱུ་མཚན་དོན་སྙིང་ཡོད་པའི་བརྡ་ཆད་རྐྱང་རྐྱང་ཡིན།

དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་དམག་འཁྲུག་མཚམས་ཆད་རྗེས་ཀྱི་བརྡ་ཆད་གསར་པ་འགའ་ཤས་བྱུང་ཡོད་པ་ནི། རང་བཙན་དང་མང་གཙོ། སྒེར་གྱི་ཐོབ་ཐང་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རང་དབང་ཞེས་པ་འདི་དག་ཡིན་ཞིང་། བརྡ་ཆད་འདི་དག་གི་བརྗོད་དོན་ནི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་དང་མི་རིགས་ཤིག་གི་འཐབ་རྩོད་དང་འཕོ་འགྱུར། ཆེས་དཀའ་སྡུག་གི་དམག་འཁྲུག་ཙམ་འགོག་རྐྱོལ་གྱི་རྣམ་འགྱུར་འདུས་ཡོད། བརྡ་ཆད་འདི་དག་དང་དཔལ་འབྱོར་དང་ཚན་རིག་བཅས་པའི་ལྷ་གྲུབ་དང་རིག་ཚན་ཅི་ཞིག་ཡིན་རུང་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཀུན་ཁྱབ་འགན་ཁུར་གྱིས་ཟིན་མེད་ལ། ས་ཆེན་པོ་ལའི་ཁྱོན་གྱི་

སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན་ལ་ཡོངས་སུ་བརྒྱངས་པའི་ཞི་བདེའི་ཕྱག་ཟུང་དང་། ས་སྐོང་རིལ་པོ་འདི་བཞིན་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཚེ་སྲོག་འཚོ་གནས་དང་སྐྱེ་ཁམས་འཕེལ་འགྱུར་ཡོང་སའི་རླབས་ཆེན་གྱི་མ་ཡུལ་དང་། ཤ་མདོག་དང་རུས་རིགས་མི་མཚུངས་པའི་ཤར་ནུབ་གྱི་མི་འབོར་ཐེར་འབུམ་བདུན་པོ་ཁྱིམ་ཚང་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྤུན་ཟླ་ཡིན་པ་སུས་ཀྱང་གསལ་སྟོན་དང་རྒྱབ་སྐྱོངས་སུ་བཟུང་ཐུབ་མེད།

ཉིན་རེ་བཞིན་རྟོག་འཛིང་དང་འཐབ་འཁྲུག །ལོ་རེ་བཞིན་མུ་གེ་དང་ཐན་པ། མཐའ་ན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མིང་འོག་ནས་སྲི་གཡའ་ཞིང་འཇིགས་སྐྲག་ཆེ་བའི་མི་གསོད་ཁྲག་སྤྱོར། བཀྲ་གནོག་གཉའ་མནོན་སོགས་འགྲོ་མི་ལ་འཚེ་བའི་བྱ་སྤྱོད་འདི་ཀུན་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཁྱབ་བཞིན་ཡོད་པའི་དུས་འདིར། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སློབ་གསོ་དང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་ལ་ཡིད་ཆེས་གཏན་ནས་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། ཆོས་ལུགས་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་སྡུག་བསྔལ་དང་འཐབ་འཁྲུག་གི་སྣ་འདྲེན། ཆེས་རྫོངས་དད་ཀྱིས་ཁྱབ་ཡོད་པའི་མགོ་སྐོར་རང་ཆེ་བ་ཞིག་ལས་ཉེན་རྒྱུན་འཚོ་བའི་ཁྲིད་མཁོ་གལ་ཆེ་བའི་ཤེས་བྱ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལུགས་དང་རིང་དུ་འགྱེད་པའི་མི་རབས་ཇེ་མང་ནས་ཇེ་འཕེལ། ད་ཅང་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དར་ཆེན་འཕྱར་ནས་སུ་ཡིས་ཀྱང་སློབ་གསོ་དང་ཀུན་སྤྱོད་ལེགས་བཅོས་བྱེད་ཐབས་དཀའ་བ་ཉིན་རེ་བཞིན་མངོན་འགྱུར་ཡོང་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་«མཚམས་ལས་འདས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་སྨན་གྱི་བཟང་སྤྱོད་»ཅེས་པའི་ལྟ་གྲུབ་གསར་པ་ཞིག་དར་མགོ་ཚུགས་ཤིང་། ལྟ་གྲུབ་འདིས་ཆོས་ལུགས་ལ་བརྟེན་ཐབས་མི་བྱེད་པའི་དུས་རབས་གསར་པ་འདིའི་དཀའ་སྡུག་དང་འཇིག་ཉེན། དམག་འཁྲུག་དང་སྐྱེ་ཁམས་གཏོར་བཤིག་ལ་ཚད་འཛིན་ཐུབ་པ་ཙམ་མ་ཟད་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་དང་འགན་ཁུར། བྱམས་བརྩེ་དང་གཞན་ཕན་བཅས་པ་དར་སྤེལ་བྱེད་ཐུབ་པའི་ནུས་ལྡན་གྱི་ལྟ་གྲུབ་གསར་པ་ཞིག་ཡིན། ལྟ་གྲུབ་འདི་གསར་གཏོད་བྱེད་མཁན་ནི་ངེད་ཅག་གི་གཙུག་ན་འཚེར་བའི་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཡིན།

ལྟ་གྲུབ་གང་ཞིག་གསར་གཏོད་དང་དར་སྤེལ་མཛད་དུས་ཐོག་མའི་འགག་སྒོ་ནས་དཀའ་ཚེགས་ཀྱི་འགྱུལ་བཞུད་འགོ་འཛུགས་དགོས་པ་སྨོས་མེད་ཡིན་ཁར། «འཇིག་རྟེན་སྤྱི་སྨན་གྱི་

བཟང་སྤྱོད་»འདི་ཉིད་ལའང་བདེན་པ་དཀོན་མཆོག་གིས་གནང་ཞིང་ཁོང་གི་དགའ་ལས་རིང་དུ་གྱེས་པའི་བཟང་སྤྱོད་དང་བྱམས་བརྩེ་ཞིག་ཡོད་པ་མི་འདོད་ལ། དཀོན་མཆོག་གིས་གསུང་ལས་འདས་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡིན་རུང་ནོར་འཁྲུལ་ལས་ལེགས་འགྲིག་ཅིག་ནམ་ཡང་ཡོང་ཐབས་མེད་པར་འདོད་པའི་ལྟ་གྲུབ་འཛིན་པའི་ཆོས་ལུགས་པ་ཚོས་དོགས་ཟོན་དང་ཡིད་གཉིས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱེད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བཟང་སྤྱོད་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐུན་མོང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོའི་ཐོག་ནས་ལྟ་གྲུབ་འདི་གསར་གཏོད་དང་དར་སྤེལ་གནང་བཞིན་ཡོད།

འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཚང་མ་བདེ་སྡུག་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་གཅིག་མཚུངས་དང་། ལུས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་ལས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མི་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ཡོད་པ་འདི་གཉིས་པོ་ནི་ཆེས་ཐོག་མའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་རྩ་འཛིན་གཉིས་པོར་ངོས་འཛིན་གྱིས། ཚོག་ཤེས་དང་གཞན་གཅེས། དྲང་བདེན་དང་བྱམས་བརྩེའི་སྟོབས་ཤུགས་ཇི་ཆེར་དང་ཁྱབ་ཁོངས་རྒྱ་ཇི་ཆེར་བཏང་སྟེ། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་དང་ལྟ་ཚུལ་ལེགས་ལམ་དུ་ཁྲིད་ཐུབ་པའི་ཐུགས་བཞེད་ཀྱིས། མགོན་པོ་མཆོག་གིས་ལོ་མང་རིང་དུ་ཤར་ནུབ་ཀྱི་འགྱུལ་བཞུད་ལས་དེང་རབས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཉིན་རེའི་འཚོ་བ་སྐྱེལ་སྟངས་སོགས་ཐུགས་ལ་བརྣགས་ཏེ་དུས་རབས་གསར་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་འཕྲད་པའི་འཛིག་ཉེན་དང་དཀའ་སྡུག །དབུལ་ཕྱུག་གི་ཁྱད་པར། སྐྱེ་ཁམས་གཏོར་བཤིག །དམག་འཁྲུག་གི་འཚེ་བ། སེམས་ཁམས་གསོ་ཐབས་མེད་པའི་དུས་རབས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སྣ་མང་ཞི་འཇམ་དང་ཉིན་རེའི་འཚོ་བ་བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པ་ཞིག་སྐྱེལ་ཐབས་སྐོར་འདུས་པའི་ཕྱག་དེབ་གསར་པ་«ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཚམས་ལས་འདས་པའི་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་སྣན་བཟང་སྤྱོད་»གསར་རྩོམ་མཛད་ལ། འདིར་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ནི་དུས་རབས་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་གསར་པ། «ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཚམས་ལས་འདས་པའི་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་སྣན་གྱི་བཟང་སྤྱོད་»ཅེས་པ་དེའོ།།

བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་སུའང་གཞོན་སྐྱེས་ཚོ་ལམ་ཁ་གཞན་ཞིག་ཏུ་སྐྱོད་འགོ་ཚུགས་ཏེ། མཐའ་ན་ནང་བསྟན་ལ་དོགས་སློང་དང་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་སྤྱོར་བ་བརྩམས་དང་རྩོམ་བཞིན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱི་དངོས་པོ་ལས་ནང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ངོ་སྣང་མི་བྱེད་པའི་འཛམ་གླིང་སྤྱི་འགྲོས་

ཀྱི་ལམ་ཕྱོགས་དེར་རྐང་པ་སྤོ་འཛུགས་ཀྱིས་མཚོང་རྒྱུག་བྱེད་པའི་སྟ་གོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཁོ་ཚོས་ནང་བསྟན་ལ་དགའ་མོས་དང་དད་པ་མི་བྱེད་པའི་རང་དབང་ཡོད་ལ། ཆོས་ལུགས་མི་མཁོ་བ་འདོད་རུང་སྙིར་གྱི་ཐོ་ཐང་ཡིན་གཤིས། སུས་སུ་ལའང་ནང་བསྟན་རྗེས་འཇུག་པ་བྱེད་དགོས་པའི་བཙན་བཀའ་གཏོང་ཐབས་མེད། འོན་ཀྱང་གཞན་གྱི་བདེ་སྡུག་བསམ་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་བཙངས་པའི་བྱམས་བརྩེ། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགན་ཁུར་ལེན་པའི་ལྷག་བསམ། སྐྱེ་ཁམས་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ལག་ལེན་སོགས་ནི་འདོར་ཐབས་མེད་པའི་གནམ་ཁ་ཞིག་དང་འགྲོ་བ་མི་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཆེས་མཐའ་མའི་ལས་འགན་ཞིག་ཡིན། འདི་དག་ནི་རང་གི་མི་ཚེ་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ལམ་དུ་ཁྲིད་པའི་འགག་སྒོ་དེ་ཡིན་པས་ཅིས་ཀྱང་ཕྱི་ནུར་བྱེད་ས་མེད། དེར་བརྟེན། བོད་ཀྱི་གཞོན་སྐྱེས་ཚོས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་སྨན་གྱི་བཟང་སྤྱོད་ལ་འཇུག་ནས་བོད་ཀྱི་དུས་རབས་གསར་པའི་རྣམ་པ་འགྱུར་ལྡོག་དང་རང་གི་མི་ཚེ་བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པའི་ངང་སྐྱེལ་དགོས།

དེ་རིང་གི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནི་ཆོས་ལུགས་དང་དེས་བསྒྱུར་པའི་ལེགས་བྱང་གོམས་སྲོལ་གྱིས་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཡིན་པས་ཆོས་ལུགས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཐབས་ལམ་སྤྱད་དེ་ལེགས་ལམ་དུ་ཁྲིད་དགོས་པའི་དཀའ་ངལ་དེ་ཙམ་མེད་རུང་། འདི་ནས་བརྩིས་པའི་མི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་གི་རྗེས་སུ་ནང་བསྟན་ལ་འཇུག་པའི་ནང་བསམ་བློའི་དོན་གཉེར་དང་། ཆོས་ལུགས་ལ་བཙོལ་བའི་རེ་འདུན་དོར་ནས་དཔལ་འབྱོར་འདུ་འགོད་དང་ཉིན་རེའི་འཚོ་ཐབས། མི་ཚེའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་སྐྱ་ཐིག་དེ་ཉིད་ཕྱི་དངོས་པོའི་དཔལ་ཡོན་གཙོ་བཟུང་གིས་དུས་རབས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ནང་དུ་ཐིམ་རྒྱུ་ནི་ཚོད་དཔག་ཙམ་མིན་པར་ད་སྐབས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ལས་མཐོང་ཐུབ། སྐབས་དེ་དུས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཀའ་རྙོག་དང་འགལ་འདུ། མི་སྙེར་བ་རེ་རེའི་བསམ་བློའི་ལྟ་ཚུལ། འདུ་ཤེས་འཛིན་སྟངས། སེམས་དོགས་ཀྱི་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་ཚད་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་གཤག་བཅོས་དང་གཙང་སེལ་བྱེད་ཐབས་མེད་པས་«འཛིག་རྟེན་སྤྱི་སྨན་གྱི་བཟང་སྤྱོད་»ལ་རེ་བཙོལ་གྱིས་ལེགས་སྒྲིག་བྱེད་དགོས་པ་ལས་གདམ་གསེས་གཞན་ཞིག་རྙེད་ཐབས་མེད།

ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ།

ཨ་འདུས་མིག་ཚ།

༄གོང་ས་མཆོག ལྷབས་ཆེན་གྱི་སྐྱེས་བུ། སྨུག་ནག་པའི་མཚན་ལྗོངས་ཤིག་ལ། ཁྱེད་ཉིད་སྐར་ཆེན་བཞིན་འཛུམ་ཞིང་། ཟླ་འོད་བཞིན་འཚེར་བའི་མུ་ཏིག་ཉག་ཅིག་སྟེ། འགྲོ་བ་གྲངས་མེད་ཀྱི་མ་རིག་པའི་མུན་པ་བསལ་ཞིང་། འོད་གསལ་གྱི་ལམ་སྣེ་བསྟན་སོང་ངང་།

༄གོང་ས་མཆོག ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ། སྙིང་རྗེ་ཡི་བྱེ་ཐང་ཞིག་ན། ཁྱེད་ཉིད་ལྷུང་སྦྲུག་བཞིན་འཁྲུངས་ཤིང་། སྦྲང་ཆར་བཞིན་བབས་པའི་ནོར་བུ་ཁོ་ན་སྟེ། སེམས་ཅན་མང་པོའི་ཡིད་ལ་བདེ་སྣང་བསྐྲུན་ཅིང་། དཀའ་སྡུག་གི་ཚ་ཟེར་བཅོམ་སོང་ངང་།

༄གོང་ས་མཆོག བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད། སྐྱབས་བྲལ་མགོན་མེད་ཀྱི་སྐྱི་ཚོགས་ཤིག་ན། ཁྱེད་ཉིད་ཡབ་ཆེན་བཞིན་ཕེབས་ཤིང་། ཡུམ་ཆེན་ལྟར་མཛད་པའི་སྐྱེས་བུ་འབའ་ཞིག་སྟེ། ཐུགས་བསམ་གྱི་ལམ་སྟོན་མཛད་ཅིང་། བྱམས་བརྩེ་ཡིས་བདག་སྐྱོང་གནང་སོང་ངང་།

༄གོང་ས་མཆོག སྤྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ། ཁྱེད་ཀྱི་མུ་ཏིག་བསྟར་ལ་བརྒྱུས་པ་འདྲ་བའི་གསུང་རྩོམ་དག་དང་། བདུད་རྩིའི་སྨན་མཆོག་འདྲ་བའི་བསླབ་བྱའི་སྙིང་བཅུད་རེ་རེ་ནི། ས་ཡི་རྒྱན་དང་། འགྲོ་བའི་སྙིང་ནོར་ཡིན་ཙ་ན། ཁྱེད་ནི་སུས་ཀྱང་བསྒྲུན་དུ་མེད་པའི་ཞི་བའི་དེད་དཔོན་དེ་ཡིན་ངང་།

༄གོང་ས་མཆོག རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བདག་པོ། ཞི་ཞིང་དུལ་བའི་ཕྱི་ཡི་སྤྱོད་པ་དང་། ཆོས་ཀུན་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་ཐུགས་བསམ་གྱི་དགོངས་བཞེད་ཁྲོད་ན། ཁྱེད་ཉིད་ཟླ་ན་མེད་ཀྱང་། གོང་ན་མེད་པ་སྟེ། འགྲོ་བ་གྲངས་མེད་ཀྱི་སྤྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་དང་། སྙིམ་རྩེའི་མེ་ཏོག་ཁང་གཅིག་དེ་ཡིན་ངང་།

༄གོང་ས་མཆོག བྲང་བདེན་གྱི་གཞུང་ཤིང་། ཉམ་ཐག་གི་སྐྱབས་མགོན། བོད་མི་ཚོའི་དཔལ་བའི་མིག །འགྲོ་བ་ཚད་མེད་ཀྱི་སྙིང་གི་ནོར།

༄གོང་ས་མཆོག་དང་། ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད།

བསྟན་འཛིན་བསྟན་སྐྱོང་།
ལྷར་ཊ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་།

༄༅། སྭསྟི། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

གང་ཞིག་ཀུན་ལ་སྙུན་པ་གཏན་ནས་བཅོམ་ཞིང་དགེ་ལེགས་དཔལ་གྱིས་རབ་ཕྱུག་པ།།
གསང་གསུམ་མཛད་ཕྲིན་མཁའ་ལྟར་མཉམ་པས་སྣ་ཚོགས་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་འགྱེད།།
དེ་ལྟའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡ་མཚན་ཅན་དེའི་གསུང་གི་འཆི་མེད་ཛ་སྣྲ་ཆེན་མོ་ཡིས།།
བདག་གིས་བསྐལ་པ་དུ་མར་བསགས་པའི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཚོགས་རྣམས་ཞི་བར་མཛོད།

རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་བརྩེའི་ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་སྡུངས་པའི་རང་གཟུགས་ཆེ།།
ཀུན་ལ་མི་སྡང་མ་གཅིག་བུ་ལྟར་སྐྱོང་ཞིང་བྱམས་པའི་བདུད་རྩིས་ཚིམ་པར་བྱེད།།
སྐལ་ལྡན་ལུས་ཅན་མ་ལུས་བདེ་ལྡན་ཞིང་དུ་འདྲེན་ལ་བྲེལ་བའི་རྣམ་འདྲེན་ཞིག །
སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་མཚན་དུ་སྒྲོས་ནས་གང་དེས་བདག་ལ་ཤིས་པ་སྩོལ།།

བྱམས་པའི་སྙོག་གིས་བསྒྲུབས་ནས་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ལ་དྲི་བྲལ་ཞི་བདེ་འོད་སྣང་འགྱེད།།
རྩོད་པའི་རྩ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་ཞེན་བསྐྱུར་ནས་ཆོས་ལུགས་མ་ལུས་མཐུན་པར་བྱས།།
ཀླ་ཀློ་རྒྱ་མིས་བཙན་བཟུང་འོག་གི་བོད་མིའི་བདེན་མཐའ་སེལ་ལ་ཀུན་ནས་བརྟུན།།
རྨད་བྱུང་ཐུགས་གཞི་ཟབ་པའི་བླ་མ་བཟང་པོ་བདག་གིས་སྤྱི་བོའི་རྟེ་རུ་བསྟེན།།

ཞེས་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀླད་དུ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་མཆོད་པར་བརྗོད་ནས་སྐབས་དོན་གྱི་ལས་ལ་གཞོལ་བའི་སྒྲོ་བ་བརྟས། དེ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་ནང་ནས་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱེས་བུ་སྐྱེས་སྤྲུངས་གང་གི་ཡང་ཡོན་ཏན་གྱིས་དབེན་པའི་མི་བུ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་དངོས་དང་འདྲ་བ་འཕགས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་བྲེ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ། བདུད་སྡེའི་སྙིང་རྩ་རློག་མཁན། བླ་མ་ཡི་ཡང་བླ་མ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ། བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཚན་དུ་སྙོགས་པ་གང་དེའི་ཐུགས་གཞི་ཇི་ཡིན་བསྟོད་པར་རྩོམ་པ་ནི། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བསམ་ན་ཁ་ན་མ་ཐོའི་ཉེས་པ་གསག་པའི་རྒྱུ་རུ་འགྲོ་ཉེན་ཆེ། ཡང་བསམ་བློ་ཁ་གཞན་ཞིག་ཏུ་ཕྱོགས་ནས་བསམ་ན། རང་གི་བསམ་བློའི་བབས་དང་བསྟུན་ནས་བྲིས་པའི་ཡིག་ཚོགས་འདིར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་རྒྱ་མཚོའི་ཐིགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ནའང་། དེས་རང་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཐུན་བུ་རེ་བསྒྲུབ་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཆེ་བས། བྲོ་བ་འདིར་གཞོལ་བའི་དང་བ་ལྡོག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་བརྟས། བརྗོད་དོན་དངོས་སུ་འཆད་པ་ལ་གོ་བདེར་ས་བཅད་འགར་བཀྲམས་ནས་གླེང་བར་བྱ་སྟེ། ༡༽ བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཞུ་བ་སུ། ༢༽ ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རིང་ལུགས་སྤྱིར་བཤད་པ། ༣༽ ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཐུགས་གཞི་འཁྲུངས་ཚུལ། ༤༽ བྱེ་བྲག་ཏུ་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་བཤད་པ། ༥༽ ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱིས་མི་སྡེའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཕན་པ་བསྒྲུབ་ཚུལ་གླེང་བ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། གང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པ། རིག་པའི་གནས་ལ་གསན་སྦྱོང་གནང་ཚུལ། འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར། དང་པོ་སྟེ་གླིང་ཆེན་པོ་ལྷོ་འཛམ་བུ་གླིང་འདིར་ཆེས་སྟན་གྲགས་ཆེ་ཞིང་འཛམ་བུ་གླིང་བའི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་དོ་ཅོག་གིས་དགའ་མོས་བྱེད་སའི་ཞི་བདེའི་དབུ་འཁྲིད་ཆེན་པོ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་མཚན་དུ་སྙོགས་པ་གང་ནི་བོད་ཟླ་༥ པའི་ཚེས་༥ ཉིན(སྤྱི་ལོའི་ལུགས་སུ་༡༩༣༥(སྤྱི་ཟླ་༧ཚེས་༦) བཟང་པོར་འཛམ་གླིང་ས་གཞི་རིལ་མོ་འདིའི་སྟེང་འཚོ་ཞིང་གནས་པའི་མི་རིགས་ཀུན་དང་ཡང་སྒོས་བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་མི་རྣམས་གདུལ་བའི་སླད་དུ་ལྟག་འཚེར་ལྷ་ཡི་ལུང་པར་ལྟས་བཟང་པོ་དུ་མ་དང་བསྡོངས་ནས་ཡབ་ཆོས་སྐྱོང་ཚེ་རིང་དང་ཡུམ་ཆེན་མོ་བདེ་སྐྱིད

ཚེ་རིང་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་སྲས་སུ་འཁྲུངས། མཚན་ལ་ལྷ་མོ་དོན་གྲུབ་ཅེས་གསོལ། རྟགས་དང་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོ་ཧ་ཅང་བྱུང་བ་ལ་གཞིགས་པས་༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་གོང་མའི་ཡང་སྲིད་གཤའ་མར་ཤེས། ཆུང་དུས་ནས་ཐུགས་གྲིན་ཞིང་རིག་པའི་གནས་ལ་སྤྲོ་བ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད། སྐབས་འགར་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཐ་མལ་སོ་སྐྱེའི་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའང་ཁོང་གི་མཛད་རྣམ་ལས་རྟོགས། ༧རྒྱལ་དབང་གོང་མའི་ཡང་སྲིད་འཁྲུལ་མེད་དུ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་ན་དགུས་འགྱུར་ཞིང་ཉི་མ་ལྷ་སའི་པོ་ཏ་ལའི་མི་འཇིགས་གསེར་གྱི་ཁྲི་ཆེན་སྟེང་དུ་བོད་འབངས་ཡོངས་ཀྱི་མོས་འདུན་ལྟར་གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཞུས་ཏེ་བོད་མིའི་བདེ་དོན་ལ་གཞིགས་པའི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་མཛད་པ་བསྐྱོང་བའི་འགོ་བརྩམས།

གཉིས་པ་རིག་པའི་གནས་ལ་གསན་སྦྱོང་གནང་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་མདོ་སྨད་རིག་པའི་གླིང་ནས་དགུས་འགྱུར་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུས་པའི་རྗེས་ཟླ་མས་དབྱེར་མེད་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་དོན་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡངས་པོ་བསྐོར་བར་གནས་ལྔ་རིག་པའི་བཞོན་པ་དང་འགྲོགས་དགོས་ལགས་ན། ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དྲུང་ནས་ཡི་གེ་ཀ་མད་སུམ་ཅུ་ནས་བརྩིས་པའི་གཞུང་ཆེན་ཀ་པོད་ལྔ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་ཞུས་ཤིང་རང་ངོས་ནས་ཀྱང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དང་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བར་གནང་སྟེ་རིག་གནས་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཅིང་མཁས་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་ལ་མངོན་པར་རྩེན།

གསུམ་པ་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ནི། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་རྩ་ལག་ཆེན་པོ་༧རྒྱལ་བ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཞུ་བ་གང་ནི་གླིང་ཆེན་པོ་གོ་ལ་འདིའི་སྟེང་སྟོན་གྲགས་ཆེ་བའི་ཞི་བདེའི་དབུ་འཁྲིད་ཅིག་ཡིན། ཁོང་གི་མཁའ་ལྟར་མཉམ་པའི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་རེ་རེ་རེ་ཞིག་ཁོ་བོས་འགོད་མི་ནུས་མོད། འོན་ཏེ་གྲགས་ཆེ་བ་རེ་གཉིས་ལ་ཟུར་མིག་ཙམ་ཞིག་འཕེན་པའི་ངལ་བ་བསྟེན་ན། ཡོངས་སུ་གྲགས་པར་རྒྱལ་བའི་མཛད་ཆེན་གསུམ་དུ་འདོད་པ་སྟེ། འཛམ་གླིང་སྟེང་གི་ཆོས་ལུགས་ཕན་ཚུན་བར་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་གསེར་སྐུད་བཅིངས་པའི་མཛད་པ་དང་གཅིག །སྙིགས་མའི་འཁྲུགས་རྩོད་ཀྱི་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཞི་བདེའི་འོད་སྣང་སྤར་བའི་མཛད་པ་དང་གཉིས། ཡང་སྐྱོས་

རྒྱ་དམར་གྱི་བཙན་གནོན་འོག་ཤོར་བའི་བོད་མིའི་བདེན་དོན་གསལ་བའི་མཛད་པ་དང་གསུམ། མཛད་ཕྲིན་འདི་དག་ཀུན་གྱིས་སྤྱན་ལམ་དུ་མངོན་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་སླར་ཡང་རྒྱས་སྤྲོ་བྱེད་པའི་ངལ་བ་སྤྲངས་སོ།།

གཉིས་པ་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རིང་ལུགས་སྤྱིར་བཤད་པ། ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་སྐྱེས་བུ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གི་ངོ་དང་བསྟུན་ན་དཀའ་ངལ་ཐན་བུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་། དེ་དག་གི་བསམ་བློའི་ནང་ཚིག་དེ་ག་རང་གིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཆོས་ཁས་མི་ལེན་པའམ་ཡང་ན་དེ་ནས་ཆོས་ལ་སྡང་འཛིན་བྱེད་པ་སྟོན་ཞིང་། ཁོང་ཚོའི་བསམ་པར་ཚིག་དེ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་མི་མང་གི་འཚོ་བའི་གནས་སྟངས་ཀུན་གྱི་ཁྲིད་ནས་ཆོས་ལུགས་ཟུར་འདོན་བྱེད་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་ཤས་ཆེ། དེ་ནི་དོན་དངོས་སུ་༧གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་མཆོག་གི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་རྣལ་མ་མ་ལགས། ཇི་སྐད་དུ་ཁོང་གིས་«ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཚམས་ལས་འདས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་སྨན་པའི་བཟང་སྤྱོད་»ཅེས་པའི་མཚན་ཅན་གྱི་ཕྱག་དཔེའི་ནང་། "དེ་ནི་ངོས་ཀྱི་སེམས་ནང་གང་ཡོད་པ་དེ་རྩ་བ་ནས་མ་ཡིན། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ། ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདིའི་ཐད་ངོས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་ནི་རྒྱ་གར་ནང་ཡོངས་གྲགས་སུ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྟངས་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།" ཞེས་དང་། རྒྱ་གར་ནང་དུ་ཚིག་དེ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྟངས་ནང་། ཆོས་ལུགས་དང་ཆོས་ལ་དད་པ་ཡོད་མཁན་ལ་རྒྱབ་འགལ་མིན་པ་ལྟ་ཙེ། དོན་དངོས་སུ་ཆོས་ལུགས་ཚང་མར་སེམས་གཉེར་ནས་གུས་བཀུར་དང་བཟོད་གསོལ་དགོས་ཚུལ་སྟོན་ཞིང་། ཆོས་ལ་དད་པ་མེད་མཁན་ཚོ་ཡང་ཚུད་ཅིང་ཀུན་ལ་སྙོམས་པ་དང་ཕྱོགས་རིས་དང་བྲལ་བའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཞིག་སྟོན་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟའི་ཆོས་དད་ཡོད་མཁན་དང་མེད་མཁན་ཀུན་ཕན་ཚུན་བར་གུས་བཀུར་དང་བཟོད་གསོལ་དགོས་སྐོར་གྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་རིག་གཞུང་གི་རྒྱབ་ལྗོངས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་སྣང་། ནུབ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནང་ཐ་སྙད་འདིའི་གོ་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད་མིན་ལ་བསམ་ཞིབ་རེ་བྱས་ན། དེ་ནི་ཕལ་ཆེར་ཡོ་རོབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་

བ་དམ་པོ་ཡོད་པར་མངོན། ཡོ་རོབ་ནང་དུ་དེང་རབས་ཅན་གྱི་ཚན་རིག་གི་གསར་བརྗེའི་ཤུགས་རྐྱེན་ཇེ་ཆེ་སླེབས་ཙ་ན། གནའ་སྔ་མོ་ནས་དར་འཕེལ་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་རྙིང་ཞེན་ཅན་དང་། ཕན་འབྲས་མེད་པ། རྨོངས་དད་ཅན། སྲོལ་རྒྱུན་གྱིས་བཅིངས་པ། ལམ་སྲོལ་རྙིང་པ་ཞིག་ཏུ་བརྩིས་ནས་དགག་བྱ་བྱས་ཤིང་། རང་ལུགས་སུ་གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་ལམ་ནས་ཆོས་རྣམས་ལ་རྟག་དཔྱད་བྱ་རྒྱུ་དེ་བཟུང་ཡོད། དེའི་ཐད་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་ལེགས་ཤོས་ནི་ཡོ་རོབ་ཤུན་སེལ་ཞེས་པའི་གསར་བརྗེ་དེ་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་དེ་ཡི་མཇུག་འབྲས་སུ་ནུབ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནང་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རིང་ལུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདིར་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འགལ་ཟླར་མཐོང་གི་ཡོད་ཚོད་འདུག །ཇི་སྐད་དུ་༄གོང་ས་མཆོག་གིས་«ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཚམས་ལས་འདས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཀུན་ལ་སྨན་པའི་བཟང་སྤྱོད་»མཚན་ཅན་གྱི་ཕྱག་དཔེའི་ནང་། “ངའི་བསམ་པར། ལོ་རྒྱུས་འདིའི་མཇུག་འབྲས་སུ། ནུབ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རིང་ལུགས་ཞེས་པའི་བསམ་ཚུལ་ནི་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་ལྟ་བུར་མཐོང་གི་ཡོད། ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རིང་ལུགས་དང་ཆོས་གཉིས་རྟག་ཏུ་ཕན་ཚུན་རྒྱབ་འགལ་དང་མཉམ་གནས་མི་ཐུབ་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཏུ་ཡོད་པ་ལྟར་མཐོང་།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཐ་སྙད་འདིར་གོ་བ་འདི་ལྟར་ལེན་གྱི་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་སྐབས་དོན་འདིར་ཐ་སྙད་འདི་ཡི་གོ་བ་དེ་ལྟར་མ་ལགས།

རྒྱ་གར་གྱི་རྩ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེ་སྲོལ་གཏོད་པ་པོ་ཊོག་ཊར་ཨམ་བྷེཊ་ཀར་དང་ནཱ་རེན་དྲ་སཱ་སཱ་ད་ལྟ་བུའི་བློ་སྟོབས་ཡངས་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རིང་ལུགས་གོང་མཐོར་གཏོང་བའི་དམིགས་ཡུལ་ཡང་ཆོས་ལུགས་མེད་པ་བཟོ་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར། རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་དུ་ཆོས་ལུགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་རྣམས་ལུགས་མཐུན་གྱི་སྒོ་ནས་མཉམ་གནས་ཐུབ་ཕྱིར་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་འཛིག་རྟེན་སྐྱེས་བུ་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་ཏུ་བཀུར་བའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་མེས་པོ་ཞྭ་ཧྲི་སྐུ་ཉིད་ཆོས་པ་གཞན་མ་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་གིས་ཉིན་རེའི་ཞལ་འདོན་འདུ་ཚོགས་སྐབས་སུ་ཆོས་ལུགས་ཀུན་གྱི་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་ཆོས་བསྒྲོད་དབྱངས་དང་དཔེ་ཆ

ཁག་གཟིགས་པ་གནང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་བླ་ན་མེད་པའི་དཔེ་མཚོན་ནི་རྒྱ་གར་མི་མང་གི་སྲོལ་རྒྱུན་ཁྲིད་དུ་ད་ལྟའང་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

གསུམ་པ་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཐུགས་གཞི་འབྲུངས་ཚུལ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། གོ་ལ་སྤྱིའི་དཀའ་ངལ་བསམ་པ། དཀའ་ངལ་དེ་དག་སེལ་བའི་ཐབས། དང་པོ་གོ་ལ་སྤྱིའི་དཀའ་ངལ་བསམ་པ་ནི། དེ་ཡང་དུས་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆེན་པོ་བསྐྲུབས་ཤིང་དེ་ལས་མཐར་གྱིས་ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེད་འཕེལ་བྱུང་། བཅུད་ཀྱི་ལུས་ཅན་དེ་དག་བྱུང་བ་དང་ལྷན་སྐྱེས་སུ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་འདོར་འདོད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་གཤིས་ཤིག་སྐྱེས། དེ་ལྟའི་སེམས་ཀྱི་རང་གཤིས་ལས་མི་སྡེ་ཕན་ཚུན་བར་འཁྲུག་རྩོད་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁ་སོ་སོར་གྱེས། ཕྱོགས་ཁ་སོ་སོར་གྱེས་ནས་འཁྲུག་རྩོད་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ནར་མར་འགྱེད་ཅིང་ཕྱི་སྣོད་དང་ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གཉིས་གར་འགོག་ཏུ་མེད་པའི་ཚབས་ཆེའི་ཚོ་འདྲི་བྱས་པས་འ····གྲོ་བ་མི་གསོས་པའི་དུད་འགྲོ་གྲངས་ལས་འདས་པར་བཟོད་དཀའི་དཀའ་སྡུག་ཐོག་དང་འཕོག་བཞིན་གདའ། དཀའ་སྡུག་དེ་དག་ལས་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་ཅུ་ཡས་མས་ཙམ་ཞིག་ནི་མི་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཟོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། རང་བྱུང་ཆག་སྒོས་གཟིར་བའི་དཀའ་སྡུག་བརྒྱ་ཆར་ཕབ་ན་བརྒྱ་ཆ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལས་མ་འདས། དཔེར་ན་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་ནི་དམག་འཁྲུག་གི་དུས་རབས་ཤིག་ཡིན། དུས་རབས་དེའི་ནང་འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་སུ་གྲགས་པ་དེ་གཉིས་བྱུང་ཞིང་སྐྱེ་འགྲོ་འབུམ་ཕྲག་དུ་མ་བསྡེབས་གསོད་བཏང་ཡོད། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྡུལ་ཕྲན་མཚོན་ཆ་བཀོལ་སྤྱོད་འོག་སྐྱེ་འགྲོ་སེམས་ཅན་དང་ནོར་འཛིན་ས་གཞིར་ཡང་གནོད་སྐྱོན་ཚབས་ཆེན་འཕོག་ཡོད་པ་འདིར་ཞུ་ཅི་ལ་དགོས། དེ་ལྟར་དམག་འཁྲུག་གི་དཀའ་ངལ་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་ནང་ཚབས་ཆུང་དུ་ཕྱིན་ཡོད་མོད། འོན་ཏང་དེང་དུས་ཉིན་རེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་རྫོགས་མཐའ་བྲལ་བའི་དཀའ་སྡུག་མང་པོ་ཞིག་ནི་ལྐོག་ཟ་རྡུལ་སུངས་དང་། དྲང་བདེན་མེད་པ། འདྲ་མཉམ་མེད་པ། ཆང་རག་དྲན་ལོབ། བཙན་གཡེམ། འཕྲོག་བཅོམ། དུག་རྫས་ལོག་སྤྱོད། ནང་ཁུལ་གནོད་འཚེ། ཁྱིམ་ཚང་ཁ་འཐོར་སོགས་འཕྲད་བཞིན་གདའ། དེ་དག་ལས་མི་

རྣམས་ལ་འཛིགས་སྣང་དང་། ཞུམ་སེམས། དངངས་སྐྲག །སེམས་ཁྲལ་བཟོ་ཡི་ཡོད། དེ་ལྟ་བས་ན། སློ་ཚབས་དེ་དག་ཀུན་འབྱུང་བ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ཁྲོད་ངེས་པར་དུ་མ་འདང་བའི་ཆ་ཞིག་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཡིན། འོ་ན་མ་འདང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྐབས་པ། དེ་ནི་དུས་རབས་འདིའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནང་སེམས་ཀྱི་རིན་ཐང་ལས་ཕྱི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་གཙིགས་ཆེར་བརྩིས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བར་བྲེལ་ནས་ནང་སེམས་ཀྱི་རིན་ཐང་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུར་འཐུས་ཤོར་ཕྱིན་པའི་ལན་པ་ཕལ་ཆེར་རེད། ཇི་སྐད་དུ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས། "ངའི་བསམ་པར། རྩ་བའི་དཀའ་ངལ་ནི། ང་ཚོས་ཕྱི་དངོས་པོའི་མཐུན་རྐྱེན་ཐད་རིམ་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་དོ་སྣང་ཧ་ཅང་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། བཟང་སྤྱོད་དང་ནང་སེམས་ཀྱི་རིན་ཐང་ལ་དོ་སྣང་མ་བྱེད་པ་འདིར་ལན་པ་རེད།" ད་དཀའ་ངལ་དེ་དག་སེལ་བའི་ནང་སེམས་ཀྱི་རིན་ཐང་དང་བཟང་སྤྱོད་གོང་འཕེལ་གཏོང་དགོས་ན། ཐབས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་སམ་ཞེ་ན། འཆད་པ། གཉིས་པ་དཀའ་ངལ་དེ་དག་སེལ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་ནང་སེམས་ཀྱི་རིན་ཐང་བསྐྱུན་པ། འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་མི་འདོད་མཁན་གྱི་ཆོས་སྡེས་ནང་སེམས་ཀྱི་རིན་ཐང་བསྐྱུན་པ། ཆོས་ལུགས་ཁོ་ནས་དཀའ་ངལ་ཡོད་དོ་ཅོག་སེལ་མི་ཐུབ་པ། དང་པོ་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་ནང་སེམས་ཀྱི་རིན་ཐང་བསྐྱུན་པ་གླེང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ལར་ནས་ཆོས་ལུགས་དར་འཕེལ་གཏོང་བའི་དགོས་པ་དམིགས་ཡུལ་ནི་སྔོན་པ་གང་དེས་ཐོག་མར་རང་གི་ཁྱབ་ཁོངས་གི་མི་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་བདེ་ལ་བཀོད་པ་དང་ཡུལ་ལུང་བྱེ་བྲག་པ་དེར་ཞི་བདེ་ལྷིང་འཇགས་སྐྱུན་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ཞིག་རེད། དེས་ན་འཛམ་གླིང་གི་ཆོས་ལུགས་ཆེ་ཁག་ཚང་མས་བྱམས་སྙིང་རྗེ་དང་། ཚོག་ཤེས། བཟོད་སེམས། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་གཞི་རྩའི་གནས་ལུགས་ཕལ་མོ་ཆེ་བ་ཐུན་མོང་དུ་འདོད། འདིར་བྱེ་བྲག་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོས་ནང་སེམས་ཀྱི་རིན་ཐང་སྐྱུན་ཐབས་གླེང་ན། དེ་ཡང་ཐོག་མར་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཞེས་པ་ནི་ད་ལྟ་འུ་ཅག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཡོད་དོ་ཅོག་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་ཞིག་མིན་པར་དེ་ནི་རྟག་པ་བ། གཅིག་པུ་བ། རང་དབང་བ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་

དཀོན་མཆོག་ཅེས་པ་ནུས་པ་ཞིག་གིས་བསྐྲུན་པར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཟེར། སྡེ་ཚན་དེའི་ནང་དུ། ཧིནྡུ་དང་། སིག །ཁ་ཆེའི་ཆོས་ལུགས། ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལུགས། འཇིའུ་ཆོས་ལུགས་བཅས་གཏོགས། ཆོས་སྡེ་དེ་དག་གིས་བཟང་སྤྱོད་ནི་མཐར་གཏུགས་ན་དཀོན་མཆོག་སྟེ། དཀོན་མཆོག་ནི་བརྩེ་བ་ཚད་མེད་དང་གཞན་ཕན་སྙིང་རྗེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས། གཞན་ལ་བརྩེ་བ་དང་བྱམས་སྐྱོང་བྱེད་པ་དེ་དཀོན་མཆོག་ལ་དགའ་ཞེན་དང་བསྙེན་བཀུར་བསྒྲུབ་པའི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཏུ་འདོད། དེ་ལྟར་གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་མཁན་གྱི་སྲོལ་རྒྱུན་མང་པོའི་ནང་། འཆི་བའི་རྗེས་དཀོན་མཆོག་གིས་ང་ཚོ་ཐག་གཅོད་བྱེད་པར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེས་ང་ཚོ་ས་གཞི་འདིའི་སྟེང་འཚོ་གནས་བྱེད་པའི་སྐབས། སྨོན་སེམས་དང་བག་ཟོན་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་ལམ་བསྟེན་ཕྱོགས་ཐད་སྐུལ་འདེད་ཤུགས་ཆེ་ཞིག་མགོ་བསྐྲུན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སེམས་ངོ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་མཁན་རྣམས་ནས་བྱམས་སྙིང་རྗེ་དང་གཞན་ཕན་ལྷག་བསམ་ཁུར་དུ་འཁྱེར་ནས་གཞན་ལ་འཚེ་བ་སྤངས་ཤིང་རྟག་ཏུ་ཕན་པ་བསྒྲུབ་ལ་འབད། སེམས་ངོ་འདི་དང་སྤྱོད་ལམ་འདི་ལྟ་བུ་བསྟེན་པས་འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྟེང་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པའི་དཀའ་ངལ་མང་དག་ཅིག་སེལ་ཐུབ་པ་སྨོས་ཅི་ལ་དགོས།

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་མི་འདོད་མཁན་གྱི་ཆོས་སྡེས་ནང་སེམས་ཀྱི་རིན་ཐང་བསྐྲུན་པ་འཆད་པ་ལ། ཆོས་སྡེ་འདིས་གོང་ལྟར་འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་བཟོ་བསྐྲུན་བྱེད་མཁན་རྟག་པ་བའི་དཀོན་ཅོག་ཅེས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་མི་བྱེད་ཅིང་། ཆོས་སྡེ་འདིས་ནང་སེམས་ཀྱི་རིན་ཐང་གི་རྟེན་གཞིར་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཛོག་གི་ཡོད། ལས་ཀྱི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དོད་ཀརྨ་ཞེས་པའི་དོན་སླ་བོར་འཆད་ན་བྱ་བ་ལ་གོ །འོ་ཅག་གིས་བྱ་བ་བཟང་ངན་ཇི་འདྲ་ཞིག་བརྩམ་ཡང་ལས་དེ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་བཟང་ངན་ཞིག་སྨིན་ངེས་པ་ལགས། ལས་བཟང་པོ་བྱས་ན་འབྲས་བུ་རྒྱ་ནོམ་པ་སྨིན་ལ། ལས་ངན་པ་བསགས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཡོང་ངེས་རེད། དེས་ན། འགྲོ་བ་རིགས་ཀུན་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་མཁན་ཤ་སྟག་ཡིན་གཤིས། བདེ་བ་བསྒྲུབ་པའི་ལས་གསག་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་

གང་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་སྤོང་བར་འབད་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཐར་གཏུགས་ན་ལུས་སེམས་མ་རུང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་འབྱུང་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེས་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྟེང་དྲག་སྤྱོད་དང་། དམག་འཁྲུག །འཐབ་འཛིང་། དམར་གསོད་ལ་སོགས་སྐྱེས་བུའི་བདེ་སྐྱིད་ལ་ཇོག་རོལ་གཏོང་བར་བྱེད་མཁན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་མང་དག་ཅིག་མངོན་དུ་གྱུར་ཡོད། ད་རྒྱུ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུར་བསམ་ན། དྲག་སྤྱོད་དང་དམར་གསོད་སོགས་རང་གཞན་ཀུན་ལ་ཐོ་འཚམ་པར་བྱེད་པའི་ལས་ངན་པ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་སྨིན་པའམ་ཡང་ཚེ་ཕྱི་མར་སྨིན་པའམ། ཡང་ན་ཚེ་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མ་སོགས་ལ་སྨིན་པ་ཡོད། དེ་བཞིན་བདེ་བ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཐར་གཏུགས་ན་སེམས་བཟང་པོ་བྱེད་རྒྱུ་དེར་ཐུག་ཡོད། གཞན་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ། ཕན་པ་བསྒྲུབ་ན། དེའི་རང་འབྲས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སེམས་གཉིས་ག་བདེ་ལ། དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུའང་གྱ་ནོམ་པ་སྨིན་པར་ངེས། དེས་ན་ཀུན་གྱིས་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་གོང་སྤེལ་གཏོང་བར་འབད་ན་འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྟེང་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་དོ་ཅོག་སེལ་ཐུབ་པ་གདོན་མི་ཟའོ།།

ཆོས་ལུགས་ཁོ་ནས་དཀའ་ངལ་ཡོད་དོ་ཅོག་སེལ་མི་ཐུབ་པ་སྟེ། གོང་སྨོས་ཆོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རིང་ལུགས་ཀྱི་བལྟ་བའི་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་རྟེན་གཞིར་བྱས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མི་ཆོས་སམ་ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་ཉིན་རེར་གང་ཟག་རེའི་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ་ནང་བསྟེན་དགོས་ཚུལ་དང་བསྟེན་པའི་དགེ་ལེགས་སོགས་འཇིག་རྟེན་སྟེང་གི་དཀའ་སྡུག་མང་དག་སེལ་ནུས་པ་སྨོས་ཟིན་མོད། འོན་ཏང་ཆོས་ལུགས་ཁོ་ནས་སྐྱེས་བུ་ཡོད་དོ་ཅོག་གི་དཀའ་ངལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསལ་ཐུབ་ཐབས་བྲལ། ཇི་སྐད་དུ། ༧གོང་ས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས། "ངོས་ནི་ཆོས་པ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཆོས་ལུགས་གཅིག་པུས་ང་ཚོའི་དཀའ་ངལ་ཚང་མ་སེལ་མི་ཐུབ།" ཅེས་ཡང་ཡང་ནན་ཏན་གྱིས་གསུངས་ཀྱིན་ཡོད་པ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་གསལ་རེད། འོ་ན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ལུགས་ཁོ་ནས་དཀའ་ངལ་སེལ་མི་ཐུབ་བམ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། ཆོས་ལུགས་ཞེས་པ་གོ་བ་རགས་པ་ཙམ་དུ་བསམ་ན། ལྷ་གྲུབ་བྱེ་བྲག་པ་འཛིན་ཅིང་། ལྷ་གྲུབ་དེ་ལ་

བརྟེན་ནས་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་ཉིད་ལ་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་བདེ་སྐྱིད་སྟེར་བར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་མཁན་གྱི་སྡེ་ཚན་ཞིག་ཡིན། ཆོས་ལུགས་ཚང་མས་རང་རང་གི་སྐྱབས་གནས་ལ་དད་པ་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོར་འཛིན་ལ། ཆོས་སྡེ་གཞན་གྱི་སྐྱབས་གནས་ལ་དད་པ་མི་བྱེད། དད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་ནི་ཆོས་སྡེ་གང་ལའང་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཡན་ལག་ཅིག་ཡིན། དེ་ནི་རང་གི་སྐྱབས་གནས་དང་རང་གི་ཆོས་སྡེའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རེ་ཞིག་ཕྱོག་འགྱུར་དུ་ལྷུང་ནས་རྟོགས་དཀའ་མོད། དེར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་འཛིན་ཅིང་། དེས་རང་ལ་ནམ་ཡང་མི་བསླུའོ་སྙམ་པའི་བསམ་བློའི་ཉམས་སྣང་ཞིག་འཕྱེར་གྱིན་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར། དེ་ལྟའི་རང་རང་གི་ཆོས་སྡེའི་སྟོན་པ་དང་ལམ་ལ་དད་པ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་མཁན་འཛིག་རྟེན་འདིའི་སྟེང་འཚོ་ཞིང་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་འགའ་རབ་ཡོད་མོད། ཀུན་གྱིས་དེའི་རྗེས་བུ་འབྲང་བའི་ངེས་པ་མ་མཆིས། དཔེར་མཚོན་ན་ད་ལྟའི་ཆར་ཚན་རྒྱལ་རིག་པས་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་བའི་གླིང་ཆེན་པོ་འདིའི་སྟེང་ཆོས་དད་མི་བྱེད་མཁན་གྱི་སྐྱེས་བུའི་གྲངས་ཇེ་མང་ནས་ཇེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། ཁོ་ཚོས་ཆོས་སྡེ་དང་སྟོན་པ་བྱེ་བྲག་པ་སུ་ལའང་དད་པ་ཡིད་ཆེས་མི་བྱེད། འོན་ཀྱང་ཁོ་ཅག་རྣམས་ཀྱང་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་བདེ་བ་འདོད་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་འདོད་ཡོད་མཁན་ཐུན་མོང་བ་ཡིན། འོ་ན། ཁོ་ཅག་གི་དཀའ་ངལ་ཇི་ལྟར་སེལ་དགོས་སམ། ཁོ་ཅག་གི་དཀའ་ངལ་སེལ་བར་ཆོས་སྡེ་ཞིག་ཏུ་ངེས་པར་འཛུལ་ཞུགས་བྱ་དགོས་སམ། མི་དགོས་ཏེ། ལར་ནས་ཆོས་ལུགས་ཁག་ནང་གཞི་རྩའི་བྱམས་སྙིང་རྗེ་དང་གཞན་ཕན་ལྷག་བསམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུང་གི་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཆོས་ལུགས་ནང་གསུངས་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཆོས་ལུགས་དེ་དང་དེའི་ལྟ་བ་དང་སྤྱོད་པ་དང་འབྲེལ་འདྲིས་ཆེ་བས་ཆོས་དད་མེད་མཁན་རྣམས་ནས་དེ་དང་དུ་ལེན་པར་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཀྱིན་ཡོད། གནའ་སྔ་མོ་ཡིན་ན། བྱམས་སྙིང་རྗེ་དང་གཞན་ཕན་ལྷག་བསམ་སོགས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་བསླབ་བྱ་དག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཆོས་ལུགས་དང་ཁ་བྲལ་ཐབས་མེད་པ་ལྟ་བུར་བལྟ་བཞིན་ཡོད། ད་དུས་རབས་གསར་པ་འདིའི་ནང་དུས་རབས་གསར་པའི་སྟོན་པ་༧གོང་ས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནས་ཆོས་ལུགས་ཙམ་གྱིས་འགྲོ་བ་མི་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་མེད་པ་གཟིགས་ནས་ཀུན་ཁྱབ་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་བདེ་དོན་ལ་སྨན་པའི་ཐབས་

ལམ་དམ་པ་ཆོས་ལུགས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་རིང་ལུགས་སྤེལ་གཏོད་གནང་ཞིང་། རིང་ལུགས་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་འདིའི་སྟེང་གི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་སུ་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་འགྲོ་བ་མིའི་བཟང་སྤྱོད་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ལྡན་པ་ཞིག་ལགས།

བཞི་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་བཤད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ༧གོང་ས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཚམས་ལས་འདས་པའི་ཕྱག་དེབ་ནང་། "ངོས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ལ། མ་གཞི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ལུགས་མེད་པར་བྱ་གཞག་སྟངས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་ཀྱང་། ནང་སེམས་ཀྱི་རིན་ཐང་མེད་པར་སྟངས་འཛིན་མི་ཐུབ། དེས་ན། བཟང་སྤྱོད་དེ་ཆོས་ལུགས་ལ་རག་ལས་མེད་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་དེ་ཅུང་སྟབས་བདེ་པོ་ཞིག་ཡིན།" ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཟང་སྤྱོད་ནི་གང་ཟག་ཀུན་གྱི་འཚོ་གནས་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། བཟང་སྤྱོད་ཉམས་ན་མཐར་གྱིས་འཁྲུག་རྩོད་དང་ཁོར་ཡུག་གཏོར་བཅོམ། དེ་ལས་ནད་ཡམས་འདྲ་མིན་འཕེལ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཆེན་པོ་འདི་དང་འདི་ན་གནས་བཅོས་པའི་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ལྡན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟོངས་པར་འགྱུར་ཏ་རེ། དེ་བས། རེ་ཞིག་འགྲོ་བ་མི་ཡི་རིགས་ལ་ཆོས་ལུགས་མེད་མོད་འཚོ་བའི་བྱ་གཞག་སྟངས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་ཀྱང་བཟང་སྤྱོད་མེད་ན་འཚོ་གནས་ཐུབ་རྒྱུ་ཁག་པོ་ཡིན། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་ཆོས་ལུགས་དང་བཟང་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འོས་ཤིང་འཚམས་པའི་དཔེའི་སྟེང་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། "དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཆུ་དང་ཇའི་དབར་གྱི་ཁྱད་པར་དང་འདྲ་པོ་ཡོད། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་མེད་པའི་བཟང་སྤྱོད་དེ་ནང་སེམས་ཀྱི་རིན་ཐང་དང་འདྲ་ཞིང་། འཕྲོད་བསྟེན་དང་འཚོ་གནས་ཆེད་ང་ཚོར་ཉིན་ལྟར་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། ཆོས་ལུགས་ཤིག་གི་སྐབས་དོན་གཞི་བཅོལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་དང་ནང་སེམས་ཀྱི་རིན་ཐང་ནི་ཇ་དང་འདྲ། ང་ཚོས་འཐུང་བཞིན་པའི་ཇ་ནི་མང་ཆེ་བ་ཆུ་ལས་གྲུབ་ཅིང་། ད་དུང་དེའི་ནང་རྫས་གཞན་དཔེར་ན། ཇ་ལོ་དང་། སྨན་སྣ། གཅིག་བྱས་ན་བྱེ་མ་ཀ་ར་ཏོག་ཙམ་དང་། བོད་པར་ཚ་གཞག་ན། མ་མཐར་ཚ་དགོས། དེ་དག་གིས་ཇ་བཅུད་དང་ལྡན་ཞིང་། རྒྱུན་བརྟན་པ། ཉིན་ལྟར་འཐུང་འདོད་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཇ་བཟོ་བའི་སྐབས་རྩ་བའི་རྒྱུ་ཆ་ནི་རྟག་ཏུ་ཆུ་ཡིན། ང་ཚོ་ཇ་མེད་

པར་གནས་ཐུབ་ཀྱང་། ཆུ་མེད་པར་གནས་མི་ཐུབ། དེ་ག་ནང་བཞིན་ཐོག་མར་ང་ཚོ་སྐྱེ་དུས་ནས་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་། སྙིང་རྗེ་མི་དགོས་པའི་ཐོག་ནས་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་ཞིག་མིན།” ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལས་ཆོས་ལུགས་དང་བཟང་སྤྱོད་དམ་ནང་སེམས་ཀྱི་རིན་ཐང་གི་དབྱེ་བ་གསལ་པོར་རྟོགས།

ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཀ་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་ནི། དང་པོ་ང་ཚོ་འགྲོ་བ་མི་རིགས་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་གཅིག་གྱུར་གྱི་མངོན་འདོད་དེ་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས། གཉིས་པ་ང་ཚོའི་ལུས་པོའི་གྲུབ་སྟངས་དངོས་ཀྱི་ཚ་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་ཚུད། འགྲོ་བ་མིའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་ཞིག་ནི་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ནས་ཡོད་པའི་འབྲེལ་བ་ཤེས་རྟོགས་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། རྩ་འཛིན་འདི་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་མནོ་བཏང་ན། ངེད་ཚོས་གཞན་གྱི་བདེ་དོན་ལ་བཙོས་མིན་གྱི་སེམས་ཁུར་དང་། ཀུན་ལ་སྙན་པའི་བྱ་གཞག་སྟངས་འཛིན་བྱེད་པའི་བསམ་པ་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཐུབ། ༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས། “དེ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་གོ་རྟོགས་བསྐྲུན་རྒྱུ་དང་ནང་སེམས་ཀྱི་རིན་ཐང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པའི་གཞི་རྟེན་རན་པོ་ཞིག་འཛུགས་ཐུབ་པར་ངོས་ནང་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།” ཅེས་གསུངས།

ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཕྱོགས་འཆད་ན། དེ་ནི་ཡུལ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་དང་ནུས་པ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ལ་དད་པ་ཡིད་ཆེས་དང་མཆོད་འབུལ་བྱེད་པའི་ཚོ་ག་ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྲལ་ཏེ། དེ་བས་དེ་ནི་རང་རང་གི་ཉིན་རེའི་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ་བསྟེན་ཕྱོགས་ཐོག་སྦྱར་རྒྱུའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན། རྒྱུན་ལྡན་ནས་རང་ཉིད་འགྲོ་བ་མི་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་བདེ་བ་འདོད་ལ་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་ཀུན་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་བློར་ངེས་ཏེ། དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སེམས་ཅན་གྲོག་མ་ཡན་ཆད་ལའང་འཚེ་བ་སྤངས་ཤིང་། བག་ཡོད་དང་ལྡན་པའི་འཚོ་བ་ལ་རོལ་བར་བརྩོན་དགོས། དེ་བཞིན་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་ལེན། བཙན་གཡེམ། རྫུན་ཤོད་པ། ཕྲ་མ། གནོད་སེམས་

བཅངས་པ་སོགས་བྱ་གཞག་ངན་པའི་རིགས་རྒྱུན་དུ་འདོར་ཏེ་རྒྱུན་དུ་བཟང་སྤྱོད་ལྡན་པའི་མི་ཚེ་དང་འགྲོགས་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་ན། རང་ཉིད་སྐྱིད་ལ། ཕ་རོལ་པོའང་སྐྱིད་པ། སྤྱི་ཚོགས་སྐྱིད་པ། སྐྱིད་པ་དེ་གསུམ་འཛོམས་པ་ན་གླིང་ཆེན་པོ་འདིར་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཧ་ལྷང་ཅན་སྤྲིན་ཕུང་གི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་བའི་ནམ་མཁའི་མཐོངས་ནས་ཤར་ངེས།

ལྔ་པ་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱིས་མི་སྡེའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཕན་པ་བསྒྲུབ་ཚུལ་གླེང་བ་ནི། ལར་ནས་བཤད་ན་སྤྱི་ཚོགས་ཞེས་པ་ནི་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་དུ་མ་འདུས་པའི་མི་ཡི་སྡེ་ཚན་ཞིག་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟའི་སྡེ་ཚན་དེ་བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་བར་དེར་གནས་མི་རྣམས་བཟང་སྤྱོད་ལྡན་ལ། བག་ཡོད་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དགོས་ངེས། དེ་དག་ནི་བདེ་སྐྱིད་ཡོང་བའི་གཞི་རྩའི་ཆ་རྐྱེན་ཡིན། དེ་དག་དང་བྲལ་ན། དེང་རབས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཇི་ལྟ་བུའི་ཡར་མཐོན་ཅན་དུ་གྱུར་ཀྱང་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བའི་བསྐལ་པ་མེད་པ་གསལ་པོ་རེད། དེ་ལྟ་བས་ན། ཡུལ་ལུང་བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པ་ཞིག་བསྒྲུན་པར་ངེས་པར་དུ་དེར་གནས་གང་ཟག་མི་རེ་ངོ་རེའི་བཟང་སྤྱོད་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས། ཇི་སྐད་དུ་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས། "སྤྱི་ཚོགས་ག་འདྲ་ཞིག་ཏུ་ཡིན་ཡང་། བདེ་སྐྱིད་ཡོང་བའི་རྩ་བ་དེ་སྙིང་རྗེ་གོང་འཕེལ་ལ་ཐུག་ཡོད། དེ་ལ་ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་ཆོས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་དོན་མེད་ལ། གྲུབ་མཐའ་ཁག་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་དགོས་དོན་ཡང་ཅང་མེད། འོ་ན་གལ་ཆེ་ཤོས་དེ་ང་ཚོས་འགྲོ་བ་མིའི་བཟང་སྤྱོད་གོང་འཕེལ་གཏོང་དགོས་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པ་རེད།" ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། གཞི་རྩའི་འགྲོ་བ་མིའི་བཟང་སྤྱོད་སྐོར་སྤྱི་ཚོགས་དེ་དང་དེའི་ནང་འཕེལ་བའི་ཆོས་ལུགས་ནང་གསུངས་མེད་དམ། ཆོས་ལུགས་དེས་སྤྱི་ཚོགས་དེའི་མི་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་བཟང་སྤྱོད་གོང་འཕེལ་གཏོང་མི་ནུས་སམ། འདིར་དམིགས་བསལ་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་དགོས་དོན་ཅི། ཞེ་ན། སྨྲས་པ། གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་སྤྱི་ཚོགས་ནི་མི་དུ་མ་ཚོགས་པའི་སྡེ་ཚན་ཞིག་ཡིན་གཤིས། སྡེ་ཚན་དེའི་ནང་ཁམས་དང་མོས་པ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་པ་སྐྱེས་བུ་མང་དག་ཡོད། ཁོ་ཅག་ཡོད་དོ་ཅོག་ཆོས་སམ་གྲུབ་མཐའ་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྗེས་འཇུག་ཡིན་པ་མ་ངེས་ལ། དེའི་ནང་ཆོས་སམ་གྲུབ་མཐའ་ཁས་མི་ལེན་མཁན་གྱི་སྐྱེས་བུའང་མང་

དག་ཡོད། མདོར་ན་ཁོ་ཚག་ཚང་མ་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་ནས་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་། སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་མཁན་ཡིན་པ་ཐུན་མོང་རེད། ཆོས་ཁས་ལེན་མཁན་ཚོས་སེམས་བཟང་དན་སྣང་ས་འཛིན་བྱེད་ཕྱོགས་ལ་གདམས་པའི་བཟང་སྤྱོད་རང་རང་གི་ཆོས་ལུགས་ཁག་ནས་ལེན་ཐུབ་པའི་དབང་དུ་བཏང་མོད་ཀྱང་། ཆོས་ཁས་མི་ལེན་མཁན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཚོའི་བདེ་དོན་ལ་སྨན་པའི་བཟང་སྤྱོད་གོང་འཕེལ་གཏོང་བའི་ཐབས་ལམ་གང་། ཁོ་ཚག་རྣམས་སྣང་མེད་དུ་བཏང་ཆེ་རྒྱ་ཆུང་ས་ནས་ཁོ་རང་ཚོ་ཉིད་ལ་འགྲིག་ཐབས་མེད་ལ་རྒྱ་ཆེ་ས་ནས་བཤད་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཞི་བདེ་ལྷིང་འཇགས་ལའང་གནོད་འཚེ་འཕོག་སྲིད། ཇི་སྐད་དུ་༧གོང་ས་མཆོག་ནས། “ཆོས་ལུགས་སྣ་མང་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཆོས་ལུགས་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་ཁོ་ནས་འགྲོ་བ་མི་རིགས་ཀུན་གྱི་བདེ་ཐབས་བསྒྲུབ་ཐུབ་ཐབས་མེད་པ་གསལ་པོ་རེད། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། མི་ཡི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་མང་དག་ཅིག་གིས་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མེད། དེས་ན། ངས་ཆོས་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བའི་འགྲོ་བ་མི་རིགས་ཀུན་གྱི་བདེ་དོན་བསྒྲུབ་ནུས་པའི་ཐབས་ཤིག་འཚོལ་བར་འབད་རྩོལ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།” ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

ཐབས་ལམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཁས་ལེན་མཁན་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ས་གཞི་ཆེན་པོ་འདིའི་སྟེང་འཚོ་ཞིང་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཁས་མི་ལེན་མཁན་རྣམས་ལའང་ནང་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་དང་ཕྱི་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཕྱོགས་ཐད་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེ་བསྒྲུབ་ནུས་པ་མངོན་གསལ་རེད། སྤྱིར་ནས་ངེད་ཚོ་མི་ཞེས་པ་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་སམ་ཕྱི་ལུས་པོའི་བསྒྲུབ་ཕྱོགས་ཐད་ནས་བྱ་སྤྱོད་ངན་པའི་རིགས་ལ་གོམས་སླ་ཞིང་། ཡ་རབས་བཟང་པོའི་སྤྱོད་ལམ་བསྟེན་དཀའ་བ་ཡོད། དེ་ལྟའི་གནས་སྟངས་འོག་མི་རྣམས་གདུལ་སླད་ལྟ་བ་དང་གྲུབ་མཐའ་ཁག་གི་ནང་འཁྲིད་ནས་བཟང་སྤྱོད་འཕེལ་བརྗོད་བྱས་ན། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ལ་ཕོབ་དཀའ་ལ། སྨྲང་ཀྱང་བྱང་དཀའ་བ་ཡོད། དེས་ན། ཆོས་ཕྱོགས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་བསླབ་བྱ་འདི་འགྲོ་བ་མི་རིགས་ཀུན་གྱི་བདེ་ཐབས་བསྐྲུན་པར་ངེས་པར་དུ་དགོས་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་ལགས། མདོར་ན། ཆོས་ཕྱོགས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་བསླབ་བྱ་འདིས་རྒྱ་ཆུང་ས་བཤད་ན། མི་སྒེར་གྱི་

བཟང་སྤྱོད་དང་ནང་བསམ་བློའི་ཚུ་ཚད་གོང་དུ་སྤེལ་ནུས་ཤིང་། དེ་ལས་རྒྱ་ཆེ་ས་བཤད་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱིམ་ཚང་བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་ནུས། དེ་ནས་སྤྱི་ཚོགས། དེ་ནས་རྒྱལ་ཁབ། དེ་ནས་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཆེན་པོ་འདིའི་ཁྱོན་ཡོངས་སུ་ཞི་བདེ་དང་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་སྤར་ནུས་སོ།།

དེས་ན། ང་ཚོས་ཇི་ལྟར་ཡང་འགྲོ་བ་མི་རིགས་ཀྱི་བཟང་སྤྱོད་གོང་འཕེལ་གཏོང་བར་འབད་རྩོལ་བྱེད་དགོས། འདས་པའི་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་ནི་དམག་འཁྲུག་དང་འཐབ་འཛིང་གི་དུས་རབས་ཤིག་ཏུ་འདས་ཤིང་། དུས་རབས་དེ་ཡི་ནང་སྐྱེས་བུ་འབུམ་ཐག་དུ་མའི་རྩ་ཆེའི་ཆེ་སྲོག་ཤོར་ཡོད། འདས་པའི་བྱུང་རབས་དེ་དག་ལ་ད་གཟོད་ལྟོག་ཐབས་མ་མཆིས་ལ། བཅོས་པའི་ཐབས་ཀྱང་མེད། ད་ང་ཚོས་བཅོས་ནུས་པ་ནི་མ་འོངས་ཡོང་འགྱུར་གྱི་དུས་དེ་དག་ཡིན། ཇི་སྐད་དུ། ༄༅གོང་ས་མཆོག་ནས། "མ་འོངས་པའི་དུས་རབས་དེ་ག་འདྲ་ཡོང་བ་ནི་ད་ལྟ་ཁྱེད་རང་ཚོ་ལ་རག་ལས་ཡོད།" ཅེས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། མ་འོངས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་འཚོ་གནས་ཐུབ་མིན་ནི་ད་ལྟའི་མི་རབས་གསར་པ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ཏུ་ཡོད། དེ་ལྟ་བས་ན། ཡོང་འགྱུར་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་འདི་ཞི་ཞིང་བདེ་ལ་བཀོད་པའི་གླིང་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་དགོས་ཚེ། ད་ལྟའི་མི་རབས་གསར་པ་རྣམས་ལ་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་བསླབ་བྱ་དུས་ནས་དུས་སུ་གདམས་དགོས། སློབ་གྲྭ་ཁག་དང་། མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ། དེ་བཞིན་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཚང་མའི་ནང་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་འཆར་འགོད་སློབ་ཚན་མཉམ་དུ་ཆོས་ཕྱོགས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་བསླབ་བྱའི་སློབ་ཚན་འཛུགས་དགོས་རྒྱུ་ག་ཅང་གལ་ཆེ་ཡིན་ལ། རིག་པ་གྲིན་ཞིང་བློ་དེས་པའི་མཁས་པའི་དབང་པོ་མང་པོའི་དགོངས་གཞི་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་གནས་ཡོད། ད་ལྟའི་ཆར་སློབ་གཉེར་ཁང་མང་པོའི་ནང་ཐབས་ལམ་འདི་ལག་བསྟར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་གོ་རྒྱུ་འདུག་པ་ནི་དགའ་ཞིང་བསྔགས་འོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡིན། མི་རིང་བར་སློབ་གཉེར་ཁང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སློབ་མའི་ཤྲད་པའི་ཚུ་ཚད་གོང་མཐོར་འགྲོ་བ་དང་མཉམ་དུ་ནང་སེམས་ཀྱི་རིན་ཐང་ངམ་བཟང་སྤྱོད་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏོང་བའི་ཐབས་ལམ་འདི་ལག་བསྟར་གནང་དགོས་པ་ནི་དུས་རབས་འདིའི་མི་རིགས་

ཡོངས་ཀྱི་ལྗོག་ཏུ་མ་མཆིས་པའི་འགན་འཁྲི་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།

མཐའ་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་གསུམ་དབང་བསྒྱུར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་སྐུ་ཚེ་མི་འགྱུར་བྲག་བཞིན་བརྟན་པ་དང་། གང་གི་དགོངས་དོན་ལྷར་གླིང་ཆེན་པོ་ས་གཞི་འཛིན་མ་འདིའི་སྟེང་འཚོ་ཞིང་གནས་པའི་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་ཡ་རབས་བཟང་པོའི་སྤྱོད་ལམ་ཡར་འཕེལ་ཡར་རྒྱས་སུ་སོང་ནས། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་བདེ་སྐྱིད་དང་ཞི་བདེའི་དཔལ་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་རྒྱུ་ཡོང་བའི་སྨོན་འདུན་དང་བསྔོ་བ།

སྡོངས་པ་བདག་གིས་སྡོངས་བཤད་འདི།།

སྡོངས་པའི་བློ་ཡིས་སྡོངས་བཤད་བྱས།།

སྡོངས་པའི་མི་ཡིས་སྡོངས་བཤད་ལ།།

སྡོངས་པའི་ཡིག་ཚོགས་ཇི་ཆེ་ཡོད།།

སྡོངས་པའི་ཡིག་ཚོགས་དེ་ལ་ནི།།

སྡོངས་པ་བྲལ་བའི་ཚ་མཆིས་དག །

སྡོངས་པའི་སྐྱེ་བོ་ལས་དང་པོར།།

སྡོངས་པའི་གཉེན་པོར་ཡོང་བར་བསྔོ།། སརྦ་གཱྀ་ལཾ།

སྐྱི་ཤོར་སྒོད་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་རླབས་ཆེན་གྱི་ མཛད་རྗེས་ལ་བསྟོད་པའི་དད་པ་རྒྱ་མཚོའི་ རླབས་ཕྲེང་ཞེས་བྱ་བ།

མཁན་པོ་འགྱུར་མེད་ཨོ་རྒྱན་བསྟན་འཛིན།

ཨོཾ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག།
སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་བྱེ་བའི་དཔལ་མངའ་ལྷ་མིའི་སྟོན་མཆོག་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ།།
རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་བསིལ་ལྡན་ལྗོངས་སུ་མ་ནོར་འདྲེན་ཅིང་བསྐྱུར་མཛད་པའི།།
མཁན་སློབ་ཆོས་རྒྱལ་སྤྲུལ་པའི་ལོ་པཎ་འགྲན་བྲལ་བཀའ་དྲིན་ཅན་རྣམས་དང་།།
ལྷག་པར་སྙིགས་དུས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་གཙུག་ཏུ་མཆོད།།
གང་གི་མཛད་རྣམ་མ་ངོས་མཚོ་ལྟར་རབ་ཏུ་ཟབ་ཕྱིར་དེ་དག་ཀུན།།
བརྗོད་ནུས་མིན་ཡང་གཏམ་བཤད་ཆེད་དུ་སྐྲ་རྩེའི་ཆུ་ཐིགས་ཙམ་ཞིག་བཀོད།།
སངས་རྒྱས་གཞན་གྱིས་གདུལ་བྱ་མ་གྱུར་རྨུ་རྒོད་གདོང་དམར་མཁའ་དབྱིངས་ཆེར།།
རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་བརྩེ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་ཆུ་འཛིན་ཕུང་པོ་འཁྲིགས་པ་ལས།།
ཕན་བདེའི་བྱེད་པོ་རྒྱལ་བློན་སེམས་དཔའ་བྱ་དང་རི་དྭགས་ཟམ་པའི་ཚུལ།།
གང་ལ་གང་འདུལ་སྤྲུལ་པའི་རོལ་གར་བྱེ་བ་ཐྲག་བརྒྱའི་གྲུ་ཆར་འཇོ།།

ལྷག་པར་དཔྱལ་བ་མངོན་སུམ་འཕོས་འདྲའི་བོད་འབངས་སྡུག་གིས་མནར་བའི་ཚེ།།
བོད་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་མཆེད་བཞིན།།
ལྷ་མོའི་མཚོ་ལས་རྟ་སྒྲེང་རྒྱལ་པོའི་དག་སྣང་དང་ནི་ལྷ་དང་བླ་མའི་ལུང་བསྟན་བཞིན།།

ལྷག་འཆེར་ཁབ་ཏུ་བོད་འབངས་བསྐྱབ་ཕྱིར་མཚན་དཔེའི་མེ་ཏོག་རབ་ཏུ་བཞེད།།
གངས་ལྗོངས་མི་རྣམས་དགའ་བའི་གླུ་ལེན་ལྷ་རྣམས་ཞེས་པའི་མེ་ཏོག་འཐོར།།
གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་མི་འཇིགས་གསེར་གྱི་གདོང་ལྔའི་ཁྲིར།།
མངའ་གསོལ་མཛད་པས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་ཞི་བདེའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་དང་ལྷན།།
ཁ་བའི་ལྗོངས་སུ་དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་རྒྱལ་མཆོག་ཉི་མ་དངོས་སུ་ཤར།།
འཆི་མ་གསོན་གྱི་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཁྱེད་ཕྱག་ཕུལ་ཀྱང་མི་འཇིགས་གོ་ཆ་རབ་ཏུ་བགོས།།
གོང་མའི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྨིན་པའི་མཐུ་ལས་སྲིད་གཞུང་ལེགས་བཅོས་མཛད་པ་དང་།།
བཙན་འཛུལ་ཅན་ལ་རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་པས་ཞི་མཐུན་འགྱུར་བའི་ཐབས་སྣ་ཚོགས།།
བོད་འབངས་བདེ་ཆེད་དལ་རྩོལ་བྱེ་བས་ཏག་ཏུ་ དུ་ལའང་སྐྱེངས་པ་སྟེར།།
བསམ་སྤྱོད་ངན་པའི་རྒྱ་དམར་ཀླ་ཀློའི་གདུག་རྩུབ་རླུང་ནག་འཚུབ་མའི་ཁྲོད།།
བོད་འབངས་བྱིའུ་ཐྲུག་ཐང་དུ་ལུས་འདྲའི་མི་བཟད་དུས་ངན་ཤར་བའི་ཚེ།།
སེམས་དཔའ་ཁྱེད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཞབས་ཟུང་རེ་ཁ་བཀོད་ཙམ་གྱིས།།
འབངས་རྣམས་དུཿཁའི་གནས་ལས་སྐྱོབ་པས་ཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་སུ་ཡིས་གཞལ།།

བོད་རྗེ་ཁྱེད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་བདེ་སྡུག་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་པ་རུ།།
དྲང་བདེན་ཁྲིལ་བུ་ལྷང་ལྷང་དཀྲོལ་བས་རྒྱ་དམར་རང་གཟུགས་རྗེན་པ་བཏོན།།
དྲང་བདེན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་དུ་མ་སེམས་དཔའ་ཁྱེད་ཀྱིས་གྲོགས་སུ་སྦྲན།།
དེ་ཡི་མཐུ་ལས་གཞིས་ལུས་བོད་འབངས་རེ་ཞིག་བདེ་བའི་ངལ་གསོ་ཐོབ།།
སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ཇི་ལྟར་ཐོབ་ཀྱང་ཞེན་མེད་ཟས་གཙང་སྲས་པོ་བཞིན།།
ལོ་རྒྱུས་སྟོང་གི་གཟི་བརྗིད་ལྡན་པའི་གངས་ལྗོངས་བོད་ཀྱི་གཞུང་འདི་ཡི།།
བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་རྒྱང་དུ་དོར་ནས་མངའ་ཐང་འབངས་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་བཞག །
འབྲུག་རྩོད་ལམ་དེ་ཞི་བའི་མེར་བསྒྲེགས་གཉིས་ཕན་དབུ་མའི་ལམ་ཆེན་བསྐྲུན།།

རྟོག་འཛིང་ཅན་གྱི་བོ་ལའི་ངོས་ལ་སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་མགོན་ཁྱེད་ཀྱིས།།
འཆི་མེད་ཞི་བའི་རྒྱ་ཐ་བརྡུང་ཆེ་དྲང་བདེན་མི་རྣམས་ཁྱེད་རྗེས་འབྲངས།།
མི་ཡི་ལུས་ལ་བདུད་ཀྱི་སེམས་ཞུགས་མི་བསྲུན་ཀླ་ཀློའི་རྩུབ་སྤྱོད་ཀྱི།།
ནག་ཉེས་མ་འདྲེས་གསལ་བར་སྟོན་པས་ཁྱེད་ནི་དོན་གྱི་ཨ་ཊླན།།
བགྲངས་ཀྱིས་མི་ལང་བོ་ལར་གནས་པའི་མི་རིགས་འདྲ་མིན་དུ་མ་ཡི།།
འདི་དང་ཕྱི་མའི་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་ལ་མེད་ཐབས་མེད་པའི་ཆོས་ལུགས་རྣམས།།
ཕན་ཚུན་བཟང་ངན་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་ཆགས་སྡང་ཐ་རླབས་གཡོ་ཆེ་ན།།
ཞི་བདེའི་རྒྱ་མཚོ་ཡོངས་སུ་དཀྲུགས་ཏེ་དམག་ཆེན་གསུམ་པའི་རྒྱུ་རྡུ་དོགས།།
མ་ལུས་སྐྱེ་རྒུའི་ཁམས་མི་གཅིག་ཕྱིར་ལྷ་གྲུབ་ཕ་མཐའ་མི་མངོན་ཡང་།།
ཆོས་ལུགས་ཡོངས་རྫོགས་འགྲོ་བ་མི་ཡི་མངོན་འདོད་སྒྲུབ་ལ་མཚུངས་པ་ཉིད།།

མ་ནོར་གཟིགས་ནས་ཆོས་ལུགས་ཀུན་ལ་དག་སྣང་ཉི་མ་ཁོང་ནས་འཆར།།
དེ་ཡི་འབྲས་རྟགས་སྤུར་མ་གྲགས་པའི་མཐུན་སྒྲིལ་རྫོག་རྩ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ།།
འཛམ་གླིང་སྐྱེ་འགྲོས་ཞི་བདེ་འདོད་ཀྱང་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ལས་གོལ།།
རྒྱལ་མཆོག་ཁྱེད་ཀྱིས་ཞི་བདེའི་ལམ་བཟང་མ་འཁྲུལ་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཞེས།།
གྲངས་མེད་འཁོར་ལ་སྤུར་མ་གྲགས་པའི་མི་འཇིགས་སེང་གེའི་སྒྲ་བསྒྲགས་པས།།
མིང་དོན་མཚུངས་པའི་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་སྙན་གྲགས་གདུགས་དཀར་ཕྱོགས་བཅུར་ཁྱབ།།
སྔོན་ཆེ་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཤིང་རྟ་བརྒྱད་ཀྱི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱས།།
བཀའ་བསྟན་གཞུང་ལ་འཆད་ཉན་ཚུ་ཀླུང་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་སུ་བཀྲལ་མོད་ཀྱང་།།
མཁས་མང་ཕན་ཚུན་བགྲོ་གླེང་ལམ་ནས་ཤིང་རྟ་བརྒྱད་ཀྱི་གནད་གསང་རྣམས།།
མི་འགལ་ཐུགས་དགོངས་རྒྱ་མཚོའི་ཀློང་དུ་མཐར་ཐུག་དབྱེར་མེད་མཉམ་པ་ཉིད།།
རྟོགས་པའི་ཐབས་ལམ་སྔོན་མེད་བ་དན་སྲིད་རྩེར་བསྒྲེངས་འདིར་ཨེ་མ་ཧྨད།།

རིམ་བྱོན་རྒྱལ་བས་གངས་ལྗོངས་འགྲོ་ལ་རླབས་ཆེན་ཕན་བདེ་བསྐྲུན་མོད་ཀྱང་།།
འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་འཚེ་མེད་ལམ་སྟོན་སྟོན་པ་ཁྱེད་འདྲ་ཨུ་དུམ་ཝར།།
ཐླན་ཀ་ལྷ་ལ་གདོང་ལེན་ནུས་ན་ད་གཟོད་འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཡོངས་ལ།།
ཞི་བདེའི་ཉི་མ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཅེས་ངོ་མཚར་རྒྱགས་བསྔོམས་ཁྱེད་ཀྱིས་བརྒྱབ།།
རིམ་བྱོན་གོང་མ་བོད་རྗེ་ཡིན་ཡང་འབངས་ཀྱིས་ཞལ་མཇལ་ཉིན་སྐར་ཙམ།།
འོན་ཀྱང་ཁྱེད་ཞལ་ཉི་མ་བཞིན་དུ་རིས་མེད་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་སྟོན།།

ངང་ལག་ཙམ་ཡང་ཟ་མི་ཤེས་པའི་ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པའི་བོད་འབངས་ལ།།
གནའ་དེང་ཟུང་འབྲེལ་ཤེས་རིག་འོད་སྣང་ཅི་འདོད་སྤར་མེད་ཁྱེད་ཀྱིས་སྦྱིན།།
བུདྡྷའི་རིང་ལུགས་རྨོངས་དད་ལྟ་བའི་འཛམ་གླིང་ཚན་རྩལ་མཁས་རྣམས་ལ།།
རྒྱུ་མཚན་རིགས་པའི་རལ་གྲི་གཡུགས་པས་ལོག་རྟོགས་དྲ་བ་རིམ་བཞིན་བཅད།།
མགོན་ཁྱེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་གོ་བགོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་གཡུལ་བཞམས་ཚེ།།
གུང་ཁྲན་རིང་ལུགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་འཛམ་གླིང་ཀླ་ཀློ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས།།
ནུས་ཤུགས་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་ཏུ་སྡུད་ངས་ཏེ་ཁྱེད་ལ་རྒོལ་བར་བྱེད་གྱུར་ཀྱང་།།
ཁྱེད་ཞལ་འཛུམ་མདངས་ཙམ་ཡང་འགྱུར་ནུས་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཨེ་མ་རྨད།།
ལང་ཀའི་ཡུལ་གྱི་གནས་བརྟན་སྡེ་སོགས་ཐེག་དམན་རིང་ལུགས་དུ་མ་ཡིས།།
བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་སངས་རྒྱས་རིང་ལུགས་མིན་པའི་ཅ་ཅོ་སྒྲོག་པའི་ཚེ།།
དམ་ཆོས་འདུལ་བ་དབང་དུ་བཙུགས་ཏེ་མཁས་མང་ཆོས་ཀྱི་བགྲོ་གླེང་ལས།།
ཐེ་ཚོམ་ན་བུན་དབྱིངས་སུ་ཡལ་འདི་ཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཁོ་ན་འོ།།
ཤཱཀྱའི་སྲས་པོར་ཆོས་ལུགས་ཀུན་གྱིས་གོང་དུ་བཀུར་བའི་ལོ་རྒྱུས་མེད།།
འོན་ཀྱང་ཁྱེད་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་མིའི་བཟང་སྤྱོད།།
སྤྱར་མ་གྲགས་པའི་གསུང་མཆོག་དབྱར་རྔ་གོ་ལའི་ངོས་ལ་ལྡིར་བའི་ཚེ།།

མགོ་འཁྲིགས་ཅན་གྱི་ཆོས་ལུགས་མང་པོས་ཁྱེད་ཞབས་སྐྱི་བོར་ལེན་འདི་མཚར།།
སྟོང་ཉིད་ལྟ་བའི་རླུང་ཤུགས་དྲག་པོས་མཚན་འཛིན་སྤྲིན་ཚོགས་དབྱིངས་སུ་གཏོར།།

སྐྱེ་མེད་དབྱིངས་ལས་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པ་སྙིང་རྗེའི་ཉི་མ་རྟག་འཆར་བས།།
མ་གྲུར་འགྲོ་ལ་མིག་འབྱུལ་བཞིན་དུ་ཕན་བདེ་པད་ཚལ་རྒྱས་འདི་རྨད།།
མདོར་ན་མགོན་ཁྱོད་མཛམ་གླིང་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་བོད་འབངས་བདེ་བའི་ཐབས།།
འབད་པ་བརྒྱ་ཡིས་མ་ནོར་བསྒྲུབས་པས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་འོ་སྙིང་རྗེའི་གཏེར།།
མ་འོངས་བོད་འབངས་ཡོངས་དང་མཁའ་ཁྱབ་འགྲོ་བའི་དོན་ཆེན་དུ།།
རྗེ་སྲིད་ནམ་མཁའ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ཐུགས་རྗེའི་དཔྱངས་ཐག་མི་ལྷོད་པའི།།
ཞལ་བཞེས་རྡོ་རྗེའི་རི་མོ་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པར་མཛད་དུ་གསོལ།།

ཅེས་པ་འདི་ནི་དགེ་ལུགས་ཡོངས་ཀྱི་༧རྒྱལ་བའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཚོགས་ཚུང་གིས་གོ་སྒྲིག་འོག་ཏུ་༧རྒྱལ་བའི་མཛད་རྣམ་སོགས་ལ་རིས་མེད་མཁས་པའི་བགྲོ་གླེང་གི་སྐབས་བཟང་ཐོབ་ཆེ་སྡུ་འགྱུར་བསྟན་པའི་རྒྱུ་འགོ་འོག་མིན་ཨོ་རྒྱན་སྨིན་གྲོལ་ཞེས་སྔོན་༧རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་དང་དམ་ཚིག་འོ་ཐུ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དེའི་གྲལ་མཐར་གནས་པ་མཁན་པོའི་མིང་ཙམ་པས་གནས་མཆོག་མ་ལྷ་རྟ་རྡོ་རྗེ་གདན་ག་ལ་བ་དེར་༧མགོན་པོ་གང་གི་གསང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཀུན་རྟོག་གི་རི་མོ་རྣམས་ཡི་གེའི་གཟུགས་སུ་ཕབ་པའོ།།

བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་གྱི་དཔལ་ལྡན་རྩ་བའི་བླ་མ་འཕགས་མཆོག་སྙིང་རྗེའི་རང་གཟུགས་༧རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་༧རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ལ་བསྟོད་པ་ཚད་མར་གྱུར་པ་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན་དོན་བཞིན་གསལ་བ་ཚིག་གི་ཉིན་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ཚ་རུ་མ་ཐབས་མཁས། ཨོ་སི་ཁྲིའུ་ལེ་ཡ།

ན་མོ་གུ་རུ་བྷྱཿ

རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་བཟང་མཆོག །སྟོན་མཁས་ཚད་མེད་ཐུགས་རྗེའི་གཏེར།།
སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་སྙིང་པོ་ཅན།། གཟིགས་ཤིང་འདོམས་པ་ཁྱོད་ལ་འདུད།།
འཇིག་རྟེན་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་པ།། དེ་ཡི་རྩ་བ་བདག་གཅེས་འཛིན།།
གང་ཞིག་མཐོང་བས་དེ་འགོག་པར།། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་གདམས་པ་གསུངས།།
དེ་ཚེ་བློ་ལྡན་མཁས་པ་ཡིས།། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་ཟུང་འཇུག་ལམ།།
ཁྱོད་ཀྱི་དགོངས་པའི་མཐིལ་ཉིད་དུ།། ཇི་ལྟར་ངེས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར།།
དེ་ལྟར་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཉིད་ལ།། བསྟོད་ཅིང་བསྔགས་པ་སུ་ཞིག་གིས།།
སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་གསུང་བ་ལས།། ངོ་མཚར་གྱུར་པ་གང་ཞིག་ཡོད།།
གང་གང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ།། དེ་དེ་རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་།།
གདམས་པ་འདི་ལས་ཡ་མཚན་པའི།། ཚད་མར་གྱུར་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད།།
གང་ཞིག་རང་ཉིད་གཅེས་འཛིན་ཅིང་།། རྟག་ལྟའི་འཆིང་བས་བཅིངས་གྱུར་པ།།
དེ་དག་གྲོལ་བའི་བདག་འཛིན་གྱི།། དྲ་བ་མ་ལུས་གཅོད་པའི་ཐབས།།

གསུངས་འདི་ལས་གཞན་མ་མཐོང་བས།། སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་ཁྱོད་ཉིད་དོ།།
རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ་སེངྒེ་བཞིན།། མཐའ་དག་སྨྲེ་རྒྱུའི་མགོན་དུ་གྱུར།།
ཨེ་མའོ་སྟོན་པ་ཨེ་མའོ་མགོན།། ཨེ་མའོ་འདྲེན་མཆོག་ཨེ་མའོ་སྐྱབས།།
སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་ལེགས་གསུངས་པའི།། སྟོན་པ་ཁྱོད་ལ་བདག་ཕྱག་འཚལ།།
སྨྲ་མཆོག་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་ཀུན་ལ།། ཕན་བདེའི་སླད་དུ་བཀའ་བསྩལ་པ།།
སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཉིད།། ངེས་པའི་རིགས་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པས།།
ཟླ་མེད་དཔྱོད་ལྡན་ཚན་རིག་པར།། འགལ་བ་དང་ནི་འབྲེལ་བ་ཀུན།།
ཡང་དག་བསྟན་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས།། ཇི་བཞིན་མཐོང་བས་ངོ་མཚར་སྐྱེས།།
ཁྱོད་ནི་ནམ་ཡང་ཐུབ་པའི་བསྟན།། ཚན་རིག་གཞུང་དུ་མཐོང་བ་ན།།
རང་བཞིན་གྱིས་ནི་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས།། ཕན་ཚུན་རིགས་པའི་ལམ་ནས་བསྒྲིལ།།
དེ་ལས་ལྡོག་པར་སེམས་པ་ཡི།། ནང་བསྟན་ཚན་རིག་འགལ་ལོ་ཞེས།།
རང་རིགས་བློ་གྲོས་དམན་པ་འགའ།། ཉམ་ངའི་གཡང་ན་ལྷུང་ལ་ཁད།།
དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐུབ་བསྟན་དང་།། དངོས་གཙོ་ཚན་རིག་འགྲོགས་པ་བསྔགས།།
དེ་ཡང་ཀུན་ཏུ་བརྟག་གཞིག་དང་།། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་འབྲེལ་བ་མིན།།
འབྲེལ་མེད་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན།། གཞན་སྡེའི་ཆོས་ལས་ཟད་བྱུང་བའི།།
རྟེན་འབྲེལ་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་ཡིས།། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པར་སྨྲ།།
དེ་ཕྱིར་ནང་བསྟན་ཚན་རིག་ལས།། མ་གཏོགས་རིགས་ཚུལ་ཡོད་མིན་པས།།
རིགས་པས་རིགས་པ་སྨྲ་བ་ལས།། མ་གཏོགས་ཐུབ་བསྟན་གཞན་མེད་གསུངས།།
རང་བཞིན་ལྡོག་པ་མེད་པ་ཡི།། ནང་བསྟན་མཚན་ཉིད་རིག་པ་ན།།
འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོ་མི་འདོད་ཅིང་།། ཆོས་ཀུན་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་གསུངས།།
དེ་ཕྱིར་བྱེད་པོ་རྣམ་བྲལ་ཞེས།། སེང་གེའི་སྒྲ་ཡིས་ཡང་དང་ཡང་།།
རིགས་སྨྲའི་ཚོགས་སུ་ལེགས་གསུངས་པ།། འདི་ལ་སུ་ཡིས་རྒོལ་བར་ནུས།།

འཛིག་རྟེན་བྱེད་པོ་མེད་པ་དང་།། རྒྱུ་རྐྱེན་རྟེན་འབྲེལ་ལས་འབྱུང་བའི།།
རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་ཡི།། མི་འགལ་ངོ་མཚར་སྨོས་ཅི་དགོས།།
བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རིགས་ཚུལ་གྱིས།། ཚན་རིག་གཞུང་དང་ཡོངས་འབྲེལ་ཞེས།།
ལེགས་གསུངས་འདི་ཀོ་མགོན་ཁྱོད་ཀྱི།། སྨྲ་བ་བླ་ན་མེད་པའི་བཀའ།།
ཆོས་ཀུན་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་།། འདི་ལས་འདི་འབྲས་འབྱུང་བའི་ཚུལ།།
སྟོན་པའི་ནང་བསྟན་ཚན་རིག་དང་།། ཕན་ཚུན་གེགས་མེད་གྲོགས་བྱེད་པ།།
འདི་ལས་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་དང་།། འདི་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་གང་།།
ཚུལ་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྲོལ་ཕྱེས་པས།། བསྟོད་ཅིང་བསྔགས་འོས་འདི་ལས་གང་།།
རྨོངས་པས་བྲན་དུ་བཟུང་བ་འགལ།། གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་ལེགས་གསུངས་པའི།།
ནང་བསྟན་ཚན་རིག་སྨྲ་བའི་སྒྲ།། མི་བཟོད་གྱུར་ལ་མཚར་ཅི་དགོས།།
ཐུབ་པའི་གསུང་གི་གཅེས་པའི་མཛོད།། དབུ་ཚད་རིགས་པ་སྦྱངས་སྦྱངས་ནས།།
མཐོང་བ་མངོན་སུམ་མི་བཟོད་པ།། འདི་དག་ཕལ་ཆེར་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་།།
རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་དུ་གནས་པའི་སྒོ།། ཟླ་མེད་ནང་བསྟན་ཚན་རིག་དང་།།
བསྡུར་ཞིང་དཔྱད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ།། འབྱེད་མཁས་ཁྱོད་ལ་ཆེ་རྒྱས་བསྟོད།།
འཛམ་གླིང་མཛེས་པའི་པཎ་གྲུབ་ཀྱི།། འདུག་ངོགས་ཟླ་དང་བྲལ་བ་གང་།།
ཁྱོད་དགྱེས་གྱུར་པའི་ལམ་བཟང་འདིར།། ཐབས་གང་གིས་ནི་བགྲོད་པར་བྱ།།
ནང་བསྟན་སེམས་གཙོ་སྨྲ་བ་དང་།། ཚན་རིག་དངོས་གཙོ་སྨྲ་བ་གཉིས།།
ཇི་ལྟ་བུ་ན་གཞི་གཅིག་ཏུ།། འགལ་དང་མཐུན་པའི་ཆ་ཀུན་འདོམས།།
དེ་ཕྱིར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཐབས།། བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་འདོམས་མཛད་ནས།།
དབང་རྟུལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་གི།། བརྟུལ་ཞུགས་དགོས་པ་མེད་པར་གསུངས།།
ཁྱོད་ཀྱིས་རིགས་ཚུལ་སྨྲས་པ་ལ།། རྒོལ་བ་འགའ་ཡང་སྐྲུགས་པ་ན།།
གླགས་མི་རྙེད་པའི་ཚད་མའི་གསུང་།། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལེགས་པར་འཁུམས།།

ཅི་སླད་ཅེ་ན་ནང་བསྟན་དང་།། ཚན་རིག་ཤེས་དང་མཁས་པ་ཡི།།
སྐྱེ་བོའི་སྤྲོ་འདོགས་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི།། གོ་སྐབས་གཏན་ནས་མེད་ཕྱིར་རོ།།
ཁྱོད་ནི་སྨྲ་བའི་སེང་གེ་ རུ།། ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཧེན་འབྱུང་དང་།།
སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་གསུང་གཞན་ཡང་།། ཚད་མར་གྱུར་པར་ངེས་པ་ཐོབ།།
དོན་བཞིན་གཟིགས་ནས་ལེགས་འདོམས་པ།། ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལ།།
ཐུད་པ་ཐམས་ཅད་འདོར་འགྱུར་ཞིང་།། ཉེས་ཀུན་རྩ་བ་འཇོམས་ཕྱིར་རོ།།
ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལས།། གཞན་ལ་ངལ་བ་བསྟེན་བྱས་ཀྱང་།།
ཕྱི་ཕྱིར་རྨོངས་ཤིང་འཐོམ་པ་ཡི།། བདག་འཛིན་ལྟ་བས་འཆིང་བར་བྱེད།།
ཨེ་མའོ་མཁས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས།། ཁྱོད་ཀྱི་དགོངས་དོན་རྟོགས་གྱུར་པས།།
དེ་ཆེ་རུས་པའི་གཏིང་ནས་ནི།། ཁྱོད་ལ་འདི་ལྟར་གུས་པར་གྱུར།།
ཁྱོད་གསུང་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་ལས།། ཆ་ཤས་རེ་ཡི་དགོངས་པ་ལ།།
འོལ་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་ངེས་རྙེད་པ།། འདིས་ཀྱང་མཆོག་གི་བདེ་བ་སྟེར།།
ཀྱེ་ཧུད་བདག་བློ་རྨོངས་པས་བཟུང་།། ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཕུང་པོ་ནི།།
རིང་ནས་མགོན་དུ་བསྟེན་གྱུར་ཀྱང་།། མཐར་འཛིན་མདུད་པས་དམ་དུ་བཅིངས།།
འོན་ཀྱང་འཆི་བདག་ཁར་བརྟུབས་པའི།། སྲོག་གི་རྒྱུན་འདི་མ་འགག་བར།།
ཁྱོད་ལ་དད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པ།། འདི་ཡང་བསྐལ་པ་ཤིན་ཏུ་བཟང་།།
འཛམ་གླིང་འདི་ན་ཧེན་འབྱུང་སྟོན་པ་དང་།། བྱམས་བརྩེའི་ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཟླབས་འཕྲོ་བ་ཡིས།།
འཇིག་ཧེན་འདི་ན་ཉི་མ་ཟླ་བ་བཞིན།། ཁྱོད་ཉིད་ཕོ་ན་འཕགས་ཀྱི་གཞན་དག་མིན།།
ཁྱོད་ཀྱི་ཇི་སྙེད་བསྒྱུལ་བའི་བཀའ།། ཧེན་འབྲེལ་བདེན་བཞིའི་རིགས་ཚུལ་ཀྱིས།།
འགྲོ་ཀུན་སྡུག་བསྔལ་བསལ་ཕྱིར་ཏེ།། ཀུན་ཏུ་གཏན་བདེའི་དཔལ་ལ་གཞོལ།།
ཀྱེ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདམས་པའི་གསུང་།། གང་གི་རྣ་བར་ལྷུང་བ་ན།།
དགའ་དང་དད་པ་འཕྲུན་བཞིན་འཕེལ།། ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་པར་འགྱུར།།

འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་འབྱུང་བ་དང་།། མི་སྡེའི་བྱམས་བརྩེའི་རིན་ཐང་ཤེས།།
ཀུན་ལ་བདེ་སྐྱིད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྦྱོ་བ་འཕེལ།།
འདི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་དུས་ཀུན་ཏུ།། ལ་ལར་གུས་ཤིང་ཐལ་སྦྱར་ཞིང་།།
ངལ་བའི་མཛད་པ་ལྷུར་བླངས་ནས།། ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་གཞན་དོན་བརྩོན།།
གསུང་གི་བྱིན་རླབས་ཐོབ་པ་ན།། ལྷགས་ཀྱུས་ཉ་ལ་ཇི་ལྟ་བར།།
ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རིགས་ཚུལ་ལ།། དོན་བཞིན་དཔྱོད་ལ་འབད་པས་བྲེལ།།
སྨྲ་ངན་ཤུགས་ཀྱིས་ཡིད་ནོན་པའི།། བརྩེ་བའི་བུ་ལ་མ་ཡི་སེམས།།
རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཇི་བཞིན་དུ།། བདག་གི་ཡིད་ཀྱི་བརྟན་པ་འཕྲོག །
འདི་ནའང་ཁྱོད་གསུང་དྲན་པ་ན།། བྱམས་བརྩེའི་འཛུམ་དཀར་རབ་བཞད་པའི།།
འདྲེན་མཆོག་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་དབྱངས་ཀྱིས།། འདི་དོན་འདི་ལྟར་གསུངས་སྙམ་པའི།།
ཡིད་ལ་ཁྱོད་ཞལ་འཆར་བ་ན།། ཚ་བས་གདུང་ལ་ཟླ་ཟེར་བཞིན།།
ཞི་བསིལ་བདེ་དགའི་བྱིན་རླབས་ཀྱི།། སེམ་པ་སྙེར་འདི་མཆོག་ཏུ་སླན།།
དེ་ལྟར་རྨད་བྱུང་མགོན་ཁྱོད་ཀྱི།། ལེགས་གསུང་དོན་བཞིན་མི་རྟོགས་པའི།།
རང་ཅག་གངས་ཅན་སྐྱེ་བོ་འགའ།། བལ་བ་ཛ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་འཛིངས།།
ཚུལ་འདི་བསམས་ནས་བདག་གིས་ནི།། ཅུང་ཟད་འབད་པས་མགོན་ཁྱོད་ཀྱི།།
གཞན་གཅེས་འཛིན་པའི་རླབས་ཆེན་གྱི།། དགོངས་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསམས།།
དེ་ཚེ་འཇིག་རྟེན་མི་སྡེ་ཡི།། གླིང་ཀུན་ཁྱབ་པའི་མཛད་འཕྲིན་གྱིས།།
ཕྱི་ཕྱིར་སྣན་པའི་གྲགས་པ་འཕེལ།། བདག་ཡིད་ཀུན་ནས་དད་ཅིང་སྤྲོ།།
ཁྱོད་ནི་ བླ་མེད་མགོན་གྱི་ཚུལ།། འདི་ལྟར་གླིང་འདིར་བྱོན་པ་ནི།།
ཐུབ་བསྟན་ཀུ་མུད་རྒྱས་མཛད་པའི།། ཀླུ་སྒྲུབ་ཟླ་ཟེར་ཤར་བ་བཞིན།།
དྲི་མེད་མཁྱེན་བརྩེའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས།། ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་འཛོ།།
མཐར་འཛིན་སྙིང་གི་མུན་སེལ་བའི།། དཔལ་ལྡན་སྨྲ་བའི་ཉི་མ་ཁྱོད།།

འཕགས་ཡུལ་པཎ་ཆེན་བཅུ་བདུན་དང་།། གངས་ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་ཀུན།།
གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ཁྱོད་མཇལ་བས།། བདག་གི་ཡིད་ལ་ངལ་གསོ་ཐོབ།།
མཛད་པ་ཀུན་ལས་གཞན་དོན་གྱི།། མཛད་པ་མཆོག་དེ་འདོམས་མཛད་པའི།།
མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གྱིས།། ཤཱཀྱའི་གཙོ་བོ་རྗེས་སུ་དྲན།།
ཁྱོད་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པ་ཡི།། དམ་པའི་ཆོས་ལ་དད་པ་མི་དམན་ཞིང་།།
ཁྱོད་གསུང་སྒྲུབ་པར་བརྩོན་པའི་ཕལ་བ་ཞིག །དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ལ་རབ་ཏུ་གུས།།
འདྲེན་མཆོག་ཁྱོད་ཀྱི་གསང་གསུམ་མཛད་པ་ལ།། མཇལ་བ་འདི་འདྲ་བསྐལ་པ་ཆེས་བཟང་བས།།
བདག་གི་དུས་གསུམ་དགེ་རྩ་མ་ལུས་པ།། མགོན་ཁྱོད་ཞབས་པད་བརྟན་པའི་རྒྱུ་རུ་བསྔོ།།
ཕན་མཛད་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྲིད་མཐའི་བར།། ཀུན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་དམ་བཅའ་མི་གཡོ་ཞིང་།།
ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་མགོན་ཁྱོད་ཀྱི།། བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་ལས་ལ་བརྩོན་པར་ཤོག།
བདེན་གཉིས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཚུལ་རིགས་པ་ཡིས།། ངེས་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ལུང་རྟོགས་རྒྱལ་བའི་བསྟན།།
བཤད་སྒྲུབ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་འཛིན་པ་ལ།། སྐད་ཅིག་ཙམ་ལའང་ལྷོད་པ་མ་གྱུར་ཅིག །
མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནན་ཏན་གདམས་པ་ཡི།། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཉམས་ལེན་ཞིང་།།
ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའ་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ།། གཞན་ཕན་ལས་ཀྱིས་ཉིན་མཚན་འདའ་བར་ཤོག །
ལྷག་བསམ་དག་པས་ཚུལ་འདིར་འབད་པ་ན།། ཕྱི་ནང་གསང་བའི་འགལ་རྐྱེན་བར་ཆད་ཀུན།།
ཆོས་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གྲོགས་གྱུར་ནས།། དཔལ་ལྡན་བླ་མས་དགྱེས་བཞིན་རྗེས་འཛིན་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་རང་ཅག་ཁ་བ་གངས་ཅན་པ་ཡོངས་ཀྱི་མེ་ཏོག་གང་ལ་ཐོག་པའི་ལྷ་སྐལ་འདི་ཕྱིའི་གཏན་གྱི་མགོན་སྐྱབས་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་འདྲེན་མཆོག་ཀུ་གོང་ས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དགུང་གྲངས་བརྒྱད་ཅུ་བཞེས་པའི་སྐུའི་གྲུ་སྟོན་གྱི་འབྲུངས་སྐར་ལ་དགའ་སྟོན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཤེས་ཚིག་མེ་ཏོག་གི་ཆོམ་བུ་ཞིག་འབུལ་ཕྱིར་གུས་འབངས་ཕལ་བ་ཚ་རུ་མ་ཐབས་མཁས་སུ་འབོད་པས། གླིང་ཆེན་ཨོ་སི་ཊྲེ་ལི་ཡའི་ཤར་འདབས་མེལ་རྦོན་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རི་ལྗོངས་ཀཱ་ལོ་རམ་སྔའི་འདབ་ཆགས་ནེ་ཙོ་དཀར་པོ་དག་གི་གཤོག་འགྱུར་རྟེན་ཞིང་། དུས་བཞིར་ལྡང་མདོག་གིས་འབྱུད་པའི་ལྗོན་ཚལ་ཆེན་པོ་ནས་དང་གུས་ཀྱིས་གསོལ་བ་སྙིང་ནས་འདེབས་བཞིན་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ཕྱི་ཟླ་༨ཚེས་༢བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག་གྱུ།། །སརྦམངྒལཾ།

ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་བཀའ་དྲིན་ཟླ་མེད་༧རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དད་གསུམ་དཀར་ཟ་ལིར་བའི་སྒྲ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

རྭ་སྟོད་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་བྱམས་པ།

སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་ལམ།། སྨིན་གྲོལ་ཉི་བཞིན་གསལ་མཛད་པ།། ཚེར་སྙིགས་འཛམ་གླིང་འགྲོ་བའི་སྐྱབས།། ཉམ་ཐག་བོད་མིའི་ཟླ་མེད་མགོན།། ཕྱག་ན་པད་དཀར་འཆང་བའི་ལྷ།། རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་དུས་ཀུན་མཆོད།། གང་ཞྱོད་གྲངས་མེད་བསྐལ་པའི་སྔོན།། དཔལ་བརྩེགས་རྒྱལ་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱང་།། ཉམ་ཐག་འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་སླད།། འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཞེས།། རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ།། གཞན་ལས་ལྷག་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི།། གོ་ཆ་བཞེས་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུ་ཡི།། རབ་འབྱམས་ཞིང་གི་རྟུལ་ཚད་དང་།། མཉམ་པའི་སྐྱུ་ཡི་བཀོད་པ་ཡིས།། རྗེ་སྲིད་ནམ་མཁའ་གནས་ཀྱི་བར།། འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་གསང་བ་ནི།། ཀུན་མཁྱེན་པོ་ནའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལགས།། འོན་ཀྱང་བཀའ་བསྟན་དུ་མ་ནས།། གསུངས་པའི་ཐུན་མོང་རྣམ་ཐར་ལས།། རྟུལ་ཕྲན་ཙམ་ཞིག་རྗེས་དྲན་ན།། སྔོན་མེའི་བསྐལ་པ་འདི་ཉིད་ལ།། སངས་རྒྱས་སྟོང་དང་འཁོར་བསྐྱུར་སྟོང་།། ལྷག་པར་བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ལྡན་གྱི།། སྐྱེ་བ་བཞེས་ནས་བོད་ཡུལ་དུ།། དམ་ཆོས་སྤེལ་བའི་ཐུགས་སྨོན་མཛད།། བསྟན་པ་འདི་ལ་སྟོན་པའི་དྲུང་།། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་སྣང་བ་ནས།། ཆོས་རྒྱལ་དགེ་བ་དཔལ་གྱི་བར།། འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་འཁྲུངས་པའི་རབས།། གསེར་རིའི་འཕྲེང་ལྟར་ཚར་དུ་དངར།། དེ་ནས་གསང་བ་ཡེ་ཤེས་དང་།། ཟླ་མ་དྲི་མེད་དཔལ་ལྡན་གྱིས།། གསོལ་བཏབ་སྔོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་ལྟར།། དམུ་རྒོད་བོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས།། ཕྱག་མཚན་བཞེས་ཏེ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས།། བྱང་སེམས་སྤྲེའུའི་རྣམ་རོལ་གྱིས།། མི་ཡི་འགྲོ་བ་སྤེལ་བ་དང་།། ཆོས་

རྒྱལ་སེས་དབོན་རིམ་བྱོན་སོགས།། རྒྱལ་པོའི་རབས་དང་པཎ་གྲུབ་དང་།། གཏེར་སྟོན་དུ་མའི་རྣམ་ཐར་གྱིས།། བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཀུན་དམ་ཆོས་ཀྱི།། འོད་ཀྱི་སྣང་བས་ཁྱབ་པར་མཛད།། ལྷག་པར་གངས་ལྗོངས་སྐྱེ་རྒུ་ཀུན།། ཆོས་སྲིད་ཟུང་གི་གདུགས་དཀར་འོག །གཅིག་ཏུ་འདུ་ལ་ཉེར་གཟིགས་ནས།། རྒྱལ་མཆོག་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ནས།། གསུམ་ལྡན་དུང་སྐྱིག་འཛིན་པའི་གར།། ཨུ་དུམ་ཝ་རའི་མེ་ཏོག་འཕྲེང་།། བར་མེད་རིམ་པར་བྱོན་པ་དང་།། ཁྱད་པར་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་ཡིས།། གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་ཡི།། ཆོས་སྲིད་གསེར་གྱི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར།། ཆུ་གཏེར་དབུས་ན་ལྷུན་པོ་བཞིན།། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ལས་ཁྱད་འཕགས་པའི།། གཞུང་ས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ཆེ།། གསར་བཙུགས་སྐུ་འཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱིས།། བོད་འབངས་མ་ལུས་བདེ་བར་བསྐྱངས།། ཆེས་ཆེར་སྙིགས་མའི་དུས་ཀྱི་མཐར།། དམུ་རྒོད་ཉམ་ཐག་བདག་ཅག་གི །མགོན་སྐྱབས་དཔུང་གཉེན་དམ་པ་ཏུ།། ཆོལ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་ཕྱིར།། དུས་དང་འཚམ་པར་མདོ་སྨད་ཀྱི།། སྟག་མཚེར་གྲོང་དུ་རིགས་དང་རུས།། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འཛིག་རྟེན་གྱི།། ཉིན་བྱེད་ལྷ་མོ་དོན་ཀུན་གྲུབ།། ངོ་མཚར་བྱེ་བའི་ལྟས་དང་བཅས། མཐོང་གྲོལ་མཚན་དཔེའི་ལང་ཚོ་བཞད།། དེ་ཚེ་ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་སྣོད།། བཀྲ་ཤིས་དགེ་མཚན་འབུམ་དུ་འབར།། ལྷར་བཅས་འགྲོ་ལ་ཟད་མེད་ཀྱི།། བདེ་དགའ་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་ཡོན་སྩིན།། ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་བཀའ་དྲིན་ཟླ་མེད་༧རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དད་གསུམ་དབྱར་རྔ་ལྡིར་བའི་སྒྲ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་ལས་རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྐུ་ཡི་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་སཀྲ་སྟེ་དང་པོའོ།། །།

དེ་ནས་བླ་ལྷའི་ལུང་བསྟན་དང་།། པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ཡིས།། རྒྱལ་བའི་ཡང་སྲིད་འཁྲུལ་མེད་པ།། ལྷ་མོ་དོན་གྲུབ་ཡིན་ནོ་ཞེས།། རྡོ་རྗེའི་བཀའ་ལུང་བསྩལ་བ་དང་།། གང་གི་རྨད་བྱུང་མཛད་སྤྱོད་རྣམས།། གཅིག་ཏུ་རྩེ་མཐུན་བྱུང་བས་ན།། འཁྲུལ་བྲལ་རྒྱལ་བའི་ཡང་སྲིད་དུ།། ངེས་རྙེད་བློ་འཛིན་གཉིས་པ་ཡི།། གཞལ་མེད་ཁང་གི་གསེར་གྱི་ཁྲིར།། ཞབས་པད་འཁོར་ལོའི་རི་ཁྲ་བཀོད།། གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་ཐལ་བ་ཡི།། སྤྱོད་ལམ་རིང་དུ་འདས་གྱུར་པའི།། དམ་པའི་རང་རྟགས་གསལ་བར་ངོམས།། མཁས་གྲུབ་ཡོངས་འཛིན་དུ་མ་ཡང་།། ཤིན་ཏུ་གུས་པའི་ངང་ཚུལ་

གྱིས།། རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་དུ་བཞེས་ཏེ།། བསྟན་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ལྟར།། སོ་ཐར་སྡོམ་པ་རིམ་བཞེས་ཀྱིས།། བཅས་མཚམས་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་རྣམས།། མིག་གི་འབྲས་བཞིན་ལེགས་བསྲུངས་ནས།། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུང་པོ་ཡོངས་རྫོགས་པའི།། འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོའི་དང་ཚུལ་བཞེས།། མ་འོངས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་།། རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་མཚན་ལྡན་ཡང་།། ཁྱེངས་བྲལ་ཧ་ལྟག་སེར་པོའི་འོག །རབ་ཞི་བྲཱ་ཧྨཎ་དཀྲུས་མའི་ཚུལ།། ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་ནས་བཟུང་སྟེ།། མདོ་སྔགས་གཞུང་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་རྣམས།། རྒྱུན་ཆགས་བརྩོན་པའི་དཔྱད་པ་ཡིས།། ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ཟུང་འབྲེལ་བས།། ནྡངས་པའི་མཚོ་ལ་ཟླ་གཟུགས་བཞིན།། ཕུལ་བྱུང་རྣམ་དཔྱོད་ཧྲུབ་ཀྱིས་བཏུང་།། ཁྱོད་བློ་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་ཀྱང་།། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས།། དེ་ཚེ་བཙེ་ཆེན་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས།། རླུང་གིས་དེད་པའི་ཤིང་བལ་ལྟར།། རང་དོན་ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ།། ཙུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་གཡོས་སམ་སྙམ།། དེ་ནས་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ཡིས།། ཟུར་ནས་བརྒྱན་ཏེ་བློ་སྦྱོང་གི །གདམས་པའི་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་འཇུག་ལ།། ནན་ཏན་ཉམས་བཞེས་བསྐྱངས་པ་ན།། རང་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དྲི།། སྣང་དང་ཕྲད་པའི་ལྷུན་བཞིན་ཡལ།། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལས་ལྷག་པའི།། དོན་མཆོག་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས།། གཅེས་པར་འཛིན་དང་སྙིང་རྗེ་ནི།། དབྱར་གྱི་ཆུ་གཏེར་རྒྱས་ལ་འགྲན།། དེ་ཡི་རྐྱེན་གྱིས་སྟོན་པ་དང་།། ལོ་པཎ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི།། བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་མོས་གུས་ཀྱང་།། རྩོལ་མེད་ཡར་ངོའི་ཟླ་བཞིན་འཕེལ།། དེ་ཚེ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས།། ཆར་པ་ཆུ་གྲོགས་སོང་བའི་མཐུས།། མི་བཟེད་དྲན་པའི་ནུས་པ་དང་།། དགག་སྒྲུབ་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་བློ།། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་འཕེལ་དང་ལྡན།། ཞུམ་མེད་སྤོབས་པ་རི་བོར་འགྲན།། ཁྱོད་ནི་ཆུང་ངུའི་དུས་ནས་ཀྱང་།། ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་དོན་ལས་ནི།། མེད་པའི་སེམས་མཆོག་འཁྲུངས་པའི་རྟགས།། ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའ་གནས་པ་དང་།། འགྲོ་བ་ཇི་སྲིད་གནས་གྱུར་པ།། དེ་སྲིད་བདག་ནི་གནས་འགྱུར་ནས།། འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་ཤོག །ཞེས་སོགས་ཚིག་རིས་གསུང་རིམ་བཞིན།། འགོག་མེད་སྨྲུན་ཆབ་བསིལ་བ་སོགས།། བདག་ཅག་བྱིས་བློའི་མཐོང་ཆོས་ལགས།། དེ་ལྟར་བཙུ་ཕྲག་རིག་གནས་ཀུན།། ཕྱོགས་རེ་བ་དང་རགས་པ་རེས།། མ་ཚིམ་རྣམ་དག་རིགས་ལམ་གྱིས།། ཕུ་ཐག་ཆོད་པའི་གསན་བསམ་གྱིས།།

བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ།། གྲུ་བཞི་ལམ་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཕྱེར།། རིས་མེད་དབང་བཀའ་མན་ངག་རྣམས།། ཐམས་ཅད་ཟབ་པ་གང་བློའི་ཚུལ།། གསན་བཞེས་སྒྲུབ་ལ་གཞོལ་བའི་མྱུར།། དཀར་མིན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་མཐུས།། དུས་འགྱུར་མི་བཟད་རྒྱ་མཚོའི་རླབས།། དབང་མེད་རླུང་གིས་དེད་པ་ན།། གངས་ལྗོངས་ཆོས་སྲིད་འཕྲིན་ལས་ཀྱི།། ཁ་ལོ་བསྒྱུར་བའི་ཟླ་མེད་མགོན།། ཁྱོད་ལས་གཞན་འགའ་མེད་པའི་ཕྱིར།། ལྷ་མི་ཀུན་གྱིས་གསོལ་བཏབ་ལྟར།། སྐུ་ཡི་ལང་ཚོ་ཆེས་ཕྲ་ཡང་།། དུས་འགྱུར་སྲིན་པོའི་ཁློས་གར་ལ།། མི་འཇིགས་ལྷག་པར་ཐུགས་རྗེ་དང་།། སྙིང་སྟོབས་ཡ་ལད་བཙན་པོ་ཡིས།། གངས་རིའི་ལྗོངས་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི།། གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱག་མཚན་དུ།། བཞེས་པའི་མཛད་པ་དང་པོ་ནི།། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་བཙོན་པ་ཀུན།། དུས་གཅིག་ལ་ནི་གློད་བཀྲོལ་གྱིས།། གོང་བུའི་ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ།། དེ་དུས་ཛ་དྲག་ཡ་ངའི་གནས།། གང་ལའང་ཞུམ་མེད་ཉིན་མཚན་དུ།། སྐྱེ་རྒུའི་བདེ་ཐབས་འབའ་ཞིག་ལ།། གཞོལ་བའི་རྒྱལ་ཐབས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི།། མཛད་བརྒྱ་ཐུ་མེད་ནགས་ཀྱི་ལྗོང་།། ཧག་གུས་བརྟེན་པའི་གཡུ་འབྲུག་གིས།། གཞུང་ཆེན་ནོར་བུ་མ་དོར་བས།། གསན་བསམ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ།། བདེ་བླག་སོན་པའི་དན་ཧགས་སུ།། རྒྱ་གར་པཎ་གྲུབ་སྐྱེངས་པའི་གཞི།། གདན་ས་གསུམ་དང་ལྷ་ལྡན་གྱི།། ཚོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོའི་དབུས།། གྲྭ་སྐོར་དམ་བཞེས་བསྐྱངས་པའི་ཚེ།། མཁས་ཀུན་མགུ་བ་སྐྱེད་པའི་གཏམ།། སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་གསར་པའི་སྐྱེས།། བློ་གསལ་རྣ་བའི་དཔྱིད་དུ་སྤྲོས།། དྲི་མེད་རིགས་པའི་གནམ་ལྕགས་ཀྱིས།། ཕས་རྒོལ་མིང་གི་ལྷག་མར་བཀོད།། གཞན་ཡང་སྐལ་ལྡན་གདུལ་བྱ་ལ།། ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་།། ཡི་དམ་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་དང་།། ཁྱད་པར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡི།། དབང་བསྐུར་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་སོགས།། གཞན་གྱིས་བྱ་དཀའི་མཛད་བཟང་གིས།། སྐྱེ་རྒུའི་འདོད་ཀུན་སྐོང་བར་མཛད།། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདག་ཅག་གི །དཀར་མིན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིས།། གངས་རིའི་ལྗོངས་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་དང་།། སྐྱེ་རྒུའི་བདེ་སྐྱིད་པད་མའི་རྩ།། བརྩེ་མེད་གླ་གློའི་མེ་ཆར་གྱིས།། རྗེས་མེད་ཉིད་དུ་བཙོམ་ན་ཡང་།། མགོན་ཁྱོད་ཞུམ་མེད་སྙིང་སྟོབས་གོ །གཡོ་མེད་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོ་ལ།། བོད་འབངས་སྐྱེ་རྒུའི་བདེ་དོན་ཉིད།། ཟུབ་མེད་རྡོ་ཡི་རི་མོ་ཡིས།། སྐུ་དལ་མཐའ་

དག་ཁྲིད་བསད་ནས།། ཆིབས་ཁ་འཕགས་པའི་ཡུལ་ལ་བསྒྱུར།། ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་བཀའ་དྲིན་ཟླ་མེད་༄།རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་གསུམ་དབྱར་རྔ་ལྡིར་བའི་སྒྲ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གཞིས་སུ་རང་ཡུལ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོར་མཛད་པ་བསྐྱངས་པའི་སཀ་སྐེ་གཉིས་པའོ།། །།

གང་གི་ཞབས་སོར་བགྲ་ཤིས་རིས།། རྒྱ་གར་ཡུལ་དུ་འཁོད་མ་ཐག །རེ་བའི་མིག་འབུར་ཁྲོད་ཉིད་ལ།། གཏད་དེ་བསྟེགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ནི།། ཁྲི་ཐྲག་མང་པོར་མི་འཇིགས་པའི།། སྐྱབས་ཀྱི་སྤྲིན་པས་དབུགས་དབྱུང་དང་།། བགྲེས་ལྟོགས་ཡ་ངའི་གནས་ལས་བསྐྱབས།། དེ་ཚེ་བོད་ཀྱི་ཆེ་རྒུ་ཡི།། ཡིད་ཀྱི་དགུ་ལའང་མ་ཤར་བའི།། མ་འོངས་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སློར།། གསོ་ཕྱིར་དགོན་སྡེ་གྲྭ་ཚང་སོགས།། གསར་འཛུགས་ཆོས་སྤྱོད་བཤད་སྒྲུབ་ལ།། ཅི་དགར་འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་སྩལ།། ཡང་སྐོས་བོད་ལྗོངས་བསྟན་སྲིད་ཀྱི།། སོན་རྩར་གང་གིས་དབུ་འཕྲིད་པའི།། བཙན་བྱོལ་གཞུང་གི་སྲིག་འཛུགས་དང་།། སྐྱབས་བཅོལ་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་དང་།། སློབ་གྲྭ་ལ་སོགས་གསར་བཙུགས་ཀྱིས།། རང་ཡུལ་ཡོད་པའི་དུས་ལས་ཀྱང་།། ལྷག་པའི་བཀའ་དྲིན་ཆ་ཤས་ཙམ།། བསྐལ་བརྒྱའི་བར་དུ་གཞལ་བར་དཀའ།། ལྷག་པར་རིང་ནས་བརྟག་པའི་དོན།། འཆི་མེད་ཞི་བའི་ཆུ་གཏེར་གླིང་།། བཟོད་བསྲན་རྩེ་མོ་རབ་མཐོ་བའི།། རྒྱལ་ཐབས་འཕྲིན་ལས་མང་གཙོ་ཡི།། ལམ་དུ་བསྒྱུར་བའི་གོམས་པ་ནས།། རིམ་བགྲོད་མཐའ་མ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི།། སྐུ་དབང་མ་ལུས་མི་མང་གིས།། བདམས་པའི་སྲིད་སྐྱོང་ལ་བསྩལ་ནས།། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཡང་དག་གི །མང་གཙོའི་ལམ་དུ་བཙན་གྱིས་བསྒྱུར།། དེ་ལྟར་སྲིད་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་གྱིས།། ཉེན་མཚན་ལྟོད་པའི་གོ་སྐབས་བྲལ།། འོན་ཀྱང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་ཚལ།། བརྩོན་འགྲུས་འོད་ཀྱིས་མ་བཏང་བས།། འཇམ་མགོན་བླ་མའི་ལེགས་བཤད་ལ།། བརྟེན་ནས་བདག་མེད་རིགས་པ་ཡི།། རྟོགས་པ་ཡིད་ལ་ཕྲ་ལེར་འབྲུངས།། དེ་ཚེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ།། རྒྱུ་འབྲས་འཇོག་པ་མི་དཀའ་སྙམ།། དེ་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར།། པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི།། གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་བྱ་ནི།། མ་ལུས་ལེགས་པར་ཁེགས་པ་ན།། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་ནི།། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་འཇོག་པ་དེ།།

ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནས་སུ་གཟིགས།། སྤྱོང་བ་བསམ་གཏན་འཁོར་ལོ་ལ།། གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བའི་ལག་རྗེས་འདི།། རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གེ་ཡི།། ལྷ་བའི་འཁྲིད་ཀྱི་དགོངས་པའོ།། དེ་ལྟར་རྒྱུན་དུ་གོམས་པའི་མཐུས།། འདོད་ཉོན་རགས་པའི་གོ་སྐབས་བཅོམ།། ཁྱོད་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གཟིགས་མ་ཐག །ངེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཞིག །དེ་འདྲ་དེ་ལ་འཇམ་མགོན་གྱིས།། ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་རྫོགས་ཞེས་གསུངས།། བློ་སྦྱོང་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་འཇུག་ཅེས།། མཁས་ཀུན་མགྲིན་དབྱངས་གཅིག་གྱུར་པ།། དེ་ཡི་དགོངས་མཐིལ་བྱང་ཆུབ་སེམས།། གོམས་པས་ཚད་མའི་སྤྱོད་པ་བརྟེན།། དེ་ནས་རིས་མེད་གསན་བཞེས་ལ།། སྔར་ལྷག་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་པ་ན།། གཞུང་ཆེན་བཤད་པ་གསར་མ་དང་།། ལྷག་པར་འཇམ་མགོན་ཅོང་ཁ་པའི།། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་རྣམས།། མདོ་སྔགས་གཞུང་ཀུན་བསྡྲིགས་པའི་བཅུད།། གཅིག་ཏུ་འཛུལ་པ་མེད་པ་དང་།། སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་གྱི།། རང་མདངས་སྒྲུབ་ལ་རྫོགས་ཆེན་གྱི།། བཤད་པ་ཟབ་བརླིང་ཆེ་བའི་ཕྱིར།། རྗེ་ཡི་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལ།། དེ་དག་བསྟན་ན་གོ་བ་ནི།། ལྷག་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས།། གསུང་རབ་མ་ལུས་ཁྱོད་ཉིད་ལ།། གདམས་པར་ཤར་བའི་ལེགས་བཤད་སྟུལ།། སྔོན་བྱོན་མཁས་པའི་མགོ་བོ་ཡང་།། འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་གནས།། རང་བཞིན་སྟོང་པ་མེད་དགག་དང་།། ཡང་ན་མ་ཡིན་དགག་དང་ནི།། སྒོམ་ལ་འཇོག་སྒོམ་ཕོ་ན་དང་།། དཔྱད་སྒོམ་འབབ་ཞིག་འདོད་པ་སོགས།། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འཁྲུལ་མེད་དུ།། བདེ་བླག་ཁྱོད་ཀྱིས་རྙེད་པ་ན།། མདོ་དང་སྔགས་ཀྱི་ཁྱད་ཕྱེ་ནས།། གཅིག་ཕན་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ།། མ་འདྲེས་གསལ་བར་སྟོན་མཛད་པས།། མཁས་མང་རྒྱ་སྐར་འཕྲེང་བའི་དབུས།། ཁྱོད་ནི་ཉ་གང་ཟླ་བ་འདྲ།། གཙུག་མ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ།། བློ་བུར་ཆོས་ནི་གཞན་གྱིས་སྟོང་།། དེ་ནི་སྒྲུབ་པ་བློ་བུར་གྱིས།། འདུས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས།། མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་གྱུང་བསྡྲིགས་པའི།། སྔོན་མེད་རྨད་བྱུང་ལེགས་བཤད་འདི།། འགལ་འདུའི་ཏྲི་མ་ཀུན་བྲལ་བ།། ཀླུ་དབང་གཙུག་གི་ནོར་བུ་འདྲ།། མདོར་ན་མཁས་གྲུབ་སེང་གེའི་ཁྲུ།། བྱིན་པ་ལིང་ལིང་འདར་བའི་ས།། ཆེས་ཆེར་ཟབ་པ་མདོ་སྔགས་ཀྱི།། གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡང་།། དམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་ཡུལ་ཏེ།། ཟབ་ཅིང་ཕྲ་བའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས།། གོམ་སྟབས་ཤར་རེར་བསྐྱུར་བའི་ཚེ།། རི་

ཙམ་དཀའ་གནད་ལ་ཐུག་ན།། དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སླ་ཚུལ་གྱིས།། ཟབ་མོའི་དོན་གྱི་རོ་བཅུད་རྣམས།། གོ་སླ་ཚུང་ངུའི་ཚིག་གིས་ཀྱང་།། གསལ་ལ་སྙིང་པོར་དྲིལ་བ་ནི།། དཔྱིས་ཕྱིན་བསྒྲལ་མཁས་ཁྱོད་ཉིད་ལས།། གཉིས་པ་ནམ་མཁའི་པདྨོའི་ཟླ།། ཆབ་སྲིད་མཛད་བརྒྱ་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་།། ཁྱོད་ནི་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོ་བཞིན།། ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་བང་རིམ་མཐོ།། གང་གི་དཀྱིལ་ཆེའི་དགོངས་པ་ཡང་།། ནམ་མཁའི་མཐའ་ལས་ཡངས་པའི་ཕྱིར།། གནའ་དེང་རིག་གཞུང་ཐམས་ཅད་དང་།། ཁྱད་པར་དེང་རབས་ཚན་རིག་ལ།། རྣམ་དཔྱོད་གླིང་དུ་བརྫོལ་བས་ན།། དེ་ལ་མཁས་པར་གྲགས་རྣམས་ཀྱི།། ང་རྒྱལ་གདེངས་ཀའི་མགོ་བོ་བཅད།། ཚན་རིག་འཕྲུལ་གྱིའི་ཅོད་པན་དུ།། དམ་ཆོས་ནོར་བུའི་ཕྲ་བཏབ་པས།། བསྟན་དང་སྟོན་པའི་གཞི་བཛིད་ཀྱང་།། ཉི་མ་སྟོང་གི་འོད་ལྟར་དངོམས།། འཛམ་གླིང་མཁས་པའི་རི་དྭགས་ཀྱིས།། ཁྱོད་ནི་སེང་གེ་ལྟ་བུར་བཀུར།། འཇིག་རྟེན་སྣ་མང་ཆོས་ལུགས་ཀུན།། བྱམས་དང་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན།། འགྲོ་ལ་ཕན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།། དག་སྣང་ལེགས་ཆ་སྤྱེལ་རེས་ཀྱིས།། ཀུན་ལ་གུས་ཤིང་བཀུར་བ་དང་།། གཞན་ལའང་དེ་ལྟར་འདོམས་པར་མཛད།། འདྲེ་མཆོད་མུན་པ་ནག་པོའི་མདངས།། རྒྱལ་བསྟན་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བའི་ཚེ།། བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་འཛིན་པ་ཀུན།། སྟོན་པ་གཅིག་གི་རྗེས་འཇུག་ཕྱིར།། འགལ་མེད་གྲོགས་སུ་འཁྱེར་བ་ལ།། སྣ་མང་ཐབས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་བསྐུལ།། ལྷག་པར་ཞྭ་སེར་བསྟན་པ་ལ།། ཟླ་ན་མེད་པའི་དག་ཐེར་གྱིས།། རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་བློ་བཟང་གྲགས།། སླར་ཡང་བྱོན་པའི་མཛད་པ་ཡིས།། གསེར་སྡུངས་བཙོ་མའི་རང་མདངས་གསལ།། ནོར་འཛིན་གོ་ལ་ཟླུམ་པོའི་འགྲོ།། གཡོ་མེད་ལྷག་བསམ་དཔུང་པ་ཡིས།། འཆི་མེད་ཞི་བདེའི་ལམ་བཟང་ལ།། ནན་ཏན་ཐབས་ཀྱིས་འཁྲིད་པ་ན།། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་སོགས།། ཆེ་བསྟོད་རྟགས་མ་གྲངས་མེད་ཀྱིས།། ལྷུན་པོའི་གཏོས་ལ་འགྲན་པ་འདེབས།། ཕུར་རྒྱལ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ནང་།། སྔར་མེད་ལེའུའི་ལམ་ཆེན་བཏོད།། དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་མཛད་པ་ཡི།། ཆ་ཤས་ཕྲ་མོ་རེ་རེ་ཡང་།། རི་རྒྱལ་འབུམ་དུ་བརྩེགས་པ་བཞིན།། གཟི་བརྗིད་ལྷག་པར་ཆེ་བས་ན།། རྒྱལ་མཆོག་གོང་མ་ན་རིམ་གྱི།། མཛད་ཀུན་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་གྱུར་ཀྱང་།། རྟུལ་ཕྲན་ལྟ་བུར་ཚུང་བར་སྣང་།། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་གོ་ལ་འདིར།། ཁྱོད་ལས་བརྗིད་པའི་གང་ཟག

ནི།། རི་བོང་རྟ་བཞིན་མེད་ན་ཡང་།། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་།། སྣན་དང་དགོན་པའི་ཤིང་བཞིན་དུ།། རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི།། རང་དགར་དགག་མེད་སྤྱོད་བྱའི་ཕྱིར།། ཉིད་ཀྱི་འོག་ན་འགྲོ་བ་ནི།། ཆུ་ལས་མེད་པའི་དམན་ས་སོགས།། དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་རེ་རེ་ཡང་།། བསྟན་འགྲོའི་གསོས་སུ་སྨིན་པ་ན།། འཛམ་གླིང་སྐྱེ་བོ་རྒྱ་མཚོའི་དབུས།། བོད་མིའི་མགྲིན་པ་མཐོ་བའི་དཔལ།། ཁྱོད་ཀྱིས་སྨྲིན་འདི་ཨེ་མ་ཧོ།། ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་བཀའ་དྲིན་ལྷ་མེད་༧རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་པ་གསུམ་དབྱར་རྔ་ལྡིར་བའི་སྒྲ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བྱེས་སུ་བཙན་བྱོལ་མི་ཡི་ཡུལ་དུ་མཛད་པ་བསྐྱངས་པའི་སཀ་སྟེ་གསུམ་པའོ།།།།

དེ་ལྟར་ལྷ་མེད་བླ་མ་ཡི། མཛད་འཕྲིན་འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་ལས།། བརྒྱར་གཤགས་སྐྲ་རྩེས་རེག་པའི་རྡུལ།། རབ་བརྟགས་སྟོང་པར་མ་ཐིམ་ཞིང་།། རྒྱན་མང་ལོ་མས་མ་བསྒྲིབས་པའི།། རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་དབྱར་རྔ་འདི།། བཀའ་དྲིན་ཆུ་འཛིན་སྟུག་པོའི་ཁྲིད།། བྱས་པ་ཤེས་པའི་གཡུ་འབྲུག་གིས།། དགའ་བདེའི་ནོར་བུར་རྩེན་བཞིན་དུ།། སྒྲོ་སྐུར་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ།། རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་དབྱུ་གུ་ལ།། དད་གུས་སློག་ཞགས་འཁྱུག་བཞིན་བརྡུངས།། འོན་ཀྱང་བདག་བློ་ཁབ་ཀྱི་མིག །མཛད་འཕྲིན་ནམ་མཁའ་མི་བཟོད་པས།། མ་རྟོགས་དྲི་མས་བསླད་རྣམས་བཤགས།། འདིར་འབད་ལེགས་བྱས་ཟླ་མོའི་ཆ།། སྟོན་ལྷའི་དཔལ་ལ་འཁྲུན་པ་གང་།། ཅུང་ཟད་མཆིས་ན་དེ་ཡང་ནི།། ཉམ་ཐག་བོད་མིའི་ཁོག་པའི་སྙིང་།། འཛམ་གླིང་འགྲོ་བའི་དཔྲལ་བའི་མིག །ལྷ་མེད་རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་པའི།། སྐུ་ཚེ་རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར།། བསྐལ་བརྒྱར་མི་ཤིགས་རབ་བརྟན་ཅིང་།། མཛད་འཕྲིན་རྒྱ་མཚོའི་ཪ་རླབས་བཞིན།། འབད་མེད་ལྷུན་གྲིས་འགྲུབ་པ་དང་།། བདག་སོགས་ཡིད་ཅན་མ་ལུས་པ།། སྐྱེ་ཀུན་བླ་མས་མཉེས་བཞིན་དུ།། འབྲལ་མེད་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བསྔོ།། །།

དེ་ལྟར་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་བཀའ་དྲིན་ལྷ་མེད་རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཕྱག་ན་པདྨོའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིན་པ་དང་། ཐོག་མར་མིའི་འགྲོ་བ་སྤྲེལ་བ་ནས་བཟུང་། རྒྱལ་བློན་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མར་སྤྲུལ་པའི་བློས་གར་བསྒྱུར་བའི་འཁྲུངས་རབས་རྣམས་ས་བཅད་མ་སྟོང་ཙམ་ལས་བརྗོད་པའི་ནུས་པ་མེད་པས་དེ་ཙམ་ཞིག་བཀོད་ནས། གཙོ་བོ་གང་ཉིད་བདག་ཅག་གི་བློ་དང་འཚམ་པར་ཐ་མལ་བའི་ཚུལ་བཟུང་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསང་གསུམ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་ལས་བྱེས་བློའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཐོང་ཐོས་སུ་གྱུར་པ་འགའ་ཞིག །རབ་བརྟགས་དང་སྒྲོ་སྐུར་སྤངས་

ཏེ། མ་བཅོས་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྟོགས་བརྗོད་མདོར་བརྗོད་སོགས་ཚིག་སྦྱོར་གྱི་ཞོམ་རས་མ་བཅིངས་པ་འདི། མགོན་པོ་མཆོག་དགུང་གྲངས་༨༠་ལ་ཕེབས་པའི་གྱུ་སྐོན་དང་འབྲེལ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་ཆེད་རྩོམ་དུ་རྣ་སྐོང་དགེ་བཤེས་སྨོངས་ཧུལ་བ་བློ་བཟང་བྱམས་པས་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་མོས་གུས་དང་བཅས་ཏེ། ༢༠༡༥ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་༡༡ པའི་ཚེས་༢༧ ཉིན་དང་བ་ཆེན་པོས་སུག་བྲིས་སུ་བགྱིས་པས་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བཀྲ་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག །

འཕགས་མཆོག་སྙིང་རྗེའི་རང་གཟུགས་༧རྒྱལ་དབང་ཐུབ་ན་བསྟོ་
སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དག་རིག་
མི་ཏོག་རྒྱས་པའི་ཚལ་ཆེན་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

འབྲོང་བློ་བཟང་དར་རྒྱས།

བརྩེ་ཆེན་ཐུགས་རྗེའི་ངག་གི་ཟེར་མ་བློ་ཡི་འདབ་མར་ཆགས་པ་ཡིས།།
རྒྱལ་ཀུན་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཐིག་ལེ་རྩེབས་སྟོང་འཁོར་ལོ་རབ་སྤྲོས་ཏེ།།
སྲིད་ཞིའི་བཅས་པ་ས་འཛིན་རྩེ་ར་སྤྲོས་པ་འབུམ་རྒྱུའི་གར་དང་བཅས།།
བསྐལ་པའི་མཐའ་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པ་མཛེས་སྡུག་རྒྱ་མཚོས་བདག་ཡིད་དྲངས།།

འགོག་མེད་བརྩེ་བའི་ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་རླབས་སྣང་སྟོང་མེལ་མའི་སྤྲོས་སུ་མཆེད།།
སྟོབས་བཅུའི་སྣང་བས་མཁྱེན་བརྩེའི་དེ་ཉིད་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་འབུམ་དུ་འགྱེད།།
སྟོང་གསུམ་འཁོར་བའི་སེམས་ཁམས་རྒྱ་མཚོར་བགྲང་ཡས་འཕྲིན་ལས་སྟོབས་ཀྱིས་བསྒྱུར།།
ཐེག་གསུམ་རིག་པའི་གཏེར་ཆེན་འབྱེད་མཁས་སྟོན་པ་ཆེན་པོར་དང་བས་འདུད།།

ཧེ་སྙེད་ཆོས་ཀྱི་འདུ་འགོད་རང་བཞིན་ཧི་ལྟར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟུགས།།
རིང་ནས་ཤར་བ་རྒྱལ་ཀུན་འཕྲིན་ལས་བདེན་སྟོབས་གཞོན་ནུའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཅན།།
ཀུན་རྟོགས་མཁྱེན་རབ་གཅིག་ཏུ་ལེགས་འགོངས་འཛམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་རིག་བརྒྱའི་གཏེར།།
ཕུན་ཚོགས་དང་གསུམ་བསྐྱོལ་མའི་མཚམས་ལ་ཤེས་རབ་དངོས་གྲུབ་ཆར་དུ་བསྙིལ།།

འགག་མེད་སྙིང་རྗེའི་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་བགྲང་ཡས་སྟོང་གསུམ་སྟོབས་ཀྱིས་བཀུགས།།
མཁྱེན་བརྩེའི་དཔྱང་བ་རིགས་བརྒྱའི་ཁྲབ་བདག་རྨད་བྱུང་འཕྲིན་ལས་སྣང་བ་ཅན།།

སྣ་ཚོགས་འགྲོ་བའི་མོས་སྣང་དྭངས་མར་གཟུགས་སྐུ་གཅིག་ཏུ་འཆར་བྱེད་པའི།།
རྒྱལ་སྲས་རྒྱལ་བའི་རིགས་ཀྱི་སྨུ་གུ་ཙ་གསུམ་བླ་མ་སྲིད་ན་རྒྱལ།།

དེ་ལྟའི་ངོ་མཚར་དད་པའི་ཉི་མ་འབུམ།།
བཞིན་ལེགས་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་བདུན་རྫོགས་པ་མོས།།
དྲངས་པའི་སྒྲོན་མཆོད་ཡིད་སྐྱེས་སྒྲོག་གི་དབང་།།
རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་སྣང་བ་དབྱིག་ཏུ་འཁྱིལ།།

གང་ཆགས་བསྐྱིད་པའི་རོལ་བ་དྲི་ཟའི་གླུ།།
ལི་ཁྲིའི་གཟི་འོད་འཁྱིལ་མའི་གདེངས་ཀ་ལ།།
སྙིང་པོ་དབྱིག་གི་འཁྱོར་བ་ཐིག་ལེ་རུ།།
ཤར་བའི་དགོན་གནས་ལུས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་སྤུངས།།

སྙིང་པོ་དྲང་སྲོང་ཕུག་གི་དབྱུག་གུས་བདེ་གཤེགས་ཟླ་བའི་ཏིང་འཛིན་དཀྲིགས།།
ཀུན་རྫོགས་ཆོས་ཀྱི་ཞབས་སེན་འོད་ཐིགས་ས་ལ་གངས་ཀྱི་གསོས་སུ་བཏབ།།
སྨིན་བྱེད་ཐུགས་རྗེའི་བི་ཏྲ་དཀར་པོས་བདེ་འབྱུང་རལ་བའི་སྐྱེས་ལས་འཕོས།།
ཡིད་ལྷུང་འགྲོ་ལ་ཆགས་པའི་རྗེས་བརྩེས་བདུན་གཉིས་ཕྲེང་བའི་གར་དབང་བྱིན།།

དུས་མཐར་དུས་ཀྱིས་འཇིག་པའི་ངོགས།།
ཀུན་ཏོག་ཟླུ་རུའི་གནས་ཀྱི་མགྲོན།།
སྙིང་པོ་ཆོས་ཀྱིས་འདེགས་པ་མོའི།།
བསོད་ནམས་བྱེ་བའི་སྐྱེས་སུ་ཆགས།།

མཉམ་གཞག་རིག་པའི་ཚོ་འཕྲུལ་གྱིས།།
རྨུགས་འཛིན་དྲང་སྲོང་ནགས་མའི་ཚང་།།
བདུད་རྩི་རོ་མའི་ཆབ་རྒྱུན་དེའི།།
སུ་ཉིག་ལང་ཚོ་འོད་དུ་འཚེར།།

གནས་མགྲོན་ཚངས་པ་དཀར་པོ་ཡིས།།
སྙན་ངའི་ལས་བསོད་ལང་ཚོ་མའི།།
ལེགས་བྱས་གསེར་གྱི་ཐམ་ག་དེས།།
དངོས་གྲུབ་ལྷ་གཡང་ལྷ་ཡིས་བཀུགས།།

རང་ལུགས་སྨོན་གྱིས་བགོས་པའི་བསྔུང་།།
སྐྱེས་བཟང་ཉེར་འཚོའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ།།
བྱིན་རླབས་ཨ་ཀ་མ་ཡི་བརྡ།།
དབྱིངས་རིག་ཤེས་པའི་གློང་དུ་བབས།།

དགེ་ལེགས་སྲིད་ཞིའི་ཕུན་ཚོགས་སྡེ་བཞི་གདངས་ཡོངས་འཛིན་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས།།
བསླངས་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྨོན་མེད་ཉམས་བརྒྱ་རིན་ཆེན་ཞུན་མར་སྦྱངས་པའི་དབྱིད།།
གསུབ་མེད་རྗེས་བརྩེའི་དགེ་ལེགས་དྭངས་མས་དཔག་ཡས་སྐྱུ་མའི་སྣང་བ་རུ།།
ཅི་ཡང་འཆར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འདི་ཀོས་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་དཀྱུང་ལ་བཏེགས།།

ཁ་བ་རི་བའི་མི་ཕྱེད་དང་སེམས་མཚོ་སྐྱེས་སྙེམ་པའི་པད་མ་དཀར།།
ཡིད་འོང་བསོད་ནམས་ཞིང་གི་དབུས་ནས་རེ་དོགས་སྤྲིན་གྱི་གཡོ་བ་འཁྲུགས།།
དེ་ལྟར་ན་ཡང་མཐའ་ཀླས་ཐུགས་བསྐྱེད་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་ཀྱི་དྲ་བ་ནས།།
མཁྱེན་རབ་སྙིང་པོའི་མང་རྩེའི་དོག་པ་འགྲོ་བའི་ལས་ཀྱི་སྐལ་དུ་འཕོས།།

ཐུབ་བསྟན་སྤྲིན་གྱི་གཡོ་བ་འདུ་འགོད་ཚལ།།
སྨིན་བྱེད་དགེ་ལྡན་བསྟན་པའི་སྣང་བ་དཀར།།
བྱང་སྡེ་ཟླ་བའི་ཚོམ་ཆེན་བཞེས་འགོངས་པའི།།
མཆོག་ཡུལ་སྦྱོ་བའི་དགེ་ཚོགས་ཅི་ཡང་རྒྱས།།

ལྷ་གཅིག་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པ་སྤྲེའུའི་གར།།
གཏུམ་དྲག་ཁྲོ་མོའི་གཟུགས་འཛིན་བྲག་དཀར་སྲིན།།

འདུས་པ་རིགས་ཀྱི་ལྟེ་མཚལ་དང་པོའི་སྙིང་།།

རྨུ་ཐག་གསེར་གྱི་རྒྱུད་སྐུད་རིང་བར་བསྲིངས།།

གནས་དགོན་གཡོན་མར་འཁྱིལ་བ་གྲགས་པའི་སྙིང་།།

མཐའ་ཀླས་དྲི་ཟའི་བུ་མོའི་ཕྱག་སོར་གྱིས།།

བཀུགས་པའི་གནའ་མཁར་བྲོ་རྡུའི་གྲོང་ཁྱེར་ཏེ།།

ལྷག་འཆེར་ཞིས་བྱའི་སྣན་པ་ཕྱོགས་སུ་མཆེད།།

སྔོན་བྱུང་དགེ་བའི་ལས་བསོད་སྐྱེས་ཀྱིས་རྒྱགས།།

རིང་བརྡོག་སྐྱིད་བྱེད་ཟུང་གི་མཉེས་པའི་གཞིན།།

རིང་གྲུབ་ལས་ཀྱི་ཀྱོ་བ་བྲུམས་བརྩེའི་མཚོན།།

ཆེར་སྙིགས་དུས་ཀྱི་མཐའ་ལས་རིང་བར་བརྒལ།།

ལྷག་མེད་ལས་འཛིན་གསེར་ལྡན་ནོར་བུའི་དབྱིག །

གཟིགས་ལྡའི་གློག་འོད་འཐིལ་མའི་ག་ཤལ་ཅན།།

དགེ་ལེགས་ཉེར་འཚོའི་སྣང་བ་དག་པའི་ཁམས།།

ལོ་བརྒྱའི་ཉམས་པ་གསོ་བའི་གནས་སུ་བརྡོག །

ལྷ་ངན་ལྷས་ཀྱི་ན་ཟྲ་འབྲུགས་པའི་ཁམས།།

བདེ་གཤེགས་ཐུགས་རྗེའི་སྦྲོས་པ་བསྐལ་པའི་གླིང་།།

མི་ཤིགས་གཡར་དམ་རྫོ་རྗེའི་སྲོག་འཛིན་དུ།།

འཕྲུན་པའི་ཡིད་བསྟུས་རོལ་བ་མཚར་དུ་གླིང་།།

མཉེས་གཤིན་འཕྲུལ་གྱི་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ཡི།།

རིན་ཆེན་རི་བོའི་སྐྲ་རགས་སྲིད་ཞིའི་གདུགས།།

ལེགས་བཤད་ལས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རི་མོའི་གཟུགས།།

སྙིང་ལ་འཁོར་བ་ག་བུར་བདུད་རྩིའི་ཟླ།།

རི་སྐྱེས་རི་བོ་ཅོང་ལ་རིང་མོའི་ངོགས།།
ཉེར་འཇུག་ཕྱུག་རྒྱ་ཞི་བའི་སྣང་སྲིད་ཀྱི།།
ལམ་བཟང་ལས་ཀྱི་བཀོད་པ་འཕྲིན་ལས་རྟུལ།།
སྒྲིབ་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་ཟེགས་མ་འབུམ་དུ་འཐོར།།

དགེ་ལྡན་སྣང་བ་དམ་པའི་ཆོས་ཚུལ་ལ།།
ཆགས་པ་སྐུ་བརྙན་འབུམ་པའི་སྤྱི་ཚོགས་སུ།།
ཤར་བ་མེས་པོའི་མདུན་ས་ཆེན་པོ་ནས།།
ངོ་མཚར་གཞོན་ནུའི་རྩེ་དགའ་ཅི་ཡང་དགོད།།

སྒྲིབ་བྲལ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་དྲ་བ་ལས།།
འདི་སྣང་སྒྱུ་མའི་རོལ་བ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས།།
ཉེར་བཟུང་གཡར་དམ་ཚུ་ཤེལ་དྭངས་མའི་མདངས།།
འཛུམ་པ་ཕྱོགས་བཅུའི་མཁའ་ལ་སྤྲོས་པ་བཞིན།།

མཁྱེན་རབ་ནོར་བུའི་འོད་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུར།།
ཚུད་པ་བློ་གྲོས་ཕུང་པོ་དཔག་མེད་དུ།།
འཆར་བའི་བཀའ་སྲོལ་སྐལ་བཟང་ནགས་མའི་ཚལ།།
ཕུན་ཚོགས་བསུང་གི་དྲི་དད་སྙིང་ལ་འཁྱུལ།།

རྒྱ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ་ཐུགས་བསྐྱེད་གསེར་གྱི་ཕུང་པོའི་འོད་རླབས་འཇིགས་མེད་རིག་པའི་གཡེར་ཁའི་སྒྲས།།

འབྲུམས་ཀླུས་སྣང་བའི་རིན་ཆེན་གཏེར་ཁ་ཐང་མར་བརྡལ་བའི་མྱུ་ཏིག་ཟེགས་མ་གཅིག་ཏུ་སྡུངས་འདྲའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲིར།།

སྐྱེ་རྒུ་དད་པའི་ཡིད་ཀྱི་བདུད་རྩི་འགོག་མེད་ཆུ་ཡི་གཏེར་ཆེན་བརྗོལ་འདྲའི་མི་ཤིགས་དགའ་བའི་གཡོ་བ་ལ།།

ལུང་རིགས་ནོར་གྱི་བློ་གྲོས་ལ་ནི་བྱིན་ཆགས་མཚན་དཔེའི་རྒྱ་ལག་རབ་རྫོགས་རྡོ་རྗེའི་གོ་ཆ་རིང་ནས་བལྟམས།།

འདི་སྣང་བཅས་པ་ལྷུན་པོའི་ཟླར།།
འཁྲུ་བའི་རྒྱ་སྐྱེགས་སྐྱེས་ཀྱི་གཏམ།།
མཆུངས་སྦྱོར་ལ་ནི་བཀྲ་བའི་སྐྱེས།།
གསེར་ལྡན་ས་ཡི་པང་ལ་བཏྲལ།།

དབུས་འགྱུར་ཆོས་སྲིད་ནོར་བུའི་དཔྱར།།
སྤང་ལྡན་སྤྲིན་གྱི་མེ་ཏོག་རྐང་།།
རྒྱུན་དུ་འཕྲེར་བྱས་བང་བའི་མི།།
སྨད་ཕྱོགས་ས་འཛིན་རྩེ་ལ་འདུར།།

མངོན་རྟགས་རྫོགས་པའི་འཁོར་ལོ་ཡིས།།
དྲངས་པའི་ལྷ་སྲས་ཞི་བའི་མགོན།།
ལྷ་མོ་དོན་གྲིས་གྲུབ་པ་མོ།།
དྲེགས་ལྡན་གཙུག་གི་རྩེ་ལ་འགྲིངས།།

ངན་གནོད་སྲིད་ཀྱི་མཆེ་བའི་རྩེ།།
བཏྲར་བའི་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་ཐོངས།།
གསོས་ལ་བཏབ་པའི་ཐབས་རྒྱུའི་འཁྲུལ།།
ཤེས་བརྟོན་སྲོག་གི་ཀ་བས་བྲིན།།

མཉམ་གཞག་མཁའ་ཡི་མེ་ལོང་ངོས།།
འཇུམ་པའི་ལི་ཤི་ཐོས་པའི་རྗེས།།
དོར་བ་ཉིང་འཛིན་དང་པོའི་ལམ།།
བཟུང་བའི་བྲེད་སྣང་རླབས་སུ་འཁོལ།།

ཡིད་སྐྱེས་དགའ་མའི་འཁྲི་ཤིང་རྩེར།།
གཡོ་བ་བརྫིད་པའི་ཟ་ཡབ་ཅན།།
རྣམ་འདྲེན་འཛུག་པའི་བང་ཆེན་པས།།
སྒྲིག་པའི་གནས་མཚམས་གཡང་གིས་བསྐྱུར།།

དུས་གསུམ་དུས་ཀྱིས་གཏུགས་པའི་རླབས།།
འཁྲིལ་བ་རྗེས་ཆགས་མཐུན་པའི་དབྱངས།།
མདོན་འདོད་ལ་ནི་ཆགས་པའི་སྒྲིན།།
འཕེལ་བའི་མཆོད་ཡོན་ཨེ་མ་རྨད།།

ལུགས་བཟུང་ལྷེ་བའི་དབང་ཕྱོགས་ཀྱིས།།
བཟུང་བའི་མངའ་འབངས་རིས་ཀྱི་སྡེགས།།
དགའ་བ་སྟོང་གིས་དགྲིས་པའི་ཁམས།།
འདུ་འགོད་གཏེར་མའི་ཚོགས་སུ་རྒྱས།།

ལྷ་ལྡན་ལྷ་ཡི་ཞིང་གི་སྒོར།།
འགེངས་པའི་རིག་ལྡན་པད་མ་དཀར།།
དད་གསུམ་ཧྲ་མ་ར་ཡི་ཚོགས།།
འདུས་པ་བློ་ཡིས་གཞལ་ནུས་མིན།།

རྟེན་འབྲེལ་རྟགས་ཀྱི་མཐྲེན་རབ་གློང་།།
ཛེ་སྟེད་སྤྲོས་པའི་མོས་ཁམས་ཆེའི།།
བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པའི་མཆོད་སྦྱིན་བརྒྱ།།
སྐྱེངས་ཤིང་ཁེངས་པའི་གཡང་དུ་ཟགས།།

རབ་འབྱམས་བསོད་ནམས་དམ་པའི་ཀྱོ་བ་ཡིས།།
བཀུགས་པ་ཀེ་རེས་བཏེགས་པའི་སྣང་བ་ཆེའི།།

བྱིན་རྟེན་དད་པའི་ནོར་བུའི་འོད་ཚོགས་ཀྱིས།།
སྐལ་བཟང་སྙིང་ལ་དགའ་བ་སྟོང་གིས་རྫོགས།།
གདོང་དམར་སྙིང་རུས་སྲ་མཁྲེགས་འཛིན་པའི་དཔྱིད།།
གྲུ་འཛིན་ནོར་བུའི་ཞིང་ཁམས་འཕོས་པའི་གནས།།
དམར་པོ་རི་ཡི་འཁྱིངས་ཉམས་བརྗིད་པ་མོར།།
ཆོས་སྲིད་ནོར་བུའི་བ་གམ་ལྷ་ན་མཐོ།།
ལུང་རྟོགས་རྒྱ་སྐར་འཛོམས་པའི་ག་བ་ལར།།
མི་འཇིགས་སེང་ཆེན་ནོར་བུ་འདེགས་པ་ཅན།།
མདོན་མཐོ་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོ་རུ།།
ལྷ་སྲས་སྟོན་གྱི་ཟླ་བ་མཁའ་ནས་ཤེབས།།
རྟེན་འབྱུང་ཕུན་ཚོགས་སྣང་བ་དཀར་པོའི་རླབས།།
རིས་མེད་ཆེ་རྒུའི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས།།
ས་ཁྱོན་རིང་ནས་གཏམས་པའི་གླིང་བདུན་སར།།
ཁྱབ་པའི་དགེ་ལེགས་དམ་པའི་སྦྲོ་བ་བརྟས།།
བསླབ་གསུམ་ནོར་བུ་འོད་ཀྱིས་ཆགས་པ་ཡི།།
དུལ་བ་བྱང་སེམས་ཞི་བའི་རིགས་བརྒྱུའི་བདག །
ཕུན་ཚོགས་དོན་གཉིས་རོལ་བ་སྒྱུ་མའི་འཕྲུལ།།
ངོ་མཚར་སྣང་བའི་ཞགས་ཐག་བརྟུན་གྱིས་བཟུང་།།
མི་མཐུན་རྒུད་དཔུང་ཞི་བ་རིག་པའི་སྐྱུ།།
མཁྱེན་བརྩེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲེལ་བ་ཆོས་སྲིད་ཀྱི།།
ཉེས་པའི་ཉེས་བསྒྱུབ་བཙོན་གྱི་ར་བ་ལས།།
གྲོལ་བའི་ཕྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོར་ལྷ་ཡང་མཚར།།

ངོ་མཚར་དངོས་གྲུབ་འཛོམ་བུའི་རྐང་འཕྲུང་གིས།།
ཕུན་ཚོགས་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཐུབ་བསྟན་གདུགས།།
རིང་ནས་དཀྲིས་པའི་སྨོན་བརྩོན་ནོར་བུའི་འོད།།
ལྷ་ལྡན་ཞིང་གི་སྐྱིལ་བཟང་རྫོགས་པ་ལགས།།

མཁྱེན་དཔྱོད་རྩེབས་སྟོང་ཟླ་བའི་ཁང་བཟང་དུ།།
ཐ་ཚོམ་རིན་ཆེན་ཏོག་གི་ཅོད་པཎ་ཅན།།
འཕྲིན་ལས་ལྷ་ཟུང་རིག་པའི་འབབ་སྟེགས་སུ།།
བསྒྲུར་བའི་ལེགས་ཚོགས་སྲིད་ཞིའི་ཕང་ལས་བརྒལ།།

དཔག་ཡས་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་ལྷུན་པོའི་དབྱུང་།།
འདེགས་པའི་ཀ་བ་འཛམ་དཔལ་སྙིང་པོའི་དབྱིད།།
འཕྲིན་ལས་སྲིད་ཞིའི་གདུང་བ་འགོག་པའི་གཉེན།།
རྒྱལ་བསྟན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ཡངས་པར་བྲུས།།

ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་གདུགས་དཀར་ཡུག་པོ་ཆེ།།
ཚུལ་གནས་ཐོས་དོན་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འཕྲུལ།།
ཐུགས་བསྐྱེད་དཔག་བསམ་རྒྱས་པའི་ཡལ་འདབས་སུ།།
མདོ་སྔགས་སྦྱོར་མས་སོམ་ཉི་མཐའ་རུ་དེད།།

ཚོས་སྲིད་ནོར་བུ་རྩེན་པའི་གདེངས་ཀ་ནས།།
མི་འཇིགས་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་རྟེར།།
བཞུགས་པའི་དགེ་ལེགས་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་ཀྱི་ངོགས།།
ཕུན་ཚོགས་འཕྲིན་ལས་སྣང་བ་དབྱིག་ཏུ་འཁྱིལ།།

རང་བསྟན་རིགས་པའི་འབབ་སྟེགས་ནོར་བུའི་ལྡོངས།།
ངོ་མཚར་སྲིད་འགྱུར་འགྱུགས་པའི་སྦྱ་གཡང་གིས།།

རྨད་བྱུང་འཕྲིན་ལས་རླབས་གར་མང་རྩེའི་རྒྱུན།།
བབས་པ་དྲི་མེད་ལང་ཚོ་དཔལ་གྱིས་སྐྱེག །

མི་བསྲུན་འབྱུང་པོའི་འཁྲུལ་ཞགས་རྣོན་པོ་ཡིས།།
གཅེས་པའི་ཐུ་སྙིང་ཚོས་སྲིད་ལང་ཚོའི་སྐྱེགས།།
ངན་གཡོའི་བྲེ་རླུང་འཚུབ་མའི་བཙ་ཐབས་སུ།།
བསྐྲུབ་པ་ལུགས་གཉིས་རེངས་པའི་གཤེད་དུ་བབས།།

དགའ་བཟང་བརྒྱ་ལྡན་རྫོགས་པའི་ཕོ་བྲང་གི།
ཐབས་འཕྲུལ་ཤེས་བརྩོན་ཟད་པའི་རྗེས་ཆགས་སུ།།
ཐེབས་པ་རི་བོ་འཐོར་བའི་སྡོམ་ཐག་ལ།།
དབང་མེད་རྫམ་གྱིས་གཏད་པ་ཁྲིད་ཀྱི་ཐག །

རིས་མེད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆེ་རྒྱུའི་དབང་པོའི་སར།།
བྱོལ་བཅར་ཞུམ་མེད་བརྩོན་པ་དྲག་པོའི་སྟོབས།།
ལུགས་ཟུང་བསམ་འཕེལ་དབང་གིས་བསྒྱུར་བ་ལ།།
ཞེན་པའི་འཕོར་ལོ་གསེར་གྱི་ཕྲུག་རྒྱ་མཛེས།།

དུག་མཚོན་དུག་གི་འཕེལ་ཁ་རྐོད་ཅིང་འགྱུར་བག་དུས་ཀྱི་རྐང་སྐྱེགས་སུ།།
གཡོ་འཁྲིག་འཁྲུལ་གྱི་རྩིབས་སྟོང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་རྒྱུད་པའི་འཁོར་རླུང་རྟུལ།།
སྤྲོས་མེད་འཛིན་པའི་རྒྱ་ལས་རབ་བསྟུས་ཉོན་མོངས་ཉ་ཡི་ཏོག་གི་སྟེར།།
རིང་ནས་བྱིན་པའི་གནའ་སྲོལ་མགྲོན་བུ་སྲོག་དབུགས་མཐུད་པའི་སྐྱུ་རྡུ་བསྒྲིལ།།

དཔྱལ་ཚུའི་དངོས་གྲུབ་ཀུན་བཟང་གར་ཆེན་ལེགས་བཙོས་སོ་རྣོན་གྲི་ལ་དྲངས།།
འཁྲུལ་གཞིའི་ནག་ནོག་དྲི་མའི་རྟུལ་ཐིགས་འཛིགས་བྲལ་ཐུགས་རྗེའི་གློང་ལ་འབྲུམས།།
དུས་མཐུན་བསོད་ནམས་ལས་ཀྱིས་བསྡེབས་པའི་ཐུན་བཞིའི་ཇ་ཡབ་རླུང་གིས་སྤུར།།
སྙིང་པོ་ལུགས་བཟང་གང་གང་རྟུལ་ཐིགས་ཉམས་པ་གསོ་བའི་སྐྱེས་སུ་འབུར།།

གནས་རྙིང་དུག་གི་ངན་སྲོལ་རླུང་ནག་ཚོས་སྲིད་ལྷེབས་མའི་རྩ་ལག་ཏུ།།
རིང་ནས་འཕྱུན་པའི་འགྲོ་ཁམས་ལ་ནི་ཐུགས་རྗེའི་སྟོང་ཀ་ཡངས་པའི་མདའ།།
བསྒྲེང་བའི་ཕྱི་ནང་ནོར་གྱི་བློ་གྲོས་གཙུག་ལག་ཟླ་བའི་གཏེར་གྱི་སྙིང་།།
ཐང་ལ་བབས་པའི་རྨད་བྱུང་སྟུ་གུ་མཚར་འཛིན་གློག་གི་འཕྲུལ་དུ་འཕོས།།

ཐ་དད་འགྲོ་བའི་མོས་སྣང་ཟླ་རིས་གྲིབ་བསིལ་སྟོང་ཆེན་བསྣུབས་པའི་ཁར།།
གསལ་མིག་རློས་གར་རེས་སུ་འཁོར་བ་རྫོངས་ཅན་འགྲོ་བའི་ཚོས་སུ་གྲུབ།།
འོན་ཏེ་གང་སྐྱུ་ཙུ་ཤེལ་དྭངས་མས་འཕྱོར་ལྡན་མཛེས་རྒྱུའི་ལང་ཚོའི་དཔལ།།
ཇི་སྲིད་འགྲོ་ལ་ཇི་ལྟར་འཐད་པའི་རྨད་བྱུང་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེས་སུ་ཆེ།།

ཐལ་ངག་རིག་པའི་བློ་གྲོས་མས།།
བརྟེགས་པའི་ཡིད་ཅན་བྲེ་བའི་གདུགས།།
འཕགས་བོད་རིག་པའི་མེ་ཏོག་མཆོན།།
འབིགས་པར་བྱེད་པའི་སྙིང་པོ་ལགས།།

འོན་ཏེ་ཤར་འབྱུང་ཨུལ་གྱི་ཚང་།།
བརྗོལ་བའི་མི་བསྣུན་དུག་གི་ལྕེས།།
ལྡག་པ་དུག་མཚོན་དམར་པོའི་མེ།།
ཀེ་རེ་ཟླ་བའི་གདན་དུ་ལྷུང་།།

རྣམ་འཇོམས་འཕྲུལ་གྱི་སྒྲོགས་ཆེན་མདའ།།
རྫོ་ཏའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཟང་ཆེར།།
ཕངས་མེད་གཏུམ་པོའི་དྲག་སྤྱོད་ཀྱིས།།
སྟོང་དུ་བསྟུན་པ་ཨ་ཙ་མ།།

མི་རྟག་འཁོར་བའི་བཅས་པ་ཡིས།།
ཟིན་པའི་འབྲུལ་བ་རློ་ཡི་གྲིས།།

གཞག་པའི་ཁྲག་ནག་བཟློལ་བའི་ཐབས།།
གངས་རིའི་ཁ་དོག་བསྒྱུར་བར་བྱས།།

འཇིགས་མེད་ཐུགས་སྟོབས་ཟླ་བའི་འོད།།
ལྷན་སྐྱེས་བློ་གྲོས་ཡངས་པའི་བཅུད།།
ཀུན་རྫོགས་ལ་ནི་ནོར་བུའི་ཕྲེང་།།
བདེ་འབྱུང་གཙུག་གི་དོ་ཤལ་ཕྱིན།།

དེ་བྱུང་རིག་པའི་སྨུ་ཏིག་ཕྲ།།
བདེན་སྟོབས་ལྡོག་པའི་ལྷུགས་ཚན་གྱིས།།
བཙུར་བའི་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་འདིས།།
སྲོང་གཏམ་ལུགས་ཀྱི་མགོ་བོ་རྟུང་།།

གསེར་ལྡན་སྣང་བའི་ཆུ་རིས་འཛའ།།
འོད་འཁྱུལ་ལུས་སྐྱེས་འཛིན་པའི་གཟུགས།།
དྲག་རྒོལ་ཀློག་མར་ཕྱིན་པའི་སྙིང་།།
འདར་ལྡན་ཁྲིད་ཀྱི་གནས་སུ་གཡུགས།།

འཁྲུག་མེད་ལུགས་ཀྱི་ཚངས་པའི་ཐིག །
ལུང་རིགས་ལེགས་བཤད་ཟེར་མའི་རྒྱ།།
རིང་བར་བསྐྱབས་པའི་ཕྱུག་སོར་གྱིས།།
འདི་སྣང་དགེ་ལེགས་ཞི་བས་བཀུགས།།

རི་སྐྱེས་རང་དབང་འགོག་པའི་འཕྲུལ།།
ཀྱོ་བ་ལྷུགས་ཀྱི་ཞགས་ཐག་གིས།།
བཅིངས་པ་ཡུད་ཀྱིས་བསྐྲག་པའི་ཟུག །
རང་བྱུང་རི་ཡི་ཟླ་བོར་བསྟེབས།།

ལོག་རྟོག་སྤྲིན་པོའི་སྙིང་གི་ཁམས།།
ཉོ་ལྟུགས་ཐིག་རིས་གསལ་བའི་གློང་།།
སྒྲོག་འཛིན་གདུང་བ་འཕྱོར་བའི་ཊུས།།
དོན་དམ་ཆོས་ཀྱི་གཟིགས་མོར་ལགས།།

བདུད་ཏོའི་སྨུན་པའི་ལྟུགས་ཚན་གྱིས།།
གཙེས་པའི་གཙུག་ལག་སྣང་བའི་གར།།
ཕས་རྒོལ་ཞི་བའི་ལན་ལྡོན་ཏུ།།
བཞེངས་པའི་ཁྱེད་ཞབས་ཐང་ལ་བབས།།

སྦྲོས་མེད་ཐུགས་ཀྱི་སྨོན་པ་བརྒྱ།།
བསམ་གཏན་སེམས་ཀྱི་དབྱིངས་རིག་ཏུ།།
གཏད་པའི་ཕྱུག་ཞབས་འདར་བའི་སྣེ།།
བོད་འབངས་ལི་ཁྲིའི་ས་བར་འཕྱུད།།

ཐུགས་རྗེ་རོ་མའི་སྤྲིན་དཀར་ཕུང་།།
 དྲག་དཔུང་དུག་མཚོན་ཉོ་བའི་དབལ།།
བསྟན་སྲིད་ནོར་བུའི་ཡུ་བ་ཅན།།
བཞེངས་པའི་ཞབས་རྗེས་བྲོལ་ལ་ཕེབས།།

ཇམ་གནག་ཁོང་ཁྲོ་དམར་པོའི་མེ།།
འབར་བའི་དགྲ་སྡེ་འཇྲུགས་པའི་མཚོན།།
བསྐྱབས་པའི་ཡར་ཀླུང་དག་བྱེད་རོས།།
དྲངས་པའི་གདུང་བ་སྙིང་ལ་གཟན།།

བཙན་གནོན་གཅེ་བའི་ན་ཟུག་གིས།།
བསླངས་པའི་ཞི་རྒོལ་འཇྲུགས་པ་མོ།།

གཏུམ་དྲག་མཚོན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཡིས།།
འཇོམས་པའི་ཁྲག་ཞགས་རླབས་ཀྱིས་འཁོལ།།

མཆེ་སྡེར་དཔུང་བ་བསྒྱུས་པའི་རྩེར།།
ལངས་པའི་ཆེ་སྒྲོག་བྲེ་བ་བརྒྱུས།།
རང་ལུགས་ལུས་ཀྱི་མཆེད་པོ་དེར།།
གསོན་སྙིང་རྒྱས་པའི་ཚོ་ག་བརྩམས།།

ལྷུར་བཞེས་ལྷུན་པོའི་དཔུང་གི་རྩེར།།
དར་བ་གཡུལ་རྒྱལ་མདའ་མོའི་རྩལ།།
ངན་གཡོ་དགྲ་ཟླའི་ཁ་ཡི་སྒོར།།
བརྗེག་པའི་ཇ་ཆེན་མཁའ་ནས་ལྡིར།།

རྩེ་ཤོད་དྲུང་མིས་སྤུར་བའི་སྤྲོས།།
བཞེས་པ་ལྷ་ཡི་སྲས་པོའི་གར།།
བསྟན་སྲིད་ནོར་བུའི་རྒྱལ་མཚན་གདུགས།།
འདེགས་པའི་དགེ་ཚོགས་གཡང་དུ་འཁོར།།

རྒྱུད་ཚོགས་མུན་པའི་ཚོམ་རྒུན་དགྲ་ཧག་དམར་སྲིན་འགོང་པོའི་བྱུས་པ་བརྒྱུས།།
གངས་ལྗོངས་འཛིན་མའི་དབུགས་དང་སྲོག་རྩར་སྡང་ལྡན་འཁྱུ་བའི་ངན་སྦྱོར་དེ།།
མ་བཏང་ཐུགས་རྗེའི་ཀྱོ་བ་རྣོན་པོས་ལེགས་བཟུང་རྡོ་རྗེའི་གཡར་དམ་བཅས།།
ལས་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་གཡོ་བ་མེད་པར་ཐུགས་སྟོབས་རྩལ་གྱི་གར་ལ་བསྒྲིམས།།
ཧྥོ་ཏའི་ཚོས་སྲིད་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གདོན་སྲིན་མཆེ་བའི་དུག་རླངས་ཀྱིས།།
ཉམས་ཉེས་ཡུར་ཚུ་ཁྲག་ལ་བསྒྱུར་པའི་མདུང་རྩེ་རྣོན་པོའི་འགག་འཕྲང་ལས།།
ཆབ་འབབས་བྲེ་བའི་ཕྱུགས་རེ་བསྐམས་ཏེ་འཕགས་ཡུལ་འཛིན་མའི་ཐིག་ལེ་རུ།།
གཞོལ་མེད་ཐུགས་སྟོབས་སྙིང་ལ་བཀོས་ཏེ་བསྟན་སྲིད་གསོ་བའི་དཔལ་དུ་བཞེངས།།

ལེགས་བྱས་དགེ་བའི་དཔྱིད་དཔལ་རྒྱས་པ་འཕགས་པའི་ཞིང་མཆོག་ས་བ་ནས།།
མིལ་བའི་ཕྲེན་བོད་མཛའ་འབྲེལ་གསེར་སྐུད་རིང་ནས་བསྡོལ་བའི་རྡོ་རྗེའི་མདུད།།
དམ་དུ་འཁྲིལ་བའི་ཉམས་མེད་ལག་རྟང་ཆོས་སྲིད་ཁ་བའི་སྙིང་པོའི་བཅུད།།
འོད་ལྡན་ནོར་བུའི་བརྟེད་པ་བཙན་པོས་རྒྱ་སྡེའི་སྙིང་ལ་ཟུག་རྟུ་བསླངས།།

ལོག་རྟོག་འབྱུང་པོས་ནག་གནོད་སེམས་ཀྱིས་མཆེ་སྡེར་ནག་པོ་གཙིགས་པ་དང་།།
དགྲ་སྡེའི་ཕྱོགས་འཛིན་གདོན་སྲིན་འགོང་པོས་ལྡེ་གཉིས་དུག་རྩ་བྲུགས་པ་དང་།།
ནང་བྲུས་རུལ་བའི་རང་ལྟག་འཁྲིགས་པོས་མི་བཟད་གདོན་ཁ་བརྩངས་པ་སོགས།།
གང་གི་གཡར་དམ་ཐུགས་བསྐྱེད་རྒྱ་ལས་གཟུར་མེད་འཕྲིན་ལས་མཐར་དུ་བསྐྱངས།།

འཕྲིན་ལས་ཞབས་ཀྱིས་བཏེགས་པ་དང་པོའི་འཕྲུལ།།
ལྷུན་སྟུག་རི་དབང་གཉོམ་པའི་གར་དབང་ལ།།
ཆགས་པ་མ་སྲུ་རི་ཞེས་སྙན་པའི་དབྱངས།།
གྲགས་པ་སྟོང་སྐད་འཁོར་བ་ཉམས་ཀྱིས་སྙེག །

མཚར་འཛིན་ས་ཡི་སྙིང་པོའི་འདབ་མ་དཀར།།
མི་གཡོ་དྲང་སྲོང་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས།།
བསྲིངས་པ་ཁྲིད་ཐུགས་ལ་ནི་སྦྱོར་བ་བཞིན།།
དཔག་ཡས་མཛད་འཕྲིན་སྒྲོ་མོ་དང་པོ་ཐེ།།

ཞི་བ་ཆོས་ཀྱི་གནས་དགོན་མཐོ་རིས་སར།།
འཕོས་པ་འཕགས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་པོ་ཆེའི།།
འཛིན་པ་ཆེ་རྒྱུས་གདེངས་ཐོབ་ནེ་ཏ་རུས།།
བརྒྱངས་པ་ཚུ་ཡི་སྙིང་པོར་བྱིན་མདངས་བཞད།།

གནས་འཚོའི་འགྲོ་བ་འཕོར་བའི་ཟླུ་ཙོར་སྦྲུས།།
དུབ་པ་འབབས་ཀྱི་དུ་ཁ་འཕྱུར་བའི་རླབས།།

གང་གི་བློ་གྲོས་ཟབ་པའི་ལྟོ་བ་རུ།།
ཤོངས་པའི་ངོ་མཚར་མཛད་པ་ཨེ་མ་རྨད།།

དྲིགས་ལྡན་ཆོས་སྲིད་དཔུང་བ་མཐོ་བའི་རྩེ།།
རྣམ་བཏང་རིན་ཆེན་མུ་ཏིག་བརྒྱུས་པའི་གཏེར།།
གྲགས་པ་གྲུ་འཛིན་རི་བོ་རྩེ་ལ་རྫར།།
རེག་པ་ཡིད་སྐྱེས་དགའ་བ་དགུང་ལ་འཕྱོ།།

གནའ་གྲོང་ནོར་བུ་རྒྱས་མའི་འདབ་སྟེགས་ལ།།
ཡིད་འབྱུང་དངོས་སྐྱེས་འཁྲིགས་པའི་ཚང་ཚིང་གླིང་།།
ཆོས་སྲིད་ལེགས་ཚོགས་འཕེལ་བའི་ཕོ་བྲང་ཆེ།།
དཔལ་ལྡན་སྣང་བ་འགྱུགས་པའི་མགྲོན་དུ་བྱུར།།

ལྷུན་གྲུབ་ཆུ་གཏེར་ཟླ་བའི་བ་གམ་ལས།།
འཕོས་པ་བློ་གྲོས་རྨུགས་འཛིན་ས་ཡི་སྙིང་།།
འཇུག་པ་བསྐྱེད་བྱས་སྲིད་ཞིའི་དགེ་བའི་མཐོངས།།
ཅི་དགར་འཇུམ་པ་ཛ་ལན་ཛྷ་ཡི་གྲོང་།།

ཁེངས་ལྡན་དྲེགས་པ་འཁྱིལ་བའི་བྱང་གི་ཕྱོགས།།
དགེ་བཅུའི་ཕུན་ཚོགས་རྫོགས་པའི་ཚལ་ཆེན་དུ།།
བབས་པ་མཐོ་རིས་ཁེངས་པ་སྐྱོང་བྱེད་པའི།།
ཆོས་ཀྱི་མགྲོན་ས་ཆེན་པོ་ཉམས་རེ་དགའ།།

བསྟན་སྲིད་ནོར་བུའི་གྲགས་པ་དཀར་པོ་མཚར་འཛིན་སྣང་བའི་ཨུ་ཕྲུད་ཅན།།
འཕྲིན་ལས་གངས་ཀྱི་ས་འཛིན་ལ་ནི་ཟླ་ཤེལ་བརྩེགས་པ་ལྷུན་པོའི་དཔུང་།།
མ་རྟིང་རང་ལུགས་བཀར་བདགས་ཕྱག་རྒྱས་བཀྱི་བ་བསྲིངས་པའི་གར་སྟབས་ཀྱིས།།
འཛམ་གླིང་སར་བའི་བདེན་དོན་སྣང་བ་གཡོན་མར་གྱུར་པའི་བཛ་ཧྲགས་ཤར།།

གསང་གསུམ་སྟན་པའི་གར་དབང་ལ་ནི་ཡིད་སྐྱེས་ཏྲེགས་པའི་དད་སེམས་འཕོར།།
འཛིགས་མེད་སྡེ་ཆེན་སྙིང་གི་ཕྱུགས་པར་སྟན་ཞལ་དུས་ཀྱི་དུ་ཀྟུ་ལ།།
ཆེ་རྒྱའི་ཕྱུག་སོར་སྙིམ་པའི་རྩེ་དགས་དཔྱུང་བ་མཐོ་བའི་འགྲོས་ཀྱི་སར།།
བརྡལ་བ་ཧ་སའི་ཞིང་ཁམས་ལ་ནི་རིན་ཆེན་དང་པོའི་བྲིན་རླབས་འཁྲིལ།།
རིས་མེད་རིན་ཆེན་ནོར་བུའི་སྣང་བ་ལ།།
ཞིན་པ་བྲམས་བརྩེའི་དཔྱུང་བ་འདེགས་པའི་གཟི།།
བདེན་དོན་ལས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཉི་ཟླའི་འོད།།
འཛམ་གླིང་འཛིན་མའི་ཕང་ལ་ཐང་མར་བརྡལ།།
འཛིགས་མེད་གསེར་གྱི་དེབ་ཡིག་ཐེར་ཀ་ལས།།
འབུས་པ་བདེན་དོན་གཏམ་གྱི་བིམ་པའི་བགྲོས།།
བསླངས་པ་སྲིད་སྡེགས་རྒྱལ་སྤྱིའི་གསེར་སྟན་ལ།།
དྲངས་པའི་བདེན་རྒྱབ་སྲིན་གྱི་འདུ་འགོད་བཞིན།།
དགེ་ལེགས་སྣང་བ་དམ་པ་འཁྲིལ་བའི་རླབས།།
ཆེ་རྒྱའི་ཏྲེགས་པ་དཔྱུང་བའི་མལ་གདན་དུ།།
བཏིང་བའི་བྲུས་པ་བརྗིད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི།།
གྲངས་མེད་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཟིངས་སུ་འཕོས།།
རྨད་བྱུང་ཚོགས་གཉིས་འདུས་པ་བསོད་ནམས་དཔྱུང་།།
སྟན་པའི་དབྱངས་བདུན་རྫོགས་པ་དྲུག་སྐྱེས་གླུས།།
དྲངས་པའི་བདག་སྐྱེས་སྲིད་པའི་སྙིང་པོ་ལ།།
ཆགས་པའི་བདེ་ལེགས་སྐལ་བས་སྤྲོ་བ་བརྟས།།
མེས་པོས་དཀའ་བ་སྤྱོང་གིས་བསྐྲུན་པའི་དབྱ།།
རིན་ཆེན་རིག་པའི་ལྷ་ཟུང་བྱ་རུའི་སྒྲོས།།

གཡོ་བ་གསང་ལྷུམ་འགྲུགས་པའི་ལྡེ་མའི་ཚལ།།
རིངས་པར་སྨྲུབ་པའི་རིག་ལྡན་དབང་པོ་ལགས།།
ཕྱོགས་མེད་གནའ་དེང་རིག་པའི་སྙིང་པོའི་གར།།
བསྒྱུར་པ་བརྡ་མཚོན་ཤར་མའི་སློབ་རའི་གླིང་།།
ན་གཞོན་དཔྱང་བ་བསྒྲིལ་བའི་རིག་སྟོབས་ཀྱི།།
མཛའ་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དུས་སུ་ཆགས།།
ཡུལ་དུས་རྫུ་ཐག་བརྒྱུས་མའི་རྡང་ག་ནས།།
འཕེལ་བ་ཕྱོགས་ཆའི་དུས་དགྲ་རྫམ་པོ་ཡིས།།
བསྲིངས་པ་དུག་མཚོན་དུས་ཀྱི་སྙོམ་འཛུག་ལ།།
བབས་པའི་སྲོག་དབང་ཞི་བའི་མདངས་སུ་འཁོར།།
ངོ་མཚར་བློ་རིག་སྐྱེས་ཀྱིས་བཀྲ་བའི་གཟུགས།།
འཆང་བ་ཆེ་བའི་མགོ་ལག་རྫོགས་པ་ཅན།།
འཆད་མཁས་མཉམ་གཞག་ཀླུ་དབང་མཛངས་པའི་ཚོགས།།
བསྐྱངས་པ་སྐྱེས་མཆོག་བཤེས་གཉེན་དཔལ་དུ་ཆེ།།
མཚུངས་མེད་ཤཱཀྱའི་བསྟན་པའི་སྙིང་པོའི་བཅུད།།
རིས་མེད་འགྲོ་ལ་འགྲེམས་པའི་བྱས་པ་བརྒྱའི།།
འཛིན་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས།།
འཛུམ་པའི་བློ་གསལ་ངག་རིག་གླིང་དུ་བཟོལ།།
བྱོལ་མའི་སྡེ་བཅས་སྦྲོས་པ་དང་པོའི་ལམ།།
འབད་བརྒྱའི་རྟུལ་ཐིགས་བསགས་པ་གླང་པོའི་སྣ།།
བརྒྱངས་སྐྱུམ་སྟོང་ལྡན་དུས་ཀྱི་གཡུལ་ངོགས་ནས།།
འདོད་པའི་ལས་ལ་ཐས་ཀྱིས་རྐྱོལ་བ་བཞིན།།

འདེབས་ཞིང་གཞིན་པའི་ཚལ་བ་མཐོ་རིས་ཀྱི།།
སྨྲིགས་པ་ལས་ཀྱི་ལྗོ་བར་ལྡང་བའི་ལས།།
མི་བཟོད་ལྷ་ཅོར་སྨྲ་བའི་སྣང་བ་འདེབས།།
སྐབས་སུ་འཕོས་པ་བློས་བཟོད་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱངས།།

མཐའ་གླུས་འགྲོ་བའི་མོས་ཁམས་ལ་ནི་སྣ་ཚོགས་འཕྲིན་ལས་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་རབ་ཆུད་པའི།།
རྨད་བྱུང་བགྱི་བ་འཕྲུལ་ཡུན་ལས་ཀྱི་ལེགས་ཚོགས་ཡོན་ཏན་སྣན་དབྱངས་རྒྱུད་ལྡན་ཏམ་བུ་ར།།
འཛམ་གླིང་འཛིན་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡངས་ལས་གཟུར་གནས་སྟོང་གིས་མོས་དང་སྦྲོ་བས་དཀྲོལ་བ་ཡིས།།
བསྟན་སྲིད་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་དཔྱང་རལ་ཞིང་ངོ་མཚར་འདུ་བྱས་བདེན་པའི་སྙིང་པོ་གསལ་བར་གྱུར།།

ཕན་བདེ་འགྲོ་བའི་ལེགས་ཚོགས་བསྡུས་པའི་སྐྱེས།།
ཡང་དག་ཐུབ་བསྟན་ཟླ་ཤེལ་དྭངས་མའི་ཁམས།།
ངན་གཡོའི་དཔྱང་བ་མཐོན་པོས་བསྒྲིབ་བྱས་ཀྱང་།།
ཐུགས་བསྐྱེད་གཡར་དམ་དུས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་ཆུད།།

རིས་མེད་རྒྱལ་བསྟན་སྙིང་པོའི་རང་ལུགས་གར།།
བསོད་ནམས་མཐུ་སྟོབས་བཙན་པོས་ཉེར་དྲངས་པའི།།
ལུང་རིགས་འབྱུང་བ་དང་པོའི་རྩ་ལག་ཏུ།།
གྲུབ་པའི་སྡེ་ཚོགས་བྱུར་དམར་མདངས་སུ་ཆགས།།

མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་དཔྱང་རྡང་རྒྱ་མཚོའི་སྡེ།།
འབྱུང་གནས་གཙུག་ལག་ཞབས་སེན་རྣ་ཛ་ཀའི།།
སྙིང་པོར་ཆགས་པ་ལུང་རིགས་རིན་ཆེན་དངོས།།
ཀུན་འབྱུང་ཕུན་ཚོགས་ལམ་གྱིས་ཡང་དག་བྱིན།།

དེ་ལྟའི་ངོ་མཚར་རིན་ཆེན་བྱེ་བའི་དཔྱང་།།
རྒྱལ་བསྟན་སྣང་བ་འཛུམ་པའི་འདབ་སྟེགས་སུ།།

རིས་མེད་ཆོས་ཀྱི་བརྒྱུད་ཚོགས་སྤྱོས་པའི་ལམ།།
འཆར་བའི་ཡང་དག་ལམ་ལ་སུ་ཡང་ཆགས།།
སྙིང་པོ་དོན་གྱི་བསྟན་པ་སྤེལ་བ་ལ།།
བོད་བརྒྱུད་རིས་མེད་ནང་བསྟན་དགའ་བའི་དཔྱིད།།
འཛིན་པ་ནོར་གྱི་བློ་གྲོས་འཕྲིལ་བའི་གླིང་།།
ཀུན་ཕན་བདེ་དགའི་སྣང་བ་ཚོགས་ཀྱིས་བཟུང་།།
མི་ཕྱེད་སྙིམ་པ་མང་རྟེ་སྙིང་པོའི་བཅུད།།
དཔྱོད་ལྡན་དགྱེས་པ་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྱི་ལུགས།།
བསྒྱུར་བ་ཉིང་འཛིན་དགའ་བའི་གཡོ་བ་ལ།།
ཆགས་པ་ཆུ་རིས་གཉེར་མ་གཉིང་ནས་གསལ།།
མི་མཐུན་རིས་ཀྱིས་ཤར་བ་ཆོས་ཚུལ་ཆེའི།།
མཐུན་གནས་གྲོགས་སུ་མན་པའི་སྣང་བ་ཡིས།།
བརྟེགས་པ་ལྷག་བློའི་ཀུན་བཟང་མཆོད་པའི་ཞིང་།།
དགའ་བ་རྗོགས་ལྡན་བྱེ་བའི་འདབས་སུ་འཁོར།།
མི་འཛིགས་ཐུགས་རྗེའི་ཆུ་གཉེར་བསྐྱབས་པའི་རླབས།།
མངོན་པར་འཕྱུར་བ་བདུད་རྩི་འབབ་མའི་རྒྱུན།།
མཁྱེན་རབ་གསེར་གྱི་ནོར་བུས་བརྒྱངས་པ་ལ།།
རྨད་བྱུང་རྟེན་འབྱུང་ཚོགས་པ་རིང་བར་བྱས།།
ཕུན་ཚོགས་སྲིད་ཞིའི་རིན་ཆེན་སྤུངས་པ་དངོས་གྲུབ་སྒྲོག་གི་སྙིང་པོ་སྙེ།།
གངས་དཀར་དགེ་ལེཊ་རིག་པའི་སྐྱིད་ཚལ་རྫམ་གནག་དམར་པོ་མེ་ཡིས་བསྲེཊ།།
དེ་ལྟའི་སྡུག་ཡུས་དཔུང་གིས་བཞེས་ཏེ་མེས་པོའི་ཤུལ་རྗེས་གཙོམ་པའི་རིས།།
ཡང་དག་བཟུང་བའི་ལས་ཀྱི་ཀློས་གར་ལྟ་ངན་རླུང་བུས་གསུབ་པར་ཞུགས།།

ཚེ་རབས་མཆོག་གི་སྐྱེས་པའི་ཕྲེང་བ་བྱམས་བརྩེ་ཞི་བའི་གོང་བུ་སྟེ།།
གཞལ་མེད་རིན་ཆེན་གཙུག་ལག་ནོར་བུ་དངོས་གྲུབ་ཕྱུ་གཡང་འགྱུག་པའི་གཉེན།།
མ་སྨད་ཕུན་ཚོགས་གསོས་སུ་སྦྱོས་པ་ཕན་བདེའི་དབྱུ་མ་དམ་པའི་སྒྲོལ།།
ཆེས་ཆེར་ཕྱེ་བའི་བ་དན་དཀར་པོས་གོ་ལ་ཆེན་པོ་སྐྱུལ་བར་བྱས།།

དགེ་ཚོགས་ཕུང་པོ་རིང་ནས་གསོ་བའི་ཐུགས་སྟོབས་གླང་པོས་བསྐྱུར་བ་ལ།།
ཉམས་མེད་བདེན་སྟོབས་ཕྱག་གི་དཔུང་ཧྲང་རྨང་ནས་མེལ་བའི་རྒྱལ་སྲས་ཆེ།།
གསར་དར་དུས་ཀྱི་གོ་འཁྲབ་མཆོན་ཆས་བྲེ་མར་བཏུལ་བའི་སྒྲོ་གར་འབུམ།།
རྒྱས་པའི་དུས་རླབས་བྱམས་བརྩེ་ཞི་བས་སྙོམ་པར་སྐྱེལ་བའི་བདྡ་རྟུ་བཞེངས།།

འཛིཏ་པའི་ངལ་སྣང་ལས་ཀྱིས་བསྐྲུན་པ་འཕོར་ཆོས་རིགས་པའི་བདྡ་ཧྲགས་ཏེ།།
ཕུན་ཚོགས་དག་པ་ཛྙོ་ཏའི་ལེཏ་བྱུང་མཛའ་བ་སྨུལ་གྲིས་ཏྲམ་པས་འཕྱུང་།།
ངན་སྒྲོལ་ལུགས་ཀྱི་ཐོང་ཁ་རྣོན་པོ་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱས་པའི་སྣང་ཚུལ་འདིས།།
གངས་དཀར་ཨ་མའི་སྒྲོག་གི་སྙིང་པོ་ལན་བརྒྱར་འབིགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིན།།

མཁྱེན་བརྩེའི་ཞི་བ་དམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞིས་སྨན་བཟོ་ཚོཏ་དཔལ་དུ་བསྐྲུན།།
ཕན་བདེའི་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གི་འབུལ་སྐྱེས་མང་གཙོའི་ཀ་བ་ཡང་དག་བསླངས།།
འགྱུར་མེད་གཡར་དམ་རྡོ་རྗེའི་ཕྱག་གིས་བསྟན་སྲིད་གདུཏ་དཀར་ཕྱེ་ནས་བསྒྲེངས།།
འཕཏ་པ་ཆེན་པོས་འཕཏ་པའི་འཕྲིན་ལས་འཛམ་གླིང་རིག་པའི་ཞིང་ནས་སྤེལ།།

དེ་ལྟར་མཛད་བརྒྱའི་སྣང་བའི་མེ་ཏོག་ཤེས་རབ་འཕྲུལ་གྱི་གོ་ཆར་བསླངས།།
མི་སྡུག་མྱུན་པའི་གཙོང་རོང་ཟབ་མོར་ཐུགས་བསྐྱེད་ཟླ་བའི་ཞིང་ལ་དྲངས།།
མཚར་འཛིན་འཕྲིན་ལས་ཞི་བའི་མཆོད་སྤྲིན་འདུ་ལོང་འཁྲུཏ་མའི་འགྲམ་པར་ལྟུང་།།
ཨེ་མ་རྒྱ་ཆེན་ཆོས་ཚུལ་རླབས་པོ་འཛིན་མའི་ཕང་ལ་བྱུར་གྱིས་བསྐྲངས།།

ལུགས་ཀྱི་དྲ་བ་མེལ་བའི་འཕྲུལ།།
མཉེས་གཤིན་བུམ་པར་བསྲེལ་བའི་རྒྱ།།

ཞི་ཁྲོས་བདུད་རྩིའི་རླབས་ཀྱི་ཕྲེང་།།

མི་མཐུན་སེལ་བའི་གྲོགས་སུ་བབས།།

བཅས་རང་ལས་ཀྱི་དཔྱད་བ་ཡིས།།

དམར་ཁྲིན་སྨུལ་གདུག་གླལ་བའི་ཁར།།

ལྷུང་ཉེའི་སྲོག་དབང་གཏངས་ཀྱི་ལྡོངས།།

འཐག་འཕྲུལ་དྲ་བའི་རྒྱ་ལས་འགོངས།།

དེ་ལྟའི་དཔྱད་བ་མཉམ་པའི་ངོགས།།

ལུགས་མེད་གདོན་ཁྲིན་ཁྲོས་པའི་ཁྲག །

ངན་དཀྱིའི་དྲག་གནོན་འཚུབ་པའི་གློང་།།

རྒྱལ་སྲིས་སྲུང་བའི་ཚོགས་སུ་བཏབ།།

མངོན་འདོད་འཕྲུལ་རིག་གློག་གི་རྩལ།།

རིང་ནས་འབྲུག་པ་མཁས་པའི་ཚོགས།།

དངོས་ཤུགས་འཐབ་མར་རོལ་བའི་གར།།

མཚར་འཛིན་བློ་ཡིས་སྤྲོན་པར་བྱས།།

དཔའ་མཛངས་དཔྱད་བ་མཐོ་བའི་མིས།།

གདུང་སེམས་གཅིག་ཏུ་བཅད་པ་མོས།།

རྒྱ་གོལ་རྡོ་རྗེའི་གཏམ་གྱི་མདངས།།

དམར་པོའི་སྲིད་ཀྱི་སྙིང་འདི་འཛིགས།།

རིན་ཆེན་རིག་པ་གྲོལ་བའི་དབུས།།

སྨུགས་འཛིན་ནོར་གྱི་སྙིང་པོའི་ཕྲུལ།།

བདེན་སྟོབས་སྙིང་གི་ཟེགས་མ་རུ།།

བབས་པའི་རུས་བཀྲ་མདངས་སུ་གསལ།།

རྗེས་ཆགས་ཐུགས་བརྩེའི་རྗེིང་གི་ངོགས།།

ཕྱོགས་འཛིན་བཀའ་དང་འཛིན་པའི་གཙོས།།

ཁྲིད་གསུང་འོད་ཀྱི་སྙིང་པོའི་མདངས།།

གསལ་བའི་རྒྱ་ལ་རིངས་པར་བྱིན།།

གཏིང་རིང་ལྷུགས་ཀྱི་འཕྲུལ་འཁོར་ལས།།

འཕོས་པ་རིག་འཛིན་ལྷེམ་པའི་དབྱུང་།།

སྨིན་བྱས་སྣང་བའི་རོལ་གར་གྱིས།།

གྲོལ་བའི་དགེ་ལེགས་མཁའ་ནས་འཕོར།།

འཁོར་ཆགས་བརྗིད་པ་གཡོན་མའི་མདངས།།

གངས་སེང་དགའ་བའི་དབྱིད་དུ་བབས།།

ཨུན་གྲོལ་རྒྱལ་མཚམས་མཐོན་པོའི་གདུགས།།

ཐྭ་གཡང་འགྱུགས་པའི་གཏེར་དུ་ཕུབས།།

སྤོ་བསངས་མཁའ་ཡི་གླང་པོའི་གར།།

འཛིན་ལྡན་རྒྱ་སྐྱེགས་རྒྱས་མའི་འདབ།།

བདུན་སྐྱེས་ཛ་ལན་རྣ་རའི་ཁམས།།

སྐྱོང་བ་དེགས་འཛིན་ནབ་ཀུ་འགྲིལ།།

གཡུལ་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་གསེར་ལྡན་མས།།

གསོས་པའི་དངོས་སྐྱེས་འཛུམ་པའི་ཚོགས།།

ཞི་བདེའི་ཚངས་པ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས།།

འཁྲིལ་བའི་ལེགས་ཚོགས་ནོར་གྱིས་འགེངས།།

ཕྱི་ནང་ཆོས་ཁྲི་འཛིན་པ་ཅན།།

དུས་བབས་དུས་ཀྱི་ཛ་བོ་ཆེ།།

ཞེས་རབ་དངོས་གྲུབ་མང་རྟེའི་རྒྱུན།།
དག་པའི་ཡོ་ལངས་མཁའ་ནས་འཁྲིགས།།

གལ་གནད་སྣང་བ་དག་པའི་ཁམས།།
འདྲེན་པ་མཁྱེན་རབ་རྒྱས་པའི་སྤྱན།།
གཞིན་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲོས་པའི་བཀའ།།
མཐུན་པའི་ང་རོ་གསང་མཐོར་བསྒྲགས།།

དེ་བྱུང་དངོས་རིག་གསར་བའི་དཔུང་།།
གྲགས་པ་གླིང་བདུན་རྫོགས་པའི་ལས།།
བསྒྲིངས་པོར་སྐྱུལ་བའི་དུས་གཏམ་མ།།
བདེན་པའི་གནས་ལ་བག་མར་བརྫངས།།

འཛིགས་མེད་ཁྲི་འཕང་མཆིད་མའི་ཚལ།།
བཏེགས་པ་ལུགས་ཀྱི་ཟ་འོག་དར།།
འཐེན་པ་དྲེགས་ལྡན་ཡིད་ཀྱི་རྟས།།
དྭངས་པ་བདེན་པའི་དཔང་པོར་ཤར།།

གནའ་དེང་རིག་པ་རྒྱས་པའི་དཀྱིལ།།
འདུ་གནས་ལས་ཀྱིས་བསླབ་པའི་གཞི།།
འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཐབས་སུ།།
འཁྲེང་བའི་སྙིང་པོ་དུས་ཀྱིས་གཏད།།

རང་སྡེའི་ཆོས་སྲིད་ནོར་བུའི་སྐྱ།།
བསྒྲིལ་བའི་བློ་གྲོས་དྭངས་མའི་སྟོབས།།
ཚོགས་གསུམ་བདེན་པའི་གཉེན་པོ་རུ།།
བཞེངས་པའི་ནང་སྐྱེས་དཀྲིགས་པ་ལགས།།

མཛད་བརྒྱའི་སྣང་བ་འཛུམ་པའི་རིས།།
ཤར་བ་གོ་ལའི་འདབ་མའི་སྐྱེགས།།
འཕེལ་བའི་བློ་གྲོས་རྒྱས་ལྡན་མས།།
གྲགས་དཀར་སྙན་པའི་ཟླ་རུ་ལངས།།

འདི་སྣང་ཆོས་སྲིད་ནོར་བུའི་འདབ་སྐྱེགས་དགེ་ལེགས་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ལས་རབ་གཡོལ་དམིགས་མེད་གང་སྐུའི་གཡར་དམ་རྗེ་རྗེས་བགོས་པའི་ལེགས་ཚོགས་སྲིད་ཞིའི་གདེངས་ཀར་ཆགས་པའི་ཀློང་།། ངན་སྲིན་འབྱུང་པོའི་གཏུམ་དྲག་གཟན་པོས་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་སྐྱུལ་མའི་མདའ་ལ་ཞི་བའི་མཚོན་གྱི་འཕེན་པ་བསླངས་པའི་རྨད་བྱུང་འཕྲིན་ལས་མཁའ་རིས་འོད་ལྡའི་ཞིང་ནས་བཞེངས།། ཕུན་ཚོགས་ལས་བཞིའི་མུ་ཏིག་སྡེ་བཅས་མཚར་འཛིན་བློ་གྲོས་སྣང་བའི་འདབས་ལས་ཅི་ནའི་དཔྱུང་གིས་གཤེ་ཞིང་ཉེས་ལ་ཉེས་བརྩེཏ་རྗོག་པ་ལན་གྲངས་འབུམ་གྱིས་གསོ་བར་བཅས།། དེ་ལྟའི་དངོས་བྱུང་ངན་དཀྱུའི་མཚོན་གྱིས་མི་བསྲུན་གདུག་ཅན་དམར་པོའི་ཚོགས་ལ་ཞི་བའི་ཆབ་རྒྱུན་སྤྲོས་པའི་གདམ་གྱིས་ཆེ་རྒྱའི་གཙུག་གི་ནོར་བུའི་འོད་ཀྱིས་རིང་ནས་བཏེགས།།

ཞི་བ་ཞི་བའི་རིགས་བརྒྱའི་ལམ་གྱིས་སྣང་བ་གནས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་དྭངས་མ་རིས་མེད་འགྲོ་ལ་
རིང་བར་བསྐྱིལ་བའི་བརྩེ་ཆེན་ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཀྱི་བདུད་རྩི་རྒྱས་པའི་བཅུད།།
འཕེལ་བའི་སྙིང་པོ་ལྷུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་རིང་བར་གྱུར་པའི་རྒྱས་བཅད་ཉམས་ཀྱིས་སྐྱོ་ངལ་
སྤྲངས་པ་དམ་པའི་འཕྲིན་ལས་རང་སྡེའི་ཕུན་ཚོགས་འཕྲུལ་མའི་གྲལ་ལ་བབས་པའི་མཐུས།།
ལེགས་བྱས་རིན་ཆེན་གཏེར་བརྒྱའི་མངའ་བདག་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཆེ་རྒྱའི་ཚོགས་ཀྱིས་རྣམ་
འབྱེད་རིགས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་བས་བཟུང་བའི་ངལ་བ་ལན་གྱིས་བཀྲུགས་ཏེ་མཆིས་པ་ཡིས།།
སྡེ་ཚོགས་དོན་ཆེན་རྒྱ་ཆེར་བསྐྲུངས་པའི་དབུ་མ་དམ་པའི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པ་བདེ་བར་
སྤྲོས་པ་ངོ་མཚར་འཕྲེར་བྱུང་འབུམ་གྱི་སྙིང་པོ་གང་གིས་བསྡུས་རྣམ་རྨད་ལས་འདས།།

རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་དམ་པའི་གར།།
ཟློས་པ་སྦྱོར་བརྩོན་འཕྲུལ་གྱི་རི་མོའི་གཟུགས།།

བླ་མེད་ཞི་བ་ཆེན་པོའི་འབབ་སྟེགས་ལ།།
ཆགས་པ་ཡིད་སྐྱེས་དགའ་མའི་ཡིད་རབ་ལྷུང་།།

མཚོན་འཛིན་ཧ་ཧུལ་འབྲུགས་པའི་མདའ་རྭམ་ནས།།
དུས་གཏུགས་མི་བསྲུན་བྱུས་འབྱུང་རྒྱུགས་པའི་སྟབས།།
བསྒྱུར་པ་ཀུན་རྟོག་སྣང་བ་བརྡར་བའི་ལྡེ།།
ལྷག་ལྷག་གཡོ་བ་འཇིགས་པ་གཉེད་ཀྱང་མིན།།

ངོ་མཚར་རྨད་པའི་དེ་བྱུང་བདུད་རྩིའི་སྨན།།
འདེགས་པ་མེས་པོའི་ཤུལ་རྫས་རིག་པའི་སྐྱེས།།
ལྷེམས་པ་དགེ་ལེགས་འབྲིག་མའི་བ་གམ་ལས།།
བདེན་སྟོང་ཆོས་ཚུལ་སྙིང་པོ་གཟིགས་མོར་བཀྲལ།།

ཟུང་འཇུག་སྒྱུ་མའི་འཁྲུལ་ཞགས་གྲོལ་བའི་ཁར།།
རྩེན་པ་ཆོས་སྲིད་ནོར་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས།།
ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་རི་བོར་ཆགས་པའི་མདངས།།
དྲེགས་ལྡན་གཙུག་ལག་ཅོད་པན་ལན་བརྒྱར་སྒྲོན།།

སྣང་གསལ་དམ་པའི་ས་བ་ཨུ་ཧྲིག་དཔུང་།།
འབར་བ་མཆན་དཔེའི་འོད་དཀར་སྙིང་པོའི་ངོགས།།
རྒྱུ་བ་རང་གནས་འཕྱུད་པ་ཞབས་སྐྱེས་རྟུལ།།
ཨུ་ཧྲིག་བརྩེགས་མའི་དོ་ཤལ་རྒྱན་དུ་བསྒྲིགས།།

ངན་དགུའི་འབྱུང་བ་མཚང་ཆེན་བརྐོས་པའི་དུག །
ལན་གྲངས་བྱུར་གྱིས་འཕོར་བ་སྙིང་གི་ཚེར།།
ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་རིག་ཀློང་ལ་བསྡུས་པའི་སྦྱུལ།།
བཟོད་པ་རྒྱ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལགས།།

སྣ་ཚོགས་མི་མཐུན་སྣང་བ་བཀྲ་བའི་ཁམས།།
ཡིད་སྐྱེས་འཇུག་པ་བསྐྱེད་བྱུས་སྲིད་པའི་གནད།།
གང་འདུལ་འབེབས་མཛད་ཕྱོ་ཡི་དྲི་ལེན་མས།།
སྐྱེལ་བ་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱགས་ཕྱེ་རི་ལ་འཕོས།།

འདི་ཕྱིའི་ཆོས་ཚུལ་རིང་ལུགས་འགལ་མེད་དུ།།
རྟོགས་པ་སྤྲུལ་བའི་རློས་གར་གཙང་མའི་འཕྲུལ།།
བྲིས་པའི་རྒྱན་ཕྲེང་འཁོར་ལོ་ཡོངས་བྲེལ་བའི།།
རིམ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་རིང་ནས་བཟུང་།།

སྒྲིབ་བྲལ་མཁྱེན་བརྩེའི་མཁའ་ཀློང་ཡངས་པའི་མཁར།།
བརྒྱུངས་པ་ཐུབ་བསྟན་གདུགས་དཀར་གཡོ་བའི་ལས།།
མཆེད་པ་ཚུ་རིས་གསལ་བ་ལྟུག་མའི་ལྡེམ།།
སྟན་གོང་གསོ་བའི་སྙིང་པོར་རིང་ནས་ཆགས།།

མི་མཐུན་རིགས་པའི་བགྲོ་བ་དང་པོའི་མཚམས།།
འབྲེད་བྱུས་མཁྱེན་རབ་རྩལ་གྱི་སྟངས་ཀ་ནས།།
བྱོན་པ་དགེ་ལེགས་ཞི་བའི་ས་བོན་ལ།།
ཆགས་པ་ཡིད་སྐྱེས་དགའ་བའི་མཆོད་སྤྲིན་འཁྲིགས།།

གཞལ་ཡས་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཚུལ་སྣང་བའི་གཏེར།།
འབྲེད་མཁས་ཞི་བ་དམ་པའི་སྙིང་རྗེའི་གར།།
ཟུང་འཇུག་ཐུགས་རྗེའི་ཕུང་པོ་དཔག་མེད་དུ།།
བཞེངས་པའི་ཐུབ་བསྟན་ཟླ་བ་མཁའ་ནས་ཤར།།

མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་མཁྱེན་རབ་རྒྱ་མཚོའི་ཀློང་།།
མི་བཟད་ལུང་རིགས་རྒྱགས་ཀྱིས་དཀྲིས་པ་ཡིས།།

ཀུན་འབྱུང་དོན་གྱི་སྙིང་པོའི་རྩ་ལག་ཏུ།།
ཕན་བདེ་ནོར་བུའི་ཞིལ་ཐིགས་མཆར་དུ་དངར།།

ཁ་བ་གངས་ཀྱི་ལྗོངས་ཆེན་ཡངས་པོའི་སྲོག །
གཡོ་མེད་བརྟན་པར་གསོལ་ལ་རངས་པའི་བཀའ།།
མགྲིན་པ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཕོངས་ཀ་ནས།།
ལྷིར་བའི་གནས་ལ་གཟུར་གནས་དགྲེས་པ་ཆེ།།

ཐུབ་བསྟན་རིག་པའི་བཅས་པ་དབུ་མའི་ལམ།།
འདྲེན་པ་བློ་ཡི་དཔྱོད་པ་འཇིག་རྟེན་ལུགས།།
མཐའ་ཀླས་འགྲོ་བའི་མོས་ཁམས་འཕྲོག་བྱེད་དུ།།
འཛུམ་པའི་དུས་བྱུས་རྗེས་མཐུན་སྤྱོད་ལ་ལེགས།།

མི་བསྲུན་འབྱུང་བོའི་དྲག་མཚོན་འཛུགས་པའི་མཁར།།
སྨྱུ་ངན་དུ་ཁས་གདུང་བ་ལྷི་བའི་བོད།།
དོན་བཟང་བཀའ་ཡིས་བསྐྱབས་པ་དབུ་མའི་སྲོལ།།
དབྱུང་བྱུས་དབྱིག་གི་ནོར་བུ་གླིང་ལ་བསྟན།།

དེ་ལྟར་རྨད་བྱུང་མཛད་བརྒྱའི་སྙིང་པོ་ཡིས།།
བརྟེགས་པའི་ལུང་རིགས་སྐྱེས་ཀྱི་རྩ་ལག་ཏུ།།
ཕུན་ཚོགས་ལུགས་ཀྱིས་ལོག་རྟོག་སྲིན་པོའི་སྙིང་།།
རལ་བའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས།།

སྣང་སྟོང་སྒྱུ་མའི་སྲིད་མཚོའི་རླབས་ལས་ངེས་དོན་རིག་པའི་ཚོས་ཉིད་བཅལ།།
མ་དག་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་འཇིངས་ལས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་འཐྲུངས།།
མི་དགེའི་གདུག་རྩུབ་ནོ་དབལ་མཚོན་ལས་ཞི་བདེའི་ཕྱུ་གཡང་མགྲོན་དུ་བཀུག །
སྟོང་གསུམ་སྐྱེ་རྒུའི་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་བདག་གི་བླ་མ་སྲིད་འདིའི་མིག །

སྒྲིབ་བྲལ་ལས་བཞི་ཧཱུྃ་ཧཱུྃ་སྙིང་མཁྱེན་བརྩེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་མ་ལས།།
འཕོས་པའི་ཊཱི་མཚར་རྨད་བྱུང་འཕྲིན་ལས་སྤྲུལ་པའི་ཟློས་གར་རླབས་པོ་ཆེ།།
གོ་ལའི་མཚན་དཔེ་གཅིག་ཏུ་རབ་བསྡུས་ངོ་མཚར་དགེ་ལེགས་བྱེ་བའི་ཚ།།
བདག་གིར་བཞེས་པ་རྟེན་འབྱུང་ཟློས་གར་ཆེ་རྒྱུའི་དཔྱང་བ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ།།
སྲིད་ཞིའི་ཆོས་ཀུན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བདེ་སྡུག་མཉམ་ཉིད་ཀུན་གྲོལ་ཏེ།།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་མཁྱེན་རབ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཆེན་བློ་ཡིས་སྦྱོར་པ་ཡིས།།
མི་དགེའི་ཚོགས་དཔུང་རྨང་ནས་ཞི་ཞིང་ལེགས་ཚོགས་དགེ་བ་སྤྲོ་བྱས་པ།།
བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་གསལ་བྱེད་ཉི་མ་འོད་པོ་ཆེ།།
གཞོམ་བྲལ་ཐུགས་སྟོབས་རིང་བར་བསྐྱངས་ཤིང་རྨད་བྱུང་འཕྲིན་ལས་དཀར་པོའི་ངོགས།།
རབ་འབྱམས་མཁྱེན་བརྩེ་རིག་པའི་རྩེ་དགས་འགྲོ་ལ་བདེ་བ་ཆེར་བསྐྱེད་ནས།།
སྔ་ཕྱིར་དགེ་ལེགས་ཚོམ་གྱི་གཟེངས་རྟགས་གང་གིས་ཆེད་དུ་བཞེས་པ་འདིས།།
འཛིག་རྟེན་ས་ཡི་གླིང་ཆེན་འདི་ཡང་དགེ་བར་བསྒྱུར་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལགས།།
ཆོས་སྲིད་རྨུ་ཐག་བརྒྱུས་མའི་གདེངས་ཀ་ནས།།
བརྩོན་པ་རེ་འབྲས་ས་བོན་ལྡུ་གཡང་གིས།།
གསོས་པ་དུས་ཀྱིས་གཏུགས་པའི་མཚམས་ཤེད་ནས།།
སྨིན་པའི་དགེ་ལེགས་ཟླ་བ་མཁའ་ནས་ཤར།།
བཙུ་མཚམས་ལོ་ཡི་སྐྲངས་ཚིགས་ཡང་དག་མས།།
སྤེལ་བ་དབུ་མ་དམ་པའི་ཐེལ་སྒྲོམ་ཅན།།
འཛིན་པ་གསེར་གྱི་ཐམ་ག་བརྡེད་པའི་རིས།།
ཕུན་ཚོགས་གནས་ལ་སྟོབས་ཀྱིས་གནང་འདི་མཚར།།
དབང་མདའི་སྤུད་པ་ཆེན་པོའི་སྲོལ་གནས་ན།།
མང་ལ་གཙོ་བ་དམ་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས།།

འཇུག་པ་ཆོས་སྲིད་ཀ་བ་གངས་རིའི་མགོན།།
གོ་ལའི་ལེགས་ཚོགས་སྐྱོང་བ་དགའ་བས་བསྐྱེད།།
སྲིད་གསུམ་རིན་ཆེན་གསེར་གྱིས་གང་བ་གངས་ལྗོངས་ཁ་བའི་སྙིང་པོ་སྟེ།།
ལེགས་བྱས་དུས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཡངས་པོས་རྒྱལ་སྲིད་གནའ་བོའི་གནས་ཀྱི་མགྲོན།།
རིང་བར་བསྲུས་ཤིང་ཕུན་ཚོགས་རྒྱ་ལས་རང་དབང་དགེ་བའི་མང་གཙོའི་སྒྲོལ།།
འདེགས་ལ་བཀའ་ཡི་གནས་བཅས་ཕྱག་མཚན་མཐོངས་ཀ་གོ་ལ་མཚར་དུ་སྤྲུལ།།
དོན་ལྡན་ལས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དཀར་པོའི་ངོགས།།
མི་ཟད་སྨུ་ཏིག་རིན་ཆེན་བྲེ་བའི་གདེངས།།
ཉམས་རྟོགས་རིག་པའི་ཆུ་གཏེར་འཕེལ་བའི་རླབས།།
སྲིད་ཞིའི་སྙིང་པོ་དམ་པའི་བཅུད་དུ་ཆགས།།
འདི་ཕྱིའི་བསོད་ནམས་ཕུང་པོ་དཔག་མེད་དུ།།
མཐོ་བ་མཁས་རྒྱའི་ཤེས་རབ་འཚོགས་པ་མོ།།
འབྱམས་ཀླས་ནོར་བུའི་ལང་ཚོ་རྒྱས་ལྡན་མའི།།
ཡིད་ཀྱི་གུར་ཁང་སྣང་བ་རིང་དུ་བཏང་།།
མཐའ་མེད་འགྲོ་ལ་བཏབ་པ་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ།།
དཔག་ཡས་རིན་ཆེན་ནོར་བུ་གཞལ་མེད་ཁང་།།
ཐུབ་བསྟན་སྲོག་གི་སྙིང་པོ་འཁྲིལ་མའི་གར།།
རྒྱུད་ཚོགས་གདུང་བ་འཕྲོག་པའི་དཔལ་དུ་ཆེ།།
མཛེས་སྡུག་ལང་ཚོ་རྫོགས་པ་ལྷ་མོའི་འཕྲུལ།།
འཕོས་པ་རྒྱལ་སྲས་ཡིད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་གང་།།
བགྱིད་པ་འགྲོ་བའི་འཁྲུར་ཆེན་གཉན་པོ་འདི།།
སྲིད་ཞིའི་གདུང་བ་འཇོམས་པའི་ཆེད་དུ་དགེ།

ལོག་སྨྲུན་སྟོབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྒྱས་པའི་ཚོགས།།
བརྩེ་ཆེན་བྱམས་པའི་རོལ་བ་སྒྱུ་མའི་འཕྲུལ།།
སྨུ་མེད་མཁྱེན་རབ་སྣང་བའི་དྲྭ་བ་ལས།།
འབྱེད་པ་སྨུ་ཧྲིག་དཀར་པོ་བཞེས་འདི་མཚར།།

མཁྱེན་རབ་ཆུ་ལྷའི་ཕང་བ་རུ།།
འཁྲིངས་བག་རིག་པའི་གཞོན་ནུ་མས།།
རིས་མེད་ལུགས་ཀྱི་མཆེད་པོ་ལ།།
མཛའ་བ་གཤིས་ཀྱི་གཉེན་དུ་བསྟེན་ནས།།

དཀྱིལ་ཡངས་དཔྱོད་པ་རྒྱས་པ་ཅན།།
ལོག་འཛིན་གཡུལ་གྱི་འཐབ་མོ་རུ།།
མཐིལ་བའི་ལུང་རིགས་སྒྲོ་གཤོག་གིས།།
སྐྱེངས་པ་འཕྲུལ་གྱི་གནམ་ལྕགས་གཞུས།།

འདི་སྣང་སྲིད་པའི་གོང་བུའི་ཁར།།
ཆགས་པ་ཚོས་ཚུལ་སྙིང་པོའི་བཅུད།།
འགལ་མེད་སྦྱོར་ལ་རངས་པ་ཡི།།
སྨིན་པའི་རང་སྟོལ་སྐྱེས་སུ་བབས།།

སྤྲུན་རས་གཡོ་བའི་འབབ་སྟེགས་སུ།།
ལྷུང་བ་དེང་འཕྲུལ་རིག་པའི་དཔལ།།
དེ་དེ་ལ་ནི་བརྡར་བ་ཡིས།།
འབིགས་པའི་སྙིང་པོ་འོད་དུ་འཆེར།།

ལུང་རིགས་ལེགས་བཤད་སྤྲིན་གྱི་ཁར།།
འཕོས་པ་གནས་མགྲོན་ཚངས་པའི་གླུ།།

རྟོད་དག་ལྷུགས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པ་ཡིས།།
གངས་ཀྱི་རི་ལ་ཁ་དོག་བགོས།།

ལེགས་ཚོགས་བྱུ་རུའི་འབྲི་ཤིང་རྩེར།།
འཛུམ་པ་འོད་ལྡིའི་ཕྲེང་བ་ཅན།།
རིག་པའི་སྣ་ལའི་བང་བ་མོས།།
དགོས་འདོད་སྟོལ་ལ་ངལ་བ་སྤྲངས།།

གནས་མལ་ནང་བའི་གཡང་ཁྲིམ་དུ།།
ལྷག་པ་མི་བསྲུན་འབྱུང་བོའི་དཔུང་།།
གཙོ་ཁའི་ལན་ལ་ཞི་བའི་ལས།།
བྱམས་པའི་གདུགས་དཀར་རིང་དུ་བསྒྲིངས།།

ཉམས་ཀྱིས་འགྲིངས་པ་ནག་ཚོགས་སྡེའི།།
སྨྱོ་ཧམ་འཛུག་མ་དུག་གི་ལྕེ།།
གཙོད་ལ་དཔུང་བ་མཐོན་པོའི་ཧང་།།
ཚོལ་གསུམ་སྲོག་གི་སྙིང་པོར་ཆགས།།

ཧི་ལྟར་རྒྱུད་པའི་གངས་དཀར་ལྗོན།།
རེངས་ལ་འཕྲུན་པའི་ཡལ་གའི་འདབ།།
ཕུན་ཚོགས་སྟོང་གིས་དཀྲིས་པ་བཞིན།།
རྒྱས་པའི་མཚར་སྡུག་དཔལ་དུ་སྙེག །

མེས་པོའི་ཞབས་རྗེས་གསལ་བའི་རིས།།
བྱུང་བ་ལྡི་ཟུང་རིག་པའི་དཔྱ།།
ས་ཆེན་སྲོག་གི་སྙིང་པོ་ལ།།
བཏབ་པའི་ག་ཟུར་བདུད་རྩིའི་ཟླ།།

ཀུན་རྟོག་གློ་ཡི་སྨྱུ་ངན་ལ།།
ཞེན་པ་རྗེས་བརྩེ་འཁོར་ལོའི་འགྲོས།།
ཟློག་མེད་ལས་ཀྱི་བསྐོས་ཐང་དུ།།
བབས་པ་ཚོས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་གྲུབ།།

མི་ཕྱེད་དད་སེམས་བརྩེགས་པའི་རིར།།
བརྗོད་པ་ཉི་ཟླའི་གར་གྱི་སྟབས།།
རྫོགས་པའི་རྩ་ལག་ཚོས་སྲིད་ཀྱི།།
དཔལ་ཡོན་མེ་ཏོག་མཁའ་ལ་བཞིན།།

ལྟར་སྣང་སྒྱུ་མས་བསྒྱུར་བའི་བློ།།
རྣམ་གྲོལ་བརླིང་མའི་གཉེན་པོ་རུ།།
བཞེངས་པ་བཀར་བཏགས་རིག་པའི་མདས།།
ཕས་རྒོལ་སྲོག་ལ་བཟློས་ཀྱིས་འཁོར།།

འཕྲིན་ལས་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པའི་འཕྲུལ།།
ཡུད་ཀྱི་དེངས་པ་བསྟན་པའི་གནས།།
རྒྱུན་བཟང་བློ་ལ་ཆགས་པ་ལྟའི།།
སྲིད་མེད་བུ་ཡི་ལྟོ་བར་ཟགས།།

ལྷག་མེད་ཚོས་སྲིད་བསྟན་པའི་ལུགས།།
ཅི་དགར་འབྱེད་བྲུས་གཏྣའི་རྒྱུན།།
མང་ཐོས་རིས་མེད་ཇ་ཧུ་མོའི།།
ཁར་ཞུགས་བདེ་འབྱུང་དལ་བར་བྲུས།།

ལུཏ་བཟང་བསྟན་པའི་གདུགས་དཀར་མཐོན་པོར་འཛིགས་མེད་རིག་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས།།
གཞལ་བའི་ཐུགས་སྟོབས་མཐྣ་ར་ཡིས་འགོངས་ལྡན་བྱུ་རུའི་དོ་ཤལ་ཏེ།།

ཟུང་འཇུག་སྒྱུ་མའི་ཀུན་རྟོག་སྦྱོར་བ་འགག་མེད་དོན་མཐུན་བསྒྱུར་བའི་གར།།
རིས་མེད་འགྲོ་བའི་མོས་ཁམས་ཆེན་པོར་འཇུག་པའི་བདེ་ལེགས་སྣང་བ་བསྐྱལ།།

ལོག་སྤྱོད་སེམས་ཀྱི་ངན་རྟོག་སྦྱོར་བ་ནྡབས་སུ་བཟློལ་བའི་སྙིགས་མ་ལྔའི།།
འཇིགས་རུང་མཆེ་སྡེར་འཕྲོག་བྱེད་ལ་ནི་རིན་ཆེན་རིགས་པའི་ཚོ་འཕྲུལ་ཏེ།།
ཐྲ་རབ་ལས་ཀྱི་རྟུལ་ཕྲན་གྲངས་སྙེད་དགའ་བའི་དབུགས་དབྱུང་མཆོག་གི་སྨན།།
རིང་ནས་བཏབ་པའི་ཐུགས་རྗེའི་འཕྲིན་ལས་སོ་སྐྱེས་ཕལ་བའི་བློ་ལས་འགོངས།།

བགྲང་ཡས་འགྲོ་བའི་མོས་ཁམས་མེལ་མ་མཁྱེན་དཔྱོད་གློག་གི་རྩེ་དགའ་ཅན།།
ངོ་མཚར་ཆོས་སྲིད་ལས་ཀྱི་རྒྱལ་ཐབས་འགག་མེད་རྟོགས་པའི་སྣང་བ་རྡུ།།
ཕེབས་པ་མཆོག་གི་ངག་རིག་མཐུ་སྟོབས་སྐྱལ་བཟང་བསྐྱལ་བའི་འཇུག་ངོགས་སུ།།
འཕོས་པའི་ལེགས་བཤད་སྦྲུ་ཧྲིག་ཆོམ་ཆེན་སྲིད་གསུམ་འདེགས་པའི་ཀ་བར་གྱུར།།

དེ་ལྟར་དུས་ཀྱི་སྙིགས་མའི་མཚང་ཆེན་གློང་དུ་བཟློལ་བ་འབྱུང་བོའི་ཚོགས།།
དམར་སྲོལ་མཆེ་སྡེར་ཐུ་རྫོད་ལེགས་བྱུང་དུས་ཀྱིས་གཅེས་པ་སྙིང་པོ་ཅན།།
གསོན་སྙིང་བསྟན་སྲིད་སྲོག་གི་ཀ་བར་རིང་ནས་བཞེངས་པའི་སྐལ་བཟང་ལ།།
བདོག་པ་དངོས་རིག་འཕྲུལ་གྱི་ཕུན་ཚོགས་བོད་འབབས་བྱེ་བའི་བསོད་དུ་འཁྱིལ།།

སྟོབས་བཅུ་སྣང་བའི་ཕུན་ཚོགས་ཕུང་པོ་གཞལ་མེད་རྡོ་རྗེའི་གཤིས་སུ་གྲུབ།།
སྣང་སྟོང་ཞི་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོས་བདེན་སྟོང་འབྱེད་པའི་སྦྱོར་སུ་འཕེལ།།
མཐའ་མེད་སྣང་བའི་ཆོས་ཚུལ་ཟབ་མོ་བདེན་བཞིའི་ཀྱོ་བའི་ཐབས་ལ་ཆུད།།
རྨད་བྱུང་མཛད་བརྒྱའི་འཕྲིན་ལས་དམ་པ་བསྐལ་བའི་མཐའ་ལ་སྙེགས་པར་གྱུར།།

ཡང་དག་ཐུགས་བསྐྱེད་སྐབས་ལས་མ་གཡོལ་གངས་ལྗོངས་ཁ་བའི་རྒྱུད་པ་གསོས།།
སྙིང་རྗེའི་གཏེར་ཆེན་གཤེད་ཀྱིས་མ་སྒྲིབ་འགྲོ་བ་སྟོང་གི་སྐྱེས་སུ་བཏེགས།།
བདེ་ཆེན་ཞིང་ངོས་ཐུགས་སུ་མ་བཅངས་འགྲོ་བའི་ཤ་ཚུགས་འཛིན་པ་ཅན།།
ཞི་བ་ཆེན་པོ་ཞི་བའི་སྟོན་པ་སྐུ་ཚེ་བསྐལ་བའི་མཐའ་ལ་འཕེལ།།

དུས་མཐར་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་འཛིན་པ་མཚུངས་མེད་རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཅན།།
སྙིགས་མའི་འབྲུག་ཡོང་ཞི་བར་གནོམ་མཛད་ཞི་བ་ཆེན་པོ་གཏེར་གྱི་བདག །
རྨད་བྱུང་མཛད་བརྒྱའི་འཕྲིན་ལས་དཀར་པོས་གཙེས་པར་བསྐྱངས་པའི་རྣོ་ཏའི་ལྗོངས།།
ཐུགས་རྗེའི་སྤྱན་གྱིས་ལྡོག་པ་མེད་པར་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་སྐྱོང་གྱུར་ཅིག །
འདི་ལྟའི་ངོ་མཚར་ཟབ་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་ལེགས་པར་བསྐྱངས་པའི་རོལ་གར་གྱིས།།
བཞེས་པའི་གང་སྐུའི་དོན་དྲུག་བགྲང་བྱ་དགེ་ལེགས་མེ་ཏོག་བྲེ་བའི་ཚར།།
བདག་ཅག་འགྲོ་བའི་གསོས་སུ་གྱུར་པ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་རབ་དྲན་ཏེ།།
གཏང་རག་དང་ཁ་དད་གསུམ་བསྟོལ་མས་སྐུ་ཚེ་བརྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཕུལ།།

ཅེས་༸གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་༸རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་གསུམ་དབང་བསྒྱུར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གིས་དགུང་གྲངས་བཅུ་དྲུག་ནས་ད་ལྟ་ལ་ཐུག་གི་བར་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ང་དགུ་ལོ་སྟེ་ཆེས་ཛ་དྲག་གི་དུས་དེར་བོད་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་ཀྱི་བགྱི་འགན་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་བཙན་བྱོལ་དུ་ཐེབས་པ་དང་། བཙན་བྱོལ་དུ་ཐེབས་ནས་ཀྱང་བོད་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མཛད་དཀའི་དོན་བྱ་ཁྱད་དུ་བསད་ནས། རང་གཞུང་གི་སྡེ་མ་ལག་དང་། སློབ་གྲྭ། དགོན་སྡེ། གཞིས་ཆགས་སོགས་རིམ་པར་བཙུགས་ཤིང་། དུས་བབ་དང་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་རང་གཞུང་འཛིན་སྐྱོང་གི་སྡེ་མ་ལག་དང་བཅས་པ་ཡང་དག་པའི་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་དུ་ཐེབས་པ་སོགས། ངོ་མཚར་རྨད་བྱུང་གི་མཛད་ཆེན་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་པ། དེ་བཞིན་ཕྱི་གླིང་གི་ཡུལ་གྲུ་མང་པོར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་དང་ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ། སྐྱེ་ཁམས་སྲུང་སྐྱོབ་སོགས་ཀྱི་ཐད་ལ་ཟབ་བརླིང་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མར་བསྐྱངས་པའི་འབྲས་རྟགས་སུ་ནོ་བྷེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་དང་ཨ་རིའི་གསེར་གྱི་རྟགས་མ་སོགས་བཞེས་པའི་མཛད་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཁྱེད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཡི།། ཚུལ་འདི་རྒྱལ་སྲས་རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས།། ཇི་ཙམ་བརྟགས་ཀྱང་བློ་ཡི་ཡུལ་མིན་ན།། ཚངས་དང་དབང་པོ་སོགས་ཀྱིས་སྨོས་ཅི་འཚལ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྒྱལ་སྲས་རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ཙམ་བརྟགས་ཀྱང་བློ་ཡི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་ན། བདག་གིས་མགོན་པོ་གང་གི་གསང་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་ལྟ་ཞོག་ཐུན་མོང་གི་མཛད་འཕྲིན་ལས་ཆ་ཤས་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་མོད། འོན་ཀྱང་ཇི་སྐད་དུ། ཁྱོད་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་གྱི་སླད།། ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མི་

ངལ་ཞིང་།། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་ནི།། ཡོན་ཏན་བརྗོད་ལ་ངལ་མ་གྱུར།། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་ཅིང་གང་གི་མཛད་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཡང་ཤས་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་བརྗོད་ཀྱི་ལམ་དུ་དྲངས་ནས་ཕུལ་བ་འདིས་ཁ་བ་གངས་ཅན་པའི་མེ་ཏོག་གང་ལ་ཕོག་པའི་ལྷ་སྐལ་འཕགས་མཆོག་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་གང་གི་སྐུ་ཚེ་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་པ་དང་ཐུགས་བཞེད་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་ཕུལ་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།།

སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་༧གོང་ས་ཕྱག་ན་པདྨོ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ ཆེན་པོའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་གཙྣར་ཟླའི་རྒྱུད་མདངས་ཡན་ ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཀུན་བཟང་མཆོད་པའི་དབྱངས་ ཞེས་བྱ་བ་ཨསྟི།།

ལྷ་སྣང་ཆོས་གྲགས།

ན་མོ་ཨླཛ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་ར་ཡ།
ཤེས་རབ་རལ་གྲི་འཆང་བའི་འཇམ་དཔལ་དབྱངས།།
ཀ་རི་སྒྲ་མ་དབྱངས་བདུན་ཚངས་སྲས་མ།།
ངག་རིག་ལྷ་གཉིས་བདེ་སྟོང་ལྷུན་སྦྱར་གྱིས།།
བདག་གི་ཀཎྛའི་ངོ་ཚར་གར་གྱིས་སྟེན།།

མདོ་སྔགས་ཕྱག་འཆེར་ས་འཛིན་སྣེག་མོའི་སྟེར།།
གཟིགས་པ་ལྷ་ལྷུན་རྫད་བྱུང་མཚན་དཔེའི་སྐུ།།
དུས་ལས་མ་གཡེལ་གངས་ཅན་མགོན་སྐྱབས་སུ།།
ལང་ཚོའི་རྟ་བདུན་འཆར་བ་བཀའ་དྲིན་ཆེ།།

བཙུ་དྲུག་བྱིས་པའི་ན་ཚོད་ཕྲ་ན་ཡང་།།
སྟོ་ཊའི་བསྟན་སྲིད་དེ་བས་ཉག་ཕྲ་བས།།
རྩ་དོན་ཁུར་ཆེན་འདེགས་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཀྱིས།།
ཆོས་སྲིད་དབུ་རྫོག་བཙན་པ་བཀའ་དྲིན་ཆེ།།

ཚབ་སྲིད་རྩབ་རལ་སྙེར་གཙོད་རྙིང་པའི་གོས།།
དུས་ཀྱི་བུ་མོར་མི་རན་ལེགས་བཅོས་ཀྱིས།།
སྔོན་མེད་གོང་ནས་བསྐྱལ་བའི་མང་གཙོའི་ལམ།།
སྒོ་འཕར་ཡོངས་སུ་ཕྱེ་བ་བཀའ་དྲིན་ཆེ།།

མདོ་རྒྱུད་དབང་ལུང་མན་ངག་བཀའ་ཆོས་དང་།།
ཁྱད་པར་ཀཱ་ལ་ཙཀྲ་དབང་གི་རྒྱུས།།
བདག་སོགས་འདུལ་བྱའི་སྙིང་གི་ཀཱ་ལ་༧ །
སྨིན་ཞིང་གྲོལ་བ་མཛད་པ་བཀའ་དྲིན་ཆེ།།

ཨེ་མ་གཉིས་ཕན་དབུ་མའི་ཟླ་གཞོན་གྱིས།།
རྒྱ་བོད་འགྲོ་བར་བདེ་བའི་བསིལ་ཟེར་སྤྲིན།།
ཆོས་ཚན་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཉིན་བྱེད་ཀྱིས།།
རྒྱལ་བསྟན་ཉིན་མོར་མཛད་པ་བཀའ་དྲིན་ཆེ།།

ཆོས་ལུགས་འཆམ་མཐུན་བྱམས་བརྩེའི་དྲི་བསུང་ལ།།
རིས་མེད་གླིང་བཞིའི་བློ་ལྡན་ཧྲ་མ་རས།།
མགྲིན་དབྱངས་གཅིག་གིས་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཞེས།།
སྣ་ཚོགས་གཟེངས་རྟགས་ཕུལ་བཞེས་བཀའ་དྲིན་ཆེ།།

སྐྱེ་འཆིར་མངའ་བརྙེས་གང་སྐྱུ་རྡོ་རྗེའི་ཁམས།།
གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོར་བགྲང་བྱ་བརྒྱད་ཅུའི་ངོར།།

བསྟན་ཀྱང་བདག་སོགས་སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན་གྱི་སྐད།།
སྐུ་ཚེ་མི་འགྱུར་གཡུང་དྲུང་རྟག་བརྟན་ཞིང་།།

བཀྲ་ཤིས་དགེ་མཚན་སྟོང་འབར་གངས་ལྗོངས་སུ།།
ཡབ་སྲས་༧རྒྱལ་དབང་ཉི་ཟླ་ལྟ་ཆེས་ནས།།
ཆོས་ནོར་འདོད་ཐར་སྡེ་བཞིའི་དཔལ་ཡོན་གྱི།།
རང་དབང་རྫོགས་ལྡན་དགའ་སྟོན་སྒྱུར་འཆར་ཤོག །

ཅེས་བདག་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་རྒྱལ་ཀུན་སྙིང་རྗེའི་རང་གཟུགས་ཁམས་གསུམ་སྲིད་ཞིའི་འགྲོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་པ་ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱན། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་བདག་སོགས་ཁ་བ་གངས་ཅན་པའི་མེ་ཏོག་གང་ལ་ཕོག་པའི་ལྷ་བསྐལ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་གནས་༧རྗེ་བཙུན་བླ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཕྱག་ན་པདྨོ་༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་གང་ཉིད་ཀྱི། གསན་བསམ་སྒོམ་གསུམ། འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ། མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་གསུམ་སོགས་གསང་གསུམ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆུ་གཏེར་ལས་ཀུ་ཤའི་ཟེགས་མ་ཙམ་དབྱངས་སུ་བཀུག་པ། བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གང་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཡིད་སྤྲུལ་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་ཙམ་མཆོན་སྐད། ཤླཽ་ཀ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱིས་ས་རྣམ་བཅིངས་པ་འདི་ཡང་། གང་གི་ཐུགས་རྗེའི་ཞོ་ཤས་འཚོ་བ་ལྷ་སྣང་ཆོས་གྲགས་པས། རབ་བྱུང་༡༧བོད་རྒྱ་ལོ་༢༡༤༥རབ་གནས་མེ་སྤྲེལ་ལོའི་དབོ་ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་རྫོགས་པ་གསུམ་པའི་ཉིན་ཏེ། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༨ཟླ་༥ཚེས་༢༥ཉིན་སྒོ་གསུམ་གུས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་ཕུལ། སརྦམངྒལཾ།།

༄གོང་ས་མཆོག་ལ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན།

སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་ལོ་ལ་མདོ་སྨད་སྟག་འཚེར་གྲོང་ནས།།
རྒྱལ་ཡབ་ཆོས་སྐྱོང་ཚེ་རིང་རྒྱལ་ཡུམ་བསོད་ནམས་མཚོ་མོར།།
ཁྲིའུ་ཆུང་ལྷ་མོ་དོན་གྲུབ་སྐུ་བལྟམས་མཛད་པ་བསྟན་པས།།
ཁ་བ་ཅན་ལ་སླར་ཡང་བསྟན་སྲིད་ཉི་མ་ཤར་བྱུང་།

བཞི་ཅུའི་ལོ་ལ་ཚོམས་ཆེན་སྲིད་ཞིའི་ཕུན་ཚོགས་ནང་དུ།།
མི་འཇིགས་སེང་ཁྲིའི་སྟེང་ལ་བཀྲ་ཤིས་དགའ་སྟོན་ཞུས་ནས།།
དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་སོན་སྐབས་ཆོས་སྲིད་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཏེ།།
བསྒྱུར་བཅོས་ཚོགས་པ་བཙུགས་པར་ཨེ་མ་ངོ་མཚར་ཆེ་སོང་།།

དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ལྷ་སར་ལྷ་རམས་དམ་འབུལ་གནང་སྟེ།།
མཁས་མང་རྒྱ་མཚོའི་རེ་བ་སྐོམ་འདོད་ཆུ་བཞིན་བསྐངས་ནས།།
ལྔ་དགུ་ལོ་ལ་སྟོན་པའི་ཡུལ་དུ་བཙན་བྱོལ་ཕེབས་ཏེ།།
ནུབ་ཕྱོགས་སྟོན་ཐོན་མང་གཙོའི་གཞུང་ལུགས་སྲོལ་བཏོད་བཀྱིས་བྱུང་།།

གཉིས་ཕན་དབུ་མའི་ཐབས་ལམ་སྲིད་བྱུས་གསར་བཏོད་མཛད་དེ།།
གྱ་དགུའི་ལོ་ལ་ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་བཞེས་ནས།།

འགན་འཁུར་གསུམ་དང་ཀུན་ཁྱབ་འགན་འཁུར་དར་སྤེལ་བྱས་པས།།
ཉིས་སྟོང་བདུན་ལོར་ཨ་རིའི་གསེར་གྱི་རྟགས་མ་ཐོབ་སོང་།།

བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས།།
ནང་པའི་ཚན་རིག་ལྟ་གྲུབ་ཆོས་བཅས་གསར་བཧྲོད་མཛད་དེ།།
བཙན་བྱོལ་ན་ཆུང་བོད་མིའི་ཤེས་རིག་སློབ་གླིང་ཀུན་ལ།།
དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་ནང་པ་བྱ་དགོས་སློབ་གསོ་བསྐུལ་བྱུང་།།

དེང་འདིར་རྟུལ་ཕྲན་མཆོན་ཆ་འཕྲན་བཞིན་མཆིས་པའི་སྐབས་སུ།།
༸མགོན་པོ་མཆོག་གི་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱམས་བརྩེས།།
འགྲོ་བ་མི་ཡི་འཁོན་འཛིན་ཐབས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་ནས།།
འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་གནས་ལ་ཁྲིད་པར་དྲིན་པོ་ཆེ་ཞུ།།

ཁྱད་པར་གདོང་དམར་བོད་ཀྱི་བདེ་སྡུག་དེ་ཉིད་བསམས་ནས།།
དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གསུམ་བཞུགས་རྒྱུར་ཞལ་བཞེས་གནང་ན།།
ཕུར་རྒྱལ་བོད་ཀྱི་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས།།
ལག་ཟུང་སྙིང་ཁར་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུ།།

འདི་ལོ་༸མགོན་པོ་གང་ཉིད་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུར་བཞེས་པས།།
གངས་ལྗོངས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱིས་དགའ་དད་སྤྲོ་གསུམ་དང་ནས།།
སྙན་པའི་གླུ་དང་སྙིང་པའི་གར་གྱིས་གྲུ་སྟོན་བསུས་ཏེ།།
ཁྱེད་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སྲ་ཞིང་མཛད་འཕྲིན་དར་བའི་སྨོན་ལམ།།

གངས་རིའི་མིག་གཅིག་སྐུ་དྲིན་ཆེ།

སོག་མདའ།

ངོ་མཚར་བསིལ་ལྡན་ལྗོངས་ཀྱི་འཛིན་མ་ཡི།།
ཤར་ཕྱོགས་མདོ་སྨད་སྟག་འཚེར་ཁྱིམ་གཞིས་ནས།།
རིན་ཆེན་གང་ལ་ཕོག་པའི་ལྷ་སྐལ་ཆེ།
སྐྱེ་འགྲོ་དཔལ་དུ་འཁྲུངས་པ་སྐུ་དྲིན་ཆེ།།

ངོ་མཚར་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པས་རབ་མཛེས་སྐུ།།
ཡབ་ཡུམ་གསེར་གྱི་ཉི་ཟླའི་པང་བ་རུ།།
༧རྒྱལ་མཆོག་མི་ཡི་ཉི་མའི་ཡང་སྲིད་ཀྱིས།།
གསེར་གྱི་ཁྲི་ལ་འཁྱིངས་པ་སྐུ་དྲིན་ཆེ།།

ངོ་མཚར་གང་སྐུ་ལང་ཚོ་ཆེས་ཁྲ་ཡང་།།
བསིལ་ལྡན་ཁ་བ་རི་བའི་བདེ་སྡུག་ཆེད།།
ཆོས་སྲིད་ཟུང་གི་ཐུགས་འགན་ཡོངས་བཞེས་ཏེ།།
ལམ་བཟང་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བ་སྐུ་དྲིན་ཆེ།།

ངོ་མཚར་ཐུགས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོས་འོད་སྣང་གིས།།
དགྲ་གཉེན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་ཞི་བདེའི་སྨན།།

གཉིས་ཕན་དབུ་མའི་ལམ་བཟང་རིན་ཆེན་གཏེར།།
སྐྱེ་འགྲོའི་དཔལ་དུ་གནང་བ་སྐུ་དྲིན་ཆེ།།

ངོ་མཚར་ཤེས་རབ་རལ་གྲིའི་མེ་ལྕོང་གིས།
ཚན་རྩལ་རིག་པའི་དཔལ་དང་ནང་པའི་ཆོས།།
སྣན་གྲགས་འཛིན་མའི་ཁྲོན་གྱི་མཁས་དབང་ལྷན།།
དོན་གྱིས་བརྡར་ཤ་བཅད་པ་སྐུ་དྲིན་ཆེ།།

ངོ་མཚར་འཛམ་གླིང་ཤར་ནུབ་མ་ལུས་ཀུན།།
མཆོག་སྐུའི་གསེར་གྱི་ཉི་མའི་འོད་སྣང་གིས།།
བླང་དོར་གནས་ལུགས་རྫོངས་པའི་སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན།།
གསུང་གི་བདུད་རྩིས་ཚིམ་མཛད་སྐུ་དྲིན་ཆེ།།

ངོ་མཚར་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་མི་ཡི་མགོན།།
མཁའ་ཁྱབ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་དད་འདུན་མཐུས།།
སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་ལྷུན་འགྲུབ་ནས།།
སྐུ་ཚེ་རྒྱལ་མཚན་བརྟན་པར་སྐུ་དྲིན་ཆེ།།

༄གྲོད་ས་མཆོག་བཀའ་དྲིན་ཆེ།

གྲུ་ལྷོ་སྐལ་བཟང་ཕུན་ཚོགས།

བསམ་བཞིན་བོད་ཡུལ་འབྲུངས་པར་བཀའ་དྲིན་ཆེ།།
ཚེ་རབས་བཅུ་བཞི་རིམ་བྱོན་བཀའ་དྲིན་ལྷག །

ཆོས་ཀྱི་དབུ་བླ་མཛད་པར་བཀའ་དྲིན་ཆེ།།
མི་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བསྐྱངས་པར་བཀའ་དྲིན་ལྷག །

སྲིད་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་གནང་བར་བཀའ་དྲིན་ཆེ།།
མི་ལོ་དྲུག་ཅུ་ཐུགས་འགན་བཀའ་དྲིན་ལྷག །

ཐུན་མིན་ནང་ཆོས་གསུངས་པར་བཀའ་དྲིན་ཆེ།།
སངས་རྒྱས་གཉིས་པའི་མཛད་འཕྲིན་བཀའ་དྲིན་ལྷག །

ཞེས་ཡོན་ལམ་སྟོན་གནང་བར་བཀའ་དྲིན་ཆེ།།
སྟོན་མེད་ཞེས་ཡོན་བསྐྱི་མཛད་བཀའ་དྲིན་ལྷག །

ཆབ་སྲིད་ལམ་སྟོན་གནང་བར་བཀའ་དྲིན་ཆེ།།
བོད་མིར་མང་གཙོ་གསོལ་བསྩལ་བཀའ་དྲིན་ལྷག །

བོད་དོན་ཞི་བའི་འཐབ་རྩོད་བཀའ་དྲིན་ཆེ།།
འཛམ་བུར་དབུ་ལམ་གསར་བཏོད་བཀའ་དྲིན་ལྷག །

ཚོལ་གསུམ་ཆིག་སྒྲིལ་བསྒྲུན་པར་བཀའ་དྲིན་ཆེ།།
སྡོན་མེད་བོད་པ་ཚང་གཅིག་བཀའ་དྲིན་ལྷག །

བོད་མིར་བཟང་སྤྱོད་ལམ་སྟོན་བཀའ་དྲིན་ཆེ།།
འགྲོ་བའི་བཟང་སྤྱོད་གོང་མཐོར་བཀའ་དྲིན་ལྷག །
ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་མཛད་འཕྲིན་བཀའ་དྲིན་ཆེ།།
གཉོམ་ཆུང་བོད་མིའི་མགྲིན་ཚབ་བཀའ་དྲིན་ལྷག །

བོད་འབངས་འཆེ་མེད་ལམ་ཁྲིད་བཀའ་དྲིན་ཆེ།།
བོད་རིགས་འཆི་གསོན་ལས་སྐྱོབ་བཀའ་དྲིན་ལྷག །

ནང་བསྟན་ཆོས་བརྒྱུད་མཐུན་སྒྲིལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ།།
གོ་ལའི་ཆོས་ལུགས་མཐུན་འབྲེལ་བཀའ་དྲིན་ལྷག །

ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་མཛད་པར་བཀའ་དྲིན་ཆེ།།
ཉེར་གཅིག་བཟང་སྤྱོད་མཚོན་པར་བཀའ་དྲིན་ལྷག །

བོད་འབངས་སྐྱོངས་ཞེས་གསོལ་འདེབས་གནའ་བོའི་གསོལ།།
འཛམ་གླིང་སྐྱོང་བའི་གསེལ་འདེབས་དེང་གི་ལུགས།།

ཁྲིད་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་མི་ངལ་ཞིང་།།
འགྲོ་རྣམས་ཁྲིད་ལ་བསྟོད་པར་ངལ་ཅི་སྲིད།།

མདོར་ན་དཀྱུང་གྲངས་བརྒྱད་ཅུ་བཀའ་དྲིན་ཆེ།།
རྗེས་འབངས་གྲུ་སྟོན་གོ་སྐལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ།།

བླ་མ་ཡོངས་དང་དབུ་ཁྲིད་ཡོངས་ཀྱི་མགོན།།
བསྐལ་བརྒྱར་མི་འགྱུར་བརྟན་པར་བཞུགས་ངེས་སོ།།

བོད་ཀྱི་ལྷ་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་༸སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་རྟོག་མ་སོ་སྐྱེའི་བློ་ངོར་འཆར་རྟོགས་སླ་བ་འདི་ཉིད་༢༠༡༥ཟླ་༧ཚེས་༥ཡི་༸སྐུའི་གྲུ་སྟོན་དང་བསྟུན་ནས་སྦྱར་བའོ།། །།

༄༅། དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབས་ཀླུང་།།
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི།།

དཔར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས།།
ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ།།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།།
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྒྲུབ་དང་བསྒྲུབ་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཚོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཚོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།། །།

༄༅། །འཁྲུལ་བའི་མཛད་རྣམ་དང་། གསུང་རྩོམ། དགོངས་གཞི་བཅས་ཀྱི་
སྐོར་ལ་རིས་མེད་མཁས་པའི་བགྲོ་གླེང་གི་
གསུང་རྩོམ།

སྒྲིག་ཁྱབ་འགན་ཁུར་བ། དགེ་ལུགས་ཡོངས་ཀྱི་འཁྲུལ་བའི་བརྟན་བཞུགས་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཚོགས་ཆུང་།

ལག་བསྐྱར་ཞུ་སྒྲིག་པ། རྒྱངས་ཚང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན།

རྒྱབ་ཤ་རྩིས་འགོད་པ། ཀན་བློ་བཟང་ཀླུ་སྒྲུབ།

དཔར་ཁང་།	ནོར་བུ་ཀྲར་ཕིག དིལླི་གསར་པ།
དཔར་ཐེངས་དང་པོ།	ཕྱི་ལོ་༢༠༡༩
དཔར་གྲངས།	༥༠༠
དེབ་ཚད།	16.9672 cm × 24.13 cm
ཡིག་གཟུགས།	རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚད་གཞི་ཅན་གྱི་སྣོན་ལམ་དབུ་ཅན་གཉིས་པ།
ཡིག་གྲངས།	ཁྲི་༣༠
མཉེན་ཆས།	Adobe InDesign CS6
ཤོག་ཚད།	60GSM
རྒྱབ་ཤ	དཀྱུས་མ།
རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔེ་རྟགས།	༩༧༨ ༩༣ ༨༦༨༣༩ ༩༦ ༩